

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 116

18 Ιουνίου 2008

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 3669

Κύρωση της κωδικοποίησης της νομοθεσίας
κατασκευής δημόσιων έργων

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται, σύμφωνα με το άρθρο 76 παράγραφοι 6 και 7 του Συντάγματος, η κωδικοποίηση της νομοθεσίας που αφορά στην κατασκευή των δημόσιων έργων, όπως καταρτίστηκε από την Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, η οποία συστάθηκε, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 26 παρ. 4 του ν. 2508/1997 (ΦΕΚ 124 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 11 παρ. 1 περ. γ' του ν. 3044/2002 (ΦΕΚ 197 Α'), με την αριθμ. Δ17α/01/8/Φ.Ν 433/17.1.2003 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Δικαιοσύνης (ΦΕΚ 36 Β') και συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ. Δ17α/10/14/Φ.Ν 433/10.2.2003 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (ΦΕΚ 164 Β'), της οποίας το κείμενο έχει ως εξής:

**ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ**

**ΜΕΡΟΣ Ι
ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ
ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ**

Άρθρο 1

Πεδίο Εφαρμογής - Έννοιες - Γενικές Αρχές

1. Οι διατάξεις του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται σε όλα τα έργα που προγραμματίζονται και εκτελούνται από τους φορείς, που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν.2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α').

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργού, είναι δυνατά έργα που προγραμματίζονται και εκτελούνται από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου των ανωτέρω φορέων να εξαιρούνται διατάξεων του παρόντος Κώδικα.

2. Τα δημόσια έργα είναι έργα υποδομής της χώρας που καλύπτουν βασικές ανάγκες του κοινωνικού συνόλου, συμβάλλουν στην ανάπτυξη των παραγωγικών δυνατοτήτων, στην αύξηση του εθνικού προϊόντος, στην ασφάλεια της χώρας και γενικά αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του λαού. Τα δημόσια έργα εντάσσονται στο γενικό πλαίσιο της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας και υλοποιούνται επιλογές του δημοκρατικού προγραμματισμού.

3. Από τεχνική άποψη δημόσια έργα είναι όλα τα έργα που εκτελούν οι φορείς της παρ.1 και συνδέονται με οποιονδήποτε τρόπο με το έδαφος, το υπέδαφος ή τον υποθαλάσσιο χώρο, όπως και τα πλωτά τμήματα των τεχνικών έργων. Ως έργο νοείται κάθε νέα κατασκευή ή επέκταση ή ανακαίνιση ή επισκευή ή συντήρηση και η οικονομικά ή τεχνικά αυτοτελής λειτουργία, καθώς και κάθε σχετική ερευνητική εργασία, που απαιτεί τεχνική γνώση και επέμβαση.

4. Με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα καθιερώνονται:

α) Ενιαίοι κανόνες για την κατασκευή όλων των δημοσίων έργων.

β) Ο κοινωνικός έλεγχος με τον οποίο εξασφαλίζεται η διαφάνεια των διαδικασιών, η άρτια εκτέλεση των έργων και η προστασία του περιβάλλοντος. Ως κοινωνικός έλεγχος νοείται η θεσμοθετημένη συμμετοχή στις σχετικές διαδικασίες των εκπροσώπων των φορέων, των ΟΤΑ και άλλων κοινωνικών φορέων.

γ) Η ανάδειξη της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.) σε κρατικό επιτελικό φορέα στον τομέα υλοποίησης των Δημόσιων Έργων και στην εποπτεία της όλης κατασκευαστικής δραστηριότητας της χώρας.

δ) Ορθολογικό πλαίσιο για την οργάνωση, ανάπτυξη και εξέλιξη των εργοληπτικών επιχειρήσεων που αναλαμβάνουν την κατασκευή των έργων.

5. Τα έργα προγραμματίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και ορίζεται για κάθε έργο ή ομάδα έργων, το ύψος και η πηγή προέλευσης των πιστώσεων για τη χρηματοδότηση της κατασκευής.

6. Με προεδρικό διάταγμα (π.δ.) η εφαρμογή του Κώδικα αυτού μπορεί να επεκταθεί εν όλω ή εν μέρει, και στα έργα γεωργικών συνεταιρισμών ή συνεταιριστικών επιχειρήσεων, καθώς και ιδιωτικών επιχειρήσεων στις

οποίες συμμετέχει ο δημόσιος τομέας ή νοσηλευτικών και γενικά κοινωφελών ιδρυμάτων που δεν ανήκουν στο δημόσιο τομέα. Με όμοιο π.δ. στις περιπτώσεις ιδιωτικών έργων που επιχορηγούνται από το δημόσιο τομέα μπορεί να καθορισθεί η μερική εφαρμογή διατάξεων του Κώδικα αυτού για τη χρησιμοποίηση επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στο μητρώο του άρθρου 92 του παρόντος, τον ποιοτικό έλεγχο και τις χρησιμοποιούμενες προδιαγραφές.

7. Για την εφαρμογή του παρόντος Κώδικα οι παρακάτω όροι έχουν την ακόλουθη σημασία:

α) «Εργοδότης» ή «Κύριος του Έργου» είναι το Δημόσιο ή άλλο νομικό πρόσωπο του δημοσίου τομέα για λογαριασμό του οποίου καταρτίζεται η σύμβαση ή κατασκευάζεται το έργο.

β) «Φορέας κατασκευής του έργου» είναι η αρμόδια αρχή ή υπηρεσία που έχει την ευθύνη υλοποίησης του έργου.

γ) «Προϊσταμένη αρχή» ή «Εποπτεύουσα Αρχή» είναι, η αρχή ή υπηρεσία ή όργανο του φορέα κατασκευής του έργου που εποπτεύει την κατασκευή του και ιδίως αποφασίζει για κάθε μεταβολή των όρων της σύμβασης ή άλλων στοιχείων αυτής, όπου αυτό ορίζεται στον παρόντα Κώδικα.

δ) «Διευθύνουσα υπηρεσία» ή «Επιβλέπουσα Υπηρεσία» είναι η τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, έλεγχο και διοίκηση της κατασκευής του έργου.

ε) «Τεχνικό Συμβούλιο» είναι το συλλογικό όργανο του φορέα κατασκευής του έργου το οποίο γνωμοδοτεί στα θέματα που ορίζει ο Κώδικας αυτός.

στ) «Ανάδοχος Εργολήπτης» ή «Ανάδοχος» είναι η εργοληπτική επιχείρηση στην οποία έχει ανατεθεί με σύμβαση η κατασκευή του έργου.

ζ) «Σύμβαση» είναι η γραπτή συμφωνία μεταξύ του εργοδότη ή του φορέα κατασκευής του έργου και του αναδόχου για την κατασκευή του έργου, καθώς και όλα τα σχετικά τεύχη, σχέδια και προδιαγραφές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ - ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Άρθρο 2

Γενικές Διατάξεις

1. Τα δημόσια έργα κατασκευάζονται με βάση τη σχετική μελέτη:

α) Από ειδικευμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις, όπως ορίζεται στο άρθρο 92 του παρόντος.

β) Από τον φορέα κατασκευής του έργου με αυτεπιστάσια μέσω κατάλληλης τεχνικής υπηρεσίας και προσωπικού που είτε υπάρχει είτε κατά περίπτωση προσλαμβάνεται και αμείβεται από τις πιστώσεις του έργου.

2. Η αρμόδια αρχή ή υπηρεσία που έχει την ευθύνη κατασκευής του έργου αποφασίζει για τον τρόπο κατασκευής σύμφωνα με την παράγραφο και τα άρθρα 3 και 4 του παρόντος. Η απόφαση αυτή μπορεί να λαμβάνεται για κάθε έργο ή για είδη εργασιών ή για εργασίες που αφορούν ορισμένη χρονική περίοδο. Η έγκριση διεξαγωγής δημοπρασίας αποτελεί και έγκριση της κατασκευής του έργου με εργοληπτική επιχείρηση.

Άρθρο 3

Τρόποι επιλογής εργοληπτικής επιχείρησης

Τρόποι επιλογής της εργοληπτικής επιχείρησης για την κατασκευή του έργου είναι:

α) Η ανοικτή δημοπρασία, στην οποία λαμβάνουν μέρος και υποβάλλουν προσφορές όλοι όσοι έχουν τα νόμιμα προσόντα που προβλέπονται στη διακήρυξη. Αυτή είναι η κύρια διαδικασία επιλογής.

β) Η δημοπρασία με προεπιλογή, εφαρμόζεται κυρίως σε έργα μεγάλης σπουδαιότητας ή εξειδικευμένα και διεξάγεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23 του παρόντος.

γ) Η απευθείας ανάθεση ή διαγωνισμός μεταξύ περιορισμένου αριθμού προσκαλούμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων, η οποία αποτελεί εξαιρετική διαδικασία και εφαρμόζεται όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 28 του παρόντος.

δ) Ο πρόχειρος διαγωνισμός και η προφορική δημοπρασία που διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 29 του παρόντος.

Άρθρο 4

Συστήματα υποβολής προσφορών

Η διακήρυξη για τη δημοπράτηση καθορίζει το σύστημα υποβολής των προσφορών. Συστήματα υποβολής προσφορών είναι:

α) Η προσφορά ενιαίου ποσοστού έκπτωσης πάνω σε συμπληρωμένο τιμολόγιο της υπηρεσίας.

β) Η προσφορά επιμέρους ποσοστών έκπτωσης κατά ομάδες τιμών, σε συμπληρωμένο τιμολόγιο ομαδοποιημένων τιμών της υπηρεσίας με έλεγχο ομαλότητας των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης.

γ) Η ελεύθερη συμπλήρωση ανοιχτού τιμολογίου που μπορεί να περιλαμβάνει αναλυτικές τιμές ή περιληπτικές τιμές ή κατ' αποκοπή τιμή.

δ) Η προσφορά που περιλαμβάνει μελέτη και κατασκευή με κατ' αποκοπή εργολαβικό αντάλλαγμα για το έργο ολόκληρο ή κατά τμήματα. Στο σύστημα αυτό αξιολογείται πρώτα η ποιότητα της προσφοράς (μελέτη) και στη συνέχεια εξετάζεται η οικονομική προσφορά.

ε) Η μειοδοσία μόνο πάνω στο ποσοστό οφέλους για εκτέλεση απολογιστικών εργασιών.

στ) Η προσφορά για την αξιοποίηση ακινήτων του εργοδότη με το σύστημα της αντιπαροχής ποσοστών εξ αδιαιρέτου και αντιστοίχων διηρημένων ιδιοκτησιών.

ζ) Η προσφορά που περιλαμβάνει τη μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση με αντάλλαγμα τη λειτουργία ή εκμετάλλευση του έργου ή άλλα τυχόν ανταλλάγματα έναντι της κατασκευής του έργου.

Τα συστήματα αυτά μπορούν να εφαρμοσθούν και σε συνδυασμό μεταξύ τους στη δημοπρασία του ίδιου έργου.

Άρθρο 5

Σύστημα προσφοράς με ενιαίο ποσοστό έκπτωσης

1. Το σύστημα προσφοράς με ενιαίο ποσοστό έκπτωσης εφαρμόζεται μόνο σε έργα που η προμέτρηση των εργασιών είναι δύσκολη ή αδύνατη, όπως είναι ιδίως τα έργα συντηρήσεων, βελτιώσεων και ανακαινίσεων και ο προϋπολογισμός υπηρεσίας δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο μέχρι του οποίου γίνονται δεκτές εργοληπτικές επιχειρήσεις πρώτης τάξης του Μητρώου Εμπειρίας Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.).

2. Οι διαγωνιζόμενοι προσφέρουν ενιαία έκπτωση στις τιμές του τιμολογίου της υπηρεσίας, που εκφράζεται σε ακέριες μονάδες επί τοις εκατό (%). Αν η υπηρεσία δεν χορηγήσει έντυπο προσφοράς, οι διαγωνιζόμενοι τη συντάσσουν σε δικό τους έγγραφο.

Άρθρο 6

Σύστημα προσφοράς με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης

1. Το σύστημα προσφοράς επιμέρους ποσοστών έκπτωσης κατά ομάδες τιμών εφαρμόζεται ιδίως όταν είναι μεγάλο το πλήθος των τιμών μονάδας με τις οποίες θα καταρτισθεί η σύμβαση.

2. Στους ενδιαφερόμενους χορηγείται από την υπηρεσία για υποβολή στο διαγωνισμό έντυπο προσφοράς ποσοστών έκπτωσης κατά ομάδες τιμών ομοειδών εργασιών, που συμπληρώνεται από τους διαγωνιζόμενους σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

3. Οι διαγωνιζόμενοι προσφέρουν επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέριες μονάδες επί τοις εκατό (%). Είναι δυνατόν, σε κάποια ή κάποιες ομάδες εργασιών η προσφερόμενη έκπτωση να είναι μηδενική ή αρνητική, με την προϋπόθεση ότι η συνολική έκπτωση είναι θετική. Η τελευταία αυτή προϋπόθεση δεν ισχύει αν το ορίζει ρητά η διακήρυξη.

4. Τα επιμέρους ποσοστά έκπτωσης πρέπει να βρίσκονται σε ομαλή σχέση μεταξύ τους. Για τον έλεγχο της ομαλότητας υπολογίζεται από την επιτροπή διαγωνισμού για κάθε μειοδότη το συνολικό ύψος προϋπολογισμού προσφοράς που διαμορφώνεται μετά την αφαίρεση από κάθε ομάδα εργασιών ποσού που αντιστοιχεί στην έκπτωση που προσφέρθηκε. Από τη σύγκριση του προϋπολογισμού προσφοράς προς τον αρχικό προϋπολογισμό της υπηρεσίας, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κονδύλιο για τα απρόβλεπτα, προκύπτει η μέση έκπτωση επί τοις εκατό E_m του υπόψη μειοδότη. Ομαλή είναι η προσφορά όταν κανένα επιμέρους ποσοστό έκπτωσης E_i δεν είναι μικρότερο από $1,10E_m - 10\%$ ούτε μεγαλύτερο από $0,90E_m + 10\%$.

5. Προσφορά που έχει αποκλίσεις από τα όρια της προηγούμενης παραγράφου είναι απαράδεκτη. Κατ'εξαίρεση, αν οι αποκλίσεις των ποσοστών έκπτωσης προς τα άνω ή προς τα κάτω δεν υπερβαίνουν το 0,10 (1- E_m) και αφορούν ομάδα ή ομάδες εργασιών που αθροιστικά η αξία τους στον προϋπολογισμό της υπηρεσίας δεν ξεπερνά το πέντε τοις εκατό (5%) και προκειμένου να γίνει η κατακύρωση της δημοπρασίας, η προσφορά ομαλοποιείται με αύξηση στο κατώτερο όριο ομαλότητας της παραγράφου 4 όλων των ποσοστών έκπτωσης που υπολείπονται από αυτό και η σύμβαση θεωρείται καταρτισμένη με τα ποσοστά αυτά και τα αντίστοιχα ποσά, όπως διορθώνονται από την επιτροπή διαγωνισμού. Τα επιμέρους ποσοστά που είναι μεγαλύτερα από το ανώτατο όριο ομαλότητας δεν θίγονται στην καταρτιζόμενη σύμβαση.

Άρθρο 7

Σύστημα προσφοράς με ελεύθερη συμπλήρωση τιμολογίου

1. Το σύστημα προσφοράς με ελεύθερη συμπλήρωση ανοιχτού τιμολογίου μπορεί να εφαρμόζεται σε έργα ανεξάρτητα από προϋπολογισμό όταν οι ποσότητες των

εργασιών έχουν προμετρηθεί χωρίς κίνδυνο συμβατικών σφαλμάτων και δεν αναμένονται κατασκευαστικές αποκλίσεις. Στο σύστημα αυτό οι τιμές του τιμολογίου μπορεί να είναι αναλυτικές ή περιληπτικές για ολοκληρωμένα τμήματα σύνθετων εργασιών ή να είναι κατ'αποκοπή τιμές για ευρύτερα τμήματα του έργου ή για όλο το έργο.

2. Στους ενδιαφερόμενους χορηγούνται από την υπηρεσία για υποβολή στο διαγωνισμό:

α) Τιμολόγιο όμοιο με το τιμολόγιο της υπηρεσίας, στο οποίο όμως οι τιμές είναι ασυμπλήρωτες.

β) Προϋπολογισμός, όμοιος με τον προϋπολογισμό της υπηρεσίας στον οποίο όμως οι τιμές μονάδας, τα γινόμενα και τα αθροίσματα είναι ασυμπλήρωτα. Το κονδύλιο για απρόβλεπτες δαπάνες συμπληρώνεται από την υπηρεσία σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 57 του παρόντος.

3. Οι διαγωνιζόμενοι προσφέρουν τιμές, συμπληρώνοντας το ασυμπλήρωτο τιμολόγιο και προϋπολογισμό με τις προσφερόμενες από αυτούς τιμές χωρίς όμως καμία δέσμευση ομαλότητας. Συμπληρώνουν ακόμα τα γινόμενα των ποσοτήτων επί τις τιμές, τα επιμέρους και το γενικό άθροισμα, το ποσό για γενικά έξοδα και όφελος εργολάβου (Γ.Ε. και Ο.Ε.) βάσει του αναγραφόμενου στο έντυπο ποσοστού, αν προβλέπεται χωριστά και το συνολικό άθροισμα του προϋπολογισμού προσφοράς. Όλες οι τιμές στο τιμολόγιο συμπληρώνονται ολογράφως επί ποινή απαραδέκτου. Τυχόν αριθμητική αναγραφή τιμής στο τιμολόγιο δεν λαμβάνεται υπόψη. Αν υπάρχει διαφορά μεταξύ των αριθμητικών τιμών του προϋπολογισμού και των τιμών του τιμολογίου, ο προϋπολογισμός διορθώνεται με βάση τις ολόγραφες τιμές του τιμολογίου. Επίσης διορθώνονται τυχόν σφάλματα στα γινόμενα και τα αθροίσματα του προϋπολογισμού, ο οποίος ισχύει όπως διορθώθηκε. Αν υπάρχουν διαφορές τιμών ή λάθη σε μεγάλη κλίμακα, μπορεί η προσφορά να κριθεί απαράδεκτη.

4. Η τεκμαρτή έκπτωση στο σύστημα αυτό προκύπτει από τη σύγκριση του προϋπολογισμού προσφοράς με τον προϋπολογισμό υπηρεσίας χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κονδύλιο για απρόβλεπτα.

Άρθρο 8

Σύστημα προσφοράς που περιλαμβάνει μελέτη και κατασκευή

1. Για την επιλογή του συστήματος προσφοράς που περιλαμβάνει μελέτη και κατασκευή απαιτείται προηγούμενη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μετά από γνώμη του Συμβουλίου Κατασκευών της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

Το σύστημα προσφοράς μελέτης και κατασκευής εφαρμόζεται στις περιπτώσεις έργων που επιδέχονται ειδικούς τρόπους κατασκευής ή μεθόδους που καλύπτονται από τεχνογνωσίες ή άλλα κατοχυρωμένα δικαιώματα ή στα έργα με ιδιομορφίες ως προς τον τρόπο και τις φάσεις κατασκευής τους ή αν κρίνεται σκόπιμος ο συνδυασμός βελτίωσης ή ολοκλήρωσης ή αναθεώρησης υπάρχουσας μελέτης της Υπηρεσίας με την κατασκευή ή αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων.

2. Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιλογή του συστήματος προσφοράς που περιλαμβάνει μελέτη και κατασκευή πέρα από τα οριζόμενα στην προηγούμενη

παράγραφο, είναι η ύπαρξη εγκεκριμένης προμελέτης και οικονομοτεχνικής μελέτης της υπηρεσίας για τον καθορισμό του προϋπολογισμού υπηρεσίας. Τα τεύχη δημοπράτησης περιλαμβάνουν μεταξύ των άλλων «Κανονισμό Μελετών Έργου» και «Πρότυπα Κατασκευής Έργου», τα οποία συντάσσονται ειδικά για το προς δημοπράτηση έργο ή υπάρχουν και εφαρμόστηκαν σε παρόμοια έργα.

Μετά την έγκριση της προκαταρκτικής μελέτης της υπηρεσίας και προ της έγκρισης της προμελέτης προηγείται η εκπόνηση όλων των αναγκαίων καλούμενων «υποστηρικτικών μελετών», όπως π.χ. είναι οι μελέτες των συνθηκών του έργου και όλες οι απαραίτητες πράξεις ή αποφάσεις που επιτρέπουν την ακώλυτη εφαρμογή της σύμβασης, όπως π.χ. αδειοδοτήσεις συναρμόδιων φορέων.

Οι διαγωνιζόμενοι υποβάλλουν στη δημοπρασία τουλάχιστον προμελέτη όλων των απαραίτητων έργων ή οριστική μελέτη προκειμένου για κτιριακά έργα. Οι μελετητές όλων των διαγωνιζομένων πρέπει να έχουν τα κατάλληλα προσόντα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τα πτυχία μελετητών και γραφείων μελετών ή ισοδύναμη εμπειρία προκειμένου για ευρωπαϊκά γραφεία μελετών με έδρα εκτός Ελλάδας.

3. Κατά την εφαρμογή του συστήματος αυτού μπορεί με τη διακήρυξη να ζητείται από τους διαγωνιζόμενους, εκτός από την οικονομική τους προσφορά, η συμπλήρωση ή σύνταξη μελετών, ο προσδιορισμός τεχνολογικών χαρακτηριστικών και προδιαγραφών επιμέρους στοιχείων του έργου ή η υποβολή προτάσεων - λύσεων σε δεδομένο τεχνικό πρόβλημα ή ο καθορισμός της προθεσμίας για την αποπεράτωση κατασκευής του έργου σε συνδυασμό με τα λειτουργικά έξοδα και την αποδοτικότητα της επένδυσης. Τα ανωτέρω ζητούμενα προσαρμόζονται στο αντικείμενο της κάθε σύμβασης.

4. Η οικονομική προσφορά περιλαμβάνει το εργολαβικό αντάλλαγμα κατ' αποκοπή για ολόκληρο το έργο ή για τμήματα του έργου. Με τη διακήρυξη μπορεί να ζητείται και συμπλήρωση τιμολογίου από το διαγωνιζόμενο, προκειμένου να διαπιστωθεί ο βαθμός προετοιμασίας της οικονομικής προσφοράς ή να αποτιμηθούν τυχόν διαφοροποιήσεις που ενδεχόμενα θα προκύψουν από απρόβλεπτες περιστάσεις ή θα ζητηθούν από την υπηρεσία.

5. Για την ανάδειξη του αναδόχου, κατά το σύστημα του παρόντος άρθρου, λαμβάνονται υπόψη οι οικονομικές προσφορές σε συνδυασμό με την αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών. Η επιτροπή διαγωνισμού κατ' αρχήν ελέγχει κατά πόσον οι τεχνικές προσφορές τηρούν τις τεχνικές προδιαγραφές που καθορίζονται με τα συμβατικά τεύχη και ανακοινώνει το αποτέλεσμα με πρακτικό στο οποίο αποφασίζει ποιες προσφορές γίνονται δεκτές και ποιες απορρίπτονται. Το πρακτικό αυτό ανακοινώνεται στους διαγωνιζόμενους. Κατά του ανωτέρω πρακτικού χωρούν ενστάσεις εντός πέντε (5) ημερών από την ανακοίνωσή του. Μετά την εκδίκαση των ενστάσεων προχωρεί η διαδικασία της κρίσης και αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών από την επιτροπή διαγωνισμού και συντάσσεται νέο πρακτικό που ανακοινώνεται στους ενδιαφερόμενους πριν ανοιχθούν οι οικονομικές προσφορές. Κατά του πρακτικού αυτού χωρούν επίσης ενστάσεις εντός πέντε (5) ημερών από της ανακοινώσεώς του στους διαγωνιζόμενους.

Τα κριτήρια της αξιολόγησης και ο βαθμός επιρροής τους στην επιδιωκόμενη βέλτιστη ποιότητα ορίζονται πάντοτε στη διακήρυξη. Οι κρινόμενες μελέτες βαθμολογούνται πάντοτε με εκατοντάβθμια βαθμολογία και καθορίζεται η ελάχιστη επιτρεπόμενη αποδεκτή βαθμολογία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το εβδομήντα (70).

Ελάχιστη βαθμολογία μπορεί να ορίζεται και για κριτήριο ή κριτήρια που επηρεάζουν σημαντικά την όλη ποιότητα της τεχνικής προσφοράς. Προσφορά που βαθμολογείται κάτω από την ελάχιστη συνολική επιτρεπόμενη βαθμολογία απορρίπτεται. Αν ορίζεται στη διακήρυξη, το ίδιο ισχύει και αν κριτήριο ή κριτήρια βαθμολογήθηκαν κάτω από την ελάχιστη βαθμολογία που καθορίστηκε στο κριτήριο ή στα κριτήρια αυτά.

Θέσπιση κριτηρίου ή υποκριτηρίου για την εμπειρία τόσο του μελετητή του διαγωνιζόμενου όσο και αυτού τούτου του διαγωνιζόμενου σε περίπτωση διαγωνισμού ανοιχτής διαδικασίας απαγορεύεται. Όταν το κύριο αντικείμενο της τεχνικής προσφοράς είναι η μελέτη του διαγωνιζόμενου, η συνολική βαθμολογία τυχόν κριτηρίων που αφορούν σε άλλες απαιτήσεις δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 15/100.

6. Σε κάθε υποβαλλόμενη προσφορά αντιστοιχεί η ανηγμένη προσφορά της που προκύπτει ως συνάρτηση της οικονομικής προσφοράς (Π) και της συνολικής βαθμολογίας (B), δηλαδή ισχύει $Πα = φ(Π, B)$ όπου Πα η ανηγμένη προσφορά. Προσωρινή μειοδότηρια ή βέλτιστη προσφορά είναι η ελάχιστη από τις Πα.

Για την εξεύρεση του τύπου της Πα, ο οποίος ορίζεται στη διακήρυξη, καθορίζεται σε κάθε περίπτωση έργου το τμήμα της Π που επηρεάζεται από την επιδιωκόμενη ποιότητα της τεχνικής προσφοράς και το υπόλοιπο τμήμα της Π στο οποίο δεν επιδρά η τεχνική αξιολόγηση.

Αν $C = ρ \cdot π$ όπου ρ είναι το υπόλοιπο τμήμα της Π, το μη επηρεαζόμενο από την τεχνική αξιολόγηση και όταν $ρ < 1,0$, τότε το πρώτο τμήμα της Π είναι $(1-ρ) \cdot Π$ και σε αυτό επιδρά η βαθμολογία B/100.

Διαμορφώνεται έτσι ο γενικός τύπος της Πα που είναι:

$$Πα = \frac{(1-ρ) \times Π}{B} + ρ \times Π = K \times Π$$

όπου

$$K = \frac{(1-ρ) \times 100}{B} + ρ$$

Για τιμές του ρ ίσες προς 0,00 ή 0,05 ή 0,10 ή 0,15 κλπ. προκύπτουν διάφοροι τύποι της Πα. Η τιμή του ρ ορίζεται πάντοτε στη διακήρυξη και αιτιολογείται συνοπτικά. Για να είναι επιλέξιμο το σύστημα προσφοράς μελέτης και κατασκευής και να ισχύουν τα ανωτέρω, πρέπει $ρ \leq 0,40$.

Ο διαιρέτης B/100 που επιδρά στο τμήμα $(1-ρ) \cdot Π$ απαγορεύεται να εμφανίζεται με «δύναμη», μεγαλύτερη της πρώτης. Αν στη συνάρτηση $Πα = φ(Π, B)$, επιδιώκεται η ενίσχυση της επιρροής της Π μπορεί να τίθεται ως διαιρέτης του $(1-ρ) \cdot Π$, ο $(B/100) \cdot 0,5$ οπότε,

$$K = \frac{(1-p) \times 10}{\sqrt{B}} + p$$

και προκύπτουν αντίστοιχοι τύποι για την Πα.

7. Όταν το σύστημα προσφοράς μελέτης-κατασκευής συνδυάζεται με άλλο ή άλλα συστήματα προσφοράς και στο σύστημα μελέτης-κατασκευής αντιστοιχεί τμήμα που υπερβαίνει το ήμισυ του προϋπολογισμού υπηρεσίας, θεωρούμενου ότι περιλαμβάνει τη δαπάνη των εργασιών (με τα γενικά έξοδα και το όφελος της επιχείρησης) και τις απρόβλεπτες δαπάνες (απρόβλεπτα), για να είναι ομαλή η συνολική προσφορά πρέπει για τον προϋπολογισμό προσφοράς των τμημάτων του προϋπολογισμού Υπηρεσίας που αντιστοιχούν στο άλλο ή στα άλλα συστήματα προσφοράς, να ισχύει η σχέση:

$$0,90.(Π.Υ).(1-ε_{\mu}) < Π.Π. < 1,10.(Π.Υ).(1-ε_{\mu}) \text{ όπου,}$$

Π.Υ. είναι ο προϋπολογισμός υπηρεσίας του κάθε άλλου τμήματος του συνολικού προϋπολογισμού υπηρεσίας, εκτός από αυτό που αντιστοιχεί στο σύστημα προσφοράς μελέτης-κατασκευής.

Π.Π. είναι ο προϋπολογισμός προσφοράς που αντιστοιχεί στον ανωτέρω Π.Υ. και εμ είναι η μέση έκπτωση επί τοις εκατό (%) που προκύπτει από τη σύγκριση του συνολικού προϋπολογισμού προσφοράς προς το συνολικό προϋπολογισμό υπηρεσίας.

Για την εξεύρεση του συνολικού προϋπολογισμού προσφοράς, για το τμήμα που αντιστοιχεί στο σύστημα προσφοράς μελέτης-κατασκευής τίθεται η αντίστοιχη Πα.

Αν έστω και σε ένα από τα άλλα τμήματα του προϋπολογισμού υπηρεσίας, ο αντίστοιχος προϋπολογισμός προσφοράς δεν πληροί την ανωτέρω σχέση η συνολική προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

8. Όταν το σύστημα προσφοράς μελέτης-κατασκευής συνδυάζεται με άλλο ή άλλα συστήματα προσφοράς και στο σύστημα μελέτης-κατασκευής αντιστοιχεί τμήμα που υπολείπεται του ημίσεως του προϋπολογισμού υπηρεσίας, θεωρούμενου, όπως στην προηγούμενη παράγραφο, για να είναι ομαλός ο προϋπολογισμός προσφοράς, που αντιστοιχεί στο τμήμα με το σύστημα προσφοράς μελέτης-κατασκευής, εφαρμόζεται ανάλογα η σχέση της προηγούμενης παραγράφου με την επισημάνση ότι ως Π.Π. νοείται η Πα και ως Π.Υ. τίθεται ο προϋπολογισμός υπηρεσίας του τμήματος με το σύστημα προσφοράς μελέτης-κατασκευής. Αν στο άλλο σύστημα προσφοράς εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 26 του παρόντος, οι εκπτώσεις Ε% προκύπτουν από τη σύγκριση των αντίστοιχων προϋπολογισμών προσφορών προς τον προϋπολογισμό υπηρεσίας του τμήματος που υπερβαίνει το ήμισυ του συνολικού προϋπολογισμού υπηρεσίας.

Αν δεν πληρούται η σχέση της προηγούμενης παραγράφου για το τμήμα του προϋπολογισμού υπηρεσίας που αντιστοιχεί στο σύστημα προσφοράς μελέτης-κατασκευής η συνολική προσφορά απορρίπτεται.

9. Όταν συνδυάζονται περισσότερα από ένα συστήματα προσφοράς υπάρχουν και περισσότεροι από ένας σφραγισμένοι φάκελοι των αντίστοιχων μερικών οικονομικών προσφορών. Όσο διαρκεί η εξέταση της μερικής

προσφοράς που αντιστοιχεί στο κύριο σύστημα προσφοράς, δηλαδή αυτό στο οποίο αντιστοιχεί τμήμα που υπερβαίνει το ήμισυ του προϋπολογισμού Υπηρεσίας η άλλη μερική προσφορά παραμένει σφραγισμένη.

Άρθρο 9

Μειοδοσία στο ποσοστό οφέλους απολογιστικών εργασιών

1. Το σύστημα μειοδοσίας μόνο πάνω στο ποσοστό οφέλους για εκτέλεση απολογιστικών εργασιών εφαρμόζεται σε έργα που είναι ιδιαίτερα δύσκολο να τιμολογηθούν, σε δοκιμαστικές εργασίες και έρευνες, σε περιπτώσεις συνέχισης εργολαβιών μετά από έκπτωση του αρχικού αναδόχου ή για συγκεκριμένο τμήμα του έργου, που έχει τις παραπάνω ιδιαιτερότητες. Η διακήρυξη προβλέπει το συνολικό ύψος προϋπολογισμού των δαπανών και τα τεχνικά στοιχεία (σχέδια, περιγραφές κ.λπ.) που θα δοθούν στους ενδιαφερομένους.

2. Το ποσοστό για γενικά έξοδα και όφελος του αναδόχου απολογιστικών εργασιών, ορίζεται σε δεκαοχτώ επί τοις εκατό (18%) και εφαρμόζεται στο σύνολο των δαπανών που πραγματοποιούνται για λογαριασμό του εργοδότη, όπως στις προμήθειες υλικών, μισθωμάτων μηχανημάτων, καυσίμων και λιπαντικών, αξίας μισθών και ημερομισθίων, λοιπών αποζημιώσεων και ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων και κάθε είδους κρατήσεων και υπόκειται στην έκπτωση της δημοπρασίας.

3. Οι διαγωνιζόμενοι υποψήφιοι προσφέρουν έκπτωση εκφραζόμενη σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%), επί του ποσοστού των γενικών εξόδων και οφέλους του αναδόχου.

Άρθρο 10

Προσφορά για την αξιοποίηση ακινήτων με αντιπαροχή

1. Το σύστημα προσφοράς για την αξιοποίηση ακινήτων του εργοδότη με το σύστημα της αντιπαροχής ποσοστών εξ αδιαιρέτου και αντιστοιχών διηρημένων ιδιοκτησιών, εφαρμόζεται όταν ο κύριος του έργου αποφασίζει την οικοδόμηση ακινήτων του με το σύστημα αυτό. Ο ανάδοχος στην περίπτωση αυτή θα λάβει ως εργολαβικό αντάλλαγμα ποσοστό εξ αδιαιρέτου του ακινήτου και τις αντίστοιχες διηρημένες ιδιοκτησίες.

2. Η δημοπράτηση γίνεται με βάση ιδίως τη μελέτη του έργου που θα κατασκευαστεί και τα σχέδια συμβολαίου οροφκοκτησίας, κανονισμού λειτουργίας, πινάκων ποσοστών συνιδιοκτησίας και κατανομών των κοινόχρηστων δαπανών ή δαπανών για τα κοινόκτητα πράγματα, προσυμφώνων σταδιακής μεταβίβασης ποσοστών του οικοπέδου ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών και οι διαγωνιζόμενοι προσφέρουν τα σχετικά ποσοστά συνιδιοκτησίας και διηρημένες ιδιοκτησίες, όπως ειδικότερα ορίζεται με τη διακήρυξη.

3. Αν αποφασισθεί η εφαρμογή του συστήματος αξιοποίησης ακινήτου με μελέτη των διαγωνιζομένων, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 8 του παρόντος.

Άρθρο 11

Προσφορά που περιλαμβάνει άλλα ανταλλάγματα

1. Το σύστημα της προσφοράς που περιλαμβάνει τη μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση με αντάλλαγμα τη λειτουργία ή εκμετάλλευση του έργου ή άλλα τυχόν ανταλλάγματα έναντι της κατασκευής του έργου,

εφαρμόζεται όταν ο κύριος του έργου προκειμένου να πραγματοποιήσει την κατασκευή, κρίνει σκόπιμη την παραχώρηση άλλου εργολαβικού ανταλλάγματος εκτός από πλήρη χρηματική καταβολή ή αντιπαροχή ακινήτων. Τέτοια ανταλλάγματα μπορεί να είναι η παραχώρηση της χρήσης ή της εκμετάλλευσης του έργου για ορισμένη χρονική περίοδο, η αντιπαροχή γεωργικών ή μεταλλευτικών ή βιομηχανικών προϊόντων ή υπηρεσιών και άλλα.

2. Κατά την εφαρμογή του συστήματος, η διακήρυξη ορίζει το είδος και την έκταση των διατιθεμένων ανταλλαγμάτων και σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζει την αναγωγή σε κοινή βάση, εξέταση και βαθμολόγηση τόσο των τεχνικών προσφορών όσο και των οικονομικών, όπως και τον τρόπο αναζήτησης της βέλτιστης προσφοράς. Για την ανάδειξη του αναδόχου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 8 του παρόντος.

Άρθρο 12

Εκτέλεση δημοσίων έργων με το σύστημα της αντιπαροχής

1. Η εκτέλεση των δημοσίων έργων, με το σύστημα της αντιπαροχής του άρθρου 10 ή της παροχής άλλων ανταλλαγμάτων του άρθρου 11, καθώς και η εκτέλεση οποιουδήποτε άλλου δημοσίου έργου με χρηματοδότηση τρίτων κατά ποσοστό πάνω από πενήντα τοις εκατό (50%) διέπεται από τη νομοθεσία περί δημοσίων έργων με την επιφύλαξη των παρακάτω ρυθμίσεων, ανάλογα με το εκτελούμενο έργο.

α) Σε περίπτωση υπερημερίας του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής αυτού ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του ή σε περίπτωση υπαίτιας ή ανυπαίτιας αδυναμίας αυτού, ο ανάδοχος έχει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

β) Σε περίπτωση διακοπής των εργασιών πέραν των δεκαπέντε (15) ημερών από γεγονός για το οποίο δεν ευθύνεται ο ανάδοχος, τότε δικαιούται αυτός να ζητήσει αποζημίωση για τη ζημία, που υπέστη από τη διακοπή αυτή στο υπόψη έργο. Σε περίπτωση, όμως, που η διακοπή αυτή διαρκέσει για συνεχές χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών, τότε ο ανάδοχος δικαιούται επιπλέον να ζητήσει τη διάλυση της σύμβασης.

γ) Σε περίπτωση που ο ανάδοχος ασκήσει το παρεχόμενο σε αυτόν από το νόμο δικαίωμα να ζητήσει τη διάλυση της σύμβασης, δικαιούται να ζητήσει και αποζημίωση για την τυχόν ζημία του από τη μη εκπλήρωση της σύμβασης.

δ) Ο κύριος του έργου και ο φορέας κατασκευής αυτού δεν έχουν το δικαίωμα να καταγγείλουν ή διαλύσουν τη σύμβαση εργολαβίας χωρίς σπουδαίο λόγο, ο οποίος κρίνεται ως τέτοιος μετά από γνώμη του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων. Εάν ο λόγος αυτός αφορά γεγονός για το οποίο δεν ευθύνεται ο ανάδοχος, τότε αυτός δικαιούται να ζητήσει αποζημίωση. Σε περίπτωση, όμως, που η σύμβαση αφορά περισσότερες από μία διαφορετικές και αυτοτελείς κατασκευές, μπορεί να συνομολογηθεί ότι ο κύριος του έργου ή ο φορέας κατασκευής αυτού έχουν το δικαίωμα να καταγγείλουν ή διαλύσουν τη σύμβαση ως προς μία ή περισσότερες αυτοτελείς και διαφορετικές κατασκευές, μέχρι ορισμένη προθεσμία και πάντως πριν από το συμβατικό χρόνο

έναρξης εργασιών επί των αυτοτελών και διαφορετικών αυτών κατασκευών. Στην τελευταία αυτή περίπτωση θα καθορισθεί με νέα απόφαση, μετά από γνώμη του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων, τόσο ο τρόπος αναπροσδιορισμού του εργολαβικού ανταλλάγματος όσο και η αναπροσαρμογή της σύμβασης.

ε) Η μεταβίβαση των οριζόντιων ιδιοκτησιών ή η παραχώρηση δικαιωμάτων επί αυτών στον ανάδοχο γίνεται σταδιακά ανάλογα με την πρόοδο εκτέλεσης των εργασιών. Μπορεί, όμως, με τη σύμβαση να συμφωνηθεί η πρόωγη μεταβίβαση οριζόντιων ιδιοκτησιών ή η πρόωγη παραχώρηση δικαιωμάτων επί αυτών του επόμενου σταδίου με την κατάθεση ισόποσης εγγυητικής επιστολής του αναδόχου, η οποία θα αποδίδεται σε αυτόν με την περάτωση του σταδίου εκείνου των εργασιών που θεμελιώνει το δικαίωμά του για τη γενόμενη μεταβίβαση ή παραχώρηση, εφόσον προβλέπεται στη διακήρυξη.

στ) Σε περίπτωση έκπτωσης του αναδόχου θα γίνεται επιμέτρηση των εργασιών, που έχει εκτελέσει αυτός, θα καταπίπτουν οι εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης ως και οι εγγυητικές επιστολές, που θα έχουν τυχόν δοθεί, σύμφωνα με την προηγούμενη περίπτωση ε', θα υπολογίζεται η ζημία, που υφίσταται ο κύριος του έργου και θα γίνεται εκκαθάριση της εργολαβίας. Ο τρόπος επιμέτρησης των εργασιών, που εκτέλεσε ο ανάδοχος, ο τρόπος εκκαθάρισης της εργολαβίας και ο τρόπος πληρωμής των ποσών, που τυχόν δικαιούται ο ανάδοχος, καθορίζονται στα συμβατικά τεύχη. Ο τρόπος και η διαδικασία ολοκλήρωσης του ημιτελούς έργου εναπόκειται στην κρίση του κυρίου του έργου.

ζ) Για την επίλυση των διαφορών που απορρέουν από τη σύμβαση εργολαβίας ή εξ αφορμής αυτής, δύναται να συνομολογηθεί συμφωνία διεθνούς ή εσωτερικής διαιτησίας, εφόσον προβλέπεται στη διακήρυξη.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, το ανωτέρω ποσοστό της παραγράφου 1 μπορεί να ορίζεται για έργα συγκοινωνιακά κατώτερο του πενήντα τοις εκατό (50%) εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων της άνω παραγράφου.

3. Σε περίπτωση παραχώρησης της χρήσης και εκμετάλλευσης του κατασκευασθέντος έργου ή συσταθεισών οριζόντιων ή καθέτων ιδιοκτησιών στον ανάδοχο, η παραχώρηση αυτή θα διέπεται από τους συμβατικούς όρους και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και του Αστικού Κώδικα. Ο ανάδοχος υποχρεούται να καταθέσει εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης παραχώρησης, που θα ορίζει η σχετική διακήρυξη και θα διέπεται από τους θεσπιζόμενους από αυτήν όρους. Με τις συμβάσεις αυτές ο κύριος του έργου μπορεί να εγγυηθεί στον ανάδοχο τη διατήρηση διαφόρων συνθηκών και να συνομολογηθεί, ότι σε περίπτωση μεταβολής των συνθηκών αυτών, ο ανάδοχος δικαιούται να ζητήσει είτε αποζημίωση για τη ζημία που υπέστη είτε αναπροσαρμογή της οφειλόμενης σε αυτόν παροχής είτε και λύση της σύμβασης παραχώρησης με αποζημίωσή του για τη ζημία που υπέστη από τη μη εκπλήρωση της σύμβασης. Για την επίλυση των διαφορών που απορρέουν από τις συμβάσεις παραχώρησης ή εξ αφορμής αυτών μπορεί να συνομολογηθεί διεθνής ή εσωτερική διαιτησία, εφόσον προβλέπεται στη διακήρυξη.

4. Τα ανταλλάγματα, που εισπράττει ο ανάδοχος από την πώληση και μεταβίβαση των παραπάνω οριζόντιων ή κάθετων ιδιοκτησιών ή την παραχώρηση διαρκών ή πολυετών δικαιωμάτων επί αυτών σε τρίτους θεωρούνται σαν ακαθάριστα έσοδα αυτού και φορολογούνται σαν εργολαβικό αντάλλαγμα δημοσίου τεχνικού έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 36α του ν.δ. 3323/1955 (ΦΕΚ 214 Α΄). Τα ανταλλάγματα, που εισπράττει ο ανάδοχος από την εκμετάλλευση των υπόλοιπων οριζόντιων ή κάθετων ιδιοκτησιών ή από την εκμετάλλευση των παραπάνω ειδικών έργων ή των χώρων στάθμευσης θεωρούνται σαν ακαθάριστα έσοδα από εμπορικές επιχειρήσεις και φορολογούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 31 και επόμενα του ν.δ. 3323/1955.

5. Στα παραπάνω ειδικά έργα, στα έργα χώρων στάθμευσης και στα έργα, που εκτελούνται με ολική ή μερική χρηματοδότηση τρίτων, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2, η απόσβεση του κόστους κατασκευής των έργων αυτών και των τόκων των δανείων και πιστώσεων του αναδόχου, κατά την κατασκευαστική περίοδο, οι οποίοι θεωρούνται ως κόστος κατασκευής, γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 50 του ν.1914/1990.

Άρθρο 13

Εναλλακτικές Προσφορές

Όταν εφαρμόζεται ένα από τα συστήματα υποβολής προσφορών των άρθρων 8, 10 και 11 του παρόντος είναι δυνατή η υποβολή από τους ενδιαφερομένους εκτός από την κύρια προσφορά τους και εναλλακτικών προσφορών που να στηρίζονται σε διαφορετικές τεχνικές λύσεις που προτείνονται από τον προσφέροντα, εκτός αν αυτό αποκλείεται από τη διακήρυξη. Αν οι εναλλακτικές λύσεις καλύπτουν τις προδιαγραφές της διακήρυξης, κρίνονται όλες ως ισοδύναμες ανεξάρτητες προσφορές. Εάν οι προδιαγραφές δεν καλύπτονται αλλά οι τεχνικές λύσεις κρίνονται ως ικανοποιητικές, ο φορέας κατασκευής μπορεί, (πριν ανοιχτούν οι οικονομικές προσφορές και ματαιώνοντας κατά τα λοιπά το διαγωνισμό) να εξαγοράσει τις μελέτες των λύσεων αυτών και να επαναλάβει τη δημοπράτηση βάσει των εξαγορασμένων μελετών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ - ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ - ΤΕΥΧΗ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ

Άρθρο 14

Μελέτη περιβαλλοντικών όρων - Έγκριση περιβαλλοντικών όρων

1. Για την πραγματοποίηση νέων έργων ή δραστηριοτήτων ή τη μετεγκατάσταση υφισταμένων, τα οποία λόγω της φύσης, του μεγέθους ή της έκτασής τους είναι πιθανό να προκαλέσουν σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον ή τα οποία χωρίς μεν να προκαλούν σοβαρές επιπτώσεις, πρέπει πάντως να διέπονται για την προστασία του περιβάλλοντος από γενικές προδιαγραφές, όρους και περιορισμούς, απαιτείται η έγκριση όρων για την προστασία του περιβάλλοντος. Έγκριση όρων για την προστασία του περιβάλλοντος απαιτείται επίσης για την επέκταση, την τροποποίηση ή και τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων έργων ή δραστηριοτήτων, που έχουν καταταγεί στις παραπάνω κατηγορίες, εφόσον

επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον.

2. Με την απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων η Διοίκηση επιβάλλει προϋποθέσεις, όρους, περιορισμούς και διαφοροποιήσεις για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας, ιδίως ως προς τη θέση, το μέγεθος, το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία και τα γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά.

3. Η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση των διοικητικών πράξεων που απαιτούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας.

4. Για την κατάταξη των έργων σε κατηγορίες ανάλογα με τις επιπτώσεις που είναι πιθανόν να προκαλέσουν στο περιβάλλον, καθώς και για τη διαδικασία έκδοσης και το περιεχόμενο της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων πρέπει να τηρούνται τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 3, 4 και 5 του ν.1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α΄), όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 2 του ν. 3010/ 2002 (ΦΕΚ 91 Α΄), καθώς και στην κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Πολιτισμού, Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, Τουριστικής Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Μεταφορών και Επικοινωνιών 69269/5387/24.10.1990 (ΦΕΚ 678 Β΄), όπως τροποποιήθηκε με την κοινή υπουργική απόφαση 15393/2332/5.8.2002 (ΦΕΚ 1022 Β΄).

Άρθρο 15

Δημοπρασία - Διακήρυξη

1. Η δημοπρασία για την ανάθεση κατασκευής έργου διενεργείται με βάση τη σχετική διακήρυξη. Η διακήρυξη με την οποία γίνεται και ο προσδιορισμός του συστήματος υποβολής των προσφορών του άρθρου 4 του παρόντος Κώδικα, εγκρίνεται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση από την προϊστάμενη αρχή, η οποία και διενεργεί τη δημοπρασία ή ορίζει την αρχή που θα τη διενεργήσει.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων εγκρίνονται πρότυπα τεύχη διακηρύξεων και εντύπων προσφοράς για όλα τα συστήματα υποβολής προσφοράς, καθώς και άλλα πρότυπα εγγράφων που χρησιμοποιούνται κατά τις δημοπρασίες των έργων.

Τα πρότυπα, μετά την έγκρισή τους, ισχύουν υποχρεωτικά για όλους τους φορείς που δημοπρατούν δημόσια έργα.

3. Κατά την έγκριση της διακήρυξης το τυχόν υπάρχον στην εγκεκριμένη μελέτη σχέδιο διακήρυξης προσαρμόζεται σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα τεύχη διακήρυξης εφόσον αυτό απαιτείται. Επίσης, γίνεται και τυχόν αναγκαία προσαρμογή των άλλων στοιχείων της μελέτης που συνεπάγεται η αλλαγή της διακήρυξης.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τμήματος Κατασκευών του Συμβουλίου Δημόσιων Έργων της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μπορεί να προστίθενται στη διακήρυξη επιπλέον όροι, όταν τούτο ενδείκνυται από το είδος ή την πολυπλοκότητα του προς ανάθεση έργου.

5. Με τα συμβατικά τεύχη επιτρέπεται να αναλάβει ο ανάδοχος την αναγκαία συμπλήρωση ή προσαρμογή των στοιχείων της μελέτης προς τα δεδομένα του εδάφους.

6. Η διακήρυξη για τη διενέργεια ανοιχτής δημοπρασίας περιέχει τα εξής τουλάχιστον στοιχεία, ανάλογα με το σύστημα υποβολής προσφοράς:

α) Τον τίτλο της αρχής που εκδίδει τη διακήρυξη.

β) Το σύστημα υποβολής προσφοράς με αναφορά στις διατάξεις που εφαρμόζονται για τη διεξαγωγή της δημοπρασίας.

γ) Τον τίτλο του έργου, τα κύρια χαρακτηριστικά του και τον προϋπολογισμό του, όπως και αν περιλαμβάνεται τυχόν εκπόνηση μελέτης.

δ) Την ημερομηνία διεξαγωγής της δημοπρασίας, την έδρα της υπηρεσίας στην οποία θα γίνει η παραλαβή των προσφορών από την επιτροπή διαγωνισμού, την ώρα λήξης παραλαβής των προσφορών.

ε) Τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που γίνονται δεκτές για υποβολή προσφοράς, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις και τα τυχόν πρόσθετα απαιτούμενα προσόντα και προϋποθέσεις.

στ) Τις απαιτούμενες εγγυήσεις συμμετοχής και προς ποιον πρέπει να παρέχεται η εγγύηση.

ζ) Τα τυχόν απαιτούμενα πρόσθετα δικαιολογητικά, όπως δηλώσεις, αναλύσεις, παρατηρήσεις και άλλα.

η) Τον κατάλογο των συμβατικών τευχών και σχεδίων, τη σειρά ισχύος τους και πού βρίσκονται διαθέσιμα για τους ενδιαφερομένους.

θ) Σαφείς οδηγίες για τον τρόπο σύνταξης και υποβολής των προσφορών.

ι) Τον φορέα κατασκευής, πληροφορίες για τις πιτώσεις του έργου, για τους τυχόν ειδικούς όρους πληρωμής και για τις επιβαρύνσεις του εργολαβικού ανταλλάγματος για κρατήσεις υπέρ τρίτων κ.λπ.

ια) Τα κριτήρια βαθμολογίας για ανάδειξη της βέλτιστης προσφοράς σε περίπτωση αξιολόγησης των προσφορών και τυχόν αμοιβή των αξιολογότερων μελετών.

ιβ) Το χρόνο ισχύος των προσφορών, όπως προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις.

ιγ) Την τυχόν αποδοχή εναλλακτικών προσφορών.

ιδ) Την Αρχή που θα εγκρίνει το αποτέλεσμα της δημοπρασίας.

7. Περιλήψη της διακήρυξης για τη διενέργεια ανοιχτής δημοπρασίας δημοσιεύεται τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημόσιων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και σε δύο (2) τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες. Όταν πρόκειται για νομαρχιακού επιπέδου έργα η τρίτη εφημερίδα στην οποία δημοσιεύεται η διακήρυξη πρέπει να είναι μία (1) της Πρωτεύουσας του Νομού όπου θα εκτελεστούν τα έργα αν εκδίδεται εκεί ημερήσια εφημερίδα. Όταν εφαρμόζεται το σύστημα των περιπτώσεων δ', στ' και ζ' του άρθρου 4 του παρόντος, η δημοσίευση γίνεται σαράντα (40) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της δημοπρασίας. Μεγαλύτερα χρονικά όρια για τη δημοσίευση των περιλήψεων και πρόσθετοι όροι δημοσιότητας που επιβάλλονται από διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας τηρούνται όταν συντρέχει σχετική περίπτωση. Όταν πρόκειται για έργα που στις δημοπρασίες τους γίνονται δεκτές και επιχειρήσεις εγγεγραμμένες σε Νομαρχιακά Μητρώα η δημο-

σίευση για τη δημοπρασία γίνεται δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της σε μία (1) ημερήσια εφημερίδα της Πρωτεύουσας του Νομού, αν εκδίδεται τέτοια εφημερίδα και αν όχι σε μία (1) ημερήσια εφημερίδα της Αθήνας ή της Θεσσαλονίκης. Όταν πρόκειται για επανάληψη δημοπρασίας και εφόσον η επανάληψη γίνεται πριν περάσουν τέσσερις (4) μήνες από την προηγούμενη δημοπρασία, όλες οι προθεσμίες της παραγράφου αυτής μειώνονται στο μισό. Όταν πρόκειται για νομαρχιακού επιπέδου έργα, πέραν των δημοσιεύσεων που προβλέπονται στην παράγραφο αυτή, μπορεί με την έγκριση της διακήρυξης να προβλεφθεί η δημοσίευση της περιλήψης και σε μία (1) εβδομαδιαία εφημερίδα του νομού όπου θα εκτελεστούν τα έργα αν εκδίδεται στο νομό τέτοια εφημερίδα. Η τυχόν μη δημοσίευση της περιλήψης της διακήρυξης στην εβδομαδιαία εφημερίδα ή η δημοσίευση αυτής εκτός των χρονικών ορίων που προβλέπονται στην παράγραφο αυτή δεν επηρεάζει την κανονική διεξαγωγή της δημοπρασίας.

8.α. Οι περιλήψεις των ανωτέρω διακηρύξεων, καταχωρίζονται επίσης υποχρεωτικά, με κριτήριο την προβλεπόμενη από τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 13 του ν. 2328/1995 (ΦΕΚ 159 Α') ίση κατανομή, με αμοιβή σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 4 του ν. 3548/2007 (ΦΕΚ 68 Α'), από τον αρμόδιο φορέα για λογαριασμό του οποίου δημοσιεύεται η διακήρυξη σε τουλάχιστον δύο (2) ημερήσιες και μία (1) εβδομαδιαία νομαρχιακές εφημερίδες, οι οποίες περιλαμβάνονται στην απόφαση του άρθρου 2 του ν. 3548/2007 και έχουν την έδρα τους στο νομό, που θα λάβει χώρα η εκτέλεση του έργου. Σε νομούς στους οποίους δεν εκδίδεται ημερήσια εφημερίδα, αρκεί η δημοσίευση σε δύο (2) τουλάχιστον εβδομαδιαίες εφημερίδες του νομού που θα λάβει χώρα η εκτέλεση του έργου, εφόσον υπάρχουν. Αν οι νομοί στους οποίους θα λάβει χώρα η εκτέλεση του έργου, σύμφωνα με το αντικείμενο της διακήρυξης, είναι περισσότεροι από έναν, η δημοσίευση της διακήρυξης γίνεται σε τουλάχιστον μία (1) ημερήσια νομαρχιακή εφημερίδα κάθε νομού και μία (1) εβδομαδιαία νομαρχιακή εφημερίδα από εκείνες που έχουν την έδρα τους σε έναν από τους νομούς στους οποίους θα λάβει χώρα η εκτέλεση του έργου. Σε νομούς, η περιφέρεια των οποίων περιλαμβάνει μόνο νησιά, οι κατά τα ανωτέρω δημοσιεύσεις πρέπει να καταχωρίζονται σε τουλάχιστον δύο (2) ημερήσιες και μία (1) εβδομαδιαία νομαρχιακές εφημερίδες που έχουν την έδρα τους σε δύο (2) τουλάχιστον νησιά.

β. Εφόσον η εκτέλεση του έργου, λαβαίνει χώρα εντός των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης, οι περιλήψεις των ανωτέρω διακηρύξεων καταχωρίζονται σε τουλάχιστον μία (1) ημερήσια και μία (1) εβδομαδιαία τοπικές εφημερίδες, οι οποίες περιλαμβάνονται στην απόφαση του άρθρου 2 του ν. 3548/2007 και έχουν την έδρα τους σε δήμο ή κοινότητα εντός των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης. Σε δήμους ή κοινότητες, εντός των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης, όπου δεν εκδίδεται ημερήσια εφημερίδα, αρκεί η δημοσίευση σε δύο (2) τουλάχιστον εβδομαδιαίες εφημερίδες του δήμου ή της κοινότητας που εδρεύει ο φορέας. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν, οι περιλήψεις των διακηρύξεων δημοσιεύονται σε δύο τουλάχιστον εβδομαδιαίες εφημερίδες της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Αν οι δήμοι ή οι κοινότητες στους οποίους θα λάβει χώρα η εκτέλεση

του έργου είναι περισσότεροι από έναν, η δημοσίευση της διακήρυξης γίνεται σε τουλάχιστον μία (1) ημερήσια τοπική εφημερίδα κάθε δήμου ή κοινότητας και μία (1) εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα, από εκείνες που έχουν την έδρα τους σε έναν από τους δήμους ή κοινότητες στους οποίους θα λάβει χώρα η εκτέλεση του έργου.

9. Η υποχρέωση δημοσιεύσεων της προηγούμενης παραγράφου, είναι ανεξάρτητη από την υποχρέωση δημοσιεύσεων, η οποία προβλέπεται στην παράγραφο 7 και διενεργούνται επιπλέον αυτών. Η κατά την παράγραφο 7 του παρόντος δημοσίευση σε εφημερίδες του νομαρχιακού και τοπικού τύπου διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3548/2007.

10. Τα έξοδα των εκ του νόμου απαραίτητων δημοσιεύσεων της διακήρυξης της δημοπρασίας στην οποία αναδείχθηκε ανάδοχος, βαρύνουν τον ίδιο και εισπράττονται με τον πρώτο λογαριασμό πληρωμής του έργου. Τα έξοδα δημοσιεύσεων των τυχόν προηγούμενων διαγωνισμών για την ανάθεση του ίδιου έργου, καθώς και τα έξοδα των μη απαραίτητων εκ του νόμου δημοσιεύσεων βαρύνουν την αναθέτουσα αρχή και καταβάλλονται από τις πιστώσεις του έργου.

11. Για τη διακήρυξη δημοπράτησης με το σύστημα της προεπιλογής εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 23 του παρόντος.

Άρθρο 16

Καλούμενες στη δημοπρασία εργοληπτικές επιχειρήσεις - κοινοπραξίες

1. Στις δημοπρασίες κατασκευής των έργων καλούνται οι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. ή τα νομαρχιακά μητρώα επιχειρήσεις, κατά κατηγορίες ή εξειδικευμένες επιχειρήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων παραγράφων. Τα ίδια εφαρμόζονται και για την ανάθεση έργων χωρίς διαγωνισμό, όπου αυτή επιτρέπεται.

2. Όταν το έργο ανήκει αποκλειστικά σε μια κατηγορία του Μ.Ε.ΕΠ. καλούνται οι επιχειρήσεις της κατηγορίας αυτής. Ένα έργο θεωρείται ότι ανήκει αποκλειστικά σε μια κατηγορία αν ανήκουν στην κατηγορία αυτή πλέον του ενενήντα τοις εκατό (90%) των εργασιών του όλου έργου. Για τον υπολογισμό του ποσοστού αυτού δεν λαμβάνονται υπόψη τα απρόβλεπτα.

3. Αν το έργο περιλαμβάνει εργασίες διαφόρων κατηγοριών που καμιάς το ποσοστό δεν ξεπερνά το όριο της προηγούμενης παραγράφου, στις δημοπρασίες καλούνται επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες για όλες τις κατηγορίες του έργου ή κοινοπραξίες επιχειρήσεων που να καλύπτουν τις καλούμενες κατηγορίες. Κατηγορία με ποσοστό εργασιών λιγότερο του δέκα τοις εκατό (10%) δεν λαμβάνεται υπόψη, μπορεί όμως η διακήρυξη να ορίσει διαφορετικά.

4. Αν το έργο περιλαμβάνει αποκλειστικά αντικείμενο εξειδικευμένων επιχειρήσεων του Μ.Ε.ΕΠ., καλούνται στο διαγωνισμό οι επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στην αντίστοιχη κατηγορία και οι εξειδικευμένες επιχειρήσεις αν υπάρχουν σε αντίστοιχες τάξεις. Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 2 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

5. Σε περιπτώσεις ειδικών έργων που η κατασκευή τους απαιτεί εξειδικευμένες επιχειρήσεις μπορεί η διακήρυξη να ορίσει πρόσθετες απαιτήσεις για τη συμμετοχή σε δημοπρασία. Στις απαιτήσεις αυτές μπορεί να περιλαμβάνεται η υποχρεωτική σύμπραξη επιχειρήσεων

εξειδικευμένων για ορισμένες εργασίες του έργου ή τεχνικών του Μ.Ε.Κ., πέρα από τα κατώτερα όρια της υποχρεωτικής στελέχωσης ή τεχνικού του Μ.Ε.Κ. που είναι εγγεγραμμένοι για επιμέρους εργασίες μιας κατηγορίας.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τμήματος Κατασκευών του Συμβουλίου Δημόσιων Έργων της Γ.Γ.Δ.Ε., μπορεί να προστίθενται στη διακήρυξη επιπλέον όροι, όταν τούτο ενδείκνυται από το είδος ή την πολυπλοκότητα του προς ανάθεση έργου.

6. Αν στη δημοπρασία καλούνται εργοληπτικές επιχειρήσεις μιας κατηγορίας, η τάξη προσδιορίζεται από τον προϋπολογισμό της υπηρεσίας με τον οποίο δημοπρατείται το έργο. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου τα ποσοστά των απρόβλεπτων δαπανών (απρόβλεπτα) λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη, όπως αυτά καθορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 57 του παρόντος. Αν στη δημοπρασία καλούνται εργοληπτικές επιχειρήσεις περισσότερων κατηγοριών ή κοινοπραξίες επιχειρήσεων περισσότερων κατηγοριών, η τάξη για κάθε κατηγορία προσδιορίζεται από το αντίστοιχο μέρος του προϋπολογισμού. Τα πιο πάνω εφαρμόζονται ανάλογα και για τις εξειδικευμένες επιχειρήσεις.

7. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις γίνονται δεκτές στις δημοπρασίες και σε κοινοπραξία αν δεν το αποκλείει η διακήρυξη. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που κοινοπρακτούν και είναι της αυτής κατηγορίας πρέπει να ανήκουν όλες σε μία από τις καλούμενες στη δημοπρασία τάξεις και είτε να είναι όλες της ίδιας τάξης ή να διαφέρουν κατά μία τάξη. Η καθεμία από τις επιχειρήσεις που κοινοπρακτούν, συμμετέχει στην κοινοπραξία με ποσοστό όχι μικρότερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του προϋπολογισμού της υπηρεσίας του δημοπρατούμενου έργου. Αν το έργο περιλαμβάνει εργασίες περισσότερων κατηγοριών το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου αναφέρεται στον προϋπολογισμό της κάθε κατηγορίας.

8. Σε περίπτωση που εργοληπτική επιχείρηση κοινοπρακτεί με άλλη εργοληπτική επιχείρηση της αμέσως ανώτερης τάξης της ίδιας κατηγορίας, τηρούνται οι σχετικές διατάξεις για τα κατώτατα όρια ανάληψης δημόσιου έργου, που ισχύουν κάθε φορά για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις της ανώτερης τάξης.

9. Σε δημοπρασία δημόσιου έργου, που περιλαμβάνει περισσότερες από μία κατηγορίες και η εργοληπτική επιχείρηση καλύπτει την καλούμενη τάξη της κύριας κατηγορίας, δεν ισχύουν τα κατώτατα όρια για τις άλλες κατηγορίες του έργου, εφόσον η επιχείρηση είναι εγγεγραμμένη σε αυτές τις κατηγορίες στην ίδια ή ανώτερη τάξη από την καλούμενη στη δημοπρασία. Ως κύρια θεωρείται η μεγαλύτερη σε προϋπολογισμό κατηγορία.

10. Κοινοπραξίες εργοληπτικών επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στην ίδια τάξη και κατηγορία έργου του Μ.Ε.ΕΠ. μέχρι και την πέμπτη τάξη, επιτρέπεται να αναλάβουν έργα προϋπολογισμού μεγαλύτερου από το ανώτατο όριο της τάξης τους μέχρι το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της διαφοράς μεταξύ του ανώτατου ορίου της τάξης τους και του ανώτατου ορίου της επόμενης τάξης, υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον δύο από τις επιχειρήσεις αυτές συμμετέχουν στην κατανομή

της κατασκευής του έργου ή στα κέρδη και τις ζημίες της κοινοπραξίας, με ποσοστό τουλάχιστον τριάντα τοις εκατό (30%) η καθεμιά. Όταν κοινοπρακτούν επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στην έκτη τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. για την ίδια κατηγορία εργασιών, το ανώτατο όριο προϋπολογισμού διαμορφώνεται στα εξήντα εκατομμύρια (60.000.000) ευρώ, υπό την προϋπόθεση ότι το ποσοστό συμμετοχής της καθεμιάς στα κέρδη και τις ζημίες της κοινοπραξίας, ανέρχεται τουλάχιστον σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). Τα όρια της παραγράφου αυτής μπορεί να επανακαθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, λαμβανομένου υπόψη του δείκτη αναθεώρησης των τιμών των δημοσίων έργων, όπως καθορίζεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

11. Σε κάθε περίπτωση κοινοπραξίας όλες οι επιχειρήσεις που κοινοπρακτούν ευθύνονται εις ολόκληρο για κάθε ευθύνη που προκύπτει από τη συμμετοχή τους στη δημοπρασία.

Άρθρο 17 Συμβατικά Τεύχη

1. Η διακήρυξη της δημοπρασίας μνημονεύει τα συμβατικά τεύχη και σχέδια που μαζί με τη διακήρυξη αποτελούν τη βάση για την κατάρτιση της εργολαβικής σύμβασης. Σε περίπτωση απευθείας ανάθεσης τα τεύχη αυτά προσδιορίζονται με τη σύμβαση.

2. Τα τεχνικά συμβατικά τεύχη είναι σχέδια και κείμενα που δίνουν εικόνα του έργου που πρόκειται να κατασκευαστεί και των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει ο ανάδοχος με τη σύμβαση (τεχνική περιγραφή, συγγραφές υποχρεώσεων κ.λπ.).

3. Ο προϋπολογισμός της υπηρεσίας αποτελεί ένδειξη της προεκτίμησης του κόστους του έργου και ανώτατο όριο προσφοράς, όταν η διακήρυξη δεν ορίζει ρητά ότι επιτρέπονται προσφορές μεγαλύτερες από τον προϋπολογισμό της υπηρεσίας ή αρνητικές εκπτώσεις, ανάλογα με το εφαρμοζόμενο σύστημα υποβολής προσφοράς. Ο προϋπολογισμός μπορεί να είναι αναλυτικός ή να περιλαμβάνει κατ' αποκοπή τίμημα για το έργο ή τμήματά του.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων εγκρίνονται ενιαία τιμολόγια εργασιών, ανάλογα με την κατηγορία και το μέγεθος των έργων και με την προσβασιμότητα της περιοχής εκτέλεσής τους.

5. Τα τιμολόγια, μετά την έγκρισή τους, ισχύουν υποχρεωτικά για όλους τους φορείς που δημοπρατούν δημόσια έργα.

6. Οι τιμές των εργασιών των ενιαίων τιμολογίων αναπροσαρμόζονται, όπως ορίζεται στην απόφαση και λαμβάνονται αυτούσιες ή σε συνδυασμό μεταξύ τους για τη σύνταξη των προϋπολογισμών των έργων.

7. Στις τιμές του προϋπολογισμού και του τιμολογίου τόσο της υπηρεσίας όσο και της προσφοράς περιλαμβάνεται κάθε σχετική δαπάνη, καθώς και τα γενικά έξοδα και όφελος της εργοληπτικής επιχείρησης. Αν γίνεται ρητή μνεία στα σχετικά τεύχη μπορεί να διαχωρίζονται οι τιμές και να προστίθεται στο τέλος ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους που ορίζεται σε δεκαοκτώ τοις εκατό (18%), για έργα που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων ή άλλες πηγές με ανάλογες απαλλαγές και σε είκοσι οκτώ τοις εκατό (28%) για τις άλλες περιπτώσεις.

8. Ο προϋπολογισμός της υπηρεσίας όταν είναι αναλυτικός ομαδοποιεί τις ομοειδείς εργασίες με ένδειξη του αθροίσματος της δαπάνης κάθε ομάδας. Αν δεν υπάρχει τέτοια ομαδοποίηση νοείται ότι το σύνολο των εργασιών είναι μία ομάδα. Σε έργα που η προμέτρηση των εργασιών είναι δύσκολη ή αδύνατη, όπως σε περιπτώσεις έργων συντήρησης, μπορεί ο προϋπολογισμός να μην περιλαμβάνει ποσότητες των επιμέρους εργασιών αλλά μόνο την κατ' εκτίμηση δαπάνη του συνόλου κάθε ομάδας ομοειδών εργασιών και το γενικό σύνολο.

9. Οι προσφορές των διαγωνιζομένων ανάλογα με το σύστημα υποβολής προσφοράς συντάσσονται είτε σε έντυπα της υπηρεσίας είτε βάσει υποδειγμάτων της υπηρεσίας, όπως ορίζεται στη διακήρυξη.

Άρθρο 18

Τεύχος παρατηρήσεων

1. Όταν πρόκειται για έργα με προϋπολογισμό που υπερβαίνει το όριο για το οποίο γίνονται δεκτές εργοληπτικές επιχειρήσεις πρώτης τάξης, μπορεί η διακήρυξη να προβλέπει την υποχρέωση των διαγωνιζομένων να υποβάλουν μαζί με την προσφορά τους, τεύχος παρατηρήσεων για την τεχνική μελέτη και τα τεύχη, οικονομικά και συμβατικά, με τα οποία δημοπρατείται το έργο. Για έργα με προϋπολογισμό που υπερβαίνει το όριο για το οποίο γίνονται δεκτές εργοληπτικές επιχειρήσεις δεύτερης τάξης, η διακήρυξη μπορεί να ορίσει ότι το τεύχος πρέπει να υποβληθεί σε οριζόμενη προθεσμία πριν από τη δημοπρασία. Με το τεύχος παρατηρήσεων θα σχολιάζεται η ορθότητα της λύσης, το εφικτό της κατασκευής, θα επισημαίνονται τυχόν σφάλματα στο τεχνικό οικονομικό ή στο συμβατικό μέρος ή θα αναφέρεται ότι διαπιστώθηκε το εφαρμόσιμο της μελέτης και δεν υπάρχουν παρατηρήσεις.

2. Το περιεχόμενο του τεύχους αυτού, που δεν αποτελεί συμβατικό στοιχείο, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ποτέ για ερμηνεία της σύμβασης, αλλά χρησιμεύει μόνο για την εκτίμηση των πραγμάτων κατά την ανάθεση του έργου και σαν αξιολογικό στοιχείο της εργοληπτικής επιχείρησης κατά τις σχετικές διαδικασίες του Μέρους ΙΙΙ. Τα ανωτέρω ισχύουν ανάλογα και για το τεύχος παρατηρήσεων που υποβάλλεται με την εκδήλωση ενδιαφέροντος συμμετοχής στη δημοπρασία με προεπιλογή, εφόσον ζητηθεί με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

3. Ευστοχία στο σχολιασμό μέσω του τεύχους παρατηρήσεων, έστω και εκ των υστέρων διαπιστούμενη, θα αποτελεί ευνοϊκό στοιχείο για την αξιολόγηση του επιστημονικού δυναμικού της επιχείρησης κατά τις διατάξεις για το Μ.Ε.Κ. και το Μ.Ε.ΕΠ., ανεξάρτητα από την ανάληψη ή μη του έργου από την επιχείρηση που υπέβαλε το τεύχος.

Άρθρο 19

Βραβείο αξιολογότερων μελετών

1. Όταν εφαρμόζεται σύστημα προσφορών που περιλαμβάνει μελέτη και κατασκευή, μπορεί στη διακήρυξη να ορίζεται η καταβολή χρηματικού ποσού ως βραβείου σε αριθμό μελετών που θα επιτύχουν την ανώτερη βαθμολογία στην αξιολόγηση. Ο αριθμός των μελετών που βραβεύονται δεν μπορεί να υπερβαίνει τις πέντε (5) και η βαθμολογία των βραβευμένων δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το εβδομήντα τοις εκατό (70%) της ανώτερης προβλεπόμενης στη διακήρυξη βαθμολογίας.

2. Το χρηματικό ποσό για κάθε βραβευόμενη μελέτη καθορίζεται ρητά από τη διακήρυξη και δεν μπορεί να είναι ανώτερο από τα τρία χιλιοστά της προϋπολογιζόμενης δαπάνης του έργου. Τα ποσά των βραβείων πληρώνονται από τις πιστώσεις του έργου. Δεν καταβάλλεται το βραβείο στον ανάδοχο του έργου για τον οποίο θεωρείται ότι συμψηφίζεται στο εργολαβικό αντάλλαγμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ

Άρθρο 20

Προαπαιτούμενα συμμετοχής σε διαγωνισμό

1. Τα προαπαιτούμενα συμμετοχής σε ένα διαγωνισμό είναι τα προβλεπόμενα στα πρότυπα τεύχη διακηρύξεων δημοσίων έργων τα οποία εγκρίθηκαν με την υπ' αριθμ. Δ17α/02/115/Φ.Ν 443/3.8.2007 (ΦΕΚ 1586 Β΄) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, κατ' εφαρμογή της εξουσιοδοτικής διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του παρόντος.

2. Για τη συμμετοχή εργοληπτικής επιχείρησης οποιασδήποτε τάξης του Μ.Ε.ΕΠ. σε δημοπρασία δημοσίου έργου, το οποίο δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, απαιτείται η προσκόμιση αποκλειστικά και μόνο του πρωτοτύπου της βεβαίωσης εγγραφής της στο Μ.Ε.ΕΠ..

3. Κατά την κατάθεση της προσφοράς κάθε προσφέρουσα εργοληπτική επιχείρηση υποχρεούται να υποβάλει βεβαιώσεις των υπηρεσιών για την εξόφληση των ασφαλιστικών εισφορών και τη φορολογική ενημερότητα για τα δημόσια έργα που εκτελεί μόνη της ή σε κοινοπραξία.

4. Κάθε εργοληπτική επιχείρηση Μ.Ε.ΕΠ. προκειμένου να αναλάβει την εκτέλεση μέρους ή του συνόλου δημοσίου έργου, ως ανάδοχος ή ως μέλος αναδόχου κοινοπραξίας ή ως μέλος κατασκευαστικής κοινοπραξίας ή ως αναγνωρισμένος υπεργολάβος, σύμφωνα με το άρθρο 68 του παρόντος, πρέπει να μην έχει μέσα σε ολόκληρη τη χώρα, πριν από τη συμμετοχή της σε διαγωνισμό, ανεκτέλεστο μέρος εργολαβιών δημοσίων έργων του δημόσιου τομέα, ανώτερο από τα πιο κάτω όρια:

Για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις μέχρι και την έκτη τάξη, από το τριπλάσιο του ανώτατου ορίου της τάξης τους, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις της έβδομης τάξης, από το τετραπλάσιο του μεγέθους «κύκλος εργασιών», όπως αυτό ορίζεται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 99 του παρόντος και χρησιμοποιείται σαν παρανομαστής του κλάσματος α1 του Τμήματος Α του Τύπου Κατάταξης ή από το τετραπλάσιο του μέσου όρου του μεγέθους «κύκλος εργασιών», όπως αυτό ορίζεται στην περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 99 του παρόντος, εφόσον αυτό είναι μεγαλύτερο. Για την εξεύρεση του μέσου όρου ο κύκλος εργασιών, όπως ορίζεται ανωτέρω, διαιρείται δια του τρία (3). Κάθε χρόνο οι εταιρείες υποβάλλουν στην υπηρεσία Μ.Ε.ΕΠ. τα στοιχεία του κύκλου εργασιών του τελευταίου χρόνου, προκειμένου να επικαιροποιείται ο κύκλος εργασιών της τελευταίας κάθε φορά τριετίας και να προκύπτει ο μέσος όρος αυτής σύμφωνα με τα ανωτέρω, ώστε να διαμορφώνεται κάθε χρόνο και το όριο ανεκτέλεστο. Για τον υπολογισμό, σύμφωνα με

τα παραπάνω των ανεκτέλεστων υπολοίπων εργασιών εργοληπτικών επιχειρήσεων που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. σε περισσότερες κατηγορίες έργων διαφορετικών τάξεων λαμβάνεται υπόψη η μεγαλύτερη τάξη εγγραφής. Το όριο του ανεκτέλεστου υπολοίπου εργασιών κάθε έργου διαπιστώνεται με προσκόμιση βεβαίωσης του Μ.Ε.ΕΠ. ή της αρμόδιας υπηρεσίας που εκτελεί το αντίστοιχο έργο και εκδίδεται μέσα στο προηγούμενο εξάμηνο πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης του έργου.

Ως έργα του ευρύτερου δημόσιου τομέα για την εφαρμογή του ανωτέρω εδαφίου νοούνται τα έργα που ανατίθενται από τους φορείς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α΄), ανεξαρτήτως αν οι φορείς αυτοί εξαιρέθηκαν του πεδίου εφαρμογής της διάταξης αυτής. Στο όριο ανεκτέλεστου υπολοίπου εργασιών δεν υπολογίζονται τα έργα που κατασκευάζονται με μερική ή και ολική αυτοχρηματοδότηση. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων μπορούν να αναπροσαρμόζονται, κατά τις τάξεις του Μ.Ε.ΕΠ., τα όρια του ανεκτέλεστου μέρους συμβάσεων δημοσίων έργων που εκτελούνται στην ημεδαπή και τα οποία δεν πρέπει να υπερβαίνουν οι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. εργοληπτικές επιχειρήσεις, προκειμένου να αναλάβουν την εκτέλεση του συνόλου ή μέρους δημοσίου έργου, ως ανάδοχοι ή μέλη αναδόχου κοινοπραξίας ή μέλη κατασκευαστικής κοινοπραξίας ή αναγνωρισμένοι υπεργολάβοι. Για την αναπροσαρμογή των ορίων, ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων λαμβάνει υπόψη ιδίως την ανάγκη δίκαιου καταμερισμού των έργων μεταξύ των τάξεων του Μ.Ε.ΕΠ. και το μέγεθος των επιχειρήσεων της κάθε τάξης. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται ο τρόπος απόδειξης της μη υπέρβασης του ως άνω ορίου, καθώς και οι φορείς, τα έργα των οποίων υπολογίζονται στο ανεκτέλεστο μέρος.

5. Για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων χορηγείται σε κάθε εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ. «ενημερότητα πτυχίου», η οποία, σε συνδυασμό με τη βεβαίωση εγγραφής που εκδίδεται από την υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., συνιστά «επίσημο κατάλογο αναγνωρισμένων εργοληπτών» κατά την έννοια του άρθρου 151 του παρόντος και απαλλάσσει τις εργοληπτικές επιχειρήσεις από την υποχρέωση να καταθέτουν τα επιμέρους δικαιολογητικά στους διαγωνισμούς. Για την έκδοση και χορήγηση της «ενημερότητας πτυχίου» οι εργοληπτικές επιχειρήσεις υποβάλλουν σε τακτά χρονικά διαστήματα, στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., τα δικαιολογητικά συμμετοχής τους σε διαγωνισμούς, όπως αυτά ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις.

Τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία υποβολής τους, ο χρόνος ισχύος της «ενημερότητας πτυχίου», η διαδικασία ανανέωσής της, οι συνέπειες εκ της μη υποβολής της σε διαγωνισμό, ο χρόνος εφαρμογής του μέτρου και κάθε σχετικό θέμα, ορίζονται με την υπ' αριθμ. Δ15/οικ/24298/28.7.2005 (ΦΕΚ 1105 Β΄) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων μπορεί να επανακαθορίζονται τα ανωτέρω στοιχεία.

6. Για τη συμμετοχή σε δημοπρασία και την υποβολή οικονομικής προσφοράς απαιτείται η κατάθεση εγγύησης συμμετοχής σύμφωνα με το άρθρο 24 του παρόντος.

7. Οι μετοχές των ανωνύμων εταιρειών που συμμετέχουν, αυτοτελώς ή σε κοινοπραξία ή ένωση προσώπων ή σε οποιασδήποτε μορφής οντότητα, σε διαγωνιστική διαδικασία ή διαδικασία ανάθεσης κατασκευής έργων του δημοσίου ή των νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με τις διατάξεις του ν. 3310/2005, με οικονομικό αντικείμενο ή αντάλλαγμα ανώτερο του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, είναι υποχρεωτικά ονομαστικές, προκειμένου να καταστεί εφικτός ο έλεγχος της συνδρομής των λόγων αποκλεισμού από τις διαγωνιστικές διαδικασίες ή τις διαδικασίες ανάθεσης σύμφωνα με τις Οδηγίες περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δημοσίων έργων, όπως εκάστοτε ισχύουν.

8. Με το φάκελο προσφοράς υποβάλλεται και βεβαίωση τράπεζας, που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα, για την πιστοληπτική ικανότητα της εργοληπτικής επιχείρησης, εφόσον δημοπρατείται ή ανατίθεται έργο προϋπολογισμού μεγαλύτερου από το ανώτατο όριο της τέταρτης τάξης.

9. Μαζί με την κατάθεση της προσφοράς οι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. επιχειρήσεις καταθέτουν και αποδεικτικό ή νόμιμα επικυρωμένο αντίγραφο του, καταβολής στην εργοληπτική οργάνωση στην οποία ανήκουν των εισφορών τους που αντιστοιχούν στο χρόνο διεξαγωγής της δημοπρασίας.

10. Η μη προσκόμιση των ανωτέρω στοιχείων αποτελεί λόγο αποκλεισμού της επιχείρησης από το διαγωνισμό και επιβολής των προβλεπόμενων από το νόμο διοικητικών ποινών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ - ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Άρθρο 21

Επιτροπή διαγωνισμού

1. Στα έργα συνολικού προϋπολογισμού μέχρι το ανώτατο όριο της δεύτερης τάξης του Μ.Ε.ΕΠ., χωρίς να συνυπολογίζονται τα κονδύλια της αναθεώρησης και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), η επιτροπή διαγωνισμού αποτελείται από τρία υπηρεσιακά μέλη, που ορίζονται από τον προϊστάμενο της υπηρεσίας που διενεργεί τη δημοπρασία. Ένα από τα μέλη της επιτροπής ορίζεται ως πρόεδρος. Για την επιτροπή ορίζεται και αριθμός αναπληρωματικών μελών που αναπληρώνουν κατά τη σειρά που διορίζονται, οποιαδήποτε από τα τακτικά μέλη που τυχόν λείπουν, απουσιάζουν ή κωλύονται. Τα μέλη της επιτροπής διαγωνισμού μπορεί να ορίζονται για τη διενέργεια περισσότερων διαγωνισμών.

2. Στην περίπτωση αυτή παρίσταται και ένας (1) εκπρόσωπος των εργοληπτικών οργανώσεων, που υποδεικνύεται από τις πανελλήνιες εργοληπτικές οργανώσεις με τον αναπληρωτή του, χωρίς να μετέχει στις διαδικασίες του διαγωνισμού.

3. Στα έργα συνολικού προϋπολογισμού ανώτερου του οριζόμενου στην παράγραφο 1, η επιτροπή διαγωνισμού αποτελείται από:

α) Τέσσερις (4) τεχνικούς υπαλλήλους φορέων του δημοσίου τομέα, που έχουν την αντίστοιχη δυνατότητα,

ανάλογα με τα στελέχη που διαθέτουν οι υπηρεσίες για την αξιολόγηση δημοπρατούμενου τεχνικού έργου. Αν το έργο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί από φορέα άλλον από το φορέα κατασκευής, το ένα από αυτά τα μέλη προέρχεται από το φορέα που θα χρησιμοποιήσει το έργο.

β) Έναν (1) εκπρόσωπο των Ο.Τ.Α. που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από την Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού όταν πρόκειται για έργα νομαρχιακού επιπέδου, από την Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού της έδρας της διανομαρχιακής υπηρεσίας, όταν πρόκειται για τα έργα της και από την Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων σε όλες τις άλλες περιπτώσεις.

γ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας (ΤΕΕ), που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από τα αρμόδια όργανα του ΤΕΕ. Όταν πρόκειται για έργα εθνικού ή διανομαρχιακού επιπέδου ο εκπρόσωπος ορίζεται από τη Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ.

δ) Έναν (1) εκπρόσωπο των εργοληπτικών οργανώσεων που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τους υποδεικνυόμενους από τις πανελλήνιες σχετικές οργανώσεις. Σε περίπτωση που υπάρχουν εργοληπτικές οργανώσεις που καλύπτουν σε ικανοποιητικό βαθμό αντιπροσωπευτικότητας τις εργοληπτικές επιχειρήσεις ενός νομού, ο πιο πάνω εκπρόσωπος υποδεικνύεται από τις οργανώσεις αυτές όταν πρόκειται για έργα νομαρχιακού επιπέδου του Νομού αυτού.

Για την υπόδειξη του ανωτέρω εκπροσώπου της περίπτωσης (δ), καλούνται οι σχετικές ενώσεις να υποδείξουν κοινό εκπρόσωπο. Σε περίπτωση που οι διάφορες ενώσεις υποδείξουν διάφορα πρόσωπα ως εκπροσώπους, ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων επιλέγει το τακτικό και αναπληρωματικό μέλος από τα πρόσωπα που προτάθηκαν.

4. Η επιτροπή διαγωνισμού της παραγράφου 3, συγκροτείται από την προϊστάμενη αρχή του φορέα κατασκευής του έργου. Από τα μέλη της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 3 ορίζεται ο πρόεδρος της επιτροπής με τον αναπληρωτή του. Στην επιτροπή ορίζεται και αριθμός αναπληρωματικών μελών της περίπτωσης α΄ της προηγούμενης παραγράφου, που αναπληρώνουν κατά τη σειρά που διορίζονται οποιαδήποτε από τα τακτικά αυτά μέλη που τυχόν λείπουν, απουσιάζουν ή κωλύονται. Το έργο της επιτροπής διεξάγεται με επιμέλεια του προέδρου.

5. Οι φορείς κατασκευής που συστηματικά δημοπρατούν έργα μπορεί να συγκροτούν σε ετήσια βάση επιτροπές διαγωνισμού σε επίπεδο νομαρχιακό, διανομαρχιακό και εθνικό για το σύνολο των έργων τους ή κατά κατηγορίες. Στην περίπτωση αυτή διαδικασίες δημοπρασιών που άρχισαν μέσα στο έτος συνεχίζονται και ολοκληρώνονται από την ίδια επιτροπή και μετά τη λήξη του έτους. Η ύπαρξη επιτροπών σε ετήσια βάση δεν αποκλείει τη συγκρότηση επιτροπής διαγωνισμού συγκεκριμένου έργου ή έργων. Για τα νομαρχιακού επιπέδου έργα όλων των υπηρεσιών αρμοδιότητας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης μπορεί η επιτροπή σε ετήσια βάση να συγκροτηθεί ενιαία για όλα τα έργα των υπηρεσιών αυτών. Στην περίπτωση αυτή η επιτροπή συγκροτείται από το Νομάρχη. Στις επιτροπές ετήσιας βάσης, το μέλος που εκπροσωπεί το φορέα

χρησιμοποίησης του έργου, μπορεί να ορίζεται από την αρχή ή σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση με αντίστοιχο προσδιορισμό και του μέλους αντί του οποίου συμμετέχει στην επιτροπή. Οι αποφάσεις συγκρότησης όλων των επιτροπών διαγωνισμού, κοινοποιούνται στα διοριζόμενα μέλη και τις ενδιαφερόμενες υπηρεσίες και ανακοινώνονται με τοιχοκόλληση στο κατάστημα της υπηρεσίας που την εκδίδει χωρίς να απαιτείται άλλος τύπος δημοσιότητας.

6. Οι φορείς του δημόσιου τομέα που δεν εκτελούν συστηματικά έργα μπορεί γενικά ή σε συγκεκριμένη περιοχή να μη συστήσουν ιδιαίτερη επιτροπή διαγωνισμού αλλά να απευθύνονται σε επιτροπή διαγωνισμού που έχει συγκροτηθεί σε αντίστοιχο επίπεδο από τη Γ.Γ.Δ.Ε. ή τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

7. Για τα μέλη των περιπτώσεων β', γ' και δ' της παραγράφου 3 οι φορείς που τα υποδεικνύουν αποστέλλουν σχετικούς ετήσιους πίνακες εκπροσώπων, από τους οποίους ορίζονται τα αντίστοιχα μέλη των επιτροπών. Αν οι πίνακες αυτοί δεν περιέλθουν στην αρμόδια για τον ορισμό της επιτροπής αρχή μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη σχετική πρόσκληση, η αρχή μέχρις ότου της περιέλθουν σχετικοί πίνακες ορίζει τα αντίστοιχα μέλη των επιτροπών διαγωνισμού από πρόσωπα που έχουν την αντίστοιχη ιδιότητα για να υποδειχθούν. Οι πίνακες μπορεί να συμπληρώνονται ή να αντικαθίστανται από το φορέα που υποδεικνύει τα μέλη.

8. Για τις προσφορές που υποβάλλονται με τα συστήματα των περιπτώσεων δ', στ' και ζ' του άρθρου 4 του παρόντος και για την περίπτωση ειδικών ή μεγάλων έργων οι επιτροπές διαγωνισμού συμπληρώνονται με απόφαση της προϊσταμένης αρχής και με άλλα μέλη που έχουν την κατάλληλη επιστημονική κατάρτιση και που δεν μπορεί να είναι περισσότερα από τέσσερα (4). Η επεξεργασία των στοιχείων για την αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να ανατεθεί με την απόφαση αυτή σε κλιμάκιο της όλης επιτροπής. Με την απόφαση καθορίζονται και τα μέλη του κλιμακίου.

9. Κατ' εξαίρεση η προϊσταμένη αρχή, για έργα που παρουσιάζουν ιδιαίτερα προβλήματα, μπορεί να εφαρμόσει τις παραγράφους 3 έως 8, έστω και αν τα έργα αυτά έχουν προϋπολογισμό μικρότερο από το όριο της παραγράφου 3.

10. Οι επιτροπές διαγωνισμού οφείλουν να παραδώσουν την εισήγησή τους έγκαιρα, ώστε η αρμόδια αρχή να αποφασίσει για το αποτέλεσμα του διαγωνισμού μέσα στην προθεσμία ισχύος των προσφορών.

11. Για τη συγκρότηση και λειτουργία των ανωτέρω επιτροπών διαγωνισμού εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις των άρθρων 13 έως 15 του ν. 2690/1999.

Άρθρο 22

Διαδικασία κατάθεσης και εξέτασης προσφορών

1. Η ανοιχτή δημοπρασία και η φάση υποβολής των προσφορών στη δημοπρασία με προεπιλογή διεξάγονται ημέρα Τρίτη και με ώρα λήξης υποβολής των προσφορών τη 10η π.μ.. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν διενεργηθεί η δημοπρασία κατά την αρχικά ορισθείσα ημέρα ή αν κατά την ημέρα αυτή δεν υποβληθεί καμιά προσφορά, διενεργείται σε οποιαδήποτε άλλη ημέρα, η οποία ορίζεται με πράξη της προϊσταμένης αρχής. Η πράξη αυτή γνωστοποιείται σε όσους ενδιαφερόμενους έλαβαν τεύχη του διαγωνισμού, πέντε (5) τουλάχιστον

εργάσιμες ημέρες πριν τη νέα ημερομηνία του διαγωνισμού με τον τρόπο που ορίζεται στη διακήρυξη. Εφόσον και στη νέα αυτή ημερομηνία δεν καταστεί δυνατή η διεξαγωγή του διαγωνισμού ή δεν υποβληθούν προσφορές, μπορεί να οριστεί και νέα ημερομηνία διεξαγωγής, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων των δύο προηγούμενων εδαφίων. Σε περίπτωση που και στη νέα αυτή ημερομηνία δεν διεξαχθεί ο διαγωνισμός ή δεν υποβληθεί καμιά προσφορά, ο διαγωνισμός επαναλαμβάνεται. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, η οποία τίθεται σε ισχύ ένα (1) μήνα μετά τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί για διαγωνισμούς που διεξάγονται με τα συστήματα μελέτη-κατασκευή και μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση του έργου με διάφορα ανταλλάγματα, να ορίζεται διαφορετική ημέρα υποβολής των προσφορών, καθώς και μία (1) ακόμη ημέρα διεξαγωγής διαγωνισμών. Με αποφάσεις των κατά τόπους νομαρχών και για διαγωνισμούς που διεξάγονται σε νησιά μπορεί να καθορίζεται μία (1) επιπλέον ημέρα της εβδομάδας για τη διεξαγωγή των δημοπρασιών των φορέων του νομού.

2. Η κατάθεση των δικαιολογητικών συμμετοχής και της οικονομικής προσφοράς σε δημοπρασία δημοσίου έργου, το οποίο δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου γίνεται αυτοπροσώπως, για ατομική επιχείρηση από το φυσικό πρόσωπο που την ασκεί, για ομόρρυθμη και ετερόρρυθμη εταιρεία από το νόμιμο εκπρόσωπο ή εξουσιοδοτημένο ομόρρυθμο εταίρο της, για την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης από εξουσιοδοτημένο διαχειριστή και για ανώνυμη εταιρεία από εξουσιοδοτημένο μέλος του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Σε περίπτωση κοινοπραξίας την προσφορά καταθέτουν είτε όλοι οι κοινοπρακτούντες, ο καθένας νόμιμα εκπροσωπούμενος ή αντιπροσωπευόμενος όπως παραπάνω, είτε ένας από τους κοινοπρακτούντες που ορίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο ως κοινός εκπρόσωπος της κοινοπραξίας. Απαγορεύεται η εκπροσώπηση δύο ή περισσότερων διαγωνιζόμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων ή κοινοπραξιών από τον ίδιο εκπρόσωπο.

3. Οι οικονομικές προσφορές στις δημοπρασίες υποβάλλονται πάντα μέσα σε σφραγισμένο φάκελο που αναγράφει τον τίτλο της εργοληπτικής επιχείρησης και την επιγραφή «οικονομική προσφορά για το έργο...». Τα λοιπά έγγραφα και δικαιολογητικά που έχουν ζητηθεί από τη διακήρυξη, παραδίδονται σε χωριστό ανοιχτό φάκελο, στον οποίο περιέχονται και τα κατά νόμο μηχανόσημα των συμβατικών τευχών που υπολογίζονται με βάση τον προϋπολογισμό της υπηρεσίας. Αν η προσφορά περιλαμβάνει και τεχνικές προτάσεις του υποψηφίου (σύστημα μελέτη και κατασκευή), η τεχνική προσφορά υποβάλλεται σε τρίτο ιδιαίτερο κλειστό φάκελο.

4. Οι οικονομικές προσφορές (Τιμολόγιο προσφοράς - προϋπολογισμός, έντυπο προσφοράς εκπτώσεων κ.λπ.) υπογράφονται πάντοτε από το νόμιμο εκπρόσωπο της εργοληπτικής επιχείρησης ή κοινοπραξίας, ο οποίος μονογράφει τις προσφορές και κατά φύλλο. Μονογράφει που τυχόν λείπουν μπορεί να συμπληρωθούν ενώπιον της επιτροπής διαγωνισμού μετά το άνοιγμα των προσφορών. Αν ο ενδιαφερόμενος αρνηθεί να μονογράψει, τότε μονογράφει η επιτροπή τα σχετικά φύλλα και η προσφορά θεωρείται ισχυρή.

5. Η έναρξη παραλαβής κηρύσσεται από τον πρόεδρο της επιτροπής διαγωνισμού μισή ώρα πριν από την ώρα λήξης. Η παραλαβή μπορεί να συνεχισθεί και μετά την ώρα λήξης, αν η παράδοση προσφορών που έχει έγκαιρα αρχίσει συνεχίζεται χωρίς διακοπή λόγω του πλήθους των προσελθόντων ενδιαφερομένων. Η λήξη της παραλαβής κηρύσσεται επίσης από τον πρόεδρο της επιτροπής με προειδοποίηση ολίγων λεπτών της ώρας και μετά την κήρυξη της λήξης δεν γίνεται δεκτή άλλη προσφορά.

6. Η κατάθεση των δικαιολογητικών συμμετοχής των διαγωνιζομένων, των οικονομικών προσφορών, καθώς και των τεχνικών προσφορών, στις περιπτώσεις που προβλέπεται κατά το νόμο η υποβολή τους, γίνεται ταυτόχρονα. Όταν ως κριτήριο ανάθεσης επιλέγεται η χαμηλότερη τιμή κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 26 του παρόντος, η παραλαβή και η εξέταση των προσφορών στην ανοικτή δημοπρασία γίνεται από την επιτροπή διαγωνισμού αυθημερόν, σε δημόσια συνεδρίαση και σε ενιαίο στάδιο, το οποίο περιλαμβάνει τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, την αποσφράγιση και τον έλεγχο των οικονομικών προσφορών και την υποβολή του πρακτικού της για το αποτέλεσμα της δημοπρασίας.

7. Κατά την υποβολή των δικαιολογητικών συμμετοχής και των οικονομικών προσφορών, η επιτροπή διαγωνισμού ελέγχει τη νομιμοποίηση των προσώπων που τα υποβάλλουν, εκτός της περιπτώσεως της ταχυδρομικής αποστολής των προσφορών, όταν αυτή επιτρέπεται κατά τις κείμενες διατάξεις. Οι προσφορές που παραλαμβάνονται καταχωρούνται κατά σειρά κατάθεσής τους στο πρακτικό της δημοπρασίας, στο οποίο ειδικότερα γράφονται η σειρά προσέλευσης, η επωνυμία της εργοληπτικής επιχείρησης, η τάξη και κατηγορία της, ο εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος, καθώς και η εκπλήρωση άλλων τυχόν τυπικών προϋποθέσεων που απαιτεί η διακήρυξη. Όλοι οι φάκελοι αριθμούνται με τον αύξοντα αριθμό προσέλευσης των ενδιαφερομένων, όπως καταχωρήθηκαν στο πρακτικό και μονογράφονται από τα μέλη της επιτροπής. Μετά την ολοκλήρωση της παραλαβής των προσφορών και καταγραφής των δικαιολογητικών συμμετοχής, ελέγχεται και επιστρέφεται το πρωτότυπο της βεβαίωσης εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π. και ακολουθεί αμέσως η αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών και ανακοίνωση των επί μέρους στοιχείων τους τα οποία καταχωρούνται στο πρακτικό. Η διαδικασία περατώνεται την ίδια ημέρα με την υπογραφή των υποβληθέντων δικαιολογητικών και των οικονομικών προσφορών των διαγωνιζομένων από τα μέλη της επιτροπής. Η μη υποβολή οποιουδήποτε από τα δικαιολογητικά συμμετοχής που προβλέπονται στη διακήρυξη καθιστά την προσφορά अपαράδεκτη.

8. Ο πλήρης έλεγχος των δικαιολογητικών συμμετοχής και των οικονομικών προσφορών ολοκληρώνεται την ημέρα της δημοπρασίας και διενεργείται κατά τη σειρά της μειοδοσίας, αρχίζοντας από τον πρώτο μειοδότη. Αν η ολοκλήρωση του ελέγχου δεν είναι δυνατή την ίδια ημέρα, λόγω του μεγάλου αριθμού των προσφορών, ελέγχονται τουλάχιστον οι δέκα (10) πρώτες κατά σειρά μειοδοσίας προσφορές. Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία συνεχίζεται τις επόμενες εργάσιμες ημέρες, εκτός αν υφίσταται σπουδαίος λόγος για την αναβολή της σε ημέρα και ώρα που ανακοινώνεται με τοιχοκόλληση στον πίνακα ανακοινώσεων της υπηρεσίας.

9. Η εφαρμογή της όλης διαδικασίας καταχωρείται στο πρακτικό της επιτροπής διαγωνισμού ή σε παράρτημά του που υπογράφεται από τον πρόεδρο και τα μέλη της. Ακολουθεί ανακοίνωση του προέδρου της επιτροπής, σε πίνακα της υπηρεσίας στην οποία διεξάγονται οι ανοιχτές συνεδριάσεις της, με την οποία γνωστοποιείται στους διαγωνιζόμενους ότι το πρακτικό διατίθεται για ενημέρωσή τους και ότι μπορούν μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ανωτέρω ανακοίνωση να υποβάλουν όλες τις τυχόν ενστάσεις τους, οι οποίες απευθύνονται στην προϊσταμένη αρχή.

10. Αν κατά του ανωτέρω πρακτικού δεν υποβληθούν ενστάσεις, η επιτροπή διαγωνισμού ολοκληρώνει το πρακτικό για το αποτέλεσμα της δημοπρασίας και το υποβάλλει στην προϊσταμένη αρχή, η οποία εγκρίνει το αποτέλεσμα, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 27 του παρόντος. Αν υποβληθούν ενστάσεις, η επιτροπή διαγωνισμού τις διαβιβάζει μαζί με το πρακτικό και τη γνώμη της στην προϊσταμένη αρχή, η οποία εκδικάζει τις ενστάσεις, αποφασίζει και τελικά εγκρίνει το αποτέλεσμα.

Άρθρο 23

Διαδικασία με προεπιλογή

1. Για την εφαρμογή της διαδικασίας δημοπράτησης έργου με προεπιλογή, σύμφωνα με την περίπτωση β' του άρθρου 3 του παρόντος, απαιτείται προηγούμενη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, μετά από γνώμη του Τμήματος Κατασκευών του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

2. Η δημοπρασία με προεπιλογή διεξάγεται ως εξής: Αρχικά εκδηλώνουν ενδιαφέρον συμμετοχής όλοι όσοι θεωρούν ότι διαθέτουν τα προσόντα που προδιαγράφονται στη διακήρυξη. Ακολουθεί προεπιλογή και πρόσκληση για συμμετοχή στην κυρίως δημοπρασία και επίδοση προσφοράς εκείνων που έχουν προεπιλεγεί.

3. Η διακήρυξη για την εκδήλωση ενδιαφέροντος από μέρους εργοληπτικών επιχειρήσεων που επιθυμούν να επιλεγούν για να συμμετάσχουν στη δημοπρασία αυτή περιέχει στοιχεία ανάλογα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 15 του παρόντος Κώδικα και επιπλέον περιέχει την πιθανολογούμενη ημερομηνία που οι προεπιλεγόμενοι θα κληθούν να υποβάλουν προσφορά. Για την προεπιλογή δεν απαιτείται η κατάθεση εγγύησης αλλά η διακήρυξη αναφέρει την απαιτούμενη εγγύηση για τη συμμετοχή στο στάδιο υποβολής των προσφορών.

4. Περίληψη της διακήρυξης για την εκδήλωση ενδιαφέροντος στις δημοπρασίες με προεπιλογή δημοσιεύεται τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την τελευταία ημερομηνία παραλαβής αιτήσεων, όπως ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 15 του παρόντος.

5. Η κατάθεση των αιτήσεων για εκδήλωση ενδιαφέροντος, που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που προβλέπει η διακήρυξη, γίνεται στην έδρα της υπηρεσίας που ορίζει η διακήρυξη. Μπορεί με τη διακήρυξη να ορίζεται και άλλος τρόπος παραλαβής αιτήσεων, όπως και να παρέχεται η δυνατότητα αποστολής των αιτήσεων ταχυδρομικώς ή με οποιοδήποτε πρόσωπο χωρίς ειδική εξουσιοδότηση.

6. Μετά τη λήξη της προθεσμίας που έχει ταχθεί για τη συγκέντρωση αιτήσεων για την εκδήλωση ενδιαφέροντος για προεπιλογή, η αρμόδια υπηρεσία διαβιβάζει το σύνολο των αιτήσεων με τα δικαιολογητικά που τις συνοδεύουν στην επιτροπή προεπιλογής. Η επιτροπή αυτή που συγκροτείται από την προϊσταμένη αρχή δεν μπορεί να έχει περισσότερα από επτά (7) μέλη και αποφασίζει για τη συγκεκριμένη προεπιλογή με σχετικό πρακτικό στο οποίο περιλαμβάνει και όλα τα στοιχεία που έλαβε υπόψη της. Κατάλογος με τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που υπέβαλαν αίτηση τοιχοκολλάται στο κατάστημα της αρμόδιας αρχής.

7. Η επιλογή στηρίζεται στη μελέτη των φακέλων των ενδιαφερομένων και στα κριτήρια της εγγραφής τους στο Μ.Ε.ΕΠ., που εκτιμώνται ειδικά για τη συγκεκριμένη περίπτωση. Το αποτέλεσμα της προεπιλογής ανακοινώνεται εγγράφως από την αρμόδια υπηρεσία σε όλους όσους υπέβαλαν αίτηση είτε έχουν επιλεγεί είτε όχι. Οι ενστάσεις για την προεπιλογή υποβάλλονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 25 του παρόντος.

8. Οι προσκλήσεις για υποβολή προσφοράς από εργοληπτικές επιχειρήσεις που προεπελέγησαν κατά τη διαδικασία προεπιλογής, στέλνονται στους παραλήπτες επί αποδείξει μέσα στις προθεσμίες της παραγράφου 8 του άρθρου 15 του παρόντος, που αντιστοιχούν στο σύστημα και το είδος του διαγωνισμού. Όταν μετά την προεπιλογή κληθούν οι επιλεγέντες να υποβάλουν προσφορά, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 22 του παρόντος.

Άρθρο 24

Εγγύηση συμμετοχής - Χρόνος ισχύος των προσφορών

1. Το ύψος της εγγύησης συμμετοχής ορίζεται πάντοτε στη διακήρυξη σταθερό για όλους τους ενδιαφερόμενους και προσδιορίζεται στο δύο τοις εκατό (2%) της προϋπολογιζόμενης αξίας του έργου, με ανάλογη στρογγύλευση. Σε περιπτώσεις που το έργο είναι ιδιαίτερα σημαντικό ή επείγον, η εγγύηση συμμετοχής μπορεί να καθορίζεται μέχρι τέσσερα τοις εκατό (4%) της προϋπολογιζόμενης αξίας με ανάλογη επίσης στρογγύλευση. Η εγγύηση συμμετοχής παρέχεται, όπως ορίζεται στην παράγραφο 5.

2. Οι προσφορές που υποβάλλονται στους διαγωνισμούς για την ανάθεση των δημοσίων έργων δεσμεύουν τους προσφέροντες για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, μέσα στο οποίο πρέπει να συναφθεί η σύμβαση. Όταν στο διαγωνισμό υποβάλλονται και τεχνικές προσφορές, ο χρόνος ισχύος των προσφορών ανέρχεται σε δέκα (10) μήνες. Ειδικότερα στους διαγωνισμούς που υπόκεινται εκ του νόμου στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο ως άνω χρόνος ισχύος των προσφορών προσαυξάνεται κατά τρεις (3) επιπλέον μήνες αντίστοιχα. Στα έργα που ανατίθενται με το σύστημα προσφοράς του άρθρου 11 του παρόντος, ο χρόνος ισχύος της προσφοράς ορίζεται από τη διακήρυξη.

3. Επιτρέπεται, οι εγγυητικές επιστολές για τη συμμετοχή, να έχουν προθεσμία ισχύος, που όμως θα υπερβαίνει κατά τριάντα (30) ημέρες τον προδιαγραφόμενο χρόνο ισχύος των προσφορών.

4. Η εγγύηση συμμετοχής των τριών πρώτων κατά σειρά μειοδοσίας υποψηφίων επιστρέφεται μετά την υπογραφή της σύμβασης. Οι εγγυήσεις συμμετοχής των

άλλων διαγωνιζόμενων αποδίδονται μετά την έγκριση του αποτελέσματος του διαγωνισμού ή και νωρίτερα αν το ζητήσει ο ενδιαφερόμενος που δεν υπέβαλε ένσταση και η αρχή που διενεργεί το διαγωνισμό δεν πιθανολογεί την ανατροπή του αποτελέσματος με ενδεχόμενη την ανακήρυξή του ως αναδόχου.

5. Η εγγύηση συμμετοχής των προηγούμενων παραγράφων, παρέχεται με εγγυητικές επιστολές του Ταμείου Συντάξεων Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) ή τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα ή οποιοδήποτε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) ή του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε.), συνοδευόμενες από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Μπορεί επίσης να παρέχεται και με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων για παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού ή χρεογράφων που προβλέπεται η τέτοια χρήση τους και με την τιμή που προβλέπουν για αυτά οι ειδικές διατάξεις.

Οι ως άνω εγγυητικές επιστολές πρέπει, προκειμένου να γίνουν αποδεκτές από την υπηρεσία, να απευθύνονται στην αρχή που διεξάγει το διαγωνισμό, ή στο φορέα κατασκευής ή στον κύριο του έργου, να αναφέρουν σαφώς τα στοιχεία της επιχείρησης υπέρ της οποίας παρέχονται, τον τίτλο του έργου, το ποσό για το οποίο παρέχεται η εγγύηση και το χρόνο ισχύος, όπως αυτά προβλέπονται στη διακήρυξη, επιπλέον δε να περιλαμβάνουν παραίτηση του εγγυητή από το δικαίωμα διζήσεως και υπόσχεση για την αпроφάσιστη καταβολή του ποσού, εντός πέντε (5) το πολύ εργασιών ημερών από την ημέρα λήψεως της σχετικής ειδοποίησης.

6. Η εγγύηση συμμετοχής στη δημοπρασία καταπίπτει υπέρ του κυρίου του έργου, αν η προσφορά που υποβάλλεται δεν τηρεί τους βασικούς όρους της διακήρυξης και των τευχών δημοπράτησης από μέρους της εργοληπτικής επιχείρησης. Η απόφαση κατάπτωσης της εγγύησης εκδίδεται μετά από γνώμη του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων.

Άρθρο 25

Ενστάσεις κατά τις διαδικασίες δημοπρασιών

Ενστάσεις κατά του κύρους των δημοπρασιών μπορεί να υποβληθούν μόνο από επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο διαγωνισμό ή αποκλείστηκαν από αυτόν σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας του. Οι ενστάσεις μπορεί να υποβληθούν μόνο για τα στάδια προεπιλογής, κατάθεσης προσφορών και αξιολόγησης και για λόγους που ανακύπτουν κατά το αντίστοιχο στάδιο.

Οι ενστάσεις υποβάλλονται μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ανακοίνωση του αποτελέσματος του αντίστοιχου σταδίου και απευθύνονται στην προϊσταμένη αρχή η οποία και αποφασίζει.

Άρθρο 26

Ανάδειξη αναδόχου κατασκευής έργων

1. Η ανάθεση της κατασκευής των δημοσίων έργων γίνεται υποχρεωτικά στην εργοληπτική επιχείρηση ή κοινοπραξία η οποία προσέφερε τη χαμηλότερη τιμή, υπό τον όρο ότι καλύπτει όλες τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό. Αν η ισχύς της προσφοράς του αναδειχθέντος μειοδότη έχει λήξει και δεν συμφωνεί στην παράταση ισχύος της προς το σκοπό σύναψης

της σύμβασης, η προϊσταμένη αρχή απευθύνεται στο δεύτερο κατά σειρά μειοδότη, στον οποίο κατακυρώνει το διαγωνισμό αν αυτός συμφωνεί στην παράταση και ούτω καθεξής, υπό την επιφύλαξη και στην περίπτωση αυτή, των διατάξεων του άρθρου 27 του παρόντος.

2. Μετά τον κατά νόμο έλεγχο της νομιμότητας της διαδικασίας ανάθεσης από το Ελεγκτικό Συνέδριο και πριν από τη σύναψη της σύμβασης, η προϊσταμένη αρχή ζητεί από την εργοληπτική επιχείρηση ή κοινοπραξία που αναδείχθηκε μειοδότης, τάσσοντας την κατά την κρίση της αναγκαία προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών, να προσκομίσει εκ νέου, επικαιροποιημένα, τα δικαιολογητικά συμμετοχής που προσκομίσθηκαν στο διαγωνισμό και έχει τυχόν λήξει ο χρόνος ισχύος τους, επιπλέον δε, σε κάθε περίπτωση, πιστοποιητικό περί μη κηρύξεως σε πτώχευση, εκκαθάριση και αναγκαστική διαχείριση. Το πιστοποιητικό αυτό πρέπει να φέρει απαραίτητα χρόνο έκδοσης μετά την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης της υπηρεσίας. Αν η τεθείσα προθεσμία παρέλθει άπρακτη ή αν τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά είναι ελλιπή ή αν εξέλιπαν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες έγινε δεκτός στο διαγωνισμό ο μειοδότης, εξετάζεται η ανάθεση της κατασκευής στην αμέσως επόμενη, κατά σειρά μειοδοσίας, εργοληπτική επιχείρηση ή κοινοπραξία υπό τις ίδιες προϋποθέσεις και ούτω καθεξής έως ότου καταστεί δυνατή η ανάθεση, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 27 του παρόντος. Η μη έγκαιρη προσκόμιση των ως άνω δικαιολογητικών, για λόγους που οφείλονται σε υπαιτιότητα του μειοδότη, έχει ως συνέπεια την άμεση κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και αποτελεί λόγο πειθαρχικής δίωξης κατά τις διατάξεις του άρθρου 82 και επόμενα του παρόντος. Σε περίπτωση μειοδότης κοινοπραξίας, τις συνέπειες του προηγούμενου εδαφίου υφίσταται το υπαίτιο μέλος της.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται υποχρεωτικά και στην περίπτωση διαγωνισμού μεταξύ περιορισμένου αριθμού επιχειρήσεων, όταν η ανάθεση γίνεται με βάση την οικονομική προσφορά των διαγωνιζόμενων. Στις περιπτώσεις διαγωνισμών με τα συστήματα προσφοράς: α) μελέτη και κατασκευή, β) αξιοποίηση ακινήτων με αντιπαροχή και γ) μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση του έργου με διάφορα ανταλλάγματα, ο ανάδοχος αναδεικνύεται κατά τις ειδικές περιπτώσεις διατάξεις.

Άρθρο 27

Έγκριση του αποτελέσματος της δημοπρασίας

1. Η δημοπρασία δεν ολοκληρώνεται πριν εγκριθεί το αποτέλεσμα της από την προϊσταμένη αρχή.

2. Η διαδικασία ή και το αποτέλεσμα της δημοπρασίας ακυρώνεται πριν από την έκδοση της κατακυρωτικής απόφασης με αιτιολογημένη απόφαση της προϊσταμένης αρχής, ενώ και η εκδοθείσα απόφαση κατακύρωσης ανακαλείται από την ίδια, πριν από τη σύναψη της σύμβασης, εφόσον συντρέχει έστω και μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Κατά τη διεξαγωγή του διαγωνισμού εμφοιλόχρησαν παραβιάσεις των κειμένων διατάξεων ή των όρων της διακήρυξης, οι οποίες επηρεάζουν το αποτέλεσμα της δημοπρασίας και δεν μπορούν να αποκατασταθούν αλλιώς παρά με την ακύρωση του αποτελέσματος.

β) Η οικονομική προσφορά του τελικού μειοδότη κρίνεται μη ικανοποιητική για τον κύριο του έργου. Στην περίπτωση αυτή, για την ακύρωση απαιτείται γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου του Υπουργείου στο οποίο υπάγεται ή από το οποίο εποπτεύεται η αναθέτουσα αρχή, ή το τεχνικό συμβούλιο της οικείας περιφέρειας, όταν στο οικείο Υπουργείο δεν υφίσταται τεχνικό συμβούλιο και όταν αναθέτουσες αρχές είναι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού ή ενώσεις ή νομικά πρόσωπα των οργανισμών αυτών.

γ) Ο συναγωνισμός δεν υπήρξε επαρκής ή υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι οι διαγωνιζόμενοι συνεννοήθηκαν για να αποφύγουν τον πραγματικό συναγωνισμό. Σε περίπτωση ακύρωσης του αποτελέσματος της δημοπρασίας ή ανάκλησης της σχετικής απόφασης λόγω συνεννόησης των διαγωνιζομένων, οι συνεννοηθέντες αποκλείονται από την καθ' οιονδήποτε τρόπο συμμετοχή στην εκτέλεση του προς ανάθεση έργου και κινείται εναντίον τους υποχρεωτικά, με πρωτοβουλία της προϊσταμένης αρχής, η προβλεπόμενη από τις κείμενες διατάξεις πειθαρχική διαδικασία.

3. Η προϊσταμένη αρχή μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή της, αν διαπιστώσει ότι εμφοιλόχρησαν λάθη ή παραλείψεις κατά τη διαδικασία του διαγωνισμού, να ακυρώσει μερικά τη διαδικασία της δημοπρασίας ή να αναμορφώσει το αποτέλεσμα της ή να διατάξει την επανάληψή της από το σημείο που συντελέστηκε το λάθος ή η παράλειψη.

4. Η προϊσταμένη αρχή μπορεί με αιτιολογημένη απόφασή της να ανακαλέσει τη διακήρυξη του διαγωνισμού, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, αν δεν έχει πλέον ενδιαφέρον στην εκτέλεση του έργου, ή προκειμένου να δημοπρατήσει πάλι το έργο με τροποποίηση των αρχικών όρων ή να το κατασκευάσει με οποιονδήποτε άλλο νόμιμο τρόπο. Η προϊσταμένη αρχή μπορεί επίσης, με αιτιολογημένη απόφασή της, να ανακαλέσει τη διακήρυξη του διαγωνισμού, αν η σύμβαση δεν έχει συναφθεί ή έχει καταστεί βέβαιο ότι δεν πρόκειται να συναφθεί μέσα σε διάστημα δώδεκα (12) μηνών από την ημέρα δημοσίευσης της διακήρυξης ή δεκαοκτώ (18) μηνών, στις περιπτώσεις διαγωνισμού με προεπιλογή ή με εφαρμογή του συστήματος προσφοράς που περιλαμβάνει μελέτη - κατασκευή. Το αμέσως προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση εφαρμογής του συστήματος προσφοράς για την αξιοποίηση ακινήτων από τον εργοδότη με το σύστημα της αντιπαροχής, καθώς και του συστήματος προσφοράς που περιλαμβάνει τη μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση έργου, με διάφορα ανταλλάγματα.

Άρθρο 28

Προϋποθέσεις εφαρμογής της απευθείας ανάθεσης ή διαγωνισμού μεταξύ περιορισμένου αριθμού προσκαλούμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων

1. Η απευθείας ανάθεση ή διαγωνισμός μεταξύ περιορισμένου αριθμού προσκαλούμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων, ως τρόπος επιλογής εργοληπτικής επιχείρησης για την κατασκευή δημοσίου έργου, αποτελεί εξαιρετική διαδικασία και επιτρέπεται:

α) Όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 83 του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α΄), όπως κάθε φορά ισχύουν.

β) Όταν πρόκειται για υπόθεση που αφορά σε απόρρητα του κράτους. Ο χαρακτηρισμός ως κρατικού απορρήτου δίδεται ύστερα από απόφαση του Πρωθυπουργού.

γ) Σε ειδικές περιπτώσεις, όπως σε περίπτωση θεομηνίας, σοβαρού επικείμενου κινδύνου, μοναδικότητας του κατασκευαστή, συνέχισης εργασιών ύστερα από έκπτωση του αναδόχου ή διάλυσης της εργολαβικής σύμβασης, όταν πρόκειται για ερευνητικές εργασίες ή εργασίες δοκιμαστικές εφαρμογής νέων τεχνολογιών ή για έργα ειδικής φύσης, εφόσον χαρακτηριστούν έτσι με απόφαση του φορέα κατασκευής του έργου, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου.

δ) Όταν πρόκειται για την κατασκευή έργων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμίδας από κατασκευαστικές επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. εγγεγραμμένες στο μητρώο του άρθρου 92 του παρόντος και με τις ειδικότερες προϋποθέσεις και τους όρους που προβλέπονται από το άρθρο 10 του π.δ. 171/1987 (ΦΕΚ 84 Α').

Οι προϋποθέσεις και οι όροι αυτοί μπορεί να τροποποιούνται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

ε) Όταν πρόκειται για την κατασκευή μικρών έργων και εργασιών συντήρησης, που η προϋπολογιζόμενη δαπάνη τους δεν υπερβαίνει ορισμένα ποσά που καθορίζονται γενικά ή κατά φορείς ή κατηγορίες έργων με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

2. Μετά από έγκριση του αρμόδιου οργάνου και ύστερα από δημοσίευση σχετικής προκήρυξης επιτρέπεται ομοίως η απευθείας ανάθεση:

α) Όταν κατά τη διενέργεια διαγωνισμού οι προσφορές που έχουν υποβληθεί είναι άκυρες ή απαράδεκτες και η επανάληψη του διαγωνισμού κρίνεται από το όργανο που έχει διακηρύξει το διαγωνισμό ασύμφορη για το Δημόσιο.

Στην περίπτωση αυτή οι όροι της διακήρυξης του διεξαχθέντος διαγωνισμού επιτρέπεται να μεταβληθούν, κατά την απευθείας ανάθεση, μόνο για να καταστούν πιο συμφέροντες για το Δημόσιο.

β) Όταν συντρέχουν εξαιρετικές περιπτώσεις και πρόκειται για έργα που η φύση τους ή αστάθμητοι παράγοντες δεν επιτρέπουν μια προκαταρκτική συνολική τιμολόγηση.

3. Μετά από έγκριση του αρμόδιου οργάνου χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, επιτρέπεται η απευθείας ανάθεση:

α) Όταν δεν έχει υποβληθεί καμία προσφορά ή καμία κατάλληλη προσφορά σε διαγωνισμό ανοιχτό ή κλειστό.

β) Όταν για λόγους τεχνικούς, καλλιτεχνικούς ή σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, η εκτέλεση των έργων μπορεί να ανατεθεί μόνο σε συγκεκριμένο πρόσωπο.

γ) Σε περίπτωση που η σύμβαση αποτελεί συνέχεια ενός διαγωνισμού μελετών και σύμφωνα με τους εφαρμοζόμενους κανόνες θα πρέπει να ανατεθεί αυτή στο νικητή του διαγωνισμού ή σε έναν από αυτούς.

δ) Σε περίπτωση που έκτακτη και προδήλως κατεπείγουσα ανάγκη, η συνδρομή της οποίας αιτιολογείται πλήρως από την αρμόδια υπηρεσία, καθιστά αδύνατη

την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τη διενέργεια δημοπρασίας και υπό την προϋπόθεση ότι η ως άνω έκτακτη και κατεπείγουσα ανάγκη δεν οφείλεται σε δική της ευθύνη.

ε) Σε περίπτωση συμπληρωματικών εργασιών που δεν περιλαμβάνονται στην πρώτη σύμβαση κατασκευής έργου, οι οποίες είναι όμως αναγκαίες λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων κατά την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης έργου και υπό τις περαιτέρω προϋποθέσεις:

i) όταν δεν μπορούν να διαχωριστούν από την κύρια σύμβαση

ii) όταν μπορούν μεν να διαχωριστούν, είναι όμως απόλυτα αναγκαίες για την τελειοποίησή της.

Οι συμπληρωματικές αυτές εργασίες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το πενήντα τοις εκατό (50%) της αξίας της κύριας σύμβασης.

στ) Στην περίπτωση νέων έργων που συνίστανται στην επανάληψη άλλων παρόμοιων που είχαν ανατεθεί με διαγωνισμό στον αρχικό ανάδοχο και αποτελούν συνέχεια ή συμπλήρωση της αρχικής σύμβασης, με την προϋπόθεση ότι δεν έχει παρέλθει τριετία από αυτή και εξασφαλίζονται οι ίδιοι όροι και προϋποθέσεις με δυνατότητα τιμαριθμικής αναπροσαρμογής.

Άρθρο 29

Πρόχειρος Διαγωνισμός - Προφορική Δημοπρασία

1. Αν πρόκειται για έργο που ο προϋπολογισμός του είναι μεγαλύτερος από το όριο που επιτρέπεται η απευθείας ανάθεση και μέχρι του ποσού που καθορίζεται κάθε φορά, σύμφωνα με τις διατάξεις του β' εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 83 του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α'), μπορεί να διενεργηθεί πρόχειρος διαγωνισμός ή προφορική δημοπρασία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους.

2. Ο πρόχειρος διαγωνισμός διενεργείται με συνοπτική διαδικασία από τριμελή επιτροπή.

3. Η προφορική δημοπρασία διενεργείται με προφορικές προσφορές ποσοστού έκπτωσης ενώπιον της επιτροπής διεξαγωγής της. Η επιτροπή καταγράφει στο πρακτικό τα στοιχεία του κάθε διαγωνιζόμενου και την έκπτωση που δηλώνει. Καθένας απ' αυτούς που συμμετέχει στη δημοπρασία μπορεί, μετά την εκφώνηση και καταγραφή από άλλο συμμετέχοντα, ευνοϊκότερης προσφοράς για τον κύριο του έργου, να προσφέρει ξανά μεγαλύτερο ποσοστό έκπτωσης. Το πρακτικό, μόλις τελειώσει ο διαγωνισμός, κλείνει και προσυπογράφεται από τον τελευταίο μειοδότη. Στις προφορικές δημοπρασίες κάθε διαγωνιζόμενος προσφέρει ενιαίο ποσοστό έκπτωσης για όλες τις τιμές του τιμολογίου της υπηρεσίας σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%).

4. Οι προφορικές δημοπρασίες της προηγούμενης παραγράφου διενεργούνται με βάση κείμενο των όρων και τιμών που εγκρίνεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία.

5. Ανακοίνωση για τη δημοπρασία δημοσιεύεται σε μια ημερήσια τοπική εφημερίδα πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δημοπρασία και τοιχοκολλάται πριν από την ίδια προθεσμία στο χώρο ανακοινώσεων της υπηρεσίας που διενεργεί τη δημοπρασία. Αν δεν εκδίδεται στα όρια του Νομού τέτοια εφημερίδα αρκεί η πιο πάνω τοιχοκόλληση. Παράλληλα μπορεί πάντοτε κατά την κρίση της υπηρεσίας να ακολουθηθεί και οποιοσδήποτε άλλος πρόσφορος τρόπος γνωστοποίησης της δημοπρασίας.

6. Η προσφορά δεσμεύει αυτόν που την υποβάλλει επί ένα (1) μήνα από τη διεξαγωγή της δημοπρασίας. Μέσα σε αυτό το μήνα πρέπει να υπογραφεί η σχετική σύμβαση.

7. Η έγκριση του αποτελέσματος της δημοπρασίας γίνεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία.

8. Κατά τα λοιπά για την εγγύηση συμμετοχής, την επιτροπή διεξαγωγής της δημοπρασίας και την κάρτιση της σύμβασης εφαρμόζονται ανάλογα οι σχετικές διατάξεις του παρόντος κώδικα.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ
ΣΥΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

Άρθρο 30
Σύναψη σύμβασης

1. Η σύμβαση κατασκευής του έργου, όταν αυτή αποτελεί συνέχεια δημοπρασίας, συνάπτεται με την κοινοποίηση προς τον ανακηρυχθέντα ως ανάδοχο, της εγκριτικής του αποτελέσματος της δημοπρασίας απόφασης της προϊστάμενης αρχής. Οι συμβατικοί όροι περιέχονται στην αντίστοιχη διακήρυξη, στα τεύχη και σχέδια που την συνοδεύουν, στις οικείες εγκεκριμένες μελέτες, καθώς και στα τεύχη και σχέδια, στα οποία γίνεται παραπομπή ή αναφορά. Το, αποδεικτικό χαρακτήρα, έγγραφο συμφωνητικό που πρέπει να υπογράφεται μεταξύ των συμβαλλομένων μερών ύστερα από την σύναψη της σύμβασης, απαγορεύεται να μεταβάλει τους συμβατικούς όρους. Σε κάθε άλλη περίπτωση η σύμβαση συνάπτεται με την υπογραφή του σχετικού εγγράφου.

2. α) Πριν από την εκ μέρους του Δημοσίου, των ν.π.δ.δ. και των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών σύναψη οποιασδήποτε σύμβασης έργου, προϋπολογισμού δαπάνης, χωρίς συνυπολογισμό του αναλογούντος φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.), μεγαλύτερου του ποσού του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας αυτής από κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Αν δεν διενεργηθεί έλεγχος, η σύμβαση που συνάπτεται είναι άκυρη. Για το σκοπό αυτόν υποβάλλεται από την προϊστάμενη αρχή φάκελος με όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία, ιδίως δε αυτά των οποίων η έλλειψη επιφέρει κατά την κειμένη νομοθεσία τον αποκλεισμό της συμμετέχουσας στο διαγωνισμό επιχείρησης. Αν ο έλεγχος αποβεί αρνητικός η σύμβαση δεν συνάπτεται. Ο έλεγχος ολοκληρώνεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη διαβίβαση προς το Ελεγκτικό Συνέδριο του φακέλου.

β) Ο προβλεπόμενος από την περίπτωση α΄ της παρούσας παραγράφου έλεγχος νομιμότητας επί των συγχρηματοδοτούμενων συμβάσεων εκτέλεσης έργων διενεργείται υποχρεωτικά πριν από τη σύναψή τους από κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου εφόσον η προϋπολογιζόμενη δαπάνη υπερβαίνει το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.. Ο έλεγχος αυτός περατώνεται εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την κατάθεση του σχετικού φακέλου στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Σε περίπτωση που από τον έλεγχο διαπιστωθεί έλλειψη στοιχείων, αυτά ζητούνται από τον αρμόδιο φορέα κατά τρόπο πλήρη και εξαντλητικό πριν την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας. Ο

έλεγχος ολοκληρώνεται μετά την κατάθεση και των συμπληρωματικών στοιχείων σε κάθε περίπτωση εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κατάθεση αυτών. Εάν παρέλθουν οι ανωτέρω προθεσμίες χωρίς το σχέδιο σύμβασης να έχει απορριφθεί με αιτιολογημένη πράξη του Ελεγκτικού Συνεδρίου τούτο θεωρείται εγκεκριμένο.

γ) Οι προγραμματικές συμβάσεις, οι οποίες συνάπτονται μεταξύ δύο αναθετουσών αρχών, όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο 9 του άρθρου 1 του ν. 3316/2005 (ΦΕΚ 42 Α΄), και αφορούν συγχρηματοδοτούμενα έργα, δεν εμπίπτουν στον προβλεπόμενο από την περίπτωση α΄ έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφόσον το ύψος του προϋπολογισμού των έργων τα οποία αφορά η προγραμματική σύμβαση είναι κατώτερο των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ. Για τις συμβάσεις ανάθεσης έργων που συνάπτονται στο πλαίσιο των προγραμματικών συμβάσεων εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα από την περίπτωση β΄.

3. Μετά τον κατά ανωτέρω έλεγχο νομιμότητας της διαδικασίας ανάθεσης από το Ελεγκτικό Συνέδριο και πριν από τη σύναψη της σύμβασης, ακολουθείται η διαδικασία της παραγράφου 2 του άρθρου 26 του παρόντος.

4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων 2 και 3 εφαρμόζονται υποχρεωτικά και στην περίπτωση διαγωνισμού μεταξύ περιορισμένου αριθμού επιχειρήσεων, όταν η ανάθεση γίνεται επί τη βάση της οικονομικής προσφοράς των διαγωνιζομένων.

5. Για την υπογραφή του εγγράφου συμφωνητικού καλείται ο ανάδοχος σε ορισμένο τόπο και σε ορισμένη προθεσμία που δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δεκαπέντε (15) ημέρες. Η έγγραφη πρόσκληση γίνεται συγχρόνως με την κοινοποίηση προς τον ανάδοχο της αντίστοιχης εγκριτικής του αποτελέσματος της δημοπρασίας απόφασης της προϊστάμενης αρχής. Μέσα στην τασόμενη προθεσμία ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τις σχετικές εγγυήσεις και όλα τα απαιτούμενα από τη σύμβαση έγγραφα.

6. Αν ο ανάδοχος δεν προσέλθει για την υπογραφή του εγγράφου συμφωνητικού ή δεν προσκομίσει τα απαιτούμενα από την προηγούμενη παράγραφο στοιχεία και η σύμβαση έχει κατά τα παραπάνω ήδη συναφθεί, κηρύσσεται έκπτωτος από αυτήν, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη κοινοποίηση ειδικής πρόσκλησης και καταπίπτει υπέρ του κυρίου του έργου η εγγύηση συμμετοχής στη δημοπρασία, ως ειδική ποινή. Η έκπτωση κηρύσσεται με απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας και κατ' αυτής ο ανάδοχος δικαιούται να υποβάλει ένσταση εντός δέκα (10) ημερών από την παραλαβή της. Η εμπρόθεσμη υποβολή ένστασης αναστέλλει την επιβληθείσα έκπτωση από τη σύμβαση. Επί της ενστάσεως αποφασίζει οριστικά η προϊστάμενη αρχή.

7. Η σύμβαση, εκ μέρους του κυρίου του έργου, υπογράφεται, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην εγκριτική του αποτελέσματος της δημοπρασίας απόφαση της προϊστάμενης αρχής, από τον προϊστάμενο της διευθύνουσας υπηρεσίας και αναγράφει πάντοτε τον κύριο του έργου.

8. Κατά την υπογραφή του εγγράφου συμφωνητικού ο ανάδοχος δηλώνει την έδρα του και την ακριβή διεύθυνσή του. Μέχρι την πλήρη εκκαθάριση της εργολαβικής σύμβασης κάθε μεταβολή των στοιχείων αυτών δηλώ-

νεται υποχρεωτικά και χωρίς καθυστέρηση στη διευθύνουσα υπηρεσία. Διαφορετικά κάθε κοινοποίηση που γίνεται στην παλαιότερη διεύθυνση που έχει δηλώσει ο ανάδοχος, επιφέρει όλα τα νόμιμα αποτελέσματά της.

9. Ο ανάδοχος, κατά τον ίδιο παραπάνω χρόνο, δηλώνει εγγράφως αντίκλητο, κάτοικο της έδρας της διευθύνουσας υπηρεσίας. Ο αντίκλητος πρέπει να είναι αποδεκτός από τη διευθύνουσα υπηρεσία. Η δήλωση του αναδόχου συνοδεύεται από δήλωση και του οριζομένου ως αντικλήτου ότι αποδέχεται τον γενόμενο διορισμό του. Κάθε κοινοποίηση προς τον αντίκλητο θεωρείται ότι γίνεται προς τον ανάδοχο. Αντικατάσταση του αντικλήτου είναι δυνατή με ανάλογη εφαρμογή της παραπάνω διαδικασίας. Η αντικατάσταση ισχύει μόνο μετά την αποδοχή του νέου αντικλήτου από τη διευθύνουσα υπηρεσία. Η διευθύνουσα υπηρεσία έχει πάντοτε το δικαίωμα να ζητά την αντικατάσταση του αντικλήτου, αν αυτός αρνηθεί την παραλαβή εγγράφων ή απουσιάζει συστηματικά από την έδρα του ή γενικά κριθεί ακατάλληλος. Στην περίπτωση αυτή ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ορίσει χωρίς καμιά καθυστέρηση νέο αντίκλητο.

10. Κατά την υπογραφή της σύμβασης κατασκευής έργου, ύστερα από διαγωνισμό, επανυπολογίζονται, σε συνδυασμό με την έκπτωση, οι προβλεπόμενες δαπάνες για το φόρο προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.), την αναθεώρηση και γενικά οτιδήποτε προβλέπεται πέραν της δαπάνης κατασκευής του έργου.

Άρθρο 31 Ασυμβίβαστες ιδιότητες

1. Η ιδιότητα του ιδιοκτήτη, του εταίρου, του βασικού μετόχου, του μέλους οργάνου διοίκησης ή του διευθυντικού στελέχους επιχείρησης μέσωσν ενημέρωσης, είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του ιδιοκτήτη, του εταίρου, του βασικού μετόχου, του μέλους οργάνου διοίκησης ή του διευθυντικού στελέχους επιχείρησης που συνάπτει δημόσιες συμβάσεις κατασκευής έργων, εφόσον συντρέχουν οι όροι και οι προϋποθέσεις της παραγράφου 4. Σε περίπτωση που βασικός μέτοχος ή εταίρος της επιχείρησης είναι νομικό πρόσωπο, η ασυμβίβαστη ιδιότητα καταλαμβάνει και τα μέλη του οργάνου διοίκησης και τα διευθυντικά στελέχη του νομικού αυτού προσώπου, εφόσον συντρέχουν οι όροι και οι προϋποθέσεις της παραγράφου 4.

2. Η ασυμβίβαστη ιδιότητα της προηγούμενης παραγράφου καταλαμβάνει επίσης και τα παρένθετα πρόσωπα του ιδιοκτήτη, του εταίρου, του βασικού μετόχου, του μέλους οργάνου διοίκησης ή του διευθυντικού στελέχους επιχείρησης μέσωσν ενημέρωσης ή επιχείρησης που συνάπτει δημόσιες συμβάσεις κατασκευής έργων, καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο μέσω χρηματοδότησης ή συμφωνίας, εξαιρουμένων των δανείων από αναγνωρισμένους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, ελέγχει επιχείρηση μέσωσν ενημέρωσης ή επιχείρηση που συνάπτει δημόσιες συμβάσεις κατασκευής έργων ή ασκεί επιρροή στη λήψη αποφάσεων, που λαμβάνονται από τα όργανα διοίκησης ή τα διευθυντικά στελέχη, σχετικά με τη διοίκηση και την εν γένει λειτουργία των επιχειρήσεων αυτών, εφόσον συντρέχουν οι όροι και οι προϋποθέσεις της παραγράφου 4.

3. Σε περίπτωση που σε διαγωνιστική διαδικασία ή διαδικασία ανάθεσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης κατασκευής έργων συμμετέχει ένωση προσώπων ή κοινοπραξία ή οποιασδήποτε άλλης μορφής οντότητα, η συνδρομή ασυμβίβαστης ιδιότητας του παρόντος άρθρου ερευνάται αυτοτελώς για κάθε μέλος τους, εφόσον συντρέχουν οι όροι και οι προϋποθέσεις της παραγράφου 4.

4. Η διαπίστωση της ασυμβίβαστης ιδιότητας γίνεται, ξεχωριστά, για κάθε διαγωνιστική διαδικασία ή διαδικασία ανάθεσης από την αναθέτουσα αρχή και ελέγχεται, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 33 του παρόντος, εφόσον, λόγω της συνδρομής της κατά τα ως άνω ασυμβίβαστης ιδιότητας, αποδειχθεί με οριστική δικαστική απόφαση που έχει ισχύ δεδικασμένου ότι συντρέχει περίπτωση αποκλεισμού, εξαιτίας ενεργητικής διαφθοράς, κατά την έννοια του εδαφίου β' της παραγράφου 1 του άρθρου 144 του παρόντος (άρθρο 45 παρ.1 εδάφ.β' της Οδηγίας 2004/18/EK της 31.3.2004). Ενεργητική διαφθορά στοιχειοθετείται όταν οποιοσδήποτε, εκ προθέσεως, υπόσχεται ή παρέχει σε υπάλληλο της αναθέτουσας αρχής, άμεσα ή με τη μεσολάβηση τρίτου, οποιασδήποτε φύσεως ωφέλημα για τον εαυτό του ή για τρίτο, προκειμένου ο υπάλληλος να τελέσει ή να μην τελέσει πράξη εκ των καθηκόντων του, ή κατά την άσκηση των καθηκόντων του κατά παράβαση των νόμιμων καθηκόντων του. Με την οριστική καταδικαστική απόφαση που έχει ισχύ δεδικασμένου πρέπει να διαπιστώνεται η ανωτέρω αξιοποιηνη πράξη της επιχείρησης Μ.Μ.Ε. με την οποία συνδέεται ο υποψήφιος, εξαιτίας της κατά τα ως άνω συνδρομής των ασυμβίβαστων ιδιοτήτων και απαγορεύσεων του παρόντος και του επόμενου άρθρου και να αποδεικνύεται η τέλεση της αξιοποιηνης πράξης του υποψηφίου αυτού και η ιδιότητά του ως φυσικού αυτουργού ή ηθικού αυτουργού ή συναυτουργού ή άμεσου συνεργού στην τέλεση του αδικήματος της ενεργητικής διαφθοράς.

5. Σε περίπτωση που εκδοθεί, κατά τα ως άνω, οριστική καταδικαστική απόφαση, με ισχύ δεδικασμένου, που να διαπιστώνει το αδίκημα της ενεργητικής διαφθοράς, εάν μεν συνεχίζεται η διαγωνιστική διαδικασία ή η διαδικασία ανάθεσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης κατασκευής έργου, ο υποψήφιος στη διαδικασία αυτή αποκλείεται, εάν δε συνεχίζεται η εκτέλεση της σύμβασης, ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος. Εάν η εκτέλεση της σύμβασης κατασκευής έργου έχει ανατεθεί σε κοινοπραξία, της οποίας ένα ή περισσότερα μέλη έχουν καταδικαστεί, κατά τα ως άνω, για τη διάπραξη του αδικήματος της ενεργητικής διαφθοράς ως φυσικοί ή ηθικοί αυτουργοί, τα μέλη αυτά κηρύσσονται έκπτωτα και τα υπόλοιπα μέλη συνεχίζουν την εκτέλεση της σύμβασης, είτε μεταξύ τους είτε υποκαθιστώντας τα έκπτωτα μέλη, υπό την προϋπόθεση ότι συναινεί η αναθέτουσα αρχή. Ο καταδικασθείς υποψήφιος ή ανάδοχος δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε διαγωνιστική διαδικασία ή σε διαδικασία ανάθεσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης κατασκευής έργου για χρονικό διάστημα ενός έτους από την έκδοση της σχετικής καταδικαστικής απόφασης. Σε περίπτωση υποτροπής, το ανωτέρω χρονικό διάστημα αποκλεισμού ορίζεται σε πέντε (5) έτη. Οι αποφάσεις της αναθέτουσας αρχής για τον αποκλεισμό του υποψηφίου από τη διαγωνιστική διαδικασία ή τη διαδικασία ανάθεσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης

κατασκευής έργου, καθώς και οι αποφάσεις της αρχής που, κατά το άρθρο 33 του παρόντος, είναι αρμόδια για τη διαδικασία ελέγχου, υπόκεινται σε προσφυγή, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου α' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν. 2522/1997 (ΦΕΚ 178 Α'), όπως ισχύει, καθώς και, ανεξάρτητα από την άσκηση ή μη αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, σε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου.

6. Για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 31 έως 34 του παρόντος λαμβάνονται υπόψη οι ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 3310/2005, όπως ισχύει μετά το άρθρο 2 του ν. 3414/2005 (ΦΕΚ 279 Α').

Άρθρο 32

Απαγόρευση σύναψης δημοσίων συμβάσεων κατασκευής έργων

1. Απαγορεύεται η σύναψη δημοσίων συμβάσεων κατασκευής έργων με επιχειρήσεις μέσωσ ενημέρωσης. Η ίδια απαγόρευση ισχύει και για τους εταίρους, τους βασικούς μετόχους, τα μέλη των οργάνων διοίκησης και τα διευθυντικά στελέχη των επιχειρήσεων αυτών, εφόσον διαπιστωθεί η συνδρομή του ασυμβίβαστου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 31 του παρόντος. Απαγορεύεται επίσης η σύναψη δημοσίων συμβάσεων κατασκευής έργων με επιχειρήσεις των οποίων οι εταίροι ή οι βασικοί μέτοχοι ή τα μέλη οργάνων διοίκησης ή τα διευθυντικά στελέχη είναι επιχειρήσεις μέσωσ ενημέρωσης ή εταίροι ή βασικοί μέτοχοι ή μέλη οργάνων διοίκησης ή τα διευθυντικά στελέχη επιχειρήσεων μέσωσ ενημέρωσης, εφόσον διαπιστωθεί η συνδρομή του ασυμβίβαστου κατά τα οριζόμενα επίσης στο άρθρο 31 του παρόντος.

2. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 καταλαμβάνει και:

α) τα παρένθετα πρόσωπα των φυσικών ή νομικών προσώπων που υπάγονται στην παράγραφο 1, β) κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, από το οποίο εξαρτάται οικονομικά, μέσω χρηματοδότησης, εξαιρουμένων των δανείων από αναγνωρισμένους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, ή καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο, επιχείρηση μέσωσ ενημέρωσης, ή ασκεί επιρροή στη λήψη των αποφάσεων που λαμβάνονται, από τα όργανα διοίκησης ή τα διευθυντικά στελέχη, σχετικά με τη διοίκηση και την εν γένει λειτουργία της επιχείρησης αυτής.

3. Από την απαγόρευση του παρόντος εξαιρούνται οι δημόσιες συμβάσεις, των οποίων το αντικείμενο έχει άμεση ή έμμεση σχέση με το αντικείμενο των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων μέσωσ ενημέρωσης. Επίσης, εξαιρούνται οι δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται με επιχειρήσεις των οποίων βασικός μέτοχος είναι πολιτικό κόμμα που χρηματοδοτείται από τον τακτικό προϋπολογισμό ή εκπρόσωπος αυτού, εκτός εάν στις επιχειρήσεις αυτές συμμετέχει άλλος βασικός μέτοχος που κατέχει τις ασυμβίβαστες ιδιότητες του άρθρου 31 του παρόντος.

4. α) Απαγορεύεται η σύναψη δημοσίων συμβάσεων με εξωχώριες εταιρείες, σύμφωνα με τις διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α'), που προστέθηκε με την παράγραφο 7 του άρθρου 5 του ν. 3091/2002 (ΦΕΚ 330 Α'). Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι χώρες στις

οποίες λειτουργούν εξωχώριες εταιρείες με βάση το σχετικό κατάλογο χωρών του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.). Οι εξωχώριες εταιρείες απαγορεύεται, επίσης, να συμμετέχουν με ποσοστό μεγαλύτερο του ένα τοις εκατό (1%) επί του μετοχικού κεφαλαίου ή να κατέχουν εταιρικά μερίδια ή να είναι εταίροι των εταίρων σε επιχειρήσεις που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 6 του άρθρου 2 του ν. 3310/2005, όπως ισχύει μετά το ν. 3414/2005. Η απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και για τις εξωχώριες εταιρείες, οι οποίες συμμετέχουν σε άλλα νομικά πρόσωπα που είναι μέτοχοι επιχειρήσεων που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις ή μέτοχοι των μετόχων αυτών και ούτω καθεξής, και οι οποίες είναι κάτοχοι ποσοστού μετοχών, το οποίο συνυπολογιζόμενο και αναγόμενο σε ποσοστό μετοχών στην επιχείρηση που συνάπτει δημόσιες συμβάσεις αντιστοιχεί σε ποσοστό μεγαλύτερο του ένα τοις εκατό (1%) επί του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 6 του άρθρου 2 του ν. 3310/2005, όπως ισχύει μετά το ν. 3414/2005.

β) Απαγορεύεται εξωχώρια εταιρεία να συμμετέχει με ποσοστό μεγαλύτερο του ένα τοις εκατό (1%) επί του μετοχικού κεφαλαίου ή να κατέχει εταιρικά μερίδια ή να είναι εταίρος του εταίρου επιχείρησης μέσωσ ενημέρωσης, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 6 του άρθρου 2 του ν. 3310/2005, όπως ισχύει μετά το ν. 3414/2005. Η απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και για τις εξωχώριες εταιρείες, οι οποίες συμμετέχουν σε άλλα νομικά πρόσωπα που είναι μέτοχοι επιχείρησης μέσωσ ενημέρωσης ή μέτοχοι των μετόχων αυτών και ούτω καθεξής και οι οποίες είναι κάτοχοι ποσοστού μετοχών, το οποίο συνυπολογιζόμενο και αναγόμενο σε ποσοστό μετοχών στην επιχείρηση μέσωσ ενημέρωσης αντιστοιχεί σε ποσοστό μεγαλύτερο του ένα τοις εκατό (1%) επί του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 6 του άρθρου 2 του ν. 3310/2005, όπως ισχύει μετά το ν. 3414/2005.

γ) Σε περίπτωση παράβασης των ανωτέρω διατάξεων με τα στοιχεία α' και β' της παραγράφου αυτής, η επιχείρηση που πρόκειται να συμμετάσχει ή συμμετέχει σε διαγωνιστική διαδικασία ή διαδικασία ανάθεσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης ή η επιχείρηση μέσωσ ενημέρωσης υποχρεούνται να καλέσει την εξωχώρια εταιρεία να εκποιήσει το σύνολο των εταιρικών μεριδίων που κατέχει ή το συνολικό ή υπερβαίνοντα κατά περίπτωση αριθμό μετοχών, βάσει των οποίων χαρακτηρίστηκε εταίρος ή εταίρος των εταίρων ή βασικός μέτοχος της αντίστοιχης επιχείρησης, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από τη γνώση της παράβασης εκ μέρους της επιχείρησης. Μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής, οι μετοχές της εξωχώριας εταιρείας θεωρούνται αυτοδικαίως άκυρες και η επιχείρηση ή, εάν πρόκειται για μετοχές εισηγμένες σε ημεδαπό χρηματιστήριο, το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών, οφείλει να διαγράψει την εξωχώρια εταιρεία από τα βιβλία μετόχων ή τις βάσεις δεδομένων του Συστήματος Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) αντίστοιχα. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται αναλόγως η διάταξη του στοιχείου ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του κ.ν. 2190/1920, του προϊόντος της εκποίησης αποδιδόμενου στον κύριο των ακυρουμένων μετοχών.

Άρθρο 33
Διαδικασία ελέγχου

1. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (Ε.Σ.Ρ.) ελέγχει κατά τη διαδικασία του παρόντος άρθρου, εάν συντρέχει σε επιχείρηση που συνάπτει δημόσιες συμβάσεις κατασκευής έργων ασυμβίβαστη ιδιότητα ή απαγόρευση, κατά την έννοια και υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 31 και 32 του παρόντος. Ο έλεγχός της είναι διαρκής και καταλαμβάνει το χρονικό διάστημα από την υπογραφή της δημόσιας σύμβασης κατασκευής έργου έως και την ολοκλήρωση εκτέλεσής της. Ο έλεγχος και οι συνέπειες της συνδρομής ασυμβιβάστων ιδιοτήτων και των απαγορεύσεων του ν. 3310/2005 όπως ισχύει μετά το ν. 3414/2005 αναφέρονται υποχρεωτικά σε όλες τις προκηρύξεις και προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος που εκδίδονται από τις αναθέτουσες αρχές.

2. Πριν από την υπογραφή της δημόσιας σύμβασης κατασκευής έργου με οικονομικό αντικείμενο ή αντάλλαγμα μεγαλύτερο του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, απαιτείται η υποβολή από την επιχείρηση στο Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας του Ε.Σ.Ρ., αίτησης για την έκδοση πιστοποιητικού μη συνδρομής ασυμβιβάστων ιδιοτήτων και απαγορεύσεων, κατά την έννοια και υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 31 και 32 του παρόντος. Στην αίτηση αυτή αναγράφονται τα στοιχεία της αναθέτουσας αρχής και του αντικείμενου της διαγωνιστικής διαδικασίας ή της διαδικασίας ανάθεσης. Με την αίτηση συνοποβάλλονται τα έγγραφα που απαιτούνται για τον έλεγχο των ασυμβιβάστων ιδιοτήτων και των απαγορεύσεων των προηγούμενων άρθρων. Σε περίπτωση έκδοσης, πριν από την υπογραφή της δημόσιας σύμβασης, οριστικής καταδικαστικής απόφασης που έχει ισχύ δεδικασμένου, με την οποία διαπιστώνεται κατά τα ως άνω η τέλεση του αδικήματος της ενεργητικής διαφθοράς, η αναθέτουσα αρχή οφείλει, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, να υποβάλει την απόφασή της περί αποκλεισμού του υποψηφίου στο Ε.Σ.Ρ. προκειμένου να ελεγχθεί, το αργότερο πριν από την υπογραφή της δημόσιας σύμβασης, ο αποκλεισμός του.

3. Οι επιχειρήσεις που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 3310/2005, όπως ισχύει υποβάλλουν τα προβλεπόμενα από την υπ' αριθμ. 20977/23.8.2007 (ΦΕΚ 1673 Β') απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας έγγραφα. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και του Υπουργού στον οποίο ανατίθενται εκάστοτε οι αρμοδιότητες του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, ύστερα από γνώμη του Ε.Σ.Ρ. καθορίζονται, συμπληρώνονται ή τροποποιούνται τα απαιτούμενα ως άνω έγγραφα, τα οποία πρέπει να αναφέρουν τα αναγκαία στοιχεία για την εφαρμογή του ν. 3310/2005, όπως ισχύει.

4. Μετά τη σύναψη δημόσιας σύμβασης κατασκευής έργου, η επιχείρηση υποχρεούται να γνωστοποιεί στο Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας του Ε.Σ.Ρ. οποιαδήποτε αλλαγή των φυσικών ή νομικών προσώπων που εμπύπτουν στις ασυμβίβαστες ιδιότητες ή τις απαγορεύσεις, κατά την έννοια και τις προϋποθέσεις των άρθρων 31 και 32 του παρόντος, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της δημόσιας σύμβασης και έως την ολοκλήρωση της εκτέλεσής της. Σε περίπτωση έκδοσης, μετά από την υπογραφή της δημόσιας σύμβασης, οριστικής καταδικαστικής απόφασης που έχει ισχύ δεδικασμένου, με την οποία διαπιστώνεται κατά τα ως άνω η τέλεση του

αδικήματος της ενεργητικής διαφθοράς, η αναθέτουσα αρχή οφείλει, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, να προσκομίσει την απόφασή της περί εκπτώσεως του αναδόχου στο Ε.Σ.Ρ., προκειμένου να ελεγχθεί η έκπτωσή του.

Άρθρο 34
Συνέπειες ελέγχου

1. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν οι ασυμβίβαστες ιδιότητες ή απαγορεύσεις κατά την έννοια και τις προϋποθέσεις των άρθρων 31 και 32 του παρόντος, ο Πρόεδρος του Ε.Σ.Ρ. ή το εξουσιοδοτημένο από αυτόν μέλος του εκδίδει, μετά από απόφαση του Ε.Σ.Ρ., το σχετικό πιστοποιητικό εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του αιτήματος του ενδιαφερομένου σε αυτό. Στο πιστοποιητικό αναγράφονται τα στοιχεία της συγκεκριμένης διαγωνιστικής διαδικασίας ή διαδικασίας ανάθεσης, στην οποία αφορά το πιστοποιητικό, καθώς και τα στοιχεία της αναθέτουσας αρχής στην οποία απευθύνεται. Το πιστοποιητικό εκδίδεται σε τέσσερα (4) πρωτότυπα. Το ένα πρωτότυπο φυλάσσεται σε ειδικό φάκελο που τηρείται στο Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας του Ε.Σ.Ρ., το άλλο αποστέλλεται προς την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί τη συγκεκριμένη διαγωνιστική διαδικασία ή τη διαδικασία ανάθεσης, στην οποία αφορά το πιστοποιητικό και τα άλλα δύο χορηγούνται στον ενδιαφερόμενο, προκειμένου να επισυναφθούν στο σώμα της δημόσιας σύμβασης, στο κείμενο της οποίας αναγράφεται υποχρεωτικά ο αριθμός πρωτοκόλλου που φέρει το πιστοποιητικό. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητά από το Ε.Σ.Ρ. την έκδοση του πιστοποιητικού σε μεγαλύτερο αριθμό πρωτοτύπων ανάλογα με τον αριθμό των συμβαλλομένων.

Η ανωτέρω αποκλειστική προθεσμία των τριάντα (30) ημερών μπορεί να παραταθεί για αποκλειστική προθεσμία έως δεκαπέντε (15) το πολύ ημέρες, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση της Ολομέλειας του Ε.Σ.Ρ., η οποία κοινοποιείται και στην αναθέτουσα αρχή.

2. Εάν το Ε.Σ.Ρ. διαπιστώσει ότι συντρέχει ασυμβίβαστη ιδιότητα ή απαγόρευση κατά την έννοια και τις προϋποθέσεις των άρθρων 31 και 32 του παρόντος, ο Πρόεδρος του Ε.Σ.Ρ. ή το εξουσιοδοτημένο από αυτόν μέλος του εκδίδει, μετά από τη σχετική απόφαση της Ολομέλειας του Ε.Σ.Ρ., και εντός της προαναφερόμενης αποκλειστικής προθεσμίας, σχετική απορριπτική πράξη, που είναι πλήρως και ειδικώς αιτιολογημένη. Η απορριπτική πράξη κοινοποιείται χωρίς καθυστέρηση στην αναθέτουσα αρχή. Στην περίπτωση αυτή η αναθέτουσα αρχή ανακηρύσσει ανάδοχο τον αμέσως επόμενο κατά σειρά υποψήφιο, ο οποίος και υποχρεούται στην τήρηση της σχετικής διαδικασίας για την έκδοση του πιστοποιητικού από το Ε.Σ.Ρ., με την επιφύλαξη εφαρμογής της διάταξης της περίπτωσης α' της παραγράφου 7 του άρθρου 7 του ν. 3310/2005, όπως ισχύει.

3. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω αποκλειστική προθεσμία, η αναθέτουσα αρχή, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στις παραγράφους 5, 6 και 7, προβαίνει στην κατάρτιση της δημόσιας σύμβασης ωςάν να είχε εκδοθεί σχετικό πιστοποιητικό.

4. Εάν μετά τη σύναψη της δημόσιας σύμβασης εκτέλεσης έργου και κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της διαπιστωθεί από την Ολομέλεια του Ε.Σ.Ρ., μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του Τμήματος Ελέγχου Διαφάνει-

ας του Ε.Σ.Π., η συνδρομή σχετικά με τον ανάδοχο μιας από τις προαναφερθείσες ασυμβίβαστες ιδιότητες και απαγορεύσεις, κατά την έννοια και υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 31 και 32 του παρόντος, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες στο άρθρο 7 του ν. 3310/2005, όπως ισχύει μετά το ν. 3414/2005, κυρώσεις.

5. Η κρίση που διατυπώνει το Ε.Σ.Π για τη συνδρομή ή μη των ασυμβίβαστων ιδιοτήτων ή απαγορεύσεων, που προβλέπονται κατά την έννοια και υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 31 και 32 του παρόντος, με την έκδοση ρητής διοικητικής πράξης, δεσμεύει τα όργανα που ελέγχουν τη νομιμότητα της κατάρτισης των δημοσίων συμβάσεων σε οποιοδήποτε στάδιο αυτής, με εξαίρεση τον έλεγχο που διενεργείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά τη διαδικασία της παραγράφου 7 του άρθρου 19 του π.δ. 774/1980, όπως κάθε φορά ισχύει.

6. Οι πράξεις του Ε.Σ.Π. που εκδίδονται στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου αυτού αποτελούν εκτελεστές διοικητικές πράξεις. Όποιος έχει έννομο συμφέρον, συμπεριλαμβανομένου και του Δημοσίου, ασκεί ενώπιον του Ε.Σ.Π. προσφυγή, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου α' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν. 2522/1997 (ΦΕΚ 178 Α'), όπως ισχύει κάθε φορά, καθώς και ανεξάρτητα από την προηγούμενη άσκηση αίτησης ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου του παραπάνω νόμου.

7. Η σύναψη δημόσιας σύμβασης χωρίς προηγούμενων να έχει τηρηθεί η διοικητική διαδικασία του άρθρου αυτού ή κατά παράβαση της εκδοθείσας, εντός της οριζόμενης προθεσμίας, απόφασης του Ε.Σ.Π. ή κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου αυτού, είναι άκυρη, και επισύρει για τα αρμόδια όργανα της αναθέτουσας αρχής, τα οποία προβαίνουν εν γνώσει τους στην ανωτέρω σύναψη, την ποινή της φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους.

8. Σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή κατακυρώνει το διαγωνισμό ή αναθέσει την εκτέλεση της δημόσιας σύμβασης στον αμέσως επόμενο κατά σειρά υποψήφιο για τους λόγους που αναφέρονται στις διατάξεις της παραγράφου 2, ο αποκλεισθείς ή ο εκπεσών ανάδοχος, πέραν των κυρώσεων, που προβλέπονται στο άρθρο αυτό, οφείλει έναντι της αναθέτουσας αρχής να καταβάλει τη διαφορά του ανταλλάγματος που τυχόν προκύπτει από την κατακύρωση της σύμβασης ή την ανάθεση της εκτέλεσής της στον αμέσως επόμενο κατά σειρά υποψήφιο. Εάν η αναθέτουσα αρχή είναι το Δημόσιο, η είσπραξη της κατά τα ως άνω διαφοράς του ανταλλάγματος βεβαιώνεται από την αρμόδια ΔΟΥ, κατόπιν σχετικής πράξης της αναθέτουσας αρχής, με την οποία εκκαθαρίζεται η απαίτηση. Η πράξη της αρμόδιας ΔΟΥ αποτελεί νόμιμο τίτλο για την είσπραξη του ως δημοσίου εσόδου κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ. Εάν αναθέτουσα αρχή είναι νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα, η σχετική απαίτηση επιδιώκεται δικαστικώς, εφόσον γι' αυτά τα νομικά πρόσωπα δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του ΚΕΔΕ.

Άρθρο 35

Εγγυήσεις Καλής Εκτέλεσης

1. Για την ανάληψη της κατασκευής του έργου απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης του έργου.

Η εγγύηση κατατίθεται κατά την υπογραφή του ιδιωτικού συμφωνητικού της σύμβασης και το ύψος της ανέρχεται γενικά σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) του προϋπολογισμού της υπηρεσίας. Στον προϋπολογισμό περιλαμβάνεται το κονδύλιο των απροβλέπτων και δεν περιλαμβάνονται τα κονδύλια της αναθεώρησης και του Φ.Π.Α.. Στις περιπτώσεις ειδικών ή σημαντικών έργων ή αν ο χρόνος εκτέλεσης του έργου έχει ιδιαίτερη σημασία, η διακήρυξη μπορεί να ορίζει μεγαλύτερο ποσοστό εγγύησης, όχι όμως πέραν του δέκα τοις εκατό (10%) του προϋπολογισμού της υπηρεσίας. Σε περίπτωση απευθείας ανάθεσης ή διαγωνισμού μεταξύ περιορισμένου αριθμού επιχειρήσεων, ορίζεται ομοίως με τη σύμβαση εγγύηση μέχρι του ποσοστού του προηγούμενου εδαφίου.

2. Σε κάθε διακήρυξη έργου που εφαρμόζεται η παράγραφος 1 του άρθρου 26 του παρόντος, ορίζεται υποχρεωτικά ένα όριο ποσοστού έκπτωσης, πάνω από το οποίο ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίζει, επιπλέον της εγγύησης της προηγούμενης παραγράφου, πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης ως ακολούθως: για τις πρώτες δέκα εκατοστιαίες μονάδες έκπτωσης μετά το ως άνω όριο, μισή (0,5) εκατοστιαία μονάδα εγγύησης για κάθε μονάδα έκπτωσης. Για τις επόμενες δέκα εκατοστιαίες μονάδες έκπτωσης, μία (1) μονάδα για κάθε μονάδα έκπτωσης. Τέλος, για τις επόμενες μονάδες έκπτωσης, μιάμιση (1,5) μονάδα εγγύησης για κάθε μονάδα έκπτωσης έως ότου συμπληρωθεί συνολικό ποσοστό πρόσθετης εγγύησης τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του προϋπολογισμού της υπηρεσίας, όπως αυτός ορίζεται πιο πάνω.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, που εκδίδεται μετά από γνώμη του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων, ορίζεται για όλα τα εκτελούμενα στη χώρα δημόσια έργα ενιαίο όριο ανά κατηγορία και είδος έργου, άνω του οποίου ισχύει υποχρεωτικά η παράγραφος 2. Μέχρι την έκδοση της απόφασης το ποσοστό αυτό ορίζεται κατά την παράγραφο 2. Σε ορισμένους νομούς που παρουσιάζουν, για διάφορους λόγους, ιδιαίτερες δυσχέρειες στην εκτέλεση των έργων και για έργα προϋπολογισμού μέχρι του ανώτατου ορίου της δεύτερης τάξης του Μ.Ε.ΕΠ., είναι δυνατός ο ορισμός, με την ίδια απόφαση, μεγαλύτερου ορίου εφαρμογής της παραγράφου 2, ανά κατηγορία και είδος έργου, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους στο νομό όπου εκτελείται το έργο. Για έργα που εκτελούνται σε νησιωτικές περιοχές το παραπάνω εδάφιο εφαρμόζεται υποχρεωτικά.

4. Για τα έργα που ανήκουν στις κατηγορίες οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, λιμενικών και πρασίνου το ανωτέρω ποσοστό έκπτωσης ορίζεται γενικά σε δώδεκα τοις εκατό (12%). Για τα έργα προϋπολογισμού μέχρι του ανωτάτου ορίου της δεύτερης τάξης του Μ.Ε.ΕΠ. που εκτελούνται σε νησιωτικές περιοχές και για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που έχουν έδρα στο νομό όπου οι περιοχές αυτές υπάγονται, το όριο καθορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για τις ανωτέρω κατηγορίες.

5. Αν, για λόγους που αφορούν τον κύριο του έργου, δεν είναι δυνατή η έναρξη των εργασιών μετά την υπογραφή της σύμβασης, ο ανάδοχος, πέραν της, κατά τις κείμενες διατάξεις, αποζημίωσής του για τις θετικές ζημίες μετά την υποβολή έγγραφης όχλησης, μπορεί

να υποβάλει αίτηση προς τη διευθύνουσα υπηρεσία για επιστροφή της πρόσθετης εγγύησης της παραγράφου 2. Επί της αιτήσεως αποφασίζει αιτιολογημένα η προϊστάμενη αρχή, εντός μηνός από την υποβολή της, κατόπιν εισηγήσεως της διευθύνουσας υπηρεσίας. Ο ανάδοχος υποχρεούται να προσκομίσει εκ νέου την πρόσθετη εγγύηση, όταν καταστεί δυνατή η έναρξη των εργασιών στο έργο και εντός δεκαπέντε (15) ημερών από της εγγράφου σχετικής προσκλήσεως της διευθύνουσας υπηρεσίας, άλλως κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος, εκτός αν έχει κινηθεί η διαδικασία διάλυσης από τον ανάδοχο. Κατά τα λοιπά ως προς τη διαδικασία της έκπτωσης, τις συνέπειες και τη συνέχιση και ολοκλήρωση του έργου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 61 του παρόντος.

6. Για τις τυχόν συμπληρωματικές συμβάσεις που υπογράφονται στα πλαίσια της αρχικής σύμβασης, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καταθέσει πριν την υπογραφή, συμπληρωματική εγγύηση, το ποσοστό της οποίας υπολογίζεται στο ποσό της συμπληρωματικής σύμβασης και ισούται με το γενικό ποσοστό που αναφέρεται στην παράγραφο 1, στο οποίο προστίθεται το ήμισυ του ποσοστού που ενδεχομένως προκύπτει κατά την παράγραφο 2.

7. Οι εγγυήσεις που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους, οι εγγυήσεις για τη συμμετοχή στους διαγωνισμούς, καθώς και οι εγγυήσεις για την τυχόν λαμβανόμενη προκαταβολή, παρέχονται με εγγυητικές επιστολές του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών Εργοληπτών Δημόσιων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.), ή τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα ή οποιοδήποτε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) ή του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε.), συνοδευόμενες από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Μπορεί επίσης να παρέχονται και με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθήκων και Δανείων για παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού ή χρεογράφων που προβλέπεται η τέτοια χρήση τους και με την τιμή που προβλέπουν για αυτά οι ειδικές διατάξεις.

Οι ως άνω εγγυητικές επιστολές πρέπει, προκειμένου να γίνουν αποδεκτές από την υπηρεσία, να απευθύνονται στην αρχή που διεξάγει το διαγωνισμό, ή στο φορέα κατασκευής ή στον κύριο του έργου, να αναφέρουν σαφώς τα στοιχεία της επιχείρησης υπέρ της οποίας παρέχονται, τον τίτλο του έργου, το ποσό για το οποίο παρέχεται η εγγύηση και το χρόνο ισχύος, όπως αυτά προβλέπονται στη διακήρυξη, επιπλέον δε να περιλαμβάνουν παραίτηση του εγγυητή από το δικαίωμα διζήσεως και υπόσχεση για την απροφάσιστη καταβολή του ποσού, εντός πέντε (5) ημερών από την ημέρα λήψεως της σχετικής ειδοποίησεως.

8. Οι εγγυήσεις των προηγούμενων παραγράφων καταπίπτουν πάντοτε υπέρ του κυρίου του έργου και καλύπτουν στο σύνολό τους και χωρίς καμία διάκριση την πλήρη και πιστή εφαρμογή όλων ανεξαιρέτως των όρων της σύμβασης από τον ανάδοχο και κάθε απαίτηση του κυρίου απέναντι στον ανάδοχο που προκύπτει από την εκτέλεση ή και εξαιτίας του έργου. Η κατάπτωση γίνεται με αιτιολογημένη απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας. Η τυχόν υποβολή ενστάσεως κατά της αποφάσεως αυτής δεν αναστέλλει τη διαδικασία είσπραξης της εγγύησης.

9. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης συμπληρώνεται με κρατήσεις που γίνονται σε κάθε πληρωμή προς τον ανάδοχο. Οι κρατήσεις ανέρχονται σε πέντε τοις εκατό (5%) στην πιστοποιούμενη αξία των εργασιών και σε δέκα τοις εκατό (10%) στην αξία των υλικών που περιλαμβάνονται προσωρινά στην πιστοποίηση, μέχρις ότου αυτά ενσωματωθούν στις εργασίες. Οι κρατήσεις μπορεί να αντικατασταθούν οποτεδήποτε από τον ανάδοχο, μερικά ή ολικά, με ισόποση εγγυητική επιστολή. Οι εγγυήσεις της παραγράφου αυτής περιορίζονται κατά ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί της αξίας των εργασιών που περιλαμβάνονται στις εγκεκριμένες από την υπηρεσία επιμετρήσεις. Η μείωση αποφασίζεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία, ύστερα από αίτηση του αναδόχου, συνοδευόμενη από ειδικό απολογισμό των εργασιών των οποίων έχουν εγκριθεί οι επιμετρήσεις.

10. Αν αποφασισθεί από τον κύριο ή το φορέα κατασκευής του έργου μείωση των εργασιών της σύμβασης, που συνεπάγεται και μείωση του προς καταβολή συμβατικού ποσού, η εγγύηση καλής εκτέλεσης του έργου μειώνεται αναλόγως με τη μείωση του συμβατικού ποσού. Η μείωση των εγγυήσεων αποφασίζεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία του έργου, κατόπιν αιτήσεως του αναδόχου.

Με την ολοκλήρωση της εκτέλεσης και πιστοποίησης εργασιών που ανέρχονται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της αρχικής ή συμπληρωματικής σύμβασης, επιστρέφεται, με αίτηση του αναδόχου και σχετική απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας, ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της τυχόν πρόσθετης εγγύησης. Εν συνεχεία κάθε φορά που αυξάνονται οι εκτελεσθείσες και πιστοποιηθείσες εργασίες κατά δέκα (10) ποσοστιαίες μονάδες, επιστρέφεται ανάλογο ποσοστό της τυχόν πρόσθετης εγγύησης, ενώ με την έκδοση της βεβαίωσης περάτωσης του έργου επιστρέφεται το σύνολό της.

Η εγγύηση της παραγράφου 1 περιορίζεται σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) της αρχικής εγγύησης, όπως τυχόν συμπληρώθηκε κατόπιν της υπογραφής συμπληρωματικών συμβάσεων, αμέσως μετά την έγκριση του Πρωτοκόλλου Πρωσορινής Παραλαβής. Το σύνολο της εγγύησης της παραγράφου 1 επιστρέφεται χωρίς καθυστέρηση, αμέσως μετά την έγκριση του Πρωτοκόλλου Οριστικής Παραλαβής και τη σύνταξη του τελικού λογαριασμού του έργου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Άρθρο 36
Διοίκηση του έργου - Επibλεψη -
Υπερημερία κυρίου του έργου

1. Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η διοίκηση των έργων ασκούνται από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου (διευθύνουσα ή επιβλέπουσα υπηρεσία), η οποία ορίζει τους τεχνικούς υπαλλήλους που θα ασχοληθούν ειδικότερα με την επίβλεψη, προσδιορίζει τα καθήκοντά τους όταν είναι περισσότεροι από έναν, παρακολουθεί το έργο τους και γενικά προβαίνει σε κάθε νόμιμη ενέργεια και ενεργεί ό,τι απαιτείται για την καλή και έγκαιρη εκτέλεση των έργων.

2. Η διευθύνουσα υπηρεσία ορίζει ως επιβλέποντες και βοηθούς αυτών για το έργο ή τμήματά του ή είδη εργα-

σιών τεχνικούς υπαλλήλους, που έχουν την αντίστοιχη δυνατότητα, ανάλογα με τα στελέχη που διαθέτει, τις υπηρεσιακές ανάγκες και την αξιολόγηση του έργου και του προσωπικού. Οι επιβλέποντες αποτελούν τους άμεσους βοηθούς του προϊστάμενου της διευθύνουσας υπηρεσίας στην άσκηση των καθηκόντων της που σχετίζονται με το έργο, όπως αυτά ορίζονται στις επί μέρους διατάξεις του παρόντος Κώδικα. Δεν αποκλείεται η άσκηση της επίβλεψης από τον προϊστάμενο της διευθύνουσας υπηρεσίας.

3. Στα καθήκοντα των επιβλεπόντων περιλαμβάνονται η παρακολούθηση και ο έλεγχος της ποιότητας και ποσότητας των εργασιών και γενικά η τήρηση των όρων της σύμβασης από τον ανάδοχο. Οι βοηθοί των επιβλεπόντων ασκούν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται και έχουν ανάλογες ευθύνες.

4. Στην περίπτωση κατασκευής έργου με ανάθεση σε ανάδοχο η επίβλεψη αποσκοπεί στην πιστή εκπλήρωση από τον ανάδοχο των όρων της σύμβασης και στην κατασκευή του έργου σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης, ώστε να ανταποκρίνεται στον προορισμό του.

Στην περίπτωση κατασκευής έργου με αυτεπιστασία, η επίβλεψη οργανώνει και διευθύνει τα μέσα που έχει στη διάθεσή της κατά τον οικονομοτεχνικά προσφορότερο τρόπο, για να επιτύχει την κατασκευή του έργου σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τους κανόνες της τέχνης, ώστε να ανταποκρίνεται στον προορισμό του.

5. Η υποχρέωση της επίβλεψης να προβαίνει σε κάθε ενέργεια για την πιστή εκπλήρωση των όρων της σύμβασης από τον ανάδοχο, δεν μειώνει σε καμιά περίπτωση τις ευθύνες του αναδόχου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και τη σύμβαση.

6. Η επίβλεψη μπορεί να ασκηθεί εκτός από τον τόπο των έργων και σε όλους τους χώρους που κατασκευάζονται τμήματα του έργου.

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται κατηγορίες μεγάλων ή ειδικών έργων, στην ομάδα επίβλεψης των οποίων μετέχει απαραίτητα και ο μελετητής του έργου. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια, ιδίως ο τρόπος καθορισμού της τυχόν αμοιβής του και η διαδικασία ανάθεσης των σχετικών υπηρεσιών.

8. Η διευθύνουσα υπηρεσία κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου συντάσσει και στέλνει στην προϊσταμένη αρχή κάθε δίμηνο συνοπτικές εκθέσεις για την πορεία του έργου και τα σημαντικά προβλήματα που σχετίζονται με την κατασκευή του.

9. Σε περιπτώσεις μεγάλων ή ειδικών ή σημαντικών έργων η επίβλεψη μπορεί να γίνει με κλιμάκιο της διευθύνουσας υπηρεσίας, που έχει επικεφαλής τεχνικό κατηγορίας ΠΕ και τον απαιτούμενο αριθμό βοηθών και άλλου τεχνικού και διοικητικού προσωπικού. Το κλιμάκιο επίβλεψης μπορεί να εγκατασταθεί στην έδρα της διευθύνουσας υπηρεσίας ή με απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων στον τόπο των έργων.

10. Όταν παρίσταται ανάγκη διαπίστωσης πραγματικών περιστατικών, η αρμόδια υπηρεσία μπορεί να προβαίνει σε αυτοψία που ενεργείται από κατάλληλο τεχνικό υπάλληλο ή επιτροπή από τεχνικούς υπαλλήλους που συντάσσουν σχετική έκθεση. Όταν γίνονται τέτοιες αυτοψίες καλείται να παραστεί και ο ανάδοχος, αν συντρέχει περίπτωση.

11. Αν ο κύριος του έργου καταστεί υπερήμερος ως προς την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεών του, ο ανάδοχος δικαιούται να ζητήσει αποζημίωση μόνο για τις θετικές του ζημιές που προκαλούνται μετά την επίδοση από αυτόν σχετικής έγγραφης όχλησης. Σε περίπτωση υπερημερίας από καθυστέρηση πληρωμής οι θετικές ζημιές οφείλονται κατά το μέτρο που υπερβαίνουν τον τόκο υπερημερίας.

Άρθρο 37

Γενικές υποχρεώσεις του αναδόχου

1. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να κατασκευάσει το έργο κατά τους όρους της σύμβασης και τις συμφωνίες προς αυτή και το νόμο έγγραφες εντολές του φορέα κατασκευής του έργου.

2. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση να τηρεί με ακρίβεια τη διάταξη και τις διαστάσεις των διαφόρων μερών του έργου, όπως προκύπτουν από τα εγκεκριμένα σχέδια ή άλλα στοιχεία της μελέτης.

3. Οι έγγραφες εντολές που δίνονται από το αρμόδιο όργανο για συμπλήρωση ή τροποποίηση των στοιχείων της μελέτης, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 57 του παρόντος, καθώς και η εκτέλεση των εγκεκριμένων συμπληρωματικών εργασιών, είναι υποχρεωτική για τον ανάδοχο. Ο ανάδοχος δεν δικαιούται να λάβει αποζημίωση ή αύξηση τιμών για μεταβολές στα έργα που έγιναν χωρίς έγγραφη διαταγή, έστω και αν αυτές βελτιώνουν το έργο. Αν η χωρίς έγκριση μεταβολή επιφέρει μείωση ποσοτήτων ή διαστάσεων, καταβάλλεται μόνο η αξία των ποσοτήτων των εργασιών που έχουν πράγματι εκτελεσθεί χωρίς να αποκλείεται εφαρμογή των διατάξεων για κακοτεχνία.

4. Σε επείγουσες περιπτώσεις η διαταγή για τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις δίνεται προφορικά στον τόπο των έργων και καταχωρείται στο ημερολόγιο. Αν τη διαταγή αυτή δίνει ο επιβλέπων, οφείλει να ενημερώσει αμέσως εγγράφως τη διευθύνουσα υπηρεσία, για την έκδοση κανονικής διαταγής. Αν η διαταγή αυτή διαφοροποιεί μερικά ή ολικά τις εντολές του επιβλεπόντα, ο ανάδοχος αποζημιώνεται για τις εργασίες που έχει εκτελέσει σύμφωνα με την εντολή της επίβλεψης μέχρι τη λήψη της εντολής της διευθύνουσας υπηρεσίας.

5. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη σύμβαση, ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει για το έργο όλο το απαιτούμενο προσωπικό, υλικά, μηχανήματα, οχήματα, αποθηκευτικούς χώρους, εργαλεία και οποιαδήποτε άλλα μέσα. Ο ανάδοχος σε κάθε περίπτωση βαρύνεται με όλες τις απαιτούμενες δαπάνες για την ολοκλήρωση του έργου, όπως είναι οι δαπάνες των μισθών και ημερομισθίων του προσωπικού, οι δαπάνες όλων των εργοδοτικών επιβαρύνσεων, οι δαπάνες για τη μετακίνηση του προσωπικού του, οι δαπάνες των υλικών και της μεταφοράς, διαλογής, φύλαξης, φθοράς τους κ.λπ., οι δαπάνες λειτουργίας, συντήρησης, απόσβεσης, μίσθωσης μηχανημάτων και οχημάτων, οι φόροι, τέλη, δασμοί, ασφαλιστικές κρατήσεις ή επιβαρύνσεις, οι δαπάνες εφαρμογής των σχεδίων κατασκευής των σταθερών σημείων, καταμετρήσεων, δοκιμών, προσπελάσεων προς το έργο και στις θέσεις για τη λήψη υλικών, σύστασης και διάλυσης εργοταξίων, οι δαπάνες αποζημιώσεων ζημιών στο προσωπικό του, στον κύριο του έργου ή σε οποιονδήποτε τρίτο και γενικά κάθε είδους δαπάνη απαραίτητη για την καλή και έντεχνη εκτέλεση του έργου.

6. Οι φόροι, τέλη, δασμοί, κρατήσεις και οποιεσδήποτε άλλες νόμιμες επιβαρύνσεις βαρύνουν τον ανάδοχο, όπως ισχύουν κατά το χρόνο που δημιουργείται η υποχρέωση καταβολής τους. Κατ' εξαίρεση άλλοι φόροι του Δημοσίου που βαρύνουν άμεσα το εργολαβικό αντάλλαγμα, βαρύνουν τον ανάδοχο μόνο στο μέτρο που ίσχυαν κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς. Τυχόν μεταγενέστερες αυξομειώσεις, αυξομειώνουν αντίστοιχα το οφειλόμενο εργολαβικό αντάλλαγμα. Τα δύο προηγούμενα εδάφια δεν ισχύουν για το φόρο εισοδήματος ή τις τυχόν παρακρατήσεις έναντι του φόρου αυτού.

7. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο και για τη λήψη μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος. Σχετικά με τη λήψη μέτρων ασφαλείας είναι υποχρεωμένος να εκπονεί με ευθύνη του κάθε σχετική μελέτη (στατική ικριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κ.λπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα.

8. Ανεξάρτητα από την υποχρέωση του αναδόχου να διαθέτει όλο το προσωπικό που απαιτείται για τη διεύθυνση της κατασκευής και την κατασκευή του έργου, η σύμβαση μπορεί να ορίζει κατ' εκτίμηση τον αριθμό τεχνικού προσωπικού κατά ειδικότητα και βαθμίδα εκπαίδευσης, που πρέπει να διαθέτει ο ανάδοχος κατά την εκτέλεση της σύμβασής του. Ο αριθμός αυτός προσαρμόζεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του έργου με βάση το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του. Ο ανάδοχος οφείλει να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ΔΙΠΑΔ/οικ.177/ 2.3.2001 (ΦΕΚ 266 Β'), ΔΕΕΠΠ/85/14.5.2001 (ΦΕΚ 686 Β') και ΔΙΠΑΔ/οικ889/ 27.11.2002 (ΦΕΚ 16 Β'), στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου.

Η διευθύνουσα υπηρεσία μπορεί πάντα να διατάσσει την απομάκρυνση του προσωπικού που κρίνεται δικαιολογημένα ακατάλληλο ή την ενίσχυση των συνεργειών του αναδόχου.

9. Αν ο ανάδοχος καθυστερεί τις πληρωμές των αποδοχών του προσωπικού που χρησιμοποιεί στο έργο, η διευθύνουσα υπηρεσία μετά από γραπτή όχληση των ενδιαφερομένων, καλεί τον ανάδοχο να εξοφλήσει τους δικαιούχους μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες. Αν ο ανάδοχος δεν εξοφλήσει τους δικαιούχους, τότε η διευθύνουσα υπηρεσία συντάσσει καταστάσεις πληρωμής των οφειλομένων και πληρώνει απευθείας τους δικαιούχους από τις πιστώσεις του έργου, για λογαριασμό του αναδόχου και έναντι του λαβείν του. Σε εφαρμογή της παραγράφου αυτής μπορεί να πληρωθούν οι αποδοχές μέχρι τριών (3) το πολύ μηνών πριν από την όχληση των ενδιαφερομένων.

10. Ο ανάδοχος έχει όλη την ευθύνη για την ανεύρεση και χρησιμοποίηση πηγών αδρανών υλικών ή άλλων υλικών, που δεν προέρχονται από το εμπόριο, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τη σύμβαση. Οι πηγές αυτές πριν από τη χρησιμοποίησή τους πρέπει να εγκριθούν

από τη διευθύνουσα υπηρεσία, που μπορεί να απαγορεύσει τη χρήση ακατάλληλων ή απρόσφορων για τα έργα πηγών. Αν διαπιστωθεί ότι ο ανάδοχος εμπορεύεται τα εξορυσσόμενα για την εκτέλεση του έργου αδρανή υλικά κηρύσσεται έκπτωτος με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Με την ίδια απόφαση μπορεί να επιβληθεί πρόστιμο μέχρι εβδομήντα τέσσερις χιλιάδες (74.000) ευρώ, το οποίο εισπράττεται υπέρ του Ταμείου Εθνικής Οδοποιίας (Τ.Ε.Ο. Α.Ε.), σύμφωνα με τις διατάξεις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων.

11. Τα υλικά που συναντώνται κατά την κατασκευή του έργου ή προέρχονται από καθαίρεση παλιών έργων, ανήκουν στον κύριο του έργου. Ο ανάδοχος αποζημιώνεται για τις δαπάνες εξαγωγής ή διαφύλαξής τους, αν η σύμβαση δεν ορίζει διαφορετικά και οφείλει να παίρνει τα κατάλληλα μέτρα, για να αποτραπεί ή να είναι όσο το δυνατόν μικρότερη η βλάβη των υλικών κατά την εξαγωγή τους. Χρησιμοποίηση των υλικών από τον ανάδοχο γίνεται μετά από διαταγή της υπηρεσίας και αφού συνταχθεί σχετικό πρωτόκολλο μεταξύ του επιβλέποντος και του αναδόχου.

12. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ειδοποιήσει αμέσως τη διευθύνουσα υπηρεσία αν τυχόν κατά την κατασκευή των έργων βρεθούν αρχαιότητες ή οποιαδήποτε έργα τέχνης. Οι διατάξεις για τις αρχαιότητες εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή. Για την καθυστέρηση των έργων ή τυχόν διακοπή τους από αυτή την αιτία, έχουν εφαρμογή οι σχετικές διατάξεις του παρόντος κώδικα.

13. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση να μην παρεμποδίζει την εκτέλεση οποιωνδήποτε άλλων έργων ή εργασιών φορέα του δημόσιου τομέα, που είναι δυνατόν να επηρεάζονται από τις εργασίες της εργολαβίας του, να προστατεύει τις υπάρχουσες κατασκευές και εκμεταλλεύσεις από κάθε βλάβη ή διακοπή λειτουργίας τους και χωρίς μείωση της ευθύνης του να αποκαθιστά ή να συμβάλει στην άμεση αποκατάσταση των τυχόν βλαβών ή διακοπών.

14. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εξασφαλίσει την απρόσκοπτη άσκηση της επίβλεψης στα εργοστάσια που τυχόν κατασκευάζονται τμήματα του έργου και γενικά σε όλους τους χώρους που κρίνει απαραίτητο η διευθύνουσα υπηρεσία. Ο διευθύνων από μέρους της αναδόχου επιχείρησης τα έργα υποχρεούται, μετά από ειδοποίηση της υπηρεσίας, να συνοδεύει τους υπαλλήλους που επιβλέπουν, διευθύνουν ή επιθεωρούν τα έργα, κατά τις μεταβάσεις για επίβλεψη, έλεγχο ή επιθεώρηση στον τόπο των έργων ή στους άλλους τόπους παραγωγής.

Άρθρο 38

Διεύθυνση έργου από την πλευρά του αναδόχου

Η διεύθυνση των έργων από την πλευρά του αναδόχου στους τόπους κατασκευής τους γίνεται από τεχνικούς που έχουν τα κατάλληλα προσόντα και είναι αποδεκτοί από την Υπηρεσία. Η επί τόπου των έργων παρουσία τεχνικού στελέχους ή τεχνικού υπαλλήλου της εργοληπτικής επιχείρησης είναι υποχρεωτική και αναλογική με τη φύση και το μέγεθος του κατασκευαζόμενου έργου. Προκειμένου για έργα προϋπολογισμού πάνω από τρία εκατομμύρια (3.000.000,00) ευρώ, η αναλογία αυτή καθορίζεται τουλάχιστον σε τρεις (3) τεχνικούς

ανάλογων προσόντων και πείρας, από τους οποίους ένας (1) πρέπει να είναι διπλωματούχος ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και ένας (1) πτυχιούχος τεχνολογικού εκπαιδευτικού ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.). Η ελάχιστη τεχνική στελέχωση του εργοταξίου σε κάθε έργο μπορεί πάντα να αλλάζει με απόφαση του κυρίου ή του φορέα κατασκευής του έργου, εφόσον προβλέπεται στη διακήρυξη. Για το προσωπικό που αποτελεί την ελάχιστη στελέχωση, απαιτείται προσκόμιση στη διευθύνουσα υπηρεσία βεβαίωσης του οικείου ασφαλιστικού φορέα, στην οποία θα αναγράφεται και ο χρόνος ασφάλισης των εργαζομένων. Η παράβαση των διατάξεων του άρθρου αυτού αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα για την εργοληπτική επιχείρηση, τα στελέχη και τους υπαλλήλους της, καθώς και για τους υπαλλήλους της διευθύνουσας υπηρεσίας. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να αναπροσαρμόζεται ο αριθμός των τεχνικών επί τόπου των έργων, ανάλογα με τον προϋπολογισμό και τη φύση του εκτελούμενου έργου.

Άρθρο 39

Υποχρεώσεις μελών αναδόχου κοινοπραξίας

1. Οι εγγυήσεις εκτέλεσης του έργου πρέπει να είναι κοινές υπέρ όλων των μελών της κοινοπραξίας.

2. Τα μέλη της αναδόχου κοινοπραξίας ευθύνονται έναντι του κυρίου του έργου εις ολόκληρο για κάθε υποχρέωση που απορρέει από τη σύμβαση ή από το νόμο.

3. Όλα τα μέλη της κοινοπραξίας οφείλουν κατά την κατάρτιση και υπογραφή της σύμβασης να καταθέσουν συμβολαιογραφική πράξη διορισμού κοινού εκπροσώπου της κοινοπραξίας έναντι του κυρίου του έργου και των υπηρεσιών. Με την ίδια πράξη ορίζεται υποχρεωτικά και ο αναπληρωτής του εκπροσώπου. Ο αναπληρωτής εκπροσωπεί την κοινοπραξία σε κάθε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του εκπροσώπου, καθώς και σε περιπτώσεις θανάτου ή ανικανότητας αυτού. Ο εκπρόσωπος και ο αναπληρωτής του πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο από τα μέλη της κοινοπραξίας ή από τους νόμιμους εκπροσώπους των εταιριών που κοινοπρακτούν. Ο εκπρόσωπος ή ο αναπληρωτής του μπορούν να διορίζουν άλλους πληρεξούσιους για τη διενέργεια συγκεκριμένων πράξεων κατά την εκπροσώπηση της κοινοπραξίας, εφόσον δόθηκε σε αυτούς τέτοια εξουσία με την πράξη διορισμού τους. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της επόμενης παραγράφου ο διορισμός του εκπροσώπου και του αναπληρωτού και η αποδοχή του από αυτούς διαρκούν καθ' όλη τη διάρκεια του έργου και μέχρι την πλήρη εκκαθάριση των σχέσεων της κοινοπραξίας με τον κύριο του έργου. Μαζί με την πράξη διορισμού κατατίθενται κατά την υπογραφή της σύμβασης και δηλώσεις αποδοχής του διορισμού τους από τον εκπρόσωπο και από τον αναπληρωτή του. Ο διορισμός του εκπροσώπου και του αναπληρωτή του και οι δηλώσεις αποδοχής πρέπει να είναι χωρίς αίρεση ή όρους και να εκτείνονται σε όλα τα θέματα που αφορούν την εκτέλεση της σύμβασης, στα οποία περιλαμβάνεται και η είσπραξη του εργολαβικού ανταλλάγματος και ο διορισμός αντικλήτου.

4. Αντικατάσταση του εκπροσώπου ή του αναπληρωτή του ή και των δύο γίνεται μόνο από κοινού από όλα τα μέλη της κοινοπραξίας με συμβολαιογραφική πράξη.

Μόνο μετά την κοινοποίηση της πράξης αυτής και των δηλώσεων αποδοχής του διορισμού τους από τους διοριζόμενους παύει η εξουσία εκπροσώπησης αυτών που είχαν διορισθεί πριν.

Άρθρο 40

Πειθαρχικές ευθύνες διοικητικών οργάνων

1. Η υπαίτια παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας από όργανα του φορέα κατασκευής του έργου αποτελεί πειθαρχική παράβαση.

2. Ιδίως αποτελούν πειθαρχικές παραβάσεις:

α) Για τους επιβλέποντες το έργο: η υπαίτια καθυστέρηση στην ενημέρωση του προϊσταμένου της διευθύνουσας υπηρεσίας για την εκ μέρους του αναδόχου παραβίαση του χρονοδιαγράμματος κατασκευής ή την κατασκευή ελαττωματικών εργασιών ή την ενσωμάτωση ελαττωματικών υλικών ή την παράλειψη τήρησης των νόμιμων μέτρων ασφάλειας ή προστασίας του περιβάλλοντος.

β) Για τον προϊστάμενο της διευθύνουσας υπηρεσίας: η παράλειψη κίνησης και διεκπεραίωσης της διαδικασίας έκπτωσης του αναδόχου παρά τη συνδρομή των αναγκαίων προϋποθέσεων, η παράλειψη έγκαιρης έγκρισης των επιμετρήσεων και των λογαριασμών του έργου και η χορήγηση εντολών για εκτέλεση εργασιών οι οποίες δεν προβλέπονται από την αρχική ή εγκεκριμένη συμπληρωματική σύμβαση, ούτε άλλως πως είναι επιτρεπτή η εκτέλεσή τους κατά τις κείμενες διατάξεις.

γ) Για τον προϊστάμενο και τα όργανα της προϊσταμένης αρχής: η παράλειψη έγκαιρης έγκρισης των Ανακεφαλαιωτικών Πινάκων και των Πρωτοκόλλων προσωρινής και οριστικής παραλαβής, η χορήγηση παράτασης προθεσμίας χωρίς να υφίστανται οι νόμιμες προϋποθέσεις και η παράλειψη έκδοσης απόφασης σε ένσταση του αναδόχου κατά απόφασης κήρυξης έκπτωσης, εντός της δέμηνης προθεσμίας της παραγράφου 8 του άρθρου 62 του παρόντος.

3. Για τις παραβάσεις των προηγούμενων παραγράφων ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή το αρμόδιο όργανο των άλλων φορέων που εκτελούν δημόσια έργα είτε επιβάλλει εις βάρος των υπαιτίων, ανάλογα με τη βαρύτητά τους, την πειθαρχική ποινή του προστίμου μέχρι ποσού αντίστοιχου του μισθού των έξι (6) μηνών είτε τους παραπέμπει στο οικείο πειθαρχικό όργανο για την επιβολή των κατά τις κείμενες διατάξεις προβλεπόμενων πειθαρχικών ποινών.

Άρθρο 41

Σύμβουλοι

1. Όταν πρόκειται να εκτελεσθούν δημόσια έργα προβλεπόμενου συνολικού κόστους μεγαλύτερου των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ είτε κατά το σύστημα της αντιπαροχής είτε κατά το σύστημα παροχής άλλων ανταλλαγμάτων είτε κατά οποιοδήποτε άλλο σύστημα προβλεπόμενο από την ισχύουσα νομοθεσία, επιτρέπεται η ανάθεση καθηκόντων συμβούλου οποιασδήποτε ειδικότητας (τεχνικού, οικονομικού συμβούλου, συμβούλου οργανώσεως κ.λπ.) σε ημεδαπά ή αλλοδαπά, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για να παράσχουν τις υπηρεσίες τους, που απαιτούνται για την υλοποίηση και εκτέλεση των έργων αυτών.

Η ανάθεση γίνεται με σύμβαση. Ο τρόπος ανάθεσης, οι παρεχόμενες από τον σύμβουλο υπηρεσίες, οι όροι της

σύμβασης και η αμοιβή καθορίζονται με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, χωρίς δέσμευση από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη. Η αμοιβή του συμβούλου μπορεί επίσης να βαρύνει τον προϋπολογισμό του Ειδικού Ταμείου Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.) ή τον προϋπολογισμό του Ταμείου Εθνικής Οδοποιίας (Τ.Ε.Ο.), κατόπιν αποφάσεως του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μετά από σύμφωνη γνώμη των διοικητικών τους συμβουλίων.

2. Για την εκτέλεση (μελέτη - κατασκευή) του έργου ή μέρους αυτού και ειδικότερα για το σχεδιασμό, μελέτη, έλεγχο μελέτης, διοίκηση και επίβλεψη του έργου της κάθε Ειδικής Υπηρεσίας Δημόσιων Έργων, καθώς και για τις ανάγκες μηχανογράφησης των υπηρεσιών της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, επιτρέπεται η ανάθεση καθηκόντων συμβούλου οποιασδήποτε ειδικότητας (τεχνικού, οικονομικού συμβούλου, συμβούλου οργανώσεως), σε ημεδαπά ή αλλοδαπά, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για να παράσχουν τις υπηρεσίες τους, που απαιτούνται για την υλοποίηση και εκτέλεση των έργων αυτών.

Η ανάθεση γίνεται με σύμβαση, ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Δημόσιων Έργων της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, στην οποία προσδιορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις ανάθεσης, οι παρεχόμενες από τον σύμβουλο υπηρεσίες και η σχετική αμοιβή, κατά παρέκκλιση από κάθε γενική ή ειδική διάταξη και από τις διατάξεις για τις αμοιβές των μηχανικών.

Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τις πιστώσεις του έργου.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, μπορεί να εφαρμόζονται οι διατάξεις των δύο προηγούμενων εδαφίων, ολικά ή μερικά, σε συγκεκριμένο έργο ή τμήμα έργου ή ομάδα έργων, εθνικού ή νομαρχιακού ή νομαρχιακού επιπέδου, που εκτελούνται από το Δημόσιο ή φορείς του δημόσιου τομέα και να ρυθμίζονται όλα τα σχετικά θέματα.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων 1 και 2 που αφορούν στη διαδικασία πρόσληψης συμβούλου εφαρμόζονται μόνο για τις συμβάσεις με προεκτιμώμενη αμοιβή κάτω του εκάστοτε ορίου εφαρμογής της Οδηγίας 2004/18 ΕΚ.

Άρθρο 42 Εμπειρογνώμονες

Σε περιπτώσεις ειδικών ή μεγάλων έργων υποδομής ή έργων στα οποία εφαρμόζονται μη διαδεδομένες ειδικές μέθοδοι μελέτης και κατασκευής, ιδίως σε θέματα ασφαλείας ή αντιμετώπισης και αποτροπής κινδύνου, μπορεί, με απόφαση της προϊστάμενης αρχής, που λαμβάνεται κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Τεχνικού Συμβουλίου του φορέα κατασκευής του έργου να ορίζεται ως ειδικός εμπειρογνώμονας για την επίλυση συγκεκριμένου τεχνικού προβλήματος και για ολιγοήμερη απασχόληση, επιστήμονας εγνωσμένου κύρους και φήμης και μεγάλης εμπειρίας σχετικής με το προς επίλυση θέμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 3316/2005.

Άρθρο 43

Συμβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης του έργου

1. Σε περίπτωση κατασκευής σημαντικών έργων συγκροτείται επιτροπή παρακολούθησης του έργου. Η επιτροπή έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα και παρακολουθεί την εφαρμογή της μελέτης ή την αιτιολογημένη αποδοχή προτεινόμενων τροποποιήσεων αυτής, την τήρηση του χρονοδιαγράμματος κατασκευής, τη διαμόρφωση του κόστους, την τήρηση κανόνων ασφαλείας και υγιεινής του χώρου εργασίας, την τήρηση των μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος και γενικά την πορεία του έργου.

2. Ο χαρακτηρισμός των έργων ως «σημαντικών έργων» για την εφαρμογή της ανωτέρω παραγράφου γίνεται από τον κύριο του έργου, ο οποίος και συγκροτεί την επιτροπή. Στις περιπτώσεις έργων του Δημοσίου ο χαρακτηρισμός του έργου σαν σημαντικού και η ταυτόχρονη σύσταση και συγκρότηση της επιτροπής γίνεται από τον Νομάρχη για τα έργα νομαρχιακού επιπέδου και από τον αρμόδιο Υπουργό για τα άλλα έργα. Για τα έργα των άλλων φορέων του δημόσιου τομέα ο χαρακτηρισμός και η σύσταση και συγκρότηση της επιτροπής γίνεται από το αρμόδιο όργανο του κυρίου του έργου. Η προβλεπόμενη από το νόμο δυνατότητα του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων να χαρακτηρίσει το έργο σαν σημαντικό και να συστήσει και συγκροτήσει τις σχετικές επιτροπές, έχει εφαρμογή και στις περιπτώσεις έργων νομαρχιακού επιπέδου για όλους τους φορείς του δημόσιου τομέα.

3. Η επιτροπή συνιστάται και συγκροτείται για κάθε συγκεκριμένο έργο ή ομάδα έργων, ακόμη και από το στάδιο της μελέτης για την άσκηση αναλόγων καθηκόντων κατά το στάδιο αυτό.

4. Η επιτροπή αποτελείται από όργανα της υπηρεσίας και από εκπροσώπους των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των φορέων που θα χρησιμοποιήσουν τα έργα ή και τυχόν άλλων κοινωνικών φορέων. Με την απόφαση συγκρότησης ορίζεται ο πρόεδρος της επιτροπής και ο αναπληρωτής του, καθώς και τα μέλη που δεν μπορεί να είναι περισσότερα από πέντε (5) όταν πρόκειται για έργα νομαρχιακού επιπέδου και επτά (7) για τα άλλα έργα.

5. Με μέριμνα του Προέδρου η επιτροπή ορίζει ένα μέλος της, ως σύνδεσμο με τον φορέα κατασκευής. Ο σύνδεσμος ανακοινώνεται στον φορέα κατασκευής του έργου, που του παρέχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία για ενημέρωση της επιτροπής στα θέματα αρμοδιότητάς της όπως αυτά προβλέπονται στις σχετικές διατάξεις του νόμου. Η επιτροπή μπορεί πάντα να προβαίνει στην αντικατάσταση του συνδέσμου.

6. Οι συνεδριάσεις και λοιπές ενέργειες της επιτροπής δεν ακολουθούν ορισμένο τύπο. Κάθε φορά που η επιτροπή ή ορισμένα μέλη της το θεωρούν σκόπιμο και τουλάχιστον στο τέλος του κάθε ημερολογιακού τριμήνου, συντάσσονται εκθέσεις που περιλαμβάνουν τα συμπεράσματα των συζητήσεων και τη γνώμη της επιτροπής στα θέματα της αρμοδιότητάς της. Σε περίπτωση που διαμορφώνονται περισσότερες από μία γνώμες, καταχωρούνται όλες οι γνώμες στην έκθεση, με αναφορά των μελών που τάσσονται με την κάθε γνώμη. Η καταχώρηση γίνεται με πρώτη τη γνώμη που συγκεντρώνει την υποστήριξη των περισσότερων μελών και ακολουθούν στη σειρά με την ίδια βάση οι υπόλοιπες

γνώμες. Οι εκθέσεις υπογράφονται από τον πρόεδρο και το σύνδεσμο, κοινοποιούνται στον κύριο του έργου και τον φορέα κατασκευής (διευθύνουσα υπηρεσία - προϊσταμένη αρχή) και ανακοινώνονται στη Γ.Γ.Δ.Ε.. Όταν η επιτροπή έχει συγκαταστήσει για ομάδα έργων, οι εκθέσεις μπορεί να συντάσσονται και χωριστά για καθένα έργο. Στον ανάδοχο μπορεί να κοινοποιούνται, αν το ζητήσει, τα μέρη των εκθέσεων που τυχόν περιλαμβάνουν κρίσεις γι' αυτόν.

7. Η διευθύνουσα υπηρεσία ανακοινώνει υποχρεωτικά στον πρόεδρο της επιτροπής τη σύμβαση, τις σχετικές αποφάσεις τροποποιήσεων της σύμβασης, εκπτώσεων ή διαλύσεων εργολαβίας, την έκδοση βεβαίωσης περάτωσης του έργου και τις αποφάσεις συγκρότησης των επιτροπών παραλαβής. Αν η επιτροπή έχει συγκροτηθεί από το στάδιο εκπόνησης της μελέτης, ανακοινώνονται επίσης οι αποφάσεις επιλογής μελετητών, έγκρισης σταδίων ή φάσεων μελέτης και τελικών εγκρίσεων της μελέτης.

Η επιτροπή ενεργεί και λειτουργεί σύμφωνα με όσα ορίζονται με προεδρικό διάταγμα.

Άρθρο 44

Κοινοποίηση στον ανάδοχο - εκπροσώπηση

1. Οι κοινοποιήσεις εγγράφων της υπηρεσίας προς τον ανάδοχο ή τον αντίκλητό του γίνονται με όργανο της υπηρεσίας ή με οποιοδήποτε άλλο δημόσιο όργανο ή με δικαστικό επιμελητή. Για την κοινοποίηση συντάσσεται σχετικό αποδεικτικό. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι οικείες διατάξεις του κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Ο ανάδοχος γνωστοποιεί στη διευθύνουσα υπηρεσία τη νόμιμη εκπροσώπησή του ή τους τυχόν πληρεξούσιους.

2. Όταν πρόκειται για υπογραφή του χρονοδιαγράμματος, των επιμετρήσεων, των πρωτοκόλλων αφανών εργασιών, των πρωτοκόλλων κανονισμού τιμών μονάδος νέων εργασιών (Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε.) των Ανακεφαλαιωτικών Πινάκων, συμπληρωματικών συμβάσεων, των πιστοποιήσεων και της επί τόπου παρακολούθησης και διοίκησης κατασκευής του έργου, ο ανάδοχος μπορεί να αντιπροσωπευθεί από τεχνικό στέλεχος της επιχείρησης ή άλλο τεχνικό που έχει τα νόμιμα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα.

Ο ανωτέρω τεχνικός μπορεί να είναι ολικά ή μερικά και πληρεξούσιος ή εκπρόσωπος του αναδόχου.

Άρθρο 45

Σύμπραξη στην κατασκευή του μελετητή - Πρόσθετες εγγυήσεις - Ευθύνη

1. Όταν η μελέτη του έργου έχει εκπονηθεί από ιδιωτικό μελετητικό γραφείο, η διευθύνουσα υπηρεσία ειδοποιεί εγγράφως τον μελετητή για την έναρξη κατασκευής του έργου που έχει μελετήσει και για κάθε τροποποίηση της μελέτης εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2.

Οι ίδιες διατάξεις εφαρμόζονται για έργα προϋπολογισμού μεγαλύτερου από το ανώτατο όριο προϋπολογισμού έργων, που μπορούν να αναλαμβάνουν εργοληπτικές επιχειρήσεις της Α2 τάξης του Μ.Ε.ΕΠ.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μπορεί το ποσό αυτό να αναπροσαρμόζεται και να αντιστοιχεί σε μεγαλύτερη τάξη. Για έργα μικρότερου προϋπολογισμού, όπως αυτός κάθε φορά ισχύει, μπορούν να εφαρμόζονται οι ανωτέρω

διατάξεις, εφόσον προβλέπεται στη σχετική διακήρυξη και με όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται με όμοια απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

2. Επιτρέπεται η τροποποίηση της εγκεκριμένης μελέτης, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου, για τη διόρθωση σφαλμάτων της ή τη συμπλήρωση ελλείψεων της ή για λόγους που υπαγορεύονται από απρόβλεπτες περιστάσεις. Προς τούτο υποβάλλεται πρόταση της διευθύνουσας υπηρεσίας του έργου προς την προϊσταμένη αρχή, η οποία αποφασίζει ύστερα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου κατασκευών. Αν η τροποποίηση αποδίδεται σε σφάλματα και ελλείψεις της μελέτης και ο μελετητής αποδέχεται την ευθύνη του, τροποποιεί τη μελέτη κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 31 του ν. 3316/2005, εφόσον δεν έχουν παραγραφεί οι αξιώσεις του εργοδότη. Σε κάθε άλλη περίπτωση την τροποποίηση αναλαμβάνει ο ανάδοχος του έργου σε συνεργασία με μελετητή που διαθέτει τα νόμιμα προσόντα. Για να εισαχθεί το θέμα στο Τεχνικό Συμβούλιο πρέπει η τροποποιητική μελέτη να είναι σε στάδιο αντίστοιχο με την προς τροποποίηση και να έχει τεθεί υπόψη του αρχικού μελετητή που διατυπώνει εγγράφως σε εύλογη προθεσμία τη γνώμη του.

Κατά τη συζήτηση στο συμβούλιο καλούνται προς ακρόαση ο αρχικός μελετητής, ο ανάδοχος του έργου ή εκπρόσωποί τους και εκπρόσωπος της υπηρεσίας που ενέκρινε την αρχική μελέτη, οι οποίοι υποβάλλουν γραπτό υπόμνημα. Η προϊσταμένη αρχή εκδίδει την απόφαση περί αποδοχής της πρότασης τροποποίησης της μελέτης, μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την έκδοση της γνωμοδότησης του συμβουλίου και η κοινοποίηση της απόφασης στην υπηρεσία τήρησης των μητρώων, αποτελεί προϋπόθεση για την πληρωμή των εργασιών της τροποποιητικής μελέτης. Αν η ανάγκη τροποποίησης της μελέτης αποδίδεται σε σφάλματα ή ελλείψεις της και δεν έχουν παραγραφεί οι αξιώσεις του κυρίου του έργου κατά του μελετητή, εφαρμόζονται οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 31 του ν. 3316/2005. Ο μελετητής της αρχικής μελέτης μπορεί να ασκήσει αίτηση θεραπείας κατά της απόφασης περί τροποποίησης της μελέτης, αν αυτή αποδίδεται σε σφάλματα ή παραλείψεις της μελέτης. Η άσκηση αίτησης θεραπείας αναστέλλει τις εις βάρος του μελετητή οικονομικές συνέπειες και την έναρξη της πειθαρχικής διαδικασίας, όχι όμως την εφαρμογή της τροποποιημένης μελέτης.

Η απόφαση κοινοποιείται στα αρμόδια για την κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας κατά του μελετητή και των υπαιτίων υπαλλήλων όργανα, αν η ανάγκη τροποποίησης οφείλεται σε λάθη ή παραλείψεις της μελέτης.

3. Αν δεν έχει περάσει η εξαιτία που προβλέπεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 31 του ν. 3316/2005 για την παραγραφή των αξιώσεων του εργοδότη κατά του μελετητή, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 4 του αυτού άρθρου 31.

4. Για την πληρότητα των εκπονούμενων μελετών, τον αρτιότερο σχεδιασμό, την καλύτερη διοίκηση και επίβλεψη και την έντεχνη κατασκευή του έργου, υποχρεούνται ο μελετητής, ο ανάδοχος κατασκευής του έργου και ο τεχνικός σύμβουλος να ασφαλίζουν τη μελέτη, την κατασκευή του έργου και τις υπηρεσίες τεχνικού συμβουλίου αντίστοιχα.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Ανάπτυξης, ορίζονται η έναρξη εφαρμογής της παραγράφου αυτής, οι μελέτες, τα έργα και οι υπηρεσίες τεχνικού συμβούλου που εξαιρούνται από την υποχρέωση ασφάλισης και ρυθμίζονται τα σχετικά θέματα εφαρμογής της διάταξης αυτής και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Ανάπτυξης καθορίζονται, ειδικά, τα ελάχιστα όρια ασφαλιστικών καλύψεων, οι αποδεκτές εξαιρέσεις και οι μέγιστες απαλλαγές από τις ασφαλιστικές καλύψεις.

Άρθρο 46

Χρονοδιάγραμμα κατασκευής

1. Σε κάθε σύμβαση κατασκευής έργου ορίζεται προθεσμία για την περάτωσή του στο σύνολο και κατά τμήματα. Μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, ο ανάδοχος με βάση την ολική και τις τμηματικές προθεσμίες, συντάσσει και υποβάλλει στη διευθύνουσα υπηρεσία το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου.

2. Η διευθύνουσα υπηρεσία εγκρίνει μέσα σε δέκα (10) ημέρες το χρονοδιάγραμμα και μπορεί να τροποποιήσει τις προτάσεις του αναδόχου σχετικά με τη σειρά και τη διάρκεια κατασκευής των έργων, ανάλογα με τις δυνατότητες χρονικής κλιμάκωσης των πιστώσεων, μέσα στα όρια των συμβατικών προθεσμιών. Το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα αποτελεί συμβατικό στοιχείο του έργου. Αν η έγκριση δεν γίνει μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, ή αν μέσα στην προθεσμία αυτή δεν ζητήσει γραπτά η διευθύνουσα υπηρεσία διευκρινίσεις ή αναμορφώσεις ή συμπληρώσεις, το χρονοδιάγραμμα θεωρείται ότι έχει εγκριθεί. Αναπροσαρμογές του χρονοδιαγράμματος εγκρίνονται όταν μεταβληθούν οι προθεσμίες, το αντικείμενο ή οι ποσότητες των εργασιών. Η έναρξη των εργασιών του έργου από μέρους του αναδόχου δεν μπορεί να καθυστερήσει πέρα των τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης. Η μη τήρηση των ανωτέρω προθεσμιών με υπαιτιότητα του αναδόχου συνεπάγεται την επιβολή των διοικητικών και παρεπόμενων χρηματικών κυρώσεων, αποτελεί λόγο έκπτωσης του αναδόχου και για τα αρμόδια όργανα του φορέα κατασκευής αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 40 του παρόντος.

3. Το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα αποτελεί το αναλυτικό πρόγραμμα κατασκευής του έργου. Το χρονοδιάγραμμα αναλύει ανά μονάδα χρόνου και πάντως ανά ημερολογιακό τρίμηνο τις εργασίες που προβλέπεται να εκτελεσθούν. Το χρονοδιάγραμμα συντάσσεται με τη μορφή τετραγωνικού πίνακα που περιλαμβάνει την πιο πάνω χρονική ανάλυση των ποσοτήτων ανά εργασία ή ομάδα εργασιών και συνοδεύεται από γραμμικό διάγραμμα και σχετική έκθεση. Σε σημαντικά έργα μπορεί να προβλέπεται η σύνταξη τευχών ή διαγραμμάτων με τη μέθοδο της δικτυωτής ανάλυσης.

4. Ο ανάδοχος κατασκευής του έργου υποχρεούται επίσης μέσα σε έναν (1) μήνα από την υπογραφή της σύμβασης να συντάξει και να υποβάλει οργανόγραμμα του εργοταξίου, στο οποίο θα περιγράφονται λεπτομερώς τα πλήρη στοιχεία στελεχών, εξοπλισμού και μηχανημάτων που θα περιλαμβάνει η εργοταξιακή ανάπτυξη για την εκτέλεση του έργου.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται σε συμβάσεις έργων που στις δημοπρασίες τους καλούνται να συμμετάσχουν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στα νομαρχιακά μητρώα. Στις περιπτώσεις αυτές η διευθύνουσα υπηρεσία κοινοποιεί έγκαιρα στον ανάδοχο πίνακες των εργασιών που πρέπει να εκτελεσθούν. Ο πρώτος πίνακας κοινοποιείται κατά την υπογραφή της σύμβασης.

Άρθρο 47

Ημερολόγιο του έργου

1. Για κάθε εργολαβία, με μέριμνα του αναδόχου τηρείται ημερολόγιο σε βιβλιοδετημένα διπλότυπα αριθμημένα φύλλα. Το ημερολόγιο συμπληρώνεται καθημερινά και αναγράφονται, με συνοπτικό τρόπο, σε αυτό στοιχεία για τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν, αριθμητικά στοιχεία για το απασχολούμενο προσωπικό κατά κατηγορίες, τα χρησιμοποιούμενα μηχανήματα, τα προσκομιζόμενα υλικά, τις εκτελούμενες εργασίες, τις εργαστηριακές εξετάσεις, τις εντολές και παρατηρήσεις των οργάνων επίβλεψης, τυχόν έκτακτα περιστατικά και κάθε άλλο σχετικό με το έργο σημαντικό πληροφοριακό στοιχείο.

2. Το ημερολόγιο υπογράφεται από εντεταλμένο όργανο της επίβλεψης και τον εκπρόσωπο του αναδόχου. Το ένα αποκοπτόμενο φύλλο περιέρχεται στη διευθύνουσα υπηρεσία. Οι εγγραφές στο ημερολόγιο αποτελούν πληροφοριακά στοιχεία για τις καιρικές συνθήκες, τη δύναμη απασχολούμενου προσωπικού και μηχανημάτων και γενικά για την παροχή εικόνας προόδου του έργου.

3. Η διευθύνουσα υπηρεσία μπορεί πάντα να ορίσει την εγγραφή στο ημερολόγιο συμπληρωματικών πληροφοριών ή άλλων στοιχείων που προσιδιάζουν στο συγκεκριμένο έργο ή να ζητήσει από τον ανάδοχο την τήρηση και άλλων στατιστικών στοιχείων. Στις περιπτώσεις μικρών έργων μπορεί η διευθύνουσα υπηρεσία να ορίσει την τήρηση του ημερολογίου κατά άλλο συνοπτικότερο τρόπο, την τήρησή του κατά εβδομάδα ή άλλο χρονικό διάστημα ή και τη μη τήρηση ημερολογίου.

Άρθρο 48

Προθεσμίες

1. Κάθε σύμβαση, εκτός από την προθεσμία για την περάτωση του συνόλου του έργου (συνολική προθεσμία), περιλαμβάνει και προθεσμίες για την ολοκλήρωση συγκεκριμένων τμημάτων αυτού (τμηματικές προθεσμίες). Σε περιπτώσεις μικρών έργων ή έργων που από τη φύση τους δεν επιδέχονται προσδιορισμό τμημάτων ή χαρακτηριστικών επί μέρους δραστηριοτήτων, μπορεί η σύμβαση να μην προβλέπει τμηματικές προθεσμίες.

2. Όλες οι προθεσμίες (συνολική και τμηματικές) αρχίζουν από την υπογραφή της σύμβασης, εκτός αν στα συμβατικά τεύχη ορίζεται διαφορετικά.

3. Μέσα στη συνολική προθεσμία πρέπει να έχουν τελειώσει όλες οι επί μέρους εργασίες του έργου και να έχουν ολοκληρωθεί οι τυχόν προβλεπόμενες από τη σύμβαση δοκιμές. Το ίδιο ισχύει αναλογικά και για τις τμηματικές προθεσμίες.

4. Τμηματικές προθεσμίες ορίζονται από τη σύμβαση:

α. Για παράδοση τμημάτων του έργου που η έγκαιρη αποπεράτωσή τους έχει ιδιαίτερη σημασία για τον κύριο του έργου, όπως είναι η κατασκευή τμημάτων του έργου που μπορεί να χρησιμοποιηθούν αυτοτελώς, η συμπλήρωση εργασιών που αποτελούν προϋπόθεση ή συνδυάζονται με τις εργασίες άλλου έργου, εκτός της εργολαβίας στην οποία αναφέρεται η συγκεκριμένη σύμβαση, η εκτέλεση εργασιών για εξασφάλιση του έργου από καιρικές συνθήκες (αποκλειστικές τμηματικές προθεσμίες).

β. Ως σταθμοί ενδιάμεσου ελέγχου της προόδου του έργου (ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες).

5. Όλες οι καθοριζόμενες τμηματικές προθεσμίες θεωρούνται ως ενδεικτικές, εκτός αν ρητώς ορίζονται από τη σύμβαση ως αποκλειστικές.

6. Υποχρεωτικά καθορίζονται στα συμβατικά τεύχη και για την περίοδο έναρξης των εργασιών εκτέλεσης ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες ανά έναν (1) ή το πολύ δύο (2) μήνες ανάλογα με το μέγεθος του έργου και τις συνθήκες εκτέλεσης. Οι ως άνω υποχρεωτικές ενδεικτικές προθεσμίες τίθενται για το διάστημα από την υπογραφή της σύμβασης μέχρι το πέρας του ενός τετάρτου (1/4) της αρχικής συμβατικής προθεσμίας περαιώσης. Το χρονικό αυτό διάστημα δεν μπορεί να είναι μικρότερο από έξι (6) μήνες.

7. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συνεχίσει την κατασκευή του έργου για επιπλέον της συνολικής προθεσμίας χρονικό διάστημα, ίσο προς το ένα τρίτο (1/3) αυτής και πάντως όχι μικρότερο των τριών (3) μηνών (οριακή προθεσμία). Η συνολική προθεσμία υπολογίζεται με βάση την αρχική συμβατική προθεσμία και τις τυχόν παρατάσεις που εγκρίθηκαν ύστερα από σχετικό αίτημα του αναδόχου μέσα στην αρχική συμβατική προθεσμία και δεν οφείλονται σε υπαιτιότητά του.

8. Παράταση της συνολικής ή των τμηματικών προθεσμιών εγκρίνεται:

α) Είτε «με αναθεώρηση», όταν η καθυστέρηση του συνόλου των εργασιών του έργου ή του αντίστοιχου τμήματος δεν οφείλεται σε αποκλειστική υπαιτιότητα του αναδόχου ή προκύπτει από αύξηση του αρχικού συμβατικού αντικειμένου.

β) Είτε «χωρίς αναθεώρηση», για το σύνολο ή μέρος των υπολειπόμενων εργασιών, όταν η παράταση κρίνεται σκόπιμη για το συμφέρον του έργου, έστω και αν η καθυστέρηση του συνόλου ή μέρους των υπολειπόμενων εργασιών οφείλεται σε αποκλειστική υπαιτιότητα του αναδόχου. Σε περίπτωση έγκρισης παράτασης προθεσμίας «χωρίς αναθεώρηση» για το σύνολο των υπολειπόμενων εργασιών του έργου ή μιας τμηματικής προθεσμίας του, επιβάλλονται οι σχετικές ποινικές ρήτρες, ανεξάρτητα από την έγκριση της παράτασης αυτής.

9. Κατά την έγκριση των παρατάσεων της συνολικής ή των τμηματικών προθεσμιών, εκτιμάται και προσδιορίζεται πάντοτε το υπαίτιο για την επιμήκυνση του χρόνου συμβαλλόμενο μέρος, για το σύνολο ή για μέρος των έργων ή κατά κενδύλια εργασιών. Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής δεν επηρεάζουν την κατάπτωση των ποινικών ρητρών, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της.

10. Η έγκριση των παρατάσεων προθεσμιών γίνεται από την προϊστάμενη αρχή, ύστερα από αίτηση του αναδόχου. Παράταση μπορεί να εγκριθεί και χωρίς αί-

τηση του αναδόχου, αν αυτή δεν υπερβαίνει την οριακή προθεσμία. Η αίτηση, αν υπάρχει, κατατίθεται στη διευθύνουσα υπηρεσία που διατυπώνει πάντοτε τη γνώμη της προς την προϊστάμενη αρχή. Όταν πρόκειται για παράταση «χωρίς αναθεώρηση», ο προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας, σε αντιπαράσταση με τον ανάδοχο, καταρτίζει πίνακα διαχωρισμού των εργασιών, σε εκείνες που μπορούσαν να εκτελεστούν σε προηγούμενη αναθεωρητική περίοδο και στις λοιπές εργασίες. Οι πρώτες διαχωρίζονται και κατά αναθεωρητική περίοδο, μέσα στην οποία μπορούσε και έπρεπε να εκτελεστούν. Ο πίνακας αποτελεί πράξη της διευθύνουσας υπηρεσίας και ο ανάδοχος δικαιούται να υποβάλει ένσταση κατά του πίνακα διαχωρισμού, μόνο αν τον υπογράψει με επιφύλαξη. Σε περίπτωση άρνησης του αναδόχου να συμπράξει στην κατάρτιση ή να υπογράψει τον πίνακα, εφαρμόζεται ανάλογα η διάταξη της παραγράφου 8 του άρθρου 57 του παρόντος.

Άρθρο 49

Ποινικές ρήτρες για παραβίαση προθεσμιών έργου

1. Με τη σύμβαση ορίζονται οι ποινικές ρήτρες οι οποίες καταπίπτουν υπέρ του κυρίου του έργου, αν ο ανάδοχος υπερβεί, με υπαιτιότητά του, τη συνολική και τις τυχόν τεθείσες τμηματικές προθεσμίες κατασκευής του έργου. Οι ποινικές ρήτρες καταπίπτουν με αιτιολογημένη απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας και παρακρατούνται από τον αμέσως επόμενο λογαριασμό του έργου. Η κατάπτωση των ποινικών ρητρών για υπέρβαση της συνολικής και των αποκλειστικών τμηματικών προθεσμιών δεν ανακαλείται. Οι ποινικές ρήτρες για υπέρβαση των ενδεικτικών τμηματικών προθεσμιών ανακαλούνται υποχρεωτικά, αν το έργο περατωθεί μέσα στη συνολική προθεσμία και τις εγκεκριμένες παρατάσεις της.

2. Η ποινική ρήτρα που επιβάλλεται στον ανάδοχο για κάθε ημέρα υπέρβασης της συνολικής προθεσμίας ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της μέσης ημερήσιας αξίας του έργου και επιβάλλεται για αριθμό ημερών ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) της προβλεπόμενης από τη σύμβαση αρχικής συνολικής προθεσμίας. Για τις επόμενες ημέρες μέχρι ακόμα δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αρχικής συνολικής προθεσμίας, η ποινική ρήτρα για κάθε ημέρα ορίζεται σε είκοσι τοις εκατό (20%) της μέσης ημερήσιας αξίας του έργου.

Ως μέση ημερήσια αξία νοείται το πηλίκο του συνολικού χρηματικού ποσού της σύμβασης, μαζί με το ποσό των τυχόν συμπληρωματικών συμβάσεων και χωρίς την αναθεώρηση και το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), προς τη συνολική προθεσμία του έργου.

Οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται για την υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας δεν επιτρέπεται να υπερβούν συνολικά ποσοστό έξι τοις εκατό (6%) του συνολικού ποσού της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α..

Εφόσον στη σύμβαση ορίζονται τμηματικές προθεσμίες, ορίζεται υποχρεωτικά και το ποσοστό των ποινικών ρητρών ανά ημέρα υπέρβασης, καθώς και ο συνολικός χρόνος για την επιβολή τους. Το συνολικό ποσό της ποινικής ρήτρας για υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών δεν μπορεί να ξεπεράσει σε ποσοστό το τρία τοις εκατό (3%) του ποσού της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α..

3. Όταν ο χρόνος αποπεράτωσης ενός έργου έχει ιδιαίτερη σημασία για τον κύριο του έργου και εφόσον

προβλέπεται σχετικά στα συμβατικά τεύχη, μπορεί με τη σύμβαση να περιοριστούν οι ανωτέρω χρόνοι για την επιβολή των ποινικών ρητρών μέχρι το μισό, με ανάλογη αύξηση του ποσοστού της ημερήσιας ποινικής ρήτρας, διατηρουμένου του ανωτάτου ορίου της ποινικής ρήτρας.

Άρθρο 50

Επιτάχυνση εργασιών - Ρήτρα πρόσθετης καταβολής (πριμ)

1. Ο κύριος του έργου ή ο φορέας κατασκευής για την κάλυψη ή περιορισμό των καθυστερήσεων του έργου, στην περίπτωση που ευθύνεται γι' αυτές ο ανάδοχος, μπορεί να δώσει εντολή στον ανάδοχο να επιταχύνει τις εργασίες, εκτελώντας τις απαραίτητες πρόσθετες εργασίες και παίρνοντας τα απαραίτητα πρόσθετα μέτρα, χωρίς καμία επιπλέον αποζημίωση. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και στα έργα που κατασκευάζονται με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση.

2. Εφόσον η ταχύτερη, σε σχέση με τη συμβατική προθεσμία, εκτέλεση του έργου ή τμήματος αυτού, έχει ιδιαίτερη σημασία και, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει σχετική πρόβλεψη στη διακήρυξη δημοπράτησης του έργου ή στην απόφαση απευθείας ανάθεσης ή στην πρόσκληση διαγωνισμού μεταξύ περιορισμένου αριθμού προσκαλουμένων εργοληπτικών επιχειρήσεων, καταβάλλεται στον ανάδοχο πρόσθετη καταβολή (πριμ).

Η πρόσθετη καταβολή υπολογίζεται ως ποσοστό του αρχικού συμβατικού αντικειμένου και το συνολικό ύψος της δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) της προϋπολογιζόμενης δαπάνης του έργου και μπορεί να προβλέπεται η κατανομή των σχετικών ποσών, κατά χρονική μονάδα ταχύτερης παράδοσης του έργου ή του κρίσιμου τμήματος, όπως και κάθε θέμα που σχετίζεται με την αναγνώριση των προϋποθέσεων για την πραγματοποίηση της πρόσθετης καταβολής.

Η πρόσθετη καταβολή θεωρείται συμπληρωματικό εργολαβικό αντάλλαγμα και περιλαμβάνεται στις σχετικές πιστοποιήσεις του έργου.

3. Στις περιπτώσεις που προβλέπεται πρόσθετη καταβολή για ταχύτερη περάτωση του έργου, οι αποφάσεις για παρατάσεις προθεσμιών ρυθμίζουν πάντοτε κάθε θέμα που σχετίζεται με την πρόσθετη αυτή καταβολή και ιδιαίτερα, αν μετατίθεται, μερικά ή ολικά, ο κρίσιμος, για την πρόσθετη καταβολή, χρόνος.

Άρθρο 51

Προκαταβολές

1. Αν προβλέπεται από τη διακήρυξη, χορηγείται στον ανάδοχο προκαταβολή μέχρι του δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του ολικού ποσού της σύμβασης. Η χορήγηση οποιασδήποτε προκαταβολής γίνεται μετά την εγκατάσταση εργοταξίου από τον ανάδοχο επί τόπου του έργου. Για το ποσό αυτό βαρύνεται ο ανάδοχος με τόκο. Το ποσοστό του επιτοκίου καθορίζεται ειδικά και ανέρχεται σε ποσοστό ίσο με το επιτόκιο των εντόκων γραμματίων του Δημοσίου δωδεκάμηνης διάρκειας προσαυξημένο κατά 0,25 ποσοστιαίες μονάδες και αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

2. Η προκαταβολή που προβλέπεται από τη διακήρυξη καταβάλλεται στον ανάδοχο ύστερα από αίτησή του στο σύνολο ή τμηματικά.

3. Η διακήρυξη μπορεί να προβλέπει προκαταβολές:

α) Μέχρι πέντε τοις εκατό (5%) του αρχικού συμβατικού αντικειμένου, για δαπάνες πρώτων εγκαταστάσεων, μελέτες και άλλα έξοδα εκκίνησης του έργου. Η προκαταβολή αυτή μπορεί να οριστεί μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) στις περιπτώσεις έργων με σημαντικές μελέτες ή σημαντικές εγκαταστάσεις, προσκομίσεις μηχανικού εξοπλισμού και άλλες παρόμοιες περιπτώσεις μεγάλων αρχικών δαπανών.

β) Μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) του αρχικού συμβατικού αντικειμένου, για δαπάνες προμηθειών υλικών ή μηχανημάτων που εγκαθίστανται ή ενσωματώνονται στο έργο. Σε κάθε περίπτωση το άθροισμα των προβλεπόμενων προκαταβολών δεν μπορεί να είναι ανώτερο του δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του αρχικού συμβατικού χρηματικού αντικειμένου.

4. Για τη λήψη της προκαταβολής ή μέρους της, πρέπει από τον ανάδοχο να κατατεθεί εγγυητική επιστολή που να καλύπτει το ποσό της προκαταβολής, αυξημένο με τους τόκους της υπολογισμένους για χρονικό διάστημα ίσο με το μισό της συνολικής προθεσμίας του έργου και με επιτόκιο αυτό που ορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1. Η εγγυητική επιστολή αποδεσμεύεται τμηματικά με την πρόοδο απόσβεσης της προκαταβολής.

5. Η απόσβεση της προκαταβολής γίνεται τμηματικά με παρακράτηση από κάθε πληρωμή προς τον ανάδοχο, μεταγενέστερη του χρόνου λήψης της προκαταβολής εκατοστιαίου ποσοστού (Π%), που εφαρμόζεται στο ποσό της πληρωμής και προκύπτει από τη σχέση:

$$\Pi = \rho / \Sigma \times 100 \times 1,10$$

όπου: ρ είναι το ποσό της προκαταβολής σε ευρώ και Σ , πάλι σε ευρώ, το μέρος του συμβατικού ποσού που δεν έχει ακόμα πληρωθεί στον ανάδοχο κατά τη χορήγηση της προκαταβολής. Αν διάφορα ποσά ρ_1 , ρ_2 , ρ_3 κ.λπ. χορηγηθούν ως τμηματική παροχή της προκαταβολής, τότε το ποσοστό παρακράτησης προκύπτει από τη σχέση:

$$\Pi = 100 \times 1,10 \times (\rho_1 / \Sigma_1 + \rho_2 / \Sigma_2 + \rho_3 / \Sigma_3 + \dots)$$

όπου Σ_1 , Σ_2 , Σ_3 κ.λπ. είναι τα αντίστοιχα με το Σ ποσά όταν χορηγήθηκαν τμηματικά οι προκαταβολές ρ_1 , ρ_2 , ρ_3 κ.λπ.

6. Μαζί με την παρακράτηση για τμηματική απόσβεση της προκαταβολής γίνεται και παρακράτηση των δεδουλευμένων τόκων στο μέχρι τότε αναπόσβεστο μέρος της προκαταβολής. Οι τόκοι υπολογίζονται μέχρι την ημερομηνία υποβολής του σχετικού λογαριασμού για ακέραιο αριθμό μηνών. Κλάσμα μήνα θεωρείται ως ακέραιος μήνας.

7. Η προκαταβολή απαγορεύεται να χρησιμοποιηθεί για δαπάνες που δεν σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με το έργο. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 3 ο ανάδοχος υποχρεούται να δίνει στην υπηρεσία στο τέλος κάθε μήνα συνοπτική κατάσταση για τις καταβολές που έχει πραγματοποιήσει σε βάρος της προκαταβολής και το υπόλοιπό της με ένδειξη του τραπεζικού λογαριασμού στον οποίο είναι κατατεθειμένο.

8. Η προκαταβολή της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 κατατίθεται υποχρεωτικά σε δεσμευμένο τραπεζικό

λογαριασμό και χρησιμοποιείται μόνο για την πληρωμή της προμήθειας των υλικών ή μηχανημάτων, για τα οποία έχει χορηγηθεί και για τα οποία έχουν κατατεθεί πριν από τη χορήγησή της σχετικά προτιμολόγια. Οι πληρωμές από το δεσμευμένο αυτόν λογαριασμό γίνονται με επιταγές του αναδόχου, θεωρημένες από τη διευθύνουσα υπηρεσία. Η θεώρηση των επιταγών γίνεται με βάση τα προσκομιζόμενα οριστικά τιμολόγια ή άλλα έγγραφα και αποδεικτικά στοιχεία δαπανών (φορτωτικές, εκκαθαρίσεις δασμών κ.λπ.) ή για την επιστροφή της προκαταβολής ή μέρους της που δεν χρησιμοποιήθηκε. Η σύμβαση μπορεί να ορίζει στην περίπτωση της προκαταβολής αυτής και άλλους συμπληρωματικούς όρους για την παρακολούθηση της διάθεσης των υλικών και μηχανημάτων που αγοράστηκαν με αυτή.

9. Ο ανάδοχος μπορεί πάντα να ζητήσει ταχύτερη απόσβεση της προκαταβολής, από αυτή που προβλέπεται στην παράγραφο 5.

10. Εάν η σύμβαση διαλυθεί με υπαιτιότητα του αναδόχου, το τυχόν αναπόσβεστο μέρος της προκαταβολής πρέπει να επιστραφεί, το αργότερο σε τρεις (3) μήνες από τη διάλυση της σύμβασης. Μετά την προθεσμία αυτή στο αναπόσβεστο μέρος της προκαταβολής οφείλεται ο νόμιμος τόκος υπερημερίας, αντί του ειδικού τόκου που ορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1. Αν η σύμβαση διαλυθεί ή περιοριστεί με υπαιτιότητα του εργοδότη, το τυχόν αναπόσβεστο μέρος της προκαταβολής, που δεν συμψηφίζεται προς εκκαθαρισμένες απαιτήσεις του αναδόχου κατά του κυρίου του έργου επιστρέφεται, μέσα σε έξι (6) μήνες από τη διάλυση ή τη λήξη των λοιπών εργασιών στην περίπτωση περιορισμού του έργου. Κατά το εξάμηνο αυτό διάστημα δεν υπολογίζεται τόκος στο αναπόσβεστο μέρος της προκαταβολής, μετά την παρέλευσή του όμως, οφείλεται και στην περίπτωση αυτή ο νόμιμος τόκος υπερημερίας.

Άρθρο 52 Επιμετρήσεις

1. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου λαμβάνονται όλα τα αναγκαία στοιχεία για την επιμέτρηση των ποσοτήτων των εκτελούμενων εργασιών. Οι επιμετρήσεις συντάσσονται με μέριμνα και δαπάνη του αναδόχου και υπόκεινται στον έλεγχο της υπηρεσίας. Τα επιμετρητικά στοιχεία λαμβάνονται από κοινού από τον επιβλέποντα και τον εκπρόσωπο του αναδόχου, καταχωρούνται σε επιμετρητικά φύλλα εις διπλούν, που υπογράφονται από τα δύο μέρη και καθένα παίρνει από ένα αντίγραφο.

2. Στο τέλος κάθε μήνα ο ανάδοχος συντάσσει επιμετρήσεις κατά διακριτά μέρη του έργου για τις εργασίες που εκτελέστηκαν τον προηγούμενο μήνα. Η επιμέτρηση περιλαμβάνει για κάθε εργασία συνοπτική περιγραφή της με ένδειξη του αντίστοιχου άρθρου του τιμολογίου ή των πρωτοκόλλων κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών, που εκτελέστηκαν και τα αναγκαία γι' αυτό επιμετρητικά σχέδια και διαγράμματα, με βάση τα στοιχεία απευθείας καταμέτρησης των εργασιών ή των πρωτοκόλλων της επόμενης παραγράφου. Οι επιμετρήσεις, συνοδευόμενες από τα αναγκαία επιμετρητικά σχέδια, υποβάλλονται από τον ανάδοχο στη διευθύνουσα υπηρεσία για έλεγχο, αφού υπογραφούν από αυτόν με την ένδειξη «όπως συντάχθηκαν από τον ανάδοχο». Η διευθύνουσα υπηρεσία μετά την παραβολή προς τα

επιμετρητικά στοιχεία, τον έλεγχο και τυχόν διόρθωση των υπολογισμών, εγκρίνει τις επιμετρήσεις και τις κοινοποιεί στον ανάδοχο. Η κοινοποίηση αυτή θεωρείται πράξη της διευθύνουσας υπηρεσίας κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 76 του παρόντος και ο ανάδοχος αν δεν αποδέχεται τις διορθώσεις μπορεί να ασκήσει το προβλεπόμενο δικαίωμα της ένστασης.

3. Όταν πρόκειται για εργασίες που η ποσοτική τους επαλήθευση δεν θα είναι δυνατή στην τελική μορφή του έργου, όπως εργασίες που πρόκειται να επικαλυφθούν από άλλες και δεν θα είναι τελικά εμφανείς, ποσότητες που παραλαμβάνονται με ζύγιση ή άλλα παρόμοια, ο ανάδοχος υποχρεούται να καλέσει τον επιβλέποντα να προβούν από κοινού στην καταμέτρηση ή ζύγιση και να συντάξουν πρωτόκολλο παραλαβής αφανών εργασιών ή πρωτόκολλο ζυγίσεως αντίστοιχα. Η διευθύνουσα υπηρεσία μπορεί σε σοβαρές περιπτώσεις να ορίσει επιτροπή για την παραλαβή των εργασιών και τη σύνταξη των πιο πάνω πρωτοκόλλων. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί επίσης και η προϊσταμένη αρχή να παραγγείλει τη συγκρότηση τέτοιων επιτροπών.

4. Ειδικώς ο χαρακτηρισμός των εδαφών που κατασκευάζεται το έργο, γίνεται από δύο ή περισσότερους τεχνικούς υπαλλήλους, που ορίζονται από τη διευθύνουσα υπηρεσία. Ο ορισμός της επιτροπής αυτής ανακοινώνεται στην προϊσταμένη αρχή, η οποία μπορεί να ορίσει και άλλον υπάλληλο να συμμετέχει στο έργο της επιτροπής. Η προϊσταμένη αρχή μπορεί σε κάθε περίπτωση να ορίσει άλλη επιτροπή για επανέλεγχο και χαρακτηρισμό εδαφών. Σε περίπτωση που δεν επαρκεί το τεχνικό προσωπικό ή σε περίπτωση αδυναμίας να ληφθεί απόφαση, λόγω διαφωνίας των υπαλλήλων που ορίζονται σε άρτιο αριθμό, ο ανωτέρω χαρακτηρισμός εδαφών γίνεται κατά τον προσφορότερο τρόπο με απόφαση της προϊσταμένης αρχής.

5. Δύο (2) μήνες το αργότερο μετά τη βεβαιωμένη περάτωση του έργου ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλει στη διευθύνουσα υπηρεσία τυχόν επί μέρους επιμετρήσεις που λείπουν και την «τελική επιμέτρηση», δηλαδή τελικό συνοπτικό πίνακα που ανακεφαλαιώνει τις ποσότητες όλων των τμηματικών επιμετρήσεων και των πρωτοκόλλων της παραγράφου 3. Αν αυτές έχουν ελεγχθεί από τη διευθύνουσα υπηρεσία, οι ποσότητες τίθενται όπως διορθώθηκαν, έστω και αν εκκρεμούν κατ' αυτών ενστάσεις του αναδόχου ή αιτήσεις θεραπείας. Η καταχώρηση αυτή στην τελική επιμέτρηση δεν αποτελεί παραίτηση του αναδόχου από τέτοιες αιτήσεις ή ενστάσεις που έχουν ασκηθεί νόμιμα, ούτε παρέχει το δικαίωμα σε αυτόν να υποβάλει νέες. Για τις επί μέρους επιμετρήσεις που δεν έχουν ακόμη ελεγχθεί από την υπηρεσία ή γι' αυτές που τυχόν υποβάλλονται για πρώτη φορά μαζί με την τελική επιμέτρηση, καταχωρούνται οι ποσότητες των επιμετρήσεων όπως συντάχθηκαν από τον ανάδοχο πριν από τον έλεγχο της υπηρεσίας. Η τελική επιμέτρηση υπογράφεται από τον ανάδοχο με την ένδειξη «όπως συντάχθηκε από τον ανάδοχο». Η διευθύνουσα υπηρεσία έχει υποχρέωση να προβεί στον έλεγχο της τελικής επιμέτρησης, μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή της και να κοινοποιήσει στον ανάδοχο την ελεγμένη και τυχόν διορθωμένη επιμέτρηση. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 έχει εφαρμογή για την τελική επιμέτρηση.

6. Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα από τον ανάδοχο η τελική επιμέτρηση επιβάλλεται σε βάρος του, για κάθε συμπληρωμένο μήνα καθυστέρησης, ειδική ποινική ρήτρα ποσοστού δύο χιλιοστών (2%) επί του συνολικού ποσού που έχει καταβληθεί στον ανάδοχο μέχρι τότε για την όλη σύμβαση. Η ποινική ρήτρα επιβάλλεται με απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας και για έξι (6) το πολύ μήνες καθυστέρησης. Ανεξάρτητα από την επιβολή της ποινικής ρήτρας και μετά την πάροδο του χρόνου επιβολής της, η τελική επιμέτρηση συντάσσεται από την υπηρεσία που μπορεί να χρησιμοποιήσει γι' αυτό ιδιώτες τεχνικούς και συνεργεία καταλογίζοντας τη σχετική δαπάνη σε βάρος του αναδόχου. Η τελική επιμέτρηση που συντάσσεται με αυτόν τον τρόπο κοινοποιείται στον ανάδοχο.

7. Μαζί με την τελική επιμέτρηση ο ανάδοχος μπορεί να υποβάλει και κάθε άλλο αίτημά του, που σχετίζεται με την εκτέλεση της σύμβασης, για το οποίο δεν έχει χάσει το σχετικό δικαίωμα από κάποια άλλη αιτία. Μετά την υποβολή της τελικής επιμέτρησης, μόνο για οψιγενείς αιτίες μπορεί ο ανάδοχος να εγείρει σχετικές απαιτήσεις.

8. Στις περιπτώσεις συμβάσεων που προβλέπουν πληρωμή με κατ' αποκοπή τίμημα, τελική επιμέτρηση είναι η επιβεβαίωση κατασκευής των επί μέρους εργασιών ποιοτικά και ποσοτικά, όπως προβλέπονται στη σύμβαση. Για την πραγματοποίηση των τμηματικών πληρωμών εφαρμόζονται επί μέρους ποσοστά εκτέλεσης εργασιών κατά τμήματα του έργου, όπως ορίζεται στη σύμβαση.

Άρθρο 53

Λογαριασμοί - Πιστοποιήσεις

1. Η πληρωμή στον ανάδοχο του εργολαβικού ανταλλάγματος γίνεται τμηματικά, με βάση τις πιστοποιήσεις των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί μέσα στα όρια του χρονοδιαγράμματος εργασιών.

Αν από τον ανάδοχο κατασκευασθούν εργασίες πέρα από τις προβλεπόμενες στο χρονοδιάγραμμα, ο κύριος του έργου έχει το δικαίωμα να αναβάλει την πληρωμή των επιπλέον εργασιών, ώστε να συμπίσει με τα προβλεπόμενα στο χρονοδιάγραμμα. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται όταν στη σύμβαση προβλέπεται πρόσθετη καταβολή (πριμ) στον ανάδοχο για τη γρηγορότερη περάτωση του έργου.

2. Η πραγματοποίηση τόσο των τμηματικών πληρωμών όσο και της οριστικής πληρωμής του εργολαβικού ανταλλάγματος, καθώς και η εκκαθάριση όλων των αμοιβαίων απαιτήσεων από την εργολαβική σύμβαση, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τις πιστοποιήσεις.

3. Μετά τη λήξη κάθε μήνα ή άλλης χρονικής περιόδου που τυχόν ορίζει η σύμβαση για τις τμηματικές πληρωμές, ο ανάδοχος συντάσσει λογαριασμό των οφειλόμενων σε αυτόν ποσών από εργασίες που εκτελέστηκαν. Οι λογαριασμοί αυτοί στηρίζονται στις καταμετρήσεις των εργασιών και στα πρωτόκολλα παραλαβής αφανών εργασιών. Κατ' αρχήν απαγορεύεται να περιλαμβάνονται στο λογαριασμό εργασίες που δεν έχουν καταμετρηθεί. Για τμήματα του έργου που, κατά την κρίση του επιβλέποντα μηχανικού, δεν ήταν δυνατή η σύνταξη επιμετρήσεων κατά διακριτά και αυτοτελώς επιμετρήσιμα τμήματα του έργου, επιτρέπεται να περιλαμβάνονται

στο λογαριασμό εργασίες βάσει προσωρινών επιμετρήσεων, για τις οποίες όμως έχουν ληφθεί επιμετρητικά στοιχεία. Η τελευταία αυτή εξαίρεση γίνεται μόνο για τον πρώτο μήνα, μετά την εκτέλεση της εργασίας.

4. Αν δεν προβλέπεται διαφορετικά στη σύμβαση, ημιτελείς εργασίες μπορεί να περιληφθούν στο λογαριασμό με έγκριση της υπηρεσίας, αν η φύση τους είναι τέτοια που, τυχόν διακοπή του έργου, δε θα κατέστρεφε την ημιτελή εργασία. Οι εργασίες αυτές καταχωρούνται σε χωριστό μέρος του λογαριασμού και περιλαμβάνονται με προσωρινή τιμή μειωμένη, ώστε να είναι δυνατή η αυτοτελής αποπεράτωση της εργασίας με το υπόλοιπο της προβλεπόμενης τιμής.

5. Στο λογαριασμό μπορεί να περιληφθούν, επίσης, τα υλικά που εισκομίστηκαν με έγκριση της υπηρεσίας στα εργοτάξια ή σε αποθήκες που δηλώθηκαν και εγχορήγησαν. Οι ποσότητες των υλικών αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνουν αυτές που απαιτούνται για την εκτέλεση των προσεχών εργασιών του εγκεκριμένου προγράμματος, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη σύμβαση. Οι ποσότητες των υλικών περιλαμβάνονται χωριστά στο συνοπτικό πίνακα εργασιών που συνοδεύει το λογαριασμό, στον οποίο αναφέρονται επίσης και οι θέσεις αποθήκευσης των υλικών. Για τα περιλαμβανόμενα στους λογαριασμούς υλικά ο ανάδοχος έχει αμέριστη ευθύνη, μέχρι την ενσωμάτωσή τους και την παραλαβή του έργου. Τα υλικά περιλαμβάνονται σε χωριστό τμήμα των λογαριασμών, με τιμές που δεν μπορεί να είναι ανώτερες των τιμών πρακτικού της Επιτροπής Διαπίστωσης Τιμών Δημοσίων Έργων (ΕΔΤΔΕ) του χρόνου της δημοπρασίας και που βρίσκονται σε συνάρτηση προς την αντίστοιχη συμβατική τιμή, ώστε το υπόλοιπο μέρος της τιμής να αρκεί για την ολοκλήρωση της εργασίας, στην οποία θα ενσωματωθούν τα υλικά. Ποσοστά γενικών εξόδων και οφέλους της επόμενης παραγράφου δεν υπολογίζονται στα υλικά.

6. Στους λογαριασμούς περιλαμβάνονται επίσης η αναθεώρηση τιμών, αποζημιώσεις κάθε είδους που έχουν εγκριθεί, αντίτιμο απολογιστικών εργασιών που εκτελέστηκαν μέσω της εργολαβίας και κάθε άλλη εγκεκριμένη δαπάνη που καταβάλλεται στον ανάδοχο. Στο λογαριασμό περιλαμβάνεται ακόμη και το ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους του εργολάβου της παραγράφου 7 του άρθρου 17 του παρόντος, αν αυτό δεν περιλαμβάνεται στις συμβατικές τιμές, και το σύνολο μειώνεται κατά το ποσοστό έκπτωσης της δημοπρασίας, αν συντρέχει περίπτωση. Από τους λογαριασμούς αφαιρούνται όλες οι εκκαθαρισμένες απαιτήσεις του εργοδότη και ιδίως ποινικές ρήτρες, περικοπές τιμών των άρθρων 60 και 73 του παρόντος, συμπληρωματική κράτηση εγγύησης, αν γι' αυτή δεν έχουν κατατεθεί εγγυητικές επιστολές, οπότε γίνεται σχετική μνεία, απόσβεση προκαταβολών, παρακράτηση αξίας τυχόν χορηγούμενων υλικών, πληρωμές που έγιναν σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου και γενικά κάθε απαίτηση του εργοδότη που δεν έχει ικανοποιηθεί με άλλον τρόπο.

7. Οι λογαριασμοί συντάσσονται πάντοτε ανακεφαλαιωτικοί και για την πληρωμή συνοδεύονται μόνο από ανακεφαλαιωτικό συνοπτικό πίνακα των εργασιών που εκτελέστηκαν από την αρχή του έργου, τα παραστατικά στοιχεία των τυχόν απολογιστικών εργασιών, το συνοπτικό πίνακα του υπολογισμού της αναθεώρησης και

από τις αποφάσεις που αναγνωρίζουν αποζημιώσεις ή επιβάλλουν ποινικές ρητρες ή περικοπές ή άλλες απαιτήσεις του εργοδότη. Από κάθε νεότερο λογαριασμό αφαιρούνται τα ποσά που πληρώθηκαν με τους προηγούμενους λογαριασμούς.

8. Οι λογαριασμοί υποβάλλονται στη διευθύνουσα υπηρεσία που τους ελέγχει και τους διορθώνει, αν είναι ανάγκη, μέσα σε έναν (1) μήνα. Αν ο λογαριασμός που έχει υποβληθεί έχει ασάφειες ή ανακρίβειες, σε βαθμό που να είναι δυσχερής η διόρθωσή του, η διευθύνουσα υπηρεσία, με διαταγή της προς τον ανάδοχο, επισημαίνει τις ανακρίβειες ή ασάφειες που διαπιστώθηκαν από τον έλεγχο και παραγγέλλει την ανασύνταξη και επανυποβολή του. Στην περίπτωση αυτή η οριζόμενη μηνιαία προθεσμία για τον έλεγχο του λογαριασμού αρχίζει από την επανυποβολή, ύστερα από την ανασύνταξη από τον ανάδοχο. Ο έλεγχος του λογαριασμού μπορεί να γίνει από συνεργείο της υπηρεσίας, στο οποίο συμμετέχει ο επιβλέπων το έργο. Ο επιβλέπων υπογράφει το λογαριασμό, βεβαιώνοντας έτσι ότι οι ποσότητες είναι σύμφωνες με τις επιμετρήσεις και τα επιμετρητικά στοιχεία, οι τιμές σύμφωνες με τη σύμβαση και τις σχετικές διατάξεις και γενικά ότι έχουν διενεργηθεί στο λογαριασμό όλες οι περικοπές ή εκπτώσεις ποσών, που προκύπτουν από το νόμο και την εφαρμογή της σύμβασης. Ο λογαριασμός, μετά τον έλεγχο, εγκρίνεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία και έτσι εγκεκριμένος αποτελεί την πιστοποίηση για την πληρωμή του αναδόχου. Η έγκριση του λογαριασμού από τη διευθύνουσα υπηρεσία είναι δυνατή και χωρίς την υπογραφή του επιβλέποντα.

9. Αν η πληρωμή ενός λογαριασμού καθυστερήσει χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου, πέρα του διμήνου από την υποβολή του, οφείλεται, αν υποβληθεί έγγραφη όχληση και από την ημερομηνία υποβολής της, τόκος υπερημερίας που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4 του π.δ. 166/2003 (ΦΕΚ 38 Α') και ο ανάδοχος μπορεί να διακόψει τις εργασίες, αφού κοινοποιήσει στη διευθύνουσα υπηρεσία ειδική έγγραφη δήλωση.

10. Για την πληρωμή της δαπάνης κατασκευής του έργου επιτρέπεται πάντοτε η έκδοση ενταλμάτων προπληρωμής, χωρίς να εφαρμόζεται στην περίπτωση αυτή άλλη σχετική γενική ή ειδική διάταξη.

11. Επιτρέπεται η εκ μέρους του αναδόχου του έργου εκχώρηση χρηματικής απαίτησης, για την οποία έχει συνταχθεί και εγκριθεί πιστοποίηση εκ της κατασκευής έργου, σε αναγνωρισμένες τράπεζες ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή προμηθευτές υλικών και μηχανημάτων για την εκτέλεση του έργου εκ του οποίου προέρχεται η απαίτηση ή εργάτες και υπαλλήλους που χρησιμοποιήθηκαν ή χρησιμοποιούνται για την κατασκευή του.

Για την κατάσχεση και εκχώρηση του εργολαβικού ανταλλάγματος, εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις. Κατ' εξαίρεση κατά της απαίτησης του εργολαβικού ανταλλάγματος, μπορεί πάντα να συμψηφίζονται εκκαθαρισμένες απαιτήσεις του κυρίου του έργου κατά του αναδόχου, προερχόμενες από την εκτέλεση άλλων έργων και μέχρι ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) από κάθε πιστοποίηση του εκτελούμενου έργου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μπορεί να οριστεί η δυνατότητα και η διαδικασία εκ-

χώρησης από μέρους του αναδόχου απαίτησης από εγκεκριμένη πιστοποίηση ή μέρους της προς τον κύριο του έργου για την εξόφληση οποιασδήποτε οφειλής του προς αυτόν.

12. Όλες οι πληρωμές που γίνονται στον ανάδοχο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου με βάση τις πιστοποιήσεις αποτελούν πάντοτε καταβολές έναντι του εργολαβικού ανταλλάγματος που εκκαθαρίζεται μετά την οριστική παραλαβή.

13. Μετά τη διενέργεια της προσωρινής παραλαβής ο ανάδοχος συντάσσει και υποβάλλει «προτελικό λογαριασμό», με βάση τις ποσότητες που περιλαμβάνονται στο σχετικό πρωτόκολλο. Μετά τη διενέργεια της οριστικής παραλαβής και την έγκριση του πρωτοκόλλου ο ανάδοχος συντάσσει και υποβάλλει «τελικό λογαριασμό». Για τον προτελικό και τελικό λογαριασμό εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου αυτού. Με τον τελικό λογαριασμό γίνεται εκκαθάριση του εργολαβικού ανταλλάγματος και όλων των αμοιβαίων απαιτήσεων που έχουν σχέση με την εκτέλεση της σύμβασης.

Άρθρο 54

Αναθεώρηση τιμών

1. Οι συμβατικές τιμές κάθε σύμβασης δημόσιου έργου αναθεωρούνται ενιαία για όλη τη χώρα κατά ημερολογιακό τρίμηνο (αναθεωρητική περίοδος) και με βάση τα στοιχεία και δεδομένα της εικοστής ημέρας του πρώτου μήνα της περιόδου αυτής. Σε όλη τη διάρκεια της κάθε αναθεωρητικής περιόδου οι αναθεωρημένες συμβατικές τιμές παραμένουν σταθερές.

2. Η αναθεώρηση υπολογίζεται για τις εργασίες που πραγματικά εκτελέστηκαν μέσα στο προβλεπόμενο από το άρθρο 46 χρονοδιάγραμμα. Εργασίες που, για οποιονδήποτε λόγο, εκτελέστηκαν σε αναθεωρητική περίοδο μεταγενέστερη της προβλεπόμενης από το χρονοδιάγραμμα, θεωρούνται για τον υπολογισμό της αναθεώρησης ότι εκτελέστηκαν στην αναθεωρητική περίοδο κατά την οποία έπρεπε να εκτελεστούν. Για τις εργασίες που εκτελέστηκαν πριν από την προβλεπόμενη από το χρονοδιάγραμμα αναθεωρητική περίοδο, η αναθεώρηση υπολογίζεται με βάση το χρόνο της πραγματικής εκτέλεσής τους. Για τις εργασίες που εκτελέστηκαν μετά την πάροδο της αρχικής συμβατικής προθεσμίας, η αναθεώρηση υπολογίζεται με βάση τους συντελεστές που ίσχυαν κατά την τελευταία αναθεωρητική περίοδο του αρχικού χρονοδιαγράμματος κατασκευής του έργου, εφόσον η καθυστέρηση οφείλεται σε υπαιτιότητα του αναδόχου. Στην περίπτωση αυτή επιβάλλονται οι διοικητικές και οι παρεπόμενες χρηματικές κυρώσεις, που προβλέπονται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 82, καθώς και οι προβλεπόμενες από το άρθρο 49 του παρόντος.

3. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου κατά την έγκριση παρατάσεων της συνολικής ή των τμηματικών προθεσμιών των συμβάσεων των δημόσιων έργων εκτιμάται και προσδιορίζεται πάντοτε το υπαίτιο για την επιμήκυνση του χρόνου συμβαλλόμενο μέρος για το σύνολο ή για μέρος των έργων ή κατά κονδύλια εργασιών. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν επηρεάζουν την κατάπτωση των ποινικών ρητρών, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της.

4. Ως χρόνος εκκίνησης για τον υπολογισμό της αναθεώρησης κάθε εργολαβικής σύμβασης ορίζεται το ημερολογιακό τρίμηνο μέσα στο οποίο:

α) υποβλήθηκε η προσφορά, αν πρόκειται για σύμβαση, που καταρτίστηκε ύστερα από δημοπρασία ή

β) εκδόθηκε η σχετική εγκριτική απόφαση, αν πρόκειται για σύμβαση που καταρτίστηκε χωρίς δημοπρασία, και υπό τον όρο ότι η εγκριτική αυτή απόφαση δεν ορίζει άλλο χρόνο.

Οι τιμές της σύμβασης παραμένουν σταθερές για τις εργασίες που εκτελούνται ή που έπρεπε να εκτελεστούν μέσα στο τρίμηνο που θεωρείται χρόνος εκκίνησης και στο αμέσως επόμενο ημερολογιακό τρίμηνο. Κατ' εξαίρεση η σταθερότητα των τιμών περιορίζεται μόνο στο ημερολογιακό τρίμηνο εκκίνησης όταν πρόκειται για έργα οποιασδήποτε κατηγορίας συνολικού αρχικού προϋπολογισμού δημοπρατούμενου ή ανατιθέμενου έργου, χωρίς αναθεώρηση, μέχρι το ανώτερο όριο της δεύτερης τάξης εργοληπτικών επιχειρήσεων, όπως ορίζεται, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 102 του παρόντος.

5. Η αναθεώρηση (αύξηση ή μείωση) για κάθε αναθεωρητική περίοδο υπολογίζεται με βάση τον τύπο:

$$\Delta T_v = T \left(\frac{A_n}{A_o} - 1 \right) * (1 - s)$$

όπου είναι:

T: η υπόψη τιμή της σύμβασης,

ΔT_v : η αναθεώρηση της παραπάνω τιμής στην υπόψη αναθεωρητική περίοδο v ,

A_o : τιμή που προκύπτει αφού συμπληρωθεί με βασικές τιμές του χρόνου εκκίνησης το οριζόμενο για την τιμή T άρθρο ανάλυσης τιμών ή συνδυασμός άρθρων με τα βάρη τους, όπως προσδιορίζονται από τη σύμβαση σύμφωνα με την παράγραφο 7,

A_n : τιμή που προκύπτει όπως παραπάνω με τις βασικές τιμές της αναθεωρητικής περιόδου v ,

s : σταθερός συντελεστής που αντιπροσωπεύει το μη αναθεωρούμενο μέρος της τιμής και που προσδιορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μεταξύ του 0,07 και 0,20 κατά κατηγορίες ή μέγεθος έργων και ανάλογα με τον αριθμό των αναθεωρητικών περιόδων, που μεσολαβούν μεταξύ του χρόνου εκκίνησης και της συγκεκριμένης κάθε φορά αναθεωρητικής περιόδου.

6. Ο σταθερός συντελεστής « s » στον τύπο της αναθεώρησης της παραγράφου 5 ορίζεται από τη σχέση:

$$s = \sigma_1 + 0,01v,$$

όπου σ_1 είναι συντελεστής που καθορίζεται ενιαία για όλες τις κατηγορίες ή και χωριστά για καθεμία από τις κατηγορίες των δημόσιων έργων και ανέρχεται σε $\sigma_1 = 0,12$ για όλες τις κατηγορίες έργων και

« v » είναι ακέραιος αριθμός ίσος με τη μονάδα για την πρώτη αναθεωρητική περίοδο που υπολογίζεται αναθεώρηση για τη συγκεκριμένη σε κάθε περίπτωση εργολαβία και που αυξάνεται κατά μία μονάδα για καθεμία από τις επόμενες αναθεωρητικές περιόδους της συγκεκριμένης εργολαβίας. Ο v παύει να αυξάνει όταν το « s » γίνει 0,20. Ο συντελεστής s μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

7. Η αναθεώρηση της τιμής κάθε συμβατικού κονδυλίου γίνεται με βάση τα αντίστοιχα άρθρα εγκεκριμένων αναλύσεων τιμών που ορίζονται με τα συμβατικά τεύχη. Όταν πρόκειται για κονδύλια που δεν ταυτίζονται με άρθρα εγκεκριμένων αναλύσεων ή σε περιπτώσεις κατ' αποκοπή τιμών ή σύνθετων τιμών τα συμβατικά τεύχη ή τα πρωτόκολλα νέων τιμών καθορίζουν για την αναθεώρησή τους παρεμφερή άρθρα εγκεκριμένων αναλύσεων ή ομάδα τέτοιων κονδυλίων με τα αντίστοιχα βάρη καθενός άρθρου.

8. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις με εργολαβικό αντάλλαγμα άλλο εκτός από χρηματική καταβολή και στις απολογιστικές εργασίες.

Στις συμβάσεις, που καταρτίζονται με τον τρόπο που προβλέπουν οι περιπτώσεις γ' και δ' του άρθρου 4 του παρόντος ή που το αντάλλαγμα συνομολογείται σε ξένο νόμισμα, καθορίζεται με τη διακήρυξη αναθεώρησης και προσδιορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της, ο οποίος μπορεί να είναι ίδιος ή διαφορετικός από τον ισχύοντα τρόπο αναθεώρησης.

9. Τα περιλαμβανόμενα στις πιστοποιήσεις υλικά θεωρούνται ως μερική εκτέλεση των εργασιών, για τις οποίες προορίζονται και η αναθεώρηση της πιστοποιούμενης αξίας τους γίνεται, όταν πιστοποιούνται, με τους συντελεστές των κονδυλίων στα οποία προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν. Όταν εκτελεστούν οι εργασίες, η αναθεώρηση υπολογίζεται μόνο στο υπόλοιπο μέρος της αξίας τους, ύστερα από αφαίρεση της αξίας των υλικών που είχαν πιστοποιηθεί σε προηγούμενη αναθεωρητική περίοδο.

10. Η προηγούμενη παράγραφος εφαρμόζεται ανάλογα και στις εργασίες που μένουν ημιτελείς σε μια αναθεωρητική περίοδο.

11. Η αξία των υλικών που χορηγούνται από τον φορέα κατασκευής του έργου δεν υπόκειται σε καμία αναθεώρηση. Για την αναθεώρηση των τιμών των εργασιών που ορίζονται στη σύμβαση χωρίς την αξία των υλικών τα αντίστοιχα ποσά A_n και A_o που περιέχονται στον τύπο του παρόντος άρθρου υπολογίζονται αφού η σχετική ανάλυση συμπληρωθεί με μηδενική την αξία του υλικού. Αν οι τιμές περιλαμβάνουν την αξία των υλικών, τότε εφαρμόζεται ο ίδιος συντελεστής και στην εκπιπτόμενη αξία του υλικού, εκτός αν ρητά ορίζεται στη σύμβαση άλλος τρόπος υπολογισμού της αναθεώρησης στην εκπιπτόμενη αξία του υλικού.

12. Στις περιπτώσεις που στη σύμβαση προβλέπεται η προμήθεια εξοπλισμού ή σημαντικής αξίας μηχανημάτων για τη λειτουργία ή εγκατάσταση στο έργο και προσδιορίζεται χωριστά το αντάλλαγμα για την προμήθεια, μπορεί για το αντάλλαγμα αυτό να οριστεί με τη σύμβαση άλλος τρόπος αναθεώρησης.

13. Η αναθεώρηση δεν εφαρμόζεται στα ποσά αποζημιώσεων που αναγνωρίζονται διοικητικά ή δικαστικά, εκτός αν τα ποσά αυτά είναι συνάρτηση τιμών για τις οποίες προβλέπεται στη συγκεκριμένη περίπτωση αναθεώρηση, σύμφωνα με ό,τι προκύπτει από τη σχετική δικαστική απόφαση ή διοικητική πράξη.

14. Το ποσό της αναθεώρησης καταβάλλεται από τις πιστώσεις του έργου.

15. Πέρα από την προβλεπόμενη στις διατάξεις του άρθρου αυτού αναθεώρηση τιμών αποκλείεται η αναπροσαρμογή του εργολαβικού ανταλλάγματος ή η διάλυση

των συμβάσεων δημόσιων έργων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 288 ή 388 του Αστικού Κώδικα ένεκα της αυξομείωσης των τιμών.

16. Η διαπίστωση των βασικών τιμών ημερομισθίων, υλικών και μισθωμάτων, μηχανημάτων όπως και των εργοδοτικών επιβαρύνσεων στα ημερομίσθια γίνεται από την Επιτροπή Διαπίστωσης Τιμών Δημόσιων Έργων (ΕΔΤΔΕ), που προβλέπεται από το άρθρο 9 της κοινής απόφασης των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων αριθμ. 80885/5439/6.8.1992 (ΦΕΚ 573 Β').

17. Οι τιμές που διαπιστώνονται από την επιτροπή είναι οι μέσες τιμές που διαμορφώνονται στην αγορά της περιοχής της πρωτεύουσας και οι τιμές αυτές χρησιμοποιούνται σε όλη τη χώρα, όχι μόνο για την αναθεώρηση αλλά και για οποιαδήποτε άλλη συμπλήρωση αναλύσεων τιμών, όπου προβλέπουν τη χρήση των αναλύσεων οι σχετικές διατάξεις. Οι τιμές των ημερομισθίων αναφέρονται στον μέση απόδοσης εργαζόμενο της αντίστοιχης ειδικότητας. Οι τιμές υλικών είναι οι τιμές που διαμορφώνονται για τη χονδρική πώληση των υλικών ως ελεύθερων εμπορευμάτων και περιλαμβάνουν κάθε σχετική επιβάρυνση που περιλαμβάνεται στις τιμές αυτές, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και τα συναλλακτικά ήθη (όπως πάγια συνυπολογιζόμενες συσκευασίες ή μεταφορές, Φ.Π.Α. τιμολογίων). Οι τιμές μισθωμάτων μηχανημάτων και αυτοκινήτων διαπιστώνονται για μηχανήματα σε καλή κατάσταση λειτουργίας. Όταν διατίθενται από φορέα του δημόσιου τομέα τέτοια μηχανήματα, λαμβάνονται υπόψη και οι τιμές των μισθωμάτων αυτών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μηχανημάτων που δεν υπάρχουν στην αγορά επαρκή στοιχεία για τη διαμόρφωση της τιμής τους η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της τα χαρακτηριστικά του μηχανήματος (όπως κόστος, απόδοση, διάρκεια ζωής, κατανάλωση ενέργειας), σε σύγκριση με άλλα ανάλογα μηχανήματα για τα οποία διαμορφώνεται αγοραίο μίσθωμα. Για τη διαπίστωση των τιμών γενικά η επιτροπή λαμβάνει υπόψη της κάθε πρόσφορο στοιχείο και ιδιαίτερα τα στοιχεία που συγκεντρώνονται συνεχώς από την αρμόδια υπηρεσία της Γ.Γ.Δ.Ε., η οποία και παρέχει γραμματειακή και διοικητική εξυπηρέτηση στην επιτροπή. Οι τιμές που διαπιστώνονται από την Επιτροπή ισχύουν για όλες τις εργολαβίες.

18. Απόσπασμα των πρακτικών της επιτροπής, που περιλαμβάνει τις τιμές που διαπιστώνονται, κοινοποιείται στο Τ.Ε.Ε. και στις πανελλήνιες επαγγελματικές εργοληπτικές ενώσεις, που δίνουν κάθε δυνατή δημοσιότητα στις τιμές. Οι πιο πάνω πανελλήνιες εργοληπτικές ενώσεις μπορούν να ασκήσουν ένσταση κατά των πρακτικών για ορισμένες τιμές, σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση των πρακτικών στο Τ.Ε.Ε.. Η ένσταση κατατίθεται στη γραμματεία της Επιτροπής και σε αυτή αποφασίζει ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μετά από γνώμη της ίδιας επιτροπής της παραγράφου 16. Η απόφαση κοινοποιείται όπως και το απόσπασμα του πρακτικού της επιτροπής και ενεργεί έναντι πάντων.

19. Η αναθεώρηση υπολογίζεται με βάση συντελεστές που κοινοποιούνται μηχανογραφικά. Στην περίπτωση της παραγράφου 11, αν δεν δίνονται μηχανογραφικά οι συντελεστές με μηδενική την αξία των υλικών, συ-

ντάσσεται ειδικό φύλλο υπολογισμού του συντελεστή. Το ίδιο εφαρμόζεται και σε κάθε περίπτωση που ο σχετικός συντελεστής δεν δίνεται μηχανογραφικά. Στις περιπτώσεις κονδυλίων αναλύσεων με πληθώρα εξειδικευμένων παραμέτρων ή ποιοτήτων υλικών διαφόρων προελεύσεων ή κυμαινόμενων μέσα στο αυτό άρθρο συντελεστών μεταφοράς, η αναθεώρηση γίνεται με το μηχανογραφικά κοινοποιούμενο συντελεστή της αντιπροσωπευτικότερης σχετικής περίπτωσης.

20. Στις πιστοποιήσεις εμφανίζονται συνολικά τα ποσά αναθεώρησης κάθε αναθεωρητικής περιόδου, όπως προκύπτουν από το σχετικό πίνακα. Οι ποσότητες εργασιών που έχουν εκτελεσθεί ή έπρεπε να εκτελεσθούν μέσα σε κάθε αναθεωρητική περίοδο προκύπτουν από σχετικούς πίνακες κατανομής των εργασιών που απαιτούνται για τον υπολογισμό της αναθεώρησης. Με τους πίνακες αυτούς γίνεται και η εφαρμογή της παραγράφου 2 βάσει του χρονοδιαγράμματος του έργου, όπως αυτό οριστικοποιήθηκε ως εγκεκριμένο πρόγραμμα κατασκευής και με ανοχή εκτιμήσεων δέκα τοις εκατό (10%) προς τα πάνω ή προς τα κάτω από τη συνολική αξία εκτελεστέων εργασιών κατά αναθεωρητική περίοδο όπως προκύπτει από το πρόγραμμα αυτό.

21. Η αναθεώρηση κάθε αναθεωρητικής περιόδου περιλαμβάνεται στην πρώτη πιστοποίηση μετά την κοινοποίηση των συντελεστών της περιόδου αυτής. Μέχρι τότε υπολογίζεται η αναθεώρηση προσωρινά με τους συντελεστές της τελευταίας αναθεωρητικής περιόδου για την οποία έχουν κοινοποιηθεί οι συντελεστές αναθεώρησης. Για να περιληφθεί σε πιστοποίηση η αναθεώρηση δεν απαιτείται να έχει εγκριθεί ειδικό κονδύλιο για την αναθεώρηση και η πληρωμή γίνεται από τις εγκεκριμένες για το έργο πιστώσεις.

Άρθρο 55

Απολογιστικές εργασίες

1. Στις περιπτώσεις συμβάσεων με ανάδοχο για την κατασκευή έργου με το απολογιστικό σύστημα του άρθρου 9 εφαρμόζονται οι παράγραφοι 2 έως 9.

2. Η διευθύνουσα υπηρεσία μπορεί να ορίζει τον αριθμό του απαιτούμενου προσωπικού κατά ειδικότητα, τον αριθμό και είδος μηχανημάτων ή άλλων μέσων και να διατάσσει την αντικατάσταση τυχόν ακατάλληλων.

Μπορεί επίσης να ορίζει το είδος και την ποσότητα των απαιτούμενων υλικών. Η διευθύνουσα υπηρεσία εγκρίνει τα ανώτατα όρια αμοιβής του προσωπικού του αναδόχου κατά ειδικότητα με τη δυνατότητα να ορίσει διάφορα όρια για ορισμένο αριθμό εργαζομένων κάθε ειδικότητας ανάλογα με την απόδοσή τους.

3. Η παρακολούθηση της δαπάνης και ο απολογισμός της χρήσης των υλικών ή άλλων μέσων που αγοράζονται με δαπάνη του κυρίου του έργου, γίνεται όπως ορίζεται με τη σύμβαση. Στη δαπάνη αυτή προστίθεται το εργολαβικό ποσοστό μειωμένο κατά την έκπτωση της σχετικής δημοπρασίας.

4. Οι εργοδοτικές επιβαρύνσεις και όλες οι τυχόν ισχύουσες κρατήσεις ή εισφορές υπέρ τρίτων στη δαπάνη του έργου, εκτός φόρου εισοδήματος και Φ.Π.Α., καταβάλλονται από τον ανάδοχο και αποδίδονται σε αυτόν, με το εργολαβικό ποσοστό, μειωμένο κατά την έκπτωση της δημοπρασίας.

5. Αποζημιώσεις προσωπικού των απολογιστικών εργασιών βαρύνουν τον κύριο του έργου μόνο για το

διάστημα που το προσωπικό ασχολήθηκε στις απολογιστικές εργασίες και αν η λύση της σύμβασής του γίνεται με τη βούληση του κυρίου του έργου και κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

6. Ο κύριος του έργου ευθύνεται για εργατικά ατυχήματα που συμβαίνουν κατά την κατασκευή του έργου μόνο αν αυτά οφείλονται σε υπαιτιότητα των οργάνων του ή των οργάνων του φορέα κατασκευής του έργου.

7. Για τις απολογιστικές εργασίες συντάσσεται από τον ανάδοχο επιμέτρηση και απολογισμός της δαπάνης και για την παραλαβή τους εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 73 και 75 του παρόντος. Ο χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης και οι υποχρεώσεις του αναδόχου κατά το χρόνο αυτόν ορίζονται με τη σύμβαση.

8. Στις περιπτώσεις που η σύμβαση της απολογιστικής εκτέλεσης προβλέπει την κατασκευή εργασιών με υπεργολαβίες, ολικά ή μερικά, για την εκτέλεση της υπεργολαβίας από τον υπεργολάβο δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, αλλά ό,τι ορίζεται σχετικά στη σύμβαση του κυρίου του έργου με τον ανάδοχο.

9. Σε κάθε περίπτωση απολογιστικής εκτέλεσης εργασιών τηρείται ειδικό ημερολόγιο στο οποίο καταγράφονται καθημερινά το απασχολούμενο προσωπικό κατά ειδικότητα, μηχανήματα ή άλλα μέσα, τα εισκομιζόμενα υλικά και καύσιμα, οι εκτελούμενες εργασίες περιγραφικά και κατά θέση του έργου και κάθε άλλο στοιχείο για την τεκμηρίωση της ορθολογιστικής διαχείρισης των μέσων, των υλικών και της αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού. Τα φύλλα του ημερολογίου αυτού συνοδεύουν τους απολογισμούς των έργων και τίθενται υπόψη της επιτροπής προσωρινής παραλαβής. Μετά την έναρξη της καθημερινής εργασίας παραδίδεται στον εκπρόσωπο της διευθύνουσας υπηρεσίας ειδικό δελτίο που περιλαμβάνει ονομαστική κατάσταση του απασχολούμενου προσωπικού και κατάσταση των μηχανημάτων.

10. Κατά την εκτέλεση οποιασδήποτε σύμβασης κατασκευής έργου με άλλο σύστημα, εκτός από το απολογιστικό σύστημα, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει και αναγκαίες απολογιστικές εργασίες, όταν του δοθεί ειδική εντολή από τη διευθύνουσα υπηρεσία. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται στον ανάδοχο και περιλαμβάνεται στην πιστοποίηση η πραγματική δαπάνη που προκύπτει σύμφωνα με τα νόμιμα αποδεικτικά πληρωμής για την εκτέλεση των εργασιών. Η δαπάνη αυτή δεν υπόκειται στην έκπτωση της δημοπρασίας. Καταβάλλεται επίσης στον ανάδοχο το εργολαβικό ποσοστό της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του παρόντος, αν δεν ορίζεται στη σύμβαση διαφορετικά. Στο ποσοστό αυτό εφαρμόζεται η ρητή ή τεκμαρτή έκπτωση της δημοπρασίας. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 έως 6 και του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 9 εφαρμόζονται ανάλογα και στις περιπτώσεις της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 56

Επείγουσες πρόσθετες εργασίες

Αν υπάρχει ανάγκη να εκτελεσθούν επείγουσες πρόσθετες εργασίες μπορεί να εγκριθεί από την προϊσταμένη αρχή η εκτέλεσή τους πριν από τη σύνταξη

Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών. Για την έγκριση αυτή η διευθύνουσα υπηρεσία συντάσσει τεχνική περιγραφή των εργασιών, με αιτιολόγηση του επείγοντος και εκτίμηση της δαπάνης, με βάση τις συμβατικές τιμές μονάδας ή ενδεικτικές τιμές για τυχόν νέες εργασίες.

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει τις εργασίες αυτές, που επιτρέπεται να περιλαμβάνονται στις σχετικές πιστοποιήσεις και πριν από την έγκριση Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών και που ενσωματώνονται στον επόμενο Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών. Οι εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχει εγκεκριμένη νέα τιμή περιλαμβάνονται στους σχετικούς λογαριασμούς με τις ενδεικτικές τιμές μειωμένες κατά είκοσι τοις εκατό (20%).

Άρθρο 57

Αυξομειώσεις εργασιών - Νέες εργασίες

1. Το έργο εκτελείται σύμφωνα με τη σύμβαση και τα τεύχη και σχέδια που τη συνοδεύουν. Ο φορέας κατασκευής του έργου έχει το δικαίωμα, αν προκύψει ανάγκη εκτέλεσης συμπληρωματικών εργασιών, που δεν περιλαμβάνονται στο αρχικό ανατεθέν έργο ούτε στην πρώτη συναφθείσα σύμβαση και οι οποίες κατέστησαν αναγκαίες λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων κατά την εκτέλεση του έργου, όπως αυτό περιγράφεται στην αρχική σύμβαση, να συνάπτει σύμβαση με τον ανάδοχο του έργου, με την προϋπόθεση ότι οι συμπληρωματικές εργασίες δεν μπορούν τεχνικά ή οικονομικά να διαχωριστούν από την κύρια σύμβαση, χωρίς να δημιουργήσουν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές ή όταν αυτές οι εργασίες, μολονότι μπορούν να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση, είναι απόλυτα αναγκαίες για την τελειοποίησή της. Το συνολικό ποσό των συμβάσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσοστό του πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αρχικής σύμβασης, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και η αμοιβή για τη σύνταξη των τυχόν απαιτούμενων μελετών για τις συμπληρωματικές εργασίες. Η εκτέλεση των συμπληρωματικών εργασιών είναι υποχρεωτική για τον ανάδοχο του έργου και, προκειμένου να υπογραφεί η σύμβαση για την εκτέλεσή τους, απαιτείται γνώμη του οικείου τεχνικού συμβουλίου. Για τον καθορισμό τιμών μονάδας στις εργασίες της συμπληρωματικής σύμβασης λαμβάνονται οι τιμές της αρχικής σύμβασης και για τον κανονισμό τιμών μονάδας στις νέες εργασίες της συμπληρωματικής σύμβασης εφαρμόζονται οι παράγραφοι 5, 6 και 7.

2. Κάθε σύμβαση επόμενη της αρχικής συνοδεύεται από Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών (Α.Π.Ε.) που περιλαμβάνει ιδίως τις ενδείξεις των εργασιών, τις τιμές μονάδας των εργασιών, τα μεγέθη των ποσοτήτων, τις δαπάνες του προϋπολογισμού του αρχικά ανατεθέντος έργου, του προϋπολογισμού της αμέσως προηγούμενης σύμβασης και του προϋπολογισμού της προς κατάρτιση νέας σύμβασης.

Περιλαμβάνει ακόμη και τις δαπάνες των απρόβλεπτων, καθώς και την προβλεπόμενη δαπάνη για αναθεώρηση και Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.).

3. Με τα ποσά των απρόβλεπτων δαπανών (απρόβλεπτα) που περιλαμβάνονται στην αρχική σύμβαση καλύπτονται ιδίως δαπάνες που προκύπτουν από εφαρμογή νέων κανονισμών ή κανόνων που καθιερώθηκαν ως υποχρεωτικοί μετά την ανάθεση του έργου, καθώς και

από προφανείς παραλείψεις ή σφάλματα της προμέτρησης της μελέτης ή από απαιτήσεις της κατασκευής οι οποίες καθίστανται απαραίτητες για την αρτιότητα και λειτουργικότητα του έργου, παρά την πλήρη εφαρμογή των σχετικών προδιαγραφών κατά την κατάρτιση των μελετών του έργου και υπό την προϋπόθεση να μην τροποποιείται το «βασικό σχέδιο» του έργου, δηλαδή ή όλη κατασκευή, καθώς και τα βασικά διακριτά στοιχεία της, όπως προβλέπονται από την αρχική σύμβαση. Για τη διάθεση των απρόβλεπτων δαπανών συντάσσεται Α.Π.Ε. που δεν μπορεί να συμπεριλάβει συμπληρωματικές εργασίες, οι οποίες κατέστησαν αναγκαίες λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων. Τα ποσά των απρόβλεπτων δαπανών ανέρχονται σε ποσοστό εννέα τοις εκατό (9%) επί του προϋπολογισμού της υπηρεσίας, χωρίς το συνυπολογισμό των κονδυλίων αναθεώρησης και Φ.Π.Α., για έργα συνολικού προϋπολογισμού ίσου ή μεγαλύτερου του ορίου εφαρμογής της Κοινοτικής Νομοθεσίας, σύμφωνα με την απόφαση Δ17α/08/78/ΦΝ 357/3.11.1995 (ΦΕΚ 941 Β') και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για έργα προϋπολογισμού μικρότερου του ως άνω ορίου, σύμφωνα με την απόφαση Δ17α/07/45/ΦΝ 380/27.5.1996 (ΦΕΚ 409 Β') και μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Το ποσό των απρόβλεπτων δαπανών επανυπολογίζεται κατά την υπογραφή της σύμβασης, ανάλογα με την προσφερθείσα έκπτωση, ώστε να διατηρείται σταθερή η ποσοστιαία αναλογία, σύμφωνα με το άρθρο 30 του παρόντος.

4. Οι συμβατικές ποσότητες εργασιών μίας σύμβασης εκτέλεσης δημόσιου έργου επιτρέπεται να μειωθούν και η δαπάνη που εξοικονομείται («επί έλασσον δαπάνη») να χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση άλλων εργασιών της ίδιας εργολαβίας, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

α) Αναφέρεται ρητά η δυνατότητα αυτή στη διακήρυξη και τη σύμβαση.

β) i) Δεν τροποποιείται το «βασικό σχέδιο» (υπό την έννοια των Κοινοτικών Οδηγιών 2004/17 και 2004/18) της προκήρυξης, ούτε οι προδιαγραφές του έργου, όπως περιγράφονται στα συμβατικά τεύχη, ούτε να καταργείται ομάδα εργασιών της αρχικής σύμβασης, ii) δεν θίγεται η πληρότητα, ποιότητα και λειτουργικότητα του έργου και iii) δεν χρησιμοποιείται για την πληρωμή νέων εργασιών που δεν υπήρχαν στην αρχική σύμβαση.

γ) Δεν υπερβαίνει η δαπάνη αυτή, κατά τον τελικό εγκεκριμένο Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών του έργου, ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της συμβατικής δαπάνης ομάδας εργασιών του έργου ούτε, αθροιστικά, ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της δαπάνης της αρχικής σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α., αναθεώρηση τιμών και απρόβλεπτες δαπάνες. Στην αθροιστική αυτή ανακεφαλαιώση λαμβάνονται υπόψη μόνο οι μεταφορές δαπάνης από μία ομάδα εργασιών σε άλλη.

Τα ποσά που εξοικονομούνται, εφόσον υπερβαίνουν τα ανωτέρω όρια (20% ή και 10%), μειώνουν ισόποσα τη δαπάνη της σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α., αναθεωρήσεις και απρόβλεπτες δαπάνες. Για τη χρήση των «επί έλασσον δαπανών» απαιτείται σε κάθε περίπτωση η σύμφωνη γνώμη του οικείου τεχνικού συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση του φορέα υλοποίησης, η οποία συνοδεύεται από τη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής, εφόσον πρόκειται για έργο συγχρηματοδοτούμενο από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο προϋπολογισμός των έργων στα οποία εφαρμόζεται η παράγραφος αυτή αναλύεται σε Ομάδες Εργασιών, οι οποίες συντίθενται από εργασίες που υπάγονται σε ενιαία υποσύνολα του τεχνικού αντικείμενου των έργων, έχουν παρόμοιο τρόπο κατασκευής και επιδέχονται το ίδιο ποσοστό έκπτωσης στις τιμές μονάδας τους. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, η οποία μετά την έκδοσή της θα έχει εφαρμογή σε όλα τα ως άνω έργα, προσδιορίζονται οι Ομάδες Εργασιών ανά κατηγορία έργων.

Η παράγραφος αυτή καταλαμβάνει τις συμβάσεις έργων όλων εν γένει των αναθετουσών αρχών κατά την έννοια των κοινοτικών Οδηγιών 2004/17 και 2004/18, εφόσον τα έργα αυτά: α) κατασκευάζονται με μελέτες που εκπονούνται βάσει των διατάξεων του ν. 3316/2005 ή β) προκηρύσσονται μετά την 1.3.2006 ή γ) αφορούν σε έργα που θα συγχρηματοδοτηθούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την προγραμματική περίοδο 2007-2013, ανεξαρτήτως ημερομηνίας προκήρυξης.

5. Όλα τα όρια ή ποσοστά του άρθρου αυτού αναφέρονται στα αρχικά ποσά και τιμές της σύμβασης μαζί με τα απρόβλεπτα και δεν περιλαμβάνονται σε αυτά αναθεώρηση τιμών, μεταγενέστερη τροποποίησή τους ή οποιαδήποτε αποζημίωση.

6. Αν στον Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών περιλαμβάνονται και εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχουν τιμές μονάδας, ο Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας συνοδεύεται από πρωτόκολλο που κανονίζει τις τιμές για τις εργασίες αυτές. Ο κανονισμός τιμών μονάδας νέων εργασιών γίνεται με υποχρεωτική εφαρμογή κατά σειρά των κατωτέρω περιπτώσεων α', β' και γ' ως εξής:

α) για εργασίες για τις οποίες υπάρχουν συμβατικές τιμές για παρόμοιες ή ανάλογες εργασίες, οι τιμές καθορίζονται ανάλογα προς αυτές,

β) για εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχουν παρόμοιες ή ανάλογες συμβατικές τιμές αλλά περιλαμβάνονται σε εγκεκριμένα ή συμβατικά αναλυτικά τιμολόγια (αναλύσεις τιμών), οι τιμές καθορίζονται σύμφωνα με τα τιμολόγια αυτά και

γ) για εργασίες που δεν περιλαμβάνονται στις προηγούμενες περιπτώσεις οι τιμές καθορίζονται με βάση τα πραγματικά στοιχεία κόστους.

Η εξακρίβωση του κόστους γίνεται από επιτροπή που συγκροτείται από τη διευθύνουσα υπηρεσία και αποτελείται από τρεις (3) τεχνικούς υπαλλήλους, που έχουν την αντίστοιχη ικανότητα. Στα μέλη της επιτροπής περιλαμβάνεται και ο επιβλέπων το έργο τεχνικός υπάλληλος. Σε περίπτωση που δεν επαρκεί το τεχνικό προσωπικό η επιτροπή συγκροτείται από δύο (2) τεχνικούς υπαλλήλους, μη αποκλεισμένης της συμμετοχής στην επιτροπή του επιβλέποντα και του προϊσταμένου της διευθύνουσας υπηρεσίας. Η προϊσταμένη αρχή μπορεί σε κάθε περίπτωση να διατάξει τη διενέργεια δοκιμαστικών εργασιών από τον ανάδοχο και να συγκροτήσει άλλη επιτροπή από τεχνικούς υπαλλήλους για την παρακολούθηση της απόδοσης των απαραίτητων συντελεστών παραγωγής της νέας εργασίας. Στοιχεία που έχουν προκύψει για τον κανονισμό της τιμής της ίδιας εργασίας ή τμήματος αυτής του ίδιου φορέα κατασκευής του έργου ή άλλων φορέων του δημόσιου τομέα ή από δοκιμαστικές εργασίες εξακρίβωσης του κόστους άλλων εργολαβιών, δεν αποτελούν τεκμήριο για τον κανονισμό τιμών. Η περίπτωση γ' εφαρμόζεται μόνο για το μέρος

της νέας τιμής που δεν μπορεί να κανονιστεί σύμφωνα με τις περιπτώσεις α' ή β'. Στην «ανάλυση της τιμής» διαχωρίζονται τα τμήματα που κανονίζονται σύμφωνα με την περίπτωση γ' από τα τμήματα που κανονίζονται σύμφωνα με τις περιπτώσεις α' ή β'.

Για εργασίες που είναι παρεμφερείς προς συμβατικές ή ήδη καθορισμένες νέες, οι τιμές κατά τα παραπάνω συντάσσονται μόνο για τα επιπλέον ή επί έλαττον στοιχεία κόστους.

Ο κανονισμός νέων τιμών γίνεται με τις βασικές τιμές ιδίως των ημερομισθίων, υλικών και μισθωμάτων μηχανημάτων του χρόνου δημοπράτησης του έργου ή του τυχόν άλλου ισχύοντος για την εργολαβία χρόνου εκκίνησης της αναθεώρησης. Οι προκύπτουσες από πρόσφατα στοιχεία κόστους τιμές ανάγονται στο χρόνο εκκίνησης της αναθεώρησης με αντίστροφη εφαρμογή του σχετικού τύπου της αναθεώρησης.

Οι τιμές που κανονίζονται σύμφωνα με την περίπτωση β' υπόκεινται στη σχετική έκπτωση της δημοπρασίας, ρητή ή τεκμαρτή. Η ρητή ή τεκμαρτή έκπτωση εφαρμόζεται και στην περίπτωση α', αν η έκπτωση δεν περιλαμβάνεται στην όμοια ή ανάλογη εργασία, καθώς και στο μέρος της τιμής της περίπτωσης γ' που κανονίζεται σύμφωνα με τις περιπτώσεις α' ή β'.

Οι τιμές ιδίως των υλικών των μηχανικών εξοπλισμών, των συσκευών, που δεν περιλαμβάνονται στις βασικές τιμές, υπόκεινται στη σχετική έκπτωση της δημοπρασίας, αν αποδεδειγμένα τα είδη αυτά υπάρχουν ευρέως διαδεδομένα στο εμπόριο.

Στα συστήματα προσφοράς των άρθρων 8,10 και 11 του παρόντος ορίζεται υποχρεωτικά στη διακήρυξη τεκμαρτή έκπτωση και για τον προσδιορισμό της λαμβάνεται υπόψη, μεταξύ των άλλων, η φύση του έργου, οι ιδιαιτερότητες και δυσκολίες των εργασιών και κάθε άλλο στοιχείο που προσιδιάζει στο συγκεκριμένο έργο.

7. Η τιμή μονάδας νέας εργασίας που κανονίζεται σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 6 ή το μέρος της τιμής της περίπτωσης γ', που κανονίζεται σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 6, ανάγεται στο επίπεδο των τιμών της προσφοράς, πολλαπλασιαζόμενη με σταθερό συντελεστή που αφορά στη συμβατική ομάδα ομοειδών εργασιών στην οποία εντάσσεται η υπόψη νέα εργασία. Ο σταθερός συντελεστής «σ» προκύπτει από τον τύπο:

$$\sigma = A : B \text{ όπου:}$$

A: Η δαπάνη της συμβατικής ομάδας ομοειδών εργασιών, που εντάσσεται η νέα εργασία, με τιμές του προϋπολογισμού υπηρεσίας του χρόνου δημοπράτησης του έργου ή τυχόν άλλου ισχύοντος για την εργολαβία χρόνου εκκίνησης της αναθεώρησης και

B: Η δαπάνη της συμβατικής ομάδας ομοειδών εργασιών, στην οποία εντάσσεται η νέα εργασία, με τιμές των ισχυουσών εγκεκριμένων αναλύσεων τιμών του χρόνου δημοπράτησης του έργου ή τυχόν άλλου ισχύοντος για την εργολαβία χρόνου εκκίνησης της αναθεώρησης.

Η τιμή μονάδας νέας εργασίας που από τη φύση της δεν εντάσσεται σε κάποια από τις συμβατικές ομάδες ομοειδών εργασιών καθορίζεται πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή που υπολογίζεται με τον ίδιο παραπάνω τύπο $\sigma = A/B$ όπου οι δαπάνες A και B αφορούν στις εργασίες του προϋπολογισμού υπηρεσίας που θεωρούνται ότι αποτελούν μια ομάδα εργασιών. Για τον υπολογισμό των δαπανών, με βάση τις οποίες προσδιορίζονται τα

ανωτέρω ηλίκια λαμβάνονται υπόψη μόνο οι εργασίες εκείνες του προϋπολογισμού υπηρεσίας, οι οποίες είτε υπάρχουν αυτούσιες στις εκάστοτε ισχύουσες εγκεκριμένες αναλύσεις τιμών ή εγκεκριμένα τιμολόγια δημοπράτησης έργων είτε υπάρχουν ως αυτούσια τμήματα εργασιών των αναλύσεων ή τιμολογίων αυτών. Στις περιπτώσεις που ο προϋπολογισμός υπηρεσίας περιλαμβάνει «κατ' αποκοπήν τιμές» ή τιμές αναφερόμενες στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του παρόντος με τα συμβατικά τεύχη εγκρίνεται υποχρεωτικά και ανάλυση της τιμής των εργασιών αυτών ή βασικών επί μέρους συνιστωσών εργασιών που επηρεάζουν άμεσα την «κατ' αποκοπήν τιμή» και που περιλαμβάνονται στις ανωτέρω ισχύουσες εγκεκριμένες αναλύσεις τιμών.

Ο ανωτέρω τρόπος καθορισμού τιμών των νέων εργασιών δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις των συστημάτων προσφοράς των άρθρων 8, 10 και 11 του παρόντος. Με τη διακήρυξη ορίζεται γι' αυτά τα συστήματα προσφοράς σταθερός συντελεστής, που καθορίζεται με βάση τις γενικές αρχές τιμολόγησης των εργασιών στους προϋπολογισμούς υπηρεσίας από τους φορείς κατασκευής των έργων και πάντως σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος του 0,90.

Οι νέες τιμές μονάδας εργασιών που καθορίζονται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου προσαυξάνονται με το ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους του αναδόχου που ισχύει για τη σύμβαση, αν αυτό για την περίπτωση α' της παραγράφου 6 δεν περιέχεται στην παρόμοια ή ανάλογη τιμή.

8. Οι Ανακεφαλαιωτικοί Πίνακες Εργασιών και τα Πρωτόκολλα Κανονισμού Τιμών Μονάδας Νέων Εργασιών που τους συνοδεύουν συντάσσονται από τη διευθύνουσα υπηρεσία και υπογράφονται από τον ανάδοχο ανεπιφύλακτα ή με επιφύλαξη. Αν ο ανάδοχος αρνηθεί την υπογραφή, του κοινοποιείται ο ανακεφαλαιωτικός πίνακας και τα πρωτόκολλα, σύμφωνα με το άρθρο 44 του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή όπως και στην περίπτωση που ο ανάδοχος υπέγραψε τα σχετικά έγγραφα με επιφύλαξη, δικαιούται να υποβάλει ένσταση. Ο Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εργασιών και τα πρωτόκολλα νέων τιμών εγκρίνονται από την προϊστάμενη αρχή, στην οποία διαβιβάζονται μαζί με την τυχόν ένσταση του αναδόχου, την αιτιολογική έκθεση για την ανάγκη των τροποποιήσεων, τον τρόπο κανονισμού των τιμών και κάθε σχετική πληροφορία. Αν έχει υποβληθεί ένσταση διατυπώνεται και η γνώμη της διευθύνουσας υπηρεσίας στο περιεχόμενο της ένστασης αυτής. Μετά την έγκριση του Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει τις σχετικές εργασίες χωρίς αυτό να θίγει τα δικαιώματά του για επίλυση της τυχόν διαφοράς.

Άρθρο 58

Βλάβες στα έργα - Αναγνώριση αποζημιώσεων

1. Μέχρι την οριστική παραλαβή ο ανάδοχος φέρει τον κίνδυνο του έργου για βλάβες από οποιαδήποτε αιτία εκτός αν αυτές οφείλονται σε υπαιτιότητα του φορέα κατασκευής του έργου ή αν προβλέπεται διαφορετικά στη σύμβαση. Αν το έργο παραδοθεί για χρήση πριν από την παραλαβή οι βλάβες από τη χρήση, εφόσον δεν οφείλονται σε κακή ποιότητα του έργου, βαρύνουν τον κύριο αυτού.

Κατ' εξαίρεση για βλάβες του έργου ή των μόνιμων εγκαταστάσεων του αναδόχου στον τόπο των έργων που προέρχονται από ανωτέρα βία, αναγνωρίζεται στον ανάδοχο δικαίωμα αποζημίωσης ανάλογης με τη ζημία, το ποσό της οποίας καθορίζεται με συνεκτίμηση του είδους και της έκτασης των βλαβών και των ειδικών συνθηκών σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.

2. Ο ανάδοχος υποχρεούται να διορθωθεί μέσα σε οριζόμενη από τον φορέα κατασκευής εύλογη προθεσμία τα ελαττώματα του έργου, που θα διαπιστωθούν κατά τη διάρκεια της κατασκευής και μέχρι την οριστική παραλαβή. Αν η προθεσμία αυτή περάσει άπρακτη, ο φορέας κατασκευής του έργου μπορεί να εκτελέσει τη διόρθωση σε βάρος του αναδόχου με οποιονδήποτε τρόπο, με την επιφύλαξη πάντοτε του δικαιώματός του να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο. Αν το ελάττωμα δεν είναι ουσιάδης και η διόρθωσή του απαιτεί δυσανάλογες δαπάνες γίνεται σχετική μείωση του εργολαβικού ανταλλάγματος.

3. Ο ανάδοχος δεν δικαιούται καμιά αποζημίωση από τον κύριο του έργου για οποιαδήποτε βλάβη επέρχεται στα έργα, για οποιαδήποτε φθορά ή απώλεια υλικών και γενικά για οποιαδήποτε ζημία που οφείλεται σε αμέλεια, απρονοησία ή ανεπιτηδειότητα αυτού ή του προσωπικού του ή σε μη χρήση των κατάλληλων μέσων ή σε οποιαδήποτε άλλη αιτία, εκτός από τις περιπτώσεις υπαιτιότητας του φορέα κατασκευής του έργου ή ανωτέρας βίας, σύμφωνα με την παράγραφο 1. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει τις βλάβες που τον βαρύνουν με δικές του δαπάνες.

4. Για να αναγνωρισθεί η αποζημίωση των βλαβών που προξενήθηκαν από ανωτέρα βία ο ανάδοχος πρέπει να δηλώσει γραπτώς στη διευθύνουσα υπηρεσία το είδος και την έκταση των βλαβών, καθώς και τη δαπάνη για την επανόρθωσή της κατά το μέτρο που μπορεί αυτή να εκτιμηθεί. Η δήλωση περιλαμβάνει επίσης υποχρεωτικά περιγραφή της αιτίας των βλαβών, που χαρακτηρίζεται ως ανωτέρα βία και αίτημα αποζημίωσης για αποκατάστασή τους.

5. Η δήλωση υποβάλλεται σε ανατρεπτική προθεσμία δέκα (10) ημερών από την επέλευση της βλάβης. Αν πρόκειται για έργο που έχει περατωθεί και δεν έχει ακόμα παραληφθεί οριστικά η προθεσμία αυτή ορίζεται σε είκοσι (20) ημέρες. Η διευθύνουσα υπηρεσία προβαίνει αμέσως σε αυτοψία για την εξακρίβωση του περιεχομένου της δηλώσεως και ιδιαίτερα του είδους και της έκτασης των βλαβών, του χρόνου και των συνθηκών που τις προκάλεσαν και μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την υποβολή της δήλωσης του αναδόχου ζητά από την προϊστάμενη αρχή να ορίσει επιτροπή από υπαλλήλους, η οποία οφείλει να προβεί σε επιτόπια εξέταση σε αντιπαράσταση με τον ανάδοχο και να συντάξει σχετικό πρωτόκολλο διαπίστωσης των βλαβών μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη σύστασή της. Στο πρωτόκολλο εκτίθενται τα αίτια, ο χρόνος και οι ειδικές συνθήκες από τις οποίες επήλθαν οι βλάβες, με περιγραφή όλων των στοιχείων που έχουν εξακριβωθεί. Επίσης εξετάζεται η ύπαρξη ή όχι της ευθύνης του αναδόχου, προσδιορίζεται με λεπτομέρεια το είδος και η έκταση των βλαβών και προτείνεται ο τρόπος και η δαπάνη που απαιτείται για την επανόρθωσή τους. Αν το έργο χρησιμοποιείται, η υπηρεσία που το χρησιμοποιεί ειδοποιεί τη διευθύνουσα υπηρεσία για παρουσιαζόμενες βλάβες.

6. Το πρωτόκολλο της προηγούμενης παραγράφου επέχει θέση πράξης της διευθύνουσας υπηρεσίας για την υποβολή ένστασης του αναδόχου σύμφωνα με το νόμο. Η ένσταση είναι απαράδεκτη εφόσον το πρωτόκολλο υπογράφηκε από τον ανάδοχο χωρίς καμιά επιφύλαξη. Αν ο ανάδοχος δεν παραστεί ή αρνηθεί να υπογράψει το πρωτόκολλο, ο προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας του το κοινοποιεί. Η ένσταση ειδικά στην περίπτωση αυτή υποβάλλεται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία πέντε (5) ημερών από την υπογραφή με επιφύλαξη του πρωτοκόλλου ή από την κοινοποίηση αυτού. Η αποζημίωση αναγνωρίζεται με απόφαση της προϊσταμένης αρχής που εγκρίνει με τροποποίηση ή όχι το πρωτόκολλο και αποφασίζει επί της τυχόν ενστάσεως. Η αποζημίωση προσδιορίζεται πάντοτε με βάση τους συμβατικούς όρους και τιμές. Όταν η αποκατάσταση των βλαβών διατάσσεται αφού τελειώσει το έργο και έχουν απομακρυνθεί οι εργοταξιακές εγκαταστάσεις του αναδόχου, κανονίζονται εύλογες τιμές μονάδας για την εκτέλεση εργασιών αποκατάστασης ή εκτελούνται απολογιστικά.

7. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει τις εργασίες που έχουν διαταχθεί για την αποκατάσταση της βλάβης. Αν από τις βλάβες που προξενήθηκαν στα έργα δημιουργείται κίνδυνος για την ασφάλεια προσώπων ή για πρόκληση σημαντικών ζημιών σε τρίτους ή περαιτέρω σημαντικής βλάβης των έργων, ο προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας μπορεί να εγκρίνει και πριν από την επίδοση της δήλωσης του αναδόχου σύμφωνα με την παράγραφο 5 την κατασκευή αναγκαίων επειγόντων έργων, στο μέτρο του δυνατού, έστω και αν αυτά δεν αποτελούν αντικείμενο της σύμβασης που συνάφθηκε με τον ανάδοχο. Η διαταγή γι' αυτά μνημονεύει απαραίτητα τις διατάξεις της παραγράφου αυτής και κοινοποιείται στην προϊσταμένη αρχή. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προβεί στην κατασκευή των διατασσόμενων εργασιών χωρίς χρονοτριβή, διαθέτοντας γι' αυτό όλο το δυναμικό της οργάνωσής του. Η διευθύνουσα υπηρεσία μπορεί, όταν διαπιστώσει ανεπάρκεια της οργάνωσης του αναδόχου για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων, να εγκρίνει την κατασκευή μέρους ή και του συνόλου των διατασσόμενων εργασιών με οποιονδήποτε άλλον πρόσφορο τρόπο. Όλες οι δαπάνες για την εκτέλεση των ανωτέρω εργασιών καταβάλλονται από τις πιστώσεις που διατίθενται για την κατασκευή του έργου και βαρύνουν τελικά τον κύριο του έργου, εκτός αν με την απόφαση της προϊσταμένης αρχής που εγκρίνει το πρωτόκολλο καταλογισθεί η δαπάνη συνολικά ή μερικά σε βάρος του αναδόχου, ως υπαιτίου για τη βλάβη που προξενήθηκε στα έργα.

8. Η εκτέλεση των εργασιών για την αποκατάσταση των βλαβών από ανωτέρα βία μπορεί να δικαιολογήσει παράταση των προθεσμιών εκτέλεσης των εργασιών για εύλογο χρονικό διάστημα.

9. Η διαδικασία των παραγράφων 5 έως 7 εφαρμόζεται ανάλογα και για τον καθορισμό της αποζημίωσης του αναδόχου για τυχόν εργασίες αποκατάστασης ή πρόληψης κινδύνων σε έργα που εκτελέστηκαν, καθώς και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι βλάβες οφείλονται σε υπαιτιότητα του κυρίου του έργου ή σε άλλη αιτία που εξαιρείται από την ευθύνη του αναδόχου.

10. Εργασίες για αποκατάσταση βλαβών που οφείλονται σε χρήση έργου, που παραδόθηκε σε χρήση πριν

από την παραλαβή του κατά τις διατάξεις του παρόντος, εκτελούνται μόνο μετά από έγγραφη εντολή της διευθύνουσας υπηρεσίας. Η εντολή αυτή κοινοποιείται απαραίτητα στην προϊσταμένη αρχή. Για διαπίστωση της εκτέλεσης των εργασιών αυτών συντάσσεται ειδικό πρωτόκολλο μεταξύ του προϊσταμένου της διευθύνουσας υπηρεσίας και του αναδόχου. Στις περιπτώσεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται ανάλογα κατά τα λοιπά οι παράγραφοι 7 και 8.

Άρθρο 59

Ποιότητα στα δημόσια έργα Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.)

1. Το Π.Π.Ε. ενσωματώνει και κωδικοποιεί όλες τις απαιτήσεις των συμβατικών τευχών, περιγράφει τις φάσεις ανάπτυξης του έργου και τις αντίστοιχες δραστηριότητες, είναι σε πλήρη εναρμόνιση και περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα του έργου, καθορίζει τον τρόπο οργάνωσης και διοίκησης του έργου και τον τρόπο και τις λεπτομέρειες συγκέντρωσης και αρχαιοθέτησης των στοιχείων κατά την κατασκευή, ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις ιχνηλασιμότητας.

Το Π.Π.Ε. αποτελεί το εσωτερικό κανονιστικό έγγραφο του έργου και παρέχει όλα τα εργαλεία παρακολούθησης του έργου, συγκέντρωσης των στοιχείων, τεκμηρίωσης των εργασιών που έχουν εκτελεστεί και αρχαιοθέτησής τους.

2. Απαιτείται η εκπόνηση και εφαρμογή Προγράμματος Ποιότητας Έργου σε κάθε δημόσιο έργο (Κατασκευή ή Μελέτη), του οποίου ο προϋπολογισμός, αν πρόκειται για κατασκευή, υπερβαίνει το ανώτατο όριο κατά το οποίο γίνονται δεκτές εργοληπτικές επιχειρήσεις δεύτερης τάξης, σύμφωνα με τις διατάξεις των αποφάσεων ΔΕΕΠ/οικ.502/13.10.2000 (ΦΕΚ 1265 Β'), ΔΙΠΑΔ/οικ. 611/24.7.2001 (ΦΕΚ 1013 Β'), ΔΙΠΑΔ/οικ.501/1.7.2003 (ΦΕΚ 928 Β') του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Την ποιότητα των δημόσιων έργων αφορούν και οι παρακάτω αποφάσεις: α) ΔΕΕΠ/οικ.4/19.1.2001 (ΦΕΚ 94 Β'), β) ΔΕΕΠ/οικ.110/12.5.2003 (ΦΕΚ 624 Β') του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθώς και γ) η Δ14/43309/5.3.2001 (ΦΕΚ 332 Β') του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

3. Στα δημόσια έργα, που εκτελούνται από όλους τους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα και συγχρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιτρέπεται, εκτός από τους ελέγχους που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις για τα δημόσια έργα, να διενεργούνται έλεγχοι ποιότητας των κατασκευαζόμενων έργων και από ειδικό Σύμβουλο που προσλαμβάνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ύστερα από σχετικό διαγωνισμό. Με την κοινή απόφαση αριθμ. 64517/Ε.Υ.Σ. 6195/2.10.2003 (ΦΕΚ 1539 Β') των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων κανονίζονται όλα τα σχετικά θέματα με τον τρόπο διενέργειας των ελέγχων, την υποχρέωση των υπηρεσιών για παροχή στοιχείων και πληροφοριών στο Συμβούλιο, ώστε να διευκολύνεται στο έργο του, την ελεύθερη πρόσβαση σε όλους τους χώρους κατασκευής του έργου και στις πηγές λήψης των υλικών, την ακώλυτη πραγματοποίηση δειγματοληψιών, τη συνεργασία των υπηρεσιών και των εργαστηρίων της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλ-

λοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, τον τρόπο αποκατάστασης των διαπιστούμενων ελαττωμάτων και τυχόν επίλυση διαφωνιών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 60 του παρόντος ή τα καθοριζόμενα στη σύμβαση και ρυθμίζεται κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την αποτελεσματικότητα του ποιοτικού ελέγχου.

Με όμοια απόφαση μπορεί να τροποποιούνται οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 60

Ακαταλληλότητα υλικών - Ελαττώματα - Παράλειψη συντήρησης

1. Η παραλαβή και ο έλεγχος της ποιότητας των υλικών που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή του έργου ή ενσωματώνονται σε αυτό, γίνεται από δύο (2) ή περισσότερους τεχνικούς υπαλλήλους, που ορίζονται από τη διευθύνουσα υπηρεσία. Ο ορισμός της επιτροπής ανακοινώνεται στην προϊσταμένη αρχή, η οποία μπορεί να ορίσει και άλλον υπάλληλο να συμμετέχει στο έργο της επιτροπής. Η προϊσταμένη αρχή μπορεί σε κάθε περίπτωση να ορίσει άλλη επιτροπή για τον επανέλεγχο της παραλαβής υλικών και να διατάσσει τη διενέργεια εργαστηριακών ελέγχων. Σε περίπτωση που δεν επαρκεί το τεχνικό προσωπικό ή σε περίπτωση αδυναμίας να ληφθεί απόφαση λόγω διαφωνίας των υπαλλήλων που ορίζονται σε άρτιο αριθμό, ο ανωτέρω έλεγχος και παραλαβή υλικών γίνεται κατά τον προσφορότερο τρόπο με απόφαση της προϊσταμένης αρχής.

2. Αν κατά την κατασκευή των έργων η επίβλεψη θεωρεί ότι τα προς χρησιμοποίηση υλικά δεν πληρούν τις απαιτήσεις των προδιαγραφών ή γενικά είναι ακατάλληλα, διατάσσεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία η μη χρησιμοποίηση των υλικών. Αν ο ανάδοχος διαφωνεί, τα υλικά δεν χρησιμοποιούνται αν δεν κριθεί η καταλληλότητά τους από εργαστηριακό έλεγχο που γίνεται από τα εργαστήρια της Γ.Γ.Δ.Ε. ή Πολυτεχνικών Σχολών ή άλλα κρατικά εργαστήρια. Η δαπάνη για τις εργαστηριακές έρευνες προκατάβλλεται από τον ανάδοχο και τον βαρύνει τελικά, αν αποδειχθεί η ακαταλληλότητα των υλικών. Στην αντίθετη περίπτωση η δαπάνη βαρύνει τον κύριο του έργου και αποδίδεται στον ανάδοχο από τις πιστώσεις του έργου.

3. Αν κατά τη διάρκεια κατασκευής των έργων μέχρι την οριστική παραλαβή οποιαδήποτε εργασία παρουσιάσει ελαττώματα που δεν αποκαθίστανται από τον ανάδοχο, κοινοποιείται σε αυτόν ειδική διαταγή της διευθύνουσας υπηρεσίας. Η ειδική διαταγή προσδιορίζει τα ελαττώματα και τάσσει εύλογη προθεσμία για την αποκατάστασή τους. Στην αποκατάστασή τους μπορεί να περιλαμβάνεται η καθαίρεση των ελαττωματικών εργασιών και η ανακατασκευή τους, αν αυτό επιβάλλεται. Αν το ελάττωμα δεν είναι ουσιώδες και η αποκατάστασή του απαιτεί δυσανάλογες δαπάνες με την ειδική διαταγή καθορίζεται ποσοστό μείωσης της αμοιβής του αναδόχου για τις αντίστοιχες εργασίες. Στην τελευταία αυτή περίπτωση η διαταγή μπορεί να περιλαμβάνει και την εκτέλεση ορισμένων εργασιών για τον περιορισμό του ελαττώματος.

4. Η ένσταση του αναδόχου στην περίπτωση της ειδικής διαταγής που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος ασκείται σε ανατρεπτική προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίησή της. Με την εμπρόθεσμη ένσταση αναστέλλεται η υποχρέωση εκτέλεσης των ερ-

γασιών μέχρις ότου εκδοθεί απόφαση της προϊσταμένης αρχής στην ένσταση. Το ανασταλτικό αποτέλεσμα της ένστασης δεν επέρχεται ή αίρεται, αν ο προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας χαρακτηρίσει με διαταγή του το ελάττωμα ως επικίνδυνο. Στην περίπτωση αυτή οι εργασίες για την άρση του ελαττώματος ή οι εργασίες που ορίζονται στη διαταγή για την αποτροπή των κινδύνων εκτελούνται αμέσως από τον ανάδοχο. Ο επιβλέπων ή άλλος εκπρόσωπος της διευθύνουσας υπηρεσίας παρακολουθεί ειδικά τις εργασίες αυτές και καταχωρεί στο ημερολόγιο όλα τα μέτρα που παίρνει ο ανάδοχος για την εκτέλεση της διαταγής. Το ανασταλτικό αποτέλεσμα της ένστασης δεν επέρχεται επίσης ή αίρεται, αν πρόκειται για εργασίες που θα καλυφθούν από άλλες εργασίες ή αποτελούν την προϋπόθεση άλλων εργασιών, οπότε η διαταγή του προϊσταμένου της διευθύνουσας υπηρεσίας μπορεί να ορίζει τη μη συνέχιση των εργασιών πριν από την αποκατάσταση των ελαττωμάτων.

5. Αν ο ανάδοχος με την ένστασή του ζητεί τη διενέργεια εργασηριακών ερευνών ή άλλων δοκιμών για την εξακρίβωση του ελαττώματος, οι εργασίες αυτές εκτελούνται πριν εκδοθεί απόφαση επί της ενστάσεως, ύστερα από εντολή της προϊσταμένης αρχής, που προσδιορίζει το είδος και την έκτασή τους. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 για την επιβάρυνση της δαπάνης εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

6. Η προϊσταμένη αρχή αποφαινεται οριστικά επί της ενστάσεως και για να εκδώσει την απόφασή της μπορεί να διατάξει τη διενέργεια αυτοψίας ή οποιασδήποτε άλλης έρευνας, αν το κρίνει απαραίτητο. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφωθεί προς την απόφαση αυτή. Αν τελικά ύστερα από αίτηση θεραπείας ή δικαστικά δικαιωθεί ο ανάδοχος στις απόψεις του, έχει το δικαίωμα να πληρωθεί με τους συμβατικούς όρους και τιμές για τις πρόσθετες εργασίες. Αν οι εργασίες διατάχθηκαν ύστερα από την απομάκρυνση των εγκαταστάσεων του αναδόχου συντάσσονται νέες τιμές που λαμβάνουν υπόψη τους και το γεγονός αυτό.

7. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος δεν αποκαταστήσει τις πλημμέλειες μέσα στην προθεσμία που τάσσεται σε αυτόν με την ειδική διαταγή ή αν ασκηθεί εμπρόθεσμη ένσταση, μέσα στην ίδια προθεσμία από την κοινοποίηση της απόφασης επί της ενστάσεως, τότε οι εργασίες αποκατάστασης της πλημμέλειας μπορεί να εκτελεσθούν με μέριμνα της διευθύνουσας υπηρεσίας με οποιονδήποτε τρόπο σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του κυρίου του έργου ως προς την εφαρμογή των λοιπών κυρώσεων κατά του αναδόχου.

8. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 7 εφαρμόζονται ανάλογα και για την περίπτωση που ο ανάδοχος παραλείπει τις υποχρεώσεις του για τη συντήρηση των έργων όσο διάστημα τον βαρύνει η συντήρηση αυτή.

9. Οι εργασίες που παρουσιάζουν ουσιώδη ελαττώματα δεν περιλαμβάνονται στην πιστοποίηση.

Οι εργασίες που παρουσιάζουν επουσιώδη ελαττώματα περιλαμβάνονται με μειωμένη τιμή όπως καθορίζεται στην ειδική διαταγή μέχρι την αποκατάσταση του ελαττώματος. Αν το ελάττωμα αποκαλυφθεί αφού έχουν πιστοποιηθεί οι εργασίες, μπορεί η περιοπή να γίνει στην επόμενη ή σταδιακά σε περισσότερες επόμενες πιστοποιήσεις, σύμφωνα με σχετική απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας.

10. Αν το ελάττωμα αποκαλυφθεί κατά την παραλαβή των έργων, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 73 του παρόντος και η διαπίστωση της αποκατάστασης των ελαττωμάτων γίνεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία.

Άρθρο 61

Έκπτωση αναδόχου

1. Αν ο ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με τη σύμβαση ή το νόμο, κηρύσσεται έκπτωτος από την εργολαβία.

2. Η διαδικασία έκπτωσης κινείται υποχρεωτικά κατά του αναδόχου, αν συντρέχει μία από τις παρακάτω περιπτώσεις:

α) Καθυστερήσει υπαίτια, πέραν του μηνός από της υπογραφής της συμβάσεως την έναρξη των εργασιών ή την υποβολή του αναλυτικού χρονοδιαγράμματος, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στη σύμβαση.

β) Υπερβεί με υπαιτιότητά του, για χρόνο περισσότερο του μηνός, τον προβλεπόμενο στη σύμβαση χρόνο για την ολοκλήρωση της εργοταξιακής του ανάπτυξης.

γ) Υπερβεί με υπαιτιότητά του, κατά δύο (2) τουλάχιστον μήνες, έστω και μία αποκλειστική προθεσμία του συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος. Κατ' εξαίρεση, αν η εκτέλεση των εργασιών καθυστερεί, αλλά ο ανάδοχος έχει ήδη εκτελέσει εργασίες που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) του συμβατικού αντικειμένου, όπως έχει διαμορφωθεί με τις τυχόν υπογραφείσες συμπληρωματικές συμβάσεις, είναι δυνατή η χορήγηση παράτασης των προθεσμιών προς το συμφέρον του έργου, έστω κι αν η καθυστέρηση των εργασιών οφείλεται σε υπαιτιότητά του. Η παράταση χορηγείται στην περίπτωση αυτή χωρίς αναθεώρηση τιμών και με επιβολή των προβλεπομένων στις διατάξεις του άρθρου 49 του παρόντος.

δ) Οι εργασίες του είναι κατά σύστημα κακότεχνες ή τα υλικά που χρησιμοποιεί δεν ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές. Για να κηρυχθεί ο ανάδοχος έκπτωτος για το λόγο αυτόν πρέπει να έχει προηγηθεί, τουλάχιστον μία φορά, η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 60 του παρόντος για την αποκατάσταση των κακοτεχνιών του έργου και να έχει απορριφθεί, στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων αυτών, η ένσταση του αναδόχου.

ε) Παρεκκλίνει επανειλημμένα από τα εγκεκριμένα σχέδια ή παραλείπει συστηματικά την τήρηση των κανόνων ασφαλείας των εργαζομένων ή προστασίας του περιβάλλοντος. Για να κινηθεί η διαδικασία έκπτωσης στην περίπτωση αυτή απαιτείται η κοινοποίηση δύο (2) τουλάχιστον σχετικών εγγράφων προειδοποιήσεων της διευθύνουσας υπηρεσίας προς τον ανάδοχο.

3. Η περίπτωση γ' της ανωτέρω παραγράφου εφαρμόζεται αναλογικά και στην περίπτωση παραβίασης των ενδεικτικών προθεσμιών της παρούσας παραγράφου. Για την εφαρμογή της καθορίζονται υποχρεωτικά στα συμβατικά τεύχη και για την περίοδο έναρξης των εργασιών εκτέλεσης, ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες ανά έναν (1) ή το πολύ δύο (2) μήνες ανάλογα με το μέγεθος του έργου και τις συνθήκες εκτέλεσης. Οι ως άνω υποχρεωτικές ενδεικτικές προθεσμίες τίθενται για το διάστημα από την υπογραφή της σύμβασης μέχρι το

πέρασ του ενός τετάρτου (1/4) της αρχικής συμβατικής προθεσμίας περαίωσης. Το χρονικό αυτό διάστημα δεν μπορεί να είναι μικρότερο από έξι (6) μήνες.

4. Αν υφίσταται λόγος έκπτωσης, κοινοποιείται στον ανάδοχο ειδική πρόσκληση της διευθύνουσας υπηρεσίας, η οποία αναφέρεται απαραίτητα στις διατάξεις του άρθρου αυτού και περιλαμβάνει συγκεκριμένη περιγραφή ενεργειών ή εργασιών που πρέπει να εκτελέσει ο ανάδοχος μέσα στην τασσόμενη προθεσμία. Η τασσόμενη προθεσμία πρέπει να είναι εύλογη, δηλαδή ανάλογη του χρόνου που απαιτείται κατά την κοινή αντίληψη για την εκτέλεση των εργασιών ή των ενεργειών. Δεν μπορεί πάντως να είναι μικρότερη από δέκα (10) ημέρες, ούτε και μεγαλύτερη από τριάντα (30) ημέρες.

Όταν ζητείται η λήψη μέτρων για την αποτροπή επείγοντος κινδύνου, η προθεσμία που τάσσεται μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών.

5. Παρά την κοινοποίηση της ειδικής πρόσκλησης και τις προθεσμίες που τάσσει για την εκτέλεση συγκεκριμένων εργασιών ή ενεργειών, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τηρεί τις εκ της συμβάσεως υποχρεώσεις του, για την εμπρόθεσμη εκτέλεση των έργων ή τμημάτων του και υφίσταται τις νόμιμες συνέπειες από την τυχόν υπέρβαση των συμβατικών προθεσμιών.

6. Αν η προθεσμία που τέθηκε με την ειδική πρόσκληση παρήλθε χωρίς ο ανάδοχος να συμμορφωθεί με το περιεχόμενό της, κηρύσσεται έκπτωσης αμέσως και πάντως πριν από την παρέλευση δεκαπέντε (15) ημερών από την πάροδο της προθεσμίας, με απόφαση του προϊσταμένου της διευθύνουσας υπηρεσίας. Στην απόφαση προσδιορίζονται οι εργασίες και ενέργειες που τυχόν εκτέλεσε ο ανάδοχος, σε συμμόρφωση προς την ειδική πρόσκληση και αιτιολογείται η έκπτωση, με αναφορά στις εργασίες που δεν εκτέλεσε και ενέργειες που δεν συμμορφώθηκε.

7. Αν κατά της απόφασης έκπτωσης δεν ασκηθεί εμπρόθεσμα ένσταση ή αν απορριφθεί η ένσταση από την αρμόδια προς τούτο προϊσταμένη αρχή, η έκπτωση καθίσταται οριστική. Αν ασκηθεί εμπρόθεσμα ένσταση, αναστέλλονται οι συνέπειες της έκπτωσης μέχρι αυτή να οριστικοποιηθεί και ο ανάδοχος υποχρεούται να συνεχίσει τις εργασίες της εργολαβίας. Η απόφαση επί της ενστάσεως εκδίδεται, μετά γνώμη του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου, από την προϊσταμένη αρχή και κοινοποιείται υποχρεωτικά, εντός δύο (2) μηνών από την κατάθεσή της. Η τυχόν αποδοχή ή απόρριψη της ένστασης αιτιολογείται, μεταξύ δε των λόγων αποδοχής μπορεί να περιλαμβάνεται και η καταφανής βελτίωση του ρυθμού ή της ποιότητας των εκτελούμενων εργασιών, ώστε να πιθανολογείται βάσιμα η έγκαιρη και έντεχνη εκτέλεση του έργου. Αν η ανωτέρω δίμηνη προθεσμία παρέλθει άπρακτη, κινείται η πειθαρχική διαδικασία κατά των υπαίτιων υπαλλήλων κατά το άρθρο 40 του παρόντος, για την επιβολή ποινών αναλόγων προς τις επιπτώσεις της αμέλειάς τους στα συμφέροντα του κυρίου του έργου, επιπλέον δε, ο ανάδοχος υποχρεούται να διακόψει τις εργασίες, έως ότου εκδοθεί ρητή απόφαση της προϊσταμένης αρχής επί της ενστάσεώς του. Για το χρόνο διάρκειας της διακοπής δικαιούται ισόποση παράταση προθεσμίας με αναθεώρηση, εφόσον η ένστασή του γίνει τελικά αποδεκτή, ενώ η διακοπή των εργασιών δεν αποτελεί λόγο για τη διάλυση της σύμβασης. Ουδεμία εργασία εκτελούμενη μετά την ημέρα

της κατά τα άνω υποχρεωτικής διακοπής των εργασιών και μέχρι την έκδοση τυχόν θετικής για τον ανάδοχο αποφάσεως πιστοποιείται για πληρωμή. Μόλις οριστικοποιηθεί η έκπτωση, η προϊσταμένη αρχή υποχρεούται να ενημερώσει εγγράφως τη Διεύθυνση Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελματιών της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

8. Αν μετά την κήρυξη της έκπτωσης και πριν από την οριστικοποίησή της ο ανάδοχος εξακολουθεί να παραμελεί τις υποχρεώσεις του, η διευθύνουσα υπηρεσία μπορεί να επέμβει για την αποτροπή ενδεχόμενων κινδύνων για το έργο και εκτελεί τις απαιτούμενες προς τούτο εργασίες σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου. Επίσης εκτελεί τις απαραίτητες κατεπείγουσες εργασίες μετά την οριστικοποίηση της έκπτωσης και μέχρι τον καθορισμό του τρόπου εκτέλεσης των υπολειπόμενων εργασιών, από την αρμόδια προϊσταμένη αρχή. Η εκτέλεση των εργασιών της παραγράφου αυτής γίνεται με απευθείας ανάθεση σε άλλον εργολήπτη ή με πρόχειρο διαγωνισμό ή με αυτεπιστασία.

9. Αν η έκπτωση καταστεί οριστική, ο ανάδοχος αποξενώνεται και αποβάλλεται αμέσως από το έργο και η εργολαβία εκκαθαρίζεται το συντομότερο δυνατό.

Κατ' εξαίρεση, μπορεί να επιτραπεί στον έκπτωτο ανάδοχο να συμπληρώσει ημιτελείς εργασίες, ώστε να καταστεί δυνατή η επιμέτρησή τους ή να εκτελέσει εργασίες προς άρση ή αποτροπή κινδύνων.

10. Κατά του οριστικά έκπτωτου αναδόχου επέρχονται αθροιστικά οι εξής συνέπειες, τις οποίες υποχρεούται να υλοποιήσει η διευθύνουσα υπηρεσία εντός μηνός από την οριστικοποίηση της έκπτωσης:

α) Καθίσταται άμεσα απαιτητό το αναπόσβεστο μέρος της προκαταβολής προσαυξημένο με τους νόμιμους τόκους και εισπράττεται από τον κύριο του έργου με κατάπτωση ανάλογου ποσού της αντίστοιχης εγγύησης.

β) Καταπίπτει υπέρ του κυρίου του έργου, ως ειδική ποινική ρήτρα, το σύνολο των εγγυήσεων για την καλή εκτέλεση του έργου, όπως ορίζονται στο άρθρο 35 του παρόντος.

γ) Καταπίπτει το σύνολο των ποινικών ρητρών που προβλέπονται για την υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας περαίωσης του έργου και για τις τμηματικές προθεσμίες. Οι ποινικές ρήτρες περιλαμβάνονται στον εκκαθαριστικό λογαριασμό της έκπτωτης εργολαβίας.

11. Για την εκκαθάριση της εργολαβίας καλείται ο έκπτωτος ανάδοχος να υποβάλει μέσα σε έναν (1) μήνα την επιμέτρηση των εργασιών που έχει εκτελέσει. Αν αμελήσει την υποχρέωσή του αυτή, η διευθύνουσα υπηρεσία προβαίνει η ίδια στη σύνταξη της επιμέτρησης ή την αναθέτει σε ιδιώτη μηχανικό, καλώντας τον έκπτωτο ανάδοχο να παραστεί. Η επιμέτρηση ελέγχεται και εγκρίνεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία εντός μηνός από της υποβολής της και κοινοποιείται στον έκπτωτο ανάδοχο, ο οποίος μπορεί να υποβάλει ένσταση εντός δεκαπέντε (15) ημερών. Το ίδιο ισχύει αναλογικά και αν η επιμέτρηση συνταχθεί με επιμέλεια της διευθύνουσας υπηρεσίας. Επί της ένστασης αποφαινεται η προϊσταμένη αρχή εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της. Αν η επιμέτρηση ανατεθεί προς σύνταξη σε ιδιώτη μηχανικό, η σχετική δαπάνη καταβάλλεται από τις πιστώσεις του έργου με απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας και περιλαμβάνεται στον εκκαθαριστικό λογαριασμό της έκπτωτης εργολαβίας. Η επιμέτρηση περιλαμβάνει

μόνο ολοκληρωμένες εργασίες. Κατ' εξαίρεση ημιτελείς εργασίες και εισκομισθέντα στο εργοτάξιο υλικά περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση, αν κατά την κρίση της υπηρεσίας είναι χρήσιμα για τον κύριο του έργου, εν όψει της προοπτικής συνέχισής του.

12. Στον εκκαθαριστικό λογαριασμό περιλαμβάνεται το σύνολο των ποινικών ρητρών της παραγράφου 10 και κάθε άλλη εκκαθαρισμένη απαίτηση κατά του έκπτωτου αναδόχου. Αν ο εκκαθαριστικός λογαριασμός είναι αρνητικός, η διαφορά εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την είσπραξη των απαιτήσεων του κυρίου του έργου. Αν κατά την παραλαβή των εργασιών της έκπτωτης εργολαβίας, που διενεργείται ταυτόχρονα ως προσωρινή και οριστική, προκύψουν διαφορές στα ποσά του εκκαθαριστικού λογαριασμού, συντάσσεται νέος τελικός λογαριασμός, αλλιώς ο εκκαθαριστικός λογαριασμός ισχύει ως τελικός.

13. Αν, μετά την οριστικοποίηση της έκπτωσης, η προϊσταμένη αρχή αποφασίσει την ολοκλήρωση του έργου, προσκαλεί τον επόμενο κατά σειρά μειοδότη του διαγωνισμού, στον οποίο αναδείχθηκε ο έκπτωτος ανάδοχος και του προτείνει να αναλάβει αυτός το έργο ολοκλήρωσης της έκπτωτης εργολαβίας, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και βάσει της προσφοράς που υπέβαλε στο διαγωνισμό. Η σύμβαση εκτέλεσης συνάπτεται εφόσον εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της πρότασης περιέλθει στην προϊσταμένη αρχή έγγραφη και ανεπιφύλακτη αποδοχή της. Η άπρακτη πάροδος της προθεσμίας θεωρείται ως απόρριψη της πρότασης. Αν ο ανωτέρω μειοδότης δεν δεχθεί την πρόταση σύναψης σύμβασης, η προϊσταμένη αρχή προσκαλεί τον επόμενο κατά σειρά μειοδότη, ακολουθώντας κατά τα λοιπά την ίδια διαδικασία. Εφόσον και αυτός απορρίψει την πρόταση, η προϊσταμένη αρχή για την ανάδειξη αναδόχου στο έργο προσφεύγει κατά την κρίση της είτε στην ανοικτή δημοπρασία είτε στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, κατά τις οικείες διατάξεις.

Η διαδικασία της παραγράφου αυτής δεν εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση που η προϊσταμένη αρχή κρίνει αιτιολογημένα ότι οι παραπάνω προσφορές δεν είναι ικανοποιητικές για τον κύριο του έργου, ενώ μπορεί να εφαρμόζεται αναλογικά και σε περίπτωση ολοκλήρωσης του έργου, ύστερα από αυτοδίκαιη διάλυση της σύμβασης κατόπιν πτώχευσης του αναδόχου ή διάλυση με υπαιτιότητα του κυρίου του έργου κατά τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 62

Διακοπή εργασιών - Διάλυση της σύμβασης

1. Η σύμβαση διαλύεται από την κοινοποίηση στον ανάδοχο διαταγής του φορέα κατασκευής του έργου για οριστική διακοπή των εργασιών, εκτός αν με τη διαταγή αυτή ορίζεται μεταγενέστερος χρόνος διάλυσης, για να εκτελεσθούν οριζόμενες στη διαταγή εργασίες.

2. Ο ανάδοχος μπορεί να ζητήσει τη διάλυση της σύμβασης:

α. Αν μετά την υπογραφή της σύμβασης καθυστερήσει η έναρξη των εργασιών περισσότερο από τρεις (3) μήνες με υπαιτιότητα του φορέα κατασκευής ή του κυρίου του έργου, εκτός αν στη σύμβαση ορίζεται διαφορετικά σχετικά με την έναρξη των εργασιών.

β. Αν οι εργασίες, ύστερα από την έναρξή τους, διακοπούν είτε με διαταγή είτε από υπαιτιότητα του φορέα

κατασκευής ή του κυρίου του έργου για διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών από την κοινοποίηση της διαταγής διακοπής στην πρώτη περίπτωση ή από την επίδοση ειδικής δήλωσης του αναδόχου στη δεύτερη.

Σε περίπτωση διακοπής για καθυστέρηση πληρωμών, σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 53 του παρόντος, η διάλυση μπορεί να ζητηθεί μετά δίμηνο από τη δήλωση διακοπής των εργασιών.

γ. Αν η καθυστέρηση των εργασιών χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου υπερβεί την οριακή προθεσμία.

3. Αν υπάρχει υπαιτιότητα του φορέα κατασκευής ή του κυρίου του έργου, για διακοπή των εργασιών, ο ανάδοχος υποβάλλει την ειδική δήλωση διακοπής των έργων στον προϊστάμενο της διευθύνουσας υπηρεσίας. Με τη δήλωση αυτή:

α) Καθορίζεται συγκεκριμένα η υπαιτιότητα, που αποδίδεται στον φορέα κατασκευής ή τον κύριο του έργου, η οποία προκαλεί τη διακοπή των έργων.

β) Δίνονται στοιχεία για τα τμήματα του έργου που έχουν κατασκευαστεί μέχρι τη διακοπή των εργασιών και για την εκτίμηση της αξίας τους.

γ) Περιγράφονται τα τμήματα του έργου που υπολείπονται για εκτέλεση και αιτιολογείται για καθένα από αυτά η έλλειψη δυνατότητας κατασκευής, λόγω της υπαιτιότητας του φορέα κατασκευής ή του κυρίου του έργου, αν πρόκειται για τέτοια περίπτωση. Δήλωση που δεν περιλαμβάνει τα ανωτέρω στοιχεία, δεν παράγει έννομο αποτέλεσμα. Η δήλωση κοινοποιείται και στον κύριο του έργου, όταν αυτός δεν ταυτίζεται με τον φορέα κατασκευής του έργου.

4. Μετά την επίδοση της ειδικής δήλωσης, κατά την παράγραφο 3 η διευθύνουσα υπηρεσία εξακριβώνει μέσα σε δέκα (10) ημέρες τα στοιχεία της δήλωσης και εκδίδει απόφαση που αποδέχεται ή απορρίπτει το περιεχόμενο της δήλωσης.

5. Αν περάσει διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών από την επίδοση της ειδικής δήλωσης του αναδόχου, για διακοπή των εργασιών με υπαιτιότητα του φορέα κατασκευής ή του κυρίου του έργου, ή δύο (2) μηνών, σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών, ο ανάδοχος μπορεί να ζητήσει τη διάλυση της σύμβασης. Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία των προηγούμενων παραγράφων συνεκτιμώνται για το σχηματισμό γνώμης στο αίτημα του αναδόχου.

6. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος ζητήσει τη διάλυση της σύμβασης, λόγω παρέλευσης της οριακής προθεσμίας με υπαιτιότητα του φορέα κατασκευής ή του κυρίου του έργου, η απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας πρέπει να κοινοποιηθεί στον ανάδοχο μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών. Μέχρι τότε, όπως και σε περίπτωση απορριπτικής απόφασης, οι εργασίες συνεχίζονται μέχρι την επίλυση της σχετικής διαφοράς, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

7. Το δικαίωμα του αναδόχου για αίτηση διάλυσης της σύμβασης, στις περιπτώσεις που προβλέπονται από το στοιχείο α' και από την πρώτη περίπτωση του στοιχείου β' της παραγράφου 2, ασκείται μόνο μετά πάροδο τριών (3) μηνών από την υπογραφή της σύμβασης, αν σε αυτή δεν ορίζεται διαφορετικά σχετικά με την έναρξη των εργασιών ή από την κοινοποίηση της διαταγής διακοπής των εργασιών. Η αίτηση επιδίδεται στη διευθύνουσα υπηρεσία και κοινοποιείται στον κύριο του έργου, όταν αυτός δεν ταυτίζεται με τον φορέα

κατασκευής του έργου. Για την αίτηση αποφασίζει η διευθύνουσα υπηρεσία που κοινοποιεί την απόφασή της στην προϊστάμενη αρχή.

8. Στις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται διαφορετικά, αν δεν εκδοθεί απόφαση μέσα σε δύο (2) μήνες από την επίδοση της αίτησης στη διευθύνουσα υπηρεσία, θεωρείται ότι η αίτηση έγινε δεκτή. Η αποδοχή της διάλυσης επέχει τη θέση της βεβαίωσης για την περαίωση των εργασιών. Στις περιπτώσεις διάλυσης της σύμβασης, ο ανάδοχος μπορεί με αίτησή του να ζητήσει να εγκριθεί η διενέργεια και της οριστικής παραλαβής μαζί με την προσωρινή, χωρίς να απαιτείται η παρέλευση του χρόνου εγγύησης, αν από τη φύση των εργασιών δεν δικαιολογείται η συντήρησή τους, ούτε απαιτείται η δοκιμασία του χρόνου.

Άρθρο 63 Ματαίωση διάλυσης

1. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος συμφωνεί μπορεί να ματαιωθεί η διάλυση, αφού αποζημιωθεί ο ανάδοχος για τις θετικές του μόνο ζημιές που προκλήθηκαν από την καθυστέρηση της έναρξης ή τη διακοπή των εργασιών.

2. Για τη ματαίωση της διάλυσης, ο ανάδοχος υποβάλλει οίκοθεν ή ύστερα από πρόσκληση της υπηρεσίας σχετική αίτηση με στοιχεία υπολογισμού της αποζημίωσης που αξιώνει. Η διευθύνουσα υπηρεσία διαβιβάζει την αίτηση στην προϊστάμενη αρχή, με ταυτόχρονη σχετική εισήγησή της. Η προϊστάμενη αρχή συγκροτεί επιτροπή που ερευνά το βάσιμο των απαιτήσεων του αναδόχου και εκτιμά το ύψος των θετικών ζημιών που προκλήθηκαν από την καθυστέρηση της έναρξης ή τη διακοπή των εργασιών. Η επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τον ανάδοχο πληροφορίες και συμπληρωματικά στοιχεία.

3. Η ματαίωση διάλυσης της σύμβασης και η σχετική αποζημίωση εγκρίνονται με απόφαση της προϊστάμενης αρχής. Η έγκριση ματαίωσης της διάλυσης γίνεται μετά από προηγούμενη γραπτή αποδοχή του ύψους της αποζημίωσης από τον ανάδοχο. Η αποζημίωση δεν μπορεί να είναι ανώτερη από αυτή που έχει εκτιμήσει η επιτροπή της προηγούμενης παραγράφου, εκτός αν πρόκειται για διόρθωση ή συμπλήρωση των στοιχείων της έκθεσης της επιτροπής. Με την έγκριση της ματαίωσης μπορεί να εγκριθούν και οι αναγκαίες προσαρμογές στις προθεσμίες του έργου.

Άρθρο 64

Αποζημίωση αναδόχου λόγω διάλυσης της σύμβασης

1. Σε όλες τις περιπτώσεις, που διαλύεται η σύμβαση από τον φορέα κατασκευής ή τον κύριο του έργου και υπό την προϋπόθεση ότι μέχρι το χρόνο εκείνον έχουν εκτελεσθεί εργασίες αξίας μικρότερης από τα τρία τέταρτα (3/4) του αρχικού συνολικού συμβατικού ποσού, καθώς και στις περιπτώσεις που διαλύεται η σύμβαση με αίτηση του αναδόχου, καταβάλλεται στον ανάδοχο, εκτός από την αξία των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί:

α) Η αξία των υλικών που έχουν προσκομισθεί ή βρίσκονται στο στάδιο παραγωγής ή προμήθειας. Η αξία των υλικών καταβάλλεται εφόσον είχε δοθεί εντολή να προσκομισθούν ή επιβάλλονταν η παραγωγή ή η προμήθεια από το χρονοδιάγραμμα των εργασιών σε

συνδυασμό με τις τυχόν ειδικές συνθήκες του συγκεκριμένου έργου, που επιβάλλουν την προσκόμιση, την παραγωγή ή προμήθεια υλικών.

β) Η αξία του αναπόσβεστου μέρους των εγκαταστάσεων. Η αξία αυτή καταβάλλεται μόνον εφόσον πρόκειται για τις πράγματι απαραίτητες για το έργο εγκαταστάσεις, αφού ληφθεί υπόψη η τυχόν χρησιμοποίησή τους από τον ανάδοχο σε άλλα έργα ή η υπαίτια παράλειψη χρησιμοποίησής τους.

γ) Αποζημίωση για το τεκμαιρόμενο όφελος που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του πέντε τοις εκατό (5%) του αρχικού συνολικού συμβατικού ποσού, μειωμένου κατά το ένα τέταρτο (1/4) και ύστερα από αφαίρεση της αξίας των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί, καθώς και των υλικών και του αναπόσβεστου μέρους των εγκαταστάσεων που η αποζημίωσή τους αναγνωρίζεται στη συγκεκριμένη περίπτωση. Για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές συνθήκες και ιδίως το μέγεθος του έργου, ο χρόνος αποδέσμευσης του αναδόχου και η ωφέλεια του αναδόχου από άλλη εργασία κατά τους όρους του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 700 του Αστικού Κώδικα.

2. Η ανωτέρω αποζημίωση, καθώς και η αποζημίωση για το τεκμαιρόμενο όφελος του αναδόχου προτείνεται από την επιτροπή παραλαβής του έργου και καθορίζεται με απόφαση της προϊστάμενης αρχής κατά την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής.

Άρθρο 65 Υποκατάσταση

1. Η υποκατάσταση του αναδόχου από τρίτο στην κατασκευή μέρους ή όλου του έργου (εκχώρηση του έργου) απαγορεύεται χωρίς έγκριση του φορέα κατασκευής του έργου. Η έγκριση της υποκατάστασης γίνεται από την προϊστάμενη αρχή, μετά από πρόταση της διευθύνουσας υπηρεσίας, εφόσον η εργοληπτική επιχείρηση, που θα υποκαταστήσει τον ανάδοχο, έχει τα ίδια προσόντα που απαιτήθηκαν για την ανάληψη του έργου από τον ανάδοχο και παρέχει τα απαραίτητα εχέγγυα για την κατασκευή του έργου, κατά την κρίση της προϊστάμενης αρχής που λαμβάνει υπόψη της και τα σχετικά στοιχεία του Μ.Ε.Ε.Π.

Αν διαπιστωθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο ότι έχει γίνει άμεση ή έμμεση υποκατάσταση του αναδόχου από άλλη εργοληπτική επιχείρηση, ο κύριος του έργου ή ο φορέας κατασκευής κηρύσσει έκπτωτο τον ανάδοχο, μετά γνώμη του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου.

2. Σε κάθε περίπτωση υποκατάστασης ο ανάδοχος ευθύνεται μαζί με τον υποκατάστατο εις ολόκληρον προς τον κύριο του έργου, το προσωπικό του έργου και οποιονδήποτε τρίτο. Κατ' εξαίρεση μπορεί να εγκριθεί η υποκατάσταση με απαλλαγή του αναδόχου από την ευθύνη του προς τον κύριο του έργου, αν αυτό επιβάλλεται από το συμφέρον του έργου και ο ανάδοχος βρίσκεται σε προφανή αδυναμία να περατώσει το έργο.

3. Για να εγκριθεί η υποκατάσταση με απαλλαγή από την ευθύνη του αρχικού αναδόχου, στην αίτηση του αναδόχου προσδιορίζεται το τμήμα της εργολαβίας, για το οποίο ζητείται η υποκατάσταση με απαλλαγή από την ευθύνη και η πιστοποίηση μετά την οποία όλες οι πληρωμές θα διενεργούνται απευθείας στον νέο ανάδοχο. Μαζί με την αίτηση υποβάλλεται και δήλωση του νέου αναδόχου ότι αποδέχεται το περιεχόμενο της αίτησης,

σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού. Με την απόφαση έγκρισης της υποκατάστασης με απαλλαγή καθορίζεται το τμήμα της εργολαβίας για το οποίο ισχύει η υποκατάσταση, αν η υποκατάσταση δεν γίνεται για το σύνολο του έργου, η πιστοποίηση μετά την οποία οι πληρωμές θα διενεργούνται στον νέο ανάδοχο, οι εγγυήσεις του νέου αναδόχου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Στις περιπτώσεις της παραγράφου αυτής ο υποκατάστατος του αναδόχου επέχει στο εξής θέση αναδόχου και αναλαμβάνει όλες τις ευθύνες για το σύνολο του έργου ή για τα τμήματα του έργου που προσδιορίζονται με την απόφαση έγκρισης της υποκατάστασης με απαλλαγή της ευθύνης του αρχικού αναδόχου. Επίσης αναλαμβάνει και τις υποχρεώσεις του αρχικού αναδόχου προς το προσωπικό που εργάστηκε στο έργο τους τελευταίους τρεις (3) μήνες πριν από την υποκατάσταση. Οι εγγυήσεις επί ονόματι του αρχικού αναδόχου ή του μέρους τους που ορίζεται με την εγκριτική απόφαση αποδίδονται, αφού προηγουμένως κατατεθούν νέες ισόποσες εγγυήσεις από τον νέο ανάδοχο. Μόνο μετά την κατάθεση αυτή επέρχεται η απαλλαγή του αρχικού αναδόχου από την ευθύνη του.

4. Σε περίπτωση αναδόχου κοινοπραξίας που την υποκατάσταση ζητεί μέλος της, απαιτείται η συναίνεση όλων των μελών της κοινοπραξίας και κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι προηγούμενες παράγραφοι.

5. Σε κάθε περίπτωση υποκατάστασης γίνεται ανακοίνωση στο Μ.Ε.ΕΠ. για να ληφθεί υπόψη κατά την κρίση της εκχωρούσας επιχείρησης σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.

Άρθρο 66

Κατασκευαστική κοινοπραξία

1. Επιτρέπεται η σύσταση κοινοπραξίας μεταξύ εργοληπτικών επιχειρήσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 80 του παρόντος, όπως κάθε φορά ισχύει, για την κατασκευή έργου, το οποίο έχει αναλάβει μία ή περισσότερες από τις επιχειρήσεις αυτές (κατασκευαστική κοινοπραξία), αν:

α) όλα τα μέλη της κατασκευαστικής κοινοπραξίας ανήκουν στις καλούμενες από τη διακήρυξη τάξεις και κατηγορίες του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) και

β) το συμφωνητικό σύστασης της κοινοπραξίας γνωστοποιείται στον κύριο του έργου ή τον φορέα κατασκευής. Αν δεν γνωστοποιηθεί, δεν αναγνωρίζεται από τον κύριο του έργου ή τον φορέα κατασκευής. Ο κύριος του έργου ή ο φορέας κατασκευής μπορεί να μην εγκρίνει τη σύσταση της κοινοπραξίας, με απόφαση που λαμβάνεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός από την ανωτέρω γνωστοποίηση. Μέχρι την έγκριση ή μέχρι την παρέλευση της προθεσμίας αυτής δεν επιτρέπεται η σύμπραξη της κοινοπραξίας στην κατασκευή του έργου. Ο αριθμός των μελών της κατασκευαστικής κοινοπραξίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία, αν το έργο ανατέθηκε σε μία επιχείρηση, ή το διπλάσιο του αρχικού αριθμού των εργοληπτικών επιχειρήσεων, αν το έργο ανατέθηκε σε κοινοπραξία εργοληπτικών επιχειρήσεων.

2. Ο ανάδοχος πρέπει να διατηρεί συνολικό ποσοστό συμμετοχής στην κατασκευαστική κοινοπραξία τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%).

Αν ο ανάδοχος είναι κοινοπραξία, πρέπει επιπλέον κάθε επιχείρηση της κοινοπραξίας να διατηρεί ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής δεκαπέντε τοις εκατό (15%), εκτός αν η συμμετοχή της στην αρχική κοινοπραξία ανέρχεται σε ποσοστό μικρότερο του δεκαπέντε τοις εκατό (15%), οπότε αυτό ισχύει ως ελάχιστο ποσοστό και στην κατασκευαστική κοινοπραξία. Στην περίπτωση αναδόχου κοινοπραξίας επιχειρήσεων της ίδιας κατηγορίας, το ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής καθεμίας των επιχειρήσεων αυτών στην κατασκευαστική κοινοπραξία δεν μπορεί να είναι κατώτερο από είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). Κάθε άλλη νέα επιχείρηση που μετέχει στην κατασκευαστική κοινοπραξία πρέπει να έχει ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

Τα επιπλέον μέλη της κοινοπραξίας δεν επιτρέπεται να είναι κοινοπραξίες.

3. Τα μέλη της κοινοπραξίας ευθύνονται εις ολόκληρον έναντι του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής, για το σύνολο του έργου.

4. Στον υπολογισμό της εμπειρίας και του ορίου ανεκτέλεστου μέρους εργολαβιών δημόσιων έργων κάθε εργοληπτικής επιχείρησης, όπως το όριο αυτό προσδιορίζεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 20 του παρόντος, λαμβάνονται υπόψη και τα έργα που εκτελέστηκαν από κατασκευαστικές κοινοπραξίες, στις οποίες συμμετείχε καθεμία από αυτές τις εργοληπτικές επιχειρήσεις, κατά το ποσοστό συμμετοχής της.

Άρθρο 67

Όροι και διαδικασία έγκρισης κατασκευαστικής κοινοπραξίας

1. Η γνωστοποίηση της σύστασης κατασκευαστικής κοινοπραξίας μεταξύ εργοληπτικών επιχειρήσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 80 του παρόντος, η οποία προτίθεται να εκτελέσει έργο, που έχει αναλάβει μία ή περισσότερες από αυτές, γίνεται με αίτηση του αναδόχου, η οποία υποβάλλεται στη διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία, μαζί με πρωτότυπο συμφωνητικό σύστασης της κατασκευαστικής κοινοπραξίας και φάκελο δικαιολογητικών, σύμφωνα με την παράγραφο 3.

2. Το συμφωνητικό σύστασης της κατασκευαστικής κοινοπραξίας τελεί υπό την αίρεση έγκρισής του και πρέπει να περιλαμβάνει, τουλάχιστον, τα εξής στοιχεία:

α) Σαφή αναφορά των στοιχείων των συμβαλλόμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων, από τα οποία να αποδεικνύεται η εγκυρότητα της σύστασης της κατασκευαστικής κοινοπραξίας και ότι αυτές έχουν και τις ιδιότητες που απαιτούνται από τις διατάξεις του άρθρου 66 του παρόντος και ειδικότερα:

i) Εάν πρόκειται περί ατομικής εργοληπτικής επιχείρησης εγγεγραμμένης στο Μ.Ε.ΕΠ., το ονοματεπώνυμο, την ισχύουσα επαγγελματική διεύθυνση και τον αριθμό εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. και την τάξη και τις κατηγορίες έργων στις οποίες είναι γραμμένη.

ii) Εάν πρόκειται περί εργοληπτικής επιχείρησης με νομική προσωπικότητα εγγεγραμμένης στο Μ.Ε.ΕΠ., την πλήρη επωνυμία και το διακριτικό τίτλο της εταιρίας, την ισχύουσα διεύθυνση, τον αριθμό εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. και την τάξη και τις κατηγορίες έργων στις οποίες είναι εγγεγραμμένη, καθώς και το ονοματεπώνυμο, την ισχύουσα διεύθυνση, το επάγγελμα και την ιδιότητα του φυσικού προσώπου, το οποίο είναι εξουσιοδοτη-

μένο για την υπογραφή του συμφωνητικού σύστασης της κατασκευαστικής κοινοπραξίας και τα στοιχεία της απόφασης του οργάνου, το οποίο δεσμεύει την εταιρία κατά το καταστατικό της, για την εκτέλεση του έργου σε κοινοπραξία με τα λοιπά μέλη της κατασκευαστικής κοινοπραξίας και για την εξουσιοδότησή του να υπογράψει το συμφωνητικό σύστασής της.

iii) Εάν πρόκειται για εργοληπτική επιχείρηση με έδρα εκτός Ελλάδος, μη εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.Ε.Π., τα στοιχεία των περιπτώσεων i και ii και αντί των στοιχείων εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π., τα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι πρόκειται περί εργοληπτικής επιχείρησης η οποία δύναται, σύμφωνα με το δίκαιο της έδρας της, να συμμετέχει σε δημοπρασίες και να αναλαμβάνει την εκτέλεση δημόσιων έργων, της τάξης και της κατηγορίας του συγκεκριμένου έργου το οποίο έχει αναλάβει ο ανάδοχος.

β) Σαφή αναφορά του ποσοστού συμμετοχής κάθε συμβαλλόμενης εργοληπτικής επιχείρησης στην κατασκευαστική κοινοπραξία, από την οποία να αποδεικνύεται πλήρως η τήρηση των σχετικών προϋποθέσεων έγκρισης της κοινοπραξίας αυτής, που ορίζουν οι διατάξεις του άρθρου 66 του παρόντος.

γ) Σαφή αναφορά του έργου για την εκτέλεση του οποίου συνιστάται η κατασκευαστική κοινοπραξία, η οποία να ταυτίζεται με τον τίτλο του έργου που έχει αναλάβει ο αρχικός ανάδοχος.

δ) Ρητή και ανεπιφύλακτη δήλωση όλων των συμβαλλομένων περί αποδοχής όλων των όρων της σύμβασης, μεταξύ του εργοδότη και του αναδόχου και περί της εις ολόκληρον ευθύνης τους έναντι του εργοδότη για το σύνολο του έργου.

ε) Ορισμό φυσικού προσώπου, ως εκπροσώπου της κατασκευαστικής κοινοπραξίας, με τον αναπληρωτή του για τους οποίους ισχύουν τα εξής:

i) Σε περίπτωση που ο αρχικός ανάδοχος είναι κοινοπραξία, ο εκπρόσωπος πρέπει να είναι μέλος αυτής ή νόμιμος εκπρόσωπος εταιρίας, μέλους της κοινοπραξίας, ο δε αναπληρωτής μπορεί να είναι μέλος ή νόμιμος εκπρόσωπος των υπόλοιπων μελών της κατασκευαστικής κοινοπραξίας.

ii) Σε περίπτωση που ο αρχικός ανάδοχος είναι μία εργοληπτική επιχείρηση, ο εκπρόσωπος πρέπει να είναι το φυσικό πρόσωπο που τη συνιστά (επί ατομικής επιχείρησης) ή ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτής (επί εταιρίας) και ο αναπληρωτής μπορεί να είναι πρόσωπο με τις ίδιες ιδιότητες από τα υπόλοιπα μέλη της κατασκευαστικής κοινοπραξίας.

iii) Σε όλες τις περιπτώσεις ισχύουν αναλόγως κατά τα λοιπά και οι σχετικές διατάξεις των άρθρων 39 και 70 παράγραφοι 2 και 4 του παρόντος.

3. Ο φάκελος των δικαιολογητικών που συνοδεύει την αίτηση της παραγράφου 1 περιέχει ιδίως τα εξής:

α) Τα νομιμοποιητικά έγγραφα που τεκμηριώνουν τα στοιχεία της παραγράφου 2α, όπως τα ισχύοντα καταστατικά, αποφάσεις διοικητικών συμβουλίων, εξουσιοδοτήσεις κ.λπ..

β) Τις ισχύουσες βεβαιώσεις εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π. (σε αντίγραφα νομίμως επικυρωμένα) για τις περιπτώσεις i και ii της παραγράφου 2α και τα αντίστοιχα σχετικά στοιχεία για την περίπτωση iii της ίδιας παραγράφου.

γ) Τις συμβολαιογραφικές πράξεις ορισμού εκπροσώπου και αναπληρωτή, σύμφωνα με την ανωτέρω παρά-

γραφο 2ε και τα άρθρα 39 και 70 παράγραφοι 2 και 4 του παρόντος.

δ) Πιστοποιητικά από τα οποία να αποδεικνύεται ότι τα επιπλέον του αρχικού αναδόχου μέλη της κατασκευαστικής κοινοπραξίας δεν βρίσκονται υπό πτώχευση, εκκαθάριση, αναγκαστική διαχείριση ή προκειμένου για επιχείρηση με έδρα εκτός Ελλάδας, σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση που προκύπτει από παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη από τη νομοθεσία της έδρας της.

ε) Πιστοποιητικά από τα οποία να αποδεικνύεται ότι τα παρακάτω πρόσωπα δεν έχουν καταδικασθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για αδικήματα τα οποία στερούν το δικαίωμα συμμετοχής στη δημοπρασία, όπως καθορίζονται κάθε φορά στη διακήρυξη δημοπράτησης του συγκεκριμένου έργου. Τα πιστοποιητικά αυτά πρέπει να έχουν εκδοθεί από την αρμόδια εισαγγελική αρχή ή την αντίστοιχη δημόσια αρχή (επί επιχειρήσεων με έδρα εκτός Ελλάδας, μη εγγεγραμμένων στο Μ.Ε.Ε.Π.) και αφορούν στα εξής φυσικά πρόσωπα:

i) επί ατομικής επιχείρησης, στο πρόσωπο που ανήκει αυτή,

ii) επί προσωπικής εταιρίας, στους διαχειριστές,

iii) επί Ε.Π.Ε. στους διαχειριστές,

iv) επί Α.Ε. στον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου και στον Διευθύνοντα Σύμβουλο,

v) στον εκπρόσωπο της κατασκευαστικής κοινοπραξίας και στον αναπληρωτή του.

στ) Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της εργοληπτικής επιχείρησης ότι δεν της επιβλήθηκε για πειθαρχικό παράπτωμα ποινή η οποία της στερεί το δικαίωμα συμμετοχής στη δημοπρασία.

ζ) Βεβαιώσεις των αρμόδιων οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης (βεβαιώσεις ασφαλιστικής ενημερότητας), από τις οποίες να αποδεικνύεται ότι κάθε επιπλέον του αρχικού αναδόχου μέλος της κατασκευαστικής κοινοπραξίας έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία ή με τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος.

η) Βεβαιώσεις των αρμόδιων φορολογικών αρχών (βεβαιώσεις φορολογικής ενημερότητας), από τις οποίες να αποδεικνύεται ότι κάθε επιπλέον του αρχικού αναδόχου μέλος της κατασκευαστικής κοινοπραξίας έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του τις σχετικές με την πληρωμή των φόρων, σύμφωνα με την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία ή με τη νομοθεσία της χώρας που είναι εγκατεστημένος.

θ) Υπεύθυνη δήλωση κάθε επιπλέον του αρχικού αναδόχου μέλους της κατασκευαστικής κοινοπραξίας, για το ύψος του ανεκτέλεστου μέρους των εργολαβικών της συμβάσεων δημόσιων έργων.

4. Εργοληπτικές επιχειρήσεις κάτοχοι «ενημερότητας πτυχίου» σε ισχύ δεν προσκομίζουν όσα από τα ανωτέρω δικαιολογητικά προσκομίστηκαν για την έκδοση της ενημερότητας πτυχίου.

5. Η διευθύνουσα υπηρεσία οφείλει να διαβιβάσει αμέσως στην προϊσταμένη αρχή την αίτηση του αναδόχου και τα συνημμένα σε αυτή στοιχεία, μαζί με αιτιολογημένη εισήγησή της για την έγκριση ή μη της σύστασης της κατασκευαστικής κοινοπραξίας. Επί της αιτήσεως αποφασίζει η προϊσταμένη αρχή, μέσα στην αποκλει-

στική προθεσμία του ενός (1) μηνός, που ορίζεται στις διατάξεις του τρίτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 66 του παρόντος. Αν κατά την εξέταση της αίτησης διαπιστωθούν ελλείψεις, μπορεί να προσκληθεί ο ανάδοχος για τη συμπλήρωσή τους. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να ανασταλεί η ανωτέρω προθεσμία, μέχρι τη συμπλήρωση των ελλείψεων και την υποβολή των δικαιολογητικών που λείπουν.

6. Η προϊσταμένη αρχή, με ειδική αιτιολόγηση, μπορεί να μην εγκρίνει τη σύσταση της κατασκευαστικής κοινοπραξίας, οι δε λόγοι μη έγκρισης μπορούν να βασίζονται μόνο σε τεκμηριωμένα στοιχεία προερχόμενα κυρίως από την υπηρεσία του μητρώου του άρθρου 92 του παρόντος, σχετικά με την ικανότητα και αξιοπιστία των εργοληπτικών επιχειρήσεων, που μετέχουν στην κατασκευαστική κοινοπραξία (εκτός από τον ανάδοχο), για την καλή και έγκαιρη κατασκευή του έργου. Η απόφαση αυτή της προϊσταμένης αρχής, περί μη έγκρισης της σύστασης της κατασκευαστικής κοινοπραξίας, εκδίδεται μόνο μέσα στην αποκλειστική προθεσμία της παραγράφου 5 και κοινοποιείται αμέσως στη διευθύνουσα υπηρεσία, καθώς και στον ανάδοχο, κατά τις διατάξεις του άρθρου 44 του παρόντος. Πριν από την ολοκλήρωση της ανωτέρω κοινοποίησης, και πάντως μέσα στην ανωτέρω αποκλειστική προθεσμία, αν εκδοθεί αρνητική απόφαση, η προϊσταμένη αρχή γνωστοποιεί στη διευθύνουσα υπηρεσία με κάθε πρόσφορο μέσο (όπως εσωτερικό σημείωμα, τηλεομοιοτυπία, τηλεφωνικώς) το γεγονός ότι εκδόθηκε η απόφαση και τα στοιχεία αυτής, για την επέλευση των συνεπειών της παραγράφου 7.

7. Η προϊσταμένη αρχή και η διευθύνουσα υπηρεσία υποχρεούνται ύστερα από σχετική αίτηση του αρχικού αναδόχου ή του εκπροσώπου της κατασκευαστικής κοινοπραξίας, που υποβάλλεται μετά από την παρέλευση της αποκλειστικής προθεσμίας της παραγράφου 5, να του γνωστοποιήσουν εγγράφως αν εκδόθηκε ή δεν εκδόθηκε μέσα στην προθεσμία απόφαση για τη μη έγκριση της κατασκευαστικής κοινοπραξίας. Σε περίπτωση μη χορήγησης απάντησης το αργότερο εντός της επόμενης εργάσιμης ημέρας, τεκμαίρεται η έγκριση της κοινοπραξίας, εκτός αν σε αυτήν μετέχουν μέλη που δεν ανήκουν σε καλούμενες από τη διακήρυξη τάξεις και κατηγορίες του Μ.Ε.Ε.Π. ή παραβιάζονται οι περιορισμοί που προβλέπει το άρθρο 66 του παρόντος ως προς την κατανομή των ποσοστών συμμετοχής. Σε περίπτωση μη έγκρισης της κατασκευαστικής κοινοπραξίας ο ανάδοχος μπορεί να προσβάλει τη σχετική απόφαση με αίτηση θεραπείας, σύμφωνα με το άρθρο 76 του παρόντος, μέσα στην προβλεπόμενη τρίμηνη προθεσμία, η οποία αρχίζει από την πλήρη κοινοποίηση της απόφασης, σύμφωνα με την παράγραφο 6.

8. Η απόφαση της προϊσταμένης αρχής, με την οποία εγκρίνεται η σύσταση της κατασκευαστικής κοινοπραξίας, κοινοποιείται αμέσως στον εκπρόσωπο αυτής, κατά τις διατάξεις του άρθρου 44 του παρόντος, καθώς και στη διευθύνουσα υπηρεσία, μαζί με επικυρωμένο αντίγραφο του υποβληθέντος συμφωνητικού σύστασης της κατασκευαστικής κοινοπραξίας.

Εάν η έγκριση της κατασκευαστικής κοινοπραξίας γίνει αυτοδικαίως κατά τις διατάξεις των τρίτου και τέταρτου εδαφίων της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 66 του παρόντος, η διευθύνουσα υπηρεσία οφείλει, εντός δέκα (10) ημερών από τότε που θα το

ζητήσει εγγράφως ο εκπρόσωπος αυτής, να εκδώσει σχετική βεβαίωση για την ανάληψη του έργου από αυτήν, προς χρήση ενώπιον των αρμόδιων φορολογικών, ελεγκτικών ή άλλων αρχών, χορηγώντας του και επικυρωμένο αντίγραφο του υποβληθέντος συμφωνητικού σύστασης της κατασκευαστικής κοινοπραξίας.

9. Στα πιστοποιητικά Μ.Ε.Κ. και Μ.Ε.Ε.Π., τα οποία εκδίδει η διευθύνουσα υπηρεσία, εν σχέσει με το έργο, καθώς και στις κάθε είδους βεβαιώσεις για την εμπειρία από την κατασκευή του έργου και για το ανεκτέλεστο, αναφέρονται τα στοιχεία τα οποία προκύπτουν από την ανάληψη του έργου από την κατασκευαστική κοινοπραξία, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις σχετικές διατάξεις του άρθρου 66 του παρόντος.

10. Μετά από τη ρητή ή αυτοδίκαιη έγκριση της κατασκευαστικής κοινοπραξίας, ο ανάδοχος υποκαθίσταται από αυτήν στην κατασκευή του έργου. Με αίτηση της εγκεκριμένης κατασκευαστικής κοινοπραξίας αντικαθίστανται οι εγγυήσεις εκτέλεσης του έργου που είχε χορηγήσει ο αρχικός ανάδοχος, εφαρμοζόμενων αναλόγως των σχετικών διατάξεων, όπως των άρθρων 35 και 39 της παραγράφου 1 του παρόντος.

Άρθρο 68

Υπεργολαβία

1. Όταν συνάπτεται σύμβαση μίσθωσης έργου μεταξύ του αναδόχου δημόσιου έργου και εργοληπτικής επιχείρησης του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 80 του παρόντος για την κατασκευή μέρους του έργου που έχει αναληφθεί από τον ανάδοχο (υπεργολαβία), ο υπεργολάβος θεωρείται «εγκεκριμένος» με τις συνέπειες του παρόντος, μετά από έγκριση του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής όταν συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

α) Ο υπεργολάβος έχει τα αντίστοιχα προσόντα για την εκτέλεση του έργου που αναλαμβάνει και ανήκει σε τάξη και κατηγορία έργου, αντίστοιχη με το ποσό της σύμβασης υπεργολαβίας και

β) Ο ανάδοχος, πριν από την εγκατάσταση του υπεργολάβου στο έργο έχει γνωστοποιήσει στον κύριο του έργου ή στον φορέα κατασκευής τη σύμβαση υπεργολαβίας.

Ο ανάδοχος του έργου πρέπει να διατηρεί ποσοστό τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%) του ποσού της σύμβασής του με τον κύριο του έργου ή τον φορέα κατασκευής, αφού ληφθούν υπόψη όλες οι συμβάσεις υπεργολαβιών που έχουν εγκριθεί.

Ο κύριος του έργου ή ο φορέας κατασκευής μπορούν με απόφασή τους, που εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την ανωτέρω γνωστοποίηση, να μην εγκρίνουν την υπεργολαβία αυτή.

Στα έργα με προϋπολογιζόμενη δαπάνη μεγαλύτερη του ορίου εφαρμογής της εκάστοτε ισχύουσας σχετικής Οδηγίας η αναθέτουσα αρχή μπορεί να υποχρεώσει με τη διακήρυξη τους διαγωνιζόμενους, στην περίπτωση που αναδειχθούν ανάδοχοι, να αναθέσουν σε τρίτους υπεργολάβους συμβάσεις που αντιπροσωπεύουν κατά μέγιστο όριο το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας των έργων που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης. Στην περίπτωση αυτή η διακήρυξη αναφέρει τα στοιχεία που πρέπει να υποβληθούν από τους διαγωνιζόμενους για την απόδειξη της συνεργασίας. Κατά την

υπογραφή της σύμβασης εκτέλεσης ο ανάδοχος οφείλει να προσκομίσει την υπεργολαβική σύμβαση, εφαρμοζόμενης κατά τα λοιπά της κείμενης νομοθεσίας για την έγκριση της υπεργολαβίας. Η διευθύνουσα υπηρεσία μπορεί να χορηγήσει προθεσμία στον ανάδοχο και κατ' αίτησή του, για την προσκόμιση της υπεργολαβικής σύμβασης με τον αρχικώς προταθέντα υπεργολάβο ή άλλον που διαθέτει τα αναγκαία κατά την κρίση της υπηρεσίας αυτής προσόντα, εφόσον συντρέχει σοβαρός λόγος. Η διευθύνουσα υπηρεσία υποχρεούται να κινηθεί τη διαδικασία έκπτωσης του αναδόχου, εφόσον δεν συνάψει εν τέλει την υπεργολαβική σύμβαση.

2. Η έγκριση της υπεργολαβίας έχει τις εξής συνέπειες:

α) Το ποσό της σύμβασης της υπεργολαβίας, όπως αυτό προκύπτει ιδίως από τα τιμολόγια που εκδίδονται από τον υπεργολάβο προς τον ανάδοχο, λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της εμπειρίας και του ορίου του ανεκτέλεστο μέρους εργολαβιών δημόσιων έργων του υπεργολάβου.

β) Το ποσό της σύμβασης της υπεργολαβίας, όπως αυτό προκύπτει ιδίως από τα τιμολόγια που εκδίδονται από τον υπεργολάβο προς τον ανάδοχο αφαιρείται από το ανεκτέλεστο του αναδόχου. Για το ποσό της σύμβασης υπεργολαβίας ο ανάδοχος δεν δικαιούται πιστοποιητικό εμπειρίας για χρήση στο Μ.Ε.ΕΠ., ενώ τα στελέχη του αναδόχου δικαιούνται πιστοποιητικό εμπειρίας, το οποίο για την εξέλιξη στο Μ.Ε.Κ. ανάγεται στο μισό του χρόνου επίβλεψης.

Άρθρο 69

Όροι και διαδικασία έγκρισης υπεργολαβίας

1. Για την αναγνώριση υπεργολάβου ως εγκεκριμένου με τις συνέπειες της παραγράφου 2 του άρθρου 68, υποβάλλεται στη διευθύνουσα υπηρεσία κοινή αίτηση του αναδόχου και του υπεργολάβου. Ως προς την υποβολή της αίτησης και το ελάχιστο περιεχόμενο του συμφωνητικού σύναψης σύμβασης έργου μεταξύ του αναδόχου και του υπεργολάβου, εφαρμόζονται αναλογικώς όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 67 του παρόντος. Επιπλέον στο συμφωνητικό της υπεργολαβίας πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα οι εργασίες ή το μέρος του έργου που αναλαμβάνει ο υπεργολάβος, καθώς και η αξία της σύμβασης υπεργολαβίας.

2. Η απόφαση έγκρισης ή μη της σύναψης της σύμβασης της προηγούμενης παραγράφου λαμβάνεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία, μέσα στην αποκλειστική προθεσμία των δεκαπέντε (15) ημερών που ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 68 του παρόντος ως προς δε την κοινοποίησή της, καθώς και για την έκδοση σχετικής βεβαίωσης, για την αυτοδίκαιη έγκριση και για τα εκδιδόμενα από την Υπηρεσία πιστοποιητικά Μ.Ε.Κ. και Μ.Ε.ΕΠ. και τις κάθε είδους σχετικές βεβαιώσεις ισχύουν, εφαρμοζόμενα αναλογικώς, όσα ορίζονται στις παραγράφους 5, 6 και 8 του άρθρου 67 του παρόντος.

Άρθρο 70

Πτώχευση, θάνατος

1. Αν ο ανάδοχος πτωχεύσει, η σύμβαση διαλύεται αυτοδίκαια.

2. Σε περίπτωση πτώχευσης ενός ή μερικών από τα μέλη της κοινοπραξίας εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου.

Αν τα μέλη της κοινοπραξίας ήταν δύο και πτωχεύσει το ένα, η κοινοπραξία θεωρείται διαλυμένη ως προς τον κύριο του έργου και η εργολαβία συνεχίζεται υποχρεωτικά για το σύνολο του έργου από το άλλο μέλος μόνο, το οποίο αναλαμβάνει έναντι του κυρίου του έργου όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μέλους που πτώχευσε και που απορρέουν από την εργολαβική σύμβαση. Αν τα μέλη της κοινοπραξίας ήταν περισσότερα από δύο, η κοινοπραξία συνεχίζεται έναντι του κυρίου του έργου από τα λοιπά μέλη. Τυχόν απαιτήσεις ή υποχρεώσεις του μέλους ή της κοινοπραξίας που συνεχίζει το έργο έναντι του μέλους που πτώχευσε κρίνονται κατά τις διατάξεις του πτωχευτικού δικαίου. Η παράγραφος αυτή εφαρμόζεται ανάλογα και σε περίπτωση πτώχευσης δύο ή περισσότερων μελών της κοινοπραξίας. Αν κηρυχθούν σε πτώχευση δύο ή περισσότερα από τα μέλη της κοινοπραξίας και από την αιτία αυτή εκτίθεται σε κίνδυνο η προσηκούμενη εκτέλεση της εργολαβικής σύμβασης, ο κύριος του έργου μπορεί κατά την κρίση του να διαλύσει τη σύμβαση, αζημίως γι' αυτόν.

3. Αν ο ανάδοχος είναι ατομική επιχείρηση και αποβιώσει αυτός που την ασκεί, η σύμβαση διαλύεται αυτοδίκαια, εκτός αν εγκριθεί από την προϊστάμενη αρχή η αποπεράτωση των εργασιών από τους κληρονόμους, οι οποίοι στην περίπτωση αυτή αναλαμβάνουν όλες τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του αναδόχου. Η έγκριση γίνεται ύστερα από αίτηση των κληρονόμων που πρέπει να υποβληθεί μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από το θάνατο του αναδόχου.

4. Σε περίπτωση θανάτου ενός ή περισσότερων φυσικών προσώπων που μετείχαν στην κοινοπραξία με τις ατομικές τους επιχειρήσεις, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου. Αν μέλη της κοινοπραξίας ήταν δύο φυσικά πρόσωπα που μετείχαν σε αυτήν με τις ατομικές τους επιχειρήσεις και πεθάνει ο ένας, η κοινοπραξία θεωρείται διαλυμένη ως προς τον κύριο του έργου και η εργολαβία συνεχίζεται για το σύνολο του έργου υποχρεωτικά από το άλλο μέλος που αναλαμβάνει απέναντι στον κύριο του έργου όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτού που πέθανε. Οι σχέσεις που προκύπτουν από την εργολαβία μεταξύ των κληρονόμων του θανόντα και του άλλου μέλους της κοινοπραξίας ρυθμίζονται κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα. Αν τα μέλη της κοινοπραξίας ήταν περισσότερα από δύο, η κοινοπραξία συνεχίζεται μεταξύ των λοιπών που αναλαμβάνουν απέναντι στον κύριο του έργου όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του θανόντος, που προκύπτουν από την εργολαβική σύμβαση, ενώ κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων.

Άρθρο 71

Βεβαίωση περάτωσης εργασιών

1. Όταν λήξει η προθεσμία περάτωσης του συνόλου ή τμημάτων του έργου, ο επιβλέπων αναφέρει στη διευθύνουσα υπηρεσία αν τα έργα έχουν περατωθεί και έχουν υποστεί ικανοποιητικά τις δοκιμασίες που προβλέπονται στη σύμβαση ή αν τα έργα δεν έχουν περατωθεί, οπότε αναφέρει συγκεκριμένα τις εργασίες που απομένουν για εκτέλεση. Αν οι εργασίες έχουν περατωθεί, ο προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας εκδίδει βεβαίωση για το χρόνο περάτωσης των εργασιών (βεβαίωση περάτωσης των εργασιών). Την έκδοση της βεβαίωσης

μπορεί να ζητήσει ο ανάδοχος και πριν από τη λήξη των προθεσμιών αν έχει περατώσει τα έργα. Η βεβαίωση περάτωσης των εργασιών δεν αναπληρώνει την παραλαβή των έργων, η οποία διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων άρθρων.

2. Αν στις εργασίες που έχουν περατωθεί διαπιστωθούν επουσιώδεις μόνο ελλείψεις που δεν επηρεάζουν τη λειτουργικότητα του έργου, ο προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας γνωστοποιεί με διαταγή του προς τον ανάδοχο τις ελλείψεις που έχουν επισημανθεί και τάσσει εύλογη προθεσμία για την αποκατάστασή τους. Στην περίπτωση αυτή η βεβαίωση περάτωσης εκδίδεται μετά την εμπρόθεσμη αποκατάσταση των ελλείψεων και αναφέρει το χρόνο που περατώθηκε το έργο, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος αποκατάστασης.

3. Αν οι εργασίες δεν έχουν περατωθεί ή οι ελλείψεις που διαπιστώθηκαν δεν είναι επουσιώδεις ή αν δεν περατώθηκαν από τον ανάδοχο εμπρόθεσμα οι εργασίες αποκατάστασης επουσιωδών ελλείψεων, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο εφαρμόζονται, ανάλογα με την περίπτωση, οι διατάξεις των άρθρων 60 και 61 του παρόντος.

Άρθρο 72

Διοικητική παραλαβή για χρήση

1. Οποτεδήποτε και πριν από την προσωρινή παραλαβή, το έργο ή αυτοτελή του τμήματα που έχουν περατωθεί μπορεί να δοθούν σε χρήση, ύστερα από τη διενέργεια σχετικής διοικητικής παραλαβής.

2. Η διοικητική παραλαβή γίνεται με πρωτόκολλο μεταξύ του προϊσταμένου της διευθύνουσας υπηρεσίας, του επιβλέποντος και του αναδόχου. Αν το έργο παραδίδεται για χρήση σε υπηρεσία άλλη από τον φορέα κατασκευής του συμπράττει στο πρωτόκολλο και εκπρόσωπος της υπηρεσίας αυτής. Αν ο ανάδοχος κληθεί και δεν παραστεί ή αρνηθεί την υπογραφή του πρωτοκόλλου, αυτό συντάσσεται από τους λοιπούς, με σχετική μνεία κατά περίπτωση και του κοινοποιείται. Το πρωτόκολλο περιλαμβάνει μνεία του έργου ή των τμημάτων που παραδίδονται για χρήση και συνοπτική περιγραφή της κατάστασης των εργασιών.

3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο διοικητική παραλαβή για χρήση γίνεται αμέσως μετά την περάτωση των εργασιών του έργου ή αυτοτελών τμημάτων του, αν αυτό προβλέπεται από τα συμβατικά τεύχη. Αν δεν υπάρχει τέτοια πρόβλεψη, μπορεί η διοικητική παραλαβή να γίνει ύστερα από απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας.

4. Αν από τη σύμβαση προβλέπεται η εκτέλεση των εργασιών παράλληλα προς τη χρήση του έργου, δεν απαιτείται η διενέργεια διοικητικής παραλαβής. Το ίδιο ισχύει αν η παράλληλη χρήση προκύπτει από τη φύση των εργασιών.

5. Η διοικητική παραλαβή για χρήση δεν αναπληρώνει τη διενέργεια της προσωρινής και οριστικής παραλαβής του έργου.

Άρθρο 73

Προσωρινή παραλαβή του έργου

1. Μετά τη βεβαίωση περάτωσης των εργασιών το έργο παραλαμβάνεται προσωρινά. Με την προσωρινή παραλαβή ελέγχονται οι εργασίες ποσοτικά και

ποιοτικά. Οι εργασίες συμπληρωματικών συμβάσεων παραλαμβάνονται μαζί με τις εργασίες της αρχικής σύμβασης.

2. Η προσωρινή παραλαβή διενεργείται μέσα σε έξι (6) μήνες από τη βεβαιωμένη περάτωση του έργου, εφόσον υποβληθεί από τον ανάδοχο η τελική επιμέτρηση του έργου μέσα σε δύο (2) μήνες από την πιο πάνω περάτωση. Αν η τελική επιμέτρηση υποβληθεί από τον ανάδοχο μεταγενέστερα, η πιο πάνω προθεσμία για τη διενέργεια της παραλαβής αρχίζει από την υποβολή της τελικής επιμέτρησης. Αν δεν υποβληθεί τελική επιμέτρηση από τον ανάδοχο, η προθεσμία για τη διενέργεια της παραλαβής αρχίζει από την κοινοποίηση στον ανάδοχο της τελικής επιμέτρησης που συντάχθηκε από την υπηρεσία. Αν η παραλαβή δεν διενεργηθεί ή το πρωτόκολλο δεν εγκριθεί μέσα στις πιο πάνω προθεσμίες, η παραλαβή θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια τριάντα (30) ημέρες μετά την υποβολή από τον ανάδοχο σχετικής όχλησης για τη διενέργειά της και επιβάλλονται στα υπαίτια όργανα του φορέα κατασκευής του έργου οι προβλεπόμενες στην παράγραφο 3 του άρθρου 40 του παρόντος πειθαρχικές ποινές.

3. Για τη διενέργεια της προσωρινής παραλαβής η προϊσταμένη αρχή ορίζει την επιτροπή παραλαβής, αφού προηγουμένως η διευθύνουσα υπηρεσία της ανακοινώσει την περάτωση των εργασιών και τη σύνταξη της τελικής επιμέτρησης. Η επιτροπή είναι τριμελής, όταν όμως πρόκειται για σημαντικά έργα μπορεί να ορισθούν μέχρι και τέσσερα (4) επιπλέον μέλη για να περιληφθούν σε αυτήν τεχνικοί διαφόρων ειδικοτήτων, ανάλογα με τη φύση του έργου. Στην επιτροπή παραλαβής των έργων τουλάχιστον ο πρόεδρος δεν ορίζεται από υπαλλήλους της διευθύνουσας υπηρεσίας. Όταν ο φορέας που πρόκειται να χρησιμοποιήσει το έργο είναι άλλος από την υπηρεσία που το κατασκευάζει, η προϊσταμένη αρχή μπορεί να περιλάβει στην επιτροπή μέλη που υποδεικνύονται από τον φορέα που θα χρησιμοποιήσει το έργο. Η επιτροπή παραλαβής συνέρχεται και διενεργεί την παραλαβή με πρωτοβουλία και ευθύνη του προέδρου της. Για την παραλαβή συντάσσεται πρωτόκολλο που υπογράφεται από όλα τα μέλη της επιτροπής, από τον τελευταίο επιβλέποντα που παρίσταται κατά τη διενέργειά της και από τον ανάδοχο που παραδίδει το έργο. Αν υπάρξει αδυναμία υπογραφής από τον Πρόεδρο ή μέλος της επιτροπής ή τον επιβλέποντα, το πρωτόκολλο υπογράφεται από τους υπόλοιπους με σχετική μνεία των λόγων της αδυναμίας υπογραφής.

4. Η επιτροπή παραλαβής παραλαμβάνει το έργο ποσοτικά και ποιοτικά, ελέγχει κατά το δυνατόν την επιμέτρηση με γενικές ή σποραδικές καταμετρήσεις, καταγράφει στο πρωτόκολλο τις ποσότητες της τελικής επιμέτρησης, όπως τυχόν διορθώνονται από τους ελέγχους που γίνονται, αιτιολογεί τις τυχόν τροποποιήσεις στις ποσότητες και αναγράφει τις παρατηρήσεις της για εργασίες που τυχόν έχουν εκτελεσθεί με υπέρβαση των εγκεκριμένων ποσοτήτων ή κατά τροποποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων. Η επιτροπή επίσης ελέγχει κατά το δυνατόν την ποιότητα των εργασιών και αναγράφει στο πρωτόκολλο τις παρατηρήσεις της, ιδίως για τις εργασίες που κρίνονται απορριπτές ή ελαττωματικές, που πρέπει να αποκατασταθούν, ή παραδεκτές μεν αλλά με μείωση της τιμής τους.

5. Στην παραλαβή καλείται να παραστεί ο ανάδοχος. Η παραλαβή γίνεται νόμιμα και χωρίς την παρουσία του αναδόχου αν αυτός έχει κληθεί να παραστεί. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, όπως και στην περίπτωση που ο ανάδοχος αρνείται την υπογραφή του πρωτοκόλλου, του κοινοποιείται το πρωτόκολλο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 44 του παρόντος. Το πρωτόκολλο θεωρείται ως πράξη της διευθύνουσας υπηρεσίας και η σχετική ένσταση ασκείται μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 1 του άρθρου 76 του παρόντος, υπολογιζόμενη από την υπογραφή του με επιφύλαξη ή από την κοινοποίηση στον ανάδοχο. Η προσωρινή παραλαβή ολοκληρώνεται με την έγκριση του πρωτοκόλλου από την προϊσταμένη αρχή. Αυτή μπορεί να αναβάλει την έγκριση του πρωτοκόλλου μέχρι να αποκατασταθούν από τον ανάδοχο τα ελαττώματα που διαπιστώθηκαν. Η έγκριση γίνεται μέσα σε έναν (1) μήνα από την πλήρη αποκατάσταση.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τις περιπτώσεις παραλαβής τμημάτων έργων που περατώθηκαν και μπορεί να έχουν αυτοτελή χρήση, όπου αυτό προβλέπεται από τη σύμβαση, καθώς επίσης και σε όλες τις περιπτώσεις που μια εργολαβία δεν συνεχίζεται, όπως στις περιπτώσεις διάλυσης και έκπτωσης.

7. Απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή παραλαβή κάθε δημόσιου έργου είναι ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.), σύμφωνα με την απόφαση ΔΕΕΠΠ/οικ.433/ 19.9.2000 (ΦΕΚ 1176 Β') του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

Άρθρο 74

Χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης των έργων

1. Ο χρόνος εγγύησης, κατά τον οποίο ο ανάδοχος φέρει τον κίνδυνο του έργου και υποχρεούται στη συντήρησή του, σύμφωνα με τα άρθρα 58 παράγραφος 1 και 75 παράγραφος 2 του παρόντος και μετά την πάροδο του οποίου ενεργείται η οριστική παραλαβή, ορίζεται γενικά σε δεκαπέντε (15) μήνες. Σε εντελώς ειδικές περιπτώσεις μπορεί με τα συμβατικά τεύχη να ορίζεται μεγαλύτερος χρόνος εγγύησης ενδεχομένως και με ιδιαίτερο αντάλλαγμα, όχι όμως μεγαλύτερος από τρία (3) έτη. Για έργα προϋπολογισμού υπηρεσίας μέχρι του ορίου που γίνονται δεκτές στις δημοπρασίες εργοληπτικές επιχειρήσεις Α2 τάξης, εφόσον η φύση των εργασιών το επιτρέπει ή για έργα που δεν νοείται μακροχρόνια συντήρησή τους, μπορεί με τα συμβατικά τεύχη να καθορίζεται χρόνος εγγύησης μικρότερος των δεκαπέντε (15) μηνών. Ο χρόνος εγγύησης αρχίζει από τη βεβαιωμένη περάτωση των εργασιών αν μέσα σε δύο (2) μήνες από αυτή υποβληθεί από τον ανάδοχο η τελική επιμέτρηση, άλλως από την ημερομηνία που υποβλήθηκε ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο συντάχθηκε η τελική επιμέτρηση.

2. Κατά το χρόνο εγγύησης και υποχρεωτικής συντήρησης ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να επιθεωρεί τακτικά τα έργα, να τα διατηρεί σε ικανοποιητική κατάσταση και να αποκαθιστά κάθε βλάβη τους. Εργασίες για την αποκατάσταση βλαβών από τη χρήση εκτελούνται με έγκριση της υπηρεσίας και η δαπάνη αποδίδεται στον ανάδοχο ή οι εργασίες αυτές εκτελούνται από την υπηρεσία.

Αν ο ανάδοχος παραλείπει τις υποχρεώσεις του για τη συντήρηση των έργων κατά το χρόνο εγγύησης, οι απαραίτητες εργασίες μπορεί να εκτελεσθούν από την υπηρεσία με οποιονδήποτε τρόπο σε βάρος και για λογαριασμό του υπόχρεου αναδόχου.

Άρθρο 75

Οριστική παραλαβή

1. Στην οριστική παραλαβή εφαρμόζονται οι διατάξεις για την προσωρινή παραλαβή των παραγράφων 3, 5 και 6 του άρθρου 73 του παρόντος.

2. Η οριστική παραλαβή γίνεται μετά την προσωρινή και την πάροδο του χρόνου υποχρεωτικής από τον ανάδοχο συντήρησης. Πρέπει να διενεργηθεί μέσα σε δύο (2) μήνες από τότε που λήγει ο χρόνος εγγύησης, σύμφωνα με το άρθρο 74 του παρόντος. Αν η οριστική παραλαβή δεν διενεργηθεί μέσα σε αυτήν την προθεσμία, θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια τριάντα (30) ημέρες μετά την υποβολή από τον ανάδοχο σχετικής όχλησης για τη διενέργειά της και επιβάλλονται στα υπαίτια όργανα του φορέα κατασκευής του έργου οι προβλεπόμενες από την παράγραφο 3 του άρθρου 40 του παρόντος πειθαρχικές ποινές. Αν η προσωρινή παραλαβή δεν έχει διενεργηθεί μέχρι την οριστική παραλαβή, διενεργείται ταυτόχρονα προσωρινή και οριστική παραλαβή.

3. Κατά την οριστική παραλαβή ελέγχεται πάλι η καλή κατάσταση των εργασιών.

4. Μετά την οριστική παραλαβή του έργου ο ανάδοχος ευθύνεται κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα. Σε περιπτώσεις ειδικών έργων, με τα συμβατικά τεύχη μπορεί να ορίζονται πρόσθετες ευθύνες ή υποχρεώσεις του αναδόχου και μετά την οριστική παραλαβή.

5. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου και της παραγράφου 3 του άρθρου 176 του παρόντος εφαρμόζονται είτε η οριστική παραλαβή διενεργηθεί πραγματικά είτε συντελεσθεί αυτοδίκαια.

6. Η συντέλεση της οριστικής παραλαβής αποτελεί την αφετηρία της παραγραφής των απαιτήσεων του αναδόχου από την εργολαβική σύμβαση.

7. Αν η παραλαβή συντελεσθεί αυτοδίκαια και διαπιστωθούν εκ των υστέρων διαφορές στις ποσότητες των εργασιών που εκτελέστηκαν ο ανάδοχος έχει υποχρέωση να επιστρέψει το εργολαβικό αντάλλαγμα που τυχόν έχει καταβληθεί για τις εργασίες αυτές.

8. Απαραίτητο στοιχείο για την οριστική παραλαβή κάθε δημόσιου έργου είναι ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 76

Ενστάσεις - Αιτήσεις Θεραπείας

1. Κατά των πράξεων ή παραλείψεων της διευθύνουσας υπηρεσίας, που προσβάλλουν έννομο συμφέρον του αναδόχου, χωρεί ένσταση. Η ένσταση ασκείται με κατάθεση στη διευθύνουσα υπηρεσία, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών, από την κοινοποίηση της πράξης ή τη συντέλεση της παράλειψης, εκτός αν σε ειδικές περιπτώσεις ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα Κώδικα.

2. Η ένσταση απευθύνεται στην προϊσταμένη αρχή, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε συγκεκριμένες περι-

πτώσεις. Η αρμόδια αρχή υποχρεούται να εκδώσει την απόφασή της μέσα σε δύο (2) μήνες από την κατάθεση της ένστασης.

3. Αν η ένσταση απορριφθεί στο σύνολό της ή μερικώς ή αν παρέλθει άπρακτη η δίμηνη προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου, ο ανάδοχος μπορεί να ασκήσει αίτηση θεραπείας σε ανατρεπτική προθεσμία τριών (3) μηνών, από την κοινοποίηση της απόφασης ή από την άπρακτη πάροδο του διμήνου. Η έκδοση ή κοινοποίηση απόφασης επί της ενστάσεως, μετά την πάροδο του διμήνου, δεν μεταθέτει την έναρξη της ανωτέρω προθεσμίας για την άσκηση αίτησης θεραπείας. Αίτηση θεραπείας ασκείται επίσης και κατά αποφάσεων ή πράξεων της προϊσταμένης αρχής ή του κυρίου του έργου, εφόσον με τις αποφάσεις ή πράξεις αυτές δημιουργείται για πρώτη φορά διαφωνία. Στην τελευταία αυτή περίπτωση δεν απαιτείται να προηγηθεί ένσταση και η τρίμηνη ανατρεπτική προθεσμία για την άσκηση της αίτησης θεραπείας αρχίζει από την κοινοποίηση της απόφασης ή της πράξης στον ανάδοχο.

4. Η αίτηση θεραπείας δεν είναι απαραίτητο να έχει συνταχθεί με ορισμένο τύπο, πρέπει όμως να περιλαμβάνει μνεία της πράξης ή της παράλειψης κατά της οποίας στρέφεται, σύντομο ιστορικό της σύμβασης και της διαφωνίας, τους λόγους στους οποίους στηρίζει τις απόψεις του αυτός που υποβάλλει την αίτηση και τέλος συγκεκριμένα και με σαφήνεια τα αιτήματά του.

5. Η αίτηση θεραπείας απευθύνεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και η επίδοσή της γίνεται πάντοτε με δικαστικό επιμελητή, κοινοποιείται δε και στην υπηρεσία που έχει εκδώσει την προσβαλλόμενη πράξη. Αν η αίτηση υποβάλλεται για παράλειψη έκδοσης της πράξης, η κοινοποίηση γίνεται προς τη διευθύνουσα υπηρεσία.

6. Η αίτηση θεραπείας συνοδεύεται από αντίγραφο της πράξης από την οποία προήλθε η διαφωνία, της ένστασης που υποβλήθηκε κατ' αυτής και της πράξης ή απόφασης κατά της οποίας στρέφεται η αίτηση, αν κοινοποιήθηκε τέτοια πράξη ή απόφαση.

7. Η διευθύνουσα υπηρεσία και η αρμόδια για την ένσταση προϊσταμένη αρχή υποχρεούνται να διαβιβάσουν στην αρμόδια για την αίτηση θεραπείας υπηρεσία το φάκελο της υπόθεσης που περιλαμβάνει πάντοτε τα συμβατικά τεύχη ή αντίγρατά τους. Τα συμβατικά τεύχη μπορεί να τα προσκομίσει και αυτός που υποβάλλει την αίτηση.

8. Αίτηση θεραπείας μπορεί να ασκήσει και ο κύριος του έργου, εφόσον δεν είναι το Δημόσιο. Αν η αρμοδιότητα για την απόφαση επί αιτήσεων θεραπείας ασκείται από όργανο του φορέα, επί αιτήσεων θεραπείας του προηγούμενου εδαφίου αποφασίζει πάντοτε ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

9. Αν δεν είναι το Δημόσιο κύριος του έργου, αντίγραφο της αίτησης θεραπείας επιδίδεται στον αντισυμβαλλόμενο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την επίδοσή της στον Υπουργό, διαφορετικά η αίτηση θεραπείας θεωρείται σαν να μην έχει ασκηθεί. Ο αντισυμβαλλόμενος μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία ενός (1) μηνός μπορεί να υποβάλει στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων τις τυχόν αντιρρήσεις του επί αιτήσεως θεραπείας. Η παράλειψη υποβολής αντιρρήσεων δεν δημιουργεί τεκμήριο αποδοχής των όσων προβάλλονται στην ένσταση ή την αίτηση θεραπείας,

τα οποία μπορεί ο ενδιαφερόμενος να αποκρούσει για πρώτη φορά στο Δικαστήριο.

10. Στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, αυτός που υπέβαλε την αίτηση θεραπείας υποχρεούται να υποβάλει στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων επικυρωμένο αντίγραφο του αποδεικτικού εμπρόθεσμης επίδοσης της αίτησής του αυτής στον αντισυμβαλλόμενο. Η υποβολή του εν λόγω αντιγράφου γίνεται μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την επίδοση της αίτησης θεραπείας στον αντισυμβαλλόμενο. Οι αιτήσεις θεραπείας στην περίπτωση αυτή δεν εισάγονται για συζήτηση στο αρμόδιο Τεχνικό Συμβούλιο πριν περάσει η προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου για υποβολή αντιρρήσεων. Οι αντιρρήσεις συζητούνται μαζί με την αίτηση θεραπείας, με τις οποίες συζητούνται και εξετάζονται και οι τυχόν αντίθετες για το ίδιο θέμα αιτήσεις θεραπείας. Σε περίπτωση αντίθετων αιτήσεων θεραπείας, όταν αρμόδιος να αποφασίσει επί αιτήσεως θεραπείας του κυρίου του έργου είναι ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, σύμφωνα με την παράγραφο 9, η αρμοδιότητα του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων επεκτείνεται και στη συνεξεταζόμενη αντίθετη αίτηση θεραπείας του αναδόχου, έστω και αν διαφορετικά αρμόδιο να αποφασίσει για την τελευταία αυτή αίτηση θεραπείας θα ήταν όργανο του κυρίου του έργου.

11. Προκειμένου να συζητηθεί η αίτηση θεραπείας στο τεχνικό συμβούλιο η αρμόδια για την εισήγηση υπηρεσία, σε συνεννόηση με τη Γραμματεία του Συμβουλίου καλεί με έγγραφη πρόσκλησή της τον ανάδοχο να παραστεί, σε ορισμένη ημέρα και ώρα και πάντως όχι νωρίτερα από δέκα (10) ημέρες από την επίδοση της πρόσκλησης, αυτοπροσώπως ή με νόμιμα εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο στη συνεδρίαση του συμβουλίου, για να υποστηρίξει τις απόψεις του και να δώσει κάθε σχετική πληροφορία ή διευκρίνιση που θα ζητηθεί από τα μέλη του συμβουλίου. Η επίδοση της πρόσκλησης γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 44 του παρόντος. Κατά τη συζήτηση καλείται επίσης, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου και ο κύριος του έργου που υποβάλλει αίτηση θεραπείας ή αντιρρήσεις κατ' αυτής.

12. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος, αν και κλήθηκε, δεν παρέστη ο ίδιος ή με αντιπρόσωπό του, γίνεται σχετική μνεία στα πρακτικά του συμβουλίου και το συμβούλιο προχωρεί στην εξέταση της αίτησης θεραπείας και χωρίς την παρουσία του. Τα ίδια εφαρμόζονται και όταν κληθεί και δεν παραστεί ο κύριος του έργου που άσκησε αίτηση θεραπείας ή αντιρρήσεις.

13. Η εξέταση της αίτησης θεραπείας αρχίζει με την προφορική ανάπτυξη της έγγραφης εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσίας προς το συμβούλιο. Η εισήγηση ερευνά πρώτα το εμπρόθεσμο της αίτησης θεραπείας, της ένστασης που τυχόν προηγήθηκε, της επίδοσης της αίτησης θεραπείας στον αντισυμβαλλόμενο, στις περιπτώσεις που απαιτείται τέτοια επίδοση, καθώς και των αντιρρήσεων του αντισυμβαλλομένου, αν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις. Στη συνέχεια εξετάζει την ουσιαστική βασιμότητα της αίτησης θεραπείας, ανάλογα με τους περιεχόμενους σε αυτή λόγους και τα προβαλλόμενα σχετικά αιτήματα. Αν η αίτηση έχει οικονομικό αντικείμενο, η εισήγηση περιλαμβάνει εκτίμηση αυτού.

Την προφορική ανάπτυξη της εισήγησης ακολουθεί συζήτηση για την πλήρη ενημέρωση των μελών του συμβουλίου στην υπόθεση. Στη συνέχεια καλείται να ακουσθεί αυτός που άσκησε την αίτηση θεραπείας και αυτός που τυχόν υπέβαλε αντιρρήσεις. Ο πρόεδρος του συμβουλίου ορίζει τη σειρά ακρόασης ή και την ενδεχόμενη ταυτόχρονη ακρόαση. Όταν οι ενδιαφερόμενοι αποχωρήσουν, συνεχίζεται η συζήτηση από το συμβούλιο, το οποίο μετά το τέλος της συζήτησης γνωματεύει αιτολογημένα για την υπόθεση.

14. Σε κάθε αίτηση θεραπείας αποφασίζει ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου, μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την επίδοση της αίτησης θεραπείας.

15. Αν η αίτηση θεραπείας απορριφθεί με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή αν ο Υπουργός δεν εκδώσει και κοινοποιήσει την απόφασή του μέσα στην τρίμηνη προθεσμία της παραγράφου 14, δικαιούται αυτός που υπέβαλε την αίτηση θεραπείας να προσφύγει στο αρμόδιο δικαστήριο, σύμφωνα με τις διατάξεις του επόμενου άρθρου. Η κοινοποίηση της απόφασης γίνεται μέσα στην ανωτέρω τρίμηνη προθεσμία. Σε περίπτωση που τα αρμόδια υπηρεσιακά όργανα δεν προσκομίσουν μέχρι το δεύτερο δεκαήμερο του τρίτου μήνα το σχέδιο απόφασης επί της αιτήσεως θεραπείας στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή το αρμόδιο όργανο των άλλων φορέων που εκτελούν δημόσια έργα, επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 40 του παρόντος.

16. Αν η αίτηση θεραπείας είναι εμπρόθεσμη, ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να εκδώσει την απόφασή του και μετά την πάροδο της προθεσμίας της παραγράφου 14, αλλά οπωσδήποτε όχι πέραν του έτους από τη λήξη αυτής, εφόσον δεν έχει λήξει η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής ή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα σχετική προσφυγή και δεν έχει ακόμα εκδοθεί επί της προσφυγής αυτής απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο αυτή δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο και είναι εκτελεστή μόνο αν την αποδέχεται αυτός που υπέβαλε την αίτηση θεραπείας και παραιτηθεί από το δικαίωμα άσκησης προσφυγής και από τυχόν ασκηθείσα προσφυγή του. Η αποδοχή μπορεί να γίνει σε ανατρεπτική προθεσμία ενός (1) μηνός από την κοινοποίηση στον ανάδοχο της σχετικής απόφασης. Σε κάθε περίπτωση η τυχόν εκδοθείσα απόφαση του εφετείου κατ'επίσημο.

17. Όπου σε αυτό το άρθρο αναφέρεται ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων νοούνται και οι άλλες αρχές, οι οποίες σύμφωνα με τις κάθε φορά ισχύουσες διατάξεις αποφασίζουν επί αιτήσεων θεραπείας, με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 8.

18. Οι διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις αποφάσεων ή εγκρίσεων των αρχών ή οργάνων όλων των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα που αναφέρονται στις συμβάσεις ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων έργων. Αρμόδιος Υπουργός είναι ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

Άρθρο 77

Δικαστική επίλυση διαφορών

1. Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που προκύπτει από τη σύμβαση κατασκευής δημόσιου έργου επιλύεται με την άσκηση προσφυγής ή αγωγής στο αρμόδιο δικαστήριο κατά τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ή του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων. Η κατά τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας διάκριση μεταξύ των ενδίκων βοηθημάτων της προσφυγής και της αγωγής (άρθρα 63 και 71) ισχύει και στις διαφορές του παρόντος Κώδικα.

2. Αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση των διαφορών αυτών είναι το διοικητικό ή πολιτικό εφετείο της περιφέρειας στην οποία εκτελείται το έργο. Παρέκταση αρμοδιότητας δεν επιτρέπεται. Αν το έργο εκτελείται στην περιφέρεια δύο ή περισσότερων εφετείων, αρμόδιο καθίσταται εκείνο που ορίζει ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Αρείου Πάγου, ύστερα από αίτηση εκείνου που ενδιαφέρεται να ασκήσει την προσφυγή.

3. Της προσφυγής στο εφετείο προηγείται υποχρεωτικά αίτηση θεραπείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 76, διαφορετικά η προσφυγή κηρύσσεται απαράδεκτη. Η προσφυγή στο εφετείο ασκείται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης που εκδόθηκε επί της αιτήσεως θεραπείας ή από τη λήξη της τρίμηνης προθεσμίας της παραγράφου 14 του άρθρου 76 του παρόντος. Εάν το έργο εκτελείται στην περιφέρεια δύο ή περισσότερων εφετείων, η αίτηση για τον καθορισμό του αρμόδιου εφετείου, σύμφωνα με την παράγραφο 2, υποβάλλεται μέσα στην ίδια δίμηνη ανατρεπτική προθεσμία. Στην περίπτωση αυτή η δίμηνη ανατρεπτική προθεσμία για άσκηση προσφυγής αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης του Προέδρου του Συμβουλίου Επικρατείας ή του Αρείου Πάγου. Δεν απαιτείται η τήρηση ενδικοφανούς προδικασίας στις περιπτώσεις που ασκείται από τον ενδιαφερόμενο αγωγή, στο δικόγραφο της οποίας δεν σωρεύεται αίτημα ακύρωσης ή τροποποίησης διοικητικής πράξης ή παράλειψης.

4. Η υπόθεση συζητείται σε δικάσιμο που ορίζεται όσο το δυνατόν συντομότερα. Οι διάδικοι υποχρεούνται να προσκομίσουν κατά την πρώτη συζήτηση όλα τα αποδεικτικά μέσα. Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη και αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου. Αν ο φάκελος της υπόθεσης δεν αποσταλεί στο διοικητικό εφετείο από τη Διοίκηση, η συζήτηση αναβάλλεται σε νέα δικάσιμο, κατά την οποία η υπόθεση συζητείται με βάση τα στοιχεία που προσκομίζει ο προσφεύγων, αν το ζητήσει ο ίδιος.

5. Η συζήτηση και η διεξαγωγή της απόδειξης ολοκληρώνονται σε μια δικάσιμο, ανεξάρτητα από τη δικαιοδοσία που υπάγεται η υπόθεση. Αν ο χρόνος δεν επαρκεί, επιτρέπεται διακοπή για άλλη ημέρα και ώρα ενώπιον των ίδιων δικαστών, με προφορική ανακοίνωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά και επέχει θέση κλήτευσης όλων των διαδίκων, των μαρτύρων και εκείνων που δεν παρίστανται.

Ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου ή προξένου λαμβάνονται υπόψη μόνο αν έχουν δοθεί ύστερα από κλήτευση του αντιδίκου τρεις (3) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη βεβαίωση

και, αν πρόκειται να δοθούν στην αλλοδαπή, οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από αυτή. Η απόφαση εκδίδεται το ταχύτερο και αρκεί πιθανολόγηση. Οι αποφάσεις του διοικητικού ή πολιτικού εφετείου είναι αμέσως εκτελεστές.

6. Η αίτηση αναίρεσης κατά των αποφάσεων του πολιτικού εφετείου επιτρέπεται μόνο για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 559 αριθμός 1 έως 7, 9, 16, 17, 19 και 20 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Αν από την εκτέλεση της απόφασης πιθανολογείται κίνδυνος βλάβης, της οποίας η αποκατάσταση δεν είναι εύκολη, μπορεί να διαταχθεί με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους η ολική ή εν μέρει αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης, με τον όρο παροχής ανάλογης εγγύησης ή και χωρίς εγγύηση ή να εξαρτηθεί η εκτέλεση της απόφασης από την παροχή εγγύησης από το διάδικο που έχει νικήσει. Για την αίτηση αποφαίνεται, συνεδριάζοντας ως συμβούλιο, χωρίς υποχρεωτική κλήτευση των διαδίκων, το αρμόδιο τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Αρείου Πάγου, το οποίο συγκροτείται από τρία μέλη, στα οποία περιλαμβάνεται υποχρεωτικά ο εισηγητής της υπόθεσης. Η απόφαση της αναστολής μπορεί κατά τον ίδιο τρόπο να ανακληθεί, με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους έως και κατά την πρώτη συζήτηση της αναίρεσης.

7. Σε περίπτωση που ο κύριος του έργου ή ο φορέας κατασκευής ασκήσει αναίρεση, με αίτηση του αναδόχου, μπορεί μέχρι την εκδίκασή της να γίνει συμβιβασμός. Για το συμβιβασμό εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή του αρμόδιου οργάνου των φορέων που εκτελούν δημόσια έργα, μετά από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου. Μετά την αποδοχή αυτής από τον ανάδοχο, ο κύριος του έργου ή ο φορέας κατασκευής παραιτείται από την αναίρεση.

8. Αν ο ανάδοχος του έργου είναι κοινοπραξία, η προσφυγή ασκείται είτε από την ίδια είτε από όλα τα μέλη της, που μεταξύ τους στην περίπτωση αυτή υπάρχει αναγκαστική ομοδικία.

Άρθρο 78

Διαιτητική επίλυση διαφορών

1. Στη διακήρυξη διαγωνισμού ή στη με κάθε τρόπο καταρτιζόμενη σύμβαση εκτέλεσης έργου μπορεί να εγκριθεί και περιληφθεί ρήτρα διαιτησίας.

2. Η σχετική έγκριση και οι όροι της διαιτησίας καθορίζονται χωρίς καμία δέσμευση από οποιαδήποτε άλλη διάταξη, με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Οικονομίας και Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΑΥΤΕΠΙΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 79

Εκτέλεση εργασιών με αυτεπιστασία

1. Η εκτέλεση εργασιών με αυτεπιστασία, όταν συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του παρόντος, αποφασίζεται από την προϊσταμένη αρχή μετά από εισήγηση της διευθύνουσας υπηρεσίας. Για την απόφαση αυτή λαμβάνονται υπόψη ιδίως η φύση των εργασιών, η διάρθρωση των υπηρεσιών, το τυχόν υπάρχον εργατοτε-

χνικό προσωπικό, ο διαθέσιμος μηχανικός εξοπλισμός και γενικά η οικονομία της κατασκευής. Η διευθύνουσα υπηρεσία ορίζει τεχνικό υπάλληλο ως επιβλέποντα και άλλους υπαλλήλους ως βοηθούς του εφόσον απαιτείται. Με μέριμνα της υπηρεσίας συντάσσεται χρονοδιάγραμμα και αναλυτικό πρόγραμμα κατασκευής. Συντάσσεται επίσης προμέτρηση των απαιτούμενων υλικών, προγραμμάτιζεται ο αριθμός, οι ειδικότητες και η διάρκεια απασχόλησης του εργατοτεχνικού προσωπικού, καθώς και ο αριθμός, το είδος και η διάρκεια απασχόλησης του μηχανικού εξοπλισμού που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση του έργου.

2. Ο απαιτούμενος αριθμός του προσωπικού και των μηχανημάτων, οι ποσότητες των υλικών, ο τρόπος και ο ρυθμός απασχόλησης του προσωπικού, ανάλωσης υλικών, μίσθωσης και χρήσης μηχανημάτων και όλα τα άλλα αναγκαία για την εκτέλεση του έργου στοιχεία εγκρίνονται από τη διευθύνουσα υπηρεσία. Ο αριθμός των μηχανημάτων έργων των οποίων η αγορά είναι τυχόν αναγκαία για την κατασκευή του έργου εγκρίνεται από την προϊσταμένη αρχή από την οποία επίσης εγκρίνεται και ο τρόπος εκμετάλλευσης των μηχανημάτων μετά τη χρήση τους στο έργο.

3. Το απαιτούμενο προσωπικό προσλαμβάνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες για το φορέα κατασκευής σχετικές διατάξεις. Απαιτούμενο προσωπικό μπορεί και ο κύριος του έργου να διαθέσει ή να προσλάβει σύμφωνα με τις ισχύουσες γι' αυτόν διατάξεις. Στο προσωπικό αυτό μπορεί να περιλαμβάνεται υπαλληλικό και εργατοτεχνικό προσωπικό οποιασδήποτε ειδικότητας αναγκαίας για την κατασκευή και την τεχνικοοικονομική διοίκηση του έργου.

4. Από τις διατιθέμενες για το έργο πιστώσεις καταβάλλονται, με βάση νόμιμα δικαιολογητικά, όλες οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για το έργο όπως είναι οι μισθοί, τα ημερομίσθια και οι σχετικές εργοδοτικές επιβαρύνσεις του προσωπικού της προηγούμενης παραγράφου, οι δαπάνες προμήθειας μηχανημάτων και εξοπλισμού, η αξία των υλικών και οι δαπάνες διαλογής, αποθήκευσης, μεταφοράς και χρήσης τους, τα μισθώματα μηχανημάτων, τα ασφάλιστρα και οι δαπάνες λειτουργίας τους, οι αμοιβές για παροχή υπηρεσιών και το αντάλλαγμα για την υπεργολαβική εκτέλεση εργασιών με υλικά ή χωρίς υλικά (φατούρα).

5. Για την αγορά των υλικών και μηχανημάτων, τη μίσθωση μηχανικού εξοπλισμού ή την εκτέλεση μεταφορών, εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις που διέπουν κάθε φορά το φορέα κατασκευής. Για την ανάδειξη εργολάβων επί μέρους εργασιών που περιλαμβάνονται στην απολογιστική εκτέλεση, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

6. Κατά την εκτέλεση έργου με αυτεπιστασία τηρείται με ευθύνη της υπηρεσίας ημερολόγιο ανάλογο με το επιβαλλόμενο για οποιαδήποτε απολογιστική εκτέλεση εργασιών της παραγράφου 9 του άρθρου 55 του παρόντος.

7. Για τις εργασίες που εκτελούνται με αυτεπιστασία συντάσσεται επιμέτρησή τους και απολογισμός της δαπάνης. Για την παραλαβή τους εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 73 και 75 του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ
ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ - ΜΗΤΡΩΑ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 80
Γενικές Διατάξεις

1. Την κατασκευή δημοσίων έργων επιτρέπεται να αναλαμβάνουν ημεδαπές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) και στην αντίστοιχη με το έργο κατηγορία και τάξη εγγραφής, καθώς και εργοληπτικές επιχειρήσεις κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Οι επιχειρήσεις αυτές μπορεί να είναι ατομικές ή εταιρείες οποιασδήποτε νομικής μορφής ή συνεταιρισμοί, όπως ειδικότερα ορίζεται στην παράγραφο 10 του άρθρου 100 του παρόντος. Το Μ.Ε.ΕΠ. τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, σύμφωνα με το άρθρο 92 του παρόντος για την παρακολούθηση της τεχνικής και οικονομικής ικανότητας των εργοληπτικών επιχειρήσεων που επιθυμούν να αναλαμβάνουν την εκτέλεση δημοσίων έργων.

2. Κατασκευαστικές επιχειρήσεις χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ε.Ο.Χ., που έχουν τα ουσιαστικά προσόντα, γίνονται δεκτές στους διαγωνισμούς και μπορούν να αναλάβουν την εκτέλεση δημοσίων έργων σε όσες περιπτώσεις αυτό προκύπτει από διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας. Σε άλλες περιπτώσεις αλλοδαπές κατασκευαστικές επιχειρήσεις μπορεί να γίνουν δεκτές, όταν προκηρύσσεται ειδικός διεθνής διαγωνισμός σύμφωνα με διακήρυξη ή τύπους διακήρυξης που εγκρίνονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

3. Για την παρακολούθηση της τεχνικής εμπειρίας στην κατασκευή έργων των προσώπων που στελεχώνουν τις εργοληπτικές επιχειρήσεις του Μ.Ε.ΕΠ., τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 107 του παρόντος.

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2, η εγγραφή στο Μ.Ε.ΕΠ. μιας επιχείρησης και η διατήρησή της, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 96 και 97 του παρόντος, αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την ανάληψη από την επιχείρηση αυτή της κατασκευής δημοσίου έργου, κατά τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 81

Παραβάσεις στην εκπλήρωση υποχρεώσεων

1. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις, που αναλαμβάνουν την εκτέλεση δημοσίων έργων, υπόκεινται στον έλεγχο της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων για παραβάσεις στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους μπορεί να επιβάλει στις επιχειρήσεις αυτές διοικητική ποινή προστίμου μέχρι ενάμισι εκατομμυρίου (1.500.000) ευρώ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους.

Με απόφαση του αυτού Υπουργού μπορεί να αυξάνεται το ανωτέρω ποσό.

Παράβαση στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων είναι, ιδίως, η κατά την εκτέλεση του έργου έλλειψη προσήκουσας προστασίας του περιβάλλοντος ή παράλειψη λήψης μέτρων για την αποκατάστασή του, η μη λήψη μέτρων προστασίας του κοινού, η παρακώλυση λειτουργίας ή βλάβη ή καθυστέρηση στην αποκατάσταση φθορών σε άλλα δημόσια έργα ή κοινόχρηστα πράγματα. Η διοικητική αυτή ποινή είναι ανεξάρτητη από την τυχόν ποινική ή αστική ευθύνη. Το πρόστιμο της παραγράφου αυτής εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων. Η ανακοπή κατά της πράξης επιβολής του προστίμου ασκείται ενώπιον του τριμελούς διοικητικού εφετείου, το οποίο δικάζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό. Από το έσοδο αυτό αποδίδεται στην «Τ.Ε.Ο. Α.Ε.» ποσοστό που καθορίζεται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών. Με την απόφαση αυτή καθορίζεται ο τρόπος απόδοσης των σχετικών ποσών και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

2. Το ανωτέρω πρόστιμο δεν μπορεί να είναι μικρότερο των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ, αν πρόκειται για επικίνδυνες για το κοινό παραβάσεις ή παραλείψεις. Το ίδιο ισχύει και αν η υπαίτια εργοληπτική επιχείρηση έχει διαπράξει επανειλημμένα παραβάσεις. Το πρόστιμο δεν μπορεί να είναι ανώτερο από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ αν η παράβαση δεν ήταν επικίνδυνη για το κοινό και η επιχείρηση μέχρι την υποβολή των αντιρρήσεών της που προβλέπονται στην παράγραφο 5 έχει άρει την παράλειψη ή παράβαση και έχει καλέσει έγκαιρα την αρμόδια υπηρεσία να διαπιστώσει την άρση.

3. Οι πιο πάνω παραβάσεις διαπιστώνονται με έκθεση τεχνικού υπαλλήλου της Διεύθυνσης Δημόσιων Έργων ή της Διεύθυνσης Εκτέλεσης Συντήρησης Έργων (Δ.Ε.Σ.Ε.) της Περιφέρειας στην οποία διαπράττεται η παράβαση ανεξάρτητα από το φορέα κατασκευής του έργου ή των Διευθύνσεων Κατασκευής Έργων τέως μείζονος Πρωτεύουσας της Γ.Γ.Δ.Ε..

4. Η έκθεση συντάσσεται ύστερα από αυτοψία και περιλαμβάνει τα στοιχεία του υπαλλήλου που τη συντάσσει, τα στοιχεία της εργοληπτικής επιχείρησης που διαπράττει την παράβαση, το έργο που εκτελείται ή εκτελέστηκε με μνεία του φορέα κατασκευής, περιγραφή της παράβασης, της έκτασης, της διάρκειας και των συνεπειών της, μνεία των στοιχείων που θεμελιώνουν την υπαιτιότητα της επιχείρησης και κάθε άλλο στοιχείο χρήσιμο για την εκτίμηση της παράβασης και επιμέτρηση της ποινής.

5. Η έκθεση αυτή θεωρείται από τον προϊστάμενο της υπηρεσίας στην οποία ανήκει ο υπάλληλος που τη συντάσσει και κοινοποιείται στην εργοληπτική επιχείρηση, που μπορεί μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δέκα (10) ημερών να καταθέσει στην υπηρεσία αυτή αντιρρήσεις. Η έκθεση και οι εμπρόθεσμες αντιρρήσεις υποβάλλονται αμέσως στη Διεύθυνση Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελματιών της Γ.Γ.Δ.Ε..

Με την απόφαση για την υποβολή της διοικητικής ποινής του προστίμου ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων αποφαινεται και για τις υποβληθείσες αντιρρήσεις. Η απόφαση αυτή αποτελεί

τίτλο βεβαίωσης στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.).

6. Αντίγραφο της έκθεσης, αμέσως μετά τη θεώρησή της, διαβιβάζεται και στην αρμόδια για την εκτέλεση του έργου υπηρεσία, για να λάβει τα μέτρα της, σύμφωνα με τη σχετική σύμβαση με την υπαίτια επιχείρηση.

7. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να διατάξει οποιονδήποτε τεχνικό υπάλληλο του Υπουργείου να προβεί στη διαπίστωση παραβάσεων. Αν ο υπάλληλος ανήκει στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου, η έκθεση θεωρείται από τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης στην οποία υπηρετεί ο υπάλληλος αυτός και σε αυτή τη Διεύθυνση γίνεται και η κατάθεση των σχετικών αντιρρήσεων.

Άρθρο 82

Πειθαρχικός Έλεγχος

1. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις, που αναλαμβάνουν την εκτέλεση δημοσίων έργων και τα στελέχη των επιχειρήσεων αυτών, υπόκεινται σε πειθαρχικό έλεγχο για κάθε υπαίτια αθέτηση των αναλαμβανόμενων υποχρεώσεων έναντι του κυρίου ή του φορέα κατασκευής του έργου, καθώς και για κάθε συμπεριφορά ασυμβίβαστη με την εργολαβική τους ιδιότητα και ιδίως για χρήση της βεβαιώσεως χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, δυστροπία για επανόρθωση σοβαρών κακοτεχνιών που έχουν βεβαιωθεί, έκπτωση, ενσυνείδητη προσπάθεια διαφόρου ποσοτικής εμφανίσεως των εκτελεσθεισών εργασιών, ψευδή δήλωση προς τον κύριο του έργου όταν αυτή απαιτείται από τις κείμενες διατάξεις, παράλειψη της υποχρέωσης του αναδόχου για την τακτική καταβολή των αποδοχών του προσωπικού του εργοταξίου του, παράνομη εκχώρηση του έργου ή τμήματος αυτού, ύπαρξη σοβαρών ενδείξεων ότι έγινε συνεννόηση των συναγωνιζόμενων προς αποφυγή πραγματικού συναγωνισμού και κάθε άλλη παράβαση των υποχρεώσεων του αναδόχου που προβλέπονται από την περί δημοσίων έργων νομοθεσία.

2. Ο πειθαρχικός αυτός έλεγχος, που ασκείται στις εργοληπτικές επιχειρήσεις και τα στελέχη τους, είναι ανεξάρτητος από τον έλεγχο που ασκείται, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, για την αναθεώρηση και κατάταξη στις κατηγορίες των έργων και τάξεις του Μ.Ε.ΕΠ., από την υπηρεσία τήρησης των Μητρώων της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

3. Σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων ή διάπραξης άλλων παραβάσεων επιβάλλονται διοικητικές και παρεπόμενες χρηματικές κυρώσεις. Οι διοικητικές κυρώσεις αυτές είναι:

α) Ο αποκλεισμός από δημοπρασίες της εργοληπτικής επιχείρησης μέχρι έξι (6) μήνες.

β) Ο υποβιβασμός της τάξης της εργοληπτικής επιχείρησης από ορισμένες ή όλες τις κατηγορίες έργων.

γ) Η προσωρινή διαγραφή της εργοληπτικής επιχείρησης ή του στελέχους της από το Μητρώο που τηρεί η αρμόδια υπηρεσία της Γ.Γ.Δ.Ε., από έξι (6) μήνες έως τρία (3) έτη.

δ) Η οριστική διαγραφή της επιχείρησης ή του στελέχους της από τα τηρούμενα ως άνω Μητρώα.

Η διοικητική κύρωση της περίπτωσης α' επιβάλλεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας

τεχνικής υπηρεσίας. Οι λοιπές διοικητικές κυρώσεις των περιπτώσεων β', γ' και δ' επιβάλλονται από το πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα επόμενα άρθρα. Η παραπομπή στο πειθαρχικό συμβούλιο γίνεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή την αρμόδια τεχνική υπηρεσία ή την προϊσταμένη αρχή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 7 του άρθρου 87 του παρόντος.

4. Παρεπόμενη πειθαρχική συνέπεια αποτελεί η επιβολή χρηματικής κύρωσης, σε βάρος των εργοληπτικών επιχειρήσεων και των στελεχών τους, στους οποίους έχουν ήδη επιβληθεί οι διοικητικές κυρώσεις της παραγράφου 3.

Το χρηματικό πρόστιμο της παραγράφου αυτής καθορίζεται για μεν τη διοικητική κύρωση της περίπτωσης α' της παραγράφου 3, από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, για δε τις λοιπές διοικητικές κυρώσεις των περιπτώσεων β', γ' και δ', από το αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο, όπως ορίζεται στο άρθρο 86 του παρόντος.

5. Για τον καθορισμό της επιβαλλόμενης διοικητικής κύρωσης και του αντίστοιχου χρηματικού προστίμου, το ύψος του οποίου δεν μπορεί να υπερβαίνει το ενάμισι εκατομμύριο (1.500.000) ευρώ, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, το Πειθαρχικό Συμβούλιο συνεκτιμά ιδίως τις συνθήκες διάπραξης της παράβασης, τη δυστροπία της εργοληπτικής επιχείρησης για επανόρθωση της παράβασης και την τυχόν κατ' εξακολούθηση διάπραξη παρόμοιων παραβάσεων εκ μέρους της ίδιας εργοληπτικής επιχείρησης ή των στελεχών της.

6. Τα ανωτέρω χρηματικά πρόστιμα εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων.

Η ανακοπή κατά της πράξης επιβολής του προστίμου ασκείται ενώπιον του τριμελούς διοικητικού εφετείου, το οποίο δικάζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό.

7. Με προεδρικό διάταγμα καθορίζεται η επιβολή παρεπόμενων χρηματικών κυρώσεων, το ύψος αυτών, που δεν μπορεί να υπερβεί το ενάμισι εκατομμύριο (1.500.000) ευρώ και τα όργανα που τις επιβάλλουν, καθώς και η σχετική διαδικασία, η συγκρότηση και λειτουργία εν γένει των πειθαρχικών συμβουλίων, πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων, στα οποία θα συμμετέχουν και εκπρόσωποι των εργοληπτικών οργανώσεων και του Τ.Ε.Ε., η πειθαρχική εν γένει διαδικασία, οι δικαιούμενοι να ασκήσουν πειθαρχική αγωγή, η άσκηση εφέσεως, οι προθεσμίες και παραγραφές, οι λόγοι αναστολής και διακοπής αυτής, οι ειδικότερες σχέσεις προς ενδεχόμενες συναφείς αποφάσεις διοικητικών, πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, ως και κάθε λεπτομέρεια σχετικά με την άσκηση πειθαρχικού ελέγχου.

Για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις, που μπορούν να αναλάβουν την κατασκευή δημοσίων έργων και δεν είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ., εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων με την οποία ρυθμίζονται όλα τα σχετικά θέματα με τις διοικητικές και παρεπόμενες χρηματικές κυρώσεις.

8. Η διαδικασία επιβολής του προστίμου της παραγράφου 1 του άρθρου 81 του παρόντος καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

Άρθρο 83

Λήξη πειθαρχικής ευθύνης

1. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις και τα στελέχη τους, που για οποιονδήποτε λόγο έχουν αποβάλει την ιδιότητα αυτή, δεν διώκονται πειθαρχικά, εκτός αν συντρέχει περίπτωση παρεπόμενης χρηματικής κύρωσης σε βάρος τους.

2. Σε κάθε περίπτωση, συνεχίζεται η πειθαρχική δίωξη που έχει αρχίσει. Η δίωξη αυτή διακόπτεται σε περίπτωση οριστικής διαγραφής της επιχείρησης ή του στελέχους της από τα τηρούμενα Μητρώα ή θανάτου ή οριστικής εξόδου από το επάγγελμα.

Άρθρο 84

Παραγραφή

1. Οι πειθαρχικές παραβάσεις των εργοληπτικών επιχειρήσεων και των στελεχών τους παραγράφονται μετά από δεκαοκτώ (18) μήνες από το χρόνο που διαπράχθηκαν.

2. Οι πράξεις που απευθύνονται κατά της εργοληπτικής επιχείρησης ή του στελέχους της για τη δίωξη της παράβασης διακόπτονται την παραγραφή. Μέσα όμως σε δεκαοκτώ (18) μήνες από την πρώτη αυτή διακοπή του χρόνου της παραγραφής, πρέπει να έχει εκδοθεί η απόφαση του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, διαφορετικά η παράβαση παραγράφεται.

3. Πειθαρχική παράβαση η οποία παραγράφηκε, μετά την έκδοση αποφάσεως του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου, μπορεί να ληφθεί υπόψη σαν επιβαρυντική περίπτωση στην επιμέτρηση της ποινής κατά την τιμωρία άλλης πειθαρχικής παράβασης που διαπράχθηκε πριν από την παραγραφή εκείνης.

4. Οι ποινές που επιβάλλονται ουδέποτε διαγράφονται από το Μητρώο της εργοληπτικής επιχείρησης. Οι παραβάσεις που παραγράφονται, μνημονεύονται επίσης στο Μητρώο αυτό. Η μνεία αυτή ουδέποτε διαγράφεται από το Μητρώο, στα χορηγούμενα όμως, μετά από αίτηση της ίδιας εργοληπτικής επιχείρησης, πιστοποιητικά πειθαρχικής κατάστασης δεν αναγράφονται οι επιβληθείσες ποινές μετά τριετία από την τελεσιδικία της πειθαρχικής απόφασης, εκτός αν αυτή επέβαλε την ποινή της οριστικής διαγραφής από τα τηρούμενα Μητρώα.

Άρθρο 85

Δεδικασμένο

1. Καμία εργοληπτική επιχείρηση ή στέλεχος αυτής δεν διώκεται δεύτερη φορά για την ίδια πειθαρχική παράβαση.

2. Για την ίδια πειθαρχική παράβαση μία μόνο ποινή επιβάλλεται.

3. Με την ίδια πειθαρχική απόφαση μία ποινή επιβάλλεται, εκτός αν συντρέχει περίπτωση παρεπόμενης κύρωσης.

Άρθρο 86

Πειθαρχικά Συμβούλια

1. Για την εκδίκαση, σε πρώτο βαθμό, των πειθαρχικών παραβάσεων των εργοληπτικών επιχειρήσεων και των στελεχών τους, συνιστάται Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, που αποτελείται από:

α) Έναν (1) τεχνικό υπάλληλο, κατηγορίας ΠΕ, Προϊστάμενο Διεύθυνσης της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Πε-

ριβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ως πρόεδρος.

β) Τρεις (3) τεχνικούς υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

γ) Δύο (2) εκπροσώπους των πανελλήνιων επαγγελματικών εργοληπτικών ενώσεων, που υποδεικνύονται σύμφωνα με τα κατωτέρω.

δ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας, που προτείνεται με τον αναπληρωτή του από το Τ.Ε.Ε..

2. Ο πρόεδρος και τα μέλη της περίπτωσης β' ορίζονται με τους αναπληρωτές τους, από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων με την απόφαση συγκρότησης του Συμβουλίου.

3. Τα μέλη της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 και οι αναπληρωτές τους υποδεικνύονται από τις επαγγελματικές εργοληπτικές ενώσεις. Για την υπόδειξή τους καλούνται οι σχετικές εργοληπτικές ενώσεις να υποδείξουν κοινούς εκπροσώπους. Σε περίπτωση που οι διάφορες ενώσεις υποδείξουν διάφορα πρόσωπα ως μέλη, ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων επιλέγει τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη από τα πρόσωπα που υποδείχθηκαν.

Οι εκπρόσωποι των πανελληνίων επαγγελματικών εργοληπτικών ενώσεων και του Τ.Ε.Ε. προτείνονται με τους αναπληρωτές τους μέσα σε έναν (1) μήνα από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Αν περάσει άπρακτη η προθεσμία γίνεται έγγραφη υπόμνηση και τάσσεται νέα προθεσμία που δεν μπορεί να είναι μικρότερη των πέντε (5) ημερών. Μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να ορίσει οίκοθεν τα μέλη αυτά.

4. Η θητεία του προέδρου και των μελών του Πειθαρχικού Συμβουλίου ορίζεται για δύο (2) ημερολογιακά έτη, αρχίζει την 1η Ιανουαρίου του πρώτου έτους και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του δεύτερου έτους. Η συγκρότηση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων που εκδίδεται μέσα στο Δεκέμβριο κάθε δεύτερου έτους. Στη διάρκεια της θητείας, αντικατάσταση μέλους επιτρέπεται μόνο για εύλογη αιτία. Σε περίπτωση αντικατάστασης μέλους το νέο μέλος διανύει το υπόλοιπο της θητείας.

5. Τα μέλη των πειθαρχικών συμβουλίων καλούνται στις συνεδριάσεις σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'). Τα αναπληρωματικά μέλη συμμετέχουν στο Συμβούλιο σε περίπτωση έλλειψης, απουσίας ή κωλύματος του τακτικού μέλους. Για το γεγονός αυτό γίνεται ρητή μνεία στα πρακτικά.

Καθήκοντα γραμματέα του συμβουλίου εκτελεί υπάλληλος της Γ.Γ.Δ.Ε., που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

6. Το Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία, όταν παρίσταται ο πρόεδρος και τρία (3) μέλη αυτού.

Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η γνώμη του προέδρου του Συμβουλίου.

Τα πρακτικά και τις αποφάσεις του Συμβουλίου υπογράφει ο πρόεδρος και ο γραμματέας αυτού. Στα πρακτικά καταχωρίζεται συνοπτικά και η γνώμη των τυχόν μειοψηφούντων μελών.

Το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο εδρεύει στη Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και εξυπηρετείται από τη Διεύθυνση Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελμάτων της ίδιας Γενικής Γραμματείας.

7. Για την εκδίκαση των εφέσεων κατά των αποφάσεων του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου συνιστάται Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, που αποτελείται από:

α) Έναν (1) τεχνικό υπάλληλο, Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ως πρόεδρος.

β) Τον προϊστάμενο του γραφείου Νομικού Συμβούλου στη Γ.Γ.Δ.Ε., με αναπληρωτή του τον αρχαιότερο πάρεδρο στο ίδιο Γραφείο.

γ) Δύο (2) τεχνικούς υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ, Προϊστάμενους Διεύθυνσης της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

δ) Δύο (2) εκπροσώπους των πανελλήνιων επαγγελματικών εργοληπτικών ενώσεων.

ε) Έναν (1) εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας, που προτείνεται με τον αναπληρωτή του από το Τ.Ε.Ε..

8. Οι παράγραφοι 2 έως και 6 εφαρμόζονται αναλόγως και στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο. Το Δευτεροβάθμιο Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία, όταν παρίσταται ο πρόεδρος και τέσσερα (4) μέλη αυτού. Για την επιβολή της ποινής της οριστικής διαγραφής της επιχείρησης ή του στελέχους της από τα τηρούμενα Μητρώα, απαιτείται να ψηφίσουν υπέρ αυτής τουλάχιστον τα πέντε (5) από τα μέλη του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

9. Στο Πρωτοβάθμιο και Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο δεν μπορούν να μετέχουν οι κατ' ευθεία γραμμή εξ αίματος συγγενείς του διωκόμενου ή εκ πλαγίου μέχρι και του τέταρτου βαθμού και ο σύζυγος ή εξ αγχιστείας συγγενής μέχρι και του δεύτερου βαθμού. Την εξαίρεση μπορούν να ζητήσουν τα μέλη του Συμβουλίου οίκοθεν ή και ο διωκόμενος. Ο ίδιος μπορεί να ζητήσει την εξαίρεση μέχρι δύο το πολύ μελών. Η αίτηση για την εξαίρεση υποβάλλεται στον πρόεδρο πριν από την έναρξη της συζήτησης και επ' αυτής αποφασίζει το Συμβούλιο μετά από σύσκεψη, χωρίς τη συμμετοχή του μέλους του οποίου ζητείται η εξαίρεση.

10. Τα μέλη του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, όπως και τα μέλη του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, δεν πρέπει να μετέχουν ως πρόεδροι ή μέλη στις Επιτροπές Μ.Ε.ΕΠ., Μ.Ε.Κ., και Γνωμοδοτική Επιτροπή Μελετών (Γ.Ε.Μ.) της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

Άρθρο 87

Πειθαρχική δίωξη

1. Για την κίνηση της πειθαρχικής δίωξης, ο προϊστάμενος της διεύθυνουσας υπηρεσίας του έργου, κατά τη δημοπράτηση ή την εκτέλεση του οποίου σημειώθηκε η πειθαρχική παράβαση της εργοληπτικής επιχείρησης ή του στελέχους της ή προσέκυψαν σοβαρές ενδείξεις ότι έγινε παράβαση, υποχρεούται να διαβιβάσει σχετική πρόταση στον αρμόδιο προϊστάμενο της προϊσταμένης του έργου αρχής.

2. Σε περιπτώσεις δημοσίων έργων που εκτελούνται από φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα που έχουν

εξαιρεθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παράγραφος 7 του παρόντος, από τις διατάξεις της νομοθεσίας περί εκτελέσεως δημοσίων έργων, η ανωτέρω πρόταση για πειθαρχική δίωξη γίνεται από τον προϊστάμενο της αντίστοιχης υπηρεσίας του φορέα.

3. Για παραβάσεις που δεν σχετίζονται άμεσα με την εκτέλεση ή τη δημοπράτηση του έργου, η υποχρέωση πρότασης προς δίωξη υπάρχει για τον προϊστάμενο της υπηρεσίας που έλαβε γνώση της παράβασης.

Εάν για την ίδια παράβαση επιληφθούν περισσότεροι του ενός προϊστάμενοι, οι προτάσεις τους συνεκτιμώνται για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης, σύμφωνα με τις διατάξεις των επομένων παραγράφων.

4. Η πρόταση για πειθαρχική δίωξη περιλαμβάνει τα στοιχεία των εργοληπτικών επιχειρήσεων ή των στελεχών τους που διέπραξαν την παράβαση, περιγραφή της παράβασης, συνοπτική αναφορά του τρόπου με τον οποίο συγκεντρώθηκαν οι πληροφορίες και τα στοιχεία της παράβασης, τα πρόσωπα τα οποία μπορούν να χρησιμοποιούν ως μάρτυρες, τα έγγραφα ή επικυρωμένα αντίγραφα αυτών που συνοδεύουν την παραπομπή και κάθε άλλη σχετική χρήσιμη πληροφορία.

Στην πρόταση περιλαμβάνεται υποχρεωτικά η διεύθυνση κατοικίας ή η έδρα της εργοληπτικής επιχείρησης ή του στελέχους της εργοληπτικής επιχείρησης.

Η πρόταση παραπομπής κοινοποιείται στην εργοληπτική επιχείρηση ή το στέλεχος που παραπέμπεται, με αποδεικτικό επιδόσεως.

Σε περίπτωση κηρύξεως εκπτώτου του αναδόχου του έργου, η πρόταση παραπομπής υποβάλλεται αμέσως μετά την απόρριψη των ενστάσεων του αναδόχου κατά της απόφασης, σύμφωνα με τις περί εκτελέσεως δημοσίων έργων διατάξεις και συνοδεύεται απαραίτητα από την απορριπτική αυτή απόφαση.

5. Ο αρμόδιος σύμφωνα με την παράγραφο 1 προϊστάμενος, αφού λάβει την πρόταση για πειθαρχική δίωξη, προβαίνει σε ουσιαστική εξέταση αυτής, υποχρεούμενος να διεκπεραιώσει την υπόθεση σε εύλογο χρόνο, είτε με αιτιολογημένη πράξη παραπομπής αυτής στο αρχείο είτε με την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης κατά της υπαίτιας εργοληπτικής επιχείρησης ή του υπαίτιου στελέχους αυτής.

Σε κάθε περίπτωση ο αρμόδιος για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης προϊστάμενος μπορεί να ζητήσει τη διεξαγωγή ένορκης διοικητικής εξέτασης, εάν τα στοιχεία της πρότασης δεν κριθούν επαρκή. Η διοικητική αυτή εξέταση διενεργείται από τον παραπάνω αρμόδιο προϊστάμενο ή από τον οριζόμενο από αυτόν ανώτερο υπάλληλο της υπηρεσίας.

Αυτός που διεξάγει την εξέταση, μπορεί να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την αυτοψία και εξέταση προσώπων και σχετικών ιδιωτικών και δημοσίων εγγράφων, εφαρμόζοντας τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Σε κάθε περίπτωση τα στοιχεία της παράβασης τίθενται σε γνώση της εργοληπτικής επιχείρησης ή του στελέχους που παραπέμπεται, για την υποβολή αντιρρήσεων σε ανατρεπτική προθεσμία δέκα (10) ημερών.

6. Η παραπομπή της υπόθεσης στο αρχείο γίνεται από τον αρμόδιο προϊστάμενο, εάν από την ουσιαστική εξέταση της υπόθεσης πεισθεί ότι δεν υφίστανται ουσιώδεις ενδείξεις ότι διεπράχθη πειθαρχική παράβαση.

Για την παραπομπή της υπόθεσης στο αρχείο, είτε χωρίς τη διενέργεια διοικητικής εξέτασης είτε μετά την υποβολή του πορίσματος αυτής, συντάσσεται σχετική πράξη και αποστέλλεται έγγραφο στην υπηρεσία που υπέβαλε την πρόταση δίωξης, το οποίο κοινοποιείται επίσης στην αρμόδια για την τήρηση των Μητρώων Υπηρεσία της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και στην ενδιαφερόμενη εργοληπτική επιχείρηση.

7. Για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης, ο αρμόδιος προϊστάμενος απευθύνει έγγραφο προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μετά του σχετικού φακέλου για την υπόθεση και τις εμπρόθεσμες αντιρρήσεις της διωκόμενης εργοληπτικής επιχείρησης ή του στελέχους της.

Το έγγραφο αυτό κοινοποιείται στην ενδιαφερόμενη εργοληπτική επιχείρηση με αποδεικτικό επιδόσεως.

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να μην ασκήσει πειθαρχική δίωξη, αν δεν συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, να επιβάλει στην διωκόμενη εργοληπτική επιχείρηση τη διοικητική κύρωση του αποκλεισμού από δημοπρασίες μέχρι έξι (6) μήνες και την παρεπόμενη χρηματική κύρωση ή να παραπέμψει την υπόθεση για εκδίκαση στο Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο.

Άρθρο 88

Διαδικασία ενώπιον του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου

1. Το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, μετά την παραπομπή της υπόθεσης από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καλεί τη διωκόμενη εργοληπτική επιχείρηση ή το υπαίτιο στέλεχος, να υποβάλει απολογία μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία τριάντα (30) ημερών. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής ορίζει δικάσιμο και καλεί το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης να παραστεί σε αυτή. Η δικάσιμος δεν μπορεί να οριστεί νωρίτερα από τριάντα (30) ημέρες από την κλήση του πειθαρχικά διωκόμενου. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο, μετά την αποδεικτική διαδικασία, συνεχίζει τη συνεδρίασή του την ίδια ή άλλη ημέρα και αποφασίζει για την υπόθεση.

Η απόφαση δημοσιεύεται σε ειδικό βιβλίο με την επιμέλεια του γραμματέα και κοινοποιείται, με αποδεικτικό επιδόσεως, στον πειθαρχικά διωκόμενο, στον αρμόδιο προϊστάμενο που άσκησε την πειθαρχική δίωξη και στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

2. Η πειθαρχική δίωξη που ασκείται στο Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο δεν ανακαλείται, περαιώνεται δε οπωσδήποτε με την έκδοση απόφασης με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 83 του παρόντος.

Το πειθαρχικό συμβούλιο εκτιμά ελεύθερα τα αποδεικτικά στοιχεία.

Οι πειθαρχικές αποφάσεις πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένες. Ανάκληση πειθαρχικής απόφασης δεν επιτρέπεται.

Το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να ορίσει ως εισηγητή της υπόθεσης ένα από τα μέλη του ή και να διατάξει τη συμπλήρωση της διοικητικής εξέτασης.

Άρθρο 89

Έφεση

1. Οι αποφάσεις του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου υπόκεινται σε έφεση. Η έφεση αυτή ασκείται

ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου και κατατίθεται στη Διεύθυνση Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελματιών της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

2. Δικαίωμα έφεσης έχουν:

α) η εργοληπτική επιχείρηση ή το στέλεχος αυτής που τιμωρήθηκαν πειθαρχικά,

β) ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

Η έφεση ασκείται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία τριάντα (30) ημερών. Η προθεσμία αρχίζει τόσο για τον τιμωρηθέντα όσο και για τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, από την κοινοποίηση στον καθένα από αυτούς της πρωτοβάθμιας απόφασης.

Περισσότερες εφέσεις που ασκούνται κατά της ίδιας απόφασης και πριν από την έκδοση οριστικής απόφασης για μία εξ αυτών, συνεκδικάζονται.

Η ασκηθείσα έφεση αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

Με την άσκηση της έφεσης, η υπόθεση μεταβιβάζεται καθ' ολοκληρία στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο.

Άρθρο 90

Διαδικασία ενώπιον του Δευτεροβάθμιου

Πειθαρχικού Συμβουλίου

1. Για την εκδίκαση της υπόθεσης ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, την εκτέλεση των αποφάσεων και την εξαίρεση των μελών του, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 86 και 88 του παρόντος, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επόμενες παραγράφους.

2. Η απόφαση του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου δεν κοινοποιείται αλλά υποβάλλεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ο οποίος εντός (1) μηνός από την παραλαβή αυτής, την επικυρώνει αμελλητί με απόφασή του.

Η απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, με αντίγραφο της απόφασης του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, κοινοποιείται στους ενδιαφερόμενους και αποτελεί την οριστική κρίση της υπόθεσης σε δεύτερο βαθμό.

3. Η εκτέλεση της απόφασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, γίνεται με μέριμνα της Διεύθυνσης Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελματιών της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Η παρεπόμενη χρηματική κύρωση που επεβλήθη στην εργοληπτική επιχείρηση ή το υπαίτιο στέλεχος αυτής, καταβάλλεται μέσα σε έναν (1) μήνα από την κοινοποίηση της απόφασης αυτής.

Άρθρο 91

Σχέση Πειθαρχικής Διαδικασίας με άλλες δίκες Επανάληψη της Πειθαρχικής Διαδικασίας

1. Η πειθαρχική διαδικασία δεν αναστέλλεται, ούτε αναβάλλεται εξαιτίας εκκρεμούς δίκης, ενώπιον δικαστηρίου οποιασδήποτε δικαιοδοσίας.

2. Στοιχεία που προκύπτουν από αμετάκλητες αποφάσεις ποινικών ή αστικών δικαστηρίων και με τα οποία βεβαιώνεται ρητά η ύπαρξη ή ανυπαρξία πραγματικών γεγονότων, γίνονται δεκτά σε πειθαρχική διαδικασία που βρίσκεται σε εξέλιξη από τα Πειθαρχικά Συμβούλια, για την έκδοση της απόφασής τους.

Στην περίπτωση κατά την οποία εργοληπτική επιχείρηση ή στέλεχος αυτής δικαιωθεί τελεσίδικα από αστικό, ποινικό ή διοικητικό δικαστήριο για τη διαφορά που προκάλεσε την πειθαρχική δίωξη, οι ανωτέρω υπαίτιοι μπορούν να ζητήσουν, από το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, την επανάκριση της υποθέσεώς τους.

Η επανάκριση γίνεται υποχρεωτικά μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την αίτηση του διωκόμενου. Στην περίπτωση αυτή το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο υποχρεούται να ακυρώσει την πειθαρχική ποινή της οριστικής διαγραφής από τα τηρούμενα Μητρώα, που τυχόν είχε επιβάλει. Έχει το δικαίωμα όμως εκτιμώντας κατ' ουσίαν τα πραγματικά γεγονότα και σε εφαρμογή των ανωτέρω, να επιβάλει την ποινή της προσωρινής διαγραφής του υπαίτιου από τα Μητρώα.

Για την ποινή την οποία εξέτισε η εργοληπτική επιχείρηση ή το στέλεχός της, μέχρι την επανάκριση της υπόθεσης, δεν γεννάται κανένα δικαίωμα αποζημίωσης για τους τιμωρηθέντες. Σε περίπτωση όμως πλήρους απαλλαγής τους, η όλη ποινή διαγράφεται από τα Μητρώα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΜΗΤΡΩΟ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (Μ.Ε.ΕΠ.)

Άρθρο 92

Τήρηση του Μ.Ε.ΕΠ.

1. Η εγγραφή και κατάταξη των εργοληπτικών επιχειρήσεων στο Μ.Ε.ΕΠ., καθώς και η τακτική και η έκτακτη αναθεώρηση της εγγραφής τους, που ορίζονται στο παρόν άρθρο, γίνεται με αίτησή τους.

2. Η εγγραφή, κατάταξη και αναθεώρηση στηρίζεται σε όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την εξέταση της αίτησης και τον έλεγχο της ακρίβειας των υποβαλλόμενων στοιχείων και τα οποία υποχρεούνται να υποβάλουν οι εργοληπτικές επιχειρήσεις στο Μ.Ε.ΕΠ..

Τα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται από την υπηρεσία της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων που είναι αρμόδια για την τήρηση του Μ.Ε.ΕΠ., όπως ορίζεται στην παράγραφο 3. Μεταξύ των στοιχείων αυτών περιλαμβάνονται ιδίως τα πιστοποιητικά Μ.Ε.ΕΠ., τα οποία συντάσσονται για κάθε έργο από τον κύριο του έργου ή το φορέα κατασκευής και περιέχουν πληροφορίες και αξιολογήσεις για τη δημοπρασία και την ανάδοχο επιχείρηση, για τις τεχνικές επιχειρήσεις που έχουν συμπράξει στην κατασκευή του έργου με συμβάσεις κατασκευαστικής κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας, οι οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων των τριών (3) τελευταίων ετών, οι προσωρινές οικονομικές καταστάσεις πριν από την υποβολή αίτησης, οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, οι ειδικές καταστάσεις τιμολογίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων, τα τιμολόγια ιδιωτικών έργων όλων των κατηγοριών, τα δικαιολογητικά πιστοποίησης των παγίων στοιχείων και της αξίας τους (οικόπεδα, γήπεδα, κτίρια, μηχανολογικός εξοπλισμός και μεταφορικά μέσα πλην επιβατικών αυτοκινήτων), δικαιολογητικά για την απόδειξη της βασικής και της συμπληρωματικής στελέχωσης, καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κριθεί απαραίτητο για την αξιολόγηση των εργοληπτικών επιχειρήσεων Μ.Ε.ΕΠ..

3. Το Μ.Ε.ΕΠ. τηρείται από τη Διεύθυνση Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελματιών (Δ15) της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Στα πλαίσια τήρησης

του Μητρώου, η υπηρεσία αυτή ασκεί τις αρμοδιότητες που της παρέχει ο νόμος και ιδίως συγκεντρώνει, ελέγχει και καταχωρεί μηχανογραφικά τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την εγγραφή, κατάταξη, αναθεώρηση εγγραφής και διαγραφή των εργοληπτικών επιχειρήσεων και παρέχει σχετικές πληροφορίες στις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, όταν ζητούνται.

Χορηγεί επίσης «Ενημερότητα Πτυχίου» (Ε.Π.) στις εργοληπτικές επιχειρήσεις που υποχρεώνονται από το νόμο να διαθέτουν.

Η Επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ. του άρθρου 95 του παρόντος είναι αρμόδια για την εγγραφή, την αναθεώρηση εγγραφής και κατάταξη των εργοληπτικών επιχειρήσεων στο Μ.Ε.ΕΠ. μέχρι και την πέμπτη (5η) τάξη. Για την εγγραφή, αναθεώρηση εγγραφής και κατάταξη στις τάξεις έκτη (6η) και έβδομη (7η) εκδίδεται απόφαση από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ύστερα από γνώμη της επιτροπής Μ.Ε.ΕΠ.. Η υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., με υπογραφή του Προϊσταμένου της, εκδίδει τις πρωτότυπες βεβαιώσεις εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. (πτυχία), ύστερα από την έκδοση της σχετικής απόφασης κατά τα ανωτέρω.

4. Οι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. εργοληπτικές επιχειρήσεις οφείλουν να γνωστοποιούν στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. κάθε επικείμενη αντικατάσταση των προσώπων που κατά την εγγραφή ή αναθεώρηση του πτυχίου αποτέλεσαν την ελάχιστη στελέχωση της επιχείρησης. Αντικατάσταση στελέχους επιτρέπεται μόνο για σοβαρό λόγο, εγκρίνεται από την Επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ. ύστερα από εισήγηση της Υπηρεσίας τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. και καταχωρείται σε ειδική θέση του εντύπου της βεβαίωσης Μ.Ε.ΕΠ. της επιχείρησης.

5. Οι εγγεγραμμένοι στο Μ.Ε.Κ. επιτρέπεται να στελεχώνουν μία μόνο εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ.. Η συμμετοχή τους πρέπει να είναι ενεργός και παρακολουθείται από την υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ.. Η υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. μπορεί να παραπέμψει τα ανωτέρω στελέχη, των οποίων η συμμετοχή κρίνεται εικονική ή ανεπαρκής, στο αρμόδιο πειθαρχικό όργανο.

Η ελάχιστη στελέχωση της επιχείρησης πρέπει να είναι συνεχής καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας της και να αποδεικνύεται με βεβαίωση ασφάλισης του προσωπικού από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα.

6. Με απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να καθορίζεται ο τύπος και τα απαραίτητα στοιχεία που πρέπει να περιέχουν τα πιστοποιητικά Μ.Ε.ΕΠ., που εκδίδει ο κύριος του έργου ή ο φορέας κατασκευής, τα χρονικά διαστήματα έκδοσης και κοινοποίησής τους στον ανάδοχο και τις λοιπές τεχνικές επιχειρήσεις που έχουν συμπράξει στην κατασκευή του έργου, ο τρόπος υποβολής τους στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., καθώς και κάθε σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση μπορεί να ορισθεί προθεσμία μέσα στην οποία τα στοιχεία αυτά υποβάλλονται από τις εργοληπτικές επιχειρήσεις, εντός συγκεκριμένων χρονικών προθεσμιών, ανεξάρτητα από την υποβολή αίτησης τακτικής ή έκτακτης αναθεώρησης της εγγραφής τους. Η παράλειψη υποβολής των στοιχείων αυτών, με ευθύνη της εργοληπτικής επιχείρησης, συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος να τα επικαλεσθεί κατά την υποβολή αίτησης τακτικής ή έκτακτης αναθεώρησης και δίνει το δικαίωμα στην

υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. να προχωρήσει με πρωτοβουλία της σε έκτακτη αναθεώρηση της εγγραφής της επιχείρησης.

Ο κύριος του έργου ή ο φορέας κατασκευής οφείλει να συντάσσει και υποβάλει τα σχετικά πιστοποιητικά με τις αρμόδιες υπηρεσίες του, οι υπάλληλοι των οποίων, σε περίπτωση που αμελούν να το πράξουν, υπέχουν και πειθαρχικές ευθύνες, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 40 του παρόντος.

7. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις, που λειτουργούν με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, υποχρεούνται να υποβάλουν ετησίως τις οικονομικές τους καταστάσεις και έκθεση δραστηριότητας, πριν από το τέλος του πρώτου εξαμήνου του έτους που έπεται της χρήσης στην οποία αναφέρονται οι οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην υπουργική απόφαση Δ15/οικ/24900/28.6.2002 (ΦΕΚ 833 Β'). Με όμοια απόφαση μπορεί να τροποποιείται η διαδικασία υποβολής των ανωτέρω στοιχείων.

8. Κάθε επιχείρηση υποχρεούται, μέχρι τέλους του πρώτου εξαμήνου του επόμενου έτους κάθε χρήσης, να καταθέτει στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. όλα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την πιστοποίηση του κύκλου εργασιών της από ιδιωτικά έργα. Η παράλειψη της υποβολής των στοιχείων αυτών, μέσα στην προθεσμία αυτή, συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος της επιχείρησης να επικαλεσθεί τον κύκλο εργασιών από τα έργα αυτά. Με απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται τα στοιχεία αυτά και κάθε άλλο θέμα.

9. Οι διατάξεις της παραγράφου 15 του άρθρου 107 του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως και για τα πιστοποιητικά Μ.Ε.ΕΠ..

10. Η κατάταξη στις κατηγορίες και τις τάξεις του Μ.Ε.ΕΠ. ισχύει για μία τριετία (τακτική αναθεώρηση).

11. Αν η εργοληπτική επιχείρηση δεν υποβάλει αίτηση τακτικής αναθεώρησης, μέσα σε εξήντα (60) ημέρες, από τη συμπλήρωση της τριετίας ή εξαετίας, κατά περίπτωση, τεκμαίρεται ότι ελλείπουν οι προϋποθέσεις παραμονής της στις κατηγορίες και τάξεις που έχει καταταχθεί και διαγράφεται από το Μ.Ε.ΕΠ.. Για τη διαγραφή αυτή εκδίδεται διαπιστωτική πράξη μέσα σε ένα (1) μήνα από την πάροδο της εξηκονταήμερης προθεσμίας.

12. Η υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. μπορεί να ενεργήσει οποτεδήποτε έκτακτη αναθεώρηση αν διακριβωθούν νεότερα δυσμενή στοιχεία που επηρεάζουν αρνητικά την ομαλή και αξιόπιστη λειτουργία της επιχείρησης, διαγράφοντάς την από ορισμένες ή όλες τις κατηγορίες έργων ή υποβιβάζοντάς την από την τάξη εγγραφής της.

13. Η τακτική ή έκτακτη αναθεώρηση μπορεί να συνδυασθεί με μεταβολή στις κατηγορίες και τάξεις για τις οποίες είχε εγκριθεί στο παρελθόν η εγγραφή της επιχείρησης. Η μεταβολή αυτή μπορεί να περιλαμβάνει και διαγραφή από κατηγορίες ή υποβιβασμό σε τάξη, έστω και αν αυτό δεν ζητήθηκε από τη επιχείρηση.

14. Μετά την παρέλευση διετίας από την έκτακτη επανάκριση, που έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2940/ 2001 (ΦΕΚ 180 Α'), μπορεί να γίνει έκτακτη αναθεώρηση με αίτηση της επιχείρησης.

15. Με απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να ανατίθενται καθήκοντα συμβούλου σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή στο Ινστιτούτο Οικονομίας Κατασκευών (ΙΟΚ), το οποίο προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2576/1998 (ΦΕΚ 25 Α'), προς υποβοήθηση της υπηρεσίας τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., για τον έλεγχο της ακρίβειας των υποβαλλόμενων αιτήσεων επανάκρισης, τακτικής και έκτακτης αναθεώρησης των εργοληπτικών επιχειρήσεων που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ., καθώς και της παροχής κάθε είδους τεχνικής βοήθειας.

Άρθρο 93

Μέλη της Επιτροπής Μ.Ε.ΕΠ.

1. Η Επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ. αποτελείται από:

α) Έναν (1) ανώτερο υπάλληλο κατηγορίας ΠΕ της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ως πρόεδρο.

β) Έναν (1) υπάλληλο κατηγορίας ΠΕ του Υπουργείου Εσωτερικών.

γ) Έναν (1) υπάλληλο κατηγορίας ΠΕ του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

δ) Πέντε (5) υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

ε) Δύο (2) εκπροσώπους του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.), που υποδεικνύονται με τους αναπληρωτές τους από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας.

στ) Έναν (1) εκπρόσωπο της Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης Μηχανικών (Ε.Ε.Τ.Ε.Μ.), που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από την Ε.Ε.Τ.Ε.Μ..

ζ) Τέσσερις (4) εκπροσώπους των πανελληνίων επαγγελματικών εργοληπτικών ενώσεων, που υποδεικνύονται με τους αναπληρωτές τους από αυτές. Για την υποδείξη ή τους καλούνται οι σχετικές ενώσεις να υποδείξουν κοινούς εκπροσώπους. Σε περίπτωση που οι διάφορες ενώσεις υποδείξουν διάφορα πρόσωπα ως μέλη, ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων επιλέγει τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη από τα πρόσωπα που προτάθηκαν.

2. Ο πρόεδρος και τα μέλη της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 ορίζονται με τους αναπληρωτές τους από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Τα μέλη των περιπτώσεων β' και γ' και οι αναπληρωτές τους προτείνονται από τους αρμόδιους Υπουργούς.

3. Τα μέλη των περιπτώσεων β', γ', ε', στ' και ζ' της παραγράφου 1 με τους αναπληρωτές τους προτείνονται, μέσα σε ένα (1) μήνα, από την κοινοποίηση στους φορείς που τα προτείνουν του σχετικού εγγράφου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

Αν περάσει άπρακτη η προθεσμία αυτή γίνεται έγγραφη υπόμνηση και τάσσεται νέα προθεσμία τουλάχιστον πέντε (5) ημερών. Μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής, η επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α').

4. Η θητεία των μελών της επιτροπής Μ.Ε.ΕΠ. ορίζεται διετής και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του δεύτερου

έτους. Στη διάρκεια της θητείας αντικατάσταση μέλους επιτρέπεται μόνο για εύλογη αιτία. Σε περίπτωση αντικατάστασης μέλους, το νέο μέλος διανύει το υπόλοιπο της θητείας.

Καθήκοντα γραμματέα της επιτροπής ασκεί υπάλληλος της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ο οποίος ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του με την απόφαση συγκρότησης της επιτροπής.

Άρθρο 94

Αρμοδιότητες της Επιτροπής Μ.Ε.ΕΠ.

1. Η εγγραφή, η κατάταξη ή η αναθεώρηση της εργοληπτικής επιχείρησης στο Μ.Ε.ΕΠ. γίνεται από την Επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ..

2. Η Επιτροπή αρνείται την εγγραφή εργοληπτικής επιχείρησης στο Μ.Ε.ΕΠ. ή την κατάταξη στην κατηγορία ή τάξη για την οποία έχει υποβληθεί η αίτηση, αν από τα στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 92 του παρόντος κρίνει ότι η επιχείρηση αυτή δεν έχει την απαιτούμενη τεχνική ιδιότητα και τεχνική ικανότητα, με βάση τα κριτήρια του παρόντος κεφαλαίου.

3. Η Επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ. εισηγείται τη λήψη μέτρων σχετικά με τη βελτίωση του τρόπου τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., σχετικά με τον τρόπο που καταρτίζονται και αξιολογούνται τα πιστοποιητικά Μ.Ε.ΕΠ., παρακολουθεί την τήρηση του Μ.Ε.ΕΠ. και υποβάλλει στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων εκθέσεις.

Άρθρο 95

Λειτουργία της Επιτροπής Μ.Ε.ΕΠ.

1. Η επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ. συγκροτείται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 93 του παρόντος. Εφόσον στις διατάξεις του άρθρου αυτού δεν ορίζεται διαφορετικά, ισχύουν για τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τη λήψη των αποφάσεων της οι διατάξεις των άρθρων 13 -15 του ν. 2690/ 1999.

Για την ύπαρξη νόμιμης απαρτίας απαιτείται η παρουσία του Προέδρου ή του αναπληρωτή του και επτά εκ των μελών της.

2. Οι αποφάσεις της επιτροπής λαμβάνονται με την πλειοψηφία των παρόντων μελών και σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η γνώμη υπέρ της οποίας τάχθηκε ο Πρόεδρος ή ο προεδρεύων αναπληρωτής του. Στη συνεδρίαση συμμετέχει ως εισηγητής χωρίς ψήφο ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., αναπληρούμενος από τον προϊστάμενο του αρμόδιου για την υπόθεση τμήματος.

3. Η επιτροπή τηρεί συνοπτικά πρακτικά για τις συνεδριάσεις της στα οποία ενσωματώνεται η εισήγηση. Τα πρακτικά τηρούνται σε κινητά φύλλα που μονογράφονται και αριθμούνται με ενιαία ετήσια αύξουσα αρίθμηση από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, επικυρώνονται και υπογράφονται από αυτόν και τον Γραμματέα. Αντίγραφα των πρακτικών παραδίδονται στην ανωτέρω Υπηρεσία για τις δικές της ενέργειες όταν αφορούν εγγραφή, επανάκριση, αναθεώρηση ή οποιαδήποτε άλλη μεταβολή της εγγραφής εργοληπτικής επιχείρησης.

4. Η επιτροπή συνεδριάζει σε τακτές συνεδριάσεις που τις ορίζει ο Πρόεδρος της. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται κλήτευση των μελών. Τα θέματα που πρόκειται να συζητηθούν στην επόμενη συνεδρίαση καταχωρούνται στην ημερήσια διάταξη που γνωστοποιείται στα τακτικά μέλη, δύο (2) τουλάχιστον ημέρες

πριν την ημέρα της συνεδρίασης μη περιλαμβανομένης της ημέρας αυτής.

Τα αναπληρωματικά μέλη συμμετέχουν νόμιμα στη συνεδρίαση εφόσον απουσιάζει ή κωλύεται το αντίστοιχο τακτικό. Για την έγκαιρη και νόμιμη ειδοποίησή τους φροντίζει το τακτικό μέλος που πρόκειται να απουσιάσει.

5. Μέσα στο μήνα Ιανουάριο κάθε έτους η επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ. συνέρχεται σε ειδική συνεδρίαση προκειμένου να συντάξει την εισηγητική έκθεση της παραγράφου 3 του άρθρου 94 του παρόντος, προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, με αιτιολογημένες προτάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας του Μ.Ε.ΕΠ..

Άρθρο 96

Έγγραφή στο Μ.Ε.ΕΠ.

1. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγράφονται και κατατάσσονται στο Μ.Ε.ΕΠ., σε ορισμένη τάξη ανά κατηγορία έργων, με αίτησή τους η οποία συντάσσεται σύμφωνα με υπόδειγμα που χορηγείται από την υπηρεσία. Η αίτηση συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά και στοιχεία:

α) Έγγραφο νομιμοποίησης του αποφασιστικού οργάνου της επιχείρησης και του νομίμου ή των νομίμων εκπροσώπων της (ΦΕΚ ή καταστατικό από το οποίο προκύπτουν οι διαχειριστές των Ο.Ε., Ε.Ε. και Ε.Π.Ε., καθώς και τα μέλη του Δ.Σ. της Α.Ε.).

β) Υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης, για τα στοιχεία των στελεχών τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευών (Μ.Ε.Κ.) και αποτελούν την ελάχιστη κατά νόμο στελέχωση της επιχείρησης, καθώς και υπεύθυνες δηλώσεις των στελεχών αυτών, θεωρημένες νόμιμα για το γνήσιο της υπογραφής, ότι αποδέχονται την κατά αποκλειστικότητα στελέχωση της επιχείρησης και ότι θα δηλώσουν κάθε σχετική μεταβολή.

γ) Στοιχεία για την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Για τις επιχειρήσεις που συντάσσουν ισολογισμούς υποβάλλονται οι ισολογισμοί των τριών (3) τελευταίων ετών ή και λιγότερων αν η επιχείρηση λειτουργεί λιγότερα έτη.

δ) Καταστάσεις προσωπικού της επιχείρησης θεωρημένες από την Επιθεώρηση Εργασίας και συμβάσεις εργασίας του προσωπικού θεωρημένες από αρμόδια Δ.Ο.Υ..

ε) Στοιχεία για τα έργα που εκτέλεσε η επιχείρηση κατά την προηγούμενη τριετία. Έργα του τρέχοντος έτους μέχρι και το τελευταίο ημερολογιακό τρίμηνο πριν την υποβολή της αίτησης θα λαμβάνονται υπόψη εφόσον περιλαμβάνονται σε προσωρινό ισολογισμό και προκύπτουν ιδίως από αντίστοιχα πιστοποιητικά, τιμολόγια και φορολογικές δηλώσεις.

στ) Πίνακες ιδιόκτητου μηχανικού εξοπλισμού.

ζ) Πιστοποιητικά ότι η επιχείρηση δεν τελεί σε πτώχευση, σε εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση. Προκειμένου περί επιχειρήσεων με μορφή προσωπικής εταιρείας προσκομίζονται πιστοποιητικά περί μη πτωχεύσεως και για τους ομόρρυθμους εταίρους.

Αν η επιχείρηση διαθέτει «Ενημερότητα Πτυχίου» σε ισχύ υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της ότι ισχύουν τα προκύπτοντα από την Ε.Π.. Στην περίπτωση αυτή δεν υποβάλλονται τα α' και ζ' στοιχεία.

Τα γ' και ε' στοιχεία δεν υποβάλλονται, εφόσον περιλαμβάνονται στις κατ' έτος υποβαλλόμενες Εκθέσεις Δραστηριότητας και πιστοποιητικά εκτέλεσης έργων, που προβλέπονται στις διατάξεις των παραγράφων 6, 7 και 8 του άρθρου 92 του παρόντος. Αν οι ανωτέρω Εκθέσεις Δραστηριότητας και Πιστοποιητικά εκτέλεσης έργων δεν καλύπτουν ολόκληρο το χρονικό διάστημα της τριετίας υποβάλλονται μόνο τα στοιχεία που αφορούν το μη καλυπτόμενο διάστημα.

2. Εφόσον τα προσκομισθέντα στοιχεία κριθούν ελλιπή μπορεί η Υπηρεσία να ζητήσει τη συμπλήρωσή τους. Προς τούτο καλείται εγγράφως ο εκπρόσωπος της επιχείρησης για τη συμπλήρωση ή τη διατύπωση αντιρρήσεων μέσα σε ορισμένη προθεσμία, που δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10), ούτε μεγαλύτερη των είκοσι (20) ημερών. Η εισήγηση της Υπηρεσίας προς την Επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ. υποβάλλεται αφού ληφθούν υπόψη οι τυχόν υποβληθείσες αντιρρήσεις ή παρέλθει άπρακτη η ταχθείσα προθεσμία.

3. Η Επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ. ή ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, αντίστοιχα, αποφασίζει για την εγγραφή ή αναθεώρηση εγγραφής και την κατάταξη των επιχειρήσεων, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα, λαμβάνοντας υπόψη αφ' ενός τα πιστοποιητικά και στοιχεία που συγκεντρώνει αυτεπάγγελτα η υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. και αφ' ετέρου τα στοιχεία που υποβάλλει η αιτούσα επιχείρηση. Μετά την έκδοση της απόφασης του αρμόδιου οργάνου εκδίδεται από την Υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. η βεβαίωση εγγραφής (πτυχίο) και αποστέλλεται με τηλεομοιοτυπία (FAX) σχετική γνωστοποίηση στην επιχείρηση, που καλείται να προσέλθει και να παραλάβει τη βεβαίωση μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη γνωστοποίηση. Η έκδοση της βεβαίωσης, η αποστολή γνωστοποίησης και η παραλαβή σημειώνονται σε ειδικό βιβλίο που τηρείται στην Υπηρεσία.

Η εγγραφή και κατάταξη της επιχείρησης ισχύει για όλες τις συνέπειές της από την ημέρα της παραλαβής της βεβαίωσης ή της άπρακτης λήξης της 10ήμερης προθεσμίας.

Άρθρο 97

Τακτική αναθεώρηση - Έκτακτη αναθεώρηση με πρωτοβουλία της επιχείρησης

1. Η εγγραφή και κατάταξη των επιχειρήσεων υπόκειται σε τακτική αναθεώρηση, η οποία διενεργείται ύστερα από αίτηση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης που υποβάλλεται στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. κατά το τελευταίο τρίμηνο, πριν την αναγραφόμενη στη βεβαίωση (πτυχίο) ημερομηνία λήξης της ισχύος της.

Στην περίπτωση αυτή η νέα βεβαίωση αρχίζει να ισχύει αμέσως μετά τη λήξη της παλαιάς.

2. Αίτηση για την τακτική αναθεώρηση της εγγραφής μπορεί επίσης να υποβληθεί και μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία λήξης της βεβαίωσης. Στην περίπτωση αυτή η παλαιά βεβαίωση εξακολουθεί να ισχύει μέχρι το πέρας της προθεσμίας αυτής. Εφόσον υποβληθεί εμπρόθεσμα αίτηση, η νέα βεβαίωση αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής απόφασης της Επιτροπής Μ.Ε.ΕΠ. ή του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

3. Οι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. επιχειρήσεις μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για έκτακτη αναθεώρηση της εγγραφής και κατάταξής τους μετά τη συμπλήρωση διετίας από την ημερομηνία εγγραφής ή αναθεώρησης (τακτικής ή έκτακτης) της εγγραφής. Αίτηση που υποβάλλεται πριν τη λήξη της διετίας δεν λαμβάνεται υπόψη και δεν επιφέρει συνέπειες.

4. Για την αναθεώρηση της εγγραφής κατά το άρθρο αυτό, ισχύουν κατά τα λοιπά ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 96 του παρόντος.

Άρθρο 98

Έκτακτη αναθεώρηση με πρωτοβουλία της υπηρεσίας

1. Οι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. επιχειρήσεις έχουν την υποχρέωση να ανακοινώνουν εγγράφως στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., μέσα σε προθεσμία ενός μηνός από την επέλευσή τους, τις μεταβολές στα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την εγγραφή και κατάταξή τους εφόσον αυτές αφορούν απώλεια των ελαχίστων νομίμων προϋποθέσεων κατάταξης (στελέχωση, κεφάλαιο, πάγια στοιχεία κ.λπ.) και να αναπληρώνουν τις σχετικές ελλείψεις μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή της ανακοίνωσης.

2. Αν με υπαιτιότητα της επιχείρησης οι μεταβολές δεν γνωστοποιηθούν και δεν αναπληρωθούν οι ελλείψεις εμπρόθεσμα, επέρχονται οι ακόλουθες συνέπειες, όταν με οποιονδήποτε τρόπο οι μεταβολές περιέλθουν σε γνώση της υπηρεσίας: α) η επιχείρηση χάνει το δικαίωμα να αναπληρώσει τις ελλείψεις και κινείται η διαδικασία έκτακτης αναθεώρησης της κατάταξής της στο Μ.Ε.ΕΠ., β) για τις ανάγκες ανάθεσης και εκτέλεσης των έργων η αναθεώρηση του πτυχίου της επιχείρησης ανατρέχει στο χρόνο επέλευσης της κρίσιμης μεταβολής.

Η διαδικασία της έκτακτης αναθεώρησης με πρωτοβουλία της υπηρεσίας κινείται επίσης στις περιπτώσεις που δεν υποβάλλεται, μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη λήξη της ισχύος της προηγούμενης, αίτηση για έκδοση Ενημερότητας Πτυχίου συνοδευόμενη με πλήρη δικαιολογητικά, από επιχείρηση που υπέχει σχετική υποχρέωση.

3. Εφόσον οι μεταβολές της παραγράφου 1 δηλωθούν και αναπληρωθούν εμπρόθεσμα οι ελλείψεις (εκτός των στοιχείων της Έκθεσης Δραστηριότητας), η Επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ. εγκρίνει τις μεταβολές μετά από εισήγηση της υπηρεσίας.

4. Εφόσον συντρέχουν λόγοι έκτακτης αναθεώρησης της κατάταξης εργοληπτικής επιχείρησης, η υπηρεσία την καλεί να λάβει γνώση των στοιχείων και να υποβάλει τις αντιρρήσεις της μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης. Μετά τη λήψη των αντιρρήσεων ή την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας, η Υπηρεσία επαναξιολογεί την επιχείρηση και υποβάλλει το ταχύτερο δυνατόν εισήγηση στην επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ. για την αναθεώρηση της εγγραφής και την τάξη ανά κατηγορία έργων στην οποία πρέπει να καταταγεί η επιχείρηση. Η επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ. αποφασίζει για την αναθεώρηση της εγγραφής και την κατάταξη της επιχείρησης μετά από έγγραφη κλήση που κοινοποιείται σε αυτήν, δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν τη συνεδρίαση. Κατά τα λοιπά, ως προς την απόφαση, την έκδοση της νέας βεβαίωσης, τη γνωστοποίησή της στην επιχείρηση και τις συνέπειες έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 96 του παρόντος Κώδικα.

5. Μετά την αναθεώρηση της εγγραφής και την έκδοση νέας βεβαίωσης καταχωρείται με μέριμνα της υπηρεσίας σχετική ανακοίνωση στην επίσημη ιστοσελίδα στο διαδίκτυο της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ([www. ggde.gr](http://www.ggde.gr)).

6. Τα ισχύοντα κατά τη δημοσίευση της παρούσας πτυχία εξακολουθούν να ισχύουν για όλες τις συνέπειές τους, μέχρις ότου απαιτηθεί η για οποιονδήποτε λόγο αντικατάστασή τους. Μέχρι να εκδοθεί νέο πτυχίο κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας η αντικατάσταση ή αποχώρηση στελέχους συνεπάγεται την έκδοση νέας βεβαίωσης εγγραφής.

Άρθρο 99

Τύπος κατάταξης των εργοληπτικών επιχειρήσεων στο Μ.Ε.ΕΠ.

1. Ο τύπος κατάταξης που εφαρμόζεται για την εγγραφή, κατάταξη και την αναθεώρηση των εργοληπτικών επιχειρήσεων σε μία από τις τάξεις τρίτη έως και έβδομη του Μ.Ε.ΕΠ. αναλύεται ως εξής:

$\{ (A \times 70\%) + (B \times 30\%) \} \times \Gamma =$ Συνολική Βαθμολογία

όπου:

Τμήμα Α = $\{ (a1 \times 60\%) + (a2 \times 20\%) + (a3 \times 20\%) \}$
όπου $a1, a2, a3$ τα παρακάτω κλάσματα:

$a1 = \frac{\text{Κύκλος Εργασιών Χρήσεων των τριών τελευταίων ετών}}{\text{Κύκλος Εργασιών, όπως ορίζεται για κάθε τάξη στην περίπτωση δ. της παρ. 2 του παρόντος άρθρου}}$

$a2 = \frac{\text{Ίδια Κεφάλαια, όπως ορίζονται στην περίπτωση β. της παρ. 2 του παρόντος άρθρου}}{\text{Ίδια Κεφάλαια, όπως ορίζονται για κάθε τάξη στην περίπτωση δ. της παρ. 2 του παρόντος άρθρου}}$

$a3 = \frac{\text{Πάγια, όπως ορίζονται στην περίπτωση γ. της παρ. 2 του παρόντος άρθρου}}{\text{Πάγια, όπως ορίζονται για κάθε τάξη στην περίπτωση δ. της παρ. 2 του παρόντος άρθρου}}$

Τμήμα Β = $\{ (\beta1 \times 40\%) + (\beta2 \times 30\%) + (\beta3 \times 30\%) \}$
όπου $\beta1, \beta2, \beta3$ τα παρακάτω κλάσματα:

$\beta1 = \frac{\text{Ίδια Κεφάλαια, όπως ορίζονται στην περίπτωση β. της παρ. 2 του παρόντος άρθρου}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$

$\beta2 = \frac{\text{Σύνολο Πάγιου Ενεργητικού - Συμμετοχές και άλλες απαιτήσεις}}{\text{Σύνολο Πάγιου Ενεργητικού}}$

$\beta3 = \frac{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό - Απαιτήσεις}}{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό}}$

Τμήμα Γ = Συντελεστής Κατάταξης, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις Μ.Ε.ΕΠ. που κατατάσσονται αυτοτελώς και για τις επιχειρήσεις που προέρχονται από συγχώνευση εργοληπτικών επιχειρήσεων Μ.Ε.ΕΠ..

2. Ανάλυση Τμήματος Α

α) Ως αριθμητής του κλάσματος $a1$ λαμβάνεται ο κύκλος εργασιών της εργοληπτικής επιχείρησης εγγε-

γραμμένης στο Μ.Ε.ΕΠ., ο οποίος πραγματοποιήθηκε από την κατασκευή δημοσίων και ιδιωτικών έργων στην Ελλάδα και το εξωτερικό κατά την τελευταία τριετία. Ο ανωτέρω κύκλος εργασιών προσδιορίζεται ως εξής:

i. Για δημόσια έργα που εκτελέστηκαν στο εσωτερικό λαμβάνεται υπόψη μόνο αυτός που προκύπτει από πιστοποιητικά του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής, αν έχουν εκδοθεί αντίστοιχα τιμολόγια για τις εργασίες αυτές και έχουν περιληφθεί στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος της επιχείρησης. Για τον έλεγχο της ακρίβειας των υποβαλλόμενων στοιχείων η επιχείρηση υποχρεούται να υποβάλει επικυρωμένα αντίγραφα των πιστοποιητικών των κυρίων των έργων ή των φορέων κατασκευής, των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, καθώς και κατάσταση των τιμολογίων εσόδων που έχει εκδώσει και αφορά τα πιστοποιητικά των κυρίων των έργων ή των φορέων κατασκευής, όπως επίσης και κάθε άλλο συμπληρωματικό στοιχείο που ζητείται από την υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ..

ii. Για δημόσια και ιδιωτικά έργα, που εκτελέστηκαν στο εξωτερικό, λαμβάνεται υπόψη μόνο αυτός που προκύπτει από επικυρωμένο πιστοποιητικό του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής και τα αντίστοιχα τιμολόγια εσόδων για τις εργασίες αυτές. Τα ανωτέρω τιμολόγια πρέπει να έχουν περιληφθεί στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος της επιχείρησης, αν δεν έχουν φορολογηθεί στο εξωτερικό ή απαλλάσσονται της φορολογίας στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που αυτά έχουν φορολογηθεί στο εξωτερικό πρέπει να προσκομίζεται και η δήλωση φορολογίας που έχει υποβληθεί από την επιχείρηση στις αρμόδιες φορολογικές αρχές της χώρας που εκτελέστηκε το έργο, επικυρωμένη για τη γνησιότητά της από τις αρχές αυτές. Σε περίπτωση που το πιστοποιητικό είναι του φορέα κατασκευής πρέπει να προσκομιστεί βεβαίωση της αρμόδιας δημόσιας αρχής της χώρας που εκτελέστηκε το έργο, από την οποία να προκύπτει ότι ο ανάδοχος ανέλαβε και κατασκεύασε το έργο ή μέρος αυτού, καθώς και το συμφωνητικό βεβαίωσης της χρονολογίας για την ανάθεση από τον ανάδοχο στην επιχείρηση της κατασκευής του έργου ή μέρους αυτού.

iii. Για ιδιωτικά έργα που εκτελέστηκαν στο εσωτερικό λαμβάνεται υπόψη μόνο αυτός που προκύπτει από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος της επιχείρησης και αποδεικνύεται από τα τιμολόγια εσόδων που εκδόθηκαν από αυτή προς τον κύριο του έργου ή από τα οριστικά συμβόλαια πώλησης των ακινήτων. Για τον έλεγχο της ακρίβειας των υποβαλλόμενων στοιχείων που αφορούν ιδιωτικά έργα, η επιχείρηση υποχρεούται να υποβάλει επικυρωμένα αντίγραφα των συμβολαίων πώλησης, επικυρωμένα αντίγραφα των πιστοποιητικών των κυρίων των έργων, κατάσταση των τιμολογίων εσόδων που έχει εκδώσει για τα πιο πάνω έργα, τα αντίστοιχα τιμολόγια εσόδων και κάθε άλλο συμπληρωματικό στοιχείο που ζητείται από την υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ..

iv. Τόσο για τα δημόσια όσο και για τα ιδιωτικά έργα δεν λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος εργασιών που προκύπτει από συμβάσεις έργου μεταξύ εργοληπτικών επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στο Μ.Ε.ΕΠ. και τα αντίστοιχα τιμολόγια εσόδων που έχει εκδώσει καθεμία από τις επιχειρήσεις αυτές προς την άλλη, ανεξάρτητα αν αυτά περιλαμβάνονται στη δήλωση φορολογίας εισοδήματός τους, εκτός εάν υπάρχει εγκεκριμένη, από τον κύριο του

έργου υπερβολαβία. Στις περιπτώσεις αυτές προσκομίζεται η σύμβαση του αναδόχου με τον υπερβολάβο, η οποία θα πρέπει να έχει κατατεθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. κατά τη διάρκεια σύναψης της σύμβασης και τα εκδοθέντα τιμολόγια εσόδων. Ο ανωτέρω κύκλος εργασιών του υπερβολάβου αφαιρείται από τον κύκλο εργασιών του αναδόχου.

ν. Ο κύκλος εργασιών της εργοληπτικής επιχείρησης από τη συμμετοχή της σε κοινοπραξία (ανάδοχος κοινοπραξία), στην οποία ανατέθηκε η κατασκευή δημοσίων ή ιδιωτικών έργων ή που συστήθηκε μεταξύ του αναδόχου και άλλων εργοληπτικών επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στο Μ.Ε.ΕΠ. (κατασκευαστική κοινοπραξία του άρθρου 66 του παρόντος), λαμβάνεται υπόψη μόνο εφόσον έχουν καταθέσει επικυρωμένο αντίγραφο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. του εγγράφου σύστασής τους, έχουν εκδοθεί αντίστοιχα τιμολόγια για τις εργασίες των ανωτέρω έργων και έχουν συμπεριληφθεί στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος της κοινοπραξίας.

Ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης Μ.Ε.ΕΠ. από τη συμμετοχή της στην ανωτέρω κοινοπραξία προκύπτει από τον επιμερισμό σε αυτήν του κύκλου εργασιών που της αντιστοιχεί, σύμφωνα με το ποσοστό συμμετοχής της, όπως προκύπτει από το κοινοπρακτικό συμφωνητικό.

Για τον έλεγχο της ακρίβειας των υποβαλλόμενων στοιχείων, ο ανάδοχος του έργου υποχρεούται να υποβάλει αντίγραφο του συμφωνητικού σύστασης της κοινοπραξίας και υπεύθυνη δήλωση ότι δεν υπάρχει άλλο συμφωνητικό. Οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην κοινοπραξία υποχρεούνται να προσκομίσουν επικυρωμένα αντίγραφα των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος αυτής, της βεβαίωσης αποτελεσμάτων προς τα μέλη της, κατάσταση των τιμολογίων εσόδων που έχουν εκδώσει και αφορούν στα πιστοποιητικά των κυρίων των έργων ή των φορέων κατασκευής και κάθε άλλο συμπληρωματικό στοιχείο που ζητείται από την υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ..

Σε περιπτώσεις συγχωνεύσεων εργοληπτικών επιχειρήσεων Μ.Ε.ΕΠ., για τον προσδιορισμό του κύκλου εργασιών τους από δημόσια και ιδιωτικά έργα στην Ελλάδα και το εξωτερικό, υποβάλλονται τα ανωτέρω στοιχεία για κάθε εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ. που συμμετέχει στη συγχώνευση, καθώς και κάθε άλλο συμπληρωματικό στοιχείο που ζητείται από την υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., για τον έλεγχο της ακρίβειας των υποβαλλόμενων στοιχείων.

Σε κάθε περίπτωση στον αριθμητή α1 του τμήματος Α του τύπου κατάταξης λαμβάνεται υπόψη και ο κύκλος εργασιών από δημόσια και ιδιωτικά έργα, που πραγματοποιήθηκε από τα στελέχη Μ.Ε.Κ. της επιχείρησης που έχουν Μ.Ε.ΕΠ. και αφορά ατομικές επιχειρήσεις ή προσωπικές εταιρείες για την κατασκευή δημοσίων και ιδιωτικών έργων στην Ελλάδα και το εξωτερικό, για τις χρήσεις της τελευταίας τριετίας, αν προκύπτει από τα ανωτέρω προσδιοριζόμενα στοιχεία των ανωτέρω υποπεριπτώσεων i, ii, iii, iv, v, όπως αυτά έχουν περιληφθεί στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος των ανωτέρω στελεχών.

Στις περιπτώσεις για τις οποίες θα χρησιμοποιηθεί ο κύκλος εργασιών των στελεχών αυτών για κατάταξη εργοληπτικής επιχείρησης σε κατηγορία και τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. δεν επιτρέπεται αντικατάστασή τους από τη

βασική και συμπληρωματική στελέχωση της επιχείρησης για δύο (2) τουλάχιστον έτη από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης εγγραφής της. Σε περίπτωση διαπίστωσης αντικατάστασής τους εντός της διετίας, η υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. μπορεί να καλέσει την επιχείρηση σε έκτακτη αναθεώρηση.

Για τον έλεγχο της ακρίβειας των στοιχείων αυτών, υποβάλλονται επικυρωμένα τα αντίστοιχα παραστατικά κάθε στελέχους της εταιρείας, όπως αναφέρονται ανωτέρω και κάθε άλλο στοιχείο που ζητείται από την υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ..

β) Ως αριθμητής του κλάσματος α2 λαμβάνεται το μέγεθος που αναφέρεται στο σκέλος του παθητικού της εγγεγραμμένης στο Μ.Ε.ΕΠ. εργοληπτικής επιχείρησης, ως «Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων», μετά την αφαίρεση των Ειδικών Αφορολόγητων Αποθεματικών Τεχνικών Επιχειρήσεων, στο τμήμα αυτών που δεν έχει φορολογηθεί, του Οφειλόμενου Κεφαλαίου και των «ποσών που προορίζονται για Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου». Τα πιο πάνω οικονομικά στοιχεία προκύπτουν από την οικονομική κατάσταση του προηγούμενου έτους ή από προσωρινή οικονομική κατάσταση που βεβαιώνεται από ορκωτό ελεγκτή και δημοσιεύεται πριν από την υποβολή της αίτησης. Για το διαχωρισμό των Ειδικών Αφορολόγητων Αποθεματικών Τεχνικών Επιχειρήσεων και τον προσδιορισμό του τμήματος που έχει φορολογηθεί και δεν αφαιρείται από το «Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων», απαιτείται ειδική βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή.

γ) Ως αριθμητής του κλάσματος α3 λαμβάνεται το μέγεθος των παγίων στοιχείων, που ανήκουν στην κυριότητα της εγγεγραμμένης στο Μ.Ε.ΕΠ. εργοληπτικής επιχείρησης ή στην κατοχή της δυνάμει συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, στα οποία περιλαμβάνεται η αξία γηπέδων, οικοπέδων, κτηρίων, μηχανολογικού εξοπλισμού και μεταφορικών μέσων, εκτός των επιβατικών αυτοκινήτων.

i. Ως αξία των ιδιόκτητων παγίων για τα ακίνητα λαμβάνεται, κατ' επιλογή της επιχείρησης, είτε η αντικειμενική αξία που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης η οποία βεβαιώνεται από συμβολαιογράφο, είτε η αξία των ακινήτων (αξία κτήσης ή κόστος ιδιοκατασκευής), όπως αυτή αναφέρεται στην οικονομική κατάσταση του προηγούμενου έτους ή στην προσωρινή οικονομική κατάσταση, χωρίς αποσβέσεις, που βεβαιώνεται από ορκωτό ελεγκτή και δημοσιεύεται πριν από την υποβολή της αίτησης. Η επιχείρηση προσκομίζει ειδική κατάσταση με βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή, στην οποία περιλαμβάνονται αναλυτικά τα ανωτέρω πάγια και υπολογίζεται η συνολική αξία αυτών.

ii. Ως αξία του κύριου και βοηθητικού μηχανολογικού εξοπλισμού και των μεταφορικών μέσων, εκτός από τα επιβατικά αυτοκίνητα της επιχείρησης, λαμβάνεται η αναπόσβεστη αξία τους προσαυξημένη κατά τριάντα τοις εκατό (30%) μετά και την πραγματοποίηση των αποσβέσεων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Η συνολικά προσδιοριζόμενη αξία του ανωτέρω κύριου και βοηθητικού μηχανολογικού εξοπλισμού και των μεταφορικών μέσων, εκτός των επιβατικών αυτοκινήτων, δεν μπορεί να υπερβεί τη συνολική αξία κτήσης αυτού.

Εναλλακτικά και κατ' επιλογή της επιχείρησης που υποβάλλει την αίτηση, λαμβάνεται υπόψη η αξία του ανωτέρω κύριου και βοηθητικού μηχανολογικού εξοπλι-

σμού και των μεταφορικών μέσων, εκτός των επιβατικών αυτοκινήτων, μετά από εκτίμηση ορκωτού εκτιμητή. Η συνολικά προσδιοριζόμενη αξία του ανωτέρω κύριου και βοηθητικού μηχανολογικού εξοπλισμού και των μεταφορικών μέσων, εκτός των επιβατικών αυτοκινήτων, δεν μπορεί να υπερβεί το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της αξίας κτήσης αυτού, ανεξάρτητα από την εκτίμηση που θα έχει υποβληθεί από την επιχείρηση στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ..

Η αξία του κύριου και βοηθητικού μηχανολογικού εξοπλισμού και των μεταφορικών μέσων, εκτός των επιβατικών αυτοκινήτων, προκύπτει από την οικονομική κατάσταση του προηγούμενου έτους της επιχείρησης ή από προσωρινή οικονομική κατάσταση που βεβαιώνεται από ορκωτό ελεγκτή και δημοσιεύεται πριν από την υποβολή της αίτησης.

Για τον υπολογισμό της αναπόσβεστης αξίας του εξοπλισμού και των μεταφορικών μέσων της επιχείρησης, περιλαμβανομένης της προσαύξησης αυτής κατά τριάντα τοις εκατό (30%), συνυποβάλλεται ειδική βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή.

Σε περίπτωση υπολογισμού της αξίας του εξοπλισμού και των μεταφορικών μέσων της επιχείρησης με χρήση ορκωτών εκτιμητών συνυποβάλλεται έκθεση ορκωτού εκτιμητή εγγεγραμμένου στο Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών.

iii. Στον αριθμητή του κλάσματος α3 συνυπολογίζεται και η αξία του κύριου και βοηθητικού μηχανολογικού εξοπλισμού και των μεταφορικών μέσων, εκτός από τα επιβατικά αυτοκίνητα, που ανήκουν στις κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει η εργοληπτική επιχείρηση που κρίνεται, κατά τα ποσοστά συμμετοχής της σε αυτές, όπως προκύπτει από τα προσκομιζόμενα συμφωνητικά σύστασης αυτών, αν δεν έχουν εισφερθεί από τα μέλη τους προς αυτές.

Ως αξία των παγίων αυτών λαμβάνεται η αναπόσβεστη αξία τους προσαυξημένη κατά τριάντα τοις εκατό (30%) μετά την πραγματοποίηση των αποσβέσεων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Η συνολικά προσδιοριζόμενη αξία του κύριου και βοηθητικού μηχανολογικού εξοπλισμού και των μεταφορικών μέσων, εκτός από τα επιβατικά αυτοκίνητα, δεν μπορεί να υπερβεί τη συνολική αξία κτήσης αυτού και αποδεικνύεται από τα τηρούμενα μητρώα παγίων της κοινοπραξίας.

Εναλλακτικά και κατ' επιλογή της επιχείρησης που υποβάλλει την αίτηση, λαμβάνεται υπόψη η αξία του κύριου και βοηθητικού μηχανολογικού εξοπλισμού και των μεταφορικών μέσων, εκτός των επιβατικών αυτοκινήτων, μετά από εκτίμηση ορκωτού εκτιμητή. Η συνολικά προσδιοριζόμενη αξία του κύριου και βοηθητικού μηχανολογικού εξοπλισμού και των μεταφορικών μέσων, εκτός από τα επιβατικά αυτοκίνητα, δεν μπορεί να υπερβεί το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της αξίας κτήσης αυτού, ανεξάρτητα από την εκτίμηση που θα έχει υποβληθεί από την επιχείρηση στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ.. Σε περίπτωση υπολογισμού της αξίας του εξοπλισμού και των μεταφορικών μέσων της επιχείρησης με χρήση ορκωτών εκτιμητών συνυποβάλλεται έκθεση ορκωτού εκτιμητή εγγεγραμμένου στο Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών.

iv. Ως αξία παγίων, που κατέχονται δυνάμει συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, λαμβάνεται εκείνη που προκύπτει από τις σχετικές συμβάσεις μεταξύ της επι-

χείρησης ή της κοινοπραξίας στην οποία μετέχει και της εταιρείας χρηματοδοτικής μίσθωσης και προστίθεται στον αριθμητή α3.

δ) Τα μεγέθη που χρησιμοποιούνται ως παρονομαστές στα κλάσματα α1, α2, α3 του Τμήματος Α του Τύπου Κατάταξης, για την εγγραφή, κατάταξη και αναθεώρηση ορίζονται ως εξής:

i. για την τρίτη τάξη ο κύκλος εργασιών ορίζεται σε δύο εκατομμύρια επτακόσιες χιλιάδες (2.700.000) ευρώ, τα ίδια κεφάλαια σε επτακόσιες πενήντα χιλιάδες (750.000) ευρώ και τα πάγια σε εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ,

ii. για την τέταρτη τάξη ο κύκλος εργασιών ορίζεται σε πέντε εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (5.500.000) ευρώ, τα ίδια κεφάλαια σε ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ και τα πάγια σε τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ,

iii. για την πέμπτη τάξη ο κύκλος εργασιών ορίζεται σε δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) ευρώ, τα ίδια κεφάλαια σε τέσσερα εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (4.500.000) ευρώ και τα πάγια σε εννιακόσιες χιλιάδες (900.000) ευρώ,

iv. για την έκτη τάξη ο κύκλος εργασιών ορίζεται σε τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) ευρώ, τα ίδια κεφάλαια σε εννέα εκατομμύρια (9.000.000) ευρώ και τα πάγια σε ένα εκατομμύριο οκτακόσιες χιλιάδες (1.800.000) ευρώ,

v. για την έβδομη τάξη ο κύκλος εργασιών ορίζεται σε εκατόν ογδόντα εκατομμύρια (180.000.000) ευρώ, τα ίδια κεφάλαια σε ενενήντα εκατομμύρια (90.000.000) ευρώ και τα πάγια σε δεκαοκτώ εκατομμύρια (18.000.000) ευρώ.

3. Ανάλυση Τμήματος Β

α) Ως αριθμητής του κλάσματος β1 λαμβάνεται το μέγεθος που αναφέρεται στο σκέλος του Παθητικού της εγγεγραμμένης στο Μ.Ε.ΕΠ. εργοληπτικής επιχείρησης, ως «Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων», μετά την αφαίρεση των Ειδικών Αφορολόγητων Αποθεματικών Τεχνικών Επιχειρήσεων, στο τμήμα αυτών που δεν έχει φορολογηθεί, του Οφειλόμενου Κεφαλαίου και των «ποσών που προορίζονται για Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου». Τα πιο πάνω οικονομικά στοιχεία προκύπτουν από την οικονομική κατάσταση του προηγούμενου έτους ή από προσωρινή οικονομική κατάσταση που βεβαιώνεται από ορκωτό ελεγκτή και δημοσιεύεται πριν από την υποβολή της αίτησης. Για το διαχωρισμό των Ειδικών Αφορολόγητων Αποθεματικών Τεχνικών Επιχειρήσεων και τον προσδιορισμό του τμήματος που έχει φορολογηθεί και δεν αφαιρείται από το «Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων», απαιτείται ειδική βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή.

Ως παρονομαστής του κλάσματος β1 λαμβάνεται το μέγεθος που αναφέρεται στο σκέλος του Ενεργητικού της εγγεγραμμένης στο Μ.Ε.ΕΠ. εργοληπτικής επιχείρησης, ως «Σύνολο Ενεργητικού» και προκύπτει από την οικονομική κατάσταση του προηγούμενου έτους ή από προσωρινή οικονομική κατάσταση που βεβαιώνεται από ορκωτό ελεγκτή και δημοσιεύεται πριν από την υποβολή της αίτησης.

β) Ως αριθμητής του κλάσματος β2 λαμβάνεται το άθροισμα των μεγεθών που αναφέρονται στο σκέλος του Ενεργητικού της εγγεγραμμένης στο Μ.Ε.ΕΠ. εργοληπτικής επιχείρησης, ως «Σύνολο Παγίου Ενεργητικού», μετά την αφαίρεση των «Συμμετοχών και άλλων Μα-

κροπρόθεσμων Απαιτήσεων», όπως αυτές επίσης αναφέρονται στο σκέλος του Ενεργητικού της επιχείρησης. Τα πιο πάνω οικονομικά στοιχεία προκύπτουν από την οικονομική κατάσταση του προηγούμενου έτους ή από προσωρινή κατάσταση που βεβαιώνεται από ορκωτό ελεγκτή και δημοσιεύεται πριν από την υποβολή της αίτησης.

Ως παρονομαστής του κλάσματος β2 λαμβάνεται το Σύνολο του Παγίου Ενεργητικού, όπως αυτό ορίζεται στο σκέλος του Ενεργητικού της επιχείρησης, ως «Σύνολο Πάγιου Ενεργητικού», στην οικονομική κατάσταση του προηγούμενου έτους ή από προσωρινή οικονομική κατάσταση που βεβαιώνεται από ορκωτό ελεγκτή και δημοσιεύεται πριν από την υποβολή της αίτησης.

γ) Ως αριθμητής του κλάσματος β3 λαμβάνεται το μέγεθος που αναφέρεται στο σκέλος του Ενεργητικού της εγγεγραμμένης στο Μ.Ε.ΕΠ. εργοληπτικής επιχείρησης, ως «Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού», μετά την αφαίρεση των «Απαιτήσεων», όπως αυτές εγγράφονται στο σκέλος του Ενεργητικού, εξαιρουμένων των τιμολογημένων απαιτήσεων για δημόσια και ιδιωτικά έργα. Τα πιο πάνω οικονομικά στοιχεία προκύπτουν από την οικονομική κατάσταση του προηγούμενου έτους ή από προσωρινή κατάσταση που βεβαιώνεται από ορκωτό ελεγκτή και δημοσιεύεται πριν από την υποβολή της αίτησης της επιχείρησης. Για το διαχωρισμό των τιμολογημένων απαιτήσεων για δημόσια και ιδιωτικά έργα απαιτείται ειδική βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή, στην οποία επισυνάπτονται αντίγραφα των τιμολογίων που έχουν εκδοθεί.

Ως παρονομαστής του κλάσματος β3 λαμβάνεται το μέγεθος που αναφέρεται στο σκέλος του Ενεργητικού της επιχείρησης ως «Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού» και προκύπτει από την οικονομική κατάσταση του προηγούμενου έτους ή από προσωρινή οικονομική κατάσταση που βεβαιώνεται από ορκωτό ελεγκτή και δημοσιεύεται πριν από την υποβολή της αίτησης.

Με απόφαση, που εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται ο τρόπος και η έκταση υπολογισμού της αξίας των παγίων που καλύπτονται από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τρόπος και η διαδικασία εκτίμησης των ακινήτων, των οποίων η αξία δεν προσδιορίζεται αντικειμενικά και κάθε σχετικό θέμα.

4. Ανάλυση Τμήματος Γ

Ο Συντελεστής Κατάταξης καθορίζεται ως εξής:

- i. για εταιρεία έβδομης τάξης του Μ.Ε.ΕΠ.: 300
- ii. για εταιρεία έκτης τάξης του Μ.Ε.ΕΠ.: 180
- iii. για εταιρεία πέμπτης τάξης του Μ.Ε.ΕΠ.: 140
- iv. για εταιρεία τέταρτης τάξης του Μ.Ε.ΕΠ.: 90
- v. για εταιρεία τρίτης τάξης του Μ.Ε.ΕΠ.: 70.

5. Το αποτέλεσμα που προκύπτει από την εφαρμογή του τύπου κατάταξης αποτελεί τη συνολική βαθμολογία της εργοληπτικής επιχείρησης Μ.Ε.ΕΠ..

Η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία για την κατάταξη των εταιρειών στην αντίστοιχη τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. είναι η εξής:

i. για την έβδομη τάξη	500	βαθμοί
ii. για την έκτη τάξη	250	βαθμοί
iii. για την πέμπτη τάξη	170	βαθμοί
iv. για την τέταρτη τάξη	120	βαθμοί
v. για την τρίτη τάξη	75	βαθμοί.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται τα όρια του Συντελεστή Κατάταξης Γ, τα μεγέθη του τμήματος Α του Τύπου Κατάταξης που χρησιμοποιούνται σαν παρονομαστές των κλασμάτων α1, α2, α3 και η συνολική βαθμολογία ανά τάξη Μ.Ε.ΕΠ..

7. Σε περιπτώσεις συγχώνευσης εργοληπτικών επιχειρήσεων, οι οποίες είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ., ο Συντελεστής Κατάταξης Γ καθεμίας από αυτές λαμβάνεται ανάλογα με το συνολικό αριθμό ως εξής:

α) Για τις δύο πρώτες, το άθροισμα των Συντελεστών Κατάταξης Γ της καθεμίας.

β) Για την τρίτη, στο ανωτέρω άθροισμα προστίθεται το ογδόντα τοις εκατό (80%) του Συντελεστή Κατάταξης Γ αυτής.

γ) Για κάθε επόμενη, μέχρι και την έβδομη, στο ανωτέρω άθροισμα προστίθεται το εβδομήντα τοις εκατό (70%) της τέταρτης, το εξήντα τοις εκατό (60%) της πέμπτης, το σαράντα τοις εκατό (40%) της έκτης και το τριάντα τοις εκατό (30%) της έβδομης των αντίστοιχων Συντελεστών Κατάταξης Γ που διαθέτουν.

δ) Για τις πέραν της έβδομης δεν προστίθεται περαιτέρω Συντελεστής Κατάταξης Γ.

Η σειρά των επιχειρήσεων για τον υπολογισμό του Συντελεστή Κατάταξης Γ καθορίζεται από την επιχείρηση που υποβάλλει την αίτηση αναθεώρησης.

8. Σε περιπτώσεις συγχωνεύσεων εργοληπτικών επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στο Μ.Ε.ΕΠ. υποβάλλονται στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. η ενοποιημένη οικονομική κατάσταση της επιχείρησης που προέκυψε από τη συγχώνευση και υποβάλλει αίτηση και οι οικονομικές καταστάσεις του προηγούμενου έτους ή προσωρινές οικονομικές καταστάσεις που βεβαιώνονται από ορκωτό ελεγκτή και δημοσιεύονται πριν από την υποβολή της αίτησης, κάθε επιχείρησης που συγχωνεύεται. Υποβάλλονται επίσης και τα αντίστοιχα παραστατικά που απαιτούνται για τον προσδιορισμό του κύκλου εργασιών των χρήσεων των τριών (3) τελευταίων ετών. Από τα στοιχεία των ανωτέρω επιχειρήσεων προκύπτει το άθροισμα των Τμημάτων Α και Β του Τύπου Κατάταξης, περιλαμβανομένων των σταθμίσεών τους ($A \times 70\% + B \times 30\%$) και εξάγεται ο Συντελεστής Κατάταξης Γ καθεμίας.

Άρθρο 100

Τάξεις και κατηγορίες του Μ.Ε.ΕΠ.

1. Οι τάξεις του Μ.Ε.ΕΠ. ορίζονται σε επτά και επιπλέον αυτών ορίζονται και δύο ειδικές τάξεις οι Α1, Α2 για μικρές επιχειρήσεις. Η κατάταξη στο Μ.Ε.ΕΠ. των εργοληπτικών επιχειρήσεων γίνεται σε μία ή περισσότερες από τις εξής βασικές κατηγορίες έργων: οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, ηλεκτρομηχανολογικών, λιμενικών και βιομηχανικών και ενεργειακών. Κάθε επιχείρηση κατατάσσεται σε μία μόνο τάξη για κάθε κατηγορία. Με απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μπορεί να επαναπροσδιορίζονται οι κατηγορίες αυτές και το περιεχόμενό τους με σκοπό τη μεγαλύτερη εξειδίκευση των κατηγοριών και να ρυθμίζονται τα μεταβατικά ζητήματα που ανακύπτουν στην περίπτωση αυτή.

2. Η κατάταξη εργοληπτικής επιχείρησης στην έβδομη τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. συνεπάγεται την κατάταξή της σε

όλες τις βασικές κατηγορίες έργων. Η κατάταξη εργοληπτικής επιχείρησης στην έκτη ή στην πέμπτη τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. συνεπάγεται την κατάταξή της σε όλες τις βασικές κατηγορίες έργων, αν κατά την επανάκρισή της πληροί τις προϋποθέσεις κατάταξής της τουλάχιστον σε τέσσερις (4) από τις κατηγορίες αυτές.

3. Στις ειδικές τάξεις Α1 και Α2 του Μ.Ε.ΕΠ. κατατάσσονται εργοληπτικές επιχειρήσεις με μόνο κριτήριο τη στελέχωσή τους από τεχνικούς εγγεγραμμένους στο Μ.Ε.Κ., χωρίς την εφαρμογή του τύπου κατάταξης, ως εξής:

α) Στην Α1, εργοληπτική επιχείρηση, η οποία περιλαμβάνει στη βασική της στελέχωση τουλάχιστον έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Α΄ βαθμίδας.

β) Στην Α2, εργοληπτική επιχείρηση, η οποία περιλαμβάνει στη βασική της στελέχωση τουλάχιστον έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας ή δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Α΄ βαθμίδας.

4. Στην πρώτη τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. κατατάσσεται εργοληπτική επιχείρηση, χωρίς την εφαρμογή του Τύπου Κατάταξης, αν διαθέτει τις εξής ελάχιστες προϋποθέσεις:

α) Περιλαμβάνει στη βασική της στελέχωση τουλάχιστον δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Α΄ βαθμίδας και έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας ή δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας ή έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας.

β) Διαθέτει, κατά την υποβολή της αίτησης, καταθέσεις σε τράπεζα, τουλάχιστον εβδομήντα τριών χιλιάδων τριακοσίων εξήντα οκτώ (73.368) ευρώ.

5. Στη δεύτερη τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. κατατάσσεται εργοληπτική επιχείρηση, χωρίς την εφαρμογή του τύπου κατάταξης, αν διαθέτει τις εξής ελάχιστες προϋποθέσεις:

α) Περιλαμβάνει στη βασική της στελέχωση τουλάχιστον δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας ή έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας και δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας ή έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας.

β) Διαθέτει, κατά την υποβολή της αίτησης, καταθέσεις σε τράπεζα, τουλάχιστον εκατόν σαράντα χιλιάδων οκτακοσίων εξήντα έξι (140.866) ευρώ.

γ) Διαθέτει πάγια στοιχεία με βάση τις αντικειμενικές αξίες ή τις αξίες κτήσης αυτών, συνολικής αξίας τριάντα πέντε χιλιάδων διακοσίων δεκαεπτά (35.217) ευρώ. Τα πάγια αυτά στοιχεία αφορούν γήπεδα, οικόπεδα, κτήρια, μηχανολογικό εξοπλισμό και μεταφορικά μέσα, εκτός από τα επιβατικά αυτοκίνητα. Ως αξία παγίων για τα ακίνητα λαμβάνεται, κατ' επιλογή της επιχείρησης, είτε η αντικειμενική αξία που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, πιστοποιούμενη από συμβολαιογράφο, είτε η αξία αυτών, όπως προσδιορίζεται από τα οριστικά συμβόλαια αγοράς ή το κόστος ιδιοκατασκευής τους, όπως είναι εγγεγραμμένο στα βιβλία της επιχείρησης. Για τον εξοπλισμό και τα μεταφορικά μέσα, η αξία τους προσδιορίζεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 99 του παρόντος.

6. Στην τρίτη τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. κατατάσσεται εργοληπτική επιχείρηση με μορφή ανώνυμης εταιρείας, με εφαρμογή του τύπου κατάταξης, αν διαθέτει τις εξής ελάχιστες προϋποθέσεις:

α) Περιλαμβάνει στη βασική της στελέχωση τουλάχιστον δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας. Εναλλακτικά μπορεί να αντικατασταθεί ο ένας (1) τεχνικός Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας με δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας.

β) Διαθέτει ίδια κεφάλαια, όπως ορίζονται στην περίπτωση β΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 99 του παρόντος, τουλάχιστον ίσα με το πενήντα τοις εκατό (50%) των ιδίων κεφαλαίων της τάξης αυτής, όπως ορίζονται στην περίπτωση δ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 99 του παρόντος.

γ) Διαθέτει πάγια στοιχεία, όπως ορίζονται στην περίπτωση γ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 99 του παρόντος, αξίας τουλάχιστον ίσης με το πενήντα τοις εκατό (50%) των παγίων της τάξης αυτής, όπως ορίζονται στην περίπτωση δ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 99 του παρόντος.

δ) Να τηρούνται οι δείκτες βιωσιμότητας, όπως αυτοί ορίζονται στην περίπτωση ε΄ της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου.

Για τις εταιρείες που δεν είναι ήδη εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. ή είναι εγγεγραμμένες σε τάξη κατώτερη της τρίτης, ο Συντελεστής Γ΄ του Τύπου Κατάταξης ορίζεται σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) του Συντελεστή Γ΄, όπως αυτός καθορίζεται από τις κείμενες διατάξεις για τις επιχειρήσεις τρίτης τάξης του Μ.Ε.ΕΠ.

7. Για την κατάταξη εργοληπτικής επιχείρησης και σε πρόσθετες κατηγορίες έργων, εκτός της βασικής, απαιτείται να διαθέτει για καθεμία από αυτές συμπληρωματική στελέχωση. Τα στελέχη για καθεμία από τις πρόσθετες κατηγορίες έργων μπορεί να είναι τα ίδια πρόσωπα της βασικής στελέχωσης, εγγεγραμμένα σε αντίστοιχη κατηγορία και τάξη του Μ.Ε.Κ. ή και άλλα πρόσωπα. Για τη συμπληρωματική στελέχωση κάθε πρόσθετης κατηγορίας έργων, απαιτείται τουλάχιστον:

α) Στην Α1 τάξη, ένας (1) τεχνικός Μ.Ε.Κ. Α΄ βαθμίδας.

β) Στην Α2 τάξη, ένας (1) τεχνικός Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας ή δύο (2) τεχνικοί Μ.Ε.Κ. Α΄ βαθμίδας.

γ) Στην πρώτη τάξη, ένας (1) τεχνικός Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας ή δύο (2) τεχνικοί Μ.Ε.Κ. Α΄ βαθμίδας.

δ) Στη δεύτερη τάξη, ένας (1) τεχνικός Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας ή δύο (2) τεχνικοί Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας.

ε) Στην τρίτη τάξη, ένας (1) τεχνικός Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας ή δύο (2) τεχνικοί Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας.

8. Στην τέταρτη, πέμπτη, έκτη και έβδομη τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. κατατάσσονται εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. ή επιχειρήσεις που προέρχονται από συγχώνευση εργοληπτικών επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στο Μ.Ε.ΕΠ., με την εφαρμογή του τύπου κατάταξης, αν διαθέτουν τις εξής ελάχιστες προϋποθέσεις:

α) Περιλαμβάνουν στη βασική και συμπληρωματική τους στελέχωση τον αντίστοιχο, για κάθε τάξη, ελάχιστο αριθμό τεχνικών εγγεγραμμένων στο Μ.Ε.Κ., ως εξής:

i. Στην τέταρτη τάξη, για τη βασική κατηγορία έργων απαιτείται στελέχωση τουλάχιστον τριών (3) τεχνικών Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας και ενός (1) τεχνικού Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας. Για κάθε πρόσθετη κατηγορία έργων, μέχρι και την τέταρτη, απαιτείται συμπληρωματική στελέχωση τουλάχιστον δύο (2) τεχνικών Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας. Για κάθε επιπλέον κατηγορία απαιτείται συμπληρωματική στελέχωση ενός (1) τεχνικού Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας.

ii. Στην πέμπτη τάξη, για τη βασική κατηγορία έργων απαιτείται στελέχωση τουλάχιστον τεσσάρων (4) τεχνικών Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας και ενός (1) τεχνικού Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας. Για κάθε πρόσθετη κατηγορία έργων, μέχρι

την τέταρτη, απαιτείται συμπληρωματική στελέχωση τουλάχιστον τριών (3) τεχνικών Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας. Για κάθε επιπλέον κατηγορία απαιτείται συμπληρωματική στελέχωση ενός (1) τεχνικού Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας.

iii. Στην έκτη τάξη, για τη βασική κατηγορία έργων απαιτείται στελέχωση τουλάχιστον έξι (6) τεχνικών Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας και τεσσάρων (4) τεχνικών Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας. Για κάθε πρόσθετη κατηγορία έργων, μέχρι και την τέταρτη, απαιτείται συμπληρωματική στελέχωση τουλάχιστον τεσσάρων (4) τεχνικών Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας. Για τις επιπλέον κατηγορίες απαιτείται συμπληρωματική στελέχωση ενός (1) τεχνικού Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας ανά κατηγορία.

iv. Στην έβδομη τάξη, απαιτείται στελέχωση τουλάχιστον δεκαοκτώ (18) τεχνικών Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας και δεκατεσσάρων (14) τεχνικών Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας. Από τη στελέχωση αυτή απαιτείται τουλάχιστον οι δώδεκα (12) τεχνικοί Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας να είναι εγγεγραμμένοι σε τρεις (3) κατηγορίες έργων, ένας (1) τεχνικός Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας να είναι εγγεγραμμένος στην κατηγορία ηλεκτρομηχανολογικών έργων και ένας (1) τεχνικός Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας να είναι εγγεγραμμένος στην κατηγορία βιομηχανικών και ενεργειακών έργων.

Εναλλακτικά για τις τάξεις τέταρτη, πέμπτη και έκτη μπορεί να αντικατασταθεί στη βασική και στη συμπληρωματική τους στελέχωση, ένας (1) τεχνικός Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας, με δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας και ένας (1) τεχνικός Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας με δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Β' βαθμίδας. Για την έβδομη τάξη μπορούν να αντικατασταθούν τόσο στη βασική, όσο και στη συμπληρωματική της στελέχωση, μέχρι τέσσερις (4) τεχνικοί Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας με οκτώ (8) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας και μέχρι τέσσερις (4) τεχνικοί Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας με οκτώ (8) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Β' βαθμίδας.

Για τις πιο πάνω τάξεις τα στελέχη για κάθε πρόσθετη κατηγορία έργων, εκτός της βασικής κατηγορίας, μπορεί να είναι τα ίδια πρόσωπα της βασικής στελέχωσης εγγεγραμμένα σε αντίστοιχη κατηγορία και τάξη του Μ.Ε.Κ. ή και άλλα πρόσωπα.

β) Διαθέτουν αθροιστικά εμπειρία την τελευταία τριετία για τη βασική κατηγορία έργων είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του κύκλου εργασιών της τάξης στην οποία ζητείται η κατάταξη, όπως αυτός ορίζεται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 99 του παρόντος και πέντε τοις εκατό (5%) για κάθε πρόσθετη κατηγορία έργων. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει για την έβδομη τάξη.

γ) Διαθέτουν ίδια Κεφάλαια, όπως ορίζονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 99 του παρόντος, τουλάχιστον ίσα με το πενήντα τοις εκατό (50%) των ιδίων κεφαλαίων της τάξης στην οποία ζητείται η κατάταξη, όπως ορίζονται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 99 του παρόντος.

δ) Διαθέτουν πάγια στοιχεία, όπως ορίζονται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 99 του παρόντος, αξίας τουλάχιστον ίσης με το πενήντα τοις εκατό (50%) των παγίων της τάξης, στην οποία ζητείται η κατάταξη, όπως ορίζονται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 99 του παρόντος.

Από τα πιο πάνω πάγια, υποχρεωτικά το τριάντα τοις εκατό (30%) πρέπει να είναι ακίνητα (γήπεδα, οικόπεδα και κτήρια) και το τριάντα τοις εκατό (30%) μηχανολογικός εξοπλισμός και κάθε είδους μεταφορικά μέσα, εκτός από τα επιβατικά αυτοκίνητα.

ε) Ελάχιστη προϋπόθεση κατάταξης εργοληπτικής επιχείρησης στις τάξεις τέταρτη, πέμπτη, έκτη και έβδομη του Μ.Ε.Ε.Π. αποτελεί η τήρηση των δεικτών βιωσιμότητας, που προκύπτουν από τις κάτωθι σχέσεις οικονομικών μεγεθών, όπως αναγράφονται στην οικονομική κατάσταση του τελευταίου πριν από την αναθεώρηση έτους για τη χρήση του οποίου έχει συνταχθεί ισολογισμός ή την προσωρινή οικονομική κατάσταση αυτής, που βεβαιώνεται από ορκωτό ελεγκτή και δημοσιεύεται πριν από την υποβολή της αίτησης, ως εξής:

i. «Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων» (I.K.), όπως αυτό αναγράφεται στο σκέλος του Παθητικού, προς το «Σύνολο Υποχρεώσεων» (Σ.Υ.). Ως Σύνολο Υποχρεώσεων ορίζεται το άθροισμα των βραχυπρόθεσμων και των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων της επιχείρησης, με εξαίρεση τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις που δεν αφορούν τραπεζικό δανεισμό, όπως αυτές προσδιορίζονται από βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή και

ii. «Κυκλοφορούν Ενεργητικό» (Κ.Ε.), όπως αυτό αναγράφεται στο σκέλος του Ενεργητικού, προς τις «Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις» (Β.Υ.), όπως αυτές αναγράφονται στο σκέλος του Παθητικού.

Οι δείκτες βιωσιμότητας, για επιχειρήσεις που κατατάσσονται στις τάξεις τέταρτη, πέμπτη, έκτη και έβδομη πρέπει να είναι μεγαλύτεροι της μονάδας, δηλαδή I.K./Σ.Υ.>1 και Κ.Ε./Β.Υ.>1.

Σε περιπτώσεις συγχωνεύσεων εργοληπτικών επιχειρήσεων Μ.Ε.Ε.Π., οι δείκτες βιωσιμότητας του νέου φορέα εξάγονται από τα οικονομικά μεγέθη της ενοποιημένης οικονομικής κατάστασης που καταρτίζεται και δημοσιεύεται από την επιχείρηση, πριν από την υποβολή της αίτησης προς την υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.Ε.Π..

9. Οι δείκτες βιωσιμότητας, όπως ορίζονται στο άρθρο 99 του παρόντος Κώδικα, λαμβάνονται υπόψη μόνο κατά την τακτική και την, με πρωτοβουλία της επιχείρησης, έκτακτη αναθεώρηση των επιχειρήσεων του Μ.Ε.Ε.Π. και δεν θεωρούνται δυσμενές στοιχείο κατά την έννοια της παραγράφου 12 του άρθρου 92 του παρόντος, για τη διενέργεια έκτακτης αναθεώρησης της εγγραφής των εργοληπτικών επιχειρήσεων.

10. Για κατάταξη στις ειδικές τάξεις Α1, Α2, στην πρώτη και δεύτερη τάξη του Μ.Ε.Ε.Π. δεν απαιτείται νομική μορφή εταιρικού σχήματος. Για κατάταξη στις τάξεις τρίτη έως και έβδομη του Μ.Ε.Ε.Π. απαιτείται νομική μορφή ανώνυμης εταιρείας.

Άρθρο 101 Αυτοδίκαιη διαγραφή

1. Οι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.Ε.Π. επιχειρήσεις διαγράφονται αυτοδίκαια στις εξής περιπτώσεις:

α) Θανάτου, πτώχευσης, απαγόρευσης ή θέσης σε κατάσταση δικαστικής αντίληψης του φυσικού προσώπου που ασκεί την επιχείρηση, όταν πρόκειται για ατομική επιχείρηση.

β) Διάλυσης, πτώχευσης ή θέσης υπό εκκαθάριση του νομικού προσώπου που ασκεί την επιχείρηση.

γ) Υποβολής στην Υπηρεσία αίτησης της επιχείρησης περί διαγραφής της συνοδευόμενης από τη βεβαίωση εγγραφής.

δ) Μη υποβολής, μέσα στις προθεσμίες του άρθρου 97 του παρόντος, αίτησης τακτικής αναθεώρησης μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη συμπλήρωση τριετίας ή εξαετίας σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 92

του παρόντος ή των στοιχείων που απαιτούνται, κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 98 του παρόντος, για την έκτακτη αναθεώρηση της εγγραφής της επιχείρησης.

2. Για τη διαγραφή εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας, μέσα σε ένα (1) μήνα από: α) το χρόνο περιέλευσης στην υπηρεσία των στοιχείων των περιπτώσεων α' - γ' της παραγράφου 1, β) την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας της παραγράφου 2 του άρθρου 97 του παρόντος για την υποβολή αίτησης τακτικής αναθεώρησης, γ) την άπρακτη πάροδο της 20ήμερης προθεσμίας της παραγράφου 4 του άρθρου 98 του παρόντος και εφόσον δεν προσκομισθούν στοιχεία για την αναθεώρηση εγγραφής της επιχείρησης.

3. Η παράγραφος 5 του άρθρου 98 του παρόντος εφαρμόζεται ανάλογα και στις περιπτώσεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 102

Όρια προϋπολογισμού έργων κατά τάξη επιχειρήσεων Μ.Ε.ΕΠ.

1. Τα όρια προϋπολογισμού ανά κατηγορία έργων, στα οποία έχουν δικαίωμα συμμετοχής οι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. εργοληπτικές επιχειρήσεις, ανάλογα με την τάξη εγγραφής τους, είναι τα ακόλουθα:

α) για την Α1 τάξη ανώτατο όριο ενενήντα χιλιάδες (90.000) ευρώ,

β) για την Α2 τάξη ανώτατο όριο τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ,

γ) για την πρώτη τάξη ανώτατο όριο επτακόσιες πενήντα χιλιάδες (750.000) ευρώ,

δ) για τη δεύτερη τάξη ανώτατο όριο ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ και κατώτατο εκατόν εβδομήντα πέντε χιλιάδες (175.000) ευρώ,

ε) για την τρίτη τάξη ανώτατο όριο τρία εκατομμύρια επτακόσιες πενήντα χιλιάδες (3.750.000) ευρώ και κατώτατο πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ,

στ) για την τέταρτη τάξη ανώτατο όριο επτά εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (7.500.000) ευρώ και κατώτατο ένα εκατομμύριο τετρακόσιες χιλιάδες (1.400.000) ευρώ,

ζ) για την πέμπτη τάξη ανώτατο όριο είκοσι δύο εκατομμύρια (22.000.000) ευρώ και κατώτατο τρία εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (3.500.000) ευρώ,

η) για την έκτη τάξη ανώτατο όριο σαράντα τέσσερα εκατομμύρια (44.000.000) ευρώ και κατώτατο δέκα εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (10.500.000) ευρώ,

θ) για την έβδομη τάξη δεν τίθεται ανώτατο όριο, ενώ το κατώτατο όριο είναι τριάντα πέντε εκατομμύρια (35.000.000) ευρώ.

2. Τα κατώτατα όρια προϋπολογισμού έργων που επιτρέπεται να αναλάβουν επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. για έργα που εκτελούνται στο νομό που βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης, καθώς και σε ένα δεύτερο νομό που δηλώνεται στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. και αναφέρεται στη βεβαίωση εγγραφής, ορίζονται για τις τάξεις που ισχύουν κατώτατα όρια, εκτός από την έβδομη τάξη, στο πενήντα τοις εκατό (50%) του κατώτατου ορίου προϋπολογισμού της τάξης τους. Η δήλωση αυτή γίνεται μέχρι την υποβολή της αίτησης επανάκρισης και ισχύει μέχρι την πρώτη, μετά την επανάκριση, αναθεώρηση της εγγραφής, χωρίς τη δυνατότητα ενδιάμεσης αλλαγής.

3. Τα όρια του άρθρου αυτού μπορεί να επανακαθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, λαμβανομένου υπόψη του δείκτη αναθεώρησης των τιμών των δημοσίων έργων, όπως καθορίζεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 103

Εγγραφή στο Μ.Ε.ΕΠ. εξειδικευμένων επιχειρήσεων

1. Στο Μ.Ε.ΕΠ. μπορούν να εγγραφούν και εξειδικευμένες επιχειρήσεις για τα αντίστοιχα έργα ή εργασίες: α) γεωτρήσεων, β) πρασίνου, γ) ειδικών μονώσεων, δ) ανελκυστήρων, ε) ηλεκτρονικού εξοπλισμού, στ) πλωτών έργων και εγκαταστάσεων ναυπηγείων, ζ) αποκαλύψεων μεταλλείων και η) καθαρισμού και επεξεργασίας νερού και υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων.

2. Οι εξειδικευμένες επιχειρήσεις που εγγράφονται στο Μ.Ε.ΕΠ. σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο κατατάσσονται σε μία από τις τάξεις του Μ.Ε.ΕΠ. μέχρι και την τέταρτη. Στην τρίτη και τέταρτη τάξη κατατάσσονται εργοληπτικές επιχειρήσεις με τη νομική μορφή ανωνύμου εταιρείας.

Για την κατάταξη των εξειδικευμένων εργοληπτικών επιχειρήσεων για έργα πρασίνου στην τρίτη τάξη, απαιτείται στη στελέχωσή τους να περιλαμβάνονται τουλάχιστον δύο (2) τεχνικοί Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας πρασίνου και ένας (1) τεχνικός Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας πρασίνου με ειδικότητα Γεωπόνου ή Δασολόγου, κάτοχοι άδειας άσκησης επαγγέλματος γεωτεχνικού. Για την κατάταξή τους στην τέταρτη τάξη απαιτείται στελέχωση τουλάχιστον τριών (3) τεχνικών Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας πρασίνου και ενός (1) τεχνικού Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας πρασίνου με ειδικότητα Γεωπόνου ή Δασολόγου, κάτοχοι άδειας άσκησης επαγγέλματος γεωτεχνικού. Για την κατάταξη στην τρίτη και τέταρτη τάξη ανωνύμων τεχνικών εταιρειών, στην κατηγορία των έργων πρασίνου, των οποίων η βασική στελέχωση γίνεται με τεχνικούς Μ.Ε.Κ. των κύριων κατηγοριών έργων, απαιτείται η κατ' ελάχιστο στελέχωσή τους με έναν (1) και δύο (2) αντιστοίχους τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας πρασίνου. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις και ανεξάρτητα από τις αντικαταστάσεις των τεχνικών Μ.Ε.Κ. των κύριων κατηγοριών, μπορεί να αντικατασταθεί ένας (1) τεχνικός Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας πρασίνου με δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας πρασίνου.

3. Στην περίπτωση ανωνύμων τεχνικών εταιρειών, των οποίων η βασική στελέχωση γίνεται με τεχνικούς Μ.Ε.Κ. των κύριων κατηγοριών έργων και εγγράφονται και στην εξειδικευμένη κατηγορία πρασίνου, θα πρέπει οι τεχνικοί Μ.Ε.Κ. πρασίνου Γεωπόνου ή Δασολόγου να καλύπτουν τουλάχιστον ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού αριθμού τεχνικών Μ.Ε.Κ. πρασίνου που απαιτείται για τη στελέχωση της επιχείρησης.

4. Η εγγραφή, κατάταξη και αναθεώρηση γίνεται με βάση τα κριτήρια των άρθρων 96, 99 και του παρόντος και ιδιαίτερα τα έργα που έχει εκτελέσει η επιχείρηση και τη στελέχωσή της.

Άρθρο 104

Όρια προϋπολογισμού έργων των εξειδικευμένων επιχειρήσεων

1. Τα όρια του προϋπολογισμού έργων που μπορούν να αναλάβουν οι εξειδικευμένες επιχειρήσεις προσδι-

ορίζονται με βάση τα όρια που ισχύουν κάθε φορά για τις βασικές κατηγορίες έργων ανάλογα με την τάξη κατάταξης.

2. Για τις εξειδικευμένες επιχειρήσεις για εργασίες πρασίνου, σε περίπτωση κοινοπραξίας δύο εργοληπτικών επιχειρήσεων τέταρτης τάξης, επιτρέπεται να αναλάβουν εργασίες πρασίνου μέχρι του ποσού των οκτώ εκατομμυρίων οκτακοσίων χιλιάδων (8.800.000) ευρώ.

Αν κοινοπρακτούν περισσότερες από δύο εργοληπτικές επιχειρήσεις τέταρτης τάξης επιτρέπεται να αναλάβουν εργασίες πρασίνου μέχρι του ποσού των δεκατεσσάρων εκατομμυρίων επτακοσίων χιλιάδων (14.700.000) ευρώ.

3. Με απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να ορίζονται τα θέματα εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. επιχειρήσεων για εξειδικευμένες εργασίες και υποκατηγορίες ορισμένων έργων, η κατάταξη αυτών στις τάξεις του Μ.Ε.ΕΠ., καθώς και τα όρια του προϋπολογισμού έργων που αυτές μπορούν να αναλαμβάνουν.

Άρθρο 105

Εγγραφή στα Νομαρχιακά Μητρώα - Υποχρεώσεις υπηρεσιών

1. Εργοληπτικές επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής που δεν είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. μπορούν να αναλαμβάνουν, είτε ως μεμονωμένες επιχειρήσεις είτε και σε κοινοπραξία μεταξύ τους την κατασκευή μικρών δημοσίων έργων, όπως ορίζεται στον παρόντα Κώδικα, εφόσον είναι εγγεγραμμένες στα νομαρχιακά μητρώα, που τηρούνται στη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών εκάστης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (ΔΤΥΝΑ). Δεν επιτρέπεται η κοινοπραξία επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στα νομαρχιακά μητρώα με επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ.. Κάθε επιχείρηση μπορεί να γραφεί στα μητρώα μιας μόνο Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Ειδικότερα η εγγραφή σε οποιαδήποτε από τα μητρώα που τηρούνται στις Ν.Α. του Νομού Αττικής θεωρείται ως εγγραφή για ολόκληρο το νομό.

2. Για την εγγραφή εργοληπτικής επιχείρησης στα νομαρχιακά μητρώα απαιτείται: α) η στελέχωσή της από πρόσωπα που δικαιούνται εγγραφής σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, β) η απόδειξη εμπειρίας του στελέχους στην κατασκευή αντίστοιχων κατηγοριών έργων ή ειδικότερων εργασιών. Στα νομαρχιακά μητρώα απαγορεύεται η εγγραφή οποιουδήποτε συνταξιούχου.

3. Η εγγραφή στα νομαρχιακά μητρώα ισχύει για μια τριετία. Μετά τη λήξη της η εγγραφή αναθεωρείται, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 97 του παρόντος. Η εγγεγραμμένη επιχείρηση δικαιούται να λαμβάνει μέρος σε διαγωνισμούς και να εκτελεί έργα στο νομό της εγγραφής και σε ένα γειτονικό, που δηλώνεται από την ίδια κατά την εγγραφή ή την ανανέωση. Ως γειτονικοί νομοί για την εφαρμογή της διάταξης αυτής θεωρούνται και οι γεωγραφικά πλησιέστεροι νησιωτικοί ή παραθαλάσσιοι νομοί.

4. Για την εγγραφή και αναθεώρηση εγγραφής στα νομαρχιακά μητρώα υποβάλλεται αίτηση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης και αποφασίζει το Νομαρχιακό Συμβούλιο Δημόσιων Έργων της Ν.Α., ύστερα από σχετική εισήγηση της αρμόδιας για την τήρηση των μητρώων υπηρεσίας. Η αίτηση συνοδεύεται με πιστοποιητικά εκτέλεσης έργων και λοιπά στοιχεία που αποδεικνύουν

την εμπειρία της επιχείρησης και την ύπαρξη των λοιπών προϋποθέσεων εγγραφής. Ειδικά για την αναθεώρηση εγγραφής τα αποδεικτικά εμπειρίας αφορούν την τελευταία τριετία.

5. Η βεβαίωση εγγραφής περιλαμβάνει: α) τα στοιχεία της επιχείρησης και του προσώπου που τη στελεχώνει, β) το χρόνο ισχύος της βεβαίωσης, γ) τους νομούς στους οποίους μπορεί να δραστηριοποιείται και δ) τις κατηγορίες των έργων ή εργασιών που μπορεί να αναλαμβάνει.

6. Οι εγγεγραμμένες στα νομαρχιακά μητρώα ατομικές επιχειρήσεις διαγράφονται αυτοδίκαια σε περίπτωση θανάτου, συνταξιοδότησης του αυτοπροσώπως ασκούντος την επιχείρηση ή μη υποβολής εμπρόθεσμης αίτησης για αναθεώρηση της εγγραφής.

7. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που εκτελεί έργο με ανάδοχο επιχείρηση εγγεγραμμένη σε νομαρχιακό μητρώο υποχρεούται στο τέλος του έργου να διαβιβάσει στη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, που έχει εκδώσει τη βεβαίωση εγγραφής της επιχείρησης, βεβαίωση για την καλή και έντεχνη εκτέλεση του έργου.

Ιδίως υποχρεούται να αναφέρει: α) έκπτωση του αναδόχου, β) χορήγηση παράτασης χωρίς αναθεώρηση, γ) κακοτεχνία για την οποία τηρήθηκε η διαδικασία αποκατάστασης του άρθρου 60 του παρόντος ή έγινε σχετική σημείωση σε Πρωτόκολλο Προσωρινής Παραλαβής. Η υπηρεσία που τηρεί το νομαρχιακό μητρώο υποχρεούται να ζητά πληροφορίες από τους φορείς που εκτέλεσαν έργο με ανάδοχο επιχείρηση εγγεγραμμένη στο μητρώο, εφόσον οι φορείς δεν αποστείλουν οίκοθεν τα στοιχεία αυτά. Παραλείψεις των αρμοδίων υπαλλήλων για συμμόρφωση στις υποχρεώσεις αυτές αποτελούν πειθαρχικό παράπτωμα.

8. Τα στοιχεία της παραγράφου 7 καταχωρούνται στο νομαρχιακό μητρώο και λαμβάνονται υπόψη κατά την κρίση επί της αιτήσεως ανανέωσης της εγγραφής.

Άρθρο 106

Συμμετοχή στις δημοπρασίες - Όρια προϋπολογισμού

1. Για τη συμμετοχή στις διαδικασίες ανάθεσης έργων, οι εγγεγραμμένες στα νομαρχιακά μητρώα επιχειρήσεις προσκομίζουν την πρωτότυπη βεβαίωση εγγραφής σε αυτά και βεβαίωση της εργοληπτικής οργάνωσης στην οποία ενδεχομένως ανήκουν, ότι εξόφλησαν τις εισφορές τους σε αυτήν. Δεν επιτρέπεται η κοινοπραξία μεταξύ επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στα Νομαρχιακά Μητρώα και στο Μ.Ε.ΕΠ..

2. Οι εγγεγραμμένες στα νομαρχιακά μητρώα επιχειρήσεις μπορούν να αναλαμβάνουν έργα κατηγοριών του Μ.Ε.ΕΠ. με προϋπολογισμό μέχρι του ποσού των είκοσι μίας χιλιάδων (21.000) ευρώ που αντιστοιχούν στην ειδικότητα των σπουδών των εργοδηγών πτυχιούχων των μέσων Τεχνικών Σχολών, που καταργήθηκαν με το ν. 576/ 1977, και οι οποίοι έχουν τριετή κατασκευαστική εμπειρία από τη λήψη του πτυχίου τους. Το όριο αυτό αυξάνεται σε τριάντα τρεις χιλιάδες (33.000) ευρώ, σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) ευρώ και πενήντα έξι χιλιάδες (56.000) ευρώ μετά τη συμπλήρωση εξαετίας, εννεαετίας και δωδεκαετίας από τη λήψη του πτυχίου αντιστοίχως.

3. Οι επιχειρήσεις που ασκούνται από κατόχους σχετικών αδειών, οι οποίοι έχουν τουλάχιστον τριετή κατασκευαστική εμπειρία, από τη λήψη της άδειας, μπο-

ρούν να αναλάβουν έργα κατηγοριών του Μ.Ε.Ε.Π. που αντιστοιχούν στις άδειες και με προϋπολογισμό μέχρι δεκαοκτώ χιλιάδες (18.000) ευρώ. Το όριο αυτό αυξάνεται μέχρι του ποσού των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ ή σαράντα δύο χιλιάδων (42.000) ευρώ ή πενήντα τριών χιλιάδων (53.000) ευρώ, όταν έχουν ή αποκτήσουν εξαστητή, εννεαστητή ή δωδεκαετή κατασκευαστική εμπειρία, αντιστοίχως, από τη λήψη της άδειας.

4. Οι επιχειρήσεις που ασκούνται από εμπειροτέχνες, που έχουν τουλάχιστον πενταετή κατασκευαστική εμπειρία, μπορούν να αναλάβουν έργα κατηγοριών του Μ.Ε.Ε.Π. που αντιστοιχούν στην εμπειρία τους με προϋπολογισμό μέχρι δεκαοκτώ χιλιάδες (18.000) ευρώ. Το όριο αυτό αυξάνεται μέχρι του ποσού των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ ή σαράντα δύο χιλιάδων (42.000) ευρώ ή πενήντα τριών χιλιάδων (53.000) ευρώ, όταν έχουν ή αποκτήσουν οκταετή, ενδεκαετή ή δεκατετραετή κατασκευαστική εμπειρία αντιστοίχως.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και για επιχειρήσεις που ασκούνται από υπομηχανικούς ή πτυχιούχους ΤΕΙ και ΚΑΤΕΕ μετά τριετία από τη λήψη του πτυχίου. Οι επιχειρήσεις αυτές μπορούν να αναλάβουν έργα προϋπολογισμού μέχρι του ποσού των σαράντα επτά χιλιάδων (47.000) ευρώ.

6. Με απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να ορίζονται τα θέματα τήρησης από τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις μητρώων εργοληπτικών επιχειρήσεων, των πτυχιούχων εργοδηγών, των κατόχων σχετικών αδειών και των εμπειροτεχνών, τα όρια του προϋπολογισμού δημοσίων έργων που επιτρέπεται να αναλαμβάνουν οι επιχειρήσεις αυτές, ο τρόπος αξιολόγησης των επιχειρήσεων αυτών και της κατάταξής τους στα ανωτέρω νομαρχιακά μητρώα, καθώς και οι περιπτώσεις μικρών έργων, την κατασκευή των οποίων μπορούν να αναλάβουν επιχειρήσεις που δεν είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.Ε.Π..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΜΗΤΡΩΟ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΩΝ (Μ.Ε.Κ.)

Άρθρο 107

Τήρηση του Μ.Ε.Κ.

1. Η εγγραφή στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ.) γίνεται με αίτηση των ενδιαφερόμενων τεχνικών διπλωματούχων ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ή τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και πρώην ανώτερων τεχνικών σχολών που ασχολούνται με την παραγωγή έργων σε οποιοδήποτε στάδιο (μελέτη, κατασκευή, επίβλεψη).

Με την εγγραφή γίνεται και κατάταξη σε μία από τις βαθμίδες εμπειρίας που προβλέπει η παράγραφος 5 και για καθεμιά από τις κατηγορίες έργων όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 100 του παρόντος και στις εξειδικευμένες εργασίες, όπως ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 103 του παρόντος.

2. Η τήρησή του Μ.Ε.Κ. γίνεται από την αρμόδια υπηρεσία της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

3. Η εγγραφή, η κατάταξη σε κατηγορίες έργων και βαθμίδες, η επέκταση σε άλλες κατηγορίες και η εξέλιξη από βαθμίδα σε βαθμίδα γίνεται από την Επιτροπή Μ.Ε.Κ..

Κατά τα λοιπά για την τήρηση του Μ.Ε.Κ. εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 92 του παρόντος Κώδικα.

4. Η εγγραφή στο Μ.Ε.Κ. γίνεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου, που ζητεί επίσης την κατάταξή του σε συγκεκριμένες κατηγορίες έργων και την αντιστοίχη σε κάθε κατηγορία βαθμίδα. Για την εγγραφή ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αντίγραφα των τίτλων σπουδών, λεπτομερές βιογραφικό σημείωμα για τις επαγγελματικές ή επιστημονικές απασχολήσεις του, πιστοποιητικό Δήμου ή Κοινότητας ή αντίστοιχο σημείωμα βάσει των στοιχείων της ταυτότητάς του, δήλωση του ν.1599/1986 για τις απασχολήσεις του στο κύκλωμα παραγωγής έργων, με μνεία κάθε συγκεκριμένου έργου του χρόνου και του είδους της απασχόλησης που θα συνοδεύεται από σχετικές βεβαιώσεις αν δεν προκύπτουν τα σχετικά στοιχεία από πιστοποιητικά του Μ.Ε.Κ. και κάθε άλλο πρόσφορο στοιχείο. Η εγγραφή και κατάταξη στο Μ.Ε.Κ. ισχύει μέχρις ότου γίνει τυχόν ανακατάταξη με αίτηση του ενδιαφερομένου ή διαγραφή σύμφωνα με την παράγραφο 11.

Για την εγγραφή και κατάταξη στο Μ.Ε.Κ. κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 96 του παρόντος.

5. Ο αριθμός των βαθμίδων εμπειρίας σε κάθε ειδικότητα ορίζεται σε τέσσερις (4). Οι διπλωματούχοι ή πτυχιούχοι ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων κατατάσσονται στην πρώτη βαθμίδα εμπειρίας μετά τριετία από την έναρξη άσκησης του επαγγέλματος. Μπορεί να γίνει κατάταξη απευθείας στη δεύτερη βαθμίδα αν έχει συμπληρωθεί πενταετία από την άσκηση του επαγγέλματος και εφόσον αποδεικνύεται σχετική εμπειρία. Οι πτυχιούχοι των τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των πρώην ανώτερων τεχνικών σχολών κατατάσσονται πάντοτε στην πρώτη βαθμίδα μετά πενταετία από την άσκηση του επαγγέλματος με βάση την εμπειρία. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ρυθμίζεται ο ελάχιστος χρόνος που απαιτείται κατά κατηγορία έργων, ειδικότητα και τίτλο σπουδών για την εξέλιξη από βαθμίδα σε βαθμίδα και κάθε λεπτομέρεια σχετική με την εγγραφή, κατάταξη και εξέλιξη σε βαθμίδες του Μ.Ε.Κ..

6. Η επέκταση της εγγραφής σε άλλες κατηγορίες και η εξέλιξη από βαθμίδα σε βαθμίδα γίνεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου που υποβάλλει και όλα τα σχετικά συμπληρωματικά στοιχεία. Αίτηση για επέκταση σε άλλες κατηγορίες και για εξέλιξη από βαθμίδα σε βαθμίδα είναι απαράδεκτη πριν περάσει ένα (1) έτος από την απόρριψη σχετικού αιτήματος.

7. Για την εξέλιξη από βαθμίδα σε βαθμίδα των διπλωματούχων ή πτυχιούχων ΑΕΙ απαιτείται για όλες τις κατηγορίες έργων τρία (3) έτη απασχόληση σε κατασκευή ή έξι (6) έτη σε επίβλεψη ή εννιά (9) έτη απασχόληση σε μελέτη. Αν η απασχόληση είναι εναλλασσόμενη, ο χρόνος απασχόλησης σε επίβλεψη και μελέτη ανάγεται σε χρόνο κατασκευής για τη συμπλήρωση των τριών (3) ετών κατά τη σχετική αναλογία των πιο πάνω συνολικών απαιτήσεων χρόνου κατά απασχόληση. Ειδικά για την εξέλιξη από τη Γ΄ βαθμίδα στη Δ΄ για όλες τις κατηγορίες έργων απαιτείται απασχόληση τριών (3) ετών σε κατασκευή που δεν μπορεί να αναπληρωθεί με άλλου είδους απασχόληση.

8. Για την εξέλιξη από βαθμίδα σε βαθμίδα των πτυχιούχων ΤΕΙ, ΚΑΤΕΕ και υπομηχανικών απαιτείται για όλες τις κατηγορίες έργων τρία (3) έτη απασχόληση σε κατασκευή ή οκτώ (8) έτη σε επίβλεψη. Για την αναγωγή των ετών εναλλασσόμενης απασχόλησης ισχύει το δεύτερο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου. Ειδικά για την εξέλιξη από τη Γ' βαθμίδα στη Δ' απαιτείται απασχόληση τριών (3) ετών σε κατασκευή που δεν μπορεί να αναπληρωθεί με άλλου είδους απασχόληση.

9. Στους τεχνικούς γενικά, ανεξάρτητα από τίτλο σπουδών, που εγγράφονται για πρώτη φορά στην Α' και Β' βαθμίδα του Μ.Ε.Κ., αλλά έχουν πλεονάζουσα προϋπηρεσία σε κατασκευή, επίβλεψη ή μελέτη, επιτρέπεται να επικαλεσθούν την πείρα που προκύπτει από την προϋπηρεσία τους για την προαγωγή μέχρι τη Γ' βαθμίδα, μετά από παραμονή δύο (2) ετών στην Α' και δύο (2) ετών στη Β' βαθμίδα. Η εκτίμηση της προϋπηρεσίας γίνεται με αναγωγή του χρόνου απασχόλησης σύμφωνα με τις αναλογίες των παραγράφων 7 και 8.

10. Κατά τα λοιπά για την επέκταση και εξέλιξη εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 96 του παρόντος.

11. Οι εγγεγραμμένοι στο Μ.Ε.Κ. διαγράφονται αυτοδίκαια σε περίπτωση θανάτου ή συνταξιοδότησης από το ΤΣΜΕΔΕ.

12. Για την αυτοδίκαιη διαγραφή εκδίδει κατ' έτος σχετική διαπιστωτική πράξη η Επιτροπή Μ.Ε.Κ..

13. Με τις ενδείξεις του Μ.Ε.Κ. παρακολουθείται η εξέλιξη της εμπειρίας των εγγεγραμμένων, ώστε να μπορεί να γίνεται η αναθεώρηση της κατάταξης σε κατηγορίες έργων και βαθμίδες.

14. Η εγγραφή, κατάταξη και αναθεώρηση στηρίζεται σε όλα τα στοιχεία που συγκεντρώνονται από την υπηρεσία και ιδίως στα πιστοποιητικά Μ.Ε.Κ. της επόμενης παραγράφου.

15. Για κάθε δημόσιο έργο η υπηρεσία συντάσσει υποχρεωτικά πιστοποιητικό Μ.Ε.Κ.. Το πιστοποιητικό συντάσσεται οπωσδήποτε με την παραλαβή του έργου και κατά τακτά χρονικά διαστήματα ή σε έκτακτες περιπτώσεις, όπως ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Τα πιστοποιητικά Μ.Ε.Κ. περιλαμβάνουν κάθε πληροφορία που σχετίζεται με πρόσωπα εγγεγραμμένα στο Μ.Ε.Κ. ή που έχουν τα τυπικά προσόντα για να εγγραφούν σε αυτό και που ασχολήθηκαν με το έργο από της πλευράς του αναδόχου ή των σχετιζόμενων με αυτόν επιχειρήσεων, όπως επίσης και τις σχετικές αξιολογήσεις. Τα πιστοποιητικά Μ.Ε.Κ. διαβιβάζονται απευθείας στην αρμόδια για την τήρηση του Μ.Ε.Κ. υπηρεσία.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ορίζονται τα στοιχεία που πρέπει να περιέχουν υποχρεωτικά τα πιστοποιητικά, ποιοι τα εκδίδουν και τα επιβεβαιώνουν, τα χρονικά διαστήματα κατά τα οποία υποβάλλονται, τα θέματα που σχετίζονται με τη λήψη από την υπηρεσία όλων των στοιχείων και κάθε συμπληρωματική λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται τα ανάλογα θέματα για τη λήψη πιστοποιητικών ή οίκοθεν πληροφοριών για ιδιωτικά έργα, για έργα που εκτελούνται στην αλλοδαπή ή για άλλες ανάλογες περιπτώσεις.

16. Τα στοιχεία και πιστοποιητικά Μ.Ε.Κ. που είναι υποχρεωμένες να διαβιβάζουν οι υπηρεσίες των φορέων του δημόσιου τομέα που εκτελούν έργα είναι:

α) ετήσια πιστοποιητικά Μ.Ε.Κ.,

β) πιστοποιητικά Μ.Ε.Κ. για κάθε εργολαβία της οποίας γίνεται προσωρινή παραλαβή ή η παραλαβή αυτή θεωρείται συντελεσμένη σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις,

γ) δελτία εκτάκτων στοιχείων ή επιθεωρήσεων.

17. Τα πιστοποιητικά Μ.Ε.Κ. της προηγούμενης παραγράφου αναφέρονται σε συγκεκριμένα πρόσωπα κατά έργο και περιλαμβάνουν το ονοματεπώνυμό τους, πατρώνυμο κ.λπ., το ρόλο που διαδραμάτισαν κατά την εκτέλεση του έργου με διάκριση της απασχόλησης (μελέτη, κατασκευή, επίβλεψη) και εκτίμηση της απόδοσης. Ανάλογα στοιχεία περιλαμβάνουν και τα δελτία εκτάκτων συμβάντων ή επιθεωρήσεων. Κατά τα λοιπά για τα πιστοποιητικά Μ.Ε.Κ. της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα οι αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 92 του παρόντος. Τα πιστοποιητικά Μ.Ε.Κ. και Μ.Ε.Κ. συνδυάζονται κατά εργολαβία.

18. Για τα πιστοποιητικά Μ.Ε.Κ. ιδιωτικών έργων ή έργων στην αλλοδαπή ή για σχετιζόμενες με τα έργα δραστηριότητες που δεν πραγματοποιούνται στους εργοταξιακούς χώρους εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 92 του παρόντος.

19. Οι ενδείξεις των πιστοποιητικών για τα πρόσωπα που έχουν τα τυπικά προσόντα για την εγγραφή στο Μ.Ε.Κ., αλλά δεν είναι ακόμα εγγεγραμμένα σε αυτό, ταξινομούνται, για να χρησιμοποιηθούν για την κατάταξή τους, αν τα πρόσωπα αυτά ζητήσουν την εγγραφή τους.

20. Η απόδειξη εμπειρίας πριν από τη λειτουργία του Μ.Ε.Κ. γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες πριν από την έναρξη ισχύος του ν.1418/1984 διατάξεις για τα πιστοποιητικά των εργοληπτών δημοσίων έργων.

21. Τεχνικοί υπάλληλοι ή υπάλληλοι με άλλες ειδικότητες, που συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ. ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός εκάστοτε προσδιορίζεται και στον οποίο περιλαμβάνονται και οι συνταξιούχοι των κοινωφελών οργανισμών, τραπεζών του δημόσιου τομέα, Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε. και γενικά επιχειρήσεων που ελέγχονται από το Δημόσιο, δεν επιτρέπεται να στελεχώνουν επί μία διετία εργοληπτικές επιχειρήσεις και να έχουν οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή μίσθωσης έργου με τις εργοληπτικές επιχειρήσεις Μ.Ε.Κ. μέσα στο πρώτο έτος από τη συνταξιοδότησή τους. Επίσης, για μία διετία δεν εγγράφονται οι ανωτέρω συνταξιούχοι στο μητρώο μελετητών ούτε χορηγείται πτυχίο μελετητή και ισχύουν γενικά οι περιορισμοί του προηγούμενου εδαφίου. Παράβαση των διατάξεων των προηγούμενων εδαφίων, καθ' οιονδήποτε τρόπο διαπιστωμένη, επιφέρει την αυτοδίκαιη διαγραφή της επιχείρησης από το Μ.Ε.Κ. και του τεχνικού από το Μ.Ε.Κ.. Για τη διαγραφή αυτή εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

Άρθρο 108

Επιτροπή Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών

1. Η εγγραφή, κατάταξη και εξέλιξη στις βαθμίδες του Μ.Ε.Κ. γίνεται από την Επιτροπή Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών. Η Επιτροπή αυτή εισηγείται επίσης κάθε μέτρο που σχετίζεται με τον τρόπο τήρησης του Μ.Ε.Κ. για την καλύτερη εκπλήρωση του σκοπού του, τον τρόπο που καταρτίζονται και αξιολογούνται τα πι-

στοποποιητικά και γενικά παρακολουθεί την όλη τήρηση του Μ.Ε.Κ. και υποβάλλει στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων σχετικές εκθέσεις. Κάθε λεπτομέρεια που σχετίζεται με τις εκθέσεις αυτές μπορεί να ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

2. Η Επιτροπή αποτελείται από:

α) Έναν (1) ανώτερο υπάλληλο κατηγορίας ΠΕ της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ως πρόεδρο.

β) Τέσσερις (4) υπαλλήλους δημοσίων υπηρεσιών με οποιαδήποτε σχέση, από τους οποίους οι δύο (2) τουλάχιστον είναι τεχνικοί.

γ) Δύο (2) εκπροσώπους του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.), που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους από το Τ.Ε.Ε..

δ) Έναν (1) εκπρόσωπο των πανελληνίων επαγγελματικών ενώσεων των τεχνικών που έχουν το δικαίωμα να εγγραφούν στο Μ.Ε.Κ. και δεν είναι μέλη του Τ.Ε.Ε..

ε) Έναν (1) εκπρόσωπο των επαγγελματικών εργοληπτικών ενώσεων, όπως ορίζεται στην περίπτωση ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 93 του παρόντος.

3. Η Επιτροπή Μ.Ε.Κ. βρίσκεται σε απαρτία αν είναι παρόντες ο Πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του και τέσσερα από τα μέλη της. Κατά τα λοιπά για τη λειτουργία της και την υποβολή των εκθέσεων που προβλέπει η παράγραφος 1 εφαρμόζονται ανάλογα οι αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 95 του παρόντος.

4. Με προεδρικό διάταγμα μπορεί να ιδρυθεί οργανισμός με μορφή νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και στον οποίο μεταβιβάζονται οι αρμοδιότητες των άρθρων 92, 96 και 107 του παρόντος, που αναφέρονται σε θέματα εγγραφής και αναθεώρησης εγγραφής, με την επιφύλαξη των διατάξεων για την εγγραφή και αναθεώρηση εγγραφής των δύο ανωτέρων τάξεων του Μ.Ε.ΕΠ., καθώς και τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. και του Μ.Ε.Κ..

Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα ορίζονται οι αρμοδιότητες της εποπτείας, τα της διοίκησης του οργανισμού αυτού, η στελέχωσή του, ο τρόπος λειτουργίας των επιτροπών κατάταξης και αναβάθμισης των πτυχίων στα μητρώα Μ.Ε.ΕΠ. και Μ.Ε.Κ., οι πόροι αυτού, που προέρχονται από τέλη και εισφορές των εργοληπτικών επιχειρήσεων του Μ.Ε.ΕΠ. και των τεχνικών του Μ.Ε.Κ. και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία του. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να ορίζεται ότι μέχρι την ολοκλήρωση της στελέχωσης των υπηρεσιών του οργανισμού αυτού είναι δυνατή η απόσπαση προσωρινά στον οργανισμό του αναγκαίου αριθμού υπαλλήλων εκ των υπηρετούντων στις υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που είναι αρμόδιες για την τήρηση των μητρώων Μ.Ε.ΕΠ. και Μ.Ε.Κ.. Οι δαπάνες λειτουργίας του νομικού προσώπου βαρύνουν τους πόρους του.

Μέχρι την ίδρυση του νομικού προσώπου, μπορεί να επιβάλλεται στους ενδιαφερομένους, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, εισφορά για την εγγραφή, κατάταξη, αναθεώρηση εγγραφής και οποιαδήποτε άλλη διαδικασία της Διεύθυνσης Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελματιών της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ανά-

λογη με την τάξη, την κατηγορία και τη βαθμίδα του ενδιαφερόμενου. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται τα θέματα του ειδικού έντοκου λογαριασμού στον οποίο κατατίθεται η εισφορά, η ανάληψη, διάθεση και διαχείριση του λογαριασμού αυτού, καθώς και η κάλυψη από το λογαριασμό αυτόν των δαπανών που αφορούν στη μηχανογράφηση, στην υλικοτεχνική υποδομή της Διεύθυνσης Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελματιών της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και στον καθορισμό του ύψους της αποζημίωσης των μελών των επιτροπών τήρησης των Μητρώων και του προσωπικού της πιο πάνω Διεύθυνσης, κατά παρέκκλιση από κάθε γενική και ειδική διάταξη. Με το προεδρικό διάταγμα ρυθμίζεται και το θέμα μεταφοράς του ειδικού έντοκου λογαριασμού στο ιδρυθσόμενο νομικό πρόσωπο.

Με απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί από τον ειδικό λογαριασμό της Διεύθυνσης Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελματιών να καλύπτονται και οι δαπάνες που αφορούν την αμοιβή ειδικών συμβούλων οποιασδήποτε ειδικότητας (τεχνικού, οικονομικού, νομικού, οργάνωσης κ.λπ.) και του Ινστιτούτου Οικονομίας Κατασκευών που ιδρύθηκε με το άρθρο 6 του ν. 2576/1998 για την υποβοήθηση του έργου της Διεύθυνσης Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελματιών, τις αμοιβές για υπερωριακή απασχόληση, για τη λειτουργία ομάδας εργασίας, για εκτός έδρας αποζημίωση, κατ' εξαίρεση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.

Άρθρο 109

Εγγραφή στο Μ.Ε.Κ. διπλωματούχων ΑΕΙ

1. Η εγγραφή στο Μ.Ε.Κ. των διπλωματούχων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή ισοτίμων σχολών της αλλοδαπής, που ασχολούνται με την παραγωγή έργων, γίνεται στις ακόλουθες κατηγορίες έργων ή εξειδικευμένες εργασίες, μετά τριετία από την έναρξη άσκησης του επαγγέλματος με βάση την ειδικότητα του διπλώματος και το χρόνο απασχόλησης:

α) Των πολιτικών μηχανικών στις κατηγορίες έργων οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, λιμενικών και βιομηχανικών και ενεργειακών έργων.

β) Των αρχιτεκτόνων μηχανικών στην κατηγορία οικοδομικών έργων και στα έργα πρασίνου των λοιπών κατηγοριών.

γ) Των αγρονόμων τοπογράφων μηχανικών στις κατηγορίες έργων οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών και λιμενικών.

δ) Των ηλεκτρολόγων μηχανικών, των μηχανολόγων μηχανικών, των ηλεκτρολόγων μηχανολόγων μηχανικών και των ναυπηγών μηχανολόγων μηχανικών στην κατηγορία των ηλεκτρομηχανολογικών και βιομηχανικών και ενεργειακών έργων, όπως και στην κατηγορία των υδραυλικών έργων για τα περιλαμβανόμενα σε αυτήν υδραυλικά έργα υπό πίεση.

ε) Των ναυπηγών μηχανικών και των ναυπηγών μηχανολόγων μηχανικών στα πλωτά έργα και εγκαταστάσεις ναυπηγείων.

στ) Των μηχανικών μεταλλείων στην κατηγορία των βιομηχανικών και ενεργειακών έργων και στα έργα σηράγγων, αποκαλύψεων μεταλλείων και γεωτρήσεων.

ζ) Των μεταλλουργών μηχανικών στην κατηγορία των βιομηχανικών και ενεργειακών έργων και στα έργα καθαρισμού και επεξεργασίας νερού και υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων.

η) Των χημικών μηχανικών στην κατηγορία των βιομηχανικών και ενεργειακών έργων και στα έργα καθαρισμού και επεξεργασίας νερού και υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων.

θ) Των ηλεκτρονικών μηχανικών στα έργα ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

2. Στο Μ.Ε.Κ. εγγράφονται επίσης και οι παρακάτω διπλωματούχοι ή πτυχιούχοι ΑΕΙ που κατατάσσονται στις ακόλουθες εξειδικευμένες εργασίες:

α) Οι γεωπόνοι στα έργα πρασίνου.

β) Οι δασολόγοι στα έργα πρασίνου.

γ) Οι γεωλόγοι στα έργα σφράγγων και γεωτρήσεων.

3. Όσοι από τους παραπάνω διπλωματούχους ή πτυχιούχους ΑΕΙ εγγράφονται στο Μ.Ε.Κ. για εξειδικευμένες εργασίες και όχι για πλήρεις κατηγορίες μπορούν να στελεχώσουν εξειδικευμένες επιχειρήσεις που αντιστοιχούν στην ειδικότητά τους και λαμβάνονται υπόψη για τη συμπληρωματική στελέχωση των επιχειρήσεων γενικά ή όταν το απαιτεί ρητά η διακήρυξη.

Άρθρο 110

Εγγραφή στο Μ.Ε.Κ. Υπομηχανικών Πτυχιούχων ΤΕΙ και πρώην ΑΣΤΕΜ - ΚΑΤΕΕ

1. Η εγγραφή στο Μ.Ε.Κ. των πτυχιούχων υπομηχανικών, των πτυχιούχων τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και πρώην ανωτέρων τεχνικών σχολών της ημεδαπής ή ισοτίμων σχολών της αλλοδαπής που ασχολούνται με την παραγωγή έργων γίνεται μετά από πενταετία από την έναρξη άσκησης του επαγγέλματος με βάση την εμπειρία τους σε έργα και σε κατηγορίες έργων αντίστοιχες με τις ειδικότητες των σπουδών τους, στις εξής κατηγορίες έργων ή εξειδικευμένες εργασίες:

α) Των πολιτικών υπομηχανικών στις κατηγορίες οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, λιμενικών και βιομηχανικών και ενεργειακών έργων.

β) Των ηλεκτρολόγων, των μηχανολόγων και των ηλεκτρολόγων - μηχανολόγων υπομηχανικών στην κατηγορία των ηλεκτρομηχανολογικών και βιομηχανικών και ενεργειακών έργων, όπως και στην κατηγορία των υδραυλικών έργων για τα περιλαμβανόμενα σε αυτήν υδραυλικά έργα υπό πίεση.

γ) Των πτυχιούχων ΤΕΙ του Τμήματος Πολιτικών Δομικών Έργων και των πτυχιούχων πρώην ΑΣΤΕΜ των ΚΑΤΕΕ Τμήματος Τεχνολόγων Πολιτικών, Κατεύθυνσης Δομικών Έργων στην κατηγορία των οικοδομικών έργων όπως και στην κατηγορία των βιομηχανικών και ενεργειακών έργων για τα περιλαμβανόμενα σε αυτήν δομικά έργα.

δ) Των πτυχιούχων ΤΕΙ του Τμήματος Πολιτικών Έργων Υποδομής και των πτυχιούχων πρώην ΑΣΤΕΜ των ΚΑΤΕΕ, Τμήματος Τεχνολόγων, Πολιτικών, Κατεύθυνσης Συγκοινωνιακών και Υδραυλικών Έργων στις κατηγορίες οδοποιίας, υδραυλικών και λιμενικών έργων.

ε) Των πτυχιούχων ΤΕΙ του Τμήματος Τοπογραφίας και των πτυχιούχων πρώην ΑΣΤΕΜ των ΚΑΤΕΕ, Τμήματος Τεχνολόγων Τοπογράφων στις κατηγορίες οδοποιίας, υδραυλικών και λιμενικών έργων.

στ) Των πτυχιούχων ΤΕΙ των Τμημάτων Μηχανολογίας, Ηλεκτρολογίας, Ενεργειακής Τεχνικής και Μηχανολογικών κατασκευών - εγκαταστάσεων και παραγωγής, όπως και των πτυχιούχων πρώην ΑΣΤΕΜ των ΚΑΤΕΕ, Τμήματος Τεχνολόγων Μηχανολόγων και Τεχνολόγων Ηλεκτρολόγων, στις κατηγορίες ηλεκτρομηχανολογικών έργων και βιομηχανικών και ενεργειακών έργων. Οι πτυχιούχοι ΤΕΙ των Τμημάτων Μηχανολογίας και Μηχανολογικών κατασκευών και οι πτυχιούχοι πρώην ΑΣΤΕΜ των ΚΑΤΕΕ, Τμήματος Τεχνολόγων Μηχανολόγων, εγγράφονται και στην κατηγορία υδραυλικών έργων για τα περιλαμβανόμενα σ' αυτήν υδραυλικά υπό πίεση.

ζ) Των πτυχιούχων ΤΕΙ του Τμήματος Ναυπηγικής, των Ναυπηγών Υπομηχανικών και των πτυχιούχων πρώην ΑΣΤΕΜ των ΚΑΤΕΕ, Τμήματος Τεχνολόγων Ναυπηγών, στα πλωτά έργα και εγκαταστάσεις ναυπηγείων.

η) Των πτυχιούχων ΤΕΙ των Τμημάτων Αυτοματισμού, Ηλεκτρονικής και Ηλεκτρονικών υπολογιστικών συστημάτων, όπως και των Ηλεκτρονικών Υπομηχανικών και των πτυχιούχων πρώην ΑΣΤΕΜ των ΚΑΤΕΕ, Τμήματος Τεχνολόγων Ηλεκτρονικών, στα έργα ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

θ) Των πτυχιούχων ΤΕΙ του Τμήματος Τεχνολογίας Πετρελαίου και των πτυχιούχων πρώην ΑΣΤΕΜ των ΚΑΤΕΕ, Τμήματος Τεχνολόγων Χημικών Πετρελαίου, στα έργα γεωτρήσεων.

2. Στο Μ.Ε.Κ. εγγράφονται και κατατάσσονται επίσης οι πτυχιούχοι τεχνολόγοι γεωπονίας και τεχνολόγοι δασοπονίας στα έργα πρασίνου.

3. Η παράγραφος 3 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζεται και για τους εγγραφόμενους στο Μ.Ε.Κ., σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

4. Με προεδρικό διάταγμα καθορίζονται τα σχετικά με την εγγραφή στο Μ.Ε.Κ. θέματα των διπλωματούχων ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των πτυχιούχων τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και πρώην ανώτερων τεχνικών σχολών.

ΜΕΡΟΣ IV

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΡΓΩΝ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΟΡΙΣΜΟΙ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 111

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος μέρους του Κώδικα, εφαρμόζονται οι ορισμοί που παρατίθενται στις παραγράφους 2 έως 13.

2. «Δημόσιες συμβάσεις έργων» είναι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή περισσότερων αναθετουσών αρχών και έχουν ως αντικείμενο είτε την εκτέλεση, είτε συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση, εργασιών που αφορούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι ή ενός έργου, είτε ακόμη την πραγματοποίηση, με οποιαδήποτε μέσα, ενός έργου το οποίο ανταποκρίνεται στις επακριβώς οριζόμενες από την αναθέτουσα αρχή ανάγκες. Ως «έργο», νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών πολιτικού μηχανικού που προορίζεται να πληροί αυτό καθαυτό μια οικονομική ή τεχνική λειτουργία.

3. «Σύμβαση παραχώρησης δημοσίων έργων» είναι μια σύμβαση η οποία παρουσιάζει τα ίδια χαρακτηριστικά με μια δημόσια σύμβαση έργων, εκτός από το γεγονός ότι το εργολαβικό αντάλλαγμα συνίσταται είτε αποκλειστικά στο δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου είτε στο δικαίωμα αυτό, σε συνδυασμό με καταβολή αμοιβής.

4. «Συμφωνία - πλαίσιο» είναι μια συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ μιας ή περισσότερων αναθετούσων αρχών και ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων, η οποία αποσκοπεί στον καθορισμό των όρων που διέπουν τις συμβάσεις που πρόκειται να συναφθούν κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου, ιδίως όσον αφορά στις τιμές και, ενδεχομένως, τις προβλεπόμενες ποσότητες.

5. «Δυναμικό σύστημα αγορών» είναι μια καθ' ολοκληρίαν ηλεκτρονική διαδικασία για αγορές τρέχουσας χρήσης, της οποίας τα γενικά διαθέσιμα στην αγορά χαρακτηριστικά ικανοποιούν τις ανάγκες της αναθέτουσας αρχής και είναι περιορισμένη χρονικά και ανοικτή καθ' όλη τη διάρκεια της σε κάθε οικονομικό φορέα, ο οποίος πληροί τα κριτήρια επιλογής και έχει υποβάλει ενδεικτική προσφορά σύμφωνη προς τη συγγραφή υποχρεώσεων.

6. «Ηλεκτρονικός πλειστηριασμός» είναι μια επαναληπτική διαδικασία που βασίζεται σε έναν ηλεκτρονικό μηχανισμό παρουσίασης νέων, μειωμένων τιμών ή και νέων αξιών, όσον αφορά ορισμένα στοιχεία των προσφορών και η οποία διεξάγεται έπειτα από προκαταρκτική πλήρη αξιολόγηση των προσφορών, επιτρέποντας την ταξινόμησή τους με βάση αυτόματες μεθόδους αξιολόγησης.

7. «Εργολήπτης» είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή φορέας του δημοσίου ή κοινοπραξία αυτών των προσώπων ή και οργανισμών, που αναλαμβάνει αντιστοίχως την εκτέλεση εργασιών ή και έργων.

Ο όρος «οικονομικός φορέας» καλύπτει την έννοια «εργολήπτης».

Ο οικονομικός φορέας που έχει υποβάλει προσφορά αναφέρεται ως «προσφέρω». Εκείνος που έχει ζητήσει να του αποσταλεί πρόσκληση συμμετοχής σε διαδικασία κλειστή ή με διαπραγμάτευση αναφέρεται ως «υποψήφιος».

8. «Αναθέτουσες αρχές» είναι το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου και οι ενώσεις μίας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Ως «οργανισμός δημοσίου δικαίου», νοείται κάθε οργανισμός:

α) ο οποίος έχει συσταθεί με συγκεκριμένο σκοπό την κάλυψη αναγκών γενικού συμφέροντος που δεν εμπίπτουν στο βιομηχανικό ή εμπορικό τομέα,

β) ο οποίος έχει νομική προσωπικότητα, και

γ) η δραστηριότητα του οποίου χρηματοδοτείται κατά το μεγαλύτερο μέρος από το κράτος, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου, ή η διαχείριση του οποίου υπόκειται σε έλεγχο ασκούμενο από τους οργανισμούς αυτούς, ή του οποίου περισσότερο από το ήμισυ των μελών του διοικητικού, του διευθυντικού ή του εποπτικού συμβουλίου διορίζεται από το κράτος, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή από άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Οι οργανισμοί και οι κατηγορίες οργανισμών δημοσίου δικαίου που πληρούν τα κριτήρια τα οποία απαριθμούνται στο δεύτερο εδάφιο σημεία α', β' και γ', παρατίθενται στο Παράρτημα ΙΙΙ. Οι σχετικοί πίνακες μπορούν να εμπλουτίζονται με την προσθήκη και άλλων οργανισμών ή κατηγοριών οργανισμών δημοσίου δικαίου.

9. «Κεντρική αρχή προμηθειών» είναι μια αναθέτουσα αρχή η οποία είτε αποκτά προϊόντα ή και υπηρεσίες που προορίζονται για αναθέτουσες αρχές είτε αναθέτει δημόσιες συμβάσεις ή συνάπτει συμφωνίες-πλαίσια για έργα, που προορίζονται για αναθέτουσες αρχές.

10. α) «Ανοικτές διαδικασίες» είναι οι διαδικασίες, στο πλαίσιο των οποίων κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει προσφορά.

β) «Κλειστές διαδικασίες» είναι οι διαδικασίες, στις οποίες κάθε οικονομικός φορέας μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει, αλλά στο πλαίσιο των οποίων μόνον οι οικονομικοί φορείς που έχουν προσκληθεί από την αναθέτουσα αρχή μπορούν να υποβάλουν προσφορά.

γ) «Διαδικασίες με διαπραγμάτευση» είναι οι διαδικασίες, στο πλαίσιο των οποίων οι αναθέτουσες αρχές διαβουλεύονται με τους οικονομικούς φορείς της επιλογής τους και διαπραγματεύονται τους όρους της σύμβασης με έναν ή περισσότερους από αυτούς.

11. Με τον όρο «γραπτώς», νοείται κάθε σύνολο λέξεων ή αριθμών, το οποίο μπορεί να διαβιβάζεται, αναπαράγεται και στη συνέχεια γνωστοποιείται. Το σύνολο αυτό μπορεί να περιλαμβάνει πληροφορίες που διαβιβάζονται και αποθηκεύονται με ηλεκτρονικά μέσα.

12. «Ηλεκτρονικό μέσο» είναι ένα μέσο που χρησιμοποιεί ηλεκτρονικό εξοπλισμό επεξεργασίας (συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής συμπίεσης) και αποθήκευσης δεδομένων, τα οποία εκπέμπονται, διακινούνται ή παραλαμβάνονται με ενσύρματη μετάδοση, με ραδιοκύματα, με οπτικά μέσα ή με άλλα ηλεκτρομαγνητικά μέσα.

13. Με το «Κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις» (Common Procurement Vocabulary - CPV), επισημαίνεται η ονοματολογία αναφοράς που εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις, η οποία υιοθετήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2195/2002 (ΕΕ L 340 16/12/2002), ενώ παράλληλα εξασφαλίζεται η αντιστοιχία με τις άλλες υπάρχουσες ονοματολογίες.

Σε περίπτωση διστάμενων ερμηνειών ως προς το πεδίο εφαρμογής του παρόντος, λόγω ενδεχόμενων διαφορών μεταξύ της ονοματολογίας CPV και της ονοματολογίας της NACE που χρησιμοποιείται στο Παράρτημα Ι, υπερισχύει η ονοματολογία NACE.

Άρθρο 112

Αρχές που διέπουν τη σύναψη συμβάσεων

Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις ενεργώντας με διαφάνεια.

Άρθρο 113

Όροι σχετικά με τις συμφωνίες που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου

Κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων έργων από τις αναθέτουσες αρχές εφαρμόζονται στις σχέσεις με τα λοιπά κράτη - μέλη εξίσου ευνοϊκοί όροι με εκείνους που παρέχονται στους οικονομικούς φορείς τρίτων χωρών κατ' εφαρμογή της συμφωνίας περί δημοσίων συμβάσεων, η οποία συνήφθη στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης (GATT).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΚΑΤΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ

Άρθρο 114

Ποσά των κατώτατων ορίων των δημοσίων συμβάσεων

1. Οι διατάξεις του παρόντος μέρους εφαρμόζονται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, που δεν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 117, 118, 119, 120, 121 και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση ή ανώτερη από τα κατώτατα όρια των πέντε εκατομμυρίων διακοσίων εβδομήντα οκτώ χιλιάδων (5.278.000) ευρώ.

Το ποσό αυτό επανεξετάζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανά διετία και αναθεωρείται εάν χρειασθεί σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2 του άρθρου 77 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ.

2. Οι διατάξεις του παρόντος μέρους εφαρμόζονται επίσης και στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων έργων του ν. 3389/2005 (ΦΕΚ 232 Α΄), οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται συμπληρωματικώς, κατά το μέρος που δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 115

Συμβάσεις που επιδοτούνται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% από τις αναθέτουσες αρχές

1. Οι διατάξεις του παρόντος μέρους εφαρμόζονται κατά τη σύναψη συμβάσεων έργων που επιδοτούνται αμέσως σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό (50 %) από τις αναθέτουσες αρχές και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός ΦΠΑ ισούται με ή υπερβαίνει τα πέντε εκατομμύρια διακόσιες εβδομήντα οκτώ χιλιάδες (5.278.000) ευρώ, εφόσον αφορούν δραστηριότητες πολιτικού μηχανικού κατά την έννοια του Παραρτήματος Ι ή έχουν σχέση με νοσοκομεία, αθλητικούς εξοπλισμούς, εγκαταστάσεις αναψυχής και ψυχαγωγίας, σχολικά και πανεπιστημιακά κτίρια και κτίρια διοικητικής χρήσης.

2. Οι αναθέτουσες αρχές που χορηγούν τις επιδοτήσεις αυτές μεριμνούν ώστε να τηρούνται οι διατάξεις του παρόντος Κώδικα όταν οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται από έναν ή περισσότερους φορείς διαφορετικούς από αυτές, όπως και όταν συνάπτονται και από τις ίδιες, αλλά εξ ονόματος και για λογαριασμό των εν λόγω άλλων φορέων.

Άρθρο 116

Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας των δημοσίων συμβάσεων, των συμφωνιών - πλαισίων και των δυναμικών συστημάτων αγορών

1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης έργου βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαίρεσης όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης.

2. Η αποτίμηση πρέπει να ισχύει κατά το χρόνο αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 130 του παρόντος ή, στις περιπτώσεις όπου δεν απαιτείται μια τέτοια προκήρυξη, κατά το χρονικό σημείο έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης.

3. Δεν επιτρέπεται η κατάτμηση έργου προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.

4. Κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη το ποσό των έργων, καθώς και η συνολική εκτιμώμενη αξία των αναγκαίων προμηθειών για την εκτέλεση των έργων που τίθενται στη διάθεση του εργολήπτη από τις αναθέτουσες αρχές.

5. Όταν ένα σχεδιαζόμενο έργο μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων των τμημάτων.

Όταν η συνολική αξία των τμημάτων είναι ίση με ή υπερβαίνει την αξία που καθορίζεται στο άρθρο 114 του παρόντος, το παρόν εφαρμόζεται στη σύναψη κάθε τμήματος.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να παρεκκλίνουν, προκειμένου για τα τμήματα, των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός ΦΠΑ είναι μικρότερη του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ εφόσον το συνολικό ποσό των συγκεκριμένων τμημάτων δεν υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20 %) της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων.

6. Για τις συμφωνίες-πλαίσιο και για τα δυναμικά συστήματα αγορών, η αξία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι η μέγιστη αξία, υπολογιζόμενη χωρίς ΦΠΑ, του συνόλου των συμβάσεων που προβλέπονται για τη συνολική διάρκεια της συμφωνίας - πλαισίου ή του δυναμικού συστήματος αγορών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Άρθρο 117

Συμβάσεις που συνάπτονται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών

Οι διατάξεις του παρόντος μέρους δεν εφαρμόζονται στις δημόσιες συμβάσεις έργων οι οποίες, στο πλαίσιο του π.δ 59/2007 (ΦΕΚ 63 Α΄), με το οποίο μεταφέρθηκε η Οδηγία 2004/17/ΕΚ (L 134/30.4.2004) στο ελληνικό δίκαιο, συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές οι οποίες ασκούν μία ή περισσότερες από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 4 έως 8 του εν λόγω προεδρικού διατάγματος και για τις δραστηριότητες αυτές, ούτε στις δημόσιες συμβάσεις έργων που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του δυνάμει της παραγράφου 2 του άρθρου 6 και των άρθρων 19, 21 και 23 του εν λόγω προεδρικού διατάγματος.

Άρθρο 118

Απόρρητες συμβάσεις ή συμβάσεις που απαιτούν ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας

Οι διατάξεις του παρόντος μέρους δεν εφαρμόζονται στις δημόσιες συμβάσεις έργων που χαρακτηρίζονται απόρρητες ή η εκτέλεση των οποίων πρέπει να συνοδεύεται από ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ή όταν το απαιτεί η προστασία των ουσιαστών συμφερόντων της χώρας.

Άρθρο 119

Συμβάσεις που συνάπτονται δυνάμει διεθνών κανόνων

Οι διατάξεις του παρόντος μέρους δεν εφαρμόζονται στις δημόσιες συμβάσεις έργων οι οποίες διέπονται από διαφορετικούς διαδικαστικούς κανόνες και συνάπτονται δυνάμει:

α) διεθνούς συμφωνίας, σύμφωνα με τη Συνθήκη Ε.Ε., μεταξύ της Ελλάδας και μιας ή περισσότερων χωρών που δεν είναι κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία αφορά έργα που προορίζονται για την από κοινού εκτέλεση ή εκμετάλλευση ενός έργου από τα υπογράφοντα κράτη. Η συμφωνία ανακοινώνεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

β) διεθνούς συμφωνίας, η σύναψη της οποίας συνδέεται με τη στάθμευση στρατευμάτων και η οποία αφορά ελληνικές επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις τρίτης χώρας,

γ) ειδικής διαδικασίας διεθνούς οργανισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ

Άρθρο 120

Συμβάσεις στον τομέα της άμυνας

Οι διατάξεις του παρόντος μέρους εφαρμόζονται στις δημόσιες συμβάσεις έργων που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές στον τομέα της άμυνας, με την επιφύλαξη του άρθρου 296 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 121

Δημόσιες συμβάσεις και συμφωνίες-πλαίσια που συνάπτονται από τις κεντρικές αρχές προμηθειών

1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να εξασφαλίζουν έργα προσφεύγοντας σε κεντρικές αρχές προμηθειών.

2. Οι αναθέτουσες αρχές που αποκτούν έργα, προσφεύγοντας σε κεντρική αρχή προμηθειών, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 9 του άρθρου 111 του παρόντος, θεωρείται ότι έχουν τηρήσει τις διατάξεις του παρόντος, εφόσον αυτές έχουν τηρηθεί από την κεντρική αρχή προμηθειών.

Άρθρο 122

Συμβάσεις ανατιθέμενες κατ' αποκλειστικότητα

Η εκτέλεση συμβάσεων έργων μπορεί να πραγματοποιείται στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευμένων θέσεων εργασίας, όταν η πλειοψηφία των ενδιαφερόμενων εργαζομένων είναι άτομα με ειδικές ανάγκες, τα οποία λόγω της φύσης ή βαρύτητας των ειδικών αναγκών τους δεν μπορούν να ασκήσουν επαγγελματική δραστηριότητα υπό κανονικές συνθήκες. Στην περίπτωση αυτή, η προκήρυξη του διαγωνισμού θα πρέπει να μηνονεύει την παρούσα διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΕΙΔΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ - ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 123

Χρήση των ανοικτών, κλειστών και με διαπραγμάτευση διαδικασιών

Οι αναθέτουσες αρχές συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις έργων προσφεύγοντας στην ανοικτή διαδικασία ή στην κλειστή διαδικασία. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στα άρθρα 124 και 125 του παρόντος, μπορούν να προσφεύγουν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, με ή χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού.

Άρθρο 124

Διαδικασία με διαπραγμάτευση, με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού

1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις έργων προσφεύγοντας σε διαδικασία

με διαπραγμάτευση, αφού προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Σε περίπτωση μη κανονικών προσφορών ή κατάθεσης προσφορών που είναι απαράδεκτες σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τηρουμένων των οριζόμενων στις διατάξεις των άρθρων 128, 140 έως 153 και 156 του παρόντος, έπειτα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, με την προϋπόθεση ότι οι αρχικοί όροι της σύμβασης δεν τροποποιούνται ουσιωδώς.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να μη δημοσιεύουν προκήρυξη διαγωνισμού, εάν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση περιλαμβάνουν όλους τους προσφέροντες που πληρούν τα κριτήρια των άρθρων 144 έως 151 και οι οποίοι, κατά την ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, υπέβαλαν παραδεκτές προσφορές.

β) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν πρόκειται για έργα, των οποίων η φύση ή διάφοροι αστάθμητοι παράγοντες δεν επιτρέπουν το συνολικό προκαθορισμό των τιμών.

γ) Για τα έργα που εκτελούνται αποκλειστικά για σκοπούς έρευνας, δοκιμής ή τελειοποίησης και όχι για να εξασφαλίζουν την αποδοτικότητα ή την κάλυψη των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης.

2. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, οι αναθέτουσες αρχές διαπραγματεύονται με τους προσφέροντες προκειμένου αυτοί να προσαρμόζουν τις προσφορές τους στους όρους της προκήρυξης του διαγωνισμού, της συγγραφής υποχρεώσεων και των λοιπών τευχών του διαγωνισμού και προκειμένου να επιτευχθεί η καλύτερη προσφορά, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 152 του παρόντος.

3. Κατά τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης, οι αναθέτουσες αρχές εξασφαλίζουν την ίση μεταχείριση όλων των προσφερόντων. Ειδικότερα, δεν παρέχουν, κατά τρόπο που να δημιουργεί διακρίσεις, πληροφορίες που ευνοούν ορισμένους προσφέροντες σε σχέση με άλλους.

4. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προβλέπουν στην προκήρυξη ή στη συγγραφή υποχρεώσεων ότι η διαδικασία με διαπραγμάτευση διεξάγεται σε διαδοχικές φάσεις ώστε να μειώνεται ο αριθμός των προς διαπραγμάτευση προσφορών με την εφαρμογή των προβλεπόμενων κριτηρίων ανάθεσης.

Άρθρο 125

Διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις έργων προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν κρίνεται κατάλληλη, ή εάν δεν υπάρχει κανείς υποψήφιος, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ύστερα από αίτημά της.

β) εάν, για λόγους τεχνικούς, καλλιτεχνικούς ή σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, η σύμβαση μπορεί να ανατεθεί μόνο σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα.

γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, οφειλομένης σε γεγονότα απρόβλεπτα για τις ενδιαφερόμενες αναθέτουσες αρχές, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή με διαπραγμάτευση διαδικασίες με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού που αναφέρονται στο άρθρο 124 του παρόντος. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.

δ) όταν αφορούν συμπληρωματικά έργα που δεν περιλαμβάνονταν στην αρχική σύμβαση και τα οποία, λόγω μη προβλέψιμων περιστάσεων, κατέστησαν αναγκαία για την εκτέλεση των εργασιών, όπως περιγράφεται στην αρχική σύμβαση, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάθεση γίνεται στον οικονομικό φορέα που εκτελεί τις εργασίες αυτές, εφόσον τα συμπληρωματικά έργα είτε δεν μπορούν, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωρισθούν από την αρχική σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές είτε μπορούν να διαχωρισθούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, πλην όμως είναι απόλυτα αναγκαία για την ολοκλήρωσή της. Το σωρευτικό ποσό των συναπτόμενων συμβάσεων συμπληρωματικών έργων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αρχικής σύμβασης.

ε) όταν έχουν ως αντικείμενο νέα έργα που συνίστανται στην επανάληψη παρόμοιων έργων που ανατέθηκαν στον οικονομικό φορέα ανάδοχο της αρχικής σύμβασης από τις ίδιες αναθέτουσες αρχές, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά τα έργα είναι σύμφωνα με μία βασική μελέτη που αποτέλεσε αντικείμενο αρχικής σύμβασης και η οποία έχει συναφθεί με την ανοικτή ή την κλειστή διαδικασία.

Η δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία αυτή πρέπει να επισημαίνεται ήδη κατά την αρχική προκήρυξη διαγωνισμού, και το συνολικό προβλεπόμενο ποσό για τη συνέχιση των εργασιών λαμβάνεται υπόψη από τις αναθέτουσες αρχές κατά την εφαρμογή του άρθρου 114 του παρόντος. Προσφυγή στη διαδικασία αυτή επιτρέπεται μόνο επί μία τριετία μετά τη σύναψη της αρχικής σύμβασης.

Άρθρο 126

Συμφωνίες - πλαίσια

1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν συμφωνίες - πλαίσια.

2. Για τη σύναψη μιας συμφωνίας - πλαισίου, οι αναθέτουσες αρχές ακολουθούν τους διαδικαστικούς κανόνες που ορίζονται στο παρόν διάταγμα σε όλα τα στάδια έως την ανάθεση των συμβάσεων που βασίζονται στην εν λόγω συμφωνία - πλαίσιο. Η επιλογή των συμβαλλόμενων στη συμφωνία - πλαίσιο γίνεται κατ' εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης, τα οποία καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 152 του παρόντος.

Οι συμβάσεις που βασίζονται σε συμφωνία - πλαίσιο συνάπτονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 3 και 4. Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται μόνο μεταξύ των αναθετουσών αρχών και των οικονομικών φορέων που ήταν εξ αρχής συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας - πλαισίου.

Κατά τη σύναψη των συμβάσεων που βασίζονται στη συμφωνία - πλαίσιο, τα μέρη δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να επιφέρουν ουσιαστικές τροποποιήσεις στους όρους της συμφωνίας - πλαισίου, ιδίως στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 3.

Η διάρκεια μιας συμφωνίας - πλαισίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα (4) έτη, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων που δικαιολογούνται ειδικώς, ιδίως λόγω του αντικειμένου της συμφωνίας - πλαισίου.

Οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να προσφεύγουν στις συμφωνίες - πλαίσια καταχρηστικά ή κατά τρόπο που να εμποδίζει, περιορίζει ή νοθεύει τον ανταγωνισμό.

3. Όταν συνάπτεται μια συμφωνία - πλαίσιο με έναν μόνο οικονομικό φορέα, οι συμβάσεις που βασίζονται σε αυτή τη συμφωνία - πλαίσιο ανατίθενται σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται στη συμφωνία - πλαίσιο. Για τη σύναψη των συμβάσεων αυτών, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να διαβουλευούνται γραπτώς με τον φορέα, ζητώντας, εν ανάγκη, να ολοκληρώσει την προσφορά του.

4. Όταν συνάπτεται μια συμφωνία - πλαίσιο με περισσότερους οικονομικούς φορείς, αυτοί πρέπει να είναι τουλάχιστον τρεις (3), εφόσον υπάρχει επαρκής αριθμός οικονομικών φορέων που πληρούν τα κριτήρια επιλογής ή και αποδεκτές προσφορές που ανταποκρίνονται στα κριτήρια ανάθεσης.

Η ανάθεση των συμβάσεων αυτών μπορεί να γίνει:

- είτε με εφαρμογή των όρων που καθορίζονται στη συμφωνία - πλαίσιο χωρίς νέο διαγωνισμό,

- είτε, όταν δεν έχουν καθορισθεί όλοι οι όροι στη συμφωνία - πλαίσιο, αφού επαναδιαγωνισθούν τα μέρη βάσει των ιδίων όρων, εν ανάγκη διευκρινίζοντας τους όρους αυτούς, και, ενδεχομένως, άλλων όρων που επισημαίνονται στη συγγραφή υποχρεώσεων της συμφωνίας - πλαισίου, σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:

α) Για κάθε σύμβαση που πρόκειται να συναφθεί, οι αναθέτουσες αρχές διαβουλευούνται γραπτώς με τους οικονομικούς φορείς που είναι ικανοί να εκτελέσουν το αντικείμενο της σύμβασης.

β) Οι αναθέτουσες αρχές ορίζουν επαρκή προθεσμία για την υποβολή των προσφορών των σχετικών με κάθε σύμβαση, λαμβανομένων υπόψη παραμέτρων, όπως η πολυπλοκότητα του αντικειμένου της σύμβασης και ο απαραίτητος χρόνος για τη διαβίβαση των προσφορών.

γ) Οι προσφορές υποβάλλονται γραπτώς και το περιεχόμενό τους πρέπει να παραμένει εμπιστευτικό έως την εκπνοή της τασσόμενης προθεσμίας απάντησης.

δ) Η ανάθεση κάθε σύμβασης γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την καλύτερη προσφορά βάσει των κριτηρίων ανάθεσης που έχουν καθορισθεί στη συγγραφή υποχρεώσεων της συμφωνίας - πλαισίου.

Άρθρο 127

Δυναμικά συστήματα αγορών

1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφεύγουν σε δυναμικά συστήματα αγορών.

2. Κατά την εφαρμογή δυναμικού συστήματος αγορών, οι αναθέτουσες αρχές ακολουθούν τους κανόνες της ανοικτής διαδικασίας σε όλες τις φάσεις της, μέχρι την ανάθεση των συμβάσεων στο πλαίσιο αυτού του

συστήματος. Στο σύστημα γίνονται δεκτοί όλοι οι προσφέροντες, οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια επιλογής και έχουν υποβάλει ενδεικτική προσφορά σύμφωνη προς τη συγγραφή υποχρεώσεων και τα λοιπά τεύχη του διαγωνισμού. Οι ενδεικτικές προσφορές μπορούν να βελτιώνονται οποιαδήποτε στιγμή, υπό τον όρο ότι εξακολουθούν να συνάδουν προς τη συγγραφή υποχρεώσεων. Για την εφαρμογή του συστήματος και τη σύναψη των δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο του συστήματος, οι αναθέτουσες αρχές χρησιμοποιούν αποκλειστικώς ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 έως 5 του άρθρου 137 του παρόντος.

3. Προκειμένου να προβούν στην εφαρμογή του δυναμικού συστήματος αγορών, οι αναθέτουσες αρχές:

α) Δημοσιεύουν προκήρυξη διαγωνισμού, αναφέροντας ότι πρόκειται για δυναμικό σύστημα αγορών.

β) Διευκρινίζουν, μεταξύ άλλων, στη συγγραφή υποχρεώσεων τη φύση των προβλεπόμενων αγορών που αποτελούν αντικείμενο αυτού του συστήματος, καθώς και όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν το σύστημα αγορών, το χρησιμοποιούμενο ηλεκτρονικό εξοπλισμό και τις τεχνικές διευθετήσεις και προδιαγραφές της σύνδεσης.

γ) Προσφέρουν ελεύθερη, άμεση και πλήρη πρόσβαση με ηλεκτρονικά μέσα στη συγγραφή υποχρεώσεων, καθώς και σε κάθε άλλο συμπληρωματικό έγγραφο του διαγωνισμού, ήδη από τη δημοσίευση της προκήρυξης έως τη λήξη του συστήματος. Στην προκήρυξη μνημονεύεται η ηλεκτρονική διεύθυνση, στην οποία μπορούν να μελετώνται αυτά τα έγγραφα.

4. Οι αναθέτουσες αρχές παρέχουν, καθ' όλη τη διάρκεια του δυναμικού συστήματος αγορών, τη δυνατότητα σε κάθε οικονομικό φορέα να υποβάλει ενδεικτική προσφορά, με σκοπό να γίνει δεκτός στο σύστημα, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει η παράγραφος 2. Ολοκληρώνουν την αξιολόγηση εντός μέγιστης προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, που αρχίζει από την υποβολή της ενδεικτικής προσφοράς. Μπορούν, ωστόσο, να παρατείνουν την περίοδο αξιολόγησης, εφόσον, εν τω μεταξύ, δεν έχει υπάρξει άλλος διαγωνισμός.

Η αναθέτουσα αρχή ενημερώνει, το ταχύτερο δυνατόν, τον προσφέροντα ο οποίος αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, σχετικά με την αποδοχή του στο δυναμικό σύστημα αγορών ή την απόρριψη της ενδεικτικής προσφοράς του.

5. Κάθε συγκεκριμένη σύμβαση πρέπει να αποτελεί αντικείμενο διαγωνισμού. Πριν από το διαγωνισμό, οι αναθέτουσες αρχές δημοσιεύουν απλουστευμένη προκήρυξη διαγωνισμού, με την οποία καλούν όλους τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς να υποβάλουν ενδεικτική προσφορά, σύμφωνα με την παράγραφο 4, εντός δεκαπενθήμερης τουλάχιστον προθεσμίας αρχομένης από την ημερομηνία αποστολής της απλουστευμένης προκήρυξης. Οι αναθέτουσες αρχές προχωρούν στο διαγωνισμό μόνο μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης όλων των ενδεικτικών προσφορών που έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα.

6. Οι αναθέτουσες αρχές καλούν τους προσφέροντες, που έχουν γίνει δεκτοί στο σύστημα, να υποβάλουν προσφορά για κάθε συγκεκριμένη σύμβαση που πρόκειται να συναφθεί στο πλαίσιο του συστήματος. Για το σκοπό αυτόν, τάσσουν επαρκή προθεσμία για την υποβολή των προσφορών.

Οι αναθέτουσες αρχές αναθέτουν τη σύμβαση στον προσφέροντα, ο οποίος υπέβαλε την καλύτερη προσφορά, σύμφωνα με τα κριτήρια ανάθεσης που επισημαίνονται στην προκήρυξη διαγωνισμού για την έναρξη εφαρμογής του δυναμικού συστήματος αγορών. Τα κριτήρια αυτά μπορούν να προσδιορίζονται στην πρόσκληση η οποία αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο.

7. Η διάρκεια ενός δυναμικού συστήματος αγορών δεν μπορεί να υπερβαίνει την τετραετία, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις ειδικώς αιτιολογημένες.

8. Οι αναθέτουσες αρχές δεν επιτρέπεται να προσφεύγουν στο σύστημα αυτό κατά τρόπο ο οποίος να εμποδίζει, περιορίζει ή στρεβλώνει τον ανταγωνισμό.

9. Οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς ή οι συμμετέχοντες στο σύστημα δεν επιβαρύνονται με έξοδα διεκπεραίωσης.

Άρθρο 128

Χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών πλειστηριασμών

1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφεύγουν σε ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς.

2. Στις ανοικτές, κλειστές ή με διαπραγμάτευση διαδικασίες, στην περίπτωση που αναφέρεται στο σημείο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 124 του παρόντος, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποφασίζουν, πριν από την ανάθεση μιας δημόσιας σύμβασης, τη διεξαγωγή ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, όταν οι όροι και εν γένει οι προδιαγραφές της σύμβασης μπορούν να καθορισθούν με ακρίβεια. Με τους ίδιους όρους, ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός μπορεί να χρησιμοποιείται κατά το νέο διαγωνισμό μεταξύ των μερών μιας συμφωνίας -πλαισίου, όπως προβλέπεται στη δεύτερη περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 126 του παρόντος, καθώς και κατά το διαγωνισμό για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο του δυναμικού συστήματος αγορών που προβλέπει το άρθρο 127 του παρόντος.

3. Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός αφορά είτε μόνον τις τιμές, εφόσον η σύμβαση ανατίθεται στην κατώτερη τιμή, είτε τις τιμές ή και τις αξίες των στοιχείων των προσφορών που επισημαίνονται στη συγγραφή υποχρεώσεων, εφόσον η σύμβαση ανατίθεται στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

4. Όταν οι αναθέτουσες αρχές αποφασίζουν να κάνουν χρήση ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, το αναφέρουν στην προκήρυξη διαγωνισμού. Η συγγραφή υποχρεώσεων περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις εξής πληροφορίες:

α) τα στοιχεία, οι αξίες των οποίων αποτελούν αντικείμενο του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, εφόσον τα εν λόγω στοιχεία είναι προσδιορίσιμα ποσοτικώς, κατά τρόπο ώστε να εκφράζονται σε αριθμούς ή ποσοστά,

β) τα ενδεχόμενα όρια των αξιών που μπορούν να υποβάλλονται, όπως αυτά προκύπτουν από τις προδιαγραφές του αντικείμενου της σύμβασης,

γ) τις πληροφορίες που τίθενται στη διάθεση των προσφερόντων κατά τη διάρκεια του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού και το χρονικό σημείο κατά το οποίο τίθενται στη διάθεσή τους,

δ) τις κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τη διεξαγωγή του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού,

ε) τους όρους, υπό τους οποίους οι προσφέροντες μπορούν να υποβάλουν τις προσφορές τους, ιδίως τις

ελάχιστες διαφοροποιήσεις που, ενδεχομένως, απαιτούνται για την υποβολή προσφορών,

στ) τις κατάλληλες πληροφορίες για το χρησιμοποιούμενο ηλεκτρονικό σύστημα, τον τρόπο και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύνδεσης.

5. Προτού προβούν στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό, οι αναθέτουσες αρχές διενεργούν μια πρώτη πλήρη αξιολόγηση των προσφορών σύμφωνα με το επιλεγμένο κριτήριο ή τα επιλεγμένα κριτήρια ανάθεσης.

Οι προσφέροντες που έχουν υποβάλει παραδεκτές προσφορές καλούνται ταυτόχρονα με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων να υποβάλουν νέες τιμές ή και νέες αξίες. Η πρόσκληση περιέχει όλες τις κατάλληλες πληροφορίες για τη σύνδεσή τους σε ατομική βάση με το χρησιμοποιούμενο ηλεκτρονικό σύστημα και προσδιορίζει την ημερομηνία και την ώρα έναρξης του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού. Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός μπορεί να διεξάγεται σε διαδοχικές φάσεις. Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός δεν είναι δυνατόν να αρχίζει προτού παρέλθουν δύο (2) εργάσιμες ημέρες από την αποστολή των προσκλήσεων.

6. Όταν γίνεται η ανάθεση με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, η πρόσκληση συνοδεύεται από το αποτέλεσμα της πλήρους αξιολόγησης της προσφοράς του οικείου προσφέροντος, η οποία γίνεται σύμφωνα με τη στάθμιση που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 152 του παρόντος. Στην πρόσκληση αναφέρεται επίσης ο μαθηματικός τύπος, βάσει του οποίου καθορίζεται κατά τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό η αυτόματη κατάταξη σε συνάρτηση με τις νέες υποβαλλόμενες τιμές ή και τις νέες αξίες. Ο μαθηματικός αυτός τύπος εκφράζει τη σχετική στάθμιση του κάθε κριτηρίου που έχει επιλεγεί για τον καθορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, όπως η στάθμιση αυτή αναφέρεται στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων. Προς τούτο, οι ενδεχόμενες διακυμάνσεις («ψαλίδες») πρέπει να εκφράζονται εκ των προτέρων με συγκεκριμένες τιμές.

Στην περίπτωση που επιτρέπονται εναλλακτικές προσφορές, πρέπει να προβλέπεται χωριστός μαθηματικός τύπος για κάθε εναλλακτική προσφορά.

7. Κατά τη διάρκεια κάθε φάσης του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, οι αναθέτουσες αρχές γνωστοποιούν συνεχώς και αμέσως σε όλους τους προσφέροντες τις πληροφορίες εκείνες που τους δίνουν τη δυνατότητα να γνωρίζουν ανά πάσα στιγμή την αντίστοιχη κατάταξή τους. Μπορούν επίσης να γνωστοποιούν και άλλες πληροφορίες σχετικά με άλλες τιμές ή αξίες που υποβάλλονται, υπό τον όρο ότι αυτό προβλέπεται στη συγγραφή υποχρεώσεων. Μπορούν επίσης, ανά πάσα στιγμή, να ανακοινώνουν τον αριθμό των συμμετεχόντων σε κάθε φάση του πλειστηριασμού. Αντιθέτως, δεν επιτρέπεται απολύτως να γνωστοποιούν την ταυτότητα των προσφερόντων, κατά τη διεξαγωγή των διαφόρων φάσεων του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού.

8. Οι αναθέτουσες αρχές περατώνουν τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό σύμφωνα με έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τρόπους:

α) Επισημαίνουν, στην πρόσκληση συμμετοχής στον πλειστηριασμό, την ημερομηνία και την ώρα λήξης της διαδικασίας.

β) Όταν δεν λαμβάνουν πλέον νέες τιμές ή νέες αξίες που να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις σχετικά με τις ελάχιστες διαφοροποιήσεις. Στην περίπτωση αυτή, οι αναθέτουσες αρχές προσδιορίζουν στην πρόσκληση συμμετοχής στον πλειστηριασμό την προθεσμία που θα τηρήσουν μετά την παραλαβή της τελευταίας υποβολής προτού περατώσουν τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό.

γ) Όταν οι φάσεις του πλειστηριασμού, όπως καθορίζονται στην πρόσκληση συμμετοχής στον πλειστηριασμό, έχουν όλες πραγματοποιηθεί.

Όταν οι αναθέτουσες αρχές αποφασίζουν να περατώσουν τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό σύμφωνα με το σημείο γ', ενδεχομένως σε συνδυασμό με το σημείο β', η πρόσκληση συμμετοχής στον πλειστηριασμό προσδιορίζει το χρονοδιάγραμμα κάθε φάσης του πλειστηριασμού.

9. Μετά την περάτωση του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, οι αναθέτουσες αρχές αναθέτουν τη σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο 152 του παρόντος, σε συνάρτηση με τα αποτελέσματα του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού.

10. Οι αναθέτουσες αρχές δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούν τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό καταχρηστικά ή κατά τρόπο που να εμποδίζει, να περιορίζει ή να στρεβλώνει τον ανταγωνισμό ή να τροποποιεί το αντικείμενο της σύμβασης, όπως αυτό έχει καθορισθεί στην προκήρυξη του διαγωνισμού και προσδιορισθεί στη συγγραφή υποχρεώσεων.

Άρθρο 129

Συμβάσεις δημοσίων έργων: ειδικοί κανόνες που αφορούν την κατασκευή κοινωνικών κατοικιών

Στην περίπτωση δημοσίων συμβάσεων με αντικείμενο τη μελέτη και την κατασκευή συγκροτήματος κοινωνικών κατοικιών, για τις οποίες, λόγω της σπουδαιότητας, του πολύπλοκου της κατασκευής και της προβλεπόμενης διάρκειας των έργων, το σχέδιο πρέπει να καταρτίζεται εξ αρχής σε στενή συνεργασία, στα πλαίσια ομάδας αποτελούμενης από εκπροσώπους των αναθετουσών αρχών, εμπειρογνώμονες και τον εργολήπτη που πρόκειται να επιφορτισθεί με την εκτέλεση των έργων, μπορεί να εφαρμόζεται ειδική διαδικασία ανάθεσης προκειμένου να επιλέγεται ο καταλληλότερος προς ένταξη στην ομάδα εργολήπτης.

Ειδικότερα, οι αναθέτουσες αρχές περιλαμβάνουν στην προκήρυξη του διαγωνισμού την κατά το δυνατόν ακριβέστερη περιγραφή των έργων, ώστε οι ενδιαφερόμενοι εργολήπτες να είναι σε θέση να διαμορφώνουν σαφή ιδέα περί του προς εκτέλεση έργου. Επιπλέον, οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν στην εν λόγω προκήρυξη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 144 έως 151 κριτήρια ποιοτικής επιλογής, τους προσωπικούς, τεχνικούς, οικονομικούς και χρηματοοικονομικούς όρους τους οποίους πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι. Όταν προσφεύγουν στη διαδικασία αυτή, οι αναθέτουσες αρχές εφαρμόζουν τα άρθρα 112, 130, 131, 133, 134, 136, 137, 138 και 144 έως 151 του παρόντος.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΩΝ

Άρθρο 130
Προκηρύξεις

1. Οι αναθέτουσες αρχές γνωστοποιούν μέσω προκαταρκτικής προκήρυξης, η οποία δημοσιεύεται από την Επιτροπή ή από τις ίδιες, στο «προφίλ αγοραστή», που αναφέρεται στο Παράρτημα VIII, σημείο 2, στοιχείο β', τα βασικά χαρακτηριστικά των συμβάσεων έργων ή των συμφωνιών - πλαισίων τις οποίες προτίθενται να συνάψουν, των οποίων τα εκτιμώμενα ποσά ισούνται ή υπερβαίνουν το κατώτατο όριο που αναφέρεται στο άρθρο 114 του παρόντος, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 116 του παρόντος.

Η προκήρυξη αυτή αποστέλλεται στην Επιτροπή ή δημοσιεύεται στο «προφίλ αγοραστή», το ταχύτερο δυνατόν, μετά από τη λήψη απόφασης περί εγκρίσεως του προγράμματος στο οποίο εντάσσονται οι συμβάσεις έργων ή οι συμφωνίες - πλαίσια τις οποίες οι αναθέτουσες αρχές προτίθενται να συνάψουν.

Οι αναθέτουσες αρχές που δημοσιεύουν την προκαταρκτική προκήρυξη στο «προφίλ αγοραστή» αποστέλλουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με ηλεκτρονικό τρόπο, σύμφωνα με τη μορφή και τις λεπτομέρειες διαβίβασης που προβλέπονται στο Παράρτημα VIII, σημείο 3, ειδοποίηση, με την οποία ανακοινώνουν τη δημοσίευση προκαταρκτικής προκήρυξης στο «προφίλ αγοραστή».

Η δημοσίευση της προκήρυξης αυτής είναι υποχρεωτική μόνο στις περιπτώσεις που οι αναθέτουσες αρχές ασκούν το δικαίωμά τους να μειώσουν τις προθεσμίες για την παραλαβή των προσφορών σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 133 του παρόντος.

Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται στις διαδικασίες διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού.

2. Οι αναθέτουσες αρχές που επιθυμούν να συνάψουν δημόσια σύμβαση ή συμφωνία - πλαίσιο, προσφεύγοντας σε διαδικασία ανοικτή, κλειστή ή, υπό τους προβλεπόμενους στο άρθρο 124 όρους, σε διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, γνωστοποιούν την πρόθεσή τους με την έκδοση προκήρυξης διαγωνισμού.

3. Οι αναθέτουσες αρχές που επιθυμούν να εφαρμόσουν δυναμικό σύστημα αγορών γνωστοποιούν την πρόθεσή τους με την έκδοση προκήρυξης διαγωνισμού. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές που επιθυμούν να συνάψουν δημόσια σύμβαση βάσει δυναμικού συστήματος αγορών γνωστοποιούν την πρόθεσή τους μέσω απλουστευμένης προκήρυξης διαγωνισμού.

4. Οι αναθέτουσες αρχές που έχουν συνάψει μια δημόσια σύμβαση έργων ή συμφωνία - πλαίσιο αποστέλλουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την προκήρυξη με τα αποτελέσματα της διαδικασίας σύναψης το αργότερο σαράντα οκτώ (48) ημέρες μετά τη σύναψη της σύμβασης ή της συμφωνίας - πλαισίου. Στην περίπτωση συμφωνιών - πλαισίων που έχουν συναφθεί σύμφωνα με το άρθρο 126 του παρόντος, οι αναθέτουσες αρχές απαλλάσσονται από την αποστολή προκήρυξης με τα αποτελέσματα της σύναψης κάθε σύμβασης που βασίζεται στη συμφωνία-πλαίσιο. Οι αναθέτουσες αρχές αποστέλλουν προκήρυξη με τα αποτελέσματα της σύναψης των συμ-

βάσεων που βασίζονται σε δυναμικό σύστημα αγορών, το αργότερο σαράντα οκτώ (48) ημέρες μετά τη σύναψη κάθε σύμβασης. Μπορούν, ωστόσο, να συγκεντρώνουν τις προκηρύξεις αυτές σε τριμηνιαία βάση. Σε αυτήν την περίπτωση, αποστέλλουν τις εν λόγω συγκεντρωμένες προκηρύξεις το αργότερο σαράντα οκτώ (48) ημέρες μετά τη λήξη εκάστου τριμήνου.

Ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τη σύναψη της σύμβασης ή της συμφωνίας - πλαισίου μπορούν να μην δημοσιεύονται, όταν η γνωστοποίησή τους μπορεί να εμποδίσει την εφαρμογή των κείμενων διατάξεων, είναι αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον ή μπορεί να βλάψει τα νόμιμα εμπορικά συμφέροντα δημοσίων ή ιδιωτικών οικονομικών φορέων ή τις συνθήκες θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ αυτών.

Άρθρο 131

Σύνταξη και λεπτομέρειες δημοσίευσης
των προκηρύξεων

1. Οι προκηρύξεις περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα VIIA, καθώς και κάθε πρόσθετη πληροφορία που κρίνεται χρήσιμη από την αναθέτουσα αρχή, χρησιμοποιώντας τα τυποποιημένα έντυπα που εγκρίνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με την προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 του άρθρου 77 της Οδηγίας 2004/18/EK διαδικασία.

2. Οι προκηρύξεις που αποστέλλονται από τις αναθέτουσες αρχές στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαβιβάζονται είτε με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Παράρτημα VIII σημείο 3 είτε με άλλα μέσα. Στην περίπτωση της επισπευδόμενης διαδικασίας που περιγράφεται στην παράγραφο 8 του άρθρου 133 του παρόντος, οι προκηρύξεις πρέπει να αποστέλλονται με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με όσα μνημονεύονται στο Παράρτημα VIII σημείο 3.

Οι προκηρύξεις δημοσιεύονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά δημοσίευσης που αναφέρονται στο Παράρτημα VIII σημείο 1, στοιχεία α' και β'.

3. Οι προκηρύξεις που καταρτίζονται και αποστέλλονται με ηλεκτρονικά μέσα, στη μορφή και σύμφωνα με τις λεπτομέρειες διαβίβασης του παραρτήματος VIII σημείο 3, δημοσιεύονται το πολύ πέντε (5) ημέρες μετά την αποστολή τους.

Όταν οι προκηρύξεις δεν αποστέλλονται με ηλεκτρονικά μέσα, στη μορφή και σύμφωνα με τις λεπτομέρειες διαβίβασης του παραρτήματος VIII σημείο 3, δημοσιεύονται το αργότερο δώδεκα (12) ημέρες μετά την αποστολή τους ή, στις περιπτώσεις της παραγράφου 8 του άρθρου 133 του παρόντος, το αργότερο πέντε (5) ημέρες μετά την αποστολή τους.

4. Οι προκηρύξεις διαγωνισμού δημοσιεύονται αναλυτικά στην ελληνική γλώσσα. Αυθεντικό θεωρείται μόνο το κείμενο που δημοσιεύεται στη γλώσσα αυτή. Περίληψη των σημαντικότερων στοιχείων κάθε προκήρυξης δημοσιεύεται και στις λοιπές επίσημες γλώσσες. Τα έξοδα δημοσίευσης των προκηρύξεων αυτών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιβαρύνουν την Κοινότητα.

5. Οι προκηρύξεις και το περιεχόμενό τους δεν μπορούν να δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο πριν από την ημερομηνία της αποστολής τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι προκηρύξεις που δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο δεν πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες διαφορετικές από εκείνες που περιέχονται στις προκη-

ρύξεις που αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή δημοσιεύονται στο «προφίλ αγοραστή» σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 130 του παρόντος, πρέπει δε να αναφέρουν την ημερομηνία αποστολής της σχετικής ειδοποίησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή της δημοσίευσης στο «προφίλ αγοραστή». Οι προκαταρκτικές προκηρύξεις δεν δημοσιεύονται στο «προφίλ αγοραστή» πριν από την αποστολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή της ειδοποίησης με την οποία ανακοινώνεται η δημοσίευσή τους με τη μορφή αυτή, πρέπει δε να αναφέρουν την ημερομηνία της αποστολής.

6. Το περιεχόμενο των προκηρύξεων που δεν αποστέλλονται με ηλεκτρονικά μέσα περιορίζεται σε περίπου εξακόσιες πενήντα (650) λέξεις.

7. Οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να αποδεικνύουν την ημερομηνία αποστολής των προκηρύξεων.

8. Η Επιτροπή χορηγεί στην αναθέτουσα αρχή βεβαίωση της δημοσίευσης των πληροφοριών που της διαβίβασε, αναφέροντας την ημερομηνία της εν λόγω δημοσίευσης. Η βεβαίωση αυτή συνιστά απόδειξη της πραγματοποίησης της δημοσίευσης.

Άρθρο 132

Μη υποχρεωτική δημοσίευση

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να δημοσιεύουν σύμφωνα με το άρθρο 131 του παρόντος προκηρύξεις για δημόσιες συμβάσεις έργων, οι οποίες δεν υπόκεινται στην υποχρεωτική δημοσίευση που προβλέπεται στις διατάξεις του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ

Άρθρο 133

Προθεσμία για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών

1. Κατά τον καθορισμό των προθεσμιών παραλαβής των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν υπόψη, ιδίως, το πολύπλοκο της σύμβασης και το χρόνο που απαιτείται για την προετοιμασία των προσφορών, με την επιφύλαξη των ελάχιστων προθεσμιών που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.

2. Στις ανοικτές διαδικασίες, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών ανέρχεται σε πενήντα δύο (52) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού.

3. Στις κλειστές διαδικασίες, στις οριζόμενες στο άρθρο 124 του παρόντος διαδικασίες με διαπραγμάτευση με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού.

α) η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε τριάντα επτά (37) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης του διαγωνισμού,

β) στις κλειστές διαδικασίες, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών ανέρχεται σε σαράντα (40) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης.

4. Στις περιπτώσεις όπου οι αναθέτουσες αρχές έχουν δημοσιεύσει προκαταρκτική προκήρυξη, η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών που αναφέρεται στην παράγραφο 2 και στο εδάφιο β΄ της παραγράφου 3 μπορεί, κατά γενικό κανόνα, να περιορί-

ζεται σε τριάντα έξι (36) ημέρες, αλλά δεν είναι σε καμία περίπτωση μικρότερη των είκοσι δύο (22) ημερών.

Η προθεσμία αυτή αρχίζει από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού, προκειμένου για ανοικτή διαδικασία, και από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών, προκειμένου για κλειστή διαδικασία.

Η βραδύτερη προθεσμία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο μπορεί να τάσσεται, υπό την προϋπόθεση ότι η προκαταρκτική προκήρυξη έχει περιλάβει όλες τις πληροφορίες, οι οποίες απαιτούνται στην προκήρυξη διαγωνισμού που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα VIIA, εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι διαθέσιμες κατά τη δημοσίευση της προκήρυξης, και η προκαταρκτική προκήρυξη έχει αποσταλεί προς δημοσίευση μεταξύ ενός ελάχιστου διαστήματος πενήντα δύο (52) ημερών έως ενός μέγιστου διαστήματος δώδεκα (12) μηνών πριν από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού.

5. Όταν οι προκηρύξεις καταρτίζονται και αποστέλλονται με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με τη μορφή και τις λεπτομέρειες διαβίβασης που προβλέπονται στο Παράρτημα VIII σημείο 3, οι προθεσμίες παραλαβής των προσφορών που ορίζονται στις παραγράφους 2 και 4, για τις ανοικτές διαδικασίες, και η προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής που ορίζεται στο εδάφιο α΄ της παραγράφου 3, για τις κλειστές και με διαπραγμάτευση διαδικασίες μπορούν να συντημηθούν κατά επτά (7) ημέρες.

6. Σύντμηση κατά πέντε (5) ημέρες των προθεσμιών παραλαβής των προσφορών που ορίζονται στην παράγραφο 2 και στο εδάφιο β΄ της παραγράφου 3, είναι δυνατή όταν η αναθέτουσα αρχή παρέχει, με ηλεκτρονικό μέσο και από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης, σύμφωνα με το Παράρτημα VIII, ελεύθερη, άμεση και πλήρη πρόσβαση στη συγγραφη υποχρεώσεων και στα λοιπά τεύχη του διαγωνισμού, προσδιορίζοντας στο κείμενο της προκήρυξης την ηλεκτρονική διεύθυνση στην οποία διατίθεται η εν λόγω τεκμηρίωση. Η σύντμηση αυτή μπορεί να ορίζεται επιπλέον της μείωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 5.

7. Όταν, για οποιονδήποτε λόγο, η συγγραφή υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά τεύχη, έγγραφα ή πληροφορίες δεν παρασχέθηκαν εντός των προθεσμιών που ορίζονται στα άρθρα 134 και 135 του παρόντος, μολονότι ζητήθηκαν εμπρόθεσμα, ή όταν οι προσφορές μπορούν να συνταχθούν μόνον έπειτα από επίτοια επίσκεψη ή εξέταση εγγράφων προσαρτημένων στη συγγραφή υποχρεώσεων, οι προθεσμίες παραλαβής των προσφορών παρατείνονται, ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λαμβάνουν γνώση όλων των αναγκαίων πληροφοριών για τη διατύπωση των προσφορών.

8. Στις κλειστές διαδικασίες και στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, που αναφέρονται στο άρθρο 124 του παρόντος, όταν επείγοντες λόγοι καθιστούν αδύνατη την τήρηση των ελάχιστων προθεσμιών που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ορίζουν:

α) προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού ή των δέκα (10) ημερών, εάν η

προκήρυξη απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με τη μορφή και τις λεπτομέρειες διαβίβασης που προβλέπονται στο Παράρτημα VIII σημείο 3,

β) και στην περίπτωση των κλειστών διαδικασιών, η τασσόμενη προθεσμία παραλαβής των προσφορών δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών.

Άρθρο 134

Ανοικτές διαδικασίες: συγγραφή υποχρεώσεων, έγγραφα και συμπληρωματικές πληροφορίες

1. Στις ανοικτές διαδικασίες, όταν οι αναθέτουσες αρχές δεν παρέχουν, με ηλεκτρονικό μέσο σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 133 του παρόντος, ελεύθερη, άμεση και πλήρη πρόσβαση στη συγγραφή υποχρεώσεων, τα τεύχη του διαγωνισμού και εν γένει σε όλα τα συμπληρωματικά έγγραφα, οι συγγραφές υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα αποστέλλονται στους οικονομικούς φορείς εντός έξι (6) ημερών από την παραλαβή της σχετικής αίτησης χορήγησής τους, εφόσον η αίτηση έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα πριν από την ημερομηνία υποβολής των προσφορών.

2. Οι συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τη συγγραφή υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα γνωστοποιούνται από τις αναθέτουσες αρχές ή τις αρμόδιες υπηρεσίες το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που έχει ορισθεί για την παραλαβή των προσφορών, εφόσον έχουν ζητηθεί εμπρόθεσμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΑΒΙΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Άρθρο 135

Προσκλήσεις υποβολής προσφορών, συμμετοχής σε διαπραγμάτευση

1. Στις κλειστές διαδικασίες, και στις διαδικασίες διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, κατά την έννοια του άρθρου 124 του παρόντος, οι αναθέτουσες αρχές προσκαλούν ταυτοχρόνως και γραπτώς τους επιλεγέντες υποψηφίους να υποβάλουν τις προσφορές τους ή να συμμετάσχουν σε διαπραγμάτευση.

2. Η πρόσκληση προς τους υποψηφίους αυτούς περιλαμβάνει είτε ένα αντίτυπο της συγγραφής υποχρεώσεων ή του περιγραφικού εγγράφου και όλων των συμπληρωματικών εγγράφων είτε αναφορά στον τρόπο πρόσβασης στη συγγραφή υποχρεώσεων και στα άλλα έγγραφα που αναφέρονται στην πρώτη περίπτωση, όταν τίθενται σε άμεση διάθεση με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 133 του παρόντος.

3. Όταν η συγγραφή υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα βρίσκονται στη διάθεση φορέα διανομής από την αναθέτουσα αρχή, στην πρόσκληση διευκρινίζεται η διεύθυνση της υπηρεσίας, από την οποία μπορούν να ζητούνται τα εν λόγω έγγραφα και η

ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής της αίτησης αυτής, καθώς και το ύψος και ο τρόπος πληρωμής του ποσού που πρέπει να καταβληθεί για την απόκτηση των εν λόγω εγγράφων. Οι αρμόδιες υπηρεσίες αποστέλλουν τα έγγραφα αυτά στους οικονομικούς φορείς αμελλητί μετά την παραλαβή της αίτησής τους.

4. Οι συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τη συγγραφή υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα γνωστοποιούνται από τις αναθέτουσες αρχές ή τις αρμόδιες υπηρεσίες το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που έχει ορισθεί για την παραλαβή των προσφορών, εφόσον έχουν ζητηθεί εμπρόθεσμα. Σε περίπτωση επισπευδόμενης κλειστής ή με διαπραγμάτευση διαδικασίας, η προθεσμία αυτή ανέρχεται σε τέσσερις (4) ημέρες.

5. Επιπλέον, η πρόσκληση υποβολής προσφοράς, συμμετοχής σε διαπραγμάτευση, περιέχει τουλάχιστον:

α) παραπομπή στη δημοσιευμένη προκήρυξη του διαγωνισμού,

β) την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας παραλαβής των προσφορών, τη διεύθυνση στην οποία πρέπει να διαβιβάζονται και τη γλώσσα ή τις γλώσσες, στις οποίες πρέπει να συντάσσονται,

γ) ένδειξη των εγγράφων που πρέπει ενδεχομένως να επισυνάπτονται, είτε για την τεκμηρίωση δηλώσεων που πρέπει να είναι επαληθεύσιμες και στις οποίες ο υποψήφιος προβαίνει σύμφωνα με το άρθρο 143 του παρόντος είτε για τη συμπλήρωση των πληροφοριών που προβλέπονται στο ίδιο άρθρο, υπό τους ίδιους όρους με τους προβλεπόμενους στα άρθρα 146 και 147 του παρόντος, και

δ) τη στάθμιση των κριτηρίων ανάθεσης της σύμβασης ή, εφόσον συντρέχει λόγος, τη φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας αυτών των κριτηρίων, εάν δεν περιλαμβάνονται στην προκήρυξη διαγωνισμού, στη συγγραφή υποχρεώσεων.

Άρθρο 136

Ενημέρωση των υποψηφίων και των προσφερόντων

1. Οι αναθέτουσες αρχές ενημερώνουν, το συντομότερο δυνατό, τους υποψηφίους και τους προσφέροντες για τις αποφάσεις που ελήφθησαν σχετικά με τη σύναψη συμφωνίας - πλαισίου, την ανάθεση σύμβασης ή την αποδοχή σε ένα δυναμικό σύστημα αγορών, συμπεριλαμβανομένων των λόγων για τους οποίους αποφάσισαν να μην συνάψουν συμφωνία - πλαίσιο, να μην αναθέσουν σύμβαση για την οποία υπήρξε διαγωνισμός και να αρχίσουν νέα διαδικασία ή να θέσουν σε εφαρμογή δυναμικό σύστημα αγορών. Οι αναθέτουσες αρχές παρέχουν τις πληροφορίες αυτές γραπτώς, κατόπιν αιτήσεως.

2. Κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερόμενου μέρους, οι αναθέτοντες φορείς γνωστοποιούν το συντομότερο δυνατό: α) σε κάθε απορριφθέντα υποψήφιο τους λόγους απόρριψης της υποψηφιότητάς του, β) σε κάθε απορριφθέντα προσφέροντα, τους λόγους για την απόρριψη της προσφοράς του. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 163

του παρόντος, αιτιολογούν και τις αποφάσεις τους περί μη ισοδυναμίας ή περί μη ανταπόκρισης των προμηθειών ή των υπηρεσιών στις απαιτήσεις περί απόδοσης ή λειτουργίας και γ) σε κάθε προσφέροντα που έχει υποβάλει παραδεκτή προσφορά, τα χαρακτηριστικά και τα σχετικά πλεονεκτήματα της επιλεγείσας προσφοράς, καθώς και το όνομα του αναδόχου ή των συμβαλλόμενων μερών στη συμφωνία - πλαίσιο.

Η προθεσμία γνωστοποίησης δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) ημέρες από την παραλαβή γραπτής αίτησης.

3. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να μην γνωστοποιήσουν ορισμένες πληροφορίες σχετικά με την ανάθεση των συμβάσεων, τη σύναψη συμφωνιών - πλαισίων ή την αποδοχή σε ένα δυναμικό σύστημα αγορών, που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εάν η γνωστοποίηση των εν λόγω πληροφοριών μπορεί να εμποδίσει την εφαρμογή των κείμενων διατάξεων, είναι αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον ή μπορεί να βλάψει τα νόμιμα εμπορικά συμφέροντα δημοσίων ή ιδιωτικών οικονομικών φορέων ή τις συνθήκες θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ αυτών.

Άρθρο 137

Κανόνες που εφαρμόζονται στην επικοινωνία των μερών του διαγωνισμού

1. Οι μορφές επικοινωνίας, καθώς και η ανταλλαγή πληροφοριών που αναφέρονται στο παρόν μπορούν, κατ' επιλογή της αναθέτουσας αρχής, να πραγματοποιούνται με επιστολή, τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5, το τηλέφωνο στις περιπτώσεις και υπό τους όρους που ορίζονται στην παράγραφο 6, ή με συνδυασμό των μέσων αυτών.

2. Το επιλεγόμενο μέσο επικοινωνίας πρέπει να είναι γενικά προσιτό και, επομένως, να μην περιορίζει την πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία ανάθεσης.

3. Η επικοινωνία, η ανταλλαγή και η αποθήκευση πληροφοριών πραγματοποιούνται κατά τρόπο που να διασφαλίζει αφ' ενός την ακεραιότητα των δεδομένων και το απόρρητο των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής και αφ' ετέρου τη λήψη γνώσης του περιεχομένου των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής από τις αναθέτουσες αρχές, μόνο μετά την εκπνοή της προβλεπόμενης προθεσμίας για την υποβολή τους.

4. Η τεχνολογία που χρησιμοποιείται για τις επικοινωνίες με ηλεκτρονικά μέσα πρέπει να μην δημιουργεί διακρίσεις, να είναι γενικώς προσιτή στο κοινό και συμβατή με τις τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών που χρησιμοποιούνται γενικά.

5. Οι ακόλουθοι κανόνες εφαρμόζονται για τη διαβίβαση και τους μηχανισμούς ηλεκτρονικής παραλαβής προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής:

α) Οι πληροφορίες σχετικά με τις προδιαγραφές που πρέπει να πληρούνται για την ηλεκτρονική υποβολή προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένης της κρυπτογράφησης, πρέπει να είναι προσιτές στα ενδιαφερόμενα μέρη. Επιπλέον, οι μηχανισμοί

ηλεκτρονικής παραλαβής των προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις του Παραρτήματος Χ.

β) Οι ηλεκτρονικές προσφορές πρέπει να συνοδεύονται από ηλεκτρονική υπογραφή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας 1999/1993/ΕΚ, όπως έχει ενσωματωθεί στην ελληνική έννομη τάξη με το π.δ. 150/2001 (ΦΕΚ 125 Α').

γ) Επιτρέπεται η καθιέρωση συστήματος εθελοντικής πιστοποίησης προς το σκοπό της βελτίωσης του επιπέδου των υπηρεσιών πιστοποίησης των εν λόγω μηχανισμών.

δ) Οι προσφέροντες ή οι υποψήφιοι οφείλουν να υποβάλουν τα έγγραφα, πιστοποιητικά, βεβαιώσεις ή δηλώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 144 έως 149 και στο άρθρο 151 του παρόντος, εφόσον δεν είναι διαθέσιμα σε ηλεκτρονική μορφή, πριν από τη λήξη της προθεσμίας που προβλέπεται για την υποβολή των προσφορών ή των αιτήσεων συμμετοχής.

6. Οι ακόλουθοι κανόνες εφαρμόζονται για την υποβολή των αιτήσεων συμμετοχής:

α) Οι αιτήσεις συμμετοχής στις διαδικασίες σύναψης των δημοσίων συμβάσεων μπορούν να υποβάλλονται γραπτά ή τηλεφωνικά.

β) Όταν οι αιτήσεις συμμετοχής υποβάλλονται τηλεφωνικά, πρέπει να αποστέλλεται γραπτή επιβεβαίωση πριν από τη λήξη της προθεσμίας που έχει ορισθεί για την παραλαβή τους.

γ) Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ζητούν οι αιτήσεις συμμετοχής που υποβάλλονται με τηλεομοιοτυπία να επιβεβαιώνονται, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παραγράφους 2, 3 και 4 του άρθρου 10 του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α') ή με ηλεκτρονικά μέσα, στις περιπτώσεις που αυτό είναι αναγκαίο ως νόμιμη απόδειξη. Στην περίπτωση αυτή, ο σχετικός όρος, καθώς και η προθεσμία για την αποστολή της επιβεβαίωσης, πρέπει να επισημαίνονται από την αναθέτουσα αρχή στην προκήρυξη διαγωνισμού.

Άρθρο 138

Πρακτικά

Για κάθε σύμβαση, κάθε συμφωνία - πλαίσιο και κάθε υλοποίηση δυναμικού συστήματος αγορών, οι αναθέτουσες αρχές συντάσσουν πρακτικό, το οποίο περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α) την επωνυμία και τη διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής, το αντικείμενο και την αξία της σύμβασης, της συμφωνίας - πλαισίου ή του δυναμικού συστήματος αγορών,

β) το όνομα των επιλεγέντων υποψηφίων ή προσφερόντων και την αιτιολόγηση της επιλογής τους,

γ) το όνομα των αποκλεισθέντων υποψηφίων ή προσφερόντων και τους λόγους της απόρριψής τους,

δ) τους λόγους της απόρριψης των προσφορών που κρίθηκαν ασυνήθιστα χαμηλές,

ε) την επωνυμία του αναδόχου και την αιτιολόγηση της επιλογής της προσφοράς του καθώς και, εφόσον είναι γνωστό, το τμήμα της σύμβασης ή της συμφωνίας

-πλαισίου που ο ανάδοχος προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους,

στ) όσον αφορά στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση, τις οριζόμενες στα άρθρα 124 και 125 του παρόντος περιστάσεις, οι οποίες δικαιολογούν την προσφυγή στις διαδικασίες αυτές,

ζ) εφόσον συντρέχει περίπτωση, τους λόγους για τους οποίους η αναθέτουσα αρχή ματαίωσε την πρόθεσή της να συνάψει σύμβαση ή συμφωνία-πλαίσιο ή να υλοποιήσει ένα δυναμικό σύστημα αγορών.

Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα ενδεδειγμένα μέτρα για την τεκμηρίωση της διεξαγωγής των διαδικασιών ανάθεσης που διεξάγονται με ηλεκτρονικά μέσα.

Το πρακτικό, ή τουλάχιστον τα κύρια στοιχεία του, γνωστοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατόπιν αιτήσεώς της.

Άρθρο 139 Εχεμύθεια

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος, ιδίως εκείνων που αφορούν τις υποχρεώσεις σχετικά με τη δημοσιοποίηση των συναπτόμενων συμβάσεων και την ενημέρωση των υποψηφίων και των προσφερόντων, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 130, στο άρθρο 136 του παρόντος, καθώς και τις διατάξεις της λοιπής κείμενης νομοθεσίας, η αναθέτουσα αρχή δεν αποκαλύπτει πληροφορίες που της έχουν διαβιβάσει οικονομικοί φορείς και τις οποίες έχουν χαρακτηρίσει ως εμπιστευτικές. Οι πληροφορίες αυτές αφορούν, ιδίως, τα τεχνικά ή εμπορικά απόρρητα και τις εμπιστευτικές πτυχές των προσφορών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΔΙΚΑΙΟΥΜΕΝΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Άρθρο 140 Δικαιούμενοι συμμετοχής

1. Οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες οι οποίοι, δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένοι, έχουν δικαίωμα να διενεργούν τη συγκεκριμένη παροχή, δεν επιτρέπεται να αποκλείονται με την αιτιολογία ότι θα έπρεπε να είναι είτε φυσικά είτε νομικά πρόσωπα κατά την ελληνική νομοθεσία. Επιτρέπεται ωστόσο στην περίπτωση δημοσίων συμβάσεων έργων και υπηρεσιών, καθώς και των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών που καλύπτουν, επιπλέον, εργασίες ή και υπηρεσίες τοποθέτησης και εγκατάστασης, να ζητείται από τα νομικά πρόσωπα να μνημονεύουν, στην προσφορά ή στην αίτηση συμμετοχής τους, τα ονόματα και τα επαγγελματικά προσόντα των προσώπων που επιφορτίζονται με την εκτέλεση της συγκεκριμένης παροχής.

2. Οι κοινοπραξίες οικονομικών φορέων μπορούν να υποβάλουν προσφορά ή να εμφανίζονται ως υποψήφιοι. Για την υποβολή μιας προσφοράς ή μιας αίτησης συμμετοχής, οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να απαιτούν να έχουν οι κοινοπραξίες οικονομικών φορέων συγκεκριμένη νομική μορφή. Η επιλεγείσα κοινοπραξία

είναι δυνατόν να υποχρεωθεί να περιβληθεί συγκεκριμένη νομική μορφή, εάν της ανατεθεί η σύμβαση, στο μέτρο που η περιβολή αυτής της νομικής μορφής είναι αναγκαία για την ορθή εκτέλεση της σύμβασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Άρθρο 141 Εναλλακτικές προσφορές

1. Όταν η ανάθεση γίνεται με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιτρέπουν στους προσφέροντες να υποβάλλουν εναλλακτικές προσφορές.

2. Οι αναθέτουσες αρχές καθορίζουν στην προκήρυξη διαγωνισμού εάν επιτρέπουν τις εναλλακτικές προσφορές. Αν δεν υπάρχει σχετική ρητή μνεία, οι εναλλακτικές προσφορές δεν επιτρέπονται.

3. Οι αναθέτουσες αρχές που επιτρέπουν τις εναλλακτικές προσφορές ορίζουν στη συγγραφή υποχρεώσεων τις ελάχιστες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι εναλλακτικές προσφορές, καθώς και τον τρόπο υποβολής των προσφορών αυτών.

4. Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν υπόψη τους μόνον τις εναλλακτικές προσφορές που ανταποκρίνονται στις ελάχιστες προϋποθέσεις που έχουν ορίσει.

Άρθρο 142 Υπεργολαβίες

Στην προκήρυξη ή και συγγραφή υποχρεώσεων, η αναθέτουσα αρχή ζητεί από τον προσφέροντα να αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει. Σε μια τέτοια περίπτωση δεν αίρεται η ευθύνη του κύριου οικονομικού φορέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Άρθρο 143 Έλεγχος της καταλληλότητας, επιλογή των συμμετεχόντων και ανάθεση των συμβάσεων

1. Οι συμβάσεις ανατίθενται βάσει των κριτηρίων που προβλέπονται στο άρθρο 152, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 141 του παρόντος, αφού οι αναθέτουσες αρχές ελέγξουν την καταλληλότητα των οικονομικών φορέων που δεν έχουν αποκλεισθεί σύμφωνα με τα άρθρα 144 και 145 του παρόντος. Ο έλεγχος της καταλληλότητας πραγματοποιείται από τις αναθέτουσες αρχές σύμφωνα με τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και των επαγγελματικών και τεχνικών γνώσεων ή ικανοτήτων που αναφέρονται στα άρθρα 146 έως 151 του παρόντος, και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, με τα κριτήρια και τους κανόνες που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

2. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ζητούν το ελάχιστο επίπεδο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικών ή και επαγγελματικών ικανοτήτων, σύμφωνα με τα άρθρα 146 και 147 του παρόντος, τα οποία πρέπει να καλύπτουν οι υποψήφιοι και οι προσφέροντες.

Η έκταση των πληροφοριών που αναφέρονται στα άρθρα 146 και 147, καθώς και το ελάχιστο επίπεδο ικανοτήτων που απαιτείται για τη συγκεκριμένη σύμβαση, πρέπει να είναι συνδεδεμένα και ανάλογα προς το αντικείμενό της. Τα ελάχιστα αυτά επίπεδα μνημονεύονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού.

3. Στις κλειστές διαδικασίες, στις διαδικασίες διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να περιορίζουν τον αριθμό των υποψηφίων οι οποίοι προσκαλούνται για να υποβάλουν προσφορά, να διαπραγματευθούν υπό τον όρο ότι υπάρχει ικανός αριθμός κατάλληλων υποψηφίων. Οι αναθέτουσες αρχές προσδιορίζουν, με την προκήρυξη του διαγωνισμού, αντικειμενικά και χωρίς διακρίσεις κριτήρια ή κανόνες που προτίθενται να εφαρμόσουν, τον ελάχιστο αριθμό και, ενδεχομένως, το μέγιστο αριθμό υποψηφίων που καλούνται.

Στην κλειστή διαδικασία, ο ελάχιστος αριθμός είναι πέντε (5). Στη διαδικασία διαπραγμάτευσης κατόπιν δημοσίευσης προκήρυξης, ο ελάχιστος αριθμός είναι τρεις (3). Εν πάση περιπτώσει, ο αριθμός υποψηφίων που καλούνται πρέπει να είναι επαρκής ώστε να εξασφαλίζει πραγματικό ανταγωνισμό.

Οι αναθέτουσες αρχές καλούν αριθμό υποψηφίων τουλάχιστον ίσο προς τον ελάχιστο αριθμό υποψηφίων που έχει καθορισθεί εκ των προτέρων. Στην περίπτωση που ο αριθμός των υποψηφίων που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής και τα ελάχιστα επίπεδα είναι μικρότερος από το ελάχιστο όριο, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συνεχίζει τη διαδικασία, καλώντας τον υποψήφιο ή τους υποψήφιους που πληρούν τα απαιτούμενα επίπεδα ικανοτήτων. Η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να περιλαμβάνει στη διαδικασία αυτή άλλους οικονομικούς φορείς που δεν υπέβαλαν αίτηση συμμετοχής ή υποψήφιους που δεν πληρούν τα απαιτούμενα επίπεδα ικανοτήτων.

4. Όταν οι αναθέτουσες αρχές κάνουν χρήση της δυνατότητας περιορισμού του αριθμού των προς διαπραγμάτευση προσφορών, η οποία προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 124 του παρόντος, πραγματοποιούν αυτόν τον περιορισμό με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που αναφέρονται στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων. Στην τελική φάση, ο αριθμός αυτός πρέπει να επιτρέπει τη διασφάλιση πραγματικού ανταγωνισμού, εφόσον υπάρχει επαρκής αριθμός κατάλληλων προσφορών ή υποψηφίων.

Άρθρο 144

Προσωπική κατάσταση του υποψηφίου ή του προσφέροντος

1. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε δημόσια σύμβαση ο υποψήφιος ή προσφέρων εις βάρος του οποίου

υπάρχει αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση, γνωστή στην αναθέτουσα αρχή, για έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους λόγους:

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της κοινής δράσης της 98/773/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 351 της 29.1.1998, σελ. 1),

β) δωροδοκία, όπως αυτή ορίζεται αντίστοιχα στο άρθρο 3 της πράξης του Συμβουλίου της 26ης Μαΐου 1997 (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σελ. 1) και στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της κοινής δράσης 98/742/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου (ΕΕ L 358 της 31.12.1998, σελ. 2),

γ) απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σελ. 48),

δ) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 της Οδηγίας 1991/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 1991, για την πρόληψη χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (ΕΕ L 166 της 28.6.1991, σελ. 77 Οδηγίας, η οποία τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2001/1997/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ΕΕ L 344 της 28.12.2001, σελ. 76), η οποία ενσωματώθηκε με το ν. 2331/1995 (ΦΕΚ 173 Α') και τροποποιήθηκε με το ν. 3424/2005 (ΦΕΚ 305 Α').

Οι αναθέτουσες αρχές ζητούν από τους υποψηφίους ή τους προσφέροντες να υποβάλουν τα έγγραφα που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Επίσης μπορούν, εφόσον αμφιβάλλουν ως προς την προσωπική κατάσταση των εν λόγω υποψηφίων/προσφερόντων, να απευθύνονται στις αρμόδιες αρχές για να λάβουν τις πληροφορίες που θεωρούν απαραίτητες για την προσωπική κατάσταση των υποψηφίων ή των προσφερόντων. Όταν οι πληροφορίες αφορούν έναν υποψήφιο ή προσφέροντα εγκατεστημένο σε άλλο κράτος μέλος, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί τη συνεργασία των αρμόδιων αρχών. Τα αιτήματα αυτά αφορούν, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένος ο υποψήφιος ή ο προσφέρων, τα νομικά ή και φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, των διευθυντών επιχείρησης ή οποιουδήποτε προσώπου έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου του υποψηφίου ή του προσφέροντος.

2. Κάθε οικονομικός φορέας μπορεί να αποκλείεται από τη συμμετοχή στη σύμβαση, όταν:

α) Τελεί υπό πτώχευση, εκκαθάριση, παύση εργασιών, αναγκαστική διαχείριση ή πτωχευτικό συμβιβασμό, αναστολή εργασιών ή τελεί σε ανάλογη κατάσταση που προβλέπεται από τις διατάξεις της χώρας εγκατάστασής του.

β) Έχει κινηθεί σε βάρος του διαδικασία κήρυξης σε πτώχευση, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης, πτωχευτικού συμβιβασμού ή οποιαδήποτε άλλη παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη από τις διατάξεις της χώρας εγκατάστασής του.

γ) Έχει καταδικασθεί βάσει δικαστικής απόφασης που έχει ισχύ δεδικασμένου, σύμφωνα με τις διατάξεις της χώρας όπου εκδόθηκε η απόφαση, και η οποία διαπιστώνει αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική διαγωγή του.

δ) Έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα συναφές με το αντικείμενο του διαγωνισμού ή σε σχέση με την επαγγελματική του ιδιότητα που αποδεδειγμένως διαπιστώθηκε με οποιοδήποτε μέσο διαθέτει η αναθέτουσα αρχή.

ε) Δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με τις διατάξεις τόσο της χώρας εγκατάστασής του όσο και του ελληνικού δικαίου.

στ) Δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην πληρωμή των φόρων και τελών, σύμφωνα με τις διατάξεις τόσο της χώρας εγκατάστασής του όσο και του ελληνικού δικαίου.

ζ) Είναι ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται κατ'εφαρμογή του παρόντος ή όταν δεν έχει παράσχει τις πληροφορίες αυτές.

3. Οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ως επαρκή απόδειξη του ότι ο οικονομικός φορέας δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και στην παράγραφο 2 σημεία α', β', γ', ε' και στ':

α) για την παράγραφο 1 και την παράγραφο 2 σημεία α', β' και γ', την προσκόμιση αποσπάσματος ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμου εγγράφου, καθώς και κάθε άλλου εγγράφου που εκδίδεται από την αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή της χώρας καταγωγής ή προέλευσης του προσώπου αυτού, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις,

β) για την παράγραφο 2 σημεία ε' ή στ', πιστοποιητικό εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους.

Σε περίπτωση που το οικείο κράτος δεν εκδίδει έγγραφο ή πιστοποιητικό, ή που αυτό δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και στην παράγραφο 2 σημεία α', β' ή γ', αυτό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση του ενδιαφερόμενου ή, στα κράτη μέλη όπου δεν προβλέπεται η ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού οργανισμού του κράτους καταγωγής ή προέλευσης.

Άρθρο 145

Άδεια άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας

Είναι δυνατόν να ζητείται από κάθε οικονομικό φορέα που επιθυμεί να συμμετάσχει σε δημόσια σύμβαση έργων να αποδεικνύει την εγγραφή του σε επαγγελματικό ή εμπορικό μητρώο ή να προσκομίζει ανάλογη ένορκη βεβαίωση ή πιστοποιητικό, όπως προσδιορίζονται στο Παράρτημα ΙΧΑ και σύμφωνα με τους προβλεπόμενους όρους στο κράτος μέλος εγκατάστασής του.

Άρθρο 146

Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια

1. Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του οικονομικού φορέα αποδεικνύεται με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Κατάλληλες τραπεζικές βεβαιώσεις ή πιστοποιητικό ασφαλιστικής κάλυψης επαγγελματικών κινδύνων.

β) Ισολογισμούς ή αποσπάσματα ισολογισμών, στην περίπτωση που η δημοσίευση των ισολογισμών απαιτείται από τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.

γ) Δήλωση περί του συνολικού ύψους του κύκλου εργασιών και, ενδεχομένως, του κύκλου εργασιών στον τομέα κατασκευής έργων, για τις τρεις (3) τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο, σε συνάρτηση προς την ημερομηνία δημιουργίας του οικονομικού φορέα ή την έναρξη των δραστηριοτήτων του, εφόσον είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες για τον εν λόγω κύκλο εργασιών.

2. Ένας οικονομικός φορέας μπορεί, εφόσον παραστεί ανάγκη και για συγκεκριμένη σύμβαση, να στηρίζεται στις δυνατότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτές. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, όπως η προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων αυτών. Τα ειδικότερα αποδεικτικά έγγραφα ορίζονται με την προκήρυξη του διαγωνισμού.

3. Υπό τις ίδιες συνθήκες, μια κοινοπραξία οικονομικών φορέων από τις αναφερόμενες στο άρθρο 140 μπορεί να στηρίζεται στις δυνατότητες των μετεχόντων στην κοινοπραξία ή άλλων φορέων.

4. Οι αναθέτουσες αρχές υποδεικνύουν, στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στην πρόσκληση υποβολής προσφορών, ποιο ή ποια από τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 δικαιολογητικά επέλεξαν, καθώς και ποια άλλα δικαιολογητικά πρέπει να προσκομισθούν.

5. Αν ο οικονομικός φορέας, για σοβαρό λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που ζητεί η αναθέτουσα αρχή, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, το οποίο η αναθέτουσα αρχή κρίνει αιτιολογημένα ως πρόσφορο.

Άρθρο 147

Τεχνικές ή/και επαγγελματικές ικανότητες

1. Οι τεχνικές ή/και επαγγελματικές ικανότητες των οικονομικών φορέων αξιολογούνται και ελέγχονται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3.

2. Οι τεχνικές ικανότητες των οικονομικών φορέων αποδεικνύονται με έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τρόπους, ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση των έργων:

α) υποβολή καταλόγου των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί κατά την προηγούμενη πενταετία, συνοδευόμενο από πιστοποιητικά ορθής εκτέλεσης των σημαντικότερων εργασιών. Τα πιστοποιητικά αυτά αναφέρουν το

ποσό, το χρόνο και τον τόπο εκτέλεσης των εργασιών και προσδιορίζουν εάν πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης και εάν περατώθηκαν κανονικά. Η αρμόδια αρχή μπορεί να διαβιβάζει τα πιστοποιητικά αυτά απευθείας στην αναθέτουσα αρχή,

β) αναφορά του τεχνικού προσωπικού ή των τεχνικών υπηρεσιών, είτε ανήκουν απευθείας στην επιχείρηση του οικονομικού φορέα είτε όχι, ιδίως των υπευθύνων για τον έλεγχο της ποιότητας και εκείνων που θα έχει στη διάθεσή του ο εργολήπτης για την εκτέλεση του έργου,

γ) περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού,

δ) αναφορά τίτλων σπουδών και επαγγελματικών προσόντων του εργολήπτη ή και των διευθυντικών στελεχών της επιχείρησης, ιδίως δε του ή των υπευθύνων για την εκτέλεση των εργασιών,

ε) αναφορά των μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης που μπορεί να εφαρμόζει ο οικονομικός φορέας κατά την εκτέλεση της σύμβασης, στις ενδεδειγμένες περιπτώσεις,

στ) δήλωση σχετικά με το μέσο ετήσιο εργατοϋπαλληλικό δυναμικό του εργολήπτη και τον αριθμό των στελεχών της επιχείρησης κατά την τελευταία τριετία,

ζ) δήλωση σχετικά με τα μηχανήματα, τις εγκαταστάσεις και τον τεχνικό εξοπλισμό που διαθέτει ο εργολήπτης για την εκτέλεση της σύμβασης.

3. Ένας οικονομικός φορέας μπορεί, εφόσον παραστεί ανάγκη και για μια συγκεκριμένη σύμβαση, να στηρίζεται στις δυνατότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι, για την εκτέλεση της σύμβασης, θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, όπως η προσκόμιση της δέσμευσης των φορέων αυτών να θέσουν στη διάθεση του οικονομικού φορέα τους αναγκαίους πόρους.

4. Υπό τις ίδιες συνθήκες, μια κοινοπραξία οικονομικών φορέων από τις αναφερόμενες στο άρθρο 140 του παρόντος μπορεί να στηρίζεται στις δυνατότητες των μετεχόντων στην κοινοπραξία ή άλλων φορέων.

5. Η αναθέτουσα αρχή διευκρινίζει στην προκήρυξη ή στην πρόσκληση υποβολής προσφορών ποια δικαιολογητικά από τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2 πρέπει να προσκομισθούν.

Άρθρο 148

Πρότυπα εξασφάλισης της ποιότητας

Οι αναθέτουσες αρχές, όταν απαιτούν την προσκόμιση πιστοποιητικών που εκδίδονται από ανεξάρτητους οργανισμούς, και τα οποία βεβαιώνουν την τήρηση εκ μέρους του οικονομικού φορέα ορισμένων προτύπων εξασφάλισης της ποιότητας, πρέπει να παραπέμπουν σε συστήματα εξασφάλισης της ποιότητας που βασίζονται στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων και πιστοποιούνται από οργανισμούς που εφαρμόζουν τη σειρά ευρωπαϊκών προτύπων για την πιστοποίηση. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν τα ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη μέλη. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές αποδέχονται και

άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα εξασφάλισης της ποιότητας, τα οποία προσκομίζονται από τους οικονομικούς φορείς.

Άρθρο 149

Πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης

Όταν οι αναθέτουσες αρχές, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο σημείο στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 147 του παρόντος, ζητούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς, με το οποίο βεβαιώνεται ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με συγκεκριμένα πρότυπα όσον αφορά στην περιβαλλοντική διαχείριση, παραπέμπουν στο κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου [EMAS Κανονισμός 761/2001 (ΕΕ L 114)] ή σε πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης που βασίζονται σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα πιστοποιούμενα από όργανα λειτουργούντα βάσει του κοινοτικού δικαίου, ή στις αντίστοιχες ευρωπαϊκές ή διεθνείς προδιαγραφές όσον αφορά στην πιστοποίηση. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν τα ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εγκατεστημένους σε άλλα κράτη μέλη. Επίσης, αποδέχονται και άλλα ισοδύναμα αποδεικτικά στοιχεία για μέτρα περιβαλλοντικής διαχείρισης, τα οποία προσκομίζονται από τους οικονομικούς φορείς.

Άρθρο 150

Συμπληρωματική τεκμηρίωση και πληροφορίες

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώνουν ή να διευκρινίζουν τα πιστοποιητικά και έγγραφα που υπέβαλαν κατ' εφαρμογή των άρθρων 144 έως 149 του παρόντος.

Άρθρο 151

Επίσημοι κατάλογοι εγκεκριμένων οικονομικών φορέων. Πιστοποίηση από οργανισμούς δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου

1. Οι προϋποθέσεις εγγραφής στους επίσημους καταλόγους εγκεκριμένων εργοληπτών πρέπει να είναι προσαρμοσμένες στην παράγραφο 1 και στα σημεία α' έως δ' και ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 144, στο άρθρο 145, στις παραγράφους 1, 4 και 5 του άρθρου 146, στις παραγράφους 1, 2 και 5 του άρθρου 147, στο άρθρο 148 και στο άρθρο 149 του παρόντος.

Αιτήσεις εγγραφής μπορούν να υποβάλουν και οικονομικοί φορείς που ανήκουν σε όμιλο και επικαλούνται πόρους που τους διαθέτουν άλλες επιχειρήσεις του ομίλου. Σε αυτή την περίπτωση, πρέπει να αποδεικνύουν στην αρχή που συντάσσει τον επίσημο κατάλογο ότι διαθέτουν αυτούς τους πόρους καθ' όλη τη διάρκεια της ισχύος του πιστοποιητικού που πιστοποιεί την εγγραφή τους στον επίσημο κατάλογο και ότι συνεχίζουν να πληρούν κατά το ίδιο διάστημα τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής που προβλέπουν οι διατάξεις του παρόντος για την εγγραφή τους. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας παραγράφου.

2. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους ή διαθέτουν πιστοποιητικό μπορούν, για την εκάστοτε σύμβαση, να προσκομίζουν στις αναθέτουσες αρχές πιστοποιητικό εγγραφής που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης. Στα πιστοποιητικά αυτά μνημονεύονται τα δικαιολογητικά, βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή στον κατάλογο, η πιστοποίηση, καθώς και η σχετική κατάταξη.

3. Η εγγραφή στους επίσημους καταλόγους, πιστοποιούμενη από τους αρμόδιους οργανισμούς, ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον οργανισμό πιστοποίησης συνιστά, για τις αναθέτουσες αρχές των άλλων κρατών μελών, τεκμήριο καταλληλότητας μόνο σε σχέση με τα οριζόμενα στα άρθρα 144 παράγραφος 1 και παράγραφος 2 σημεία α' έως δ' και ζ', 145, 146 παράγραφος 1 σημεία β' και γ', και 147 παράγραφος 2 σημεία α', β', γ', δ', στ' και ζ' για τους εργολήπτες.

4. Οι πληροφορίες που συνάγονται από την εγγραφή σε επίσημους καταλόγους ή από την πιστοποίηση δεν είναι δυνατόν να τίθενται υπό αμφισβήτηση χωρίς αιτιολόγηση. Όσον αφορά στην καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και των φόρων και τελών, είναι δυνατόν να ζητείται, για την εκάστοτε σύμβαση, πρόσθετο πιστοποιητικό από κάθε οικονομικό φορέα. Οι αναθέτουσες αρχές των άλλων κρατών μελών εφαρμόζουν την παράγραφο 3 και το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου μόνον προς όφελος των οικονομικών φορέων που είναι εγκατεστημένοι στο κράτος μέλος, το οποίο έχει καταρτίσει τον επίσημο κατάλογο.

5. Για την εγγραφή των οικονομικών φορέων άλλων κρατών μελών σε επίσημο κατάλογο ή για την πιστοποίησή τους από τους οργανισμούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1, δεν είναι δυνατόν να ζητούνται άλλες αποδείξεις και δηλώσεις εκτός από εκείνες που ζητούνται από τους οικονομικούς φορείς που έχουν την ιθαγένεια του οικείου κράτους και, εν πάση περιπτώσει, όχι άλλες από τις προβλεπόμενες στα άρθρα 144 έως 149 του παρόντος.

Εντούτοις, η εν λόγω εγγραφή ή πιστοποίηση δεν μπορεί να επιβάλλεται στους οικονομικούς φορείς των άλλων κρατών μελών για τη συμμετοχή τους σε δημόσια σύμβαση. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν τα ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εγκατεστημένους σε άλλα κράτη μέλη. Οι αναθέτουσες αρχές αποδέχονται επίσης και άλλα ισοδύναμα αποδεικτικά μέσα.

6. Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να ζητούν, ανά πάσα στιγμή, την εγγραφή τους στον επίσημο κατάλογο ή την έκδοση του πιστοποιητικού, πρέπει να ενημερώνονται δε σε σύντομο χρονικό διάστημα για την απόφαση της αρχής που συντάσσει τον κατάλογο ή του αρμόδιου οργανισμού πιστοποίησης.

7. Οι οργανισμοί πιστοποίησης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι οργανισμοί που ανταποκρίνονται στα ευρωπαϊκά πρότυπα για την πιστοποίηση.

8. Στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ.) και στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) μπορούν να εγγραφούν άτομα ή εργοληπτικές επιχειρήσεις αντίστοιχα των άλλων κρατών μελών με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 144 έως 147 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄ ΑΝΑΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 152

Κριτήρια ανάθεσης των συμβάσεων

1. Τα κριτήρια βάσει των οποίων οι αναθέτουσες αρχές αναθέτουν τις δημόσιες συμβάσεις έργων είναι είτε:

α) όταν η σύμβαση ανατίθεται στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής, κριτήρια συνδεόμενα με το αντικείμενο της συγκεκριμένης δημόσιας σύμβασης, ιδίως η ποιότητα, η τιμή, η τεχνική αξία, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, το κόστος λειτουργίας, η αποδοτικότητα, η εξυπηρέτηση μετά την πώληση και η τεχνική συνδρομή, η ημερομηνία παράδοσης και η προθεσμία παράδοσης ή εκτέλεσης, είτε

β) αποκλειστικά η χαμηλότερη τιμή.

2. Με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, στην προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 σημείο α' περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή προβλέπει στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, τη βαρύτητα (σχετική στάθμιση) που προσδίδει σε καθένα από τα επιλεγέντα κριτήρια για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς. Η στάθμιση αυτή μπορεί να εκφράζεται με τον καθορισμό μιας διακύμανσης («ψαλίδας») με κατάλληλο εύρος. Όταν, κατά τη γνώμη της αναθέτουσας αρχής, δεν είναι δυνατή η στάθμιση για λόγους που μπορούν να αποδειχθούν, η αναθέτουσα αρχή καθορίζει, στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, τη φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας των κριτηρίων αυτών.

Άρθρο 153

Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές

1. Εάν, για δεδομένη σύμβαση, οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με το αντικείμενό της, η αναθέτουσα αρχή, πριν να απορρίψει τις προσφορές αυτές, ζητεί γραπτώς τις διευκρινίσεις για τη σύνθεση της προσφοράς τις οποίες τυχόν κρίνει σκόπιμες.

Οι διευκρινίσεις αυτές μπορούν να αφορούν ιδίως:

α) τον οικονομικό χαρακτήρα της μεθόδου κατασκευής,

β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή και τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την εκτέλεση των έργων,

γ) την πρωτοτυπία του έργου που προτείνει ο προσφέρων,

δ) την τήρηση των διατάξεων περί προστασίας της εργασίας και των συνθηκών εργασίας που ισχύουν στον τόπο εκτέλεσης του έργου και

ε) την ενδεχόμενη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα.

2. Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα, τη σύνθεση της προσφοράς βάσει των παρασχεθέντων δικαιολογητικών.

3. Εφόσον η αναθέτουσα αρχή διαπιστώνει ότι μια προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή λόγω χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, η προσφορά μπορεί να απορρίπτεται αποκλειστικά για αυτόν τον λόγο με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση μόνο μετά από διαβούλευση, και εφόσον ο προσφέρων δεν είναι σε θέση να αποδείξει, εντός επαρκούς προθεσμίας την οποία τάσσει η αναθέτουσα αρχή, ότι η εν λόγω ενίσχυση χορηγήθηκε σε νόμιμα πλαίσια. Όταν η αναθέτουσα αρχή απορρίπτει μια προσφορά υπό τις συνθήκες αυτές, ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄

ΕΙΔΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 154

Τεχνικές προδιαγραφές

1. Οι τεχνικές προδιαγραφές, όπως ορίζονται στο σημείο 1 του Παραρτήματος VI, αναφέρονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού, στη συγγραφή υποχρεώσεων, καθώς και στα συμβατικά τεύχη ή τα λοιπά συμπληρωματικά έγγραφα. Όταν αυτό είναι δυνατό, οι τεχνικές προδιαγραφές θα πρέπει να ορίζονται έτσι ώστε να εξασφαλίζεται προσβασιμότητα των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση στους προσφέροντες και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στον ανταγωνισμό.

3. Με την επιφύλαξη των κείμενων διατάξεων που δεν αντιβαίνουν στο κοινοτικό δίκαιο, οι τεχνικές προδιαγραφές πρέπει να διατυπώνονται:

α) είτε με παραπομπή στις τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στο Παράρτημα VI και, κατά σειρά προτίμησης, στα εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών προτύπων, στις ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, στις κοινές τεχνικές προδιαγραφές, στα διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που εκπονούνται από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης, ή, όταν αυτά δεν υπάρχουν, στα εθνικά πρότυπα, στις εθνικές τεχνικές εγκρίσεις, ή στις εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων. Κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τη μνεία «ή ισοδύναμο»,

β) είτε με αναφορά σε επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά. Πρέπει ωστόσο να είναι αρκετά ακριβείς ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίσουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν τη σύμβαση,

γ) είτε με αναφορά στις επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις που αναφέρονται στο στοιχείο β΄, παραπέ-

μποντας, ως τεκμήριο της συμβατότητας προς τις εν λόγω επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, στις προδιαγραφές που αναφέρονται στο στοιχείο α΄,

δ) είτε με παραπομπή στις προδιαγραφές που αναφέρονται στο στοιχείο α΄ για ορισμένα χαρακτηριστικά και με παραπομπή στις επιδόσεις ή τις λειτουργικές απαιτήσεις που αναφέρονται στο στοιχείο β΄ για ορισμένα άλλα χαρακτηριστικά.

4. Όταν οι αναθέτουσες αρχές κάνουν χρήση της δυνατότητας παραπομπής στις προδιαγραφές που αναφέρονται στο στοιχείο α΄ της παραγράφου 3, δεν μπορούν να απορρίπτουν προσφορά με την αιτιολογία ότι τα προσφερόμενα προϊόντα δεν πληρούν τις προδιαγραφές στις οποίες έχουν παραπέμψει, εφόσον ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο και με τρόπο που ικανοποιεί την αναθέτουσα αρχή, ότι οι λύσεις που προτείνει πληρούν, κατά ισοδύναμο τρόπο, τις τεχνικές προδιαγραφές. Τεχνικός φάκελος του κατασκευαστή ή έκθεση δοκιμών από αναγνωρισμένο οργανισμό μπορεί να συνιστά ενδεδειγμένο μέσο.

5. Όταν οι αναθέτουσες αρχές κάνουν χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται στην παράγραφο 3 να προβλέπουν απαιτήσεις επιδόσεων ή λειτουργικών απαιτήσεων, δεν μπορούν να απορρίπτουν προσφορά έργων ή προϊόντων, που πληροί ένα εθνικό πρότυπο το οποίο αποτελεί μεταφορά ευρωπαϊκού προτύπου, μία ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση, μία κοινή τεχνική προδιαγραφή, ένα διεθνές πρότυπο ή ένα τεχνικό πλαίσιο αναφοράς που έχει εκπονηθεί από ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, εφόσον οι εν λόγω προδιαγραφές καλύπτουν τις επιδόσεις ή τις λειτουργικές απαιτήσεις που έχουν ορίσει.

Ο προσφέρων υποχρεούται να αποδεικνύει στην προσφορά του, κατά τρόπο ικανοποιητικό για την αναθέτουσα αρχή και με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, ότι το έργο ή προϊόν που πληροί το πρότυπο ανταποκρίνεται στις λειτουργικές επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις που ορίζει η αναθέτουσα αρχή. Τεχνικός φάκελος του κατασκευαστή ή έκθεση δοκιμών από αναγνωρισμένο οργανισμό μπορεί να συνιστά ενδεδειγμένο μέσο.

6. Όταν οι αναθέτουσες αρχές ορίζουν τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά με όρους επιδόσεων ή λειτουργικών απαιτήσεων, όπως αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχείο β΄, μπορούν να χρησιμοποιούν τις λεπτομερείς προδιαγραφές ή, εφόσον χρειάζεται, τμήματα των λεπτομερών προδιαγραφών, όπως καθορίζονται από τα ευρωπαϊκά, (πολυ)εθνικά οικολογικά σήματα ή από οποιοδήποτε άλλο οικολογικό σήμα, υπό την προϋπόθεση ότι είναι ενδεδειγμένες για τον καθορισμό των χαρακτηριστικών των προμηθειών, που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης, οι απαιτήσεις του σήματος διαμορφώνονται βάσει επιστημονικών στοιχείων, τα οικολογικά σήματα υιοθετούνται με διαδικασία, στην οποία έχουν δικαίωμα συμμετοχής όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως οι κυβερνητικοί οργανισμοί, οι καταναλωτές, οι κατασκευαστές, οι διανομείς και οι περι-

βαλλοντικές οργανώσεις και είναι προσιτά σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προβλέπουν ότι τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που φέρουν το οικολογικό σήμα τεκμαίρεται ότι πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές που ορίζει η συγγραφή υποχρεώσεων. Πρέπει όμως να αποδέχονται και οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο αποδεικτικό μέσο, όπως τον τεχνικό φάκελο του κατασκευαστή ή την έκθεση δοκιμών από αναγνωρισμένο οργανισμό.

7. «Αναγνωρισμένοι οργανισμοί» κατά την έννοια του παρόντος άρθρου είναι τα εργαστήρια δοκιμών, τα εργαστήρια βαθμονόμησης, οι οργανισμοί ελέγχου και οι οργανισμοί πιστοποίησης που ανταποκρίνονται στα ισχύοντα ευρωπαϊκά πρότυπα. Οι αναθέτουσες αρχές αποδέχονται τα πιστοποιητικά των αναγνωρισμένων οργανισμών που έχουν συσταθεί σε άλλα κράτη μέλη.

8. Οι τεχνικές προδιαγραφές, εκτός εάν αυτό δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, δεν μπορούν να κάνουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερων μεθόδων κατασκευής ούτε να κάνουν αναφορά σε σήμα, δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή τύπο, καθώς και σε συγκεκριμένη καταγωγή ή παραγωγή, που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα. Η εν λόγω μνεία ή παραπομπή επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, όταν δεν είναι δυνατόν να γίνεται αρκούτως ακριβής και κατανοητή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης κατ' εφαρμογή των παραγράφων 3 και 4. Η μνεία ή η παραπομπή αυτή πρέπει να συνοδεύονται από τους όρους «ή ισοδύναμο».

Άρθρο 155

Όροι εκτέλεσης της σύμβασης

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν ειδικούς όρους σχετικά με την εκτέλεση της σύμβασης, με την προϋπόθεση ότι οι όροι αυτοί είναι συμβατοί με το κοινοτικό δίκαιο και προβλέπονται στην προκήρυξη ή στη συγγραφή υποχρεώσεων.

Οι όροι που επιβάλλονται σχετικά μπορούν να αφορούν ιδίως κοινωνικές και περιβαλλοντικές παραμέτρους.

Άρθρο 156

Υποχρεώσεις σχετικά με τη φορολογία, την προστασία του περιβάλλοντος και τις συνθήκες εργασίας

1. Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει στη συγγραφή υποχρεώσεων τον οργανισμό ή τους οργανισμούς από τους οποίους οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες μπορούν να λαμβάνουν τις κατάλληλες πληροφορίες για τις υποχρεώσεις σχετικά με τη φορολογία, την προστασία του περιβάλλοντος και τις ισχύουσες διατάξεις περί προστασίας και συνθηκών εργασίας, οι οποίες εφαρμόζονται στις παρεχόμενες υπηρεσίες κατά την εκτέλεση της σύμβασης.

2. Η αναθέτουσα αρχή που παρέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ζητά από τους

προσφέροντες ή από τους υποψήφιους σε διαδικασία σύναψης συμβάσεων να αναφέρουν ότι έλαβαν υπόψη, κατά την κατάρτιση της προσφοράς τους, τις υποχρεώσεις σχετικά με τις διατάξεις περί προστασίας και συνθηκών εργασίας που ισχύουν στον τόπο όπου πρόκειται να εκτελεσθεί η σύμβαση.

Η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 153 του παρόντος, σχετικά με τον έλεγχο των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, δεν θίγεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ΄ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Άρθρο 157

Στατιστικές υποχρεώσεις

Προκειμένου να καθίσταται δυνατή η εκτίμηση των αποτελεσμάτων της εφαρμογής του παρόντος, η Γενική Γραμματεία Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων διαβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το αργότερο μέχρι τις 31 Οκτωβρίου κάθε έτους, χωριστή στατιστική κατάσταση, καταρτισμένη σύμφωνα με το άρθρο 158 του παρόντος, σχετικά με τις συμβάσεις δημοσίων έργων, αντίστοιχα, που έχουν συνάψει οι αναθέτουσες αρχές κατά το προηγούμενο έτος.

Οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να αποστέλλουν στη Γενική Γραμματεία Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων τις σχετικές καταστάσεις των έργων που ανέθεσαν κατά το προηγούμενο έτος, μέχρι την 31η Ιουλίου κάθε έτους.

Άρθρο 158

Περιεχόμενο στατιστικής κατάστασης

1. Για κάθε αναθέτουσα αρχή που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV, η στατιστική κατάσταση περιλαμβάνει:

- α) τον αριθμό και την αξία των καλυπτόμενων από το παρόν συμβάσεων που συνήφθησαν,
- β) τον αριθμό και τη συνολική αξία των συμβάσεων που συνήφθησαν δυνάμει παρεκκλίσεων από τη Συμφωνία.

Στο μέτρο του δυνατού, τα στοιχεία που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο, σημείο α', κατανέμονται ανάλογα με:

- α) τις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων που χρησιμοποιήθηκαν,
- β) και, για καθεμία από τις διαδικασίες αυτές, τα έργα που περιέχονται στο Παράρτημα I,
- γ) την ιθαγένεια του οικονομικού φορέα στον οποίον ανατέθηκε η σύμβαση.

Στην περίπτωση που οι συμβάσεις συνήφθησαν μέσω διαδικασίας με διαπραγμάτευση, τα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο σημείο α', κατανέμονται επιπλέον ανάλογα με τις οριζόμενες στα άρθρα 124 και 125 του παρόντος περιστάσεις και διευκρινίζουν τον αριθμό και την αξία των συμβάσεων που ανατέθηκαν ανά κράτος μέλος και τρίτη χώρα προέλευσης των αναδόχων.

2. Για κάθε κατηγορία αναθετουσών αρχών, πλην εκείνων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα IV, η στατιστική κατάσταση προσδιορίζει τουλάχιστον: α) τον αριθμό και την αξία των δημοσίων συμβάσεων που συνήφθησαν, κατανεμημένων σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1, και β) τη συνολική αξία των συμβάσεων που συνήφθησαν δυνάμει των παρεκκλίσεων από τη Συμφωνία.

3. Η στατιστική κατάσταση προσδιορίζει κάθε άλλη πληροφορία που απαιτείται βάσει της Συμφωνίας.

Οι πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προσδιορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 77 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ΄

ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Άρθρο 159

Πεδίο εφαρμογής

Το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται σε όλες τις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές, όταν η αξία των συμβάσεων αυτών ισούται με ή υπερβαίνει το ποσό των πέντε εκατομμυρίων διακοσίων εβδομήντα οκτώ χιλιάδων (5.278.000) ευρώ. Η αξία αυτή υπολογίζεται σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για τις συμβάσεις δημοσίων έργων που ορίζονται στο άρθρο 116 του παρόντος.

Άρθρο 160

Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής

Το παρόν τμήμα δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων, οι οποίες:

α) εμπίπτουν στις δημόσιες συμβάσεις έργων στις περιπτώσεις των άρθρων 118 και 119 του παρόντος.

β) ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές κατά την άσκηση μιας ή περισσότερων από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 4 έως 8 του π.δ. 59/2007, όταν οι παραχωρήσεις αυτές γίνονται για την άσκηση των εν λόγω δραστηριοτήτων.

Άρθρο 161

Δημοσίευση της προκήρυξης στις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων

1. Οι αναθέτουσες αρχές που επιθυμούν να προσφέρουν σε σύμβαση παραχώρησης δημοσίων έργων γνωστοποιούν την πρόθεσή τους αυτή με σχετική προκήρυξη.

2. Οι προκηρύξεις για τις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα VII Γ και, ενδεχομένως, κάθε άλλη πληροφορία που κρίνεται αναγκαία από την αναθέτουσα αρχή, χρησιμοποιώντας τα τυποποιημένα έντυπα που εγκρίνει η Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2 του άρθρου 77 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ.

3. Το άρθρο 132 του παρόντος που αφορά την προαιρετική δημοσίευση των προκηρύξεων εφαρμόζεται

επίσης και για τις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων.

Άρθρο 162

Προθεσμία

Στην περίπτωση που οι αναθέτουσες αρχές προσφεύγουν στη διαδικασία παραχώρησης δημοσίων έργων, η προθεσμία για την υποβολή των υποψηφιοτήτων για τη σύμβαση παραχώρησης δεν μπορεί να είναι μικρότερη των πενήντα δύο (52) ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης, εκτός από την περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 133 του παρόντος.

Εφαρμόζεται επίσης η παράγραφος 7 του άρθρου 133 του παρόντος.

Άρθρο 163

Υπεργολαβία

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί:

α) είτε να επιβάλει στον ανάδοχο σύμβασης παραχώρησης δημοσίων έργων να αναθέσει σε τρίτους συμβάσεις που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας των έργων τα οποία αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης παραχώρησης έργων, προβλέποντας ταυτόχρονα ότι οι υποψήφιοι θα έχουν το δικαίωμα να αυξήσουν το εν λόγω ποσοστό. Το ελάχιστο αυτό ποσοστό πρέπει να αναφέρεται στη σύμβαση παραχώρησης έργου.

β) είτε να καλεί τους υποψηφίους αναδόχους σύμβασης παραχώρησης να υποδείξουν οι ίδιοι με τις προσφορές τους, εφόσον επιθυμούν, το ποσοστό της συνολικής αξίας του έργου το οποίο αποτελεί αντικείμενο παραχώρησης και που προτίθενται να αναθέσουν σε τρίτους.

Άρθρο 164

Ανάθεση συμπληρωματικών έργων στον ανάδοχο

Ο παρών Κώδικας δεν εφαρμόζεται στις συμπληρωματικές εργασίες που δεν περιλαμβάνονταν στο αρχικά προβλεπόμενο σχέδιο της παραχώρησης ούτε στην αρχική σύμβαση και οι οποίες, λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων, κατέστησαν αναγκαίες για την εκτέλεση του έργου, όπως περιγράφεται στην αρχική σύμβαση, το οποίο η αναθέτουσα αρχή έχει αναθέσει στον ανάδοχο, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάθεση γίνεται στον οικονομικό φορέα που εκτελεί το έργο αυτό:

α) όταν αυτές οι συμπληρωματικές εργασίες δεν μπορούν, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωρισθούν από την αρχική σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές, ή

β) όταν αυτές οι εργασίες, μολοντί μπορούν να διαχωρισθούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, είναι απόλυτα αναγκαίες για την ολοκλήρωσή της.

Το συνολικό ποσό των συναπτόμενων συμβάσεων συμπληρωματικών εργασιών δεν μπορεί να υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού του αρχικού έργου που αποτελεί το αντικείμενο της παραχώρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ΄
ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ
ΠΟΥ ΣΥΝΑΠΤΟΥΝ ΟΙ ΑΝΑΔΟΧΟΙ ΣΥΜΒΑΣΗΣ
ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 165
Εφαρμοστέοι κανόνες

Όταν ο ανάδοχος σύμβασης παραχώρησης είναι ο ίδιος αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια της παραγράφου 9 του άρθρου 111 του παρόντος, υποχρεούται, για τα έργα τα οποία θα εκτελεσθούν από τρίτους, να τηρεί τις διατάξεις που προβλέπει ο παρών Κώδικας, όσον αφορά στη σύναψη των συμβάσεων δημοσίων έργων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ΄
ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ
ΠΟΥ ΣΥΝΑΠΤΟΥΝ ΟΙ ΑΝΑΔΟΧΟΙ ΣΥΜΒΑΣΗΣ
ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ
ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 166

Κανόνες δημοσιότητας: κατώτατο όριο και εξαιρέσεις

1. Οι ανάδοχοι σύμβασης παραχώρησης δημοσίων έργων που δεν είναι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να εφαρμόζουν τους κανόνες δημοσιότητας που ορίζονται στο επόμενο άρθρο, κατά τη σύναψη των συμβάσεων έργων με τρίτους, όταν η αξία αυτών των συμβάσεων ανέρχεται σε ποσό ίσο με ή μεγαλύτερο των πέντε εκατομμυρίων διακοσίων εβδομήντα οκτώ χιλιάδων (5.278.000) ευρώ.

Εφόσον πάντως μία σύμβαση έργων πληροί τις προϋποθέσεις εφαρμογής των περιπτώσεων που απαριθμούνται στο άρθρο 125 του παρόντος, δεν απαιτείται δημοσιότητα.

Η αξία των συμβάσεων υπολογίζεται σύμφωνα με τους εφαρμοζόμενους για τις δημόσιες συμβάσεις έργων κανόνες που καθορίζονται στο άρθρο 118 του παρόντος.

2. Δεν θεωρούνται τρίτοι οι επιχειρήσεις οι οποίες συνιστούν κοινοπραξία για να αναλάβουν τη σύμβαση παραχώρησης ούτε οι επιχειρήσεις που συνδέονται με τις επιχειρήσεις αυτές.

Ως «συνδεδεμένη επιχείρηση», νοείται κάθε επιχείρηση στην οποία ο ανάδοχος σύμβασης παραχώρησης μπορεί να ασκεί, άμεσα ή έμμεσα, κυρίαρχη επιρροή ή κάθε επιχείρηση η οποία μπορεί να ασκεί κυρίαρχη επιρροή στον ανάδοχο σύμβασης παραχώρησης ή η οποία, όπως και ο ανάδοχος σύμβασης παραχώρησης, υπόκειται στην κυρίαρχη επιρροή μιας άλλης επιχείρησης λόγω ιδιοκτησιακού καθεστώτος, χρηματοδοτικής συμμετοχής ή των κανόνων που τη διέπουν. Η κυρίαρχη επιρροή τεκμαίρεται όταν μια επιχείρηση έναντι μιας άλλης επιχείρησης, άμεσα ή έμμεσα:

α) κατέχει το μεγαλύτερο μέρος του καταβεβλημένου κεφαλαίου της επιχείρησης, ή

β) διαθέτει την πλειονότητα των ψήφων οι οποίες αντιστοιχούν στους τίτλους που έχει εκδώσει η επιχείρηση, ή

γ) μπορεί να διορίζει περισσότερα από τα μισά μέλη του οργάνου διοίκησης, διεύθυνσης ή εποπτείας της επιχείρησης.

Ο εξαντλητικός κατάλογος των εν λόγω επιχειρήσεων επισυνάπτεται στην αίτηση υποψηφιότητας για τη σύμβαση παραχώρησης. Ο κατάλογος αυτός ενημερώνεται σε συνάρτηση με τις μεταγενέστερες μεταβολές που σημειώνονται στους δεσμούς που υπάρχουν μεταξύ των επιχειρήσεων.

Άρθρο 167

Δημοσίευση της προκήρυξης

1. Οι ανάδοχοι σύμβασης παραχώρησης δημοσίων έργων που δεν είναι αναθέτουσες αρχές και οι οποίοι επιθυμούν να συνάψουν σύμβαση έργων με τρίτους γνωστοποιούν την πρόθεσή τους μέσω προκήρυξης.

2. Οι προκηρύξεις περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα VII Γ και, ενδεχομένως, κάθε άλλο πληροφοριακό στοιχείο που κρίνεται αναγκαίο από τον ανάδοχο σύμβασης παραχώρησης δημοσίων έργων, χρησιμοποιώντας τα τυποποιημένα έντυπα που εγκρίνει η Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2 του άρθρου 77 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ.

3. Η προκήρυξη δημοσιεύεται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 έως 8 του άρθρου 131 του παρόντος.

4. Το άρθρο 132 του παρόντος που αφορά την εκούσια δημοσίευση των προκηρύξεων εφαρμόζεται επίσης.

Άρθρο 168

Προθεσμίες για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής και την παραλαβή των προσφορών

Στις συμβάσεις έργων που συνάπτονται από τους αναδόχους σύμβασης παραχώρησης δημοσίων έργων, οι οποίοι δεν είναι αναθέτουσες αρχές, οι ανάδοχοι παραχώρησης ορίζουν την προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα επτά (37) ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού ή της πρόσκλησης για την υποβολή των προσφορών.

Εφαρμόζονται οι παράγραφοι 5, 6 και 7 του άρθρου 133 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΗ΄
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
(ν. 2522/1997, ΦΕΚ 178 Α΄)

Άρθρο 169

Πεδίο εφαρμογής

Οι διαφορές που αναφέρονται κατά τη διαδικασία που προηγείται της σύναψης συμβάσεων δημοσίων έργων, διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, εφόσον η σύμβαση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών ΕΟΚ-1993/37, (ΕΕ L-199/9.8.1993), ΕΟΚ-1993/36, (ΕΕ L-199/199.8.1993) και ΕΟΚ-1992/50, (ΕΕ L-209/24.7.1992) ή στις διατάξεις με τις οποίες οι εν λόγω οδηγίες έχουν μεταφερθεί στην εσωτερική έννομη τάξη.

Άρθρο 170

Έκταση δικαστικής προστασίας

1. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση δημοσίων έργων και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από παράβαση της κοινοτικής ή εσωτερικής νομοθεσίας, δικαιούται να ζητήσει, κατά τα οριζόμενα ειδικότερα στα επόμενα άρθρα, προσωρινή δικαστική προστασία, ακύρωση ή αναγνώριση ως άκυρης της παράνομης πράξης της αναθέτουσας αρχής και επιδίκαση αποζημίωσης.

2. Η δικαιοδοσία, η αρμοδιότητα και η διαδικασία εκδίκασης των σχετικών διαφορών, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν κεφάλαιο, ρυθμίζονται κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 171

Προσωρινή δικαστική προστασία

1. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει προσωρινή δικαστική προστασία για να αρθεί πιθανολογούμενη παράβαση ή να αποτραπεί περαιτέρω ζημία στα συμφέροντά του.

2. Πριν υποβάλει την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ο ενδιαφερόμενος οφείλει, μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών, αφότου έλαβε γνώση με οποιονδήποτε τρόπο της παράνομης πράξης ή παράλειψης, να ασκήσει προσφυγή ενώπιον της αναθέτουσας αρχής, προσδιορίζοντας ειδικώς τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά του. Η προσφυγή κοινοποιείται με την φροντίδα του προσφεύγοντος στον εκπρόσωπο ή τον αντίκλητο κάθε θιγομένου από τυχόν ολική ή μερική παραδοχή της προσφυγής. Δεν απαιτείται άσκηση προσφυγής κατά πράξης, η οποία δέχεται εν όλω η εν μέρει προσφυγή άλλου προσώπου. Η αναθέτουσα αρχή οφείλει να αποφανθεί αιτιολογημένα μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την άσκηση της προσφυγής και, αν την κρίνει βάσιμη, λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία τεκμαίρεται η απόρριψη της προσφυγής. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν θίγουν διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που προβλέπουν άσκηση διοικητικών προσφυγών κατά τη διεξαγωγή δημοσίων διαγωνισμών.

3. Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατατίθεται στο αρμόδιο δικαστήριο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη ρητή ή σιωπηρή απόρριψη της προσφυγής και δεν επιτρέπεται να περιέχει αιτιάσεις διαφορετικές από τις αιτιάσεις της προσφυγής. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής, η άσκηση αυτής, καθώς και η προθεσμία για την άσκηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης. Ο αρμόδιος για την εκδίκαση της αίτησης δικαστής, και επί πολυμελών δικαστηρίων ο πρόεδρος του οικείου τμήματος, ορίζει με πράξη του την ημέρα και ώρα εκδίκασης της αίτησης, καθώς και την προθεσμία κλήτευσης. Η ημερομηνία εκδίκασης δεν πρέπει να απέχει πέραν των δεκαπέντε (15) ημερών από την κατάθεση της αίτησης, η δε προθεσμία κλήτευσης δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δέκα (10) ημέρες. Αντίγραφο της αίτησης

με κλήση κοινοποιείται με τη φροντίδα του αιτούντος προς την καθ'ής η αίτηση αναθέτουσα αρχή και προς κάθε τρίτο ενδιαφερόμενο, του οποίου την κλήτευση θεωρεί αναγκαία ο δικαστής. Κάθε ενδιαφερόμενος, του οποίου επηρεάζονται τα συμφέροντα, δικαιούται να ασκήσει παρέμβαση. Οι διάδικοι οφείλουν να προσκομίσουν κατά την εκδίκαση της υπόθεσης όλα τα κρίσιμα έγγραφα και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που έχουν στη διάθεσή τους.

4. Ο αρμόδιος κατά την προηγούμενη παράγραφο δικαστής μπορεί, με την κατάθεση της αίτησης και μετά κλήση της αναθέτουσας αρχής προ είκοσι τεσσάρων (24) ωρών να εκδώσει προσωρινή διαταγή, που καταχωρίζεται κάτω από την αίτηση και περιέχει αποκλειστικά τα μέτρα, τα οποία πρέπει να ληφθούν ως την έκδοση της απόφασης. Η προσωρινή διαταγή μπορεί να ανακληθεί είτε από το δικαστή που τη χορήγησε, ύστερα από αίτηση της αναθέτουσας αρχής και αφού κληθεί προς ακρόαση ο αιτών προ είκοσι τεσσάρων (24) ωρών, είτε από το δικαστήριο που θα δικάσει την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων.

5. Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων γίνεται δεκτή, εφόσον πιθανολογείται σοβαρά η παράβαση κανόνα του κοινοτικού ή του εσωτερικού δικαίου και η λήψη του μέτρου είναι αναγκαία για να αρθούν τα δυσμενή από την παράβαση αποτελέσματα ή να αποτραπεί η ζημία των συμφερόντων του αιτούντος. Η αίτηση όμως μπορεί να απορριφθεί, αν, από τη στάθμιση της βλάβης του αιτούντος των συμφερόντων τρίτων και του δημοσίου συμφέροντος, κρίνεται ότι οι αρνητικές συνέπειες από την παραδοχή θα είναι σοβαρότερες από την ωφέλεια του αιτούντος. Η απόρριψη της αίτησης, για οποιονδήποτε λόγο, δεν θίγει άλλα δικαιώματα του αιτούντος.

6. Το δικαστήριο διατάζει τα κατάλληλα ασφαλιστικά μέτρα, χωρίς να δεσμεύεται από τις προτάσεις των διαδίκων. Διατάζει ιδίως την αναστολή ισχύος όρων της διακήρυξης των τευχών δημοπράτησης και οποιουδήποτε άλλου εγγράφου σχετικού με τη διεξαγωγή του διαγωνισμού, την αναστολή εκτέλεσης οποιασδήποτε πράξης της αναθέτουσας αρχής, την απαγόρευση νομικών ή υλικών ενεργειών, την εκτέλεση των απαραίτητων θετικών πράξεων, όπως η διατήρηση εγγράφων και άλλων στοιχείων, καθώς και την αναστολή σύναψης της σύμβασης. Η διάταξη του άρθρου 692 παράγραφος 4 ΚΠολΔ δεν μπορεί να παρακωλύσει τη λήψη του κατάλληλου ασφαλιστικού μέτρου. Η απόφαση επί της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων εκδίδεται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την εκδίκαση της αίτησης.

7. Η άσκηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων δεν εξαρτάται από την προηγούμενη άσκηση της αίτησης ακυρώσεως ή της κύριας αγωγής. Η προθεσμία άσκησης των ένδικων βοηθημάτων διακόπτεται με την κατάθεση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων και αρχίζει από τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης. Ο διάδικος, που πέτυχε υπέρ αυτού τη λήψη ενός ασφαλιστικού μέτρου, οφείλει μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη

δημοσίευση ή, όπου δεν προβλέπεται δημοσίευση, από την έκδοση της απόφασης αυτής, να ασκήσει την αίτηση ακυρώσεως ή την κύρια αγωγή, διαφορετικά αίρεται αυτοδικαίως η ισχύς του ασφαλιστικού μέτρου. Η δικάσιμος για την εκδίκασή τους δεν πρέπει να απέχει πέραν του τριμήνου από την κατάθεση του δικογράφου.

Άρθρο 172

Ακύρωση ή αναγνώριση της ακυρότητας

1. Ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να ζητήσει την ακύρωση ή την αναγνώριση ως άκυρης κάθε πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής που παραβιάζει κανόνα του κοινοτικού ή εσωτερικού δικαίου σχετικό με τη διαδικασία που προηγείται της σύναψης της σύμβασης. Ιδίως δικαιούται να ζητήσει την ακύρωση ή την αναγνώριση της ακυρότητας όρου που περιέχεται στη διακήρυξη, στα τεύχη δημοπράτησης ή σε άλλο έγγραφο σχετικό με τη διαδικασία του διαγωνισμού και αναφέρεται σε τεχνικές, οικονομικές και χρηματοδοτικές προδιαγραφές, καθώς και των πράξεων αποκλεισμού από τη συμμετοχή στο διαγωνισμό, αξιολόγησης προσφορών και κατακύρωσης του αποτελέσματος του διαγωνισμού.

2. Αν το δικαστήριο ακυρώσει ή αναγνωρίσει την ακυρότητα πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής μετά τη σύναψη της σχετικής σύμβασης, η τελευταία δεν θίγεται, εκτός αν πριν από τη σύναψη αυτής είχε ανασταλεί η διαδικασία κατακύρωσης του διαγωνισμού με απόφαση ασφαλιστικών μέτρων ή προσωρινή διαταγή. Στην περίπτωση αυτή ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο επόμενο άρθρο.

Άρθρο 173

Αξίωση αποζημίωσης

1. Ο ενδιαφερόμενος ο οποίος αποκλείστηκε από τη συμμετοχή ή την ανάθεση δημοσίου έργου, προμήθειας ή υπηρεσίας, κατά παράβαση κανόνα του κοινοτικού ή του εσωτερικού δικαίου, δικαιούται να αξιώσει από την αναθέτουσα αρχή αποζημίωση, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 197 και 198 ΑΚ. Κάθε διάταξη που αποκλείει ή περιορίζει την αξίωση αυτή δεν εφαρμόζεται.

2. Για την επιδίκαση της αποζημίωσης απαιτείται η προηγούμενη ακύρωση ή αναγνώριση της ακυρότητας της παράνομης πράξης ή παράλειψης από το αρμόδιο δικαστήριο. Επιτρέπεται σώρευση της αγωγής αποζημίωσης με την αγωγή αναγνώρισης της ακυρότητας κατά τις κοινές διατάξεις.

Άρθρο 174

Εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων

1. Οι αποφάσεις των δικαστηρίων, οι οποίες εκδίδονται κατ' εφαρμογή του παρόντος Κώδικα, εκτελούνται αφού καταστούν αμετάκλητες με τα συνήθη μέσα αναγκαστικής εκτέλεσης.

2. Αν ο καθ' ού η εκτέλεση της χρηματικής απαίτησης είναι το Ελληνικό Δημόσιο ή νομικά πρόσωπα τα οποία

κατά το νόμο απολαύουν των διαδικαστικών του προνομίων, η εκτέλεση μπορεί να γίνει επί της ιδιωτικής περιουσίας και μόνο αφού παρέλθει προθεσμία τριών (3) μηνών από την επίδοση, με δικαστικό επιμελητή, σχετικής αίτησης προς καταβολή του ποσού που έχει επιδικασθεί, μαζί με τον προς εκτέλεση τίτλο.

Άρθρο 175

Συνεργασία των ελληνικών αρχών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

1. Όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι έχει διαπραχθεί σαφής και κατάφωρη παράβαση των κοινοτικών διατάξεων, οι οποίες ρυθμίζουν τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων δημοσίου έργου, ζητεί την άρση αυτής. Η υπηρεσία του αρμόδιου Υπουργείου που παρέλαβε τη γνωστοποίηση διαβιβάζει μέσα σε είκοσι μία (21) ημέρες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα ακόλουθα στοιχεία:

α) βεβαίωση ότι η παράβαση έχει αρθεί ή
β) αιτιολογημένη απάντηση με την οποία εξηγεί για ποιο λόγο δεν έγινε καμία επανορθωτική ενέργεια ή
γ) γνωστοποίηση ότι η διαδικασία σύναψης της υπόψη σύμβασης έχει ανασταλεί, είτε με πρωτοβουλία της αναθέτουσας αρχής είτε ύστερα από αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 171 του παρόντος.

2. Η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται, μέσα σε πέντε (5) ημέρες από τότε που θα της ζητηθεί από την αρμόδια να παράσχει τις πληροφορίες της προηγούμενης παραγράφου υπηρεσία του Υπουργείου να αποστέλλει σε αυτή κάθε σχετικό με την πιθανολογούμενη παράβαση στοιχείο.

3. Στην περίπτωση που σύμφωνα με την παράγραφο 1β' γνωστοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι δεν έγινε καμία επανορθωτική ενέργεια λόγω εκκρεμούς αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, η υπηρεσία του αρμόδιου Υπουργείου ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το αποτέλεσμα της δίκης, όταν αυτό γίνει γνωστό.

4. Στην περίπτωση που σύμφωνα με την παράγραφο 1γ' γνωστοποιηθεί ότι έχει χορηγηθεί αναστολή, η υπηρεσία του αρμόδιου Υπουργείου γνωστοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την τυχόν ανάκληση της αναστολής ή την έναρξη νέας διαδικασίας σύναψης σύμβασης που συνδέεται στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος με την προηγούμενη διαδικασία. Η νέα αυτή γνωστοποίηση πρέπει να βεβαιώνει ότι η πιθανολογούμενη παράβαση έχει αρθεί ή να περιέχει αιτιολογημένη απάντηση και να εξηγεί για ποιο λόγο δεν έγινε καμία επανορθωτική ενέργεια.

5. Οι υπηρεσίες των αρμόδιων Υπουργείων διαβιβάζουν κάθε χρόνο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή πριν από την 1η Μαρτίου πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα ένδικα βοηθήματα παροχής δικαστικής προστασίας κατά το παρόν κεφάλαιο. Οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να διαβιβάζουν στο αρμόδιο Υπουργείο τα απαιτούμενα για την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στοιχεία τα οποία καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεννόηση με τη Συμβουλευτική Επιτροπή για τις συμβάσεις του Δημοσίου και ανακοινώνονται με εγκύκλιο.

6. Ως αρμόδιο Υπουργείο, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, νοείται το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων για τις συμβάσεις δημοσίων έργων, το Υπουργείο Ανάπτυξης για τις συμβάσεις κρατικών προμηθειών και το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για τις συμβάσεις υπηρεσιών. Με κοινή απόφαση των τριών Υπουργών μπορεί να ανατίθεται η κατά το παρόν άρθρο αρμοδιότητα συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και για τους τρεις τομείς σε μία υπάρχουσα ή συνιστώμενη αρχή.

ΜΕΡΟΣ V
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 176

Προδιαγραφές και Κανονισμοί Έργων

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων εγκρίνονται προδιαγραφές και κανονισμοί που αναφέρονται στον τρόπο κατασκευής των έργων και στην ποιότητα, στον τρόπο σύνθεσης και επεξεργασίας, στη χρήση και στον έλεγχο των υλικών κατασκευής των έργων. Με την απόφαση αυτή μπορεί να ορίζεται αν οι θεσπιζόμενες προδιαγραφές είναι υποχρεωτικές σε κάθε περίπτωση ή ισχύουν προαιρετικά ή ισχύουν ως ελάχιστα όρια.

2. Για την τήρηση και εφαρμογή των προδιαγραφών και κανονισμών της προηγούμενης παραγράφου τα αρμόδια όργανα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων επιτρέπεται να διενεργούν ελέγχους στον τόπο παραγωγής των υλικών ή κατασκευής του έργου και στα μέσα μεταφοράς των υλικών. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται παράβαση, τα όργανα αυτά συντάσσουν σχετική έκθεση και αν διαπιστωθεί ακαταλληλότητα των υλικών, προβαίνουν στην κατάσχεση αυτών σε οποιοδήποτε και αν ανήκουν. Για τις παραβάσεις του παρόντος άρθρου οι τεχνικοί υπάλληλοι του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων θεωρούνται ανακριτικοί υπάλληλοι και υπάγονται ως προς τα σχετικά με την αρμοδιότητα αυτή καθήκοντά τους στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών.

3. Η παράβαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου και των κανονιστικών αποφάσεων που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του διώκεται και τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα. Επιπλέον, κατά των παραβατών επιβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων πρόστιμο, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο των οκτακοσίων ογδόντα (880) ευρώ και ανώτερο των εβδομήντα τριών χιλιάδων και πεντακοσίων (73.500) ευρώ συνολικά κατά περίπτωση ελέγχου, εφόσον πρόκειται για παράβαση ή παραβάσεις κανονισμών ή υποχρεωτικών προδιαγραφών που αναφέρονται στον τρόπο κατασκευής των δημοσίων ή ιδιωτικών έργων, σύμφωνα και με τις οικείες συμβάσεις και τις εγκεκριμένες μελέτες ή στην ποιότητα, στον τρόπο σύνθεσης και επεξεργασίας, στη μεταφορά, στη χρήση και στον έλεγχο των υλικών κατασκευής των έργων. Σε περίπτω-

ση που η παράβαση επηρεάζει ή μπορεί, αιτιολογημένα, να επηρεάσει ουσιαστικά τις βασικές απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν τα δομικά υλικά και έργα, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 334/1994 (ΦΕΚ 176 Α'), ιδιαίτερα τη μηχανική αντοχή, την ευστάθεια, την πυρασφάλεια, την υγιεινή, την υγεία και το περιβάλλον ή την ασφάλεια χρήσης, το πρόστιμο δεν μπορεί να είναι κατώτερο των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ για καθεμία από τις παραβάσεις αυτές, ανερχόμενο συνολικά κατά περίπτωση ελέγχου μέχρι το προαναφερόμενο όριο. Το ύψος του προστίμου κλιμακώνεται ανάλογα με τη βαρύτητα της διαπιστούμενης παράβασης. Τα ποσά αυτά του προστίμου αυξάνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

4. Ειδικά καθόσον αφορά στον έλεγχο και στις κυρώσεις για το σκυρόδεμα, στην περίπτωση που διαπιστώνονται παραβάσεις του Κανονισμού Τεχνολογίας Σκυροδέματος, όπως κάθε φορά ισχύει πέραν από αυτές που επισύρουν πρόστιμο κατά το τρίτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου, επιβάλλονται κατά εύλογη κρίση και πρόστιμα για καθεμία από τις παραβάσεις αυτές, πάντοτε με τον περιορισμό του ανώτατου ορίου του συνολικού κατά έλεγχο προστίμου.

5. Η έκθεση ελέγχου, με μνεία και των τυχόν απόψεων του ελεγχόμενου, υποβάλλεται στον Προϊστάμενο της αρμόδιας για τον ποιοτικό έλεγχο υπηρεσίας του φορέα ελέγχου. Ο Προϊστάμενος θεωρεί την έκθεση μέσα σε προθεσμία δέκα (10) εργάσιμων ημερών και μέσα στην ίδια προθεσμία την κοινοποιεί στον ελεγχόμενο, ο οποίος μπορεί μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών να καταθέσει στην υπηρεσία αυτή τυχόν αντιρρήσεις του επ' αυτών. Η έκθεση, οι τυχόν αντιρρήσεις, οι επ' αυτών παρατηρήσεις της υπηρεσίας και κάθε άλλο σχετικό στοιχείο διαβιβάζονται αμέσως στην αρμόδια Γενική Διεύθυνση Ποιότητας της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, η οποία εισηγείται στον Υπουργό.

6. Ο Υπουργός αποφαινεται για τις τυχόν υποβληθείσες αντιρρήσεις, την επιβολή και το ποσό του προστίμου. Η απόφαση αυτή αποτελεί τίτλο βεβαίωσης στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.). Το πρόστιμο είναι δημόσιο έσοδο και εισπράττεται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. Από το έσοδο αυτό αποδίδεται στον Οργανισμό Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ) ποσοστό που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών. Με την κοινή απόφαση αυτή καθορίζεται ο τρόπος απόδοσης των σχετικών ποσών και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

Οι αποφάσεις επιβολής προστίμου εφόσον αφορούν εργοληπτικές επιχειρήσεις κοινοποιούνται στη Διεύθυνση Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελματιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

7. Η ανακοπή κατά της πράξης επιβολής προστίμου ασκείται ενώπιον του τριμελούς διοικητικού εφετείου, το οποίο δικάζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό.

8. Η διαδικασία επιβολής της διοικητικής ποινής του προστίμου είναι ανεξάρτητη από την ποινική ευθύνη. Για την τελευταία αυτή περίπτωση ο Προϊστάμενος της αρμόδιας υπηρεσίας του φορέα ελέγχου διαβιβάζει την έκθεση ελέγχου, μαζί με τις τυχόν αντιρρήσεις του ελεγχόμενου και τις επ' αυτών παρατηρήσεις της υπηρεσίας στον αρμόδιο Εισαγγελέα, αμέσως μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων.

9. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται γενικά σε όλα τα έργα, δημόσια και ιδιωτικά.

Άρθρο 177

Επιθεώρηση των δημοσίων έργων

1. Για τη διαρκή (περιοδική ή έκτακτη) επιθεώρηση των έργων που εκτελούνται από τους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως κάθε φορά ορίζεται, συνιστάται Σώμα Επιθεωρητών Δημόσιων Έργων (Σ.Ε.Δ.Ε.), που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

2. Επιθεωρητές Δημόσιων Έργων ορίζονται, με ανάθεση καθηκόντων, υπάλληλοι του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή άλλων Υπουργείων ή Περιφερειών ή κάθε βαθμίδας οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή υπηρεσιών ή Ν.Π.Δ.Δ. ή άλλων νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων και συνταξιούχοι του Δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα που:

α) Ανήκουν σε κατηγορία ΠΕ, αν πρόκειται για μόνιμους υπαλλήλους δημόσιας υπηρεσίας ή Ν.Π.Δ.Δ. ή οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή είναι διπλωματούχοι ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος, αν πρόκειται για υπαλλήλους με άλλη σχέση ή για υπαλλήλους άλλων φορέων του δημόσιου τομέα ή για συνταξιούχους του Δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, εφόσον διαθέτουν εξειδικευμένη εμπειρία λόγω της προϋπηρεσίας τους σε συγκεκριμένους τομείς ή είναι διπλωματούχοι μηχανικοί Ε.Μ.Π. ή άλλων ισότιμων σχολών, αν πρόκειται για αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων.

β) Έχουν δωδεκαετή τουλάχιστον υπηρεσία στο Δημόσιο ή σε άλλο φορέα του δημόσιου τομέα ή στις Ένοπλες Δυνάμεις και το πολύ πενταετή απομάκρυνση από την ενεργό υπηρεσία για τους συνταξιούχους.

γ) Έχουν οκταετή τουλάχιστον βεβαιωμένη εμπειρία σε θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή των έργων και

δ) Έχουν ουσιαστικά προσόντα (όπως κατάρτιση, ήθος) για την εκτέλεση των καθηκόντων τους και ιδίως ικανότητα στη γρήγορη και διεισδυτική διάγνωση των προβλημάτων που παρουσιάζονται στις διάφορες φάσεις παραγωγής των έργων και στην αντικειμενική κριτική των λύσεων που δίνονται στα προβλήματα αυτά. Οι συνταξιούχοι του Δημοσίου δεν θα πρέπει να καλύπτουν ποσοστό του συνόλου των θέσεων των επιθεωρητών μεγαλύτερο του δεκαπέντε τοις εκατό (15%), ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τους Αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).

3. Η ανάθεση καθηκόντων γίνεται κατά αποκλειστική απασχόληση με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλο-

ντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για υπαλλήλους, εκτός από αυτούς που υπηρετούν στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, απαιτείται κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου οργάνου διοίκησης. Εφόσον για την ανάθεση καθηκόντων σε υπαλλήλους απαιτείται μετάθεσή τους, αυτή προηγείται της απόφασης ανάθεσης των καθηκόντων. Αν πρόκειται για συνταξιούχο, προηγείται πρόσκληση πρόσληψης μέσω του τύπου και του ενημερωτικού δελτίου του Τ.Ε.Ε.. Η ανάθεση καθηκόντων Επιθεωρητή Δημόσιων Έργων σε δημόσιους υπαλλήλους Υπουργείων γίνεται για πενταετή θητεία που μπορεί να ανανεώνεται. Η ανάθεση καθηκόντων σε όλους τους άλλους γίνεται για τριετή θητεία που μπορεί να ανανεώνεται. Ανάκληση της ανάθεσης καθηκόντων πριν από τη λήξη της θητείας γίνεται μόνο για σπουδαίο λόγο ύστερα από αιτιολογημένη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου του αρμόδιου για τους υπαλλήλους της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή ύστερα από αίτηση του Επιθεωρητή και αποδοχή της από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

4. Ανάθεση καθηκόντων των Επιθεωρητών Δημόσιων Έργων κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού μπορεί να γίνει σε πενήντα (50) κατ' ανώτατο όριο υπαλλήλους ή αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων χωρίς αύξηση των αντίστοιχων οργανικών θέσεων ή συνταξιούχους του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Το πιο πάνω ανώτατο όριο του αριθμού των Επιθεωρητών Δημόσιων Έργων μπορεί να αυξηθεί με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

5. Οι Επιθεωρητές Δημόσιων Έργων διατηρούν τη θέση από την οποία προέρχονται, σταδιοδρομούν, εξελίσσονται και ασφαρίζονται κανονικά στην υπηρεσία από την οποία προέρχονται και γενικά η υπηρεσία τους ως Επιθεωρητών θεωρείται για κάθε συνέπεια ως υπηρεσία στη θέση και την κατάσταση από την οποία προέρχονται, στην οποία και επανέρχονται αυτοδίκαια μετά τη λήξη ή τυχόν ανάκληση της ανάθεσης καθηκόντων τους. Για τη δυνατότητα εξέλιξης του υπαλλήλου, στον οποίο ανατίθενται καθήκοντα Επιθεωρητή Δημόσιων Έργων, ο χρόνος της θητείας στη θέση αυτή λογίζεται ότι διανύθηκε σε θέση Προϊστάμενου Διεύθυνσης, προκειμένου να μπορεί να κριθεί ο υπάλληλος για θέση Προϊστάμενου Γενικής Διεύθυνσης εφόσον έχει συνολική υπηρεσία άνω των είκοσι (20) ετών.

6. Οι Επιθεωρητές Δημόσιων Έργων που δεν έχουν την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου έχουν, κατά τη διάρκεια της θητείας τους, όλες τις υποχρεώσεις και ευθύνες και υπόκεινται στους περιορισμούς που προβλέπονται για τους δημοσίους υπαλλήλους.

7. Το έργο της επιθεώρησης κατευθύνεται, παρακολουθείται, ελέγχεται και γενικά εποπτεύεται από Επο-

πτικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από τον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ως πρόεδρο και τρία μέλη Επιθεωρητές Δημόσιων Έργων, που ορίζονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και ασκούν τα καθήκοντά τους αυτά παράλληλα με το έργο της επιθεώρησης, το οποίο αναλαμβάνουν ως Επιθεωρητές Δημόσιων Έργων. Το Εποπτικό Συμβούλιο υποβάλλει στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων εξαμηνιαίες εκθέσεις για την πορεία και αποτελεσματικότητα της επιθεώρησης και προτείνει μέτρα για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της επιθεώρησης και γενικά του ελέγχου. Ο πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου ασκεί όλα τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις καθήκοντα προϊστάμενου των Επιθεωρητών Δημόσιων Έργων. Για τα καθήκοντα αυτά μπορεί να εξουσιοδοτεί γενικά ή ειδικά τα άλλα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου.

8. Ο τρόπος διεξαγωγής των επιθεωρήσεων, οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των Επιθεωρητών Δημόσιων Έργων κατά τη διενέργεια επιθεωρήσεων, οι αντίστοιχες υποχρεώσεις των υπηρεσιών των φορέων κατασκευής των έργων, τα θέματα που σχετίζονται με την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της επιθεώρησης, οι απαραίτητοι όροι εχεμύθειας και χαρακτηρισμού του απορρήτου και γενικά κάθε θέμα, που σχετίζεται με τις βασικές και γενικές αρχές της επιθεώρησης και της αποτελεσματικότητας του ελέγχου, ρυθμίζεται με την αριθμ. ΕΔ2α/01/ 71/Φ.Ν. 294/1986 (ΦΕΚ 374 Β') απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Η απόφαση αυτή μπορεί να τροποποιηθεί με πρόταση του Εποπτικού Συμβουλίου που εγκρίνεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Οι Επιθεωρητές Δημόσιων Έργων βοηθούνται στο έργο τους από την αρμόδια για την επιθεώρηση των έργων οργανική μονάδα της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων, που τους παρέχει την απαραίτητη διοικητική μέριμνα.

9. Οι αρχές ή τα όργανα των φορέων του δημόσιου τομέα, που είναι αποδέκτες των εκθέσεων ή πορισμάτων επιθεώρησης δημοσίων έργων της ευθύνης τους, υποχρεούνται να πληροφορούν τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και το Σ.Ε.Δ.Ε. για τα μέτρα που έλαβαν ή προτίθενται να λάβουν, αν και εφόσον από την επιθεώρηση προκύπτει η ανάγκη λήψης μέτρων, για την περαιτέρω εύρυθμη πορεία παραγωγής του έργου ή για τους υπεύθυνους της παραγωγής του.

10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να συνιστώνται Γραφεία του Σώματος Επιθεωρητών Δημόσιων Έργων στις έδρες των Περιφερειών του Κράτους. Με την απόφαση αυτή ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια.

11. Οι Επιθεωρητές Δημόσιων Έργων δεν εξετάζονται και δεν διώκονται για γνώμη που διατύπωσαν κατά την

άσκηση των καθηκόντων τους. Εξαιρούνται των ανωτέρω, η περίπτωση δόλου και η παραβίαση του απορρήτου των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι ανωτέρω Επιθεωρητές διώκονται για πράξεις ή παραλείψεις στις οποίες προέβησαν, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, μπορούν να παρίστανται ενώπιον των δικαστηρίων με μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), υπό την προϋπόθεση ότι το σχετικό αίτημα θα εγκριθεί από τον Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ..

Άρθρο 178

Λαϊκή συμμετοχή στα αναπτυξιακά έργα

1. Για τη λαϊκή συμμετοχή και την αξιοποίηση της λαϊκής αποταμίευσης στην εκτέλεση δημοσίων έργων, μέσα στα πλαίσια αναπτυξιακών προγραμμάτων περιοχών της χώρας επιτρέπεται:

α) Η εκτέλεση δημοσίων έργων από εταιρείες λαϊκής βάσης ή συνεταιρισμούς ή επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. και η συμμετοχή του Δημοσίου στη δαπάνη του έργου με επιχορήγηση ή δάνειο ή παραχώρηση στην εταιρεία ή στο συνεταιρισμό ή την επιχείρηση για ορισμένο χρόνο της αποκλειστικής εκμετάλλευσης του έργου ή άλλων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που συνδέονται με το έργο ή το εξυπηρετούν ή εξυπηρετούνται απ' αυτό. Η επιχορήγηση, το δάνειο και η παραχώρηση μπορεί να γίνεται και σε συνδυασμό μεταξύ τους.

β) Η εκτέλεση δημοσίων έργων από εταιρείες μικτής οικονομίας στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει το Δημόσιο ή άλλοι φορείς του δημόσιου τομέα κατά ποσοστό συνολικά ανώτερο του πενήντα τοις εκατό (50%). Στις εταιρείες αυτές μπορεί επίσης να γίνεται επιχορήγηση, δανεισμός ή παραχώρηση της εκμετάλλευσης όπως στην προηγούμενη περίπτωση α'.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι όροι που πρέπει να πληρούν σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση οι εταιρείες ή συνεταιρισμοί ή επιχειρήσεις της προηγούμενης παραγράφου. Οι όροι αυτοί αναφέρονται ιδίως στη νομική μορφή της εταιρείας, στο ποσοστό και τον τρόπο συμμετοχής της λαϊκής αποταμίευσης στην εταιρεία ή το συνεταιρισμό ή την επιχείρηση, την τυχόν συμμετοχή στις εταιρείες ευρείας λαϊκής βάσης ή συνεταιρισμούς δήμου ή κοινότητας ή άλλων φορέων του δημόσιου τομέα ή επιχειρήσεων Ο.Τ.Α., όταν από τις διατάξεις που διέπουν τον φορέα επιτρέπεται η συμμετοχή αυτή και η συμμετοχή στο κεφάλαιο και εκπροσώπηση του Δημοσίου ή άλλου φορέα του δημόσιου τομέα στις επιχειρήσεις μικτής οικονομίας. Σε κάθε περίπτωση, για τη σύσταση τηρούνται οι λοιπές διατάξεις της νομοθεσίας, που διέπει την αντίστοιχη νομική μορφή. Σε περίπτωση που στις πιο πάνω εταιρείες ή συνεταιρισμούς ή επιχειρήσεις συμμετέχει Ο.Τ.Α., συμπράττει και ο Υπουργός Εσωτερικών στην έκδοση της παραπάνω κοινής απόφασης.

3. Οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν οι εταιρείες ή οι συνεταιρισμοί ή οι επιχειρήσεις για την εκτέλεση έργων, το μέγεθος, η έκταση και το πρόγραμμα των έργων αυτών, η συμμετοχή του Δημοσίου στη δαπάνη των έργων, το μέρος που θα είναι δωρεάν επιχορήγηση ή δάνειο και οι όροι χορήγησης και επιστροφής του δανείου, οι όροι ανάληψης από την εταιρεία ή συνεταιρισμό ή επιχείρηση τυχόν εκμετάλλευσης των έργων ή άλλων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, η παρακολούθηση και ο έλεγχος και γενικά κάθε θέμα που αναφέρεται στην εκπλήρωση του συγκεκριμένου, κάθε φορά, σκοπού ρυθμίζεται με σύμβαση μεταξύ του Δημοσίου και της εταιρείας ή του συνεταιρισμού ή της επιχείρησης, που καταρτίζεται με βάση σχετική οικονομοτεχνική μελέτη, ύστερα από διαπραγματεύσεις. Οι βασικοί όροι της σύμβασης εγκρίνονται προηγουμένως με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του τυχόν κατά περίπτωση αρμόδιου για το έργο Υπουργού. Το Δημόσιο για την υπογραφή της σύμβασης αυτής εκπροσωπείται αποκλειστικά από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή το όργανο που εξουσιοδοτείται απ' αυτόν. Περίληψη της σύμβασης με μνεία των βασικών της όρων δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Για την επιχορήγηση των επιχειρήσεων, την τυχόν επιδότηση των επιτοκίων, τη συμμετοχή του Δημοσίου στο κεφάλαιο εταιρειών μικτής οικονομίας και κάθε άλλη συναφή δαπάνη του Δημοσίου, εγγράφεται σχετική πίστωση στον προϋπολογισμό των δημοσίων επενδύσεων. Τα δάνεια χορηγούνται μέσω πιστοδοτικών οργανισμών, όπως ειδικότερα ρυθμίζεται με την απόφαση που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος για την έγκριση των βασικών όρων της σύμβασης.

5. Για τις λοιπές επενδύσεις, της εταιρείας ή του συνεταιρισμού ή της επιχείρησης, εκτός των έργων για τα οποία ισχύει το άρθρο αυτό, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 1262/1982 (ΦΕΚ 70 Α'), όπως εκάστοτε ισχύουν, εφόσον συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις.

6. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να εγκρίνει την εκτέλεση δημόσιου έργου ή τμήματός του από ενδιαφερόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο με δαπάνη του και χωρίς καμιά επιβάρυνση του Δημοσίου, ορίζοντας τους όρους με τους οποίους θα εκτελεσθεί το έργο και θα γίνει η επίβλεψη και παραλαβή από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Για έργα αρμοδιότητας άλλων φορέων η έγκριση γίνεται από το αρμόδιο όργανο του φορέα.

ΜΕΡΟΣ VI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 179

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Όπου στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα προβλέπεται η έκδοση προεδρικών διαταγμάτων, αυτά εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη σχετική διάταξη.

2. Με διάταγμα μπορούν να τροποποιούνται οι διατάξεις που αφορούν:

α) Όλα τα ειδικότερα θέματα που αναφέρονται στη δημοπρασία, γενικά ή κατά συστήματα υποβολής των προσφορών.

β) Στον τρόπο υποβολής και εκτίμησης εναλλακτικών προσφορών.

γ) Στις εγγυήσεις.

δ) Στις υποχρεώσεις αυτών που συμμετέχουν στο διαγωνισμό.

ε) Στο χρόνο ισχύος των προσφορών.

στ) Στη σύνθεση, συγκρότηση και λειτουργία των επιτροπών διαγωνισμού, στις οποίες, όταν συγκροτούνται για έργα προϋπολογισμού ανώτερου της δεύτερης τάξης του Μ.Ε.ΕΠ., συμμετέχουν εκτός των υπαλλήλων των φορέων του δημόσιου τομέα και εκπρόσωποι των Ο.Τ.Α., του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ), των φορέων που θα χρησιμοποιήσουν τα έργα και των εργοληπτικών οργανώσεων. Οι επιτροπές αυτές μπορεί να προβλέπονται κατά έργα ή κατά φορέα ή ενιαίες για τα έργα περισσότερων φορέων σε επίπεδο νομαρχιακό, διανομαρχιακό και εθνικό και να συμπληρώνονται με πρόσθετα μέλη για την περίπτωση ειδικών ή μεγάλων έργων ή προσφορών με τα συστήματα των περιπτώσεων δ', στ' και ζ' του άρθρου 4 του παρόντος και γενικά κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

ζ) Στα όργανα και τη διαδικασία έγκρισης ή ακύρωσης του αποτελέσματος.

η) Στην υποχρέωση των διαγωνιζόμενων, κατά κατηγορίες έργων ή συστήματα προσφορών να υποβάλουν, εφόσον αυτό προβλέπεται στη διακήρυξη μαζί με τις προσφορές ή σε ορισμένη προθεσμία πριν τη δημοπρασία, τεύχος παρατηρήσεών τους για τη μελέτη με την οποία δημοπρατείται το έργο γενικά ή για ειδικότερα θέματα που επισημαίνονται με τη διακήρυξη.

3. Με προεδρικό διάταγμα μπορεί να καθορίζονται διαφορετικά συστήματα προσφοράς εκτός από αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 4 του παρόντος.

4. Με προεδρικό διάταγμα μπορεί να καθορίζονται και να τροποποιούνται επίσης οι διατάξεις που αφορούν:

α) στην κατάρτιση των συμβάσεων κατασκευής δημοσίων έργων,

β) στα ποσοστά γενικών εξόδων και οφέλους που εφαρμόζονται κατά περίπτωση,

γ) στις υποχρεώσεις των κοινοπρακτούντων αναδόχων,

δ) στα θέματα των διαφόρων προθεσμιών,

ε) στις υποχρεώσεις και ενέργειες των οργάνων της υπηρεσίας,

στ) στη διαμονή του αναδόχου και στην εκπροσώπηση αυτού,

ζ) στην τήρηση του ημερολογίου του έργου,

η) στην επιβολή και κατάπτωση των ποινικών ρητρών, στη συνομολόγηση ρήτρας πρόσθετης καταβολής (πριμ) στον ανάδοχο για τη γρηγορότερη από την προθεσμία περάτωση του έργου ή μέρους αυτού,

θ) στο σκοπό για τον οποίο δίνεται η προκαταβολή ή μέρος της, στο ύψος της εγγυητικής επιστολής, στον τρόπο παρακολούθησης για τη χρησιμοποίηση της προκαταβολής, στα θέματα της τμηματικής απόσβεσης και στα θέματα της επιστροφής του τυχόν αναπόσβεστου μέρους της προκαταβολής μετά τη λύση ή λήξη της σύμβασης με οποιονδήποτε τρόπο,

ι) στην καταμέτρηση των εργασιών και στους υπόχρεους για την καταμέτρηση,

ια) στην πιστοποίηση και πληρωμή των εργασιών και στην αναθεώρησή τους,

ιβ) στην εφαρμογή της αναθεώρησης των τιμών και ιδίως στον τρόπο διαπίστωσης των βασικών τιμών, στα όργανα για τη διαπίστωση αυτή με τη δυνατότητα σύστασης ειδικού συλλογικού οργάνου, στον τρόπο που θα υπολογίζεται η αναθεώρηση για τα υλικά που πιστοποιούνται πριν ενσωματωθούν ή για τις άλλες ημιτελείς εργασίες, στον περιορισμό της αναθεώρησης στις περιπτώσεις που δίνονται στον ανάδοχο υλικά ή μηχανήματα από το φορέα του έργου ή στην εξαίρεση από την αναθεώρηση αποζημιώσεων του αναδόχου από οποιαδήποτε αιτία,

ιγ) στην απολογιστική εκτέλεση των εργασιών, της οποίας η προμήθεια των υλικών για έργα του Δημοσίου ή των Ν.Π.Δ.Δ. γίνεται απευθείας από το φορέα κατασκευής του έργου χωρίς να απαιτείται γι' αυτό έγκριση ή εξουσιοδότηση των υπηρεσιών των Υπουργείων Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης και για τα έργα άλλων φορέων, με βάση τις ειδικές διατάξεις των φορέων αυτών,

ιδ) στις τροποποιήσεις του προϋπολογισμού, στον κανονισμό και στην έγκριση τιμών μονάδας νέων εργασιών,

ιε) στις διαδικασίες για τη διαπίστωση ελαττωμάτων ή ζημιών, στην έκπτωση του αναδόχου, στον προσδιορισμό των αποζημιώσεων λόγω υπερημερίας του κυρίου του έργου και ζημιών λόγω ανωτέρας βίας, στην επέμβαση του φορέα κατασκευής του έργου για τη διόρθωση ελαττωμάτων, στη συνέχιση των εργασιών μετά την έκπτωση,

ιστ) στη διακοπή των έργων και διάλυση των συμβάσεων,

ιζ) στην αξία του εισκομισθέντων υλικών και του αναπόσβεστου μέρους των εγκαταστάσεων σε περίπτωση διάλυσης της σύμβασης,

ιη) στα προσόντα του υποκατάστατου, στις συνέπειες για τον ανάδοχο, στη διαδικασία έγκρισης της υποκατάστασης, στα θέματα που σχετίζονται με την υποκατάσταση μέλους αναδόχου κοινοπραξίας,

ιθ) στο διακανονισμό της σύμβασης σε περίπτωση θανάτου ή πτώχευσης, στα μέτρα που λαμβάνονται σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών του προσωπικού του αναδόχου,

κ) στις προθεσμίες παραλαβής του έργου, προσωρινής και οριστικής, στον τρόπο που διενεργείται η παραλαβή, στις συνέπειες της μη εμπρόθεσμης διενέργειας της παραλαβής, στα θέματα που συνδέονται με τη διοικητική

παραλαβή και με ενδεχόμενες παραλαβές τμημάτων του έργου, στα θέματα που σχετίζονται με τη σύνταξη των επιμετρήσεων του έργου και την τυχόν επιβολή στον ανάδοχο ειδικών ποινικών ρητρών ή άλλων συνεπειών για την καθυστέρηση των επιμετρήσεων,

κα) στον καθορισμό κατά κατηγορία έργων του χρόνου συντήρησης, στις συνέπειες παραμέλησης από τον ανάδοχο της συντήρησης των έργων,

κβ) στη χρήση του έργου πριν από την παραλαβή, στα όρια, στον τρόπο και στον τύπο παροχής των εγγυήσεων, στην αντικατάσταση των παρακρατήσεων με εγγυητικές επιστολές, στην απόδοση ή κατάπτωση των εγγυήσεων και εγγυητικών επιστολών,

κγ) στα στοιχεία που τυχόν συνοδεύουν την αίτηση θεραπείας, καθώς και στα θέματα που αναφέρονται στην εισαγωγή και εισήγηση της αίτησης θεραπείας για γνωμοδότηση στο Τεχνικό Συμβούλιο στην κλήση και παράσταση του αιτούντος και των λοιπών ενδιαφερομένων ενώπιον του Συμβουλίου, στην έκδοση και κατάρτιση της γνωμοδότησης του Συμβουλίου και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια,

κδ) στον καθορισμό καταβολής ποσού ως βραβείου στις αξιολογότερες μελέτες που υποβάλλονται στο διαγωνισμό στο σύστημα μελέτη - κατασκευή.

5. Τα προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται σε εκτέλεση των διατάξεων του παρόντος Κώδικα μπορεί να ρυθμίζουν και τις κατά το χρόνο της έκδοσής τους καταρτισμένες συμβάσεις κατασκευής δημοσίων έργων, εκτός από τα θέματα που αναφέρονται στην οικονομική δομή των συμβάσεων αυτών. Τα πιο πάνω προεδρικά διατάγματα μπορούν επίσης να ορίζουν τις διατάξεις που εφαρμόζονται μόνο αν με τις εργολαβικές συμβάσεις δεν ρυθμίζεται διαφορετικά το αντίστοιχο θέμα.

6. Με απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να καθορίζονται οι ελάχιστοι όροι που πρέπει να περιλαμβάνονται στο συμφωνητικό σύστασης κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας, οι λόγοι για τους οποίους μπορεί ο κύριος του έργου ή ο φορέας κατασκευής να μην εγκρίνουν τη σύστασή τους, η διαδικασία έγκρισής τους και κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 180

Ειδικές ρυθμίσεις, έργα άλλων φορέων

1. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες που προβλέπονται από τον παρόντα Κώδικα και τα διατάγματα που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του ασκούνται από τα αρμόδια όργανα ή συμβούλια του φορέα κατασκευής του έργου σύμφωνα με τις οργανωτικές διατάξεις του κάθε φορέα.

2. Καθήκοντα προϊσταμένης αρχής για την εκτέλεση των δημοσίων έργων, αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ασκεί ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων επικουρούμενος από την καθ' ύλην αρμόδια υπηρεσία, σύμφωνα με τις οργανωτικές διατάξεις του Υπουργείου. Με απόφαση του Υπουργού μπορούν να μεταβιβάζονται οι σχετικές αρμοδιότητες σε υποκείμενα

όργανα και να ορίζεται ο χρόνος έναρξης της άσκησης των αρμοδιοτήτων της Προϊσταμένης Αρχής από τα νέα όργανα και οι συμβάσεις στις οποίες ασκούνται οι αρμοδιότητες αυτές.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να ανατίθεται η διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης έργου σε οποιαδήποτε οργανωτική μονάδα, Διεύθυνση ή Ειδική Υπηρεσία Δημόσιων Έργων (ΕΥΔΕ), της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

3. Στα έργα που εκτελούνται από άλλους φορείς, εκτός από τις υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε., του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μπορεί με διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, να γίνεται ο ειδικότερος προσδιορισμός των οργάνων και συμβουλίων που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν για τα έργα των φορέων αυτών σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα και να γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές ή διαφοροποιήσεις των σχετικών διαδικασιών του και των θεμάτων που ρυθμίζονται με τον παρόντα Κώδικα για την αντιμετώπιση των ιδιαιτεροτήτων φορέων και έργων. Με το διάταγμα αυτό μπορεί να ενοποιούνται ή να συντέμνονται και οι διαδικασίες που αναφέρονται στη διοικητική και δικαστική επίλυση των διαφορών ή να καταργούνται βαθμοί των διαδικασιών αυτών. Επίσης μπορεί να μεταβιβάζονται και οι αρμοδιότητες του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων επί των αιτήσεων θεραπείας, εγκρίσεως διεξαγωγής διεθνών διαγωνισμών και εγκρίσεως παρεκκλίσεων για τη μελέτη και κατασκευή έργων.

4. Σε κάθε περίπτωση η εποπτεία στους άλλους φορείς για την τήρηση των διαδικασιών και γενικά για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κώδικα και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του ασκείται από τη Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, όπως ειδικότερα ορίζεται με προεδρικό διάταγμα.

Άρθρο 181 Παρεκκλίσεις

Παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα επιτρέπονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 11 του ν.δ. 2386/1953 (ΦΕΚ 111 Α'). Δεν επιτρέπονται παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του άρθρου 36 εκτός από τις παραγράφους 7 και 10, του άρθρου 37 παράγραφος 1, του άρθρου 43, του άρθρου 53 παράγραφοι 1, 7, 8 και 9, του άρθρου 54, του άρθρου 57 παράγραφος 1, των άρθρων 58, 73, 74, 75, 76 και 77, καθώς και των άρθρων 92 έως και 110 του παρόντος.

Άρθρο 182 Παραρτήματα

1. Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος τα Παραρτήματα I, III, IV, VII, VIIA, VIII,

VIII, X του π.δ. 60/2007, καθώς και τα νέα τυποποιημένα έντυπα που αφορούν τα έργα που εμπíπτουν στην κοινοτική νομοθεσία και παρατίθενται στα Παραρτήματα I, II, III και VIII έως XI του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1564/2005 της Επιτροπής (L257/1.10.2005).

2. Προσαρτώνται και αποτελούν επίσης αναπόσπαστο μέρος του παρόντος Κώδικα και οι ακόλουθες υπουργικές αποφάσεις:

α) Δ17α/02/115/ΦΝ 443/3.8.2007(ΦΕΚ 1586 Β' και 2410 Β' Διόρθωση Σφαλμάτων) «Έγκριση 4ης βελτίωσης των πρότυπων τευχών διακηρύξεων δημοσίων έργων»,

β) Δ15/οικ/24298/28.7.2005 (ΦΕΚ 1105 Β') «Έκδοση ενημερότητας πτυχίου ... και πιστοποιητικών εκτέλεσης έργων», όπως τροποποιήθηκε με την αριθμ. Δ15/οικ.1179/07 (ΦΕΚ 106 Β'),

γ) οικ.433/19.9.2000 (ΦΕΚ 1176 Β'/22.9.2000) «Καθιέρωση του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου»,

δ) ΔΕΕΠΠ ΟΙΚ.502/13.10.2000 (ΦΕΚ 1265 Β') «Εφαρμογή Προγραμμάτων Ποιότητας Έργων (Π.Π.Ε.) στα Δημόσια Έργα και Μελέτες»,

ε) ΔΕΕΠΠ ΟΙΚ.4/22.1.2001 (ΦΕΚ 94 Β') «Σύσταση Ειδικού Σώματος Ελεγκτών Συστημάτων και Προγραμμάτων Διασφάλισης Ποιότητας Δημόσιων Έργων»,

στ) ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2.3.2001 (ΦΕΚ 266 Β') «Πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά τη μελέτη του έργου»,

ζ) Δ14/43309/5.3.2001 (ΦΕΚ 332 Β') - Διορθ. σφαλμ. στο ΦΕΚ 724 Β'/12.6.2001 «Έγκριση Κανονισμού διενέργειας ελέγχου ποιότητας υλικών και έργων», όπως τροποποιήθηκε με την αριθμ. Δ14/45004/01 (ΦΕΚ 793 Β'),

η) ΔΕΕΠΠ/οικ/85/14.5.2001 (ΦΕΚ 686 Β') «Καθιέρωση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητων στοιχείων για την έγκριση μελέτης στα στάδια της οριστικής μελέτης ή και της μελέτης εφαρμογής σε κάθε δημόσιο έργο»,

θ) ΔΙΠΑΔ/οικ/611/24.7.2001 (ΦΕΚ 1013 Β') «Οδηγίες υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση Προγράμματος Ποιότητας Έργου»,

ι) ΔΙΠΑΔ/οικ/889/27.11.2002 (ΦΕΚ 16 Β') «Πρόληψη και αντιμετώπιση του εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή Δημόσιων Έργων (ΣΑΥ και ΦΑΥ)»,

ια) ΔΕΕΠΠ/οικ/110/12.5.2003 (ΦΕΚ 624 Β') «Τήρηση Βάσης Δεδομένων με τις αστοχίες μελετών, κατασκευών και συντηρήσεων Δημόσιων Έργων και τους λόγους που τις προκάλεσαν»,

ιβ) ΔΙΠΑΔ/οικ/501/1.7.2003 (ΦΕΚ 928 Β') «Έγκριση οδηγιών υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση Προγράμματος Ποιότητας Μελέτης»,

ιγ) ΕΔ2α/01/71/Φ.Ν.294/1986 (ΦΕΚ 374 Β') «Έγκριση Κανονισμού Επιθεωρήσεων Δημόσιων Έργων»,

ιδ) 64517/Ε.Υ.Σ. 6195/2.10.2003 (ΦΕΚ 1539 Β') «Ρύθμιση όλων των θεμάτων σχετικά με τους ελέγχους ποιότητας στα δημόσια έργα που διενεργούνται από Ειδικό Συμβούλιο, των ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας του,

καθώς και κάθε άλλης σχετικής λεπτομέρειας», όπως τροποποιήθηκε με την αριθμ. 8017/Α.Πλ.1259/07 (ΦΕΚ 260 Β'),

ιε) Δ17γ/08/45/Φ.2.2.1/13.3.2007 (ΦΕΚ 447 Β' και 694 διόρθωση σφαλμάτων), «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων Προϊσταμένης Αρχής στις συμβάσεις δημοσίων έργων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων»,

ιστ) 20977/23.8.2007 (ΦΕΚ 1673 Β') «Δικαιολογητικά για την τήρηση των μητρώων του ν. 3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3414/2005».

3. Προσαρτάται στον παρόντα Κώδικα πίνακας διατάξεων νόμων, διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων που κωδικοποιούνται.

Άρθρο δεύτερο
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος Κώδικα αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 12 Ιουνίου 2005

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ

*Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα
του Κράτους*

Αθήνα, 18 Ιουνίου 2008

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ

Πίνακας Κωδικοποιούμενων Διατάξεων

Άρθρο 1	άρθρα 1 και 2 του ν.1418/84 όπως τροποποιήθηκαν με τις παρ.1 και 2 του άρθρου 1 του Ν.2229/94 και άρθρο 3 του Ν.1418/84 και άρθρο 1 παρ.1 του Π.Δ. 609/85. Για την κατάργηση του Υ.Δ.Ε. και τη σύσταση της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ εφαρμόζεται το άρθρο 24 παρ. 1 και 2 α. του ν, 1558/1985
Άρθρο 2	άρθρο 4 παρ.3 εδαφ.1 του Ν.1418/84, άρθρο 1 παρ.2 του Π.Δ. 609/85
Άρθρο 3	άρθρο 4 παρ.2 του Ν.1418/84, άρθρο 3 και 25 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 4	άρθρο 4 παρ.4 του Ν.1418/84, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 του Ν.3263/04 (το εδάφιο γ) της παρ. 4 του ανωτέρω άρθρου 4 καταργήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2940/01).
Άρθρο 5	άρθρο 6 του Π.Δ.609/85 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του Π.Δ.218/99 και άρθρο 16 παρ. 18 του ν . 1418/84, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 2940/2001.
Άρθρο 6	άρθρο 7 του Π.Δ.609/85. (το άρθρο 8 του Π.Δ. 609/85, καταργήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2940/01).
Άρθρο 7	άρθρο 9 του Π.Δ.609/85 και παράγραφοι 3 και 4 του καταργηθέντος άρθρου 8 του π.δ. 609/85, σύμφωνα με την παρ. 3 του ανωτέρω άρθρου 9 του π.δ. 609/85.
Άρθρο 8	άρθρο 10 του Π.Δ.609/85 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του Π.Δ.218/99, άρθρο 4 παρ.2 περιπτ. β' του Ν.1418/84 όπως τροποποιήθηκε με το τελευταίο εδάφιο της παρ.11 του άρθρου 42 του Ν.3316/05, άρθρο 3 παρ.2 του Ν.3263/04, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 6 β) του άρθρου 4 του ν. 3481/06.
Άρθρο 9	άρθρο 11 του Π.Δ.609/85, άρθρο 4 παρ.4 περ. στ' του Ν.1418/84
Άρθρο 10	άρθρο 12 του Π.Δ.609/85, άρθρο 4 παρ. 4 περ. ζ' του Ν.1418/84
Άρθρο 11	άρθρο 13 του Π.Δ.609/85, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 του Π.Δ. 218/99, άρθρο 4 παρ.4 περ. η' του Ν.1418/84
Άρθρο 12	άρθρο 9 παρ.4,6,7,8 περ. α',β',γ',δ',ε',στ',η' του Ν.2052/92
Άρθρο 13	άρθρο 14 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 14	άρθρο 4 του Ν.1650/86, άρθρο 2 του Ν.3010/02
Άρθρο 15	άρθρο 4 παρ.3 τελευταίο εδάφιο του Ν.1418/84, άρθρο 4 του Π.Δ.609/85, άρθρο 3 του ν. 3548/07, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου έκτου του ν. 3559/07, άρθρο 8 παρ.6δ' του Ν.2741/99, άρθρο 3 παρ.1 και άρθρο 8 του Ν.3263/04, άρθρο 42 παρ. 9 του Ν.3316/05
Άρθρο 16	άρθρο 2 του π.δ/τος 609/85 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1, παρ. 2 και 3 του π.δ/τος 218/99, άρθρο 5 παρ. 1 του Ν. 2576/98 και παρ. 42 του άρθρου 16 του Ν. 1418/84, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν. 2940/01 και αναριθμήθηκε σε παρ. 41 με το άρθρο 4 παρ. 4 του ν. 3481/06, άρθρο 15 παρ. 6 του Ν3212/03 και αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου τέταρτου του ν. 3621/07.

Άρθρο 17	άρθρο 5 του Π.Δ.609/85 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του Π.Δ.218/99, άρθρο 8 του Ν.3263/04
Άρθρο 18	άρθρο 4 παρ.8 του Ν.1418/84 όπως τροποποιήθηκε με την παρ.5 περ.β' του άρθρου 1 του Ν.2229/94, άρθρο 15 του Π.Δ.609/85 και άρθρο 16 παρ. 18 του ν. 1418/84, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 2940/2001
Άρθρο 19	άρθρο 4 παρ.7 του Ν.1418/84, (το πρώτο εδάφιο της παραγράφου καταργήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου δέκατου τρίτου του ν. 2338/95), άρθρο 16 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 20	άρθρο 4 παρ.9 του Ν.1418/84 όπως προστέθηκε με την παρ.6 του άρθρου 1 του 2229/94, άρθρο 16 παρ.44, 45 του Ν.1418/84 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν.2940/01 και αναριθμήθηκαν σε 43 και 44 με την παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3481/06, άρθρο 15 παρ.9 του Ν.3212/03, άρθρο 7 παρ.3, 4 του Ν.3263/04, άρθρο 17 παρ.3 τελευταίο εδάφιο, και άρθρο 16 παρ. 18 του ν. 1418/84, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 2940/2001 και άρθρο 23 παρ.1 εδάφιο 1 ^ο του Π.Δ. 609/85, άρθρο 17 παρ.4 τελευταίο εδάφιο του Π.Δ. 609/85 όπως προστέθηκε με το άρθρο 5 του Π.Δ. 368/1994
Άρθρο 21	άρθρα 21 και 22 του Π.Δ.609/85 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 του Π.Δ.218/99, άρθρο 1 παρ.3 του Π.Δ.472/85, άρθρο 42 παρ.8 του Ν.3316/05, άρθρο 3 παρ.2 του Ν.3263/04
Άρθρο 22	άρθρο 4 παρ.5 του Ν.1418/84 όπως ισχύει μετά τα άρθρα 4 παρ.44 του Ν.2940/01, 15 παρ.1 του Ν.3212/03 και 3 του Ν.3263/04, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 6. β) και την παρ. 8 του άρθρου 4 του ν. 3481/06, άρθρα 17,20,23 και 27 παρ.6 του Π.Δ. 609/85, όπως τροποποιήθηκαν με τα άρθρα 8 παρ.1, 2 και 3 και 11 του Π.Δ.218/99, άρθρο δέκατο τρίτο παρ.2 του Ν.2338/95
Άρθρο 23	άρθρο 4 παρ.2β του Ν.1418/84, άρθρο 4 παρ.6,7,8 και άρθρο 19 του Π.Δ. 609/85 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 του Π.Δ. 218/99, άρθρο 42 παρ.11 του 3316/05
Άρθρο 24	άρθρα 23 και 27 παρ.6 του Π.Δ. 609/85, άρθρο 15 παρ.11 του Ν.3212/03, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 4 του ν. 3481/06 και άρθρο 1 παρ.2 και άρθρο 4 παρ.6 του Ν.3263/04, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου έκτου του ν. 3559/07, άρθρο 4 παρ.12 του Ν.1418/84 όπως προστέθηκε με το άρθρο 1 παρ.6 του Ν.2229/94
Άρθρο 25	άρθρο 20 του Π.Δ.609/85 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 του Π.Δ.218/99, άρθρο 3 παρ. 5 του Ν.3263/04
Άρθρο 26	άρθρο 1 του Ν.3263/04, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 6. α) του άρθρου 4 του ν. 3481/06, άρθρο 3 παρ.6 του Ν.3263/04. (το σχετικό άρθρο 18 του Π.Δ. 609/85, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 του Π.Δ. 218/99 καταργήθηκε με την παρ. 3 στ) του άρθρου 12 του ν. 3263/04).
Άρθρο 27	Το άρθρο 2 του Ν. 3263/04 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 3481/06. (το σχετικό άρθρο 24 του Π.Δ. 609/85 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 13 παρ. 1, 2 του Π.Δ. 218/99 καταργήθηκε με την παρ. 3 στ) του άρθρου 12 του ν. 3263/04).

Άρθρο 28	άρθρο 4 παρ.2γ του Ν.1418/84, άρθρο 83 του Ν.2362/95
Άρθρο 29	άρθρα 3 και 25 του Π.Δ.609/85 όπως τροποποιήθηκαν με τα άρθρα 2 και 14 του Π.Δ. 218/99 αντίστοιχα, άρθρο 4 παρ.2 περ. γ' τελευταίο εδάφιο του Ν.1418/84
Άρθρο 30	άρθρο 19 παρ.7 του Π.Δ. 774/80, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από το άρθρο 2 του ν. 3060/02 και από το άρθρο 9 παρ. 3 του ν. 3090/02, άρθρο 4 παρ.13 και άρθρο 5 παρ. 1, του Ν. 1418/84, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν.2229/94, άρθρο 26 Π.Δ. 609/85, σε συνδυασμό με το άρθρο 23 του ν. 2690/ 1999 και άρθρ. 1 παρ. 2 και 3 του Ν.3263/04, άρθρο 12 παρ. 27 του Ν.3310/05, όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 3614/07.
Άρθρο 31	άρθρο 3 του Ν.3310/05, όπως ισχύει μετά το άρθρο 3 του Ν.3414/05
Άρθρο 32	άρθρο 4 του Ν.3310/05, όπως ισχύει μετά το άρθρο 4 του Ν.3414/05
Άρθρο 33	Άρθρο 2 παρ. 1 και άρθρο 5 του Ν.3310/05, όπως ισχύει μετά το άρθρο 5 του Ν.3414/05 και αριθμ. 20977/07 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας(Β'1673).
Άρθρο 34	άρθρ.6 του Ν.3310/05, όπως ισχύει μετά το άρθρο 6 του Ν.3414/05
Άρθρο 35	άρθρο 4 του Ν.3263/04, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 6. γ) του άρθρου 4 του ν. 3481/06 και οι αποφάσεις Δ17α/03/101/ΦΝ 437/18.10.04 (Β'1581)και Δ17α/07/14/ΦΝ 437/7.2.05(Β'182) του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ.
Άρθρο 36	Άρθρο 6 παρ. 1,2,3 του Ν 1418/84, άρθρο 28 παρ 2α, άρθρο7 παρ.2 του Ν 1418/84, άρθρο 28 παρ. 1,2,3,5,6 του Π.Δ. 609/85 παρ 2β του άρθρου 46 του Ν3316/05 με την οποία καταργήθηκε η παρ 5 του άρθρου 6 του Ν1418/85, άρθρο 59 παρ. 2 του Π.Δ. 609/85 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 του Π.Δ. 218/99 και άρθρο 9 παρ. 4 του Ν.3263/04
Άρθρο 37	άρθρο 7 παρ. 1 του Ν.1418/84, άρθρο 6 παρ. 2 εδάφιο τελευταίο του Ν.1418/84, άρθρο 34 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του Π.Δ.218/99 και 28 παρ.4 του Π.Δ.609/85, άρθρο 8 παρ.4 του Ν.2576/98 και παρ. 2 της απόφασης αριθμ. ΔΙΠΑΔ/889/27-11-2002 (Β'1'6)
Άρθρο 38	άρθρο 6 παρ.6 του Ν.1418/85 όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 2 του Ν 2229/84. (οι παράγραφοι 5 και 7 του άρθρου 6 του ν. 1418/84, όπως ισχύουν καταργήθηκαν με την παρ, 2 β) του άρθρου 46 του ν. 3316/05).
Άρθρο 39	άρθρο 35 παρ.1,2,3,4,5, του Π.Δ.609/85
Άρθρο 40	άρθρο 9 παρ 1,2,3 του Ν.3263/04, η παράγραφος 9 του άρθρου 6 του 1418/84 που προστέθηκε με την παρ 11 του άρθρου 2 του Ν.2229/94 και καταργήθηκε με το άρθρο 12 παρ 3δ του Ν.3263/04
Άρθρο 41	παρ 8 του άρθρου 6 του Ν.1418/84 όπως ισχύει μετά την παρ 1α του άρθρου 46 του Ν.3316/05, άρθρο 49 του Ν.1914/90 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 47 του Ν.1959/91 και άρθρο 8 παρ.4 του 679/77 όπως προστέθηκε με την παρ.3 του άρθρου 5 του Ν.2229/94

Άρθρο 42	άρθρο 38 του Ν.3316/05
Άρθρο 43	άρθρο 6 παρ 4 του Ν.1418/84, άρθρο 31 του Π.Δ. 609/85
Άρθρο 44	άρθρο 29 του Π.Δ.609/85 όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 2 του άρθρου 16 του Π.Δ.218/99
Άρθρο 45	άρθρο 1 παρ.7 του Ν.2229/94 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου δέκατου τρίτου του Ν.2338/95, άρθρο 30 του Π.Δ.609/85 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 του Π.Δ.218/99 και ισχύει μετά τον Ν.3316/05 (άρθρο 31 παρ.5) και το άρθρο 4 παρ.11 του Ν.1418/84 όπως προστέθηκε με την παρ.6 του άρθρου 1 του Ν.2229/94 και αντικαταστάθηκε με την παρ.7 του άρθρου 5 του Ν.2940/01
Άρθρο 46	άρθρο 32 του Π.Δ.609/85, άρθρο 5 παρ. 4 του Ν 1418/84 ,όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.3 του άρθρου 2 του Ν.2229/94, παράγραφο 2 τελευταίο εδάφιο και παράγραφο 3 του άρθρου 10 του ν. 1418/1984 και το άρθρο 7 του Π.Δ.368/94
Άρθρο 47	άρθρο 33 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 48	άρθρο 5 παρ.4 του Ν.1418/84 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 2 του Ν.2229/94 και άρθρο 36 παρ. 1 – 8 του Π.Δ.609/85 και άρθρο 6 παρ.3 του Ν.3263/04
Άρθρο 49	άρθρο 5 του Ν.3263/04. (η παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 1418/84 κατά το μέρος που αναφέρονται στις ποινικές ρητρες, καθώς και οι παρ. 9 – 12 του άρθρου 36 του Π.Δ. 609/85 καταργήθηκαν με την παρ. 3 ζ) του άρθρου 12 του ν. 3263/04).
Άρθρο 50	άρθρο 5 παρ. 4 και 5 (όπως τροποποιήθηκε με άρθρο 2 παρ.4 του Ν.2229/94) του Ν.1418/84 και άρθρο 37 παρ. 1-3 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 51	άρθρο 5 παρ. 9 του Ν.1418/84 όπως τροποποιήθηκε με την παρ.7 του άρθρου 2 του Ν.2229/94 και αναριθμήθηκε σε παρ. 11 με το άρθρο 1 του Ν.2940/01, η ΠΥΣ 248/3-7-95 (Α'147) καθώς και το άρθρο 1 παρ.44 του Ν2412/96, άρθρο 4 του Π.Δ.166/03 και άρθρο 39 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 52	άρθρο 6 παρ.1 του Ν.1418/84, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 2 του Ν.2229/94 και άρθρο 38 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 53	άρθρο 5 παρ. 9,10,12 του Ν.1418, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του Ν.1947/91 και αντικαταστάθηκε από την παρ. 6 του άρθρου 2 του Ν.2229/94 και ισχύουν μετά το Π.Δ.166/03, άρθρο 40 του Π.Δ.609/85 και άρθρο 10 του Ν.3263/04
Άρθρο 54	άρθρο 10 του Ν.1418/84 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 παρ.21 του Ν.2052/92 και με τις παρ.15 και 16 του άρθρου 2 του Ν.2229/94, άρθρο 41 του Π.Δ.609/85 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 του Π.Δ.218/99 και η απόφαση αριθμ. Δ17α/10/40/ΦΝ294/7.12.92
Άρθρο 55	άρθρο 42 του Π.Δ. 609/85
Άρθρο 56	άρθρο 44 του Π.Δ.609/85 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παρ.1 του Π.Δ.368/94 (Α'201) και άρθρο 2 του Π.Δ.210/97 (Α'166)
Άρθρο 57	άρθρο 8 παρ.1 και 2 του Ν.1418/84, άρθρο τέταρτο παρ. 1 του Ν.2372/96, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου τέταρτου του ν. 3621/07, άρθρο 2 παρ.2 του Ν. 2940/01, όπως

	αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3481/06, άρθρο 2 παρ. 12 και 13 του Ν. 2229/94, άρθρο δέκατο τρίτο παρ. 3 του Ν. 2338/95, άρθρο 8 παρ. 3 του Π.Δ.23/93, άρθρο 8 παρ. 3 του Π.Δ.334/00, άρθρο μόνο παρ. 1 και 2 του Π.Δ.402/96 άρθρο 1 παρ.1 και άρθρο 2 του Π.Δ.210/97, άρθρο μόνο παρ.1 και 2 του Π.Δ.286/94 άρθρο 3 και 13 παρ.2 του Π.Δ.368 /94 και Δ17α/08/78/Φ.Ν.357/3-11-95 (Β'941) και Δ17α/07/45/Φ.Ν.380/27-5-1996 (Β' 409) αποφάσεις του αναπληρωτή Υπουργού και του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. αντίστοιχα., άρθρο 15 παρ. 2 του Ν.3212/03 και άρθρο 8 παρ. 1 του Ν.3263/04
Άρθρο 58	άρθρο 7 παρ.3, 4 και 6 του Ν.1418/84 και άρθρο 45 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 59	Οι αποφάσεις του Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ αριθμ. ΔΕΕΠ/οικ. 502/13.10.2000 (Β'1265), ΔΙΠΑΔ/οικ. 611/24.7.01 (Β'1013), ΔΙΠΑΔ/οικ. 501/1.7.2003 (Β'928) και απόφαση 64517/ Ε.Υ.Σ., 6195/2.10.2003(1539 Β') των Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και ΥΠΕΧΩΔΕ και παρ. 4 του άρθρου τέταρτου του ν. 2372/ 1996.
Άρθρο 60	άρθρο 46 του Π.Δ.609/85, άρθρο 6 παρ.1 του Ν.1418/84 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 2 του Ν.2229/94
Άρθρο 61	άρθρο 6 του Ν.3263/04, όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 9 του άρθρου 4 του ν. 3481/06. (το σχετικό άρθρο 47 του Π.Δ. 609/85 καταργήθηκε με την παρ. 3 η) του άρθρου 12 του ν. 3263/04).
Άρθρο 62	άρθρο 9 παρ. 2 του Ν.1418/84 και άρθρο 48 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 63	άρθρο 9 παρ. 4 του Ν.1418/84 και άρθρο 49 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 64	άρθρο 9 παρ. 1 και 3 του Ν/1418/84 και άρθρο 50 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 65	άρθρο 5 παρ. 6 του Ν.1418/84 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν.2229/94 και άρθρο 51παρ. 1-4 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 66	άρθρο 5 παρ. 7 του Ν.1418/84 όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 του Ν.2940/01 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 παρ. 2 του Ν.3263/04
Άρθρο 67	άρθρο 1 της απόφασης του Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ αριθμ. Δ17α/01/13/ΦΝ 430/ 27.2.2002 (Β'267)
Άρθρο 68	άρθρο 5 παρ. 8 του Ν.1418/84 όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 του Ν.2940/01 και το άρθρο. 7 παρ. 1 του Ν.3263/04 και τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3481/06.
Άρθρο 69	άρθρο 2 της απόφασης του Υφυπουργού αριθμ. Δ17α/01/13/ΦΝ 430/ 27.2.2002 (Β'267)
Άρθρο 70	άρθρο 35 παρ. 6 και 7 του Π.Δ.609/85και άρθρο 51 παρ. 5 και 6 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 71	άρθρο 52 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 72	άρθρο 11 παρ. 5 του Ν.1418/84 και άρθρο 56 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 73	άρθρο 53 του Π.Δ.609/85, άρθρο 11 παρ. 1 και 2 του Ν.1418/84, τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 8 του Ν.1418/84 όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ.1 του άρθρου τέταρτου του Ν.2372/96, τελευταίο εδάφιο της παρ.2 του άρθρου 11 του

	N.1418/84 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 17 του άρθρου 2 του Ν.2229/94 και η απόφαση οικ/433/19.9.2000 (ΦΕΚ Β' 1176) του ΥΠΕΧΩΔΕ
Άρθρο 74	άρθρο 54 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 75	άρθρο 55 του Π.Δ.609/85 και η απόφαση του Υφυπουργού αριθμ. ΔΕΕΠΠ/οικ.433/19.9.2000,(Β'1176), άρθρο 11 παρ.1, 3 και 4 του Ν. 1418/84
Άρθρο 76	άρθρα 12 παρ. 1 του Ν.1418/84, όπως αρχικά αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παρ. 1 του Ν.2940/01και ισχύει μετά τη νέα αντικατάστασή του με το άρθρο 15 παρ. 3 του Ν.3212/03, άρθρο 12 παρ. 3 του Ν.1418/84 όπως ισχύει μετά την προσθήκη δύο εδαφίων με το άρθρο 3 παρ. 1 του Ν.2229/94 και άλλων δύο εδαφίων με το άρθρο 3 παρ. 2 του Ν. 2940/01, άρθρο 12 παρ. 8 του Ν.1418/84 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παρ. 1 του Ν. 2229/94, άρθρο 12 παρ. 11 του Ν.1418/84 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 του Ν. 2576/98 και άρθρο 57 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 77	άρθρο 13 του Ν.1418/84 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 3 παρ. 3 του Ν. 2940/01 και την παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3481/06.
Άρθρο 78	άρθρο 14 του Ν.1418/84
Άρθρο 79	άρθρο 58 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 80	άρθρο 15 παρ.1,2,3 και 4 του Ν.1418/84, όπως τροποποιήθηκαν με τις παρ.1 και 2 του άρθρου 4 του Ν.2229/94, άρθρο 35 παρ. 2 του Ν.3164/03, άρθρο 2 παρ. 8 και άρθρο 3 του Π.Δ. 60/2007, άρθρο 7 της απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ αρ. Δ17α/03/74/ΦΝ 312/16-12-1994 (Β'953) και ν. 2155/1993 «Κύρωση Συμφωνίας για τον ΕΟΧ..» (Α'104) και απόφαση 69/2006 της μικτής επιτροπής του ΕΟΧ (L 245/7-9-2006)
Άρθρο 81	άρθρο 15 παρ.5 του Ν.1418/84 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.3 του άρθρου 4 του Ν.2229/94, άρθρο 35 παρ.2 του Ν.3164/03, άρθρο 2 του Ν.2938/01, άρθρο 7 της απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ Δ17α/03/74/ΦΝ312/16.12.1994 (Β'953).
Άρθρο 82	άρθρο 15 παρ. 5 εδάφιο δεύτερο, παρ.6 του Ν.1418/84, όπως προστέθηκε με το άρθρο 4 παρ.4 του Ν.2229/94, παρ. 2 του άρθρου 35 του Ν.3164/03 και άρθρα 1, 2, 3, 4 και 5 του Π.Δ.278/99
Άρθρο 83	άρθρο 3 του Π.Δ. 278/99
Άρθρο 84	άρθρο 4 του Π.Δ. 278/99
Άρθρο 85	άρθρο 5 του Π.Δ. 278/99
Άρθρο 86	άρθρα 6, 7 και 11 του Π.Δ.278/99, άρθρα 7 και 8 του Ν.3260/04
Άρθρο 87	άρθρα 8 και 9 του Π.Δ.278/99
Άρθρο 88	άρθρο 10 του Π.Δ.278/99
Άρθρο 89	άρθρο 12 του Π.Δ.278/99
Άρθρο 90	άρθρο 13 του Π.Δ.278/99
Άρθρο 91	άρθρο 14 του Π. Δ.278/99
Άρθρο 92	άρθρο 16 παρ. 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12 και 16 του Ν.1418/84, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν.2940/01, παρ. 4 του

	άρθρου 15 του Ν.3212/03 και άρθρο 1 της υπουργικής απόφασης Δ17α/04/50/ΦΝ 430/ 2-10-2001, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 της απόφασης αριθμ. Δ15/οικ/1056/20.1.06 (Β'102).
Άρθρο 93	Άρθρο 16 παρ. 14 τελευταίο εδάφιο του ν. 1418/84, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 2940/01 και υπουργική απόφαση αρ. Δ17α/03/44/ΦΝ 312/20.8.01 (Β'1114)
Άρθρο 94	άρθρο 16 παρ.13,14 και 15 του Ν.1418/84, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν.2940/01 και άρθρο 1 και 2 της υπουργικής απόφασης αρ. Δ17α/04/50/ ΦΝ. 430/2-10-01(Β'1314'), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 της απόφασης αριθμ. Δ15/οικ/1056/20.1.06 (Β'102) του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ..
Άρθρο 95	άρθρο 2 της υπουργικής απόφασης αρ. Δ17α/04/50/ ΦΝ. 430/2-10-01(Β'1314) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 της απόφασης αριθμ. Δ15/οικ/1056/20.1.06 (Β'102) του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ.
Άρθρο 96	άρθρο 3 της υπουργικής απόφασης αρ. Δ17α/04/50/ΦΝ 430/2-10-01(Β'1314) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 της απόφασης αριθμ. Δ15/οικ/1056/20.1.06 (Β'102) του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ.
Άρθρο 97	άρθρο 4 της υπουργικής απόφασης αρ. Δ17α/04/50/ΦΝ 430/2-10-01(Β'1314), όπως αντικαταστάθηκε με την αριθμ.Δ15/οικ/17294/1-6-05 υπουργική απόφαση και τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 της απόφασης αριθμ. Δ15/οικ/1056/20.1.06 (Β'102), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση αριθμ. Δ15/οικ/1179/19-1-2007 (ΦΕΚ Β' 106) του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ.
Άρθρο 98	άρθρο 5 της υπουργικής απόφασης αρ. Δ17α/04/50/ΦΝ 430/2-10-01(Β'1314), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 της απόφασης αριθμ. Δ15/οικ/1056/20.1.06 (Β'102), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση αριθμ. Δ15/οικ/1179/19-1-2007 (ΦΕΚ Β' 106) του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ.
Άρθρο 99	παρ. 29, 31 και 32 του άρθρου 16 , όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν.2940/01 και οι ανωτέρω παράγραφοι αναριθμήθηκαν σε παραγράφους 28, 30, 31 με την παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3481/06 και Π.Δ.105/04
Άρθρο 100	άρθρο 16 παρ.18,19,20,21,22,23,24,25,26,27,28 του Ν.1418/84, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν.2940/01 και τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3481/06 και καταργουμένης της παρ. 23 αναριθμούνται οι υπόλοιπες σε παρ. 23, 24, 25, 26 και 27, άρθρο 15 παρ. 5 του Ν.3212/03 και άρθρο 42 παρ.6 του Ν.3316/05
Άρθρο 101	άρθρο 6 της υπουργικής απόφασης αρ. Δ17α/04/50/ΦΝ 430/2-10-01(Β'1314) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 της απόφασης αριθμ. Δ15/οικ/1056/20.1.06 (Β'102), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση αριθμ. Δ15/οικ/1179/19-1-2007 (ΦΕΚ Β' 106) του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ.
Άρθρο 102	άρθρο 16 του Ν.1418/84, παρ. 40, 41, και 42, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν.2940/01 και οι ανωτέρω παράγραφοι αναριθμήθηκαν σε 39, 40, 41 με την παρ. 4 του

	άρθρου 4 του ν. 3481/06 και η παρ. 39 αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου τέταρτου του ν. 3621/07 και υπουργικές αποφάσεις αρ. Δ17α/02/59/ΦΝ430/8-8-02 και αρ. Δ17α/08/35/ΦΝ430/8-4-03 η οποία ακυρώθηκε με την αρ. 1443/07 απόφαση του ΣτΕ.
Άρθρο 103	άρθρο 1 της υπουργικής απόφασης αρ. Δ17α/01/54/ΦΝ 430/17-10-01(Β'1418)
Άρθρο 104	άρθρο 16 παρ. 15 του Ν.1418/84, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν.2940/01 και άρθρο 2 παρ.1 και 2 της υπουργικής απόφασης αρ. Δ17α/01/54/ΦΝ 430/17-10-01 (Β'1418)
Άρθρο 105	άρθρα 7 έως 10 της υπουργικής απόφασης αρ. Δ17α/04/50/ΦΝ 430/2-10-01 όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 7 και 9 της απόφασης αριθμ. Δ15/οικ/1056/20.1.06 (Β'102) του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και τελευταίο εδάφιο της παρ. 13 του άρθρου 17 του ν. 1418/1984
Άρθρο 106	άρθρο 16 παρ. 15 του Ν.1418/84 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν.2940/01, άρθρο 11 της υπουργικής απόφασης αρ. Δ17α/04/50/ΦΝ 430/2-10-01 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 της απόφασης αριθμ. Δ15/οικ/1056/20.1.06 (Β'102) του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ.
Άρθρο 107	άρθρο 17 παρ. 1 του Ν.1418/84, παρ. 2 του άρθρου 13 του Ν.2576/98 και άρθρο 15,17 και 18 της υπουργικής απόφασης ΕΔ2α/01/27/ΦΝ.294/18.3.1985,(Β'170) όπως ισχύει (τα λοιπά άρθρα της εν λόγω απόφασης θεωρούνται καταργημένα, δεδομένου τα θέματα αυτά ρυθμίστηκαν εκ νέου με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 2940/01).
Άρθρο 108	άρθρο 17 παρ. 6 του Ν.1418/84, άρθρο 2 του Π.Δ.472/85, άρθρο 17 της υπουργικής απόφασης ΕΔ2α/01/27/ΦΝ.294/18.3.1985, (Β'170) όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 10 της απόφασης αριθμ. Δ15/οικ/1056/ 20.1.2006 (Β'102) του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ. άρθρο 4 παρ. 15 του Ν.2229/94, όπως τροποποιήθηκε με την παρ.4 του άρθρου δωδέκατου του Ν.2338/95 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 42 παρ.7 του Ν.3316/05 και τελευταίο εδάφιο της παρ. 14 του άρθρου 17 του Ν.1418/84, όπως προστέθηκε με το άρθρο 5 παρ. 5 του Ν.2940/01
Άρθρο 109	άρθρο 17 παρ. 7 του Ν.1418/84, άρθρο 4 του Π.Δ.472/85 και άρθρο 10 του Π.Δ.368/94
Άρθρο 110	άρθρο 17 παρ. 8 του Ν.1418/84, άρθρο 5 του Π.Δ.472/85 και άρθρο 60 παρ. 1 και 2 του Π.Δ.609/85
Άρθρο 111	Άρθρο 2 του Π.Δ. 60/2007 παρ. 1, 2α), β), 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11α), β), δ), 12, 13, 14,
Άρθρο 112	Άρθρο 3 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 113	Άρθρο 4 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 114	Άρθρο 6 του Π.Δ. 60/2207παρ. 1γ), 2
Άρθρο 115	Άρθρο 7 του Π.Δ. 60/2007 παρ. 1α), 2
Άρθρο 116	Άρθρο 8 του Π.Δ. 60/2007 παρ. 1, 2, 3, 4, 5α), 9
Άρθρο 117	Άρθρο 9 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 118	Άρθρο 11 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 119	Άρθρο 12 του Π.Δ. 60/2007

Άρθρο 120	Άρθρο 16 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 121	Άρθρο 17 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 122	Άρθρο 18 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 123	Άρθρο 22 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 124	Άρθρο 24 του Π.Δ. 60/2007 παρ. 1α), β), δ), 2, 3, 4
Άρθρο 125	Άρθρο 25 του Π.Δ. 60/2007 παρ. 1, 4
Άρθρο 126	Άρθρο 26 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 127	Άρθρο 27 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 128	Άρθρο 28 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 129	Άρθρο 28Α του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 130	Άρθρο 29 του Π.Δ. 60/2007 παρ. 1γ, 2, 3, 4 πλην των εδαφίων 5 και 7.
Άρθρο 131	Άρθρο 30 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 132	Άρθρο 31 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 133	Άρθρο 32 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 134	Άρθρο 33 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 135	Άρθρο 34 του Π.Δ. 60/2007 παρ. 1, 2, 3, 4, 5α), β), δ), ε) πλην τελευταίου εδαφίου για ανταγωνιστικό διάλογο
Άρθρο 136	Άρθρο 35 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 137	Άρθρο 36 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 138	Άρθρο 37 του Π.Δ. 60/2007 παρ. 1α), β), γ), δ), ε), η)
Άρθρο 139	Άρθρο 38 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 140	Άρθρο 39 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 141	Άρθρο 40 του Π.Δ. 60/2007 παρ. 1, 2, 3, 4 πλην τελευταίου εδαφίου για συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών
Άρθρο 142	Άρθρο 41 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 143	Άρθρο 42 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 144	Άρθρο 43 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 145	Άρθρο 44 του Π.Δ. 60/2007 πλην τελευταίου εδαφίου για συμβάσεις υπηρεσιών
Άρθρο 146	Άρθρο 45 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 147	Άρθρο 46 του Π.Δ. 60/2007 παρ. 1, 2α ι), β), γ), ε), στ), ζ), η), 3, 4, 6
Άρθρο 148	Άρθρο 47 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 149	Άρθρο 48 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 150	Άρθρο 49 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 151	Άρθρο 50 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 152	Άρθρο 51 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 153	Άρθρο 52 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 154	Άρθρο 53 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 155	Άρθρο 54 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 156	Άρθρο 55 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 157	Άρθρο 56 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 158	Άρθρο 57 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 159	Άρθρο 67 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 160	Άρθρο 68 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 161	Άρθρο 69 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 162	Άρθρο 70 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 163	Άρθρο 71 του Π.Δ. 60/2007

Άρθρο 164	Άρθρο 72 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 165	Άρθρο 73 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 166	Άρθρο 74 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 167	Άρθρο 75 του Π.Δ. 60/2007
Άρθρο 168	Άρθρο 76 του Π.Δ. 60/2007
	Τα προηγούμενα προεδρικά διατάγματα προσαρμογής στην κοινοτική νομοθεσία αριθμ. 334/2000 (Α'279) και 336/2002 (Α'281) καταργούνται με την παρ. 2 ε) και στ) του άρθρου 77 του Π.Δ. 60/2007.
Άρθρο 169 Άρθρο 170 Άρθρο 171 Άρθρο 172 Άρθρο 173 Άρθρο 174 Άρθρο 175	Άρθρο 1 του ν. 2522/1997 (Α' 178) Άρθρο 2 του ν. 2522/97 Άρθρο 3 του ν. 2522/97 Άρθρο 4 του ν. 2522/97 Άρθρο 5 του ν. 2522/97 Άρθρο 6 του ν. 2522/97 Άρθρο 7 του ν. 2522/97
Άρθρο 176	άρθρο 21 του Ν.1418/84, όπως τροποποιήθηκε με την παρ.16 του άρθρου 4 του Ν.2229/94 και Π.Δ. 121/01
Άρθρο 177	άρθρο 22 του Ν.1418/84, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο πέμπτο του Ν.2719/99 και πρώτο εδάφιο της παρ.10 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.6 του άρθρου 5 του Ν.2940/01 και συμπληρώθηκε με την παρ.2 του άρθρου 14 του Ν.3044/02, παρ.1 του άρθρου 8 του Ν.2576/98
Άρθρο 178	άρθρο 20 του Ν.418/84
Άρθρο 179	άρθρο 4 παρ.7,8, άρθρο 5 παρ.6,9, άρθρο 7 παρ.7, άρθρο 8 παρ.5, άρθρο 9 παρ.3, άρθρο 10 παρ.11, άρθρο 11 παρ.2,3, 6, άρθρο 12 παρ.12 και άρθρο 18 του Ν.1418/84
Άρθρο 180	άρθρο 19 παρ.1,2,3,4, του ν. 1418/84, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 3481/06 και τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου έβδομου του ν. 3621/07, απόφαση αριθ. Δ17γ/08/45/Φ.2.2.1 / 13-3-07 (Β'447) του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και άρθρο 27 παρ.4 του ν. 1418/84.
Άρθρο 181	άρθρο 28 παρ. 2 του Ν.1418/84
Άρθρο 182	Παραρτήματα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 2 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΣΤΟΙΧΕΙΟ β) (*)

NACE (1)

Τίτλος ΣΤ			Κατασκευές		Κωδικός CPV
Τμήμα	Ομάδα	Τάξη	Περιγραφή	Σημειώσεις	
45			Κατασκευές	Το τμήμα αυτό περιλαμβάνει: νέες κατασκευές, αποκατάσταση και συνθήσεις επισκευές	45000000
	45.1		Προετοιμασία εργοταξίου		45100000
		45.11	Κατεδάφιση κτηρίων και εκτέλεση χωματουργικών εργασιών	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — αποξήλωση ή κατεδάφιση κτηρίων και άλλων κατασκευών — εκκαθάριση εργοταξίων — χωματουργικά έργα: εκσκαφές, επιχώματα-τώσεις, επιπέδωση και ισοπέδωση εργοταξίων, εκσκαφή τάφρων, αφαίρεση βράχων, ανατινάξεις κ.λ.η. — προπαρασκευή εργοταξίων ορυχείων: — αφαίρεση υπερφορτίσεων και λοιπές εργασίες διαμόρφωσης και προετοιμασίας γηπέδων και χώρων εκμετάλλευσης ορυχείων Η τάξη αυτή περιλαμβάνει επίσης: — αποστράγγιση εργοταξίων — αποστράγγιση αγροτικών ή δασικών εκτάσεων	45110000
		45.12	Δοκιμαστικές γεωτρήσεις	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — δοκιμαστικές διατρήσεις και γεωτρήσεις καθώς και πυρηνοληψία για κατασκευαστικούς, γεωφυσικούς, γεωλογικούς ή συναφείς σκοπούς Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — γεώτρηση φρεατίων άντλησης πετρελαίου ή φυσικού αερίου, βλέπε 11.20 — γεώτρηση φρεατίων ύδατος, βλέπε 45.25 — διάνοιξη φρεατίων, βλέπε 45.25 — αναζήτηση κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου, γεωφυσική, γεωλογική και σεισμική έρευνα, βλέπε 74.20	45120000
	45.2		Κατασκευή πλήρων κτηρίων και τεχνικών έργων ή μερών τους: έργα πολιτικού μηχανικού		45200000

(*) Σε περίπτωση διασταμένων ερμηνειών μεταξύ CPV και NACE, εφαρμόζεται η ονοματολογία NACE.

NACE (1)				Κωδικός CPV	
Τίτλος ΣΤ		Κατασκευές			
Τμήμα	Ομάδα	Τάξη	Περιγραφή	Σημειώσεις	
	45.21		Κατασκευή κτιρίων και τεχνικών έργων πολιτικού μηχανικού	<p>Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: κατασκευή κάθε τύπου κτιρίων κατασκευή τεχνικών έργων πολιτικού μηχανικού:</p> <p>γεφυρών (περιλαμβανομένων και των γεφυρών για υπεριψωμένους αυτοκινητόδρομους), κοιλαδογεφυρών, σιδηράγων και υπογείων διαβάσεων αγωγών και γραμμών επικοινωνιών και παροχής ηλεκτρικού ρεύματος για μεγάλες αποστάσεις</p> <p>αγωγών και γραμμών επικοινωνιών και παροχής ηλεκτρικού ρεύματος για αστικά κέντρα· βοηθητικών αστικών έργων συναρμολόγηση και ανέγερση προκατασκευασμένων κατασκευών στο εργοτάξιο</p> <p>Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: υπηρεσίες συναφείς με την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου, βλέπε 11.20</p> <p>ανέγερση πλήρων προκατασκευασμένων κατασκευών από τμήματα ίδιας κατασκευής που δεν είναι από σκυρόδεμα, βλέπε τμήματα 20, 26 και 28</p> <p>κατασκευαστικά έργα (εκτός από κτίρια) σταδίων, κολυμβητηρίων, γυμναστηρίων, γηπέδων τένις, γηπέδων γκολφ και λοιπών αθλητικών εγκαταστάσεων, βλέπε 45.23, εγκαταστάσεις παροχών σε κτίρια, βλέπε 45.3</p> <p>αποπεράτωση κτιρίων, βλέπε 45.4</p> <p>δραστηριότητες αρχιτέκτονος και πολιτικού μηχανικού, βλέπε 74.20</p> <p>διαχείριση κατασκευαστικών έργων, βλέπε 74.20</p>	4521000 0
	45.22		Κατασκευή στεγών και δομικών σκελετών κτιρίων	<p>Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: κατασκευή στεγών τοποθέτηση επικαλύψεων στεγών στεγάνωση</p>	4522000 0
	45.23		Κατασκευή αυτοκινητοδρόμων, οδών, αεροδρομίων και αθλητικών εγκαταστάσεων	<p>Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: κατασκευή αυτοκινητοδρόμων, οδών αστικού και υπεραστικού δικτύου, άλλων αμαξιών οδών και πεζοδρόμων κατασκευή σιδηροδρομικών έργων κατασκευή διαδρόμων αεροδρομίων κατασκευαστικά έργα (εκτός από κτίρια) σταδίων, κολυμβητηρίων, γυμναστηρίων, γηπέδων τένις, γηπέδων γκολφ και λοιπών αθλητικών εγκαταστάσεων διαγράμμιση οδικών επιφανειών και χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων</p> <p>Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: προκαταρκτικά χωματουργικά έργα, βλέπε 45.11</p>	προκαταρκτικά χωματουργικά έργα, βλέπε 45.11

Τίτλος ΣΤ			Κατασκευα		Κωδικός CPV
Τμήμα	Ομάδα	Τάξη	Περιγραφή	Σημειώσεις	
		45.24	Κατασκευή υδραυλικών και λιμενικών έργων	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: κατασκευή: υδάτινων οδών, λιμενικών και ποτάμιων έργων, λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες), κλεισιόδων κ.λ.η. φραγμάτων και αναχωμάτων βυθοκορήσεις υποβρύχια έργα	45240000
		45.25	Εκτέλεση λοιπών κατασκευαστικών εργασιών ειδικής φύσης	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: κατασκευαστικές δραστηριότητες που εξειδικεύονται σε τομέα κοινό σε διάφορα είδη κατασκευών και απαιτούν ειδικευμένο προσωπικό ή εξοπλισμό: κατασκευή θεμελιώσεων, περιλαμβανομένης και της έμπτηξης πιασάλων γεώτρηση και κατασκευή φρεατίων ύδατος, εκσκαφή φρεάτων ανέγερση μη ιδιοκατασκευασμένων χαλύβδινων στοιχείων κάμψη χάλυβα οπτοπλινθοδομή και λιθοδομή ανέγερση και αποξήλωση ικριωμάτων και εξεδρών εργασίας, περιλαμβανομένης της εκμίσθωσης ικριωμάτων και εξεδρών εργασίας ανέγερση καπνοδόχων και βιομηχανικών κλιβάνων Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: εκμίσθωση ικριωμάτων χωρίς την ανέγερση και την αποξήλωσή τους, βλέπε 71.32	45250000
	45.3		Εγκαταστάσεις παροχών σε κτίρια		45300000
		45.31	Καλωδιώσεις και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: εγκατάσταση σε κτίρια και άλλες κατασκευές: ηλεκτρικών καλωδιώσεων και εξαρτημάτων συστημάτων τηλεπικοινωνίας ηλεκτρικών εγκαταστάσεων θέρμανσης οικιακών κεραιών και σηματοληπτικών συστημάτων συναγερμού πυρκαγιάς συστημάτων αντιδιαρρηκτικού συναγερμού ανελευστήρων και κυλιόμενων κλιμάκων αλεξικέραυνων κ.λ.η.	45310000

NACE(1)			Κατασκευές		Κωδικός CPV
Τίτλος ΣΤ			Περιγραφή	Σημειώσεις	
Τμήμα	Ομάδα	Τάξη			
		45.32	Μονώσεις	<p>Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: εργασίες θερμομόνωσης, ηχομόνωσης ή μόνωσης κατά των δονήσεων σε κτίρια ή άλλα κατασκευαστικά έργα</p> <p>Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: στεγανοποίηση, βλέπε 45.22</p>	45320000
		45.33	Υδραυλικές εγκαταστάσεις	<p>Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: εγκατάσταση σε κτίρια και άλλες κατασκευές: υδραυλικού εξοπλισμού και ειδών υγιεινής εγκαταστάσεων φυσικού αερίου εξοπλισμού και αγωγών θέρμανσης, εξαερισμού, ψύξης ή κλιματισμού και συστημάτων καταιονισμού (σπρίνκλερ) Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: εγκατάσταση και επισκευή ηλεκτρικών εγκαταστάσεων θέρμανσης, βλέπε 45.31</p>	45330000
		45.34	Λοιπές εγκαταστάσεις παροχών σε κτίρια	<p>Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: εγκατάσταση συστημάτων φωτισμού και σηματοδότησης οδών, σιδηροδρόμων, αεροδρομίων και λιμένων εγκατάσταση σε κτίρια ή άλλες κατασκευές εξαρτημάτων και μόνιμων προσαρτημάτων που δεν κατατάσσονται αλλού</p>	45340000
	ASA		Αποπεράτωση κτηρίων		45400000
		45.41	Επιχρίσεις κονιαμάτων	<p>Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: επίχριση σε κτίρια ή άλλες κατασκευές εσωτερικών και εξωτερικών γυψοκονιαμάτων ή γυψομαρμαροκονιαμάτων (στόκου), περιλαμβανομένων και των λεπτών τήξεων που χρησιμοποιούνται ως βάση για το κονίαμα</p>	45410000
		45.42	Λεπτοξυλουργικές εργασίες	<p>Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: τοποθέτηση μη ιδιοκατασκευασμένων θυρών, παραθύρων, πλαισίων για θύρες και παράθυρα, εξοπλισμένων κουζινών, κλιμακοστασίων, εξοπλισμού καταστημάτων και συναφών ειδών, από ξύλο ή άλλα υλικά εσωτερικά τελειώματα όπως οροφές, ξύλινες επενδύσεις τοίχων, κινητά χωρίσματα κλ.η.</p> <p>Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: διάστρωση παρκέτων και άλλων ξύλινων επενδύσεων δαπέδων, βλέπε 45.43</p>	45420000

Τίτλος ΣΤ			Κατασκευή		Κωδικός CPV
Τμήμα	Ομάδα	Τάξη	Περιγραφή	Σημειώσεις	
		45.43	Επενδύσεις και τοίχων δαπέδων	<p>Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: διάστρωση, πλακόστρωση, ανάρτηση ή τοποθέτηση σε κτίρια και άλλες κατασκευές:</p> <p>επενδύσεις τοίχων ή τοποθέτηση κεραμικών, τσιμεντένιων ή λιθολαξευτών πλακιδίων τοίχου ή δαπέδου παρκέτων και άλλων ξύλινων επενδύσεων δαπέδων ταπήτων και επενδύσεων δαπέδων από λινό-τάπητες, περιλαμβανομένων αυτών από ελαστικό ή πλαστικές ύλες επενδύσεων δαπέδων ή τοίχων από μωσαϊκό, μάρμαρο, γρανίτη ή σχιστόλιθο χάρπινων ταπεταριών τοίχου</p>	45430000
		45.44	Χρωματισμοί και τοποθέτηση υαλοπινάκων	<p>Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: εσωτερικούς και εξωτερικούς χρωματισμούς κτιρίων</p> <p>χρωματισμούς έργων πολιτικού μηχανικού τοποθέτηση υαλοπινάκων, καθρεπτών κ.λ.η.</p> <p>Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: τοποθέτηση παραθύρων, βλέπε 45.42</p>	45440000
		45.45	Λοιπές εργασίες αποπεράτωσης κτιρίων	<p>Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: εγκατάσταση ιδιωτικών κολυμβητηρίων</p> <p>ατμοκαθαρισμό, καθαρισμό με αμμορριπή και συναφείς δραστηριότητες για τις εξωτερικές επιφάνειες κτιρίων</p> <p>λοιπές εργασίες αποπεράτωσης κτιρίων και τελειωμάτων π.δ.κ.α.</p> <p>Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: εσωτερικό καθαρισμό κτιρίων και λοιπών κατασκευών, βλέπε 74.70</p>	45450000
	45.5		Εκμίσθωση εξοπλισμού κατασκευών ή κατεδαφίσεων, μαζί με το χειριστή		45500000
		45.50	Εκμίσθωση εξοπλισμού κατασκευών ή κατεδαφίσεων, μαζί με το χειριστή	<p>Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: εκμίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού κατασκευών και κατεδαφίσεων χωρίς χειριστή, βλέπε 71.32</p>	

(¹) Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 303 7/90 του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 1990, για τη στατιστική ονοματολογία των οικονομικών δραστηριοτήτων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ΕΕ L 293 της 24.10.1990, σ. 1)· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/93 της Επιτροπής της 24ης Μαρτίου 1993 (ΕΕ L 83 της 3.4.1993, σ. 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 2 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 9 ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΔΑΦΙΟ

Ι. ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ

Οργανισμοί

Α

- Agence fédérale pour l'Accueil des demandeurs d'Asile — Federaal Agentschap voor Opvang van Asielzoekers
- Agence fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire — Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
- Agence fédérale de Contrôle nucléaire — Federaal Agentschap voor nucleaire Controle
- Agence wallonne à l'Exportation
- Agence wallonne des Télécommunications
- Agence wallonne pour l'Intégration des Personnes handicapées
- Aquafin
- Arbeitsamt der Deutschsprachigen Gemeinschaft
- Archives générales du Royaume et Archives de l'Etat dans les Provinces — Algemeen Rijksarchief en de Provinciën Archief in
- Banque nationale de Belgique — Nationale Bank van België
- Belgisches Rundfunk- und Fernsehzentrum der Deutschsprachigen Gemeinschaft
- Berlaymont 2000
- Bibliothèque royale Albert Ier — Koninklijke Bibliotheek Albert I
- Bruxelles-Propreté - Agence régionale pour la Propreté — Net-Brussel - Gewestelijke Agentschap voor Netheid
- Bureau d'Intervention et de Restitution belge — Belgisch Interventie - en Restitutie bureau
- Bureau fédéral du Plan — Federaal Planbureau
- Caisse auxiliaire de Paiement des Allocations de Chômage — Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen
- Caisse auxiliaire d'Assurance Maladie-Invalidité — Hulpkas voor Ziekte - en Invaliditeitsverzekeringen
- Caisse de Secours et de Prévoyance en Faveur des Marins — Hulp - en Voorzorgskas voor Zeevarenden
- Caisse de Soins de Santé de la Société Nationale des Chemins de Fer Belges — Kas der geneeskundige Verzorging van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen
- Caisse nationale des Calamités — Nationale Kas voor Rampenschade
- Caisse spéciale de Compensation pour Allocations familiales en Faveur des Travailleurs occupés dans les Entreprises de Batellerie — Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen ten Bate van de Arbeiders der Ondernemingen voor Binnenscheepvaart.
- Caisse spéciale de Compensation pour Allocations familiales en Faveur des Travailleurs occupés dans les Entreprises de Chargement, Déchargement et Manutention de Marchandises dans les Ports, Débarcadères, Entrepôts et Stations (συνήθως αναφερόμενη ως «Caisse spéciale de Compensation pour Allocations familiales des Régions maritimes»)

Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen ten Bate van de Arbeiders gebezigd door Ladings - en Lossing-sondernemingen en door de Stuwadoors in de Havens, Losplaatsen, Stapelplaatsen en Stations (συνήθως αναφερόμενη ως «Bijzondere Compensatiekas voor Kindertoeslagen van de Zeevaartgewesten»)

- Centre d'Etude de l'Energie nucléaire — Studiecentrum voor Kernenergie
- Centre de recherches agronomiques de Gembloux
- Centre hospitalier de Mons

- Centre hospitalier de Tournai
- Centre hospitalier universitaire de Liège
- Centre informatique pour la Région de Bruxelles-Capitale — Centrum voor Informatica voor het Brussels Gewest
- Centre pour l'Egalité des Chances et la Lutte contre le Racisme — Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding
- Centre régional d'Aide aux Communes
- Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudiën
- Centrum voor landbouwkundig Onderzoek te Gent
- Comité de Contrôle de l'Electricité et du Gaz — Controlecomité voor Elektriciteit en Gas
- Comité national de l'Energie — Nationaal Comité voor de Energie
- Commissariat général aux Relations internationales
- Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openlucht recreatie
- Commissariat général pour les Relations internationales de la Communauté française de Belgique
- Conseil central de l'Economie — Centrale Raad voor het Bedrijfsleven
- Conseil économique et social de la Région wallonne
- Conseil national du Travail — Nationale Arbeidsraad
- Conseil supérieur de la Justice — Hoge Raad voor de Justitie
- Conseil supérieur des Indépendants et des petites et moyennes Entreprises — Hoge Raad voor de Zelfstandigen en kleine en middelgrote Ondernemingen
- Conseil supérieur des Classes moyennes
- Coopération technique belge — Belgische technische Coöperatie

D

- Dienststelle der Deutschsprachigen Gemeinschaft für Personen mit einer Behinderung
- Dienst voor de Scheepvaart
- Dienst voor infrastructuurwerken van het gesubsidieerd Onderwijs
- Domus Flandria

E

- Entreprise publique des Technologies nouvelles de l'Information et de la Communication de la Communauté
- Export Vlaanderen

F

- Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven
- Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquicultuursector
- Fonds bijzondere Jeugdbijstand
- Fonds communautaire de Garantie des Bâtiments scolaires
- Fonds culturele Infrastructuur
- Fonds de Participation
- Fonds de Vieillessement — Zilverfonds
- Fonds d'Aide médicale urgente — Fonds voor dringende geneeskundige Hulp
- Fonds de Construction d'Institutions hospitalières et médico-sociales de la Communauté française

- Fonds de Pension pour les Pensions de Retraite du Personnel statutaire de Belgacom — Pensioenfond
voor de
Rustpensioenen van het statutair Personeel van Belgacom
- Fonds des Accidents du Travail — Fonds voor Arbeidsongevallen

- Fonds des Maladies professionnelles — Fonds voor Beroepsziekten
- Fonds d'Indemnisation des Travailleurs licenciés en Cas de Fermeture d'Entreprises — Fonds tot
Vergoeding de
in geval van Sluiting van Ondernemingen ontslagen Werknemers
- Fonds du Logement des Familles nombreuses de la Région de Bruxelles-Capitale — Woningfonds van
de grote
Gezinnen van het Brusselse hoofdstedelijk Gewest
- Fonds du Logement des Familles nombreuses de Wallonie
- Fonds Film in Vlaanderen
- Fonds national de Garantie des Bâtiments scolaires — Nationaal Waarborgfonds voor Schoolgebouwen
- Fonds national de Garantie pour la Réparation des Dégâts houillers — Nationaal Waarborgfonds inzake
Kolenmij-
nenschade
- Fonds piscicole de Wallonie
- Fonds pour le Financement des Prêts à des Etats étrangers — Fonds voor Financiering van de Leningen
aan Vreemde
Staten
- Fonds pour la Rémunération des Mousses — Fonds voor Scheepsjongens
- Fonds régional bruxellois de Refinancement des Trésoreries communales — Brussels gewestelijk
Herfinancierings-
fonds van de gemeentelijke Thesaurieën
- Fonds voor flankerend economisch Beleid
- Fonds wallon d'Avances pour la Réparation des Dommages provoqués par des Pompages et des
Prises d'Eau
souterraine

G

- Garantiefonds der Deutschsprachigen Gemeinschaft für Schulbauten
- Grindfonds

H

- Herplaatsingfonds
- Het Gemeenschapsonderwijs
- Hulpfonds tot financieel Herstel van de Gemeenten

I

- Institut belge de Normalisation — Belgisch Instituut voor Normalisatie
- Institut belge des Services postaux et des Télécommunications — Belgisch Instituut voor Postdiensten en
Telecom-
municatie
- Institut bruxellois francophone pour la Formation professionnelle
- Institut bruxellois pour la Gestion de l'Environnement — Brussels Instituut voor Milieubeheer
- Institut d'Aéronomie spatiale — Instituut voor Ruimte - aëronomie
- Institut de Formation permanente pour les Classes moyennes et les petites et moyennes Entreprises
- Institut des Comptes nationaux — Instituut voor de nationale Rekeningen
- Institut d'Expertise vétérinaire — Instituut voor veterinaire Keuring
- Institut du Patrimoine wallon
- Institut für Aus- und Weiterbildung im Mittelstand und in kleinen und mittleren Unternehmen
- Institut géographique nationale — Nationaal geografisch Instituut

- Institution pour le Développement de la Gazéification souterraine — Instelling voor de Ontwikkeling van -ondergrondse Vergassing-
  - Institution royale de Messine — Koninklijke Gesticht van Mesen
  - Institutions universitaires de droit public relevant de la Communauté flamande — Universitaire instellingen van publiek recht afhangende van de Vlaamse Gemeenschap (Πανεπιστημιακά ιδρύματα δημοσίου δικαίου υπαγόμενα στη Φλαμανδική Κοινότητα)
  - Institutions universitaires de droit public relevant de la Communauté française — Universitaire instellingen van publiek recht afhangende van de Franse Gemeenschap (Πανεπιστημιακά ιδρύματα δημοσίου δικαίου υπαγόμενα στη Γαλλόφωνη Κοινότητα)
  - Institut national d'Assurance Maladie-Invalidité — Rijksinstituut voor Ziekte - en Invaliditeitsverzekering
  - Institut national d'Assurances sociales pour Travailleurs indépendants — Rijksinstituut voor de sociale Verzekeringen der Zelfstandigen
  - Institut national des Industries extractives — Nationaal Instituut voor de Extractiebedrijven
  - Institut national de Recherche sur les Conditions de Travail — Nationaal Onderzoeksinstituut voor Arbeidsomstandigheden
  - Institut national des Invalides de Guerre, anciens Combattants et Victimes de Guerre — Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden, Oudstrijders en Oorlogsslachtoffers
  - Institut national des Radioéléments — Nationaal Instituut voor Radio-Elementen
  - Institut national pour la Criminologie et la Criminologie — Nationaal Instituut voor Criminologie en Criminologie
  - Institut pour l'Amélioration des Conditions de Travail — Instituut voor Verbetering van de Arbeidsvoorwaarden
  - Institut royal belge des Sciences naturelles — Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen
  - Institut royal du Patrimoine culturel — Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium
  - Institut royal météorologique de Belgique — Koninklijk meteorologisch Instituut van België
  - Institut scientifique de Service public en Région wallonne
  - Institut scientifique de la Santé publique — Louis Pasteur — Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid Louis Pasteur
  - Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen
  - Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer
  - Instituut voor het archeologisch Patrimonium
  - Investeringsdienst voor de Vlaamse autonome Hogescholen
  - Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant
- ↓
- Jardin botanique national de Belgique — Nationale Plantentuin van België
- K
- Kind en Gezin
  - Koninklijk Museum voor schone Kunsten te Antwerpen
- L
- Loterie nationale — Nationale Loterij
- M
- Mémorial national du Fort de Breendonk — Nationaal Gedenkteken van het Fort van Breendonk
  - Musée royal de l'Afrique centrale — Koninklijk Museum voor Midden-Afrika
  - Musées royaux d'Art et d'Histoire — Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis
  - Musées royaux des Beaux-Arts de Belgique — Koninklijke Musea voor schone Kunsten van België

O

- Observatoire royal de Belgique — Koninklijke Sterrenwacht van België
- Office central d'Action sociale et culturelle du Ministère de la Défense — Centrale Dienst voor sociale en culturele Actie van het Ministerie van Defensie
- Office communautaire et régional de la Formation professionnelle et de l'Emploi
- Office de Contrôle des Assurances — Controledienst voor de Verzekeringen
- Office de Contrôle des Mutualités et des Unions nationales de Mutualités — Controledienst voor de Ziekenfondsen en de Landsbonden van Ziekenfondsen
- Office de la Naissance et de l'Enfance
- Office de Promotion du Tourisme
- Office de Sécurité sociale d'Outre-Mer — Dienst voor de overzeese sociale Zekerheid
- Office for foreign Investors in Wallonie
- Office national d'Allocations familiales pour Travailleurs salariés — Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers
- Office national de l'Emploi — Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
- Office national de Sécurité sociale — Rijksdienst voor sociale Zekerheid
- Office national de Sécurité sociale des Administrations provinciales et locales — Rijksdienst voor sociale Zekerheid van de provinciale en plaatselijke Overheidsdiensten
- Office national des Pensions — Rijksdienst voor Pensioenen
- Office national des Vacances annuelles — Rijksdienst voor jaarlijkse Vakantie
- Office national du Ducroire — Nationale Delcrederedienst
- Office régional bruxellois de l'Emploi — Brusselse gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling
- Office régional de Promotion de l'Agriculture et de l'Horticulture
- Office régional pour le Financement des Investissements communaux
- Office wallon de la Formation professionnelle et de l'Emploi
- Openbaar psychiatrisch Ziekenhuis-Geel
- Openbaar psychiatrisch Ziekenhuis-Rekem
- Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest
- Orchestre national de Belgique — Nationaal Orkest van België
- Organisme national des Déchets radioactifs et des Matières fissiles — Nationale Instelling voor radioactief Afval en Splijtstoffen

P

- Palais des Beaux-Arts — Paleis voor schone Kunsten
- Participatiemaatschappij Vlaanderen
- Pool des Marins de la Marine marchande — Pool van de Zeelieden der Koopvaardij

R

- Radio et Télévision belge de la Communauté française
- Régie des Bâtiments — Regie der Gebouwen
- Reproductiefonds voor de Vlaamse Musea
- Service d'Incendie et d'Aide médicale urgente de la Région de Bruxelles-Capitale — Brusselse hoofdstedelijk Brandweer en dringende medische Hulp

S

- Société belge d'Investissement pour les pays en développement — Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden
- Société d'Assainissement et de Rénovation des Sites industriels dans l'Ouest du Brabant wallon
- Société de Garantie régionale
- Sociaal economische Raad voor Vlaanderen
- Société du Logement de la Région bruxelloise et sociétés agréées — Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij en erkende maatschappijen

— Société publique d'Aide à la Qualité de l'Environnement

— Société publique d'Administration des Bâtiments scolaires bruxellois

— Société publique d'Administration des Bâtiments scolaires du Brabant wallon

— Société publique d'Administration des Bâtiments scolaires du Hainaut

— Société publique d'Administration des Bâtiments scolaires de Namur

— Société publique d'Administration des Bâtiments scolaires de Liège

— Société publique d'Administration des Bâtiments scolaires du Luxembourg

— Société publique de Gestion de l'Eau

— Société wallonne du Logement et sociétés agréées

— Sofibail

— Sofibru

— Sofico

T

— Théâtre national

— Théâtre royal de la Monnaie — De Koninklijke Muntchouwburg

— Toerisme Vlaanderen

— Tunnel Liefkenshoek

U

— Universitair Ziekenhuis Gent

V

— Vlaams Commissariaat voor de Media

— Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

— Vlaams Egalisatie Rente Fonds

— Vlaamse Hogescholenraad

— Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en erkende maatschappijen

— Vlaamse Instelling voor technologisch Onderzoek

— Vlaamse Interuniversitaire Raad

— Vlaamse Landmaatschappij

— Vlaamse Milieuholding

— Vlaamse Milieumaatschappij

— Vlaamse Onderwijsraad

— Vlaamse Opera

— Vlaamse Radio - en Televisieomroep

— Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteit — en Gasmarkt

— Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde

— Vlaams Fonds voor de Lastendelging

— Vlaams Fonds voor de Letteren

— Vlaams Fonds voor de sociale Integratie van Personen met een Handicap

— Vlaams Informatiecentrum over Land - en Tuinbouw

— Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden

— Vlaams Instituut voor de Bevordering van het wetenschappelijk- en technologisch Onderzoek in de Industrie

— Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie

- Vlaams Instituut voor het Zelfstandig ondernemen
- Vlaams Landbouwinvesteringsfonds
- Vlaams Promotiecentrum voor Agro - en Visserijmarketing
- Vlaams Zorgfonds
- Vlaams Woningenfonds voor de grote Gezinnen

II - ΣΤΗ ΔΑΝΙΑ

Οργανισμοί

- Danmarks Radio
- Det landsdækkende TV2
- Danmarks Nationalbank
- Sund og Bælt Holding A/S
- A/S Storebælt
- A/S Øresund
- Øresundskonsortiet
- Ørestadsselskabet I/S
- Byfornyelsesselskabet København
- Hovedstadsområdets Sygehusfællesskab
- Statens og Kommunernes Indkøbsservice
- Post Danmark
- Arbejdsmarkedets Tilfægspension
- Arbejdsmarkedets Feriefond
- Lønmodtagernes Dyrtidsfond
- Naviair

Κατηγορίες

- De Almene Boligorganisationer (οργανισμοί εργατικής κατοικίας),
- Lokale kirkelige myndigheder (τοπικές εκκλησιαστικές διοικήσεις),
- Andre forvaltningssubjekter (άλλες διοικητικές οντότητες).

III - ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

1. Κατηγορίες

Οι φορείς, ιδρύματα και οργανισμοί δημοσίου δικαίου που έχουν συσταθεί από το κράτος ή τα ομόσπονδα κρατίδια (Länder) ή τις τοπικές αρχές, ιδίως στους ακόλουθους τομείς:

1.1. Φορείς

- Wissenschaftliche Hochschulen und verfasste Studentenschaften (επιστημονικές ανώτατες σχολές και αναγνωρισμένες φοιτητικές οργανώσεις),
- berufsständige Vereinigungen (Rechtsanwalts-, Notar-, Steuerberater-, Wirtschaftsprüfer-, Architekten-, Ärzte- und Apothekerkammern) [επαγγελματικές ενώσεις (σύλλογοι δικηγόρων, συμβολαιογράφων, φοροτεχνικών, ελεγκτών, κτόνων, ιατρών και φαρμακοποιών)],
- Wirtschaftsvereinigungen (Landwirtschafts-, Handwerks-, Industrie- und Handelskammern, Handwerksinnungen, Handwerkserschaften) [ενώσεις οικονομικού χαρακτήρα (γεωργικά επιμελητήρια, επαγγελματικά επιμελητήρια, εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια, βιοτεχνικές επαγγελματικές ενώσεις, βιοτεχνικοί συνεταιρισμοί)],

- Sozialversicherungen (Krankenkassen, Unfall- und Rentenversicherungsträger) (κοινωνικές ασφαλίσεις (ταμεία υγείας, ασφαλιστικοί φορείς ατυχημάτων, ταμεία συντάξεων)),
- kassenärztliche Vereinigungen (ενώσεις ιατρών ασφαλιστικών ταμείων),
- Genossenschaften und Verbände (συνεταιρισμοί και σύνδεσμοι).

1.2. Ιδρύματα και οργανισμοί

Τα νομικά πρόσωπα με μη βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα, που υπόκεινται σε κρατικό έλεγχο και ασκούν δραστηριότητες, προς το γενικό συμφέρον, ιδίως στους ακόλουθους τομείς:

- Rechtsfähige Bundesanstalten (ομοσπονδιακά ιδρύματα με νομική προσωπικότητα),
- Versorgungsanstalten und Studentenwerke (ταμεία προνοίας, κέντρα φοιτητικής και σχολικής μέριμνας),
- Kultur-, Wohlfahrts- und Hilfsstiftungen (ιδρύματα πολιτιστικά, αρωγής και αλληλεγγύης).

2. Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου

Οι οντότητες με μη βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα, που υπόκεινται σε κρατικό έλεγχο και ασκούν δραστηριότητες προς το γενικό συμφέρον, συμπεριλαμβανομένων των Kommunale Versorgungsunternehmen (δημοτικών κοινωφελών επιχειρήσεων), ιδίως στους ακόλουθους τομείς:

- Gesundheitswesen (Krankenhäuser, Kurmittelbetriebe, medizinische Forschungseinrichtungen, Untersuchungs- und Tierkörperbeseitigungsanstalten) (υγειονομικοί φορείς (νοσοκομεία, θεραπευτικά κέντρα, κέντρα ιατρικής έρευνας, κέντρα κτηνιατρικού ελέγχου)),
- Kultur (öffentliche Bühnen, Orchester, Museen, Bibliotheken, Archive, zoologische und botanische Gärten) (πολιτιστικό τομέα (κρατικές σκηνές, ορχήστρες, μουσεία, βιβλιοθήκες, αρχεία, ζωολογικοί και βοτανικοί κήποι)),
- Soziales (Kindergärten, Kindertagesheime, Erholungseinrichtungen, Kinder- und Jugendheime, Freizeiteinrichtungen, Gemeinschafts- und Bürgerhäuser, Frauenhaeuser, Altersheime, Obdachlosenunterkünfte) (κοινωνικό τομέα (νηπιαγωγεία, παιδικά σταθμοί, αναρρωτήρια, άσυλα παιδιών και νεολαίας, κέντρα αναψυχής, δημοτικές και κοινοτικές κατοικίες, οίκοι γυναικών, γηροκομεία, καταλύματα αστέγων)),
- Sport (Schwimmbäder, Sportanlagen und -einrichtungen) (αθλητικό τομέα (κολυμβητήρια, αθλητικές εγκαταστάσεις)),
- Sicherheit (Feuerwehren, Rettungsdienste) (ασφάλεια (πυροσβεστική υπηρεσία, πρώτες βοήθειες)),
- Bildung (Umschulungs-, Aus-, Fort- und Weiterbildungseinrichtungen, Volkshochschulen) (εκπαίδευση (κέντρα μετεκπαίδευσης, κατάρτισης, επιμόρφωσης, εξειδίκευσης, λαϊκά πανεπιστήμια)),
- Wissenschaft, Forschung und Entwicklung (Großforschungseinrichtungen, wissenschaftliche Gesellschaften und Vereine, Wissenschaftsförderung) (επιστήμη, έρευνα και ανάπτυξη (έρευνητικά κέντρα, επιστημονικές εταιρείες και ενώσεις, κέντρα προαγωγής της επιστήμης)),
- Entsorgung (Straßenreinigung, Abfall- und Abwasserbeseitigung) (καθαριότητα (υπηρεσίες οδοκαθαριστών, απορριμμάτων και αποχετεύσεων)),
- Bauwesen und Wohnungswirtschaft (Stadtplanung, Stadtentwicklung, Wohnungsunternehmen soweit im Allgemeininteresse tätig, Wohnraumvermittlung) (οικοδομή και κατοικία (σχέδια πόλεων, πολεοδομία, στεγαστικές επιχειρήσεις εφόσον ενεργούν προς το κοινό συμφέρον, γραφεία εξεύρεσης κατοικίας)),
- Wirtschaft (Wirtschaftsförderungsgesellschaften) (οικονομία (εταιρίες προώθησης της οικονομίας)),
- Friedhofs- und Bestattungswesen (υπηρεσίες νεκροταφείων και ταφής),
- Zusammenarbeit mit den Entwicklungsländern (Finanzierung, technische Zusammenarbeit, Entwicklungshilfe, Ausbildung) (συνεργασία με τις αναπτυσσόμενες χώρες (χρηματοδότηση, τεχνική συνεργασία, αναπτυξιακή βοήθεια, κατάρτιση)).

IV. ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Κατηγορίες

- α) Οι δημόσιες επιχειρήσεις και δημόσιοι φορείς
- β) Τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικά, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, από κρατικούς πόρους κατά το 50 % τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού των ή των οποίων το εταιρικό κεφάλαιο ανήκει κατά 51 % τουλάχιστον στο κράτος
- γ) Τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, σε φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης οποιασδήποτε βαθμίδας, συμπεριλαμβανομένης της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος (ΚΕΔΚΕ), σε τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων, καθώς και σε δημόσιες επιχειρήσεις και δημόσιους φορείς, και σε υπό το στοιχείο β) νομικά πρόσωπα, ή επιχορηγούνται τακτικά από αυτά, κατά το 50 % τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού των, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις ή με το καταστατικό τους, ή τα προαναφερόμενα νομικά πρόσωπα που κατέχουν τουλάχιστον το 51 % του εταιρικού κεφαλαίου αυτών των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου.

V. ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

Κατηγορίες

- Οργανισμοί και φορείς δημοσίου δικαίου που διέπονται από το νόμο — «Ley de Contratos de las Administraciones Públicas», — πλην εκείνων που αποτελούν μέρος της — Administración General del Estado (γενικής διοίκησης του κράτους).
- Οργανισμοί και φορείς δημοσίου δικαίου που διέπονται από το νόμο — «Ley de Contratos de las Administraciones Públicas», — πλην εκείνων που αποτελούν μέρος της — Administración de las Comunidades Autónomas (διοίκησης των «αυτόνομων κοινοτήτων»).
- Οργανισμοί και φορείς δημοσίου δικαίου που διέπονται από το νόμο — «Ley de Contratos de las Administraciones Públicas», — πλην εκείνων που αποτελούν μέρος των — Corporaciones Locales (φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης).
- Entidades Gestoras y los Servicios Comunes de la Seguridad Social (διαχειριστικοί φορείς και κοινές υπηρεσίες των Κοινωνικών Ασφαλίσεων).

VI. ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ

Οργανισμοί

- Collège de France
- Conservatoire national des arts et métiers
- Observatoire de Paris
- Institut national d'histoire de l'art (INHA)
- Centre national de la recherche scientifique (CNRS)
- Institut national de la recherche agronomique (INRA)
- Institut national de la santé et de la recherche médicale (INSERM)
- Institut de recherche pour le développement (IRD)
- Agence nationale pour l'emploi (ANPE)
- Caisse nationale des allocations familiales (CNAF)
- Caisse nationale d'assurance maladie des travailleurs salariés (CNAMTS)
- Caisse nationale d'assurance vieillesse des travailleurs salariés (CNAVTS)
- Compagnies et établissements consulaires: chambres de commerce et d'industrie (CCI), chambres des métiers et
chambres d'agriculture (εμποροβιομηχανικά, επαγγελματικά και γεωργικά επιμελητήρια)
- Office national des anciens combattants et victimes de guerre (ONAC)

Κατηγορίες

1. Εθνικά δημόσια ιδρύματα:

- Agences de l'eau (φορείς υδάτων)
- Écoles d'architecture (αρχιτεκτονικές σχολές)
- Universités (πανεπιστήμια)
- Instituts universitaires de formation des maîtres (IUFM, --- παιδαγωγικές ακαδημίες)

2. Δημόσια ιδρύματα διοικητικού χαρακτήρα σε περιφερειακό, νομαρχιακό ή τοπικό επίπεδο

- collèges (γυμνάσια/λύκεια)
- lycées (πλήρη γυμνάσια/λύκεια)
- établissements publics hospitaliers (δημόσια νοσοκομεία)
- offices publics d'habitations à loyer modéré (OPHLM, --- οργανισμοί λαϊκής κατοικίας)

3. Ενώσεις φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης

- δημόσιοι φορείς διαδημοτικής συνεργασίας
- διανομαρχιακοί και διαπεριφερειακοί φορείς

VII. ΣΤΗΝ ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Οργανισμοί

- Enterprise Ireland [Μάρκετινγκ, τεχνολογία και ανάπτυξη επιχειρήσεων]
- Forfás [Πολιτική και συμβουλές για επιχειρήσεις, εμπόριο, τεχνολογία και καινοτομία]
- Industrial Development Authority
- Enterprise Ireland
- FÁS [Κατάρτιση για τη βιομηχανία και την απασχόληση]
- Health and Safety Authority
- Bord Fáilte Éireann [Τουριστική ανάπτυξη]

CERT [Κατάρτιση σε τουριστικά επαγγέλματα]

Irish Sports Council

National Roads Authority

Údarás na Gaeltachta [Αρχή για τις ιρλανδόφωνες περιοχές]

Teagasc [Γεωργική έρευνα, κατάρτιση και ανάπτυξη]

An Bord Bia [Προαγωγή της βιομηχανίας τροφίμων]

An Bord Glas [Προαγωγή της βιομηχανίας κηπευτικών]

Irish Horseracing Authority

Bord na gCon [Υποστήριξη και ανάπτυξη κυνοδρομιών]

Marine Institute

Bord Iascaigh Mhara [Ανάπτυξη αλιείας]

Equality Authority

Legal Aid Board

Κατηγορίες

Regional Health Boards (Περιφερειακά νοσοκομειακά κέντρα)

Hospitals and similar institutions of a public character (Νοσοκομεία και παρόμοια ιδρύματα δημόσιου χαρακτήρα)

Vocational Education Committees (Επιτροπές τεχνικής-επαγγελματικής εκπαίδευσης)

Colleges and educational institutions of a public character (Κολλέγια και εκπαιδευτικά ιδρύματα δημόσιου χαρακτήρα)

Central and Regional Fisheries Boards (Κεντρικά και περιφερειακά συμβούλια αλιείας)

Regional Tourism Organisations (Περιφερειακοί οργανισμοί τουρισμού)

National Regulatory and Appeals bodies (Εθνικοί οργανισμοί ρυθμίσεων και προσφυγών, π.χ. στους τομείς των τηλεπικοινωνιών, της ενέργειας, του χωροταξικού σχεδιασμού, κ.λπ. ...)

Οργανισμοί που έχουν συσταθεί για την εκτέλεση συγκεκριμένων καθηκόντων ή την ικανοποίηση διάφορων αναγκών δημόσιων τομέων, [π.χ. Healthcare Materials Management Board, Health Sector Employers Agency, Local Government Computer Services Board, Environmental Protection Agency, National Safety Council, Institute of Public Administration, Economic and Social Research Institute, National Standards Authority κ.λπ.] (Οργανισμοί που έχουν συσταθεί για να εκτελούν ειδικά καθήκοντα ή να πληρούν τις ανάγκες δημόσιων τομέων, — Local Government Computer Services Board, Environmental Protection Agency, National Safety Council, Institute of Public Administration, Economic and Social Research Institute, National Standards Authority etc.)

Άλλοι δημόσιοι φορείς που εμπήτουν στον ορισμό του «οργανισμού δημόσιου δικαίου» κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 7 της παρούσας οδηγίας. (Οι άλλοι δημόσιοι οργανισμοί που αντιστοιχούν στον ορισμό του οργανισμού δημόσιου δικαίου που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 7 της παρούσας οδηγίας).

VIII. ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

Οργανισμοί

Società «Stretto di Messina»

Ente autonomo mostra d'oltremare e del lavoro italiano nel mondo

Ente nazionale per l'aviazione civile — ENAC

Ente nazionale per l'assistenza al volo — ENAV

ANAS.S.p.A.

Κατηγορίες

— Enti portuali e aeroportuali (λιμενικές και αερολιμενικές αρχές),

— Consorzi per le opere idrauliche (όμιλοι επιχειρήσεων για υδραυλικά έργα),

— Università statali, gli istituti universitari statali, i consorzi per i lavori interessanti le università (κρατικά πανεπιστήμια, κρατικά πανεπιστημιακά ινστιτούτα, όμιλοι επιχειρήσεων για τις εργασίες χωροθέτησης των πανεπιστημίων),

- *Instituzioni pubbliche di assistenza e di beneficenza* (δημόσια φιλανθρωπικά ιδρύματα)
- *Istituti superiori scientifici e culturali, gli osservatori astronomici, astrofisici, geofisici o vulcanologici* (ανώτατα επιστημονικά και πολιτιστικά ινστιτούτα, αστεροσκοπεία, κέντρα αστροφυσικής, γεωφυσικής ή ηφαιστειολογίας),
- *Enti di ricerca e sperimentazione* (ερευνητικοί οργανισμοί),
- *Enti che gestiscono forme obbligatorie di previdenza e di assistenza* (φορείς που διαχειρίζονται υποχρεωτικά συστήματα κοινωνικής πρόνοιας),
- *Consorzi di bonifica* (όμιλοι επιχειρήσεων εγγείων βελτιώσεων),
- *Enti di sviluppo o di irrigazione* (οργανισμοί ανάπτυξης ή ύδρευσης),
- *Consorzi per le aree industriali* (όμιλοι επιχειρήσεων για τις βιομηχανικές ζώνες),
- *Comunità montane* (ενώσεις τοπικών αρχών ορεινών περιοχών),
- *Enti preposti a servizi di pubblico interesse* (οργανισμοί κοινής ωφελείας),
- *Enti pubblici preposti ad attività di spettacolo, sportive, turistiche e del tempo libero* (δημόσιοι οργανισμοί των οποίων οι δραστηριότητες αφορούν τα θεάματα, τα σπορ, τον τουρισμό και τον ψυχαγωγία),
- *Enti culturali e di promozione artistica* (πολιτιστικοί οργανισμοί και οργανισμοί προαγωγής των τεχνών).

IX. ΣΤΟ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Κατηγορίες

- *Établissements publics de l'État placés sous la surveillance d'un membre du gouvernement* (δημόσια ιδρύματα του κράτους που εποπτεύονται από μέλος της κυβέρνησης),
  - *Établissements publics placés sous la surveillance des communes* (δημόσια ιδρύματα που εποπτεύονται από δήμους και κοινότητες).
- Syndicats de communes créés en vertu de la loi du 23 février 2001 concernant les syndicats de communes* (ενώσεις δήμων και κοινοτήτων που συστάθηκαν δυνάμει του νόμου της 23ης Φεβρουαρίου 2001 περί *— syndicats de communes*).

X. ΣΤΙΣ ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ

Οργανισμοί

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Υπουργείο Εσωτερικών και Σχέσεων του Βασιλείου)

- *Nederlands Instituut voor Brandweer en rampenbestrijding (NIBRA)* (Netherlands Institute for Firemen and Combatting calamities)
- *Nederlands Bureau Brandweer Examens (NBBE)* (Netherlands Bureau for Exams of Firemen)
- *Landelijk Selectie- en Opleidingsinstituut Politie (LSOP)* (National Institute for Selection and Education of Policemen)
- 25 *afzonderlijke politieregio's* (25 individual police regions)
- *Stichting ICTU* (ICTU Foundation)

Ministerie van Economische Zaken (Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας)

- *Stichting Syntens* (Syntens)
- *Van Swinden Laboratorium B.V.* (NMI van Swinden Laboratory)
- *Nederlands Meetinstituut B.V.* (Nmi Institute for Metrology and Technology)
- *Nederlands Instituut voor Vliegtuigontwikkeling en Ruimtevaart (NIVR)* (Netherlands Agency for Aerospace Programmes)

- Stichting Toerisme Recreatie Nederland (TRN) (Netherlands Board of Tourism)
- Samenwerkingsverband Noord Nederland (SNN) (Cooperative Body of the provincial governments of the Northern Netherlands)
- Gelderse Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) (Gelderland Development Company)
- Overijsselse Ontwikkelingsmaatschappij (OOM) (OOM International Business Development)
- LIOF (Limburg Investment Development Company LIOF)
- Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij (NOM) (NOM Investment Development)
- Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM) (Noord Brabant Development Agency)
- Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit (Independent Post and Telecommunication Authority)

Ministerie van Financiën (Υπουργείο Οικονομικών)

- De Nederlandse Bank N.V. (Κεντρική Τράπεζα των Κάτω Χωρών)
- Autoriteit Financiële Markten (Εποπτική αρχή των χρηματαγορών των Κάτω Χωρών)
- Pensioen- & Verzekeringskamer (Εποπτική αρχή συντάξεων και ασφαλειών των Κάτω Χωρών)

Ministerie van Justitie (Υπουργείο Δικαιοσύνης)

- Stichting Reclassering Nederland (SRN)
- Stichting VEDIVO
- Voogdij- en gezinsvoogdij Instellingen (Ιδρύματα κηδεμονίας και αντιλήψεως)
- Stichting Hait Nederland (SHN)
- Particuliere Internaten (Ιδιωτικά οικοτροφεία)
- Particuliere Jeugdinstellingen (Αναμορφωτήρια ανηλίκων)
- Schadefonds Geweldsmisdrijven
- Centraal orgaan Opvang Asielzoekers
- Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO)
- Landelijke organisaties slachtofferhulp (Εθνικές οργανώσεις αρωγής θυμάτων)
- College Bescherming Persoonsgegevens
- Stichting Studiecentrum Rechtspleging (SSR)
- Raden voor de Rechtsbijstand
- Stichting Rechtsbijstand Asiel
- Stichtingen Rechtsbijstand
- Landelijk Bureau Racisme bestrijding (LBR)
- Clara Wichman Instituut
- Tolkencentra (Κέντρα διερμηνείας)

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (Υπουργείο Γεωργίας, Διαχείρισης της Φύσης και Αλιείας)

- Bureau Beheer Landbouwgronden
- Faunafonds
- Staatsbosbeheer
- Stichting Voorlichtingsbureau voor de Voeding
- Universiteit Wageningen
- Stichting DLO
- (Hoofd) productschappen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού και

Επιστημών) Α. Γενική περιγραφή

- τα δημόσια ή χρηματοδοτούμενα από το δημόσιο ταμείο ειδικά πρωτοβάθμια σχολεία, κατά την έννοια του νόμου
het primair onderwijs Wet op
- τα δημόσια ή χρηματοδοτούμενα από το δημόσιο ταμείο σχολεία ειδικής εκπαίδευσης, συνεχιζόμενης ειδικής εκπαίδευσης, και τα ιδρύματα ειδικής εκπαίδευσης και συνεχιζόμενης ειδικής εκπαίδευσης, κατά την έννοια του νόμου Wet op expertisecentra de
- τα δημόσια ή χρηματοδοτούμενα από το δημόσιο ταμείο ειδικά σχολεία ή ιδρύματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατά την έννοια του νόμου Wet op het Voortgezet Onderwijs την
- τα δημόσια ή χρηματοδοτούμενα από το δημόσιο ταμείο ειδικά ιδρύματα, κατά την έννοια του νόμου Wet Educatie en Beroepsonderwijs en
- τα δημόσια ή χρηματοδοτούμενα από το δημόσιο ταμείο ειδικά σχολεία, κατά την έννοια του νόμου Experimentenwet Onderwijs
- τα χρηματοδοτούμενα πανεπιστήμια και AEI, το Open Universiteit, και τα πανεπιστημιακά νοσοκομεία, περί των οποίων νόμος Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, καθώς και τα ιδρύματα διεθνούς παιδείας, χρηματοδοτούνται κατά περισσότερο από 50 % από το κράτος Wetenschappelijk Onderzoek εφόσον
- υπηρεσίες πλαισίωσης σχολείων κατά την έννοια του νόμου Wet op het primair onderwijs ή του νόμου Wet op expertisecentra de
- τα εθνικά παιδαγωγικά κέντρα, κατά την έννοια του νόμου Wet subsidiering landelijke onderwijssondersteunende activiteiten
- τα ραδιοηλεκτρονικά σωματεία, κατά την έννοια του νόμου Mediawet
- τα κληροδοτήματα («fondsen») κατά την έννοια του νόμου Wet op het Specifiek Cultuurbeleid
- τα εθνικά όργανα επαγγελματικής εκπαίδευσης
- τα ιδρύματα («stichtingen») κατά την έννοια του νόμου Wet Verzelfstandiging Rijksmuseumale Diensten
- τα λοιπά μουσεία, που χρηματοδοτούνται κατά περισσότερο από 50 % από το ΥΠΠΕ
- οι λοιπές οργανώσεις και φορείς στον τομέα της παιδείας, του πολιτισμού και των επιστημών, που χρηματοδοτούνται περισσότερο από 50 % από το ΥΠΠΕ κατά

B. Ονομαστική απαρίθμηση

- Informatie Beheer Groep
- Stichting Participatiefonds voor het Onderwijs
- Stichting Uitvoering Kinderopvangregelingen/Kintent
- Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF
- Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen
- Nederlandse organisatie voor internationale samenwerking in het hoger onderwijs (Nuffic)
- Stichting Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut
- Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
- Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek
- College van Beroep voor het hoger Onderwijs
- Vereniging van openbare bibliotheken NBLC
- Koninklijke Bibliotheek
- Stichting Muziek Centrum van de Omroep
- Stichting Ether Reclame
- Stichting Radio Nederland Wereldomroep
- Nederlandse Programma Stichting
- Nederlandse Omroep Stichting

- Commissariaat voor de Media
- Stichting Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Omroepproducties
- Stichting Lezen
- Dienst Omroepbijdragen
- Centrum voor innovatie en opleidingen
- Bedrijfsfonds voor de Pers
- Centrum voor innovatie van opleidingen
- Instituut voor Toetsontwikkeling (Cito)
- Instituut voor Leerplanontwikkeling
- Landelijk Dienstverlenend Centrum voor Studie- en Beroepskeuzevoorbereiding-
- Max Gooite Kenniscentrum voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie
- Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs
- BVE-Raad
- Colo, Vereniging kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven
- Stichting kwaliteitscentrum examinering beroepsonderwijs
- Vereniging Jongerenorganisatie Beroepsonderwijs
- Combo, Stichting Combinatie Onderwijsorganisatie
- Stichting Financiering Struktureel Vakbondsverlof Onderwijs
- Stichting Samenwerkende Centrales in het COPWO
- Stichting SoFokles
- Europees Platform
- Stichting mobiliteitsfonds HBO
- Nederlands Audiovisueel Archiefcentrum
- Stichting minderheden Televisie Nederland
- Stichting omroep allochtonen
- Stichting multiculturele Activiteiten Utrecht
- School der Poëzie
- Nederlands Perscentrum
- Nederlands Letterkundig Museum en documentatiecentrum
- Bibliotheek voor varenden
- Christelijke bibliotheek voor blinden en slechtzienden
- Federatie van Nederlandse Blindenbibliotheken
- Nederlandse luister- en braillebibliotheek
- Federatie Slechtzienden- en Blindenbelang
- Bibliotheek Le Sage Ten Broek
- Doe Maar Dicht Maar
- ElHizra
- Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten
- Fund for Central and East European Bookprojects
- Jongeren Onderwijs Media

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων και Απασχόλησης)

- Sociale Verzekeringsbank
- Arbeidsvoorzieningsorganisatie
- Stichting Silicose Oud Mijnwerkers
- Stichting Pensioen- & Verzekeringskamer
- Sociaal Economische Raad (SER)

- Raad voor Werk en Inkomen (RWI)
- Centrale organisatie voor werk en inkomen
- Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen

Ministerie van Verkeer en Waterstaat (Υπουργείο Συγκοινωνιών και Διαχείρισης Υδάτων)

- RDW Voertuig informatie en toelating
- Luchtverkeersbeveiligingsorganisatie (LVB)
- Nederlandse Loodsencorporatie (NLC)
- Regionale Loodsencorporatie (RLC)

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (Υπουργείο Οικισμού, Χωροταξίας και Περιβάλλοντος)

- Kadaster
- Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting
- Stichting Bureau Architectenregister

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Αθλητισμού)

- Commissie Algemene Oorlogsongevallenregeling Indonesië (COAR)
- College ter beoordeling van de Geneesmiddelen (CBG)
- Commissies voor gebiedsaanwijzing
- College sanering Ziekenhuisvoorzieningen
- Zorgonderzoek Nederland (ZON)
- Keuringsinstellingen Wet medische hulpmiddelen:
N.V. KEMA/Stichting TNO Certification
- College Bouw Ziekenhuisvoorzieningen (CBZ)
- College voor Zorgverzekeringen (CVZ)
- Nationaal Comité 4 en 5 mei
- Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR)
- College Tarieven Gezondheidszorg (CTG)
- Stichting Uitvoering Omslagregeling Wet op de Toegang Ziektekostenverzekering (SUO)
- Stichting tot bevordering van de Volksgezondheid en Milieuhygiëne (SVM)
- Stichting Facilitair Bureau Gemachtigden Bouw VWS
- Stichting Sanquin Bloedvoorziening
- College van Toezicht op de Zorgverzekeringen organen (προβλεπόμενο στο Νόμο BIG, άρθρο 14 § 2c)
- Ziekenfondsen (Ταμεία Υγείας)
- Nederlandse Transplantatiestichting (NTS)
- Regionale Indicatieorganen (RIO's) (Περιφερειακοί φορείς αξιολόγησης αναγκών).ΧΙ.ΕΝ.

XI. ΣΤΗΝ ΑΥΣΤΡΙΑ

Όλοι οι οργανισμοί μη βιομηχανικού ή εμπορικού χαρακτήρα που υπόκεινται στο δημοσιονομικό έλεγχο του Rechnungshof (Ελεγκτικού Συνεδρίου).

XII. ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Κατηγορίες

- Institutos públicos sem carácter comercial ou industrial (δημόσιοι φορείς χωρίς εμπορικό ή βιομηχανικό χαρακτήρα),
- Serviços públicos personalizados (δημόσιες υπηρεσίες με νομική προσωπικότητα),
- Fundações públicas (δημόσια ιδρύματα),
- Estabelecimentos públicos de ensino, investigação científica e saúde (δημόσια ιδρύματα εκπαίδευσης, επιστημονικής έρευνας και υγείας).

XIII. ΣΤΗ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Οι δημόσιοι ή ελεγχόμενοι από το δημόσιο οργανισμοί ή επιχειρήσεις που δεν είναι βιομηχανικού ή εμπορικού χαρακτήρα.

XIV. ΣΤΗ ΣΟΥΗΔΙΑ

Όλοι οι μη εμπορικοί οργανισμοί των οποίων οι δημόσιες συμβάσεις υπόκεινται στον έλεγχο της εθνικής υπηρεσίας δημοσίων συμβάσεων.

XV. ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Οργανισμοί

- Design Council,
- Health and Safety Executive,
- National Research Development Corporation,
- Public Health Laboratory Service Board,
- Advisory, Conciliation and Arbitration Service,
- Commission for the New Towns,
- National Blood Authority,
- National Rivers Authority,
- Scottish Enterprise,
- Scottish Homes,
- Welsh Development Agency.

Κατηγορίες

- Maintained schools (επιχορηγούμενα σχολεία),
- Universities and Colleges financed for the most part by other contracting authorities, (πανεπιστήμια και κολλέγια χρηματοδοτούμενα κατά το πλείστον από άλλες αναθέτουσες αρχές),
- National Museums and Galleries, (εθνικά μουσεία και πινακοθήκες),
- Research Councils, (συμβούλια επιστημονικής έρευνας),
- Fire Authorities, (πυροσβεστικές αρχές),
- National Health Service Strategic Health Authorities, (στρατηγικές αρχές υγείας του National Health Service),
- Police Authorities, (αστυνομικές αρχές),
- New Town Development Corporations (φορείς ανάπτυξης νέων οικισμών),
- Urban Development Corporations (πολεοδομικοί φορείς).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (1)

ΒΕΛΓΙΟ

l'Etat	— de Staat	— το Κράτος
les communautés	— de gemeenschappen	— οι γλωσσικές
les commissions communautaires	— de gemeenschapscommissies	κοινότητες
les régions	es	— οι κοινοτικές επιτροπές
les provinces	— de gewesten	— οι περιφέρειες
les communes	— de provincies	— οι επαρχίες
les centres publics d'aide sociale	— de openbare centra voor maatschappelijk welzijn	— οι δήμοι
les fabriques d'églises et les organismes chargés de la gestion du temporel des autres cultes reconnus	— de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalien van de erkerdiensten	— τα Δημόσια Κέντρα Κοινωνικής Αρωγής
— les sociétés de développement régional	— de erkende erediensten	— τα ενοριακά συμβούλια των εκκλησιών και οι φορείς οι επιφορτισμένοι με τη διαχείριση των κοσμικών αγαθών των άλλων αναγνωρισμένων θρησκευμάτων
— les polders et wateringues	— de gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen	— οι εταιρίες περιφερειακής ανάπτυξης
— les comités de remembrement des biens ruraux	— de polders en wateringen	— οι αποστραγγιστικοί οργανισμοί
— les zones de police	— de ruitverkavelingscomités	— οι επιτροπές ανασασμού γεωργικών γαών
— les associations formées par plusieurs des pouvoirs adjudicateurs ci-dessus.	— de politiezones	— οι αστυνομικές ζώνες
	— de verenigingen gevormd door een of meerdere aanbestedende overheden hierboven.	— οι ενώσεις δύο ή περισσότερων από τους παραπάνω αναθέτοντες φορείς.

ΔΑΝΙΑ

1. Folketinget — Κοινοβούλιο	Rigsrevisionen — Εθνικό Ελεγκτικό Συνέδριο
2. Statsministeriet — Προεδρία Κυβερνήσεως	
3. Udenrigsministeriet — Υπουργείο Εξωτερικών	
4. Beskæftigelsesministeriet — Υπουργείο Απασχόλησης	5 διοικήσεις και οργανισμοί
5. Domstolsstyrelsen — Διοίκηση Δικαστηρίων	5 styrelserog institutioner — 5 διοικήσεις και οργανισμοί
6. Finansministeriet — Υπουργείο Οικονομικών	Adskillige institutioner — Διάφοροι οργανισμοί
7. Forsvarsministeriet — Υπουργείο Άμυνας	
8. Indenrigs- og Sundhedsministeriet — Υπουργείο Εσωτερικών και Υγείας	Adskillige styrelser og institutioner, herunder Statens Serum Institut — Διάφορες διοικήσεις και οργανισμοί, μεταξύ άλλων το Statens Serum Institut
9. Justitsministeriet — Υπουργείο Δικαιοσύνης	
	10. Kirkeministeriet — Υπουργείο Εκκλησιαστικών

11. Kulturministeriet — Υπουργείο Πολιτισμού	Rigspolitichefen, 2 direktorater samt et antal styrelser — Εθνικό Αρχηγείο Αστυνομίας, 2 Γενικές Διευθύνσεις και διάφορα τμήματα
12. Miljøministeriet — Υπουργείο Περιβάλλοντος	10 stiftsøvrigheder — 10 επισκοπικές αρχές Departement samt et antal statsinstitutioner — Ένα τμήμα και μερικοί κρατικοί οργανισμοί 6 styrelser — 6 διοικήσεις (τμήματα)

(¹) Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως ««« ««κεντρικές κυβερνητικές αρχές» » » » » νοούνται οι αρχές
— μνημονεύονται ενδεικτικά στο παρόν παράρτημα και, στο μέτρο δε που έχουν επέλθει διορθώσεις ή τροποποιήσεις ή
τροπολογίες σε εθνικό επίπεδο, οι οντότητες που τις έχουν διαδεχθεί.

- 13 Ministeriet for Flygtninge, Invandrere og Integration (τμήμα) — Υπουργείο Προσφύγων, Μεταναστών και Ενωμάτων 1 styrelse — 1 διοίκηση
14. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri — 9 direktorater og institutioner — 9 γενικές διευθύνσεις και Υπουργείο Τροφίμων, Γεωργίας και Αλιείας οργανισμοί
15. Ministeriet for Videnskab, Teknologi og herunder Adskillige styrelser og institutioner, Forskningscenter Risø Udvikling — Υπουργείο Επιστημών, Τεχνολογίας και og Statens uddannelsesbygninger — Διάφοροι φορείς και Κανονισμός Risø οργανισμοί, μεταξύ άλλων το Εθνικό Εργαστήριο του και τα Εθνικά Ιδρύματα Έρευνας και Κατάρτισης
16. Skatteministeriet — Υπουργείο Δημοσίου Θησαυρού 1 styrelse og institutioner — 1 τμήμα και διάφοροι οργανισμοί
17. Socialministeriet — Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων 3 styrelser og institutioner — 3 τμήματα και μερικοί οργανισμοί
18. Trafikministeriet — Υπουργείο Μεταφορών 12 τμήματα και οργανισμοί, μεταξύ των οποίων το Øresundsbrokonsortiet
19. Undervisningsministeriet — Υπουργείο Παιδείας 3 τμήματα, 4 εκπαιδευτικά ιδρύματα και 5 άλλοι φορείς
20. Økonomi- og Erhvervsministeriet — Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Επιχειρήσεων Adskillige styrelser og institutioner — Διάφορα τμήματα και οργανισμοί

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

Auswärtiges Amt	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εξωτερικών
Bundesministerium des Innern (nur zivile Güter)	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εσωτερικών (μόνον αγαθά μη στρατιωτικής χρήσης)
Bundesministerium der Justiz	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης
Bundesministerium der Finanzen	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομικών
Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Εργασίας
Bundesministerium für Verbraucherschutz, Ernährung und Landwirtschaft	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Προστασίας του Καταναλωτή, Τροφίμων και Γεωργίας
Bundesministerium der Verteidigung (keine militärischen Güter)	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Άμυνας (όχι αγαθά στρατιωτικής χρήσης)
Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικογενειακών Υποθέσεων, μένων, Γυναικών και Νέας Γενιάς
Bundesministerium für Gesundheit und Soziale Sicherheit	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Ασφάλισης
Bundesministerium für Verkehr, Bau- und Wohnungswesen	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Μεταφορών, Οικοδομών και Στέγης
Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Περιβάλλοντος, Φύσης και Πυρηνικής Ασφάλειας
Bundesministerium für Bildung und Forschung	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Παιδείας και Έρευνας
Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης

1. Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης

2. Υπουργείο Εξωτερικών
3. Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών
4. Υπουργείο Ανάπτυξης
5. Υπουργείο Δικαιοσύνης
6. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
7. Υπουργείο Πολιτισμού

8. Υπουργείο Υγείας — Πρόνοιας
9. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
10. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
11. Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών
12. Υπουργείο Γεωργίας
13. Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας
14. Υπουργείο Μακεδονίας — Θράκης
15. Υπουργείο Αιγαίου
16. Υπουργείο Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης
17. Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς
18. Γενική Γραμματεία Ισότητας
19. Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων
20. Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού
21. Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας
22. Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας
23. Γενική Γραμματεία Αθλητισμού
24. Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων
25. Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος
26. Εθνικός Οργανισμός Κοινωνικής Φροντίδας
27. Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας
28. Εθνικό Τυπογραφείο
29. Γενικό Χημείο του Κράτους
30. Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας
31. Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
32. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
33. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
34. Πανεπιστήμιο Αιγαίου
35. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
36. Πανεπιστήμιο Πατρών
37. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
38. Πολυτεχνείο Κρήτης
39. Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελματιών
40. Αιγινήτειο Νοσοκομείο
41. Αρεταίειο Νοσοκομείο
42. Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης
43. Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού Α.Ε.
44. Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων
45. Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων

46. Γενικό Επιτελείο Στρατού (1)
 47. Γενικό Επιτελείο Ναυτικού (1)
 48. Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας (1)
 49. Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας
 50. Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων

ΙΣΠΑΝΙΑ

Presidencia del Gobierno	Προεδρία της Κυβερνήσεως
Ministerio de Asuntos Exteriores	Υπουργείο Εξωτερικών
Ministerio de Justicia	Υπουργείο Δικαιοσύνης
Ministerio de Defensa	Υπουργείο Αμύνης
Ministerio de Hacienda	Υπουργείο Οικονομικών
Ministerio de Interior	Υπουργείο Εσωτερικών
Ministerio de Fomento	Υπουργείο Χωροταξικής Ανάπτυξης
Ministerio de Educación, Cultura y Deportes	Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού
Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών
Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación	Υποθέσεων Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Διατροφής
Ministerio de la Presidencia	Υπουργείο Προεδρίας
Ministerio de Administraciones Públicas	Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης
Ministerio de Sanidad y Consumo	Υπουργείο Υγείας και Κατανάλωσης
Ministerio de Economía	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
Ministerio de Medio Ambiente	Υπουργείο Περιβάλλοντος
Ministerio de Ciencia y Tecnología	Υπουργείο Επιστημών και Τεχνολογίας

ΓΑΛΛΙΑ

1. Υπουργεία	— Ministère de l'écologie et du développement durable
— Services du Premier ministre	
— Ministère des affaires étrangères	— Ministère de l'économie, des finances et de l'industrie
— Ministère des affaires sociales, du travail et de la solidarité	
— Ministère de l'agriculture, de l'alimentation, de la pêche et des affaires rurales	
— Ministère de la culture et de la communication	
— Ministère de la défense	

- Υπηρεσίες Πρωθυπουργού
- Υπουργείο Εξωτερικών
- Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων, Εργασίας και Αλληλεγγύης
- Υπουργείο Γεωργίας, Διατροφής, Αλιείας και Υπαίθρου
(¹) Μη πολεμικό υλικό περί του οποίου το Παράρτημα V
- ~~Ministère de l'équipement, des transports, du logement, du tourisme et de la mer~~
- Ministère de la fonction publique, de la réforme de l'Etat et de l'aménagement du territoire
- Ministère de l'intérieur, de la sécurité intérieure et des libertés locales
- Ministère de la justice
- Ministère de la jeunesse, de l'éducation nationale et de la recherche
- Ministère de l'outre-mer
- Ministère de la santé, de la famille et des personnes handicapées
- Ministère des sports
- (¹) Μη πολεμικό υλικό.
- Υπουργείο Πολιτισμού και Επικοινωνίας
- Υπουργείο Αμύνης (¹)
- Υπουργείο Οικολογίας και Αειφόρου Ανάπτυξης
- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Βιομηχανίας
- Υπουργείο Εξοπλισμού, Μεταφορών, Οικισμού, Τουρισμού και Θαλασσών
- Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης, Μεταρρύθμισης του Κράτους και Χωροταξίας
- Υπουργείο Εσωτερικών, Εσωτερικής Ασφάλειας και Τοπικών Ελευθεριών
- Υπουργείο Δικαιοσύνης
- Υπουργείο Νέας Γενιάς, Παιδείας και Έρευνας
- Υπουργείο Υπερπόντιων Περιοχών
- Υπουργείο Υγείας, Οικογένειας και Αναπήρων
- Υπουργείο Αθλητισμού

2. Εθνικά Δημόσια Ιδρύματα

- Académie de France à Rome
- Académie de marine
- Académie des sciences d'outre-mer
- Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS)
- Agence nationale pour l'amélioration des conditions de travail (ANACT)
- Agence nationale pour l'amélioration de l'habitat (ANAH)
- Agence nationale pour l'indemnisation des français d'outre-mer (ANIFOM)
- Assemblée permanente des chambres d'agriculture (APCA)
- Bibliothèque nationale de France
- Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg
- Bibliothèque publique d'information
- Caisse des dépôts et consignations

- Caisse nationale des autoroutes (CNA)
- Caisse nationale militaire de sécurité sociale (CNMSS)
- Centre des monuments nationaux (CMN)
- Caisse de garantie du logement locatif social
- Casa de Velasquez
- Centre d'enseignement zootechnique
- Centre d'études du milieu et de pédagogie appliquée du ministère de l'agriculture
- Centre d'études supérieures de sécurité sociale

- Centres de formation professionnelle agricole
- Centre national d'art et de culture Georges Pompidou
- Centre national de la cinématographie
- Centre national d'études et de formation pour l'enfance inadaptée
- Centre national d'études et d'expérimentation du machinisme agricole, du génie rural, des eaux et des forêts
(CEMAGREF)
- Centre national des lettres
- Centre national de documentation pédagogique
- Centre national des oeuvres universitaires et scolaires (CNOUS)
- Centre hospitalier des Quinze-Vingts
- Centre national de promotion rurale de Marmilhat
- Centres d'éducation populaire et de sport (CREPS)
- Centres régionaux des oeuvres universitaires (CROUS)
- Centres régionaux de la propriété forestière
- Centre de sécurité sociale des travailleurs migrants
- Commission des opérations de bourse
- Conseil supérieur de la pêche
- Conservatoire de l'espace littoral et des rivages lacustres
- Conservatoire national supérieur de musique de Paris
- Conservatoire national supérieur de musique de Lyon
- Conservatoire national supérieur d'art dramatique
- École centrale — Lyon
- École centrale des arts et manufactures
- Ecole du Louvre
- École française d'archéologie d'Athènes
- École française d'Extrême-Orient
- École française de Rome
- École des hautes études en sciences sociales
- École nationale d'administration
- École nationale de l'aviation civile (ENAC)
- École nationale des Chartes
- École nationale d'équitation

- École nationale du génie rural des eaux et des forêts (ENGREF)
- Écoles nationales d'ingénieurs
- École nationale d'ingénieurs des techniques des industries agricoles et alimentaires
- Écoles nationales d'ingénieurs des travaux agricoles
- École nationale du génie de l'eau et de l'environnement de Strasbourg
- École nationale de la magistrature
- Écoles nationales de la marine marchande
- École nationale de la santé publique (ENSP)
- École nationale de ski et d'alpinisme
- École nationale supérieure agronomique — Montpellier
- École nationale supérieure agronomique — Rennes
- École nationale supérieure des arts décoratifs
- École nationale supérieure des arts et industries — Strasbourg
- École nationale supérieure des arts et industries textiles — Roubaix
- Écoles nationales supérieures d'arts et métiers
- École nationale supérieure des beaux-arts
- École nationale supérieure des bibliothécaires
- École nationale supérieure de céramique industrielle
- École nationale supérieure de l'électronique et de ses applications (ENSEA)
- École nationale supérieure des industries agricoles alimentaires
- École nationale supérieure du paysage
- Écoles nationales vétérinaires
- École nationale de voile
- Écoles normales nationales d'apprentissage
- Écoles normales supérieures
- École polytechnique
- École technique professionnelle agricole et forestière de Meymac (Corrèze)
- École de sylviculture — Crogny (Aube)
- École de viticulture et d'œnologie de la Tour-Blanche (Gironde)
- École de viticulture — Avize (Mame)
- Hôpital national de Saint-Maurice
- Établissement national des invalides de la marine (ENIM)

- Établissement national de bienfaisance Koenigswarter
- Établissement de maîtrise d'ouvrage des travaux culturels (EMOC)
- Établissement public du musée et du domaine national de Versailles
- Fondation Carnegie
- Fondation Singer-Polignac
- Fonds d'action et de soutien pour l'intégration et la lutte contre les discriminations
- Institut de l'élevage et de médecine vétérinaire des pays tropicaux (IEMVPT)
- Institut français d'archéologie orientale du Caire
- Institut français de l'environnement
- Institut géographique national
- Institut industriel du Nord
- Institut national agronomique de Paris-Grignon
- Institut national des appellations d'origine (INAO)
- Institut national d'astronomie et de géophysique (INAG)
- Institut national de la consommation (INC)
- Institut national d'éducation populaire (INEP)
- Institut national d'études démographiques (INED)
- Institut national des jeunes aveugles — Paris
- Institut national des jeunes sourds — Bordeaux
- Institut national des jeunes sourds — Chambéry
- Institut national des jeunes sourds — Metz
- Institut national des jeunes sourds — Paris
- Institut national du patrimoine
- Institut national de physique nucléaire et de physique des particules (I.N2.P3)
- Institut national de la propriété industrielle
- Institut national de recherches archéologiques préventives
- Institut national de recherche pédagogique (INRP)
- Institut national des sports et de l'éducation physique
- Instituts nationaux polytechniques
- Instituts nationaux des sciences appliquées
- Institut national supérieur de chimie industrielle de Rouen

- Institut national de recherche en informatique et en automatique (INRIA)
- Institut national de recherche sur les transports et leur sécurité (INRETS)
- Instituts régionaux d'administration
- Institut supérieur des matériaux et de la construction mécanique de Saint-Ouen
- Musée Auguste-Rodin
- Musée de l'armée
- Musée Gustave-Moreau
- Musée du Louvre
- Musée du quai Branly
- Musée national de la marine
- Musée national J.-J.-Henner
- Musée national de la Légion d'honneur
- Muséum national d'histoire naturelle
- Office de coopération et d'accueil universitaire
- Office français de protection des réfugiés et apatrides
- Office national de la chasse et de la faune sauvage
- Office national d'information sur les enseignements et les professions (ONISEP)
- Office des migrations internationales (OMI)
- Office universitaire et culturel français pour l'Algérie
- Palais de la découverte
- Parcs nationaux
- Syndicat des transports parisiens d'Ile-de-France
- Thermes nationaux - Aix-les-Bains

3. Άλλος εθνικός δημόσιος οργανισμός

- Union des groupements d'achats publics (UGAP)

ΙΡΑΝΔΙΑ

President's Establishment	(Προεδρία της Δημοκρατίας)
Houses of the Oireachtas and European Parliament	(Κοινοβούλιο και Ευρωκοινοβούλιο)
Department of the Taoiseach	(Γραφείο Πρωθυπουργού)
Central Statistics Office	(Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία)

Department of Finance	Department of Community, Rural and Gaeltacht
Office of the Comptroller and Auditor General	Affairs
Office of the Revenue Commissioners	Arts Council
Office of Public Works	National Gallery
State Laboratory	
Office of the Attorney General	
Office of the Director of Public Prosecutions	
Valuation Office	
Civil Service Commission	
Office of the Ombudsman	
Chief State Solicitor's Office	
Department of Justice, Equality and Law Reform	
Courts	
Service	
Prisons	
Service	
Office of the Commissioners of Charitable Donations and Bequests	
Department of the Environment and Local	
Government Department of Education and Science	
Department of Communications, Marine and Natural Resources	
Department of Agriculture and Food	
Department of Transport	
Department of Health and Children	
Department of Enterprise, Trade and Employment	
Department of Arts, Sports and Tourism	
Department of Defence	
Department of Foreign Affairs	
Department of Social and Family Affairs	

(Υπουργείο Οικονομικών)	(Υπουργείο Παιδείας και Επιστημών)
(Γενικό Λογιστήριο του Κράτους)	(Υπουργείο Συγκοινωνιών, Θαλάσσιων και Φυσικών
(Υπηρεσία Δημόσιων Εσόδων)	Πόρων)
(Υπηρεσία Δημόσιων Έργων)	(Υπουργείο Γεωργίας και Τροφίμων)
(Χημείο του Κράτους)	(Υπουργείο Μεταφορών)
(Γενικό Επιτροπάτο Δικαιοσύνης)	(Υπουργείο Υγείας και Παιδιών)
(Γενική Εισαγγελία)	(Υπουργείο Επιχειρήσεων, Εμπορίου και Απασχόλησης)
(Υπηρεσία Αποπηρήσεων)	(Υπουργείο Τεχνών, Αθλητισμού και Τουρισμού)
(Επιτροπάτο Δημοσιούπαλληλικού Σώματος)	(Υπουργείο Αμύνης)
(Διαμεσολαβητής)	(Υπουργείο Εξωτερικών)
(Υπηρεσία Νομικού Συμβούλου του Κράτους)	(Υπουργείο Κοινωνικών και Οικογενειακών Υποθέσεων)
(Υπουργείο Δικαιοσύνης, Ισότητας και Μεταρρύθμισης του Δικαίου)	(Υπουργείο Κοινοτικών Υποθέσεων, Υπαίθρου και Ιρλανδόφι-νων Περιοχών)
(Υπηρεσία Δικαστηρίων)	(Συμβούλιο
(Υπηρεσία Φυλακών)	Τεχνών) (Εθνική
(Επιτροπάτο Δωρεών και Κληροδοτημάτων)	Πινακοθήκη)
(Υπουργείο Περιβάλλοντος και Τοπικής Αυτοδιοίκησης)	

ΙΤΑΛΙΑ

1. Αγοράστριες οντότητες

1. Presidenza del Consiglio dei Ministri	Προεδρία Υπουργικού Συμβουλίου
2. Ministero degli Affari Esteri	Υπουργείο Εξωτερικών
3. Ministero dell'Interno	Υπουργείο Εσωτερικών
4. Ministero della Giustizia	Υπουργείο Δικαιοσύνης
5. Ministero della Difesa	Υπουργείο Άμυνας ⁽¹⁾
6. Ministero dell'Economia e delle Finanze	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
7. Ministero delle Attività Produttive	Υπουργείο Παραγωγικών Δραστηριοτήτων
8. Ministero delle Comunicazioni	Υπουργείο Επικοινωνιών
9. Ministero delle Politiche agricole e forestali	Υπουργείο Γεωργικής και Δασικής Πολιτικής
10. Ministero dell'Ambiente e tutela del Territorio	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Χωροταξικής Μέριμνας
11. Ministero delle Infrastrutture e Trasporti	Υπουργείο Υποδομής και Μεταφορών
12. Ministero del Lavoro e delle politiche sociali	Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικών Πολιτικών
13. Ministero della Salute	Υπουργείο Υγείας
14. Ministero dell'Istruzione, Università e Ricerca	Παιδείας, πανεπιστημίων και Επιστημονικής Έρευνας
15. Ministero per i Beni e le attività culturali	Υπουργείο Πολιτιστικών Αγαθών και Δραστηριοτήτων

⁽¹⁾ Μη πολεμικό υλικό.

2. Άλλος εθνικός δημόσιος οργανισμός:

CONSIP SPA (Πάροχος Δημόσιων Πληροφορικών Υπηρεσιών) ⁽¹⁾ CONSIP (Concessionaria Servizi Informatici Pubblici) ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Ο εν λόγω εθνικός δημόσιος οργανισμός ενεργεί ως δημόσιος φορέας προμηθειών για όλα τα Υπουργεία και κατόπιν αιτήματος, για άλλες δημόσιες οντότητες, βάσει συμβάσεως ή συμφωνίας — πλαίσιο.

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

1. Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural: Administration des services techniques de l'agriculture)	4. Ministère de l'Environnement: Administration de l'environnement.
2. Ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur, de la Coopération et de la Défense: Armée.	5. Ministère d'Etat, département des Communications: Entreprise des P et T (Postes seulement).
3. Ministère de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports: Lycées d'enseignement secondaire et d'enseignement secondaire technique.	6. Ministère de la Famille, de la Solidarité sociale et de la Jeunesse: Maisons de retraite de l'Etat, Homes d'enfants.

1. Υπουργείο Γεωργίας, Αμπελοργάνωσης και Ανάπτυξης της Υπαίθρου: Διοίκηση Τεχνικών Υπηρεσιών Γεωργίας
2. Υπουργείο Εξωτερικών, Εξωτερικού Εμπορίου, Συνεργασίας και Άμυνας: Στρατός
3. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας, Επαγγελματικής Κατάρτισης και Αθλητισμού: γενικά και τεχνικά λύκ
4. Υπουργείο Περιβάλλοντος: Διοίκηση Περιβάλλοντος
5. Υπουργείο Επικρατείας, τμήμα Επικοινωνιών: Επιχείρηση ΤΤΤ (μόνο τα ταχυδρομεία)
6. Υπουργείο Οικογένειας, Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Νέας Γενιάς: Κρατικά Γηροκομεία και Ιδρύματα Παιδιών
7. Ministère de la Fonction publique et de la Réforme administrative: Centre informatique de l'Etat, Service central des imprimés et des fournitures de bureau de l'Etat.
7. Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης και Μεταρρύθμισης του Κρατικού Μηχανισμού: Κέντρο Μηχανοργάνωσης του Κράτους, Κεντρική Υπηρεσία Εντύπων και Αναλώσιμων Γραφείου του Κράτους
8. Ministère de la Justice: Etablissements pénitentiaires.
8. Υπουργείο Δικαιοσύνης: Σωφρονιστικά Καταστήματα
9. Ministère de l'Intérieur: Police grand-ducale, Service national de la protection civile.
9. Υπουργείο Εσωτερικών: Εθνική Αστυνομία, Εθνική Υπηρεσία Πολιτικής Προστασίας
10. Ministère des Travaux publics: Administration des bâtiments publics; Administration des ponts et chaussées.
10. Υπουργείο Δημόσιων Έργων: Διοίκηση Δημόσιων Κτιρίων, Διοίκηση Οδοποιίας και Γεφυροποιίας

ΚΑΤΩΧΟΡΕΣ

Ministerie van Algemene Zaken (Υπουργείο Γενικών Υποθέσεων)

- Bestuursdepartement (Τμήμα πολιτικής και προσωπικού)
- Bureau van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Κυβερνητικής Πολιτικής)
- Rijksvoorlichtingsdienst: (Εθνική Υπηρεσία Ενημέρωσης)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Υπουργείο Εσωτερικών)

- Bestuursdepartement (Τμήμα πολιτικής και προσωπικού)
- Agentschap Informatievoorziening Overheidspersoneel (IVOP) (Οργανισμός Πληροφοριών Κρατικού Προσωπικού)
- Centrale Archiefselectiedienst (CAS) (Κεντρική Υπηρεσία Επιλογής Αρχείων)
- Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) (Γενική Υπηρεσία Πληροφοριών και Ασφάλειας)
- Beheerorganisatie GBA (Οργανισμός Στοιχείων Προσωπικού και Ταξιδιωτικών Εγγράφων)
- Organisatie Informatie- en communicatietechnologie OOV (ITO) (Οργανισμός Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνιών)
- Korps Landelijke Politiediensten (Σώμα Εθνικών Αστυνομικών Υπηρεσιών)

Ministerie van Buitenlandse Zaken (Υπουργείο Εξωτερικών)

- Directoraat Generaal Regiobeleid en Consulaire Zaken (DGRC) (Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής Προξενικών Υποθέσεων) και
- Directoraat Generaal Politieke Zaken (DGPZ) (Γενική Διεύθυνση Πολιτικών Υποθέσεων)
- Directoraat Generaal Internationale Samenwerking (DGIS) (Γενική Διεύθυνση Διεθνούς Συνεργασίας)
- Directoraat Generaal Europese Samenwerking (DGES) (Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Συνεργασίας)
- Centrum tot Bevordering van de Import uit Ontwikkelingslanden (CBI) (Κέντρο Προώθησης Εισαγωγών από Αναπτυσσόμενες Χώρες)
- Centrale diensten ressorterend onder P/PlvS (υποστηρικτικές υπηρεσίες υπαγόμενες στο Γενικό Γραμματέα ή Αναπληρωτή Γενικό Γραμματέα) στον
- Buitenlandse Posten (ieder afzonderlijk) (κάθε μία διπλωματική αποστολή στο εξωτερικό)

Ministerie van Defensie (Υπουργείο Άμυνας)

- Bestuursdepartement (Τμήμα πολιτικής και προσωπικού)
- Staf Defensie Interservice Commando (DICO) (Διοηγησιακό Αρχηγείο Υποστηρικτικών Υπηρεσιών)
- Defensie Telematika Organisatie (DTO) (Οργανισμός Τηλεματικής Εθνικής Άμυνας)

- Centrale directie van de Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen (Κεντρική Διεύθυνση Υποδομής ΥΕΘΑ)
- De afzonderlijke regionale directies van de Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen (Περιφερειακές Διευθύνσεις Υποδομής ΥΕΘΑ)

- Directie Materieel Koninklijke Marine (Διεύθυνση Υλικού Βασιλικού Ναυτικού)
- Directie Materieel Koninklijke Landmacht (Διεύθυνση Υλικού Βασιλικού Στρατού)
- Directie Materieel Koninklijke Luchtmacht (Διεύθυνση Υλικού Βασιλικής Αεροπορίας)
- Landelijk Bevoorradingbedrijf Koninklijke Landmacht (LBBKL) (Εθνικός Οργανισμός Εφοδιασμού Βασιλικού Στρατού)
- Defensie Pijpleiding Organisatie (DPO) (Οργανισμός Αγωγών ΥΕΘΑ)
- Logistiek Centrum Koninklijke Luchtmacht (Κέντρο Επιμελητείας Βασιλικής Αεροπορίας)
- Koninklijke Marine, Marinebedrijf (Φορέας Συντήρησης Βασιλικού Ναυτικού)

- Ministerie van Economische Zaken (Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας)**
- Bestuursdepartement (Τμήμα πολιτικής και προσωπικού)
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) (Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία)
- Centraal Planbureau (CPB) (Κεντρικό Γραφείο Σχεδιασμού)
- Bureau voor de Industriële Eigendom (BIE) (Γραφείο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας)
- Senter (Senter)
- Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) (Κρατική Εποπτεία Ορυχείων)
- Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) (Ολλανδική Αρχή Ανταγωνισμού)
- Economische Voorlichtingsdienst (EVD) (Οργανισμός Προωθήσεως Εξαγωγών)
- Nederlandse Onderneming voor Energie en Milieu BV (Novem) (Ολλανδική Επιχείρηση Ενέργειας και Περιβάλλοντος)
- Agentschap Telecom (Αυτόνομος Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών)

- Ministerie van Financiën (Υπουργείο Οικονομικών)**
- Bestuursdepartement (Τμήμα πολιτικής και προσωπικού)
- Belastingdienst Automatiseringscentrum (Κέντρο Μηχανοργάνωσης Φόρων)
- Belastingdienst (Διοίκηση Φόρων και Τελωνείων):
  - de afzonderlijke Directies der Rijksbelastingen (οι επί μέρους Διευθύνσεις της Διοίκησης Φόρων και Τελωνείων ανά τη χώρα)
  - Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst [incl. Economische Controle dienst (ECD)] [Υπηρεσία Φορολογικών Πληροφοριών και Ερευνών (συμπεριλ. της Υπηρεσίας Οικονομικού Ελέγχου)]
  - Belastingdienst Opleidingen (Κέντρο Κατάρτισης της Διοίκησης Φόρων και Τελωνείων)
- Dienst der Domeinen (Υπηρεσία Κρατικής Περιουσίας)

- Ministerie van Justitie (Υπουργείο Δικαιοσύνης)**
- Bestuursdepartement (Τμήμα πολιτικής και προσωπικού)
- Dienst Justitiële Inrichtingen (Υπηρεσία Σωφρονιστικών Καταστημάτων)
- Raad voor de Kinderbescherming (Συμβούλιο Προστασίας Ανηλίκων)
- Centraal Justitie Incasso Bureau (Κεντρική Υπηρεσία Είσπραξης Χρηματικών Ποσών)

- Openbaar Ministerie (Γενική Εισαγγελία)

- Immigratie en Naturalisatiedienst (Υπηρεσία Μετανάστευσης και Πολιτογράφησης)

- Nederlands Forensisch Instituut (Ολλανδικό Ιατροδικαστικό Ινστιτούτο)

- Raad voor de Rechtspraak (Συμβούλιο Νομολογίας)

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (Υπουργείο Γεωργίας, Διαχείρισης της Φύσης και Αλιείας)

- Bestuursdepartement (Τμήμα πολιτικής και προσωπικού)

- Agentschap Landelijke Service bij Regelingen (LASER) (Εθνική Αυτόνομη Υπηρεσία Εφαρμογής Κανονισμών)

- Agentschap Plantenziekte kundige Dienst (PD) (Αυτόνομη Υπηρεσία Φυτοπροστασίας (Agency))

- Algemene Inspectiedienst (AID) (Γενική Υπηρεσία Επιθεωρήσεων)

- De afzonderlijke Regionale Beleidsdirecties (Οι επί μέρους Περιφερειακές Διευθύνσεις Πολιτικής)

- Agentschap Bureau Heffingen (Αυτόνομο Γραφείο Παρακρατημάτων)

- Dienst Landelijk Gebied (DLG) (Υπηρεσία Αειφόρου Αναπτύξεως της Υπαίθρου)

- De afzonderlijke regionale Beleidsdirecties

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού και Επιστημών)

- Bestuursdepartement (Τμήμα πολιτικής και προσωπικού)

- Inspectie van het Onderwijs (Επιθεώρηση Παιδείας)

- Inspectie Cultuurbezit (Επιθεώρηση Πολιτιστικής Κληρονομιάς)

- Centrale Financiën Instellingen (Κεντρικός Οργανισμός Χρηματοδότησης Ιδρυμάτων)

- Nationaal archief (Εθνικά Αρχεία)

- Rijksdienst voor de archeologie (Κρατική Επιθεώρηση Αρχαιολογίας)

- Rijksarchiefinspectie (Επιθεώρηση Γενικών Αρχείων του Κράτους)

- Adviesraad voor Wetenschaps- en Technologiebeleid (Συμβουλευτικό Συμβούλιο Επιστημονικής και Τεχνολογικής Πολιτικής)

- Onderwijsraad (Συμβούλιο Παιδείας)
- Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie (Ολλανδικό Εθνικό Ίδρυμα Πολεμικής Τεκμηρίωσης)
- Instituut Collectie Nederland (Ολλανδικό Ίδρυμα Πολιτιστικής Κληρονομιάς)
- Raad voor Cultuur (Συμβούλιο Πολιτισμού)
- Rijksdienst voor de Monumentenzorg (Εθνική Υπηρεσία Φροντίδας Μνημείων)
- Rijksdienst Oudheidkundig Bodemonderzoek (Εθνική Υπηρεσία Αρχαιολογικής Κληρονομιάς)

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων και Απασχόλησης)

- Bestuursdepartement (Τμήμα πολιτικής και προσωπικού)

Ministerie van Verkeer en Waterstaat (Υπουργείο Συγκοινωνιών, Δημόσιων Έργων και Διαχείρισης Υδάτων)

- Bestuursdepartement (Τμήμα πολιτικής και προσωπικού)
- Directoraat-Generaal Luchtvaart (Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας)

- Directoraat-Generaal Goederenvervoer (Γενική Διεύθυνση Εμπορευματικών Μεταφορών)
- Directoraat-Generaal Personenvervoer (Γενική Διεύθυνση Επιβατικών Μεταφορών)
- Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat (Γενική Διεύθυνση Δημόσιων Έργων και Διαχείρισης Υδάτων)
  - Hoofdkantoor Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat (Κεντρικό Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιων Έργων και Διαχείρισης Υδάτων) και
  - De afzonderlijke regionale directies van Rijkswaterstaat (οι επί μέρους περιφερειακές διευθύνσεις της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιων Έργων και Διαχείρισης Υδάτων)
  - De afzonderlijke specialistische diensten van Rijkswaterstaat (οι επί μέρους εξειδικευμένες υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιων Έργων και Διαχείρισης Υδάτων)
- Directoraat-Generaal Water (Γενική Διεύθυνση Υδάτων)
- Inspecteur-Generaal, Inspectie Verkeer en Waterstaat (Γενικός Επιθεωρητής, Επιθεώρηση Συγκοινωνιών και Διαχείρισης Υδάτων)
  - Divisie Luchtvaart van de Inspecteur-Generaal, Inspectie Verkeer en Waterstaat (Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας του Γενικού Επιθεωρητή, Επιθεώρηση Συγκοινωνιών και Διαχείρισης Υδάτων)
  - Divisie Vervoer van de Inspecteur-Generaal, Inspectie Verkeer en Waterstaat (Τμήμα Μεταφορών του Γενικού Επιθεωρητή, Επιθεώρηση Συγκοινωνιών και Διαχείρισης Υδάτων)
  - Divisie Scheepvaart van de Inspecteur-Generaal, Inspectie Verkeer en Waterstaat (Τμήμα Ναυτιλίας του Γενικού Επιθεωρητή, Επιθεώρηση Συγκοινωνιών και Διαχείρισης Υδάτων)
- Centrale Diensten (Κεντρικές Υπηρεσίες)
- Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI) (Βασιλικό Ολλανδικό Μετεωρολογικό Ινστιτούτο)

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (Υπουργείο Οικισμού, Χωροταξίας και Διαχείρισης του Περιβάλλοντος)

- Bestuursdepartement (Τμήμα πολιτικής και προσωπικού)
- Directoraat-Generaal Wonen (Γενική Διεύθυνση Οικισμού)
- Directoraat-Generaal Ruimte (Γενική Διεύθυνση Χωροταξίας)
- Directoraat General Milieubeheer (Γενική Διεύθυνση Προστασίας του Περιβάλλοντος)
- Rijksgebouwendienst (Οργανισμός Κρατικών Κτιρίων)
- VROM inspectie (Επιθεώρηση)

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (Υπουργείο Δημόσιας Υγείας, Πρόνοιας και Αθλητισμού)

- Bestuursdepartement (Τμήμα πολιτικής και προσωπικού)
- Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren en Veterinaire Zaken (Επιθεώρηση Προστασίας της Υγείας, Εμπορευμάτων και Κτηνιατρικών Θεμάτων)
- Inspectie Gezondheidszorg (Επιθεώρηση Μέριμνας για την Υγεία)

- Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming (Επιθεώρηση Προστασίας και Αντιλήψεως των Νέων)
- Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieu (RIVM) (Εθνικό Ίδρυμα Δημόσιας Υγείας και Περιβάλλοντος)
- Sociaal en Cultureel Planbureau (Γραφείο Κοινωνικοπολιτιστικού Σχεδιασμού)
- Agentschap t.b.v. het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (Οργανισμός Αξιολόγησης Φαρμάκων)

Tweede Kamer der Staten-Generaal (Κάτω Βουλή)

Eerste Kamer der Staten-Generaal (Άνω Βουλή)

Raad van State (Συμβούλιο της Επικρατείας)

Algemene Rekenkamer (Ελεγκτικό Συνέδριο)

Nationale Ombudsman (Εθνικός Διαμεσολαβητής)

Kanselarij der Nederlandse Orden (Καγκελαρία Ολλανδικών Ταγμάτων)

Kabinet der KoningIn (Ιδιαίτερο Γραφείο της Βασίλισσας)

ΑΥΣΤΡΙΑ

1. Bundeskanzleramt	Ομοσπονδιακή Καγκελαρία
2. Bundesministerium für auswärtige Angelegenheiten	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εξωτερικών
3. Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Kultur	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Παιδείας, Επιστημών και Πολιτισμού
4. Bundesministerium für Finanzen	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομικών
5. Bundesministerium für Gesundheit und Frauen	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Υγείας και Γυναικών
6. Bundesministerium für Inneres	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εσωτερικών
7. Bundesministerium für Justiz	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης
8. Bundesministerium für Landesverteidigung	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
9. Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umweltschutz und Wasserwirtschaft	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Γεωργίας, Δασοκομίας, Περιβάλλοντος και Διαχείρισης Υδάτων
10. Bundesministerium für soziale Sicherheit, Generationen und Konsumentenschutz	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Κοινωνικών Γενεών και Προστασίας των Καταναλωτών
11. Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Συγκοινωνιών, και Τεχνολογίας
12. Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Εργασίας
13. Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen	Ομοσπονδιακό Γραφείο Μέτρων και Σταθμών
14. Österreichisches Forschungs- und Prüfzentrum Arsenal G.m.b.H. Gesellschaft m.b.H	Αυστριακό Κέντρο Ερευνών και Δοκιμών Arsenal
15. Bundesprüfanstalt für Kraftfahrzeuge	Ομοσπονδιακός Φορέας Ελέγχου Οχημάτων
16. Bundesbeschaffung G.m.b.H.	Ομοσπονδιακή Εταιρία Προμηθειών G.m.b.H.
17. Bundesrechenzentrum G.m.b.H.	Ομοσπονδιακό Κέντρο Μηχανοργάνωσης G.m.b.H.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

- Presidência do Conselho de Ministros: Προεδρία Κυβερνήσεως

— Ministério das Finanças;	Υπουργείο Οικονομικών
— Ministério da Defesa Nacional; (¹)	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
— Ministério dos Negócios Estrangeiros e das Comunidades Portuguesas;	Υπουργείο Εξωτερικών και Αποδήμων
— Ministério da Administração Interna;	Υπουργείο Εσωτερικών
— Ministério da Justiça;	Υπουργείο Δικαιοσύνης
— Ministério da Economia;	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
— Ministério da Agricultura, Desenvolvimento Rural e Pescas;	Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Αλιείας
— Ministério da Educação;	Υπουργείο Παιδείας
— Ministério da Ciência e do Ensino Superior;	Υπουργείο Επιστημών και Ανώτατης Παιδείας
— Ministério da Cultura;	Υπουργείο Πολιτισμού
— Ministério da Saúde;	Υπουργείο Υγείας
— Ministério da Segurança Social e do Trabalho;	Υπουργείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Απασχόλησης
— Ministério das Obras Públicas, Transportes e Habitação;	Υπουργείο Δημόσιων Έργων, Συγκοινωνιών και Οικισμού
— Ministério das Cidades, Ordenamento do Território e Ambiente.	Υπουργείο Πόλεων, Χωροταξίας και Περιβάλλοντος

(¹) Μη στρατιωτικό υλικό αναφερόμενο στο Παράρτημα V.

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

OIKEUSKANSLERIN VIRASTO — JUSTITIEKANSLEERSÄMBETET	ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΑΓΚΕΛΑΡΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖ — HANDELS- OCH INDUSTRIEMINISTERIET	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
Kulttjavirasto — Konsumentverket	Όργανισμός Καταναλωτών
Kilpailuvirasto — Konkurrensverket	Αρχή Ανταγωνισμού
Kulttjavalituslautakunta — Konsumentklagonämnden	Συμβούλιο Παραπόνων Καταναλωτών
Patent- ja rekisterihallitus — Patent- och registerstyrelsen	Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας και Σημάτων
LIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ — KOMMUNIKATIONSMINISTERIET	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
Viestintävirasto — Kommunikationsverket	Επιτροπή Έποπτείας Τηλεπικοινωνιών
MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ — JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIET	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑΣ
Elintarvikevirasto — Livsmedelsverket	Όργανισμός Τροφίμων
Maanmittauslaitos — Lantmäteriverket	Εθνική Γεωδαιτική Υπηρεσία
OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Tietosuojavaltutetun toimisto — Dataombudsmannens byrå	Γραφείο Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων
Tuomioistuimet — domstolar	Δικαστήρια
Korkein oikeus — Högsta domstolen	Ανώτατο Δικαστήριο
Korkein hallinto-oikeus — Högsta förvaltningsdomstolen	Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο
Hovioukeudet — hovrätter	Εφετεία

Kärjäoikeudet --- tingsrätter	Πρωτοδικεία
Hallinto-oikeudet -förvaltningsdomstolar	Διοικητικά Δικαστήρια
Markkinaoikeus — Marknadsdomstolen	Tullilaitos — Tullverket
Työtuomioistuim — Arbetsdomstolen	Valtion vakuusrahasto — Statsgarantifonden
Vakuutusoikey — Försäkringsdomstolen	ΥΠΑΡΙΣΤÖΜΙΝΙΣΤΕΡΙÖ — ΜΙΛJÖΜΙΝΙΣΤΕΡΙΕΤ
Vankeinholtolaitos — Fångvårdsväsendet	
OPETUSMINISTERIÖ	---
UNDERVISNINGSMINISTERIET Opetushallitus	---
Utbildningsstyrelsen Valtion elokuvatarkastamo	---
Statens filmgranskningsbyrå PUOLUSTUSMINISTERIÖ	
— FÖRSVARSMINISTERIET Puolustusvoimat (1)	---
Försvarsmakten SISÄASIAINMINISTERIÖ	---
INRIKESMINISTERIET Väestörekisterikeskus	---
Befolkningsregistercentralen Keskusrikospoliisi	---
Centralkriminalpolisén Liikkuva poliisi — Rörliga	
polisén Rajavartiolaitos (1)	---
Gränsbevakningsväsendet SOSIAALI- JA	
TERVEYSMINISTERIÖ	
Työttömyysturvautakunta	---
Arbetslöshetsnämnden Tarkastuslautakunta	---
Prövningsnämnden Läkelaity	---
Läkemedelsverket	
Terveidenhuollon oikeusturvakeskus	---
Rättsskyddscen-tralen för hälsövården	
Tapaturmavirasto — Olycksfallsverket	
Säteilyturvakeskus — Strålsäkerhetscentralen	
TYÖMINISTERIÖ — ARBETSMINISTERIET	
Valtakunnansovittelijain toimisto	---
Riksförlikningsmän-nens byrå	
Valtion turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset	
— Statliga förläggningar för asylsökande	
Työneuvosto — Arbetsrådet i Finland	
ULKOASIAINMINISTERIÖ — UTRIKESMINISTERIET	
VALTIOVARAINMINISTERIÖ — FINANSMINISTERIET	
Valtiontalouden tarkastusvirasto — Statens	
revisionsverk	
Valtiokonttori — Statskontoret	
Valtion työmarkkinalaitos	---
Statens	
arbetsmarknadsverk	
Verohallinto — Skatteförvaltningen	

Εμποροδικείο	Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων
Εργοδικείο	Εθνική Ιατροδικαστική Αρχή
Ασφαλειοδικείο	Γραφείο Αποζημίωσης Ατυχημάτων
Διεύθυνση Σωφρονισμού	Αρχή Προστασίας από Ακτινοβολίες
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Εθνικό Γραφείο
Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας	Συνδιαλλαγής
Κρατικό Γραφείο Χαρακτηρισμού Κινηματογραφικών	Κρατικές εγκαταστάσεις υποδοχής αιτούντων άσυλο
Ταινιών	Φινλανδικό Συμβούλιο Εργασίας
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
Ενοπλες Δυνάμεις	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	Ελεγκτικό Συνέδριο
Κέντρο Μητρικών Πληθυσμού	Δημόσιο Ταμείο
Κεντρική Αστυνομία Διώξεως Εγκλήματος	Κρατικό Εργοδοτικό Γραφείο
Κεντρική Αστυνομία Τροχαίας Κινήσεως	Υπηρεσία Δημόσιων Εσόδων
Συνοριακή Φρουρά	Τελωνεία
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	Κρατικό Ταμείο Εγγύησης
Γραφείο Προσφυγών Ανεργίας	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Δευτεροβάθμιο Δικαστήριο	
(¹) Μη πολεμικό υλικό.	

ΣΟΥΗΔΙΑ

A	Arrendenämnder (12)
Alkoholinspektionen	B
Alkoholsortimentsnämnden	Banverket
Allmänna pensionsfonden	Barnombudsmannen
Allmänna reklamationsnämnd	Beredning för utvärdering av medicinsk metodik, statens
Ambassader	Besvärnämnden för rättshjälp
Arbetsdomstolen	Biografbyrå, statens
Arbetsgivarverk, statens	Biografiskt lexikon, svenskt
Arbetslivsfonden	Birgittaskolan
Arbetslivsinstitutet	Blekinge tekniska högskola
Arbetsmarknadsstyrelsen	Bokföringsnämnden
Arbetsmiljöfonden	Bostadskreditnämnd, statens (BKN)
Arbetsmiljöinstitutet	Boverket
Arbetsmiljönämnd, statens	Brottsförebyggande rådet
Arbetsmiljöverket	
Arkitekturmuseet	

Brottsoffermyndigheten	Βασιλική Ακαδημία Καλών Τεχνών
Brottskadenämnden	Επιθεώρηση Οινόπνευματος
Byggnadsnämnden	Συμβούλιο Οινόπνευματωδών Προϊόντων
Byggnadsrådet	Γενικό Ταμείο Συντάξεων
	Γενικό Συμβούλιο Παραπόνων Καταναλωτών
	Γραφείο
	Εργοδικείο
	Κρατικός Φορέας Δημοσίων Υπαλλήλων
	Ταμεία Ζωής Εργαζομένων
	Ίδρυμα Ζωής Εργαζομένων
	Συμβούλιο Αγοράς Εργασίας
	Ταμείο Περιβάλλοντος Εργασίας
	Ίδρυμα Περιβάλλοντος Εργασίας
	Συμβούλιο Περιβάλλοντος Εργασίας Δημοσίων
	Υπαλλήλων
	Αρχή Περιβάλλοντος Εργασίας
	Μουσείο Αρχιτεκτονικής
	Περιφερειακά Δικαστήρια Μισθωτικών Διαφορών (12)
	Εθνικοί Σιδηρόδρομοι
	Γραφείο Διαμεσολαβητή Παιδιών
	Συμβούλιο Αξιολόγησης Τεχνολογίας Μέριμνας για την Υγεία (κρατικό)
	Επιτροπή Προσφυγών Νομικής Αρωγής
	Εθνικό Συμβούλιο Λογοκρισίας Κινηματογραφικών
	Ταινιών
	Σουηδικό Βιογραφικό Λεξικό
	Σχολή Birgitta
	Τεχνολογικό Ινστιτούτο Blekinge
	Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων
	Εθνικό Ταμείο Εγγύησης Στεγαστικών Δανείων
	Εθνικό Συμβούλιο Οικισμού
	Εθνικό Συμβούλιο Πρόληψης του Εγκλήματος
	Αρχή Αρωγής Θυμάτων Εγκλήματος
	Αρχή Αποζημίωσης Ζημιών λόγω Εγκλήματος
	Συμβούλιο Οικοδομικής Έρευνας

C			
Centrala försöksdjursnämnden	Κεντρική	Επιτροπή	
Centrala studiestödsnämnden	Πειραματόζωων	Εθνικό	
Centralnämnden för fastighetsdata	Συμβούλιο Υποτροφιών Κεντρικό		
	Συμβούλιο Κτηματολόγιου		
D			
Danshögskolan	Ανωτάτη Σχολή Χορού		
Datainspektionen	Επιθεώρηση Δεδομένων		
Delegationen för utländska investeringar Sverige, ISA	Οργανισμός Προέλκυσης Ξένων Επενδύσεων (Invest in Sweden Agency, ISA)		
	Υπουργεία		
Departementen	Διοίκηση Δικαστηρίων		
Domstolsverket	Δραματική Σχολή		
Dramatiska institutet	Σχολή Eke		
E	Υπηρεσία Οικονομικού Εγκλήματος		
Eskeskolan	Αρχή Οικονομικής Διαχείρισης		
Ekobrottsmyndigheten	Συμβούλιο Ηλεκτρολογικής Ασφάλειας		
Ekonomistyrningsverket	Εθνικός Οργανισμός Ενέργειας		
Elsäkerhetsverket	Συμβούλιο ΕΕ/Ε&Α		
Energimyndigheten, statens EU/FoU-rådet	Οργανισμός Εγγύησης Εξαγωγικών Πιστώσεων		
Exportkreditnämnden	Σουηδικό Συμβούλιο Εξαγωγικού Εμπορίου		
Exportråd, Sveriges			
F			
Fastighetsmäklarnämnden	Φορσβαρετς materielverk		
Fastighetsverk, statens	Φορσβαρετς radioanstalt		
Fideikommissnämnden	Φορσβαρshistoriska museer, statens		
Finansinspektionen			
Fiskeriverket			
Flygmedicincentrum			
Flygtekniska försöksanstalten			
Folkhälsoinstitut, statens			
Fonden för fukt- och mögelskador			
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas			
Fortifikationsverket			
Förlikningsmannae Expedition, statens			
Försvarets forskningsanstalt			

Σώμα Εποπτείας Κτηματομεσιτών	Συμβούλιο Περιβαλλοντολογικών, Γεωπονικών Χωροταξικών Ερευνών
Εθνικό Συμβούλιο Ακινήτων	Εθνική Εφορία Οχυρώσεων
Συμβούλιο Κληροδοτημάτων	Εθνική Υπηρεσία Συνδιαλλαγής
Χρηματοοικονομική Επιθεώρηση	Κέντρο Ερευνών Εθνικής Άμυνας
Εθνικό Συμβούλιο Αλιείας	Εφορία Υλικού Πολέμου
Αεροϊατρικό Κέντρο Ίδρυμα	Εφορία Στρατιωτικών Ραδιοεπικοινωνιών
Αεροναυτικών Ερευνών Εθνικό	Εθνικά Πολεμικά Μουσεία
Ίδρυμα Δημόσιας Υγείας Ταμείο	
Αρωγής Μικροϊδιοκτητών	
Försvarshögskolan	Ανωτάτη Σχολή Πολέμου
Försvarsmakten	Ένοπλες Δυνάμεις
Försäkringskassorna	Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων
(21)	(21)
G	
Gentekniknämnden	Högskolan i Gävle
Geologiska undersökning, Sveriges	Högskolan i Halmstad
Geotekniska institut, statens	Högskolan i Kalmar
Giftinformationscentralen	Högskolan i Karlskrona/Ronneby
Glesbyggsverket	Högskolan i Kristianstad
Grafiska institutet och institutet för högre kommunikation- och reklamutbildning	Högskolan i Skövde
Granskningsnämnden för radio och TV	Högskolan i Trollhättan/Uddevalla
Göteborgs universitet	Högskolan på Gotland
	Högskoleverket
H	Högsta domstolen
Handelsflottans kultur- och fritidsråd	
Handelsflottans pensionsanstalt	
Handikappombudsmannen	
Handikappråd, statens	
Haverikommission, statens	
Historiska museer, statens	
Hjälpmiddelsinstitutet	
Hovrätterna (6)	
Hyresnämnder (12)	
Häktena (30)	
Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd	
Högskolan Dalarna	
Högskolan i Borås	

Συμβούλιο Γονιδιακής Τεχνολογίας	Εφετεία (6)
Εθνική Γεωδαπική Υπηρεσία	Περιφερειακά Δικαστήρια Μισθωτικών Διαφορών (12)
Εθνικό Γεωτεχνικό Ινστιτούτο	Δικαστικές Φυλακές (30)
Κέντρο Δηλητηριάσεων	Επιτροπή Ιατρικής Ευθύνης
Εθνικός Οργανισμός Ανάπτυξης της Υπαιθρου	Ανωτάτη Σχολή Dalarna
Ινστιτούτο Γραφικών Τεχνών και Ανώτατη Σχολή Επικοινωνίας και Διαφήμισης	Ανωτάτη Σχολή Borås
Εθνική Επιτροπή	Ανωτάτη Σχολή Gävle
Ραδιοηλεκτρικής Πανεπιστήμιο	Ανωτάτη Σχολή Halmstad
Göteborg	Ανωτάτη Σχολή Kalmar
	Ανωτάτη Σχολή Karlskrona/Ronneby
	Ανωτάτη Σχολή Kristianstad
Οίκος Ναύτου	Ανωτάτη Σχολή Skövde
Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο	Ανωτάτη Σχολή Trollhättan/Uddevalla
Διαμεσολαβητής Θεμάτων Αναπηρίας	Ανωτάτη Σχολή Gotland
Εθνικό Συμβούλιο Αναπήρων	Εφορία Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
Εθνικό Ίδρυμα Διερεύνησης Ατυχημάτων	Ανώτατο Δικαστήριο
Εθνικά Ιστορικά Μουσεία	
Ίδρυμα Βοηθημάτων Αναπήρων	
I	
Idrottshögskolan i Stockholm	K
Inspektionen för strategiska produkter	Kammarkollegiet
Institut för byggnadsforskning, statens	Kammarrätterna (4)
Institut för ekologisk hållbarhet, statens	Karlstads universitet
Institut för kommunikationsanalys, statens	Karolinska Institutet
Institut för psykosocial miljömedicin, statens	Kemikalieinspektionen
Institut för särskilt utbildningsstöd	Kommerskollegium
Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering	Koncessionsnämnden för miljöskydd
Institutet för rymdfysik	Konjunkturinstitutet
Institutionsstyrelse, Statens	Konkurrensverket
Insättningsgarantinämnden	Konstfack
Integrationsverket	Konsthögskolan
Internationella adoptionsfrågor, Statens nämnd för	Konstmuseer, statens
Internationella programkontoret för	Konstnärsnämnden
utbildningsområdet	Konstråd, statens
J	Konsulat
Jordbruksverk, statens	Konsumentverket
Justitiekanslern	Kriminaltekniska laboratorium, statens
Jämställdhetsombudsmannen	Kriminalvårdens regionkanslier (4)

Ανωτάτη Σχολή Σωματικής Αγωγής Σταχόλμης	Εισηγητικό Συμβούλιο (Kammarkollegiet)
Επιθεώρηση Στρατηγικών Προϊόντων	Διοικητικά Εφετεία (4)
Συμβούλιο Οικοδομικής Έρευνας	Πανεπιστήμιο Karlstad
Εθνικό Ίδρυμα Οικολογικής Αειφορίας	Ίδρυμα Karolinska
Εθνικό Ίδρυμα Συγκοινωνιολογικών Αναλύσεων	Εθνική Επιθεώρηση Χημικών Ουσιών
Εθνικό Ίδρυμα Ψυχοκοινωνικής Ιατρικής	Εθνική Επιτροπή Εμπορίου
Εθνικό Ίδρυμα Ειδικής Εκπαιδευτικής Υποστήριξης	Αντιπροσωπία Προστασίας του Περιβάλλοντος
Ινστιτούτο Αξιολόγησης Πολιτικής Αγοράς Εργασίας	Ινστιτούτο Οικονομικής Συγκυρίας
Ινστιτούτο Διαστημικής Φυσικής	Αρχή Ανταγωνισμού
Εθνικό Συμβούλιο Ίδρυματικής Περιθαλψής	Σχολή Χειροτεχνίας
Ταμείο Παρακαταθηκών	Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών
Εφορία Κοινωνικής Ένταξης	Κραπκό Μουσεία Τέχνης
Εθνικό Συμβούλιο Διασυνοριακών Υιοθεσιών	Συμβούλιο Καλλιτεχνικών Επιχορηγήσεων
Διεθνές Γραφείο Προγράμματος Επαγγελματικής	Εθνικό Συμβούλιο Καλών Τεχνών
Κατάρτισης	Προξενεία
	Αρχή Προστασίας Καταναλωτών
Εθνική Εφορία Γεωργίας	Κραπκό Ιατροδικαστικό Εργαστήριο
Καγκελαρία Δικαιοσύνης	Περιφερειακές Σωφρονιστικές Εφορίες (4)
Εφορία Ισότητας	
Ευκαιριών	
Kriminalvårdsanstalterna (35)	Livsmedelsverk, statens
Kriminalvårdsstyrelsen	Ljud- och bildarkiv, statens
Kristinaskolan	Lotteriinspektionen
Kronofogdemyndigheterna (10)	Luftfartsverket
Kulturråd, statens	Luleå tekniska universitet
Kungl. Biblioteket	Lunds universitet
Kungl. Konsthögskolan	Läkemedelsverket
Kungl. Musikhögskolan	Länsarbetsnämnderna (20)
Kungl. Tekniska högskolan	Länsrätterna (23)
Kustbevakningen	Länsstyrelserna (21)
Kvalitets- och kompetensråd, statens	Lärarhögskolan i Stockholm
Kärnkraftinspektion, statens	
L	M
Lagrådet	Malmö högskola
Lantbruksuniversitet, Sveriges	Manilaskolan
Lantmäteriverket	Marknadsdomstolen
Linköpings universitet	Medlingsinstitutet
Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska	Meteorologiska och hydrologiska institut, Sveriges
museet	Migrationsverket

Militärhögskolor
 Mithögskolan
 Moderna museet

Σωφρονιστικά ιδρύματα (35)
 Εθνική Εφορία Σωφρονιστικών Ιδρυμάτων
 Σχολή Kristina
 Εκτελεστικές Υπηρεσίες (10)
 Εθνικό Συμβούλιο Πολιτισμού
 Βασιλική Βιβλιοθήκη
 Βασιλική Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών
 Βασιλική Ανωτάτη Σχολή Μουσικής
 Βασιλικό Τεχνολογικό Ινστιτούτο
 Ακτοφυλακή
 Εθνικό Συμβούλιο Ποιότητας και Ικανότητας
 Εθνική Επιθεώρηση Πυρηνικής Ενέργειας

Νομαστικό Συμβούλιο Σουηδικό
 Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Εθνική
 Γεωδαπική Υπηρεσία
 Πανεπιστήμιο Linköping
 Βασιλικό Οπλοστάσιο, Κάστρο Skokloster και Μουσείο
 Hallwylska
 Εθνική Αρχή Τροφίμων
 Κρατικό Οπτικοακουστικό Αρχείο
 Επιθεώρηση Λαχείων
 Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας
 Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Luleå
 Πανεπιστήμιο Lund
 Οργανισμός Φαρμάκων
 Νομαρχιακά Εργασιακά Συμβούλια (20)
 Νομαρχιακά Διοικητικά Δικαστήρια (23)
 Νομαρχιακά Συμβούλια (21)
 Παιδαγωγική Ακαδημία Στοκχόλμης

Πανεπιστήμιο Malmo
 Σχολή Κωφαλάλων Manilla
 Αγοραδικείο
 Εθνικό Διαμεσολαβητικό Ίδρυμα
 Σουηδικό Μετεωρολογικό και Υδρολογικό Ίδρυμα
 Επιτροπή Μεταναστεύσεως
 Στρατιωτικές Σχολές
 Πανεπιστήμιο Κεντρικής Σουηδίας
 Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης

Museer för världskultur, statens,	Κρατικά Μουσεία Παγκόσμιου Πολιτισμού
Musiksamlingar, statens	Κρατική Μουσική Συλλογή
Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning	Οργανισμός Προχωρημένης Επαγγελματικής Κατάρτισης
Myndigheten för Sveriges näturniversitet	Οργανισμός Σουηδικού Ανοιχτού Πανεπιστημίου
Mälardalens högskola	Ανωτάτη Σχολή Mälardalen
N	
Nationalmuseum	Εθνικό Μουσείο
Nationellt centrum för flexibelt lärande	Εθνικό Κέντρο Ευέλικτης Μάθησης
Naturhistoriska riksmuseet	Μουσεία Φυσικής Ιστορίας
Naturvårdsverket	Οργανισμός Προστασίας του Περιβάλλοντος
Nordiska Afrikainstitutet	Σκανδιναβικό Ινστιτούτο Αφρικής
Notarienämbden	Συμβολαιογραφικός Σύλλογος
Nämnden för offentlig upphandling	Επιτροπή Κρατικών Προμηθειών
O	
Ombudsmannen mot diskriminering på grundav sexuell läggning	Διαμεσολαβητής επί Διακρίσεων λόγω Γενετήσιου Προσανατολισμού
Ombudsmannen mot etnisk diskriminering Operahögskolan i Stockholm	Διαμεσολαβητής επί Εθνοφυλετικών Διακρίσεων Ανωτάτη Σχολή Όπερας, Στοκχόλμη
P	
Patent- och registreringsverket	Ρικσαντίκβαριεάμβετ
Patentbesvärsträtten	Ρικσarkivet
Pensionsverk, statens	Ρικsbanken
Person- och adressregisternämnd, statens	
Pliktverk, Totalförsvarets	
Polarforskningssekreteriatet	
Polismyndigheter (21)	
Post- och telestyrelsen	
Premiepensionsmyndigheten	
Presstödsnämnden	
R	
Radio- och TV-verket	
Regeringskansliet	
Regeringsrätten	
Revisorsnämnden	

Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας και
Σημάτων Δικαστήριο προσφυγών
Ευρεσιτεχνίας Οργανισμός Συντάξεων
Δημόσιων Υπαλλήλων Κρατικό Μητρώο
Πληθυσμού και Διευθύνσεων Εφορία
Υποχρεωτικής Εργασίας/Παλαικής
Αμυνας Γραμματεία Πολικών
Εξερευνήσεων
Αστυνομικές Αρχές (21)
Οργανισμός Ταχυδρομείων και
Τηλεπικοινωνιών Οργανισμός
Επικουρικών Συντάξεων
Επιτροπή Επιχορηγήσεων Τύπου

Ραδιοηλεκτροπικό
Συμβούλιο Γραμματεία
Κυβερνήσεως Συμβούλιο
της Επικρατείας Σώμα
Ορκωτών Λογιστών
Εθνικό Γραφείο
Αρχαιοτήτων Αρχεία του
Κράτους Κεντρική
Τράπεζα της Σουηδίας

Riksdagens förvaltningskontor	Τμήμα Διοικητικού του Κοινοβουλίου
Riksdagens ombudsmän	Κοινοβουλευτικός Διαμεσολαβητής
Riksdagens revisorer	Κοινοβουλευτικοί Ελεγκτές Λογαριασμών
Riksförsäkringsverket	Εθνικό Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Riksgäldskontoret	Υπηρεσία Δημόσιου Χρέους
Rikspolisstyrelsen	Εθνική Αστυνομία
Riksrevisionsverket	Εθνικό Ελεγκτικό Γραφείο
Riksskatteverket	Γραφείο Δημόσιου Θησαυρού
Rikstrafiken	Οργανισμός Δημόσιων Συγκοινωνιών
Riksställningar, Stiftelsen	Εθνικό Ίδρυμα Περιοδευουσών Εκθέσεων
Riksåklagaren	Γενική Εισαγγελία
Rymdstyrelsen	Εθνικό Συμβούλιο Διαστήματος
Råd för byggnadsforskning, statens	Κρατικό Συμβούλιο Οικοδομικής Έρευνας
Rådet för grundläggande	Συμβούλιο Βασικής Τριτοβάθμιας
högskoleutbildning	Εκπαίδευσης
Räddningsverk, statens	Κρατικές Σωστικές Υπηρεσίες
Rå ttshj älpsmyndigheten	Οργανισμός Νομικής Αρωγής
Rättsmedicinalverket	Εθνικό Συμβούλιο Ιατροδικαστικής
S	
Sameskolstyrelsen och sameskolor	Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
Sametinget	Styrelsen för internationell utvecklings-
Sjöfartsverket	samarbete, SIDA
Sjöhistoriska museer, statens	
Skattemyndigheterna (10)	
Skogsstyrelsen	
Skolverk, statens	
Smittskyddsinstitutet	
Socials tyrelsen	
Specialpedagogiska institutet	
Specialskolemyndigheten	
Språk- och folkminnesinstitutet	
Språngämnesinspektionen	
Statens personregisternämnd, SPAR-nämnden	
Statistiska centralbyrån	
Statskontoret	
Stockholms universitet	
Strålskyddsinstitut, statens	

Λατινική Σχολική Εφορία και λατινικά σχολεία	Ινστιτούτο Διαλεκτολογίας και Λογογραφίας
Λατινική Βουλή	Εθνική Επιθεώρηση Εκρηκτικών
Διοίκηση Ναυπλίας	Κρατικό Μητρώο Πληθυσμού
Κρατικά Ναυτικά Μουσεία	Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία
Οικονομικές Εφορίες (10)	Σουηδικός Οργανισμός Δημόσιας Διοίκησης
Διοίκηση Δασών	Πανεπιστήμιο Στοκχόλμης
Εθνικός Οργανισμός Παιδείας	Κρατικό Ίδρυμα Ακτινοπροστασίας
Ινστιτούτο Λοιμωδών Νοσημάτων	Οργανισμός Διαπίστευσης και Τεχνικού Ελέγχου
Κοινωνική Πρόνοια	Οργανισμός Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (SIDA)
Ίδρυμα Ειδικής Παιδαγωγικής	
Εθνικός Οργανισμός Ειδικών Σχολείων (Κωφολάλων)	
Styrelsen för psykologiskt försvar Svenska institutet	Συμβούλιο Ψυχολογικής Άμυνας
Säkerhetspolisen	Σουηδικό Ινστιτούτο
Södertörns högskola	Ασφάλεια του Κράτους
	Ανωτάτη Σχολή Νόπας
	Στοκχόλμης
Τ	
Talboks- och punktskriftsbiblioteket	Βιβλιοθήκη Τυφλών
Teaterhögskolan	Ανωτάτη Δραματική Σχολή
Tekniska museet, stiftelsen	Ίδρυμα Τεχνολογικού Μουσείου
Tingsrätterna (72)	Τοπικά Δικαστήρια (72)
Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet	Επιτροπή Επιλογής Δικαστικών Λειτουργών
Totalförsvarets forskningsinstitut	Ίδρυμα Ερευνών Παλλαϊκής Άμυνας
Transportforskningsberedningen	Συμβούλιο Μεταφορικών Ερευνών
Transportrådet	Συμβούλιο Μεταφορών
Tullverket	Διοίκηση Τελωνείων
Turistdelegationen	Οργανισμός Τουρισμού
U	
Umeå universitet	Πανεπιστήμιο Umeå
Ungdomsstyrelsen	Συμβούλιο Νέας Γενιάς
Uppsala universitet	Πανεπιστήμιο Ουψάλας
Utlänningsnämnden	Επιτροπή Αλλοδαπών
Utsädeskontroll, statens	Κρατικό Ινστιτούτο Σπόρων

V

Valmyndigheten

Εκλογική Αρχή

Vatten- och avloppsnämnd, statens

Κρατική Επιτροπή Ύδρευσης και

Vattenöverdomstolen

Αποχέτευσης

Verket för högskoleservice (VHS)

Δευτεροβάθμιο Δικαστήριο Υδάτων

Verket för innovationssystem

Εθνικός Οργανισμός Τριτοβάθμιας

(VINNOVA)

Εκπαίδευσης

Verket för näringslivsutveckling

Οργανισμός Καινοτομίας (VINNOVA)

(NUTEK)

Οργανισμός Ανάπτυξης Επιχειρήσεων

Vetenskapsrådet

(NUTEK)

Veterinärmedicinska anstalt, statens

Εθνικό Συμβούλιο Ερευνών

Vägverket

Κρατικό Κτηνιατρικό Ινστιτούτο

Vänerskolan

Οργανισμός Οδοποιίας

Växjö universitet

Σχολή Väner

Växsortnämnd, statens

Πανεπιστήμιο Växjö

Κρατικό Ινστιτούτο Φυτικών Ποικιλιών

Α

Åklagarmyndigheterna Περιφερειακές Εισαγγελίες (6)

Åsbackaskolan Σχολή Åsbacka

Ο

Örebro universitet Πανεπιστήμιο Örebro

Östervångsskolan Σχολή Östervång

Överbefälhavaren Αρχηγείο Ενόπλων Δυνάμεων

Överstyrelsen för civil beredskap Οργανισμός Πολιτικής Άμυνας

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

— Cabinet Office (Γραφείο Υπουργικού Συμβουλίου)

Civil Service College

Office of the Parliamentary Counsel

— Central Office of Information (Κεντρικό Γραφείο Πληροφοριών)

— Charity Commission (Επιτροπή Φιλανθρωπίας)

— Crown Prosecution Service (Υπηρεσία Ποινικών Διώξεων)

— Crown Estate Commissioners (Vote Expenditure Only)

— HM Customs and Excise (Τελωνεία και Ειδικοί Φόροι Κατανάλωσης)

— Department for Culture, Media and Sport (Υπουργείο Πολιτισμού, ΜΜΕ και Αθλητισμού)

British Library

British Museum

Historic Buildings and Monuments Commission for England (English Heritage)

Imperial War Museum

Museums and Galleries Commission

National Gallery

National Maritime Museum

National Portrait Gallery

Natural History Museum

Royal Commission on Historical Manuscripts

Royal Commission on Historical Monuments of England

Royal Fine Art Commission (England)

Science Museum

Tate Gallery

Victoria and Albert Museum

Wallace Collection

- Department for Education and Skills (Υπουργείο Παιδείας και Δεξιότητων)
  - Higher Education Funding Council for England
- Department for Environment, Food and Rural Affairs (Υπουργείο Περιβάλλοντος, Τροφίμων και Υπαίθρου)
  - Agricultural Dwelling House Advisory Committees
  - Agricultural Land Tribunals
  - Agricultural Wages Board and Committees
  - Cattle Breeding Centre
  - Countryside Agency
  - Plant Variety Rights Office
  - Royal Botanic Gardens, Kew
  - Royal Commission on Environmental Pollution
- Department of Health (Υπουργείο Υγείας)
  - Central Council for Education and Training in Social Work
  - Dental Practice Board
  - National Board for Nursing, Midwifery and Health Visiting for England
  - National Health Service Strategic Health Authorities and Trusts
  - Prescription Pricing Authority
  - Public Health Service Laboratory Board
  - UK Central Council for Nursing, Midwifery and Health Visiting
- Department for International Development (Υπουργείο Διεθνούς Ανάπτυξης)
- Department for National Savings (Υπουργείο Εθνικής Αποταμίευσης)
- Department for Transport (Υπουργείο Μεταφορών)
  - Maritime and Coastguard Agency
- Department for Work and Pensions (Υπουργείο Εργασίας και Συντάξεων)
  - Disability Living Allowance Advisory Board
  - Independent Tribunal Service
  - Medical Boards and Examining Medical Officers (War Pensions)
  - Occupational Pensions Regulatory Authority
  - Regional Medical Service
  - Social Security Advisory Committee
- Department of the Procurator General and Treasury Solicitor (Διαρκής Γραμματεία και Νομική Υπηρεσία Δημοσίου Θησαυρού)
  - Legal Secretariat to the Law Officers

- Department of Trade and Industry (Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας)
  - Central Transport Consultative Committees
  - Competition Commission
  - Electricity Committees
  - Employment Appeal Tribunal
  - Employment Tribunals
  - Gas Consumers' Council
  - National Weights and Measures Laboratory
  - Office of Manpower Economics
  - Patent Office
- Export Credits Guarantee Department (Οργανισμός Εγγύησης Εξαγωγικών Πιστώσεων)
- Foreign and Commonwealth Office (Υπουργείο Εξωτερικών και Κοινοπολιτείας)
  - Wilton Park Conference Centre
- Government Actuary's Department (Αναλογιστική Υπηρεσία του Κράτους)
- Government Communications Headquarters (Κυβερνητικό Αρχηγείο Επικοινωνιών)
- Home Office (Υπουργείο Εσωτερικών)
  - Boundary Commission for England Gaming
  - Board for Great Britain Inspectors of Constabulary Parole Board and Local Review Committees
- House of Commons (Βουλή των Κοινοτήτων)
- House of Lords (Βουλή των Λόρδων)
- Inland Revenue, Board of (Διοίκηση Δημόσιων Εσόδων από Εγχώριες Πηγές)
- Lord Chancellor's Department (Υπουργείο Δικαιοσύνης)
  - Circuit Offices and Crown, County and Combined Courts (England and Wales)
  - Combined Tax Tribunal
  - Council on Tribunals
  - Court of Appeal — Criminal
  - Immigration Appellate Authorities
  - Immigration Adjudicators
  - Immigration Appeals Tribunal
  - Lands Tribunal
  - Law Commission
  - Legal Aid Fund (England and Wales)
  - Office of the Social Security Commissioners
  - Pensions Appeal Tribunals

- Public Trust Office
- Supreme Court Group (England and Wales)
- Transport Tribunal
- Ministry of Defence (Υπουργείο Αμύνης)
  - Meteorological Office Defence
  - Procurement Agency
- National Assembly for Wales (Εθνοσυνέλευση Ουαλίας)
  - Higher Education Funding Συμβούλιο for Wales
  - Local Government Boundary Commission for Wales
  - Royal Commission for Ancient and Historical Monuments in Wales
  - Valuation Tribunals (Wales)
  - Welsh National Health Service Authorities and Trusts
  - Welsh Rent Assessment Panels
  - Welsh National Board for Nursing, Midwifery and Health Visiting
- National Audit Office (Εθνικό Γραφείο Ελέγχου Λογαριασμών)
- National Investment and Loans Office (Εθνική Υπηρεσία Επενδύσεων και Δανείων)
- Northern Ireland Assembly Commission (Επιτροπή Συνέλευσης Βόρειας Ιρλανδίας)
- Northern Ireland Court Service (Υπηρεσία Δικαστηρίων Βόρειας Ιρλανδίας)
  - Coroners Courts
  - County Courts
  - Court of Appeal and High Court of Justice in Northern Ireland
  - Crown Court
  - Enforcement of Judgements Office
  - Legal Aid Fund
  - Magistrates Courts
  - Pensions Appeals Tribunals
- Northern Ireland, Department for Employment and Learning (Υπουργείο Απασχόλησης και Μόρφωσης Β. Ιρλανδίας)
- Northern Ireland, Department for Regional Development (Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης Β. Ιρλανδίας)
- Northern Ireland, Department for Social Development (Υπουργείο Κοινωνικής Ανάπτυξης Β. Ιρλανδίας)
- Northern Ireland, Department of Agriculture and Rural Development (Υπουργείο Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου Β. Ιρλανδίας)
- Northern Ireland, Department of Culture, Arts and Leisure (Υπουργείο πολιτισμού, Τεχνών και Ελεύθερου Χρόνου Β. Ιρλανδίας)
- Northern Ireland, Department of Education (Υπουργείο Παιδείας Β. Ιρλανδίας)
- Northern Ireland, Department of Enterprise, Trade and Investment (Υπουργείο Επιχειρήσεων, Εμπορίου και Επενδύσεων Β. Ιρλανδίας)
- Northern Ireland, Department of the Environment (Υπουργείο Περιβάλλοντος Β. Ιρλανδίας)
- Northern Ireland, Department of Finance and Personnel (Υπουργείο Οικονομικών και Προσωπικού Β. Ιρλανδίας)
- Northern Ireland, Department of Health, Social Services and Public Safety (Υπουργείο Υγείας, Κοινωνικών Υπηρεσιών και Δημόσιας Ασφάλειας Β. Ιρλανδίας)
- Northern Ireland, Department of Higher and Further Education, Training and Employment (Υπουργείο Ανώτερης Παιδείας και Επαγγελματικής, Κατάρτισης και Απασχόλησης Β. Ιρλανδίας)
- Northern Ireland, Office of the First Minister and Deputy First Minister (Γραφείο Προέδρου και Αντιπροέδρου της Κυβερνήσεως Β. Ιρλανδίας)

- Northern Ireland Office (Υπουργείο Β. Ιρλανδίας)
  - Crown Solicitor's Office
  - Department of the Director of Public Prosecutions for Northern Ireland
  - Forensic Science Agency of Northern Ireland
  - Office of Chief Electoral Officer for Northern Ireland
  - Police Service of Northern Ireland
  - Probation Board for Northern Ireland
  - State Pathologist Service
- Office of Fair Trading (Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτών και Ανταγωνισμού)
- Office for National Statistics (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία)
  - National Health Service Central Register
  - Office of the Parliamentary Commissioner for Administration and Health Service Commissioners
- Office of the Deputy Prime Minister (Γραφείο Αντιπροέδρου της Κυβέρνησεως)
  - Rent Assessment Panels
- Paymaster General's Office (Γραφείο Πληρωμών Δημοσίου)
- Postal Business of the Post Office (Ταχυδρομικές δραστηριότητες Οργανισμού Ταχυδρομείων)
- Privy Council Office (Γραφείο Συμβουλίου του Στέμματος)
- Public Record Office (Γενικά Αρχεία του Κράτους)
- Royal Commission on Historical Manuscripts (Βασιλική Επιτροπή Ιστορικών Χειρογράφων)
- Royal Hospital, Chelsea (Βασιλικό Νοσοκομείο Chelsea)
- Royal Mint (Βασιλικό Νομισματοκοπείο)
- Rural Payments Agency (Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών)
- Scotland, Auditor-General (Γενικός Επιθεωρητής Σκωτίας)
- Scotland, Crown Office and Procurator Fiscal Service (Γενική Εισαγγελία Σκωτίας)
- Scotland, General Register Office (Γενικό Ληξιαρχείο της Σκωτίας)
- Scotland, Queen's and Lord Treasurer's Remembrancer (Εφορία Αδέσποτων Αγαθών Σκωτίας)
- Scotland, Registers of Scotland (Κτηματολόγιο Σκωτίας)
- The Scotland Office (Υπουργείο Σκωτίας)
- The Scottish Executive Corporate Services (Εταιρικές Υπηρεσίες του Σκωπικού Εκτελεστικού)
- The Scottish Executive Education Department (Υπουργείο Παιδείας του Σκωπικού Εκτελεστικού)
  - National Galleries of Scotland
  - National Library of Scotland
  - National Museums of Scotland
  - Scottish Higher Education Funding Council
- The Scottish Executive Development Department (Υπουργείο Ανάπτυξης του Σκωπικού Εκτελεστικού)
- The Scottish Executive Enterprise and Lifelong Learning Department (Υπουργείο Επιχειρήσεων και Δια Βίου Μάθησης του Σκωπικού Εκτελεστικού)
- The Scottish Executive Finance (Υπουργείο Οικονομικών του Σκωπικού Εκτελεστικού)
- The Scottish Executive Health Department (Υπουργείο Υγείας του Σκωπικού Εκτελεστικού)
  - Local Health Councils

National Board for Nursing, Midwifery and Health Visiting for Scotland

Scottish Council for Postgraduate Medical
Education Scottish National Health Service
Authorities and Trusts

- The Scottish Executive Justice Department (Υπουργείο Δικαιοσύνης του Σκωτικού Εκτελεστικού)
  - Accountant of Court's Office
  - High Court of Judiciary
  - Court of Session
  - HM Επιθεώρηση of Constabulary
  - Lands Tribunal for Scotland
  - Parole Board for Scotland and Local Review Committees
  - Pensions Appeal Tribunals
  - Scottish Land Court
  - Scottish Law Commission
  - Sheriff Courts
  - Scottish Criminal Record Office
  - Scottish Crime Squad
  - Scottish Fire Service Training Squad
  - Scottish Police College
  - Social Security Commissioners' Office
- The Scottish Executive Rural Affairs Department (Υπουργείο Υπαίθρου του Σκωτικού Εκτελεστικού)
  - Crofters Commission
  - Red Deer Commission
  - Rent Assessment Panel and Committees
  - Royal Botanic Garden, Edinburgh
  - Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Scotland
  - Royal Fine Art Commission for Scotland
- The Scottish Executive Secretariat (Γραμματεία του Σκωτικού Εκτελεστικού)
- The Scottish Parliamentary Body Corporate (Εταιρικό Σώμα του Κοινοβουλίου της Σκωτίας)
- Scottish Record Office (Γραφείο Σκωπικών Αρχείων)
- HM Treasury (Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας)
- Office of Government Commerce (Γραφείο Κρατικών Προμηθειών)
- The Wales Office (Υπουργείο Ουαλίας)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ

Για τους σκοπούς του παρόντος, νοούνται ως:

1. α) «Τεχνικές προδιαγραφές», όλες οι τεχνικές απαιτήσεις που περιέχονται
ιδίως στις συγγραφές υποχρεώσεων και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά ενός υλικού, ενός προϊόντος
ή μιας προμήθειας ειδών και οι οποίες επιτρέπουν τον αντικειμενικό προσδιορισμό αυτών, έτσι ώστε να
ανταποκρίνονται στη χρήση για την οποία προορίζονται από την αναθέτουσα αρχή. Τα χαρακτηριστικά αυτά
περιλαμβάνουν τα επίπεδα της περιβαλλοντικής επίδοσης, τον σχεδιασμό για όλες τις χρήσεις
(συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πρόσβασης για τα άτομα με ειδικές ανάγκες), την αξιολόγηση της
συμμόρφωσης, την καταλληλότητα, την ασφάλεια ή τις διαστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών
σχετικά με τη διασφάλιση της ποιότητας, την ορολογία, τα σύμβολα, τις δοκιμές και τις μεθόδους δοκιμών, τη
συσκευασία, τη σήμανση και την επίθεση επικετών, καθώς και διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής.
Περιλαμβάνουν επίσης τους κανόνες σχεδιασμού και υπολογισμού των έργων, τους όρους δοκιμής, ελέγχου
και παραλαβής των έργων καθώς και τις κατασκευαστικές τεχνικές ή μεθόδους και κάθε άλλο όρο τεχνικού
χαρακτήρα που η αναθέτουσα αρχή είναι σε θέση να καθορίσει, μέσω γενικών ή ειδικών κανονιστικών

διατάξεων, σχετικά με τα ολοκληρωμένα έργα, καθώς και με τα υλικά ή τα στοιχεία που συνιστούν τα έργα αυτά·

2. «Πρότυπο»: η τεχνική προδιαγραφή που έχει εγκριθεί από αναγνωρισμένο οργανισμό με δραστηριότητα τυποποίησης, επαναλαμβανόμενη ή διαρκή εφαρμογή, της οποίας όμως η τήρηση δεν είναι υποχρεωτική και εμπίπτει σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες:
  - διεθνές πρότυπο: πρότυπο εγκεκριμένο από διεθνή οργανισμό τυποποίησης που έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού,
  - ευρωπαϊκό πρότυπο: πρότυπο εγκεκριμένο από ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης που έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού,
  - εθνικό πρότυπο: πρότυπο εγκεκριμένο από εθνικό οργανισμό τυποποίησης που έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού.
3. «Ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση»: η ευνοϊκή τεχνική αξιολόγηση της καταλληλότητας ενός προϊόντος για συγκεκριμένη χρήση, με γνώμονα την ικανοποίηση των βασικών απαιτήσεων κατασκευής, με βάση τα εγγενή χαρακτηριστικά του προϊόντος και τους όρους εφαρμογής και χρήσης που έχουν τεθεί. Η ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση χορηγείται από τον οργανισμό που είναι αναγνωρισμένος για το σκοπό αυτό από το εκάστοτε κράτος μέλος.
4. «Κοινή τεχνική προδιαγραφή»: η τεχνική προδιαγραφή που έχει εκπονηθεί σύμφωνα με διαδικασία αναγνωρισμένη από τα κράτη μέλη και έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
5. «Τεχνικό πλαίσιο αναφοράς»: κάθε προϊόν το οποίο εκπονείται από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης, πλην των επίσημων προτύπων, σύμφωνα με διαδικασίες προσαρμοσμένες στην εξέλιξη των αναγκών της αγοράς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIIA

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΣΕ «ΠΡΟΦΙΛ ΑΓΟΡΑΣΤΗ»

1. Χώρα της αναθέτουσας αρχής·
2. Επωνυμία της αναθέτουσας αρχής·
3. Διεύθυνση του «προφίλ αγοραστή» στο Διαδίκτυο (URL)·
4. Αριθμός(-οί) αναφοράς της ονοματολογίας CPV·

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ

1. Επωνυμία, διεύθυνση, αριθμός τηλεμοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες και, σε περίπτωση συμβάσεων έργων και υπηρεσιών, των υπηρεσιών, π.χ. η σχετική κυβερνητική ιστοθέση, από τις οποίες μπορούν να λαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με το γενικό ρυθμιστικό πλαίσιο για φόρους, περιβαλλοντική προστασία, προστασία της απασχόλησης και συνθήκες εργασίας οι οποίες ισχύουν στον τόπο στον οποίο πρόκειται να εκτελεσθεί η σύμβαση.
2. Διευκρίνιση, ενδεχομένως, ότι πρόκειται για δημόσια σύμβαση που μπορεί να ανατεθεί μόνο σε προστατευόμενα εργαστήρια ή να εκτελεσθεί μόνο στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευμένων θέσεων εργασίας.
3. Φύση και έκταση των εργασιών, τόπος εκτέλεσης· σε περίπτωση που το έργο υποδιαιρείται σε πολλά τμήματα, βασικά χαρακτηριστικά των τμημάτων αυτών σε σχέση με το έργο· είναι διαθέσιμη, εκτίμηση του κόστους στο οποίο θα κυμαίνονται οι προβλεπόμενες εργασίες· αριθμός(-οί) αναφοράς της ονοματολογίας.
4. Προσωρινές ημερομηνίες που προβλέπονται για την έναρξη των διαδικασιών σύναψης της ή των συμβάσεων, σε περίπτωση δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών ανά κατηγορία.
5. Διευκρίνιση, ενδεχομένως, ότι πρόκειται για συμφωνία-πλαίσιο.
6. Ενδεχομένως, άλλες πληροφορίες.
7. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης ή αποστολής της ειδοποίησης με την οποία ανακοινώνεται η δημοσίευση της παρούσας προκήρυξης στο «προφίλ αγοραστή».
8. Διευκρίνιση εάν η σύμβαση καλύπτεται ή όχι από τη συμφωνία.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Ανοικτές διαδικασίες, κλειστές διαδικασίες, ανταγωνιστικός διάλογος, διαδικασίες με διαπραγμάτευση:

1. Επωνυμία, διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου και τηλεμοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής.

2. Ενδεχομένως, διευκρίνιση ότι πρόκειται για δημόσια σύμβαση που μπορεί να ανατεθεί μόνο σε προστατευόμενα εργαστήρια ή να εκτελεσθεί μόνο στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευμένων θέσεων εργασίας.
3. α) Επιλεγείς τρόπος σύναψης της σύμβασης.
β) Κατά περίπτωση, αιολόγηση της προσφυγής στην επιστευσμένη διαδικασία (στην περίπτωση των κλειστών διαδικασιών και των διαδικασιών με διαπραγμάτευση).
γ) Διευκρίνιση, ενδεχομένως, εάν πρόκειται για συμφωνία-πλαίσιο.
δ) Διευκρίνιση, ενδεχομένως, εάν πρόκειται για δυναμικό σύστημα αγορών.
- ε) Ενδεχομένως, χρησιμοποίηση ηλεκτρονικού πλειστηριασμού [στην περίπτωση των ανοικτών, κλειστών ή με διαπραγμάτευση διαδικασιών, στην περίπτωση που προβλέπεται στο άρθρο 30, παράγραφος 1, στοιχείο α)]. ;
4. Τύπος της σύμβασης.
5. Τόπος εκτέλεσης/υλοποίησης των έργων, τόπος παράδοσης των προϊόντων ή τόπος παροχής των υπηρεσιών.
6.
  - φύση και έκταση των εργασιών, γενικά χαρακτηριστικά του έργου. Να αναφέρονται ιδίως τα οποιαδήποτε δικαιώματα προαιρέσεως για την ανάθεση συμπληρωματικών εργασιών και, εάν είναι γνωστό, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα για την άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων, καθώς και ο αριθμός τυχόν παρατάσεων. Εάν το έργο ή η σύμβαση υποδιαιρείται σε πλείονα τμήματα, αναφορά της τάξης μεγέθους των διαφόρων τμημάτων· αριθμός(-οί) αναφοράς της ονοματολογίας,
  - πληροφορίες για το στόχο του έργου ή της σύμβασης, στην περίπτωση που αυτή αφορά και την εκπόνηση μελετών,
  - στην περίπτωση συμφωνιών-πλαίσιο, να αναφέρεται επίσης η προβλεπόμενη διάρκεια της συμφωνίας-πλαίσιο, η συνολική εκτιμώμενη αξία των εργασιών για όλη τη διάρκεια της συμφωνίας-πλαίσιο καθώς και, στο μέτρο του δυνατού, η αξία και η συχνότητα των συμβάσεων που θα συναφθούν.
7. Εάν οι συμβάσεις υποδιαιρούνται σε τμήματα, αναφορά της δυνατότητας για τους οικονομικούς φορείς να υποβάλουν προσφορά για ένα, περισσότερα ή/και για όλα τα τμήματα.
8. Προθεσμία ολοκλήρωσης των έργων ή διάρκεια της σύμβασης έργων και ει δυνατόν, προθεσμία έναρξης του έργου.
9. Αποδοχή ή απαγόρευση υποβολής εναλλακτικών προσφορών.
10. Κατά περίπτωση, οι ειδικόί όροι στους οποίους υπόκειται η εκτέλεση της σύμβασης.
11. Στην περίπτωση των ανοικτών διαδικασιών:
  - α) ονομασία, διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου και τηλεμοιαιυπίας καθώς και ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να ζητούνται η συγγραφή υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα της σύμβασης,
  - β) κατά περίπτωση, προθεσμία υποβολής των αιτήσεων αυτών,
  - γ) κατά περίπτωση, το κόστος και οι όροι πληρωμής για τη χορήγηση των εν λόγω εγγράφων.
12. α) Καταληκτική ημερομηνία για την παραλαβή των προσφορών ή των ενδεικτικών προσφορών στην περίπτωση υλοποίησης δυναμικού συστήματος αγορών (ανοικτές διαδικασίες).

γ) Διεύθυνση στην οποία πρέπει να διαβιβάζονται.

δ) Γλώσσα ή γλώσσες στις οποίες πρέπει να συντάσσονται.

13. Στην περίπτωση των ανοικτών διαδικασιών:

α) πρόσωπα τα οποία επιτρέπεται να παρίστανται στην αποσφράγιση των

προσφορών, β) ημερομηνία, ώρα και τόπος αποσφράγισης των προσφορών.

14. Κατά περίπτωση, απαιτούμενες εγγυήσεις.

15. Βασικοί όροι χρηματοδότησης και πληρωμής ή/και αναφορά των σχετικών κανονιστικών διατάξεων.

16. Ενδεχομένως, νομική μορφή την οποία θα πρέπει να περιβληθεί μια κοινοπραξία οικονομικών φορέων, στην οποία κατακυρώνεται η σύμβαση.

17. Κριτήρια επιλογής σχετικά με την προσωπική κατάσταση των οικονομικών φορέων τα οποία ενδέχεται να επιφέρουν αποκλεισμό τους, και απαιτούμενα στοιχεία βάσει των οποίων αποδεικνύεται ότι δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις που δικαιολογούν αποκλεισμό. Κριτήρια επιλογής και πληροφορίες σχετικά με την προσωπική κατάσταση του οικονομικού φορέα, πληροφορίες και διατυπώσεις που είναι απαραίτητες για την αξιολόγηση των ελάχιστων όρων τεχνικού χαρακτήρα που θα πρέπει να πληροί ο οικονομικός φορέας. Ελάχιστο επίπεδο ή ελάχιστα επίπεδα ικανοτήτων που ενδεχομένως απαιτούνται.

18. Για τις συμφωνίες-πλαίσια: αριθμός, ενδεχομένως, μέγιστος προβλεπόμενος αριθμός των οικονομικών φορέων που θα συμμετάσχουν, προβλεπόμενη διάρκεια της συμφωνίας-πλαίσια, με διευκρίνιση, ενδεχομένως, των λόγων που δικαιολογούν διάρκεια ανώτερη των τεσσάρων ετών.

19. Για τις διαδικασίες διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, να αναφέρεται, ενδεχομένως, η χρησιμοποίηση διαδικασίας με διαδοχικές φάσεις προκειμένου να μειώνεται προοδευτικά ο αριθμός των προς συζήτηση λύσεων ή των προς διαπραγμάτευση προσφορών.

20. Για τις κλειστές διαδικασίες και τις διαδικασίες διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, στην περίπτωση που γίνεται χρήση της δυνατότητας περιορισμού του αριθμού των υποψηφίων καλούνται να υποβάλλουν προσφορά, να συμμετάσχουν στον διάλογο ή να διαπραγματευτούν: να αναφέρονται ελάχιστος αριθμός και, κατά περίπτωση, ο μέγιστος αριθμός υποψηφίων που προβλέπεται και τα αντικειμενικά κριτήρια επιλογής αυτών των υποψηφίων.

21. Χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο προσφέρων δεσμεύεται από την προσφορά του (ανοικτές διαδικασίες).

22. Κατά περίπτωση, ονόματα και διευθύνσεις των οικονομικών φορέων που έχουν ήδη επιλεγεί από την αναθέτουσα αρχή (διαδικασίες με διαπραγμάτευση).

23. Κριτήρια, προβλεπόμενα στο άρθρο 152, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την ανάθεση της σύμβασης: «χαμηλότερη τιμή» ή «πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά». Τα κριτήρια που συνιστούν την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά καθώς και η στάθμιση των κριτηρίων αυτών αναφέρονται εφόσον δεν περιλαμβάνονται στη συγγραφή υποχρεώσεων ή, στην περίπτωση του ανταγωνιστικού διαλόγου, στο περιγραφικό έγγραφο.

24. Επωνυμία και διεύθυνση του αρμοδίου οργάνου για τις διαδικασίες προσφυγής και, κατά περίπτωση, διαμεσολάβησης. Διευκρινίσεις όσον αφορά τις προθεσμίες υποβολής των προσφυγών ή, ενδεχομένως, επωνυμία.

διεύθυνση, αριθμός
τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπίας καθώς και ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να
λαμβάνονται
αυτές οι πληροφορίες.

25. Ημερομηνία(-ες) της δημοσίευσης της προκαταρκτικής προκήρυξης σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές δημοσίευσης που αναφέρονται στο παράρτημα VIII ή μνεία της μη δημοσίευσής της.
26. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης.
27. Διευκρίνιση εάν η σύμβαση καλύπτεται ή όχι από τη συμφωνία.

ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΗ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΝΟΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΓΟΡΩΝ

1. Χώρα της αναθέτουσας αρχής.
2. Επωνυμία και ηλεκτρονική διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής.
3. Επανάληψη δημοσίευσης προκήρυξης διαγωνισμού στο δυναμικό σύστημα αγορών.
4. Ηλεκτρονική διεύθυνση όπου διατίθενται η συγγραφή υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα σχετικά με το δυναμικό σύστημα αγορών.
5. Αντικείμενο της σύμβασης: περιγραφή με αριθμό (-ούς) αναφοράς της ονοματολογίας «CPV» και ποσότητα ή έκταση της σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί.
6. Προθεσμία υποβολής των ενδεικτικών προσφορών.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΝΑΦΘΕΙΣΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

1. Επωνυμία και διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής.
2. Επιλεγείσα διαδικασία σύναψης. Στην περίπτωση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού (άρθρο 125) (αρχικό 22 λάθος από οδηγία), αιτιολόγηση της επιλογής αυτής.
3. Φύση και έκταση των εργασιών, γενικά χαρακτηριστικά του έργου.
4. Ημερομηνία σύναψης της σύμβασης.
5. Κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης.
6. Αριθμός των παραληφθεισών προσφορών.
7. Όνομα και διεύθυνση του ή των αναδόχων.
8. Τιμή ή κλίμακα των τιμών (ελάχιστη/μέγιστη) που καταβλήθηκαν.
9. Αξία της (των) επιλεγείσας(-ών) προσφοράς(-ών) ή υψηλότερη και χαμηλότερη προσφορά που ελήφθησαν υπόψη κατά την ανάθεση της σύμβασης.
10. Κατά περίπτωση, αξία και τμήμα της σύμβασης που ενδέχεται να ανατεθεί με υπεργολαβία σε τρίτους.
11. Ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης διαγωνισμού σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται στο παράρτημα VIII.
12. Ημερομηνία αποστολής της παρούσας προκήρυξης.
13. Επωνυμία και διεύθυνση του αρμοδίου οργάνου για τις διαδικασίες προσφυγής και, κατά περίπτωση, διαμεσολάβησης. Διευκρινίσεις όσον αφορά τις προθεσμίες υποβολής των προσφυγών ή, ενδεχομένως, επωνυμία, αριθμός διεύθυνση, τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπίας καθώς και ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται αυτές οι πληροφορίες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII Β

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

1. Επωνυμία, διεύθυνση, αριθμός τηλεμοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής
2. α) Τόπος εκτέλεσης
β) Αντικείμενο της παραχώρησης, φύση και έκταση των εργασιών
3. α) Καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή υποψηφιοτήτων
β) Διεύθυνση στην οποία πρέπει να διαβιβάζονται
γ) Γλώσσα ή γλώσσες στις οποίες πρέπει να συντάσσονται
4. Προσωπική κατάσταση και όροι τεχνικού και οικονομικού χαρακτήρα που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι
5. Κριτήρια τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την ανάθεση της σύμβασης
6. Ενδεχομένως, το ελάχιστο ποσοστό των εργασιών που θα ανατεθούν σε τρίτους
7. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης
8. Επωνυμία και διεύθυνση του αρμοδίου οργάνου για τις διαδικασίες προσφυγής και, κατά περίπτωση, διαμεσολάβησης.
Διευκρινίσεις όσον αφορά τις προθεσμίες υποβολής των προσφυγών ή, ενδεχομένως, επωνυμία, αριθμός τηλεφώνου και τηλεμοιοτυπίας καθώς και ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται αυτές οι πληροφορίες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII Γ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ

1. α) Τόπος εκτέλεσης
β) Φύση και έκταση των εργασιών, γενικά χαρακτηριστικά του έργου
2. Ενδεχομένως, ταχθείσα προθεσμία εκτέλεσης των εργασιών
3. Επωνυμία και διεύθυνση του οργανισμού από τον οποίο μπορούν να ζητούνται οι συγγραφές υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα
4. α) Καταληκτική ημερομηνία για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής και/ή για την παραλαβή των προσφορών
β) Διεύθυνση στην οποία πρέπει να διαβιβάζονται
γ) Γλώσσα ή γλώσσες στις οποίες πρέπει να συντάσσονται
5. Κατά περίπτωση, απαιτούμενες εγγυήσεις
6. Όροι οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα που πρέπει να πληροί ο εργολήπτης
7. Κριτήρια τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την ανάθεση της σύμβασης
8. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

1. Δημοσίευση των προκηρύξεων

α) Οι προκηρύξεις που αναφέρονται στα άρθρα 130, 161 και 167 πρέπει να αποστέλλονται από τις αναθέτουσες αρχές στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με τη μορφή που καταρτίστηκε με τα μέτρα εφαρμογής που θεσπίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 77 παρ 2 της οδηγίας 2004/18/ΕΚ. Οι αναφερόμενες στο άρθρο 130 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο, προκαταρκτικές προκηρύξεις που δημοσιεύονται στο «προφίλ αγοραστή», όπως προβλέπεται στο σημείο 2 στοιχείο β), τηρούν επίσης αυτή τη μορφή, καθώς και η ειδοποίηση με την οποία ανακοινώνεται η δημοσίευση.

β) Οι προκηρύξεις που αναφέρονται στα άρθρα 130, 161 και 167 δημοσιεύονται μέσω της Υπηρεσίας Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή από τις αναθέτουσες αρχές στην περίπτωση προκαταρκτικών προκηρύξεων που δημοσιεύονται στο «προφίλ αγοραστή» σύμφωνα με το άρθρο 130 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο.

Οι αναθέτουσες αρχές δύνανται, επιπλέον, να δημοσιεύουν τις πληροφορίες αυτές μέσω του Διαδικτύου στο «προφίλ αγοραστή», όπως προβλέπεται στο σημείο 2, στοιχείο β).

γ) Η Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων χορηγεί στην αναθέτουσα αρχή τη βεβαίωση της δημοσίευσης των πληροφοριών που αναφέρεται στο άρθρο 131 παράγραφος 8.

2. Δημοσίευση συμπληρωματικών ή πρόσθετων πληροφοριών

α) Οι αναθέτουσες αρχές ενθαρρύνονται να δημοσιεύουν στο Διαδίκτυο το πλήρες κείμενο της συγγραφής υποχρεώσεων και των συμπληρωματικών εγγράφων.

β) Το «προφίλ αγοραστή» μπορεί να περιλαμβάνει τις προκαταρκτικές προκηρύξεις που αναφέρονται στο άρθρο 130 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο, πληροφορίες για τις τρέχουσες προσκλήσεις προς υποβολή προσφορών, τις προγραμματιζόμενες αγορές, τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί, τις διαδικασίες που έχουν ακυρωθεί, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη γενική πληροφορία, όπως έναν αρμόδιο επικοινωνίας, έναν αριθμό τηλεφώνου και τηλεμοιαιότητας, μια ταχυδρομική διεύθυνση και μια ηλεκτρονική διεύθυνση.

3. Μορφή και λεπτομέρειες της ηλεκτρονικής διαβίβασης προκηρύξεων

Η μορφή και οι λεπτομέρειες διαβίβασης των προκηρύξεων με ηλεκτρονικά μέσα είναι διαθέσιμες στην ακόλουθη διεύθυνση Διαδικτύου: «<http://simar.eu.int>».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

ΜΗΤΡΩΑ (*)

(*) Για τους σκοπούς του άρθρου 145, ως «μητρώα» νοούνται τα περιλαμβανόμενα στο παρόν παράρτημα και, σε περίπτωση που έχουν επέλθει τροποποιήσεις σε εθνικό επίπεδο, τα μητρώα που τα αντικατέστησαν.

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Τα επαγγελματικά μητρώα καθώς και οι δηλώσεις και τα πιστοποιητικά που αντιστοιχούν σε κάθε κράτος μέλος είναι:

- στο Βέλγιο: «Registre du Commerce», «Handelsregister»,
- στη Δανία: «Erhvervs-og Selskabsstyrelsen»,
- στη Γερμανία: «Handelsregister» και «Handwerksrolle»,
- στην Ελλάδα: το «Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων — ΜΕΕΠ» του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΥΠΕΧΩΔΕ), και
- στην Ισπανία: για τα νομικά πρόσωπα, εγγραφή στο «Oficial de Empresas Clasificadas del Ministerio de Hacienda»,

- στη Γαλλία: «Registre du commerce et des sociétés» και «Répertoire des métiers»,
- στην Ιρλανδία: ο εργολήπτης μπορεί να κληθεί να προσκομίσει πιστοποιητικό από το Registrar of Companies ή το Registrar of Friendly Societies ή, σε διαφορετική περίπτωση, πιστοποιητικό που βεβαιώνει ότι το οικείο πρόσωπο δήλωσε ενόρκως ότι ασκεί το εν λόγω επάγγελμα στη χώρα όπου είναι εγκατεστημένο, σε συγκεκριμένο τόπο και υπό καθορισμένη εμπορική επωνυμία,
- στην Ιταλία: «Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato»,
- στο Λουξεμβούργο: «Registre aux firmes» και «Rôle de la chambre des métiers»,
- στις Κάτω Χώρες: «Handelsregister»,
- στην Αυστρία: «Firmenbuch», «Gewerberegister» και «Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern»,
- στην Πορτογαλία: «Instituto dos Mercados de Obras Públicas e Particulares e do Imobiliário» (IMOPPI),
- στη Φινλανδία: «Kaupparekisteri»/«Handelsregistret»,
- στη Σουηδία: «aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren»,
- στο Ηνωμένο Βασίλειο: ο εργολήπτης μπορεί να κληθεί να προσκομίσει πιστοποιητικό από το Registrar of Companies ή, σε διαφορετική περίπτωση, πιστοποιητικό που βεβαιώνει ότι το οικείο πρόσωπο δήλωσε ενόρκως ότι ασκεί το εν λόγω επάγγελμα στη χώρα όπου είναι εγκατεστημένο, σε συγκεκριμένο τόπο και υπό καθορισμένη εμπορική επωνυμία.

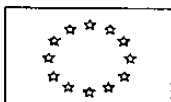
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ, ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ Ή ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΜΕΛΕΤΩΝ

Τα συστήματα ηλεκτρονικής παραλαβής των προσφορών, των αιτήσεων συμμετοχής και των σχεδίων και μελετών πρέπει κατ' ελάχιστο όριο να διασφαλίζουν, με τα κατάλληλα τεχνικά μέσα και διαδικασίες, ότι:

- α) οι ηλεκτρονικές υπογραφές σχετικά με τις προσφορές, τις αιτήσεις συμμετοχής και τις αποστολές σχεδίων και μελετών είναι σύμφωνες προς τις εθνικές διατάξεις που έχουν θεσπισθεί κατ' εφαρμογήν της οδηγίας 1999/93/ΕΚ.
- β) μπορεί να καθορισθεί με ακρίβεια η ώρα και η ημερομηνία παραλαβής των προσφορών, των αιτήσεων συμμετοχής και των σχεδίων και μελετών.
- γ) μπορεί να εξασφαλίζεται ευλόγως ότι κανείς δεν μπορεί να έχει πρόσβαση στις διαβιβαζόμενες δυνάμει των ως άνω απαιτήσεων πληροφορίες πριν από τις προκαθορισμένες καταληκτικές ημερομηνίες.
- δ) σε περίπτωση παραβίασης της ως άνω απαγόρευσης πρόσβασης, μπορεί να εξασφαλίζεται ευλόγως ότι η παραβίαση είναι σαφώς ανιχνεύσιμη.
- ε) μόνον τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα μπορούν να καθορίζουν ή να τροποποιούν τις ημερομηνίες αποσφράγισης των παραληφθεισών πληροφοριών.
- στ) η πρόσβαση στο σύνολο ή σε μέρος των υποβαλλομένων πληροφοριών, κατά τα διάφορα στάδια της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης ή του διαγωνισμού μελετών, είναι δυνατή μόνον με ταυτόχρονες ενέργειες των εξουσιοδοτημένων προσώπων.
- ζ) η πρόσβαση στις διαβιβαζόμενες πληροφορίες με ταυτόχρονες ενέργειες των εξουσιοδοτημένων προσώπων είναι δυνατή μόνον μετά την προκαθορισμένη ημερομηνία.
- η) στις πληροφορίες που παραλήφθηκαν και αποσφραγίσθηκαν κατ' εφαρμογήν των ως άνω απαιτήσεων έχουν πρόσβαση μόνον τα εξουσιοδοτημένα να λάβουν γνώση πρόσωπα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Δημοσίευση στο συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2, rue Mercier, L-2985 Luxembourg

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:
mp-ojs@oroce.cec.eu.int

Φαξ: (352) 29 29 42 670

Πληροφορίες και ηλεκτρονικά έντυπα:
http://simap.eu.int

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ

ΤΜΗΜΑ Ι: ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ

I.1) ΕΠΩΝΥΜΙΑ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΟ(-Α) ΕΠΑΦΗΣ

Επίσημη επωνυμία:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλέφωνο:	
Υπόψη:		
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση/ διευθύνσεις διαδικτύου (εφόσον υπάρχουν) Γενική διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής (URL):		
Διεύθυνση του προφίλ αγοραστή (URL):		

Περαιτέρω πληροφορίες είναι διαθέσιμες από:	☐ Το (τα) προαναφερόμενο(-α) σημείο(-α) επαφής ☐ Άλλο: συμπληρώστε το παράρτημα Α.1
---	--

I.2) ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑ(-ΕΣ) ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ(-ΕΣ)

☐ Υπουργείο ή άλλη εθνική ή ομοσπονδιακή αρχή, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών ή τοπικών τους παραρτημάτων ☐ Εθνική ή ομοσπονδιακή Υπηρεσία /Γραφείο ☐ Περιφερειακή ή τοπική αρχή ☐ Περιφερειακή ή τοπική Υπηρεσία /Γραφείο ☐ Οργανισμός δημοσίου δικαίου ☐ Ευρωπαϊκό θεσμικό όργανο / οργανισμός ή διεθνής οργανισμός ☐ Άλλο (να προσδιοριστεί): _____	☐ Γενικές δημόσιες υπηρεσίες ☐ Άμυνα ☐ Δημόσια τάξη και ασφάλεια ☐ Περιβάλλον ☐ Οικονομικές και δημοσιονομικές υποθέσεις ☐ Υγεία ☐ Στέγαση και υποδομές κοινής ωφελείας ☐ Κοινωνική προστασία ☐ Αναψυχή, πολιτισμός και θρησκεία ☐ Εκπαίδευση ☐ Άλλο (να προσδιοριστεί): _____
Η αναθέτουσα αρχή προβλέπει στην αγορά εκ μέρους άλλων αρχών ανάθεσης	
ναι ☐ όχι ☐	

ΤΜΗΜΑ ΙΙ.Α: ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ (ΕΡΓΑ)

ΙΙ.1) ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΟΥ ΔΟΘΗΚΕ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ <hr/>		
ΙΙ.2) ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ Κυρίως τόπος ή τοποθεσία εκτέλεσης των εργασιών: _____ Κωδικός NUTS: □□□□□		
ΙΙ.3) Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΑΦΟΡΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ναι ☐ όχι ☐		
ΙΙ.4) ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ <hr/> Εάν είναι γνωστό, εκτιμώμενο κόστος του έργου χωρίς ΦΠΑ (ποσά): _____ Νόμισμα: _____ Η εύρος: μεταξύ _____ και _____ Νόμισμα: _____		
Κατανομή σε τμήματα (για πληροφορίες σχετικά με τα τμήματα, να χρησιμοποιηθεί το παράρτημα Β τόσες φορές όσα είναι τα τμήματα) ναι ☐ όχι ☐		
ΙΙ.5) ΚΟΙΝΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ (CPV)		
	Κύριο λεξιλόγιο	Συμπληρωματικό λεξιλόγιο (εφόσον εφαρμόζεται)
Κύριο αντικείμενο	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□
Πρόσθετο(-α) αντικείμενο (-α)	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□
	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□
	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□
	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□
ΙΙ.6) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ		
Προγραμματισμένη ημερομηνία (εφόσον είναι γνωστή) έναρξης των διαδικασιών ανάθεσης: □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)		
Διάρκεια σε μήνες: □□ ή ημέρες: □□□□ (από την ανάθεση της σύμβασης)		
Η Προγραμματισμένη ημερομηνία (εφόσον είναι γνωστή) έναρξης των εργασιών: □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε) ολοκλήρωσης των εργασιών: □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)		
ΙΙ.7) ΣΥΜΒΑΣΗ ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ (GOVERNMENT PROCUREMENT AGREEMENT) ναι ☐ όχι ☐		
ΙΙ.8) Πρόσθετες πληροφορίες (κατά περίπτωση) <hr/>		

ΤΜΗΜΑ ΙΙ.Β: ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ (ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ Ή ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ)

Π.1) ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΟΥ ΔΟΘΗΚΕ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ		
_____		
Π.2) ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Η ΠΑΡΟΧΗΣ (Επιλέξτε μόνο μια κατηγορία –προμήθειες ή υπηρεσίες– που αντιστοιχεί περισσότερο στο συγκεκριμένο αντικείμενο της σύμβασής σας ή στις αγορές)		
Προμήθειες ☐	Υπηρεσίες ☐	Κατηγορία υπηρεσίας: αριθ. ☐ ☐
(για τις κατηγορίες υπηρεσιών 1-27, βλ. παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2004/18/ΕΚ)		
Κυρίως τόπος παράδοσης ή παροχής: _____		Κωδικός NUTS ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Π.3) ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ Η ΑΞΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ (σε καθεμία από τις κατηγορίες υπηρεσιών)		
_____		
_____		
Εάν είναι γνωστό, εκτιμώμενο κόστος του έργου χωρίς ΦΠΑ (ποσό): _____		Νόμισμα: _____
Η εύρος: μεταξύ _____ και _____		Νόμισμα: _____
Κατανομή σε τμήματα (για πληροφορίες σχετικά με τα τμήματα, να χρησιμοποιηθεί το παράρτημα Β τόσες φορές όσα είναι τα τμήματα)		ναι ☐ όχι ☐
Π.4) ΚΟΙΝΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ (CPV)		
	Κύριο λεξιλόγιο	Συμπληρωματικό λεξιλόγιο (εφόσον εφαρμόζεται)
Κύριο αντικείμενο	☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ - ☐	☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐
Πρόσθετα αντικείμενα	☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ - ☐	☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐
	☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ - ☐	☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐
	☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ - ☐	☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐
	☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ - ☐	☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐
Π.5) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΝΑΘΕΣΗΣ (εφόσον είναι γνωστή) ☐ ☐ / ☐ ☐ / ☐ ☐ (ηη/μμ/εεεε)		
Π.6) ΣΥΜΒΑΣΗ ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ (GOVERNMENT PROCUREMENT AGREEMENT)		ναι ☐ όχι ☐
Π.7) ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ (εφόσον υπάρχουν)		
_____		
_____		

----- [Χρησιμοποιήστε το παρόν τμήμα όσες φορές απαιτείται, χωριστά οι προμήθειες από τις υπηρεσίες στο τμήμα ΙΙ.2)] -----

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ: ΝΟΜΙΚΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΙΙΙ.1) Όροι που αφορούν τη σύμβαση	
ΙΙΙ.1.1) Κύριοι όροι χρηματοδότησης και ρυθμίσεις πληρωμής ή/και παραπομπή στις σχετικές ρυθμιστικές διατάξεις (εφόσον είναι γνωστές παραθέστε πληροφορίες μόνο στην περίπτωση συμβάσεων έργων):	
_____	
ΙΙΙ.2) Όροι συμμετοχής	
ΙΙΙ.2.1) Παραχωρούμενες κατ' αποκλειστικότητα σύμβασεις (κατά περίπτωση)	ναι ☐ όχι ☐
Η σύμβαση ανατίθεται αποκλειστικά σε προστατευόμενα εργαστήρια	☐
Η εκτέλεση της σύμβασης περιορίζεται στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευόμενων θέσεων απασχόλησης	☐

ΤΜΗΜΑ VI: ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

VI.1) Σύμβαση σχετιζόμενη με σχέδιο ή/και πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο από τα Κοινοτικά Ταμεία	ναι ☐ όχι ☐
Εάν ναι, αναφέρατε το (τα) σχέδιο(-α) ή/ και το πρόγραμμα (προγράμματα):	
_____	
_____	
VI.2) Προσθετες πληροφορίες (εάν υπάρχουν)	
_____	
_____	
VI.3) Πληροφορίες σχετικά με το γενικό ρυθμιστικό πλαίσιο	
Συναφείς κυβερνητικοί διαδικτυακοί τόποι με διαθέσιμες πληροφορίες	
Φορολογική νομοθεσία: _____	
Νομοθεσία περί προστασίας του περιβάλλοντος: _____	
Προστασία της απασχόλησης και συνθήκες εργασίας: _____	
Για περαιτέρω στοιχεία σχετικά με συναφείς κυβερνητικούς διαδικτυακούς τόπους με διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τη φορολογία, την προστασία του περιβάλλοντος, την προστασία της απασχόλησης και τις συνθήκες εργασίας, συμπληρώστε το παράρτημα Α.ΙΙ-ΙV (κατά περίπτωση)	
VI.4) Ημερομηνία αποστολής της παρούσας προκήρυξης:	□□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ

Ι) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΟ(-Α) ΕΠΑΦΗΣ ΑΠ' ΟΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΠΑΡΑΣΧΕΘΟΥΝ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχυδρομική διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλ.:	
Υπόψη:		
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση διαδικτύου (URL):		

ΙΙ) ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ, ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΠ' ΟΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΠΑΡΑΣΧΕΘΟΥΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχυδρομική διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλ.:	
Υπόψη:		
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση διαδικτύου (URL):		

ΙΙΙ) ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ, ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΠ' ΟΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΠΑΡΑΣΧΕΘΟΥΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

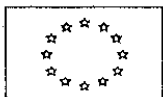
Επίσημη επωνυμία:		
Ταχυδρομική διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλ.:	
Υπόψη:		
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση διαδικτύου (URL):		

IV) ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ, ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΠ' ΟΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΠΑΡΑΣΧΕΘΟΥΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχυδρομική διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλ.:	
Υπόψη:		
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:	Φάξ:	
Διεύθυνση διαδικτύου (URL):		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Δημοσίευση στο συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2, rue Mercier, L-2985 Luxembourg

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:
mp-ojs@opoce.cec.eu.int

Φαξ: (352) 29 29 42 670

Πληροφορίες και ηλεκτρονικά έντυπα:
http://simap.eu.int

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ (ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ)

ΤΜΗΜΑ Ι: ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ

I.1) ΕΠΩΝΥΜΙΑ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΟ(-Α) ΕΠΑΦΗΣ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχυδρομική διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλ.:	
Υπόψη:	Φαξ:	
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:		
Διεύθυνση/ διευθύνσεις διαδικτύου (εφόσον υπάρχουν) Γενική διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής (URL):		
Διεύθυνση του προφίλ αγοραστή (URL):		

Περαιτέρω πληροφορίες είναι διαθέσιμες από:	☐ Το (τα) προαναφερόμενο(-α) σημείο(-α) επαφής ☐ Άλλο: συμπληρώστε το παράρτημα Α.Ι
Τεχνικές προδιαγραφές και συμπληρωματικά έγγραφα (συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων για τον ανταγωνιστικό διάλογο και για το δυναμικό σύστημα αγορών) είναι διαθέσιμα από:	☐ Το (τα) προαναφερόμενο(-α) σημείο(-α) επαφής ☐ Άλλο: συμπληρώστε το παράρτημα Α.ΙΙ
Προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής αποστέλλονται:	☐ Στο (στα) προαναφερόμενο(-α) σημείο(-α) επαφής ☐ Άλλο: συμπληρώστε το παράρτημα Α.ΙΙΙ

I.2) ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑ(-ΕΣ) ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ(-ΕΣ)

☐ Υπουργείο ή άλλη εθνική ή ομοσπονδιακή αρχή, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών ή τοπικών τους παραρτημάτων ☐ Εθνική ή ομοσπονδιακή Υπηρεσία / Γραφείο ☐ Περιφερειακή ή τοπική αρχή ☐ Περιφερειακή ή τοπική Υπηρεσία / Γραφείο ☐ Οργανισμός δημοσίου δικαίου ☐ Ευρωπαϊκό θεσμικό όργανο / οργανισμός ή διεθνής οργανισμός ☐ Άλλο (να προσδιοριστεί): _____	☐ Γενικές δημόσιες υπηρεσίες ☐ Άμυνα ☐ Δημόσια τάξη και ασφάλεια ☐ Περιβάλλον ☐ Οικονομικές και δημοσιονομικές υποθέσεις ☐ Υγεία ☐ Στέγαση και υποδομές κοινής ωφελείας ☐ Κοινωνική προστασία ☐ Ανασυχή, πολιτισμός και θρησκεία ☐ Εκπαίδευση ☐ Άλλο (να προσδιοριστεί): _____
Η αναθέτουσα αρχή προβαίνει στην αγορά εκ μέρους άλλων αρχών ανάθεσης ναι ☐ όχι ☐	

ΤΜΗΜΑ ΙΙ: ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

ΙΙ.1) ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

ΙΙ.1.1) Ονομασία που δόθηκε στη σύμβαση από την αναθέτουσα αρχή		
<p>ΙΙ.1.2) Είδος της σύμβασης και τόπος των έργων, τόπος παράδοσης ή παροχής <i>(Επιλέξτε μόνο μια κατηγορία – προμήθειες ή υπηρεσίες – που αντιστοιχεί περισσότερο στο συγκεκριμένο αντικείμενο της σύμβασής σας ή στις αγορές)</i></p>		
(α) Έργα ☐	(β) Προμήθειες ☐	(γ) Υπηρεσίες ☐
Εκτέλεση ☐ Σχεδιασμός και εκτέλεση ☐ Πραγματοποίηση, με οποιαδήποτε μέσα, έργου που ανταποκρίνεται σε επακριβώς αναφερόμενες από τις αναθέτουσες αρχές ανάγκες ☐	Αγορά ☐ Χρηματοδοτική μίσθωση ☐ Ενοικίαση ☐ Μίσθωση πώληση ☐ Συνδυασμός αυτών ☐	Κατηγορία υπηρεσίας: αριθ. ☐ ☐ <i>(Για τις κατηγορίες υπηρεσιών 1-27, βλ. παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2004/18/ΕΚ)</i>
Κύριος τόπος των έργων	Κύριος τόπος παράδοσης	Κύριος τόπος παροχής
Κωδικός NUTS ☐ ☐ ☐ ☐	Κωδικός NUTS ☐ ☐ ☐ ☐	Κωδικός NUTS ☐ ☐ ☐ ☐
ΙΙ.1.3) Η προκήρυξη αφορά		
Δημόσια σύμβαση ☐ Τη θέσπιση συμφωνίας πλαισίου ☐	Τη δημιουργία ενός δυναμικού συστήματος αγορών (ΔΣΑ) ☐	
ΙΙ.1.4) Πληροφορίες για τη συμφωνία πλαισίου (κατά περίπτωση)		
Συμφωνία πλαισίου με πολλούς φορείς ☐ Αριθμός ☐ ☐ ☐ Η, κατά περίπτωση, μέγιστος αριθμός ☐ ☐ ☐ συμμετεχόντων στην προβλεπόμενη συμφωνία πλαισίου	Συμφωνία πλαισίου με ένα φορέα ☐	
Διάρκεια της συμφωνίας πλαισίου: Διάρκεια σε έτη: ☐ ☐ ή μήνες: ☐ ☐ ☐		
Αιτιολόγηση για συμφωνία πλαισίου της οποίας η διάρκεια υπερβαίνει τα τέσσερα έτη: _____ _____ _____		

Εκτιμώμενη συνολική αξία αγορών για τη συνολική διάρκεια της συμφωνίας πλαισίου (εφόσον χρειάζεται, σε αριθμούς μόνο):

Εκτιμώμενη αξία χωρίς ΦΠΑ: _____ Νόμισμα: _____

Η εύρος: μεταξύ _____ και _____ Νόμισμα: _____

Συχνότητα και αξία των συμβάσεων που πρόκειται να ανατεθούν (εφόσον είναι γνωστή): _____

II.1.5) Σύντομη περιγραφή της σύμβασης ή της αγοράς (των αγορών)

_____

_____

_____

II.1.6) Κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV)

	Κύριο λεξιλόγιο	Συμπληρωματικό λεξιλόγιο (εφόσον εφαρμόζεται)
Κύριο αντικείμενο	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□
Πρόσθετο(-α) αντικείμενο (-α)	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□
	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□
	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□
	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□

II.1.7) Σύμβαση καλυπτόμενη από τη συμφωνία για τις δημόσιες συμβάσεις (Government Procurement Agreement) ναι όχι

II.1.8) Κατανομή σε τμήματα (για πληροφορίες σχετικά με τα τμήματα, να χρησιμοποιηθεί το παράρτημα Β τόσες φορές όσα είναι τα τμήματα) ναι όχι

Εάν ναι, πρέπει να υποβληθούν προσφορές (να επιλεγεί ένα μόνο κουτί):

ένα τμήμα ένα ή περισσότερα τμήματα όλα τα τμήματα

II.1.9) Θα ληφθούν υπόψη εναλλακτικές προσφορές ναι όχι

II.2) ΠΟΣΟΤΗΤΑ Η ΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

II.2.1) Συνολική ποσότητα ή έκταση (συμπεριλαμβανομένων όλων των τμημάτων και των δικαιωμάτων προαίρεσης, εφόσον υπάρχουν)

_____

_____

Εάν είναι γνωστή, εκτιμώμενη αξία χωρίς ΦΠΑ (αν εφαρμόζεται, μόνο σε αριθμούς): _____

Νόμισμα: _____

Η εύρος: μεταξύ _____ και _____ Νόμισμα: _____

<p>Π.2.2) Δικαιώματα προαίρεσης (εφόσον εφαρμόζεται) ναι ☐ όχι ☐</p> <p>Εάν ναι, περιγραφή αυτών των δικαιωμάτων προαίρεσης: _____</p> <p>_____</p> <p>Εάν είναι γνωστό, προσωρινό χρονοδιάγραμμα άσκησης αυτών των δικαιωμάτων προαίρεσης: σε μήνες: ☐☐ ή ημέρες: ☐☐☐☐ (από την ανάθεση της σύμβασης)</p> <p>Αριθμός ενδεχόμενων ανανεώσεων (εφόσον εφαρμόζεται): ☐☐☐ ή εύρος: μεταξύ ☐☐☐ και ☐☐☐</p> <p>Εάν είναι γνωστό, στην περίπτωση ανανεώσιμων συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών, προβλεπόμενο χρονικό πλαίσιο για διαδοχικές συμβάσεις: σε μήνες: ☐☐ ή ημέρες: ☐☐☐☐ (από την ανάθεση της σύμβασης)</p>

Π.3) Διάρκεια της σύμβασης ή προθεσμία εκτέλεσης

<p>Διάρκεια σε μήνες: ☐☐ ή ημέρες: ☐☐☐☐ (από την ανάθεση της σύμβασης)</p> <p>Η Έναρξη ☐☐/☐☐/☐☐☐☐ (ηη/μμ/εεεε)</p> <p>Πέρασ ☐☐/☐☐/☐☐☐☐ (ηη/μμ/εεεε)</p>

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ: ΝΟΜΙΚΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
ΙΙΙ.1) ΟΡΟΙ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

ΙΙΙ.1.1) Παροχή ασφάλειας και εγγυήσεις που απαιτούνται (κατά περίπτωση) <hr/> <hr/>	
ΙΙΙ.1.2) Κύριοι όροι χρηματοδότησης και πληρωμής ή/και αναφορά στις εφαρμοζόμενες συναφείς διατάξεις <hr/> <hr/>	
ΙΙΙ.1.3) Νομική μορφή που πρέπει να έχει ο όμιλος οικονομικών φορέων στον οποίο θα ανατεθεί η σύμβαση (εφόσον εφαρμόζεται) <hr/> <hr/>	
ΙΙΙ.1.4) Άλλοι ειδικοί όροι στους οποίους υπόκειται η εκτέλεση της σύμβασης (κατά περίπτωση)	ναι ☐ όχι ☐
Εάν ναι, περιγραφή των ειδικών όρων <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	

ΙΙΙ.2) ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΙΙΙ.2.1) Προσωπική κατάσταση των οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων απαιτήσεων σχετικά με την εγγραφή τους σε επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα
Απαιτούμενες πληροφορίες και διατυπώσεις για να αξιολογηθεί κατά πόσο πληρούνται οι απαιτήσεις: <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

III.2.2) Οικονομική και χρηματοοικονομική ικανότητα	
Απαιτούμενες πληροφορίες και διατυπώσεις για να αξιολογηθεί κατά πόσο πληρούνται οι απαιτήσεις:	Ελάχιστο(-α) επίπεδο(-α) ενδεχομένως απαιτούμενων προσόντων (κατά περίπτωση):
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
III.2.3) Τεχνική ικανότητα	
Απαιτούμενες πληροφορίες και διατυπώσεις για να αξιολογηθεί κατά πόσο πληρούνται οι απαιτήσεις:	Ελάχιστο(-α) επίπεδο(-α) ενδεχομένως απαιτούμενων προσόντων (κατά περίπτωση):
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
III.2.4) Παραχωρούμενες κατ' αποκλειστικότητα συμβάσεις (κατά περίπτωση) ναι ☐ όχι ☐	
Η σύμβαση ανατίθεται αποκλειστικά σε προστατευόμενα εργαστήρια ☐	
Η εκτέλεση της σύμβασης περιορίζεται στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευομένων θέσεων απασχόλησης ☐	

III. 3) ΌΡΟΙ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΕΙΔΙΚΑ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

III.3.1) Η παροχή υπηρεσίας παραχωρείται σε συγκεκριμένη επαγγελματική τάξη ναι ☐ όχι ☐
Εάν ναι, αναφέρατε τις σχετικές νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις:
<hr/> <hr/> <hr/>
III.3.2) Τα νομικά πρόσωπα πρέπει να δηλώσουν τα ονόματα και τα επαγγελματικά προσόντα των στελεχών τους που θα είναι υπεύθυνα για την εκτέλεση της σύμβασης ναι ☐ όχι ☐

ΤΜΗΜΑ IV: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

IV.1) ΕΙΔΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

IV.1.1) Είδος διαδικασίας	
Ανοικτή	☐
Κλειστή	☐
Επισπευσμένη κλειστή	☐ Αιτιολόγηση της επιλογής επισπευσμένης κλειστής διαδικασίας: _____
Με διαπραγμάτευση	☐ Οι υποψήφιοι έχουν ήδη επιλεγεί ναι ☐ όχι ☐ Εάν ναι, αναφέρατε τα ονόματα και τις διευθύνσεις των οικονομικών φορέων που έχουν ήδη επιλεγεί, στο πλαίσιο του τμήματος VI.3) Πρόσθετες πληροφορίες
Επισπευσμένη με διαπραγμάτευση	☐ Αιτιολόγηση της επιλογής επισπευσμένης διαδικασίας με διαπραγμάτευση: _____
Ανταγωνιστικός διάλογος	☐
IV.1.2) Περιορισμοί ως προς τον αριθμό των φορέων που θα προσκληθούν να υποβάλουν προσφορά ή να συμμετάσχουν (κλειστές διαδικασίες και διαδικασίες με διαπραγμάτευση, ανταγωνιστικός διάλογος)	
Προβλεπόμενος αριθμός φορέων	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Η προβλεπόμενος ελάχιστος αριθμός	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> και, κατά περίπτωση, μέγιστος αριθμός <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Αντικειμενικά κριτήρια για την επιλογή του περιορισμένου αριθμού υποψηφίων: _____ _____ _____	
IV.1.3) Μείωση του αριθμού των φορέων κατά τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης ή του διαλόγου (διαδικασία με διαπραγμάτευση, ανταγωνιστικός διάλογος)	
Χρήση σταδιακής διαδικασίας για τη μείωση του αριθμού λύσεων που πρόκειται να συζητηθούν ή των υπό διαπραγμάτευση προσφορών	ναι ☐ όχι ☐

IV. 2) ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

IV.2.1) Κριτήρια ανάθεσης [σημειώστε το(-α) αντίστοιχο(-α) κουτί(-ιά)]			
Χαμηλότερη τιμή		☐	
<i>H</i>			
H πλέον οικονομικά συμφέρουσα προσφορά σύμφωνα με		☐	
☐ τα κριτήρια που αναφέρονται κατωτέρω (τα κριτήρια ανάθεσης πρέπει να παρατίθενται ανάλογα με τη βαρύτητά τους ή κατά φθίνουσα σειρά προτεραιότητας)			
☐ τα κριτήρια που αναφέρονται στις τεχνικές προδιαγραφές, στην πρόσκληση υποβολής προσφορών ή διαπραγμάτευσης ή στο περιγραφικό έγγραφο			
Κριτήρια	Στάθμιση	Κριτήρια	Στάθμιση
1. _____	_____	6. _____	_____
2. _____	_____	7. _____	_____
3. _____	_____	8. _____	_____
4. _____	_____	9. _____	_____
5. _____	_____	10. _____	_____
IV.2.2) Χρήση ηλεκτρονικού πλειστηριασμού			ναι ☐ όχι ☐
Εάν ναι, συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό(εφόσον εφαρμόζεται)			
_____			
_____			
_____			

IV.3) ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

IV.3.1) Αριθμός αναφοράς που χρησιμοποιεί για το φάκελο η αναθέτουσα αρχή (εφόσον εφαρμόζεται)	
_____	
IV.3.2) Προηγούμενη(-ες) δημοσίευση (δημοσιεύσεις) που αφορά(-ούν) την ίδια σύμβαση	
ναι ☐ όχι ☐	
Εάν ναι,	
Προηγούμενη ενημερωτική προκήρυξη	☐ <i>H</i> Προκήρυξη για το προφίλ αγοραστή ☐
Αριθ. της προκήρυξης στην ΕΕ: □□□□/Σ□□□□-□□□□□□□□ της □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)	
Άλλες προηγούμενες δημοσιεύσεις (εφόσον υπάρχουν) ☐	
Αριθ. της προκήρυξης στην ΕΕ: □□□□/Σ□□□□-□□□□□□□□ της □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)	
Αριθ. της προκήρυξης στην ΕΕ: □□□□/Σ□□□□-□□□□□□□□ της □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)	

IV.3.3) Όροι για τη λήψη τεχνικών προδιαγραφών και συμπληρωματικών εγγράφων (εκτός από ΔΣΑ) ή περιγραφικού εγγράφου (στην περίπτωση ανταγωνιστικού διαλόγου)																																									
Προθεσμία για την παραλαβή αιτήσεων για έγγραφα ή για την πρόσβαση σε έγγραφα																																									
Ημερομηνία: □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)	Ωρα: _____																																								
Έγγραφα με πληρωμή	ναι ☐ όχι ☐																																								
Εάν ναι, τιμή (σε αριθμούς): _____	Νόμισμα: _____																																								
Όροι και μέθοδος πληρωμής: _____																																									
IV.3.4) Προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών ή των αιτήσεων συμμετοχής																																									
Ημερομηνία: □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)	Ωρα: _____																																								
IV.3.5) Ημερομηνία αποστολής των προσκλήσεων υποβολής προσφορών ή συμμετοχής σε επιλεγμένους υποψηφίους (εάν είναι γνωστή) (σε κλειστές διαδικασίες, σε διαδικασίες με διαπραγμάτευση και στον ανταγωνιστικό διάλογο)																																									
Ημερομηνία: □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)																																									
IV.3.6) Γλώσσα(-ες) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην προσφορά ή στην αίτηση συμμετοχής																																									
<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center;">ES</td><td style="text-align: center;">CS</td><td style="text-align: center;">DA</td><td style="text-align: center;">DE</td><td style="text-align: center;">ET</td><td style="text-align: center;">EL</td><td style="text-align: center;">EN</td><td style="text-align: center;">FR</td><td style="text-align: center;">IT</td><td style="text-align: center;">LV</td><td style="text-align: center;">LT</td><td style="text-align: center;">HU</td><td style="text-align: center;">MT</td><td style="text-align: center;">NL</td><td style="text-align: center;">PL</td><td style="text-align: center;">PT</td><td style="text-align: center;">SK</td><td style="text-align: center;">SL</td><td style="text-align: center;">FI</td><td style="text-align: center;">SV</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td><td style="text-align: center;">☐</td> </tr> </table>		ES	CS	DA	DE	ET	EL	EN	FR	IT	LV	LT	HU	MT	NL	PL	PT	SK	SL	FI	SV	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
ES	CS	DA	DE	ET	EL	EN	FR	IT	LV	LT	HU	MT	NL	PL	PT	SK	SL	FI	SV																						
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐																						
Άλλη: _____																																									
IV.3.7) Ελάχιστη απαιτούμενη χρονική διάρκεια ισχύος της προσφοράς (ανοιχτή διαδικασία)																																									
Έως: □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)																																									
Η περίοδος σε μήνες: □□□ ή ημέρες: □□□ (από την ημερομηνία που αναφέρεται για την παραλαβή των προσφορών)																																									
IV.3.8) Όροι για το άνοιγμα των προσφορών																																									
Ημερομηνία: □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)	Ωρα: _____																																								
Τόπος (κατά περίπτωση): _____																																									
Άτομα που επιτρέπεται να παρευρίσκονται κατά το άνοιγμα των προσφορών (κατά περίπτωση)	ναι ☐ όχι ☐																																								
_____																																									

ΤΜΗΜΑ VI: ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

VI.1) ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΥΜΒΑΣΗ (κατά περίπτωση)			ναι ☐	όχι ☐
Εάν ναι, εκτιμώμενος χρόνος δημοσίευσης περαιτέρω προκηρύξεων: _____				
VI.2) ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΜΕ ΣΧΕΔΙΟ Η/ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ			ναι ☐	όχι ☐
Εάν ναι, αναφορά του σχεδίου ή και του προγράμματος: _____				
VI.3) ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ (κατά περίπτωση)				
_____				
VI.4) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ				
VI.4.1) Φορέας αρμόδιος για τις διαδικασίες προσφυγής				
Επίσημη επωνυμία: _____				
Ταχυδρομική διεύθυνση: _____				
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:		
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:	Τηλ.:			
Διεύθυνση διαδικτύου (URL):	Φαξ:			
Φορέας αρμόδιος για διαδικασίες διαμεσολάβησης (εάν εφαρμόζονται)				
Επίσημη επωνυμία: _____				
Ταχυδρομική διεύθυνση: _____				
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:		
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:	Τηλ.:			
Διεύθυνση διαδικτύου (URL):	Φαξ:			
VI.4.2) Υποβολή προσφυγών [συμπληρώστε τον τίτλο VI.4.2) Ή εάν χρειάζεται, τον τίτλο VI.4.3)]				
Ακριβείς πληροφορίες για την (τις) ημερομηνία(-ες) υποβολής προσφυγών: _____				
_____				
VI.4.3) Υπηρεσία από την οποία μπορούν να ληφθούν πληροφορίες σχετικά με την υποβολή προσφυγών				
Επίσημη επωνυμία: _____				
Ταχυδρομική διεύθυνση: _____				
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:		
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:	Τηλ.:			
Διεύθυνση διαδικτύου (URL):	Φαξ:			
VI.5) ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ: □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)				

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ

I) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ ΑΠ' ΟΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΠΑΡΑΣΧΕΘΟΥΝ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχυδρομική διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:		Τηλ.:
Υπόψη:		
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση διαδικτύου (URL):		

II) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ ΑΠ' ΟΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΠΑΡΑΣΧΕΘΟΥΝ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ (ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΑΙΛΑΛΟΓΟ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΓΟΡΩΝ)

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχυδρομική διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:		Τηλ.:
Υπόψη:		
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση διαδικτύου (URL):		

III) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ ΟΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΝΤΑΙ ΟΙ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ / ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχυδρομική διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:		Τηλ.:
Υπόψη:		
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση διαδικτύου (URL):		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β
ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

Τμήμα αριθ.

Τίτλος _____

1) ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ		
2) ΚΟΙΝΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ (CPV)		
	Κύριο λεξιλόγιο	Συμπληρωματικό λεξιλόγιο (εφόσον εφαρμόζεται)
Κύριο αντικείμενο	<input type="text"/> . <input type="text"/> . <input type="text"/> . <input type="text"/> - <input type="text"/>	<input type="text"/> . <input type="text"/> . <input type="text"/> . <input type="text"/> - <input type="text"/>
Πρόσθετο(-α) αντικείμενο(-α)	<input type="text"/> . <input type="text"/> . <input type="text"/> . <input type="text"/> - <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/>
	<input type="text"/> . <input type="text"/> . <input type="text"/> . <input type="text"/> - <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/>
	<input type="text"/> . <input type="text"/> . <input type="text"/> . <input type="text"/> - <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/>
	<input type="text"/> . <input type="text"/> . <input type="text"/> . <input type="text"/> - <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/>
3) ΠΟΣΟΤΗΤΑ Η ΕΚΤΑΣΗ		
Εάν είναι γνωστό, εκτιμώμενο κόστος του έργου εκτός ΦΠΑ (ποσό): _____		Νόμισμα: _____
Η εύρος: μεταξύ _____ και _____		Νόμισμα: _____
4) ΈΝΔΕΙΞΗ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ Η ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ / ΠΕΡΑΤΩΣΗ (κατά περίπτωση)		
Διάρκεια σε μήνες: <input type="text"/> ή ημέρες: <input type="text"/> (από την ανάθεση της σύμβασης)		
Η Έναρξη	<input type="text"/> / <input type="text"/> / <input type="text"/> (ηη/μμ/εεεε)	
Ολοκλήρωση	<input type="text"/> / <input type="text"/> / <input type="text"/> (ηη/μμ/εεεε)	
5) ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ		

----- (Χρησιμοποιήστε το παρόν παράρτημα τόσες φορές όσα και τα τμήματα) -----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Δημοσίευση στο συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2, rue Mercier, L-2985 Luxembourg

Φαξ: (352) 29 29 42 670

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:
mp-ojs@opoce.cec.eu.int

Πληροφορίες και ηλεκτρονικά έντυπα:
http://simap.eu.int

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΝΑΦΘΕΙΣΑΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ Ι: ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ

I.1) ΕΠΩΝΥΜΙΑ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχυδρομική διεύθυνση		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλέφωνο:	
Υπόψη:	Φάξ:	
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:		
Διεύθυνση/ διευθύνσεις διαδικτύου (εφόσον υπάρχουν) Γενική διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής (URL): Διεύθυνση του προφίλ αγοραστή (URL):		

I.2) ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑ(-ΕΣ) ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ(-ΕΣ)

☐ Υπουργείο ή άλλη εθνική ή ομοσπονδιακή αρχή, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών ή τοπικών τους παραρτημάτων ☐ Εθνική ή ομοσπονδιακή Υπηρεσία /Γραφείο ☐ Περιφερειακή ή τοπική αρχή ☐ Περιφερειακή ή τοπική Υπηρεσία /Γραφείο ☐ Οργανισμός δημοσίου δικαίου ☐ Ευρωπαϊκό θεσμικό όργανο / οργανισμός ή διεθνής οργανισμός ☐ Άλλο (να προσδιοριστεί): _____	☐ Γενικές δημόσιες υπηρεσίες ☐ Άμυνα ☐ Δημόσια τάξη και ασφάλεια ☐ Περιβάλλον ☐ Οικονομικές και δημοσιονομικές υποθέσεις ☐ Υγεία ☐ Στέγαση και υποδομές κοινής ωφελείας ☐ Κοινωνική προστασία ☐ Αναμνηχή, πολιτισμός και θρησκεία ☐ Εκπαίδευση ☐ Άλλο (να προσδιοριστεί): _____
Η αναθέτουσα αρχή προβαίνει στην αγορά εκ μέρους άλλων αρχών ανάθεσης	
ναι ☐ όχι ☐	

ΤΜΗΜΑ ΙΙ: ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Π.1) ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Π.1.1) Ονομασία που δόθηκε στη σύμβαση από την αναθέτουσα αρχή		
Π.1.2) Είδος της σύμβασης και τόπος των έργων, τόπος παράδοσης ή παροχής (Επιλέξτε μόνο μια κατηγορία –προμήθειες ή υπηρεσίες– που αντιστοιχεί περισσότερο στο συγκεκριμένο αντικείμενο της σύμβασής σας ή στις αγορές)		
(α) Έργα ☐	(β) Προμήθειες ☐	(γ) Υπηρεσίες ☐
Εκτέλεση ☐ Σχεδιασμός και εκτέλεση ☐ Πραγματοποίηση, με οποιαδήποτε μέσα, έργου που ανταποκρίνεται σε επακριβώς αναφερόμενες από τις αναθέτουσες αρχές ανάγκες ☐	Αγορά ☐ Χρηματοδοτική μίσθωση ☐ Ενοικίαση ☐ Μίσθωση πώληση ☐ Συνδυασμός αυτών ☐	Κατηγορία υπηρεσίας αριθ. ☐ ☐ Σε περίπτωση σύμβασης για τις κατηγορίες υπηρεσιών 17 έως 20 (βλ. παράρτημα Γ), συμφωνείτε με τη δημοσίευση της παρούσας προκήρυξης; ☐ ναι ☐ όχι ☐
Κύριος τόπος των έργων Κωδικός NUTS ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Κύριος τόπος παράδοσης Κωδικός NUTS ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Κύριος τόπος παροχής Κωδικός NUTS ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Π.1.3) Η προκήρυξη περιλαμβάνει (κατά περίπτωση) Τη σύναψη συμφωνίας πλαισίου ☐ Σύμβαση βάσει ενός δυναμικού συστήματος αγορών (ΔΣΑ) ☐		
Π.1.4) Σύντομη περιγραφή της σύμβασης ή των αγορών		
Π.1.5) Κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV)		
	Κόριο λεξιλόγιο	Συμπληρωματικό λεξιλόγιο (εφόσον εφαρμόζεται)
Κόριο αντικείμενο	☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ . <input type="checkbox">☐-☐</input>	☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ <input type="checkbox">-☐</input>
Πρόσθετο(-α) αντικείμενο(-α)	☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ . <input type="checkbox">☐-<input type="checkbox"> ☐<input type="checkbox">.☐<input type="checkbox">.☐☐.<input type="checkbox">☐-<input type="checkbox"> ☐<input type="checkbox">.☐<input type="checkbox">.☐☐.<input type="checkbox">☐-<input type="checkbox"> ☐<input type="checkbox">.☐<input type="checkbox">.☐☐.<input type="checkbox">☐-☐</input></input></input></input></input></input></input></input></input></input></input></input></input>	☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ <input type="checkbox">-☐ ☐☐☐<input type="checkbox">-☐ ☐☐☐<input type="checkbox">-☐ ☐☐☐<input type="checkbox">-☐ ☐☐☐<input type="checkbox">-☐ ☐☐☐<input type="checkbox">-☐ ☐☐☐<input type="checkbox">-☐</input></input></input></input></input></input></input>
Π.1.6) Σύμβαση καλυπτόμενη από τη συμφωνία για τις δημόσιες συμβάσεις (Government Procurement Agreement) ☐ ναι ☐ όχι ☐		

II.2) ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ / ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

II.2.1) Συνολική τελική αξία της σύμβασης / των συμβάσεων (μόνο ποσά) <i>(Αναφέρατε μόνο τη συνολική τελική αξία, συμπεριλαμβανομένων όλων των συμβάσεων, των τμημάτων και των προαιρέσεων για πληροφορίες σχετικά με επιμέρους συμβάσεις συμπληρώστε το τμήμα V. «Κριτήρια ανάθεσης»)</i>	Χωρίς ΦΠΑ	Με ΦΠΑ	Ποσοστό ΦΠΑ (%)
Αξία _____ Νόμισμα _____ Η χαμηλότερη προσφορά _____ / υψηλότερη προσφορά _____ που συνεκτιμήθηκε Νόμισμα _____	☐ ☐	☐ σε ☐ σε	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

ΤΜΗΜΑ IV: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

IV.1) ΕΙΔΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

IV.1.1) Είδος διαδικασίας			
Ανοικτή	☐	Με διαπραγμάτευση με δημοσίευση προκήρυξης	☐
Κλειστή	☐	Επισπευσμένη με διαπραγμάτευση	☐
Επισπευσμένη κλειστή	☐	Με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης	☐
Ανταγωνιστικός διάλογος	☐	Αιτιολόγηση για την επιλογή διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης: <i>συμπληρώστε το παράρτημα Δ</i>	

IV. 2) ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

IV.2.1) Κριτήρια ανάθεσης (σημειώστε το αντίστοιχο κουτί)			
Χαμηλότερη τιμή		☐	
Η			
Η πλέον οικονομικά συμφέρουσα προσφορά σύμφωνα με		☐	
Κριτήρια	Στάθμιση	Κριτήρια	Στάθμιση
1. _____	_____	6. _____	_____
2. _____	_____	7. _____	_____
3. _____	_____	8. _____	_____
4. _____	_____	9. _____	_____
5. _____	_____	10. _____	_____
IV.2.2) Χρήση ηλεκτρονικού πλειστηριασμού			ναι ☐ όχι ☐

IV.3) ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

IV.3.1) Αριθμός αναφοράς που χρησιμοποιεί για το φάκελο η αναθέτουσα αρχή (εφόσον εφαρμόζεται)	
_____	
IV.3.2) Προηγούμενη δημοσίευση που αφορά την ίδια σύμβαση	ναι ☐ όχι ☐
Εάν ναι (σημειώστε το αντίστοιχο κουτί):	
Προκαταρκτικής προκήρυξη ☐ Η Προκήρυξη για το προφίλ αγοραστή ☐	
Αριθ. της προκήρυξης στην ΕΕ: □□□□/S□□□-□□□□□□□□ της □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)	
Προκήρυξη σύμβασης ☐ Η Απλουστευμένη προκήρυξη διαγωνισμού (ΔΣΑ) ☐	
Αριθ. της προκήρυξης στην ΕΕ: □□□□/S□□□-□□□□□□□□ της □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)	
Άλλες προηγούμενες δημοσιεύσεις ☐	
Αριθ. της προκήρυξης στην ΕΕ: □□□□/S□□□-□□□□□□□□ της □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)	

ΤΜΗΜΑ V: ΑΝΑΘΕΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Σύμβαση αριθ.

Τίτλος _____

V.1) ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ: <input type="text"/> <input type="text"/> / <input type="text"/> <input type="text"/> / <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> (ηη/μμ/εεεε)			
V.2) ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>			
V.3) ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΣΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΑΝΑΤΕΘΗΚΕ Η ΣΥΜΒΑΣΗ			
Επίσημη επωνυμία:			
Ταχυδρομική διεύθυνση:			
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:	
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:	Τηλ.:		
Διεύθυνση διαδικτύου (URL)	Φαξ:		
V.4) Πληροφορίες σχετικά με την αξία της σύμβασης (σε αριθμούς)			
	Χωρίς ΦΠΑ	Με ΦΠΑ	Ποσοστό ΦΠΑ (%)
Αρχική εκτιμώμενη συνολική αξία της σύμβασης (κατά περίπτωση) Αξία _____ Νόμισμα _____	☐	☐ σε <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Συνολική τελική αξία της σύμβασης Αξία _____ Νόμισμα _____	☐	☐ σε <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Η χαμηλότερη προσφορά _____ / υψηλότερη προσφορά _____ που συνεκτιμήθηκε Νόμισμα _____	☐	☐ σε <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Εάν πρόκειται για ετήσια ή μηνιαία αξία, αναφέρατε: αριθ. ετών <input type="text"/> <input type="text"/> Η αριθ. μηνών <input type="text"/> <input type="text"/>			
V.5) Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΑΝΑΤΕΘΕΙ ΣΕ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟ ναι ☐ όχι ☐			
Εάν ναι, αξία ή ποσοστό της σύμβασης που ενδέχεται να ανατεθεί υπεργολαβικά σε τρίτα μέρη (σε αριθμούς):			
Αξία χωρίς ΦΠΑ: _____ Νόμισμα: _____ Ποσοστό: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> (%) Άγνωστο ☐			
Σύντομη περιγραφή της αξίας ή του ποσοστού της σύμβασης που ενδέχεται να ανατεθεί υπεργολαβικά (εφόσον είναι γνωστό)			
_____			
_____			
_____			

----- (Χρησιμοποιείστε το παρόν τμήμα όσες φορές είναι απαραίτητο) -----

ΤΜΗΜΑ VI: ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

VI.1) ΣΥΜΒΑΣΗ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΗ ΜΕ ΣΧΕΔΙΟ Η/ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ			ναι ☐	όχι ☐
Εάν ναι, αναφέρατε το (τα) σχέδιο(-α) ή/ και το πρόγραμμα (προγράμματα):				
<hr/> <hr/> <hr/>				
VI.2) ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ (κατά περίπτωση)				
<hr/> <hr/> <hr/>				
VI.3) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ				
VI.3.1) Φορέας αρμόδιος για τις διαδικασίες προσφυγής				
Επίσημη επωνυμία:				
Ταχυδρομική διεύθυνση:				
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:		
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:	Τηλέφωνο:			
Διεύθυνση διαδικτύου (URL):	Φαξ:			
Φορέας αρμόδιος για διαδικασίες διαμεσολάβησης (εάν εφαρμόζονται)				
Επίσημη επωνυμία:				
Ταχυδρομική διεύθυνση:				
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:		
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:	Τηλέφωνο:			
Διεύθυνση διαδικτύου (URL):	Φαξ:			
VI.3.2) Υποβολή προσφυγών [συμπληρώστε τον τίτλο VI.3.2) Ή εάν χρειάζεται, τον τίτλο VI.3.3)]				
Ακριβείς πληροφορίες για την (τις) προθεσμία(-ες) υποβολής προσφυγών:				
<hr/> <hr/>				
VI.3.3) Υπηρεσία από την οποία μπορούν να ληφθούν πληροφορίες σχετικά με την υποβολή προσφυγών				
Επίσημη επωνυμία:				
Ταχυδρομική διεύθυνση:				
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:		
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:	Τηλ.:			
Διεύθυνση διαδικτύου (URL):	Φαξ:			
VI.4) Ημερομηνία αποστολής της παρούσας προκήρυξης:				
<input type="text"/> / <input type="text"/> / <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> (ηη/μμ/εεεε)				

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

Κατηγορίες υπηρεσιών που αναφέρονται στο τμήμα II: αντικείμενο της σύμβασης

Αριθ. κατηγορίας ¹	Αντικείμενο
1	Υπηρεσίες συντήρησης και επισκευών
2	Υπηρεσίες χερσαίων μεταφορών ² , συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών θωρακισμένων οχημάτων και των υπηρεσιών ταχείας αποστολής εγγράφων ή μικροδεμάτων, εξαιρούμενης της μεταφοράς ταχυδρομείου αλληλογραφίας
3	Υπηρεσίες εναέριων μεταφορών επιβατών και εμπορευμάτων, εξαιρούμενης της μεταφοράς ταχυδρομείου
4	Χερσαία ³ και αεροπορική μεταφορά ταχυδρομείου
5	Τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες
6	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες: (α) Υπηρεσίες ασφαλίσεων (β) Τραπεζικές και επενδυτικές υπηρεσίες ⁴
7	Υπηρεσίες πληροφορικής και συναφείς υπηρεσίες
8	Υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης ⁵
9	Υπηρεσίες λογιστικής, λογιστικού ελέγχου και τήρησης λογιστικών βιβλίων
10	Υπηρεσίες έρευνας αγοράς και δημοσκοπήσεων
11	Υπηρεσίες παροχής συμβουλών σε θέματα διαχείρισης ⁶ και συναφείς υπηρεσίες
12	Υπηρεσίες αρχιτέκτονα, υπηρεσίες μηχανικού και ολοκληρωμένες υπηρεσίες μηχανικού· υπηρεσίες πολεοδομικού σχεδιασμού και αρχιτεκτονικής τοπίου· συναφείς υπηρεσίες παροχής επιστημονικών και τεχνικών συμβουλών· υπηρεσίες τεχνικών δοκιμών και αναλύσεων
13	Διαφημιστικές υπηρεσίες
14	Υπηρεσίες καθαρισμού κτιρίων και υπηρεσίες διαχείρισης ακινήτων
15	Υπηρεσίες εκδόσεων και εκτυλώσεων έναντι αμοιβής ή βάσει σύμβασης
Αριθ. κατηγορίας ⁷	Αντικείμενο
16	Υπηρεσίες αποκομιδής απορριμμάτων: υπηρεσίες αποχέτευσης και συναφείς υπηρεσίες
17	Υπηρεσίες ξενοδοχείων και εστιατορίων
18	Υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών
19	Υπηρεσίες υδάτινων μεταφορών
20	Βοηθητικές και επικουρικές υπηρεσίες
21	Νομικές υπηρεσίες
22	Υπηρεσίες τοποθέτησης και προμήθειας προσωπικού ⁸
23	Υπηρεσίες ερευνών και ασφαλείας, εξαιρουμένων των υπηρεσιών θωρακισμένων οχημάτων
24	Υπηρεσίες εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης
25	Κοινωνικές και υγειονομικές υπηρεσίες
26	Ψυχαγωγικές, πολιτιστικές και αθλητικές υπηρεσίες ⁹
27	Λοιπές υπηρεσίες ^{8,9}

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

¹ Κατηγορίες υπηρεσιών στο πνεύμα του άρθρου 1 παράγραφο 2 στοιχείο δ) του παραρτήματος ΙΙΑ της οδηγίας 2004/18/ΕΚ

² Πλην των υπηρεσιών σιδηροδρομικών μεταφορών, υπαγομένων στην κατηγορία 18.

³ Πλην των υπηρεσιών σιδηροδρομικών μεταφορών, υπαγομένων στην κατηγορία 18.

⁴ Πλην των συμβάσεων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών για την έκδοση, την αγορά, την πώληση και τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, και των υπηρεσιών που παρέχουν οι κεντρικές τράπεζες.

Εξαιρούνται επίσης: υπηρεσίες που αποβλέπουν στην αγορά ή τη μίσθωση, ανεξαρτήτως χρηματοοικονομικών προϋποθέσεων, γης, κτιρίων ή άλλων ακινήτων αγαθών ή που αφορούν δικαιώματα επί των αγαθών αυτών. ωστόσο, οι συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτονται συγχρόνως πριν ή μετά από τη σύμβαση αγοράς ή μισθώσεως, υπό οποιαδήποτε μορφή, εμπίπτουν στην παρούσα οδηγία.

⁵ Πλην των συμβάσεων υπηρεσιών έρευνας και ανάπτυξης εφόσον δεν υπάγονται στις συμβάσεις Ε&Α των οποίων τα αποτελέσματα ανήκουν στην αναθέτουσα αρχή για ίδια χρήση κατά την άσκηση της δραστηριότητάς της, στο βαθμό που για την υπηρεσία παρέχεται πλήρης αμοιβή από την αναθέτουσα αρχή.

⁶ Εκτός των υπηρεσιών διατήρησης και συνδιαλλαγής.

⁷ Κατηγορίες υπηρεσιών στο πνεύμα του άρθρου 1 παράγραφο 2 στοιχείο δ) του παραρτήματος ΙΙΑ της οδηγίας 2004/18/ΕΚ

⁸ Πλην των συμβάσεων απασχόλησης.

⁹ Με εξαίρεση τις συμβάσεις αγοράς, ανάπτυξης, παραγωγής ή συμπαραγωγής προγραμμάτων από ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς καθώς και τις συμβάσεις για το χρόνο μετάδοσης εκπομπών.

Ανακοίνωση ανάθεσης σύμβασης

Αιτιολόγηση της επιλογής διαδικασίας με διαπραγμάτευση
χωρίς προηγούμενη προκήρυξη

Ο λόγος επιλογής της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης πρέπει να είναι σύμφωνος με τα σχετικά άρθρα της οδηγίας 2004/18/EK.

(Σημειώστε το αντίστοιχο κουτί)

- α) Δεν έχει υποβληθεί προσφορά ή κατάλληλη προσφορά ύστερα από:
- ανοικτή διαδικασία
  - κλειστή διαδικασία
- β) Τα σχετικά προϊόντα κατασκευάζονται αποκλειστικά για σκοπούς ερευνητικούς, πειραματικούς, μελετητικούς ή αναπτυξιακούς και υπό τις συνθήκες που προβλέπονται στην οδηγία (μόνο για προμήθειες)
- γ) Τα έργα/ προμήθειες/ υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνο από συγκεκριμένο υποψήφιο για λόγους:
- τεχνικούς
  - καλλιτεχνικούς
  - σχετικών με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων
- δ) Εξαιρετικά επείγουσα ανάγκη που προκύπτει από γεγονότα απρόβλεπτα για τις ενδιαφερόμενες αναθέτουσες αρχές και σύμφωνα με τους αυστηρούς όρους που αναφέρονται στην οδηγία
- ε) Πρόσθετα έργα/προμήθειες/υπηρεσίες σύμφωνα με τους αυστηρούς όρους που προβλέπονται στην οδηγία
- στ) Νέα έργα/προμήθειες/υπηρεσίες, που συνίστανται στην επανάληψη άλλων παρόμοιων έργων/προμηθειών/υπηρεσιών και που ανατίθενται σύμφωνα με τους αυστηρούς όρους που προβλέπονται στην οδηγία
- ζ) Η σύμβαση υπηρεσιών ανατίθεται στον ή σε έναν από τους νικητές ενός διαγωνισμού μελετών
- η) Προμήθειες αγαθών που είναι εισηγμένα και αγοράζονται στο χρηματιστήριο
- θ) Αγορά προμηθειών υπό όρους ιδιαίτερα συμφέροντες:
- Από προμηθευτή που παύει οριστικά τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες
  - Από συνδίκους ή εκκαθαριστές πτώχευσης, δικαστικού πτωχευτικού συμβιβασμού ή ανάλογης διαδικασίας
- ι) Όλες οι προσφορές που υποβλήθηκαν σε συνέχεια ανοιχτής διαδικασίας, κλειστής διαδικασίας ή ανταγωνιστικού διαλόγου ήταν αντικανονικές ή απαράδεκτες. Στις διαπραγματεύσεις συμπεριλήφθηκαν μόνο οι προσφορές εκείνες που ικανοποιούσαν τα ποιοτικά κριτήρια επιλογής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
 Δημοσίευση στο Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης
 2, rue Mercier, L-2985 Λουξεμβούργο Φαξ: (352) 29 29 42 670
 Ηλ.ταχυδρομείο: mp-ojs@opoce.cec.eu.int Πληροφορίες και ηλεκτρονικά έντυπα: <http://simap.eu.int>

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΜΕΛΕΤΩΝ

Ο παρών διαγωνισμός καλύπτεται από την

οδηγία 2004/18/ΕΚ

οδηγία 2004/17/ΕΚ («Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας»)

ΤΜΗΜΑ Ι: ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ/ΑΝΑΘΕΤΩΝ ΦΟΡΕΑΣ

Ι.1) ΕΠΩΝΥΜΙΑ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΟ(-Α) ΕΠΑΦΗΣ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλέφωνο:	
Υπόψη:		
Ηλ. ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση(-εις) στο Διαδίκτυο (εάν υπάρχουν):		

Ι.2) Είδος της αναθέτουσας αρχής και κύρια(-ες) δραστηριότητας(-ες) (διαγωνισμός που καλύπτεται από την οδηγία 2004/18/ΕΚ)

☐ Υπουργείο ή άλλη εθνική ή ομοσπονδιακή αρχή, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών ή τοπικών υποδιαιρέσεών τους ☐ Εθνική ή ομοσπονδιακή υπηρεσία/γραφείο ☐ Περιφερειακή ή τοπική αρχή ☐ Περιφερειακή ή τοπική υπηρεσία/γραφείο ☐ Οργανισμός δημοσίου δικαίου ☐ Ευρωπαϊκό θεσμικό όργανο/οργανισμός ή διεθνής οργανισμός ☐ Άλλο (να προσδιοριστεί) _____	☐ Γενικές δημόσιες υπηρεσίες ☐ Άμυνα ☐ Δημόσια τάξη και ασφάλεια ☐ Περιβάλλον ☐ Οικονομικές και δημοσιονομικές υποθέσεις ☐ Υγεία ☐ Στέγαση και υποδομές κοινής ωφέλειας ☐ Κοινωνική προστασία ☐ Αναπτυχτική, πολιτισμός και θρησκεία ☐ Εκπαίδευση ☐ Άλλο (να προσδιοριστεί) _____
--	--

Ι.3) Κύρια(-ες) δραστηριότητας(-ες) του αναθέτοντος φορέα (διαγωνισμός που καλύπτεται από την οδηγία 2004/17/ΕΚ – «Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας»)

☐ Παραγωγή, μεταφορά και διανομή αερίου και θερμότητας ☐ Ηλεκτρισμός ☐ Αναζήτηση και άντληση αερίου και πετρελαίου ☐ Αναζήτηση και εξόρυξη γαιανθράκων και άλλων στερεών καυσίμων	☐ Ύδρευση ☐ Ταχυδρομικές υπηρεσίες ☐ Υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών ☐ Αστικοί σιδηρόδρομοι, τραμ, τρόλεϊ ή λεωφορεία ☐ Λιμενικές δραστηριότητες ☐ Αεροδρομικές δραστηριότητες
--	--

ΤΜΗΜΑ ΙΙ: ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΜΕΛΕΤΩΝ/ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΙΙ.1) Περιγραφή

ΙΙ.1. 1) Ονομασία που δόθηκε στο διαγωνισμό μελετών / στο αντικείμενο της μελέτης από την αναθέτουσα αρχή/τον αναθέτοντα φορέα		
<hr/>		
ΙΙ.12) Σύντομη περιγραφή		
<hr/>		
<hr/>		
ΙΙ.1.3) Κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV)		
	Κύριο λεξιλόγιο	Συμπληρωματικό λεξιλόγιο (κατά περίπτωση)
Κύριο αντικείμενο	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□
Πρόσθετο(-α) αντικείμενο(-α)	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□
	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□
	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□
	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□

ΤΜΗΜΑ ΙV: διαδικασία
ΙV.1) Διοικητικές πληροφορίες

ΙV.1.1) Αριθμός αναφοράς που χρησιμοποιεί για το φάκελο η αναθέτουσα αρχή (κατά περίπτωση)	
<hr/>	
ΙV.1.2) Προηγούμενη δημοσίευση σχετικά με τον ίδιο διαγωνισμό	ναι ☐ όχι ☐
Αν ναι,	
να αναφέρετε τον αριθμό της προκήρυξης στην Επίσημη Εφημερίδα: □□□□/Σ□□□-□□□□□□□□	
□□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)	

ΤΜΗΜΑ V: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Αριθ.:

Όνομασία _____

V.1) Ανάθεση και βραβεία (κατά περίπτωση)		
V.1.1) Αριθμός συμμετεχόντων:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
V.1.2) Αριθμός αλλοδαπών συμμετεχόντων:	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
V.1.3) Όνομα και διεύθυνση των νικητή(-ών) του διαγωνισμού		
Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Ηλ. ταχυδρομείο:	Τηλέφωνο:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (URL)	Φαξ:	
V.2) Αξία του (των) βραβείου(-ων) (κατά περίπτωση)		
Αξία του (των) βραβείου(-ων) που απονέμεται(-ονται) εκτός ΦΠΑ (μόνον αριθμοί) _____ Νόμισμα _____		

(Χρησιμοποιήστε το παρόν τμήμα όσες φορές απαιτείται)

ΤΜΗΜΑ VI: ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

VI.1) ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΟΣ ΜΕ ΣΧΕΔΙΟ Η/ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ	ναι ☐ όχι ☐
Αν ναι, αναφέρατε το (τα) έργο(-α) ή/και το (τα) πρόγραμμα(-τα):	
_____	
_____	
_____	
VI.2) Συμπληρωματικές πληροφορίες (εάν υπάρχουν)	
_____	
_____	
_____	

VI.3) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ (να δώσετε πληροφορίες μόνον στην περίπτωση διαγωνισμού μελετών που συνδέεται με επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας)		
VI.3.1) Φορέας αρμόδιος για τις διαδικασίες προσφυγής		
Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Ηλ. ταχυδρομείο:	Τηλέφωνο:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (URL):	Φαξ:	
Φορέας αρμόδιος για τις διαδικασίες διαμεσολάβησης (εάν υπάρχει)		
Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Ηλ. ταχυδρομείο:	Τηλέφωνο:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (URL):	Φαξ:	
VI.3.2) Υποβολή προσφυγών [συμπληρώστε το σημείο VI.3.2) Ή, εάν απαιτείται, το σημείο VI.3.3)]		
Επακριβείς πληροφορίες σχετικά με την προθεσμία (τις προθεσμίες) για την υποβολή προσφυγών:		
VI.3.3) Υπηρεσία από την οποία παρέχονται πληροφορίες για την υποβολή προσφυγών		
Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Ηλ. ταχυδρομείο:	Τηλέφωνο:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (URL):	Φαξ:	
VI.4) ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ: <input type="text"/> / <input type="text"/> / <input type="text"/> <i>(ηη/μμ/εεεε)</i>		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ

	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	
	Δημοσίευση στο Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2, rue Mercier, L-2985 Λουξεμβούργο Φαξ: (352) 29 29 42 670 Ηλ. ταχυδρομείο: mp-ojs@oroce.ccc.eu.int Πληροφορίες και ηλεκτρονικά έντυπα: http://simap.eu.int	

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΜΕΛΕΤΩΝ

Ο παρών διαγωνισμός καλύπτεται από την

οδηγία 2004/18/ΕΚ οδηγία 2004/17/ΕΚ («Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας») **ΤΜΗΜΑ Ι: ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ/ΑΝΑΘΕΤΩΝ ΦΟΡΕΑΣ****Ι.1) ΕΠΩΝΥΜΙΑ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΟ(-Α) ΕΠΑΦΗΣ**

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλέφωνο:	
Υπόψη:		
Ηλ. ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση(-εις) στο Διαδίκτυο (εάν υπάρχουν):		

Διεύθυνση για πρόσθετες πληροφορίες:	☐ Το (τα) προαναφερθέν(-τα) σημείο(-α) επαφής
	☐ Άλλο: συμπληρώστε το παράρτημα Α Ι
Διεύθυνση για περαιτέρω τεκμηρίωση:	☐ Το (τα) προαναφερθέν(-τα) σημείο(-α) επαφής
	☐ Άλλο: συμπληρώστε το παράρτημα Α ΙΙ
Διεύθυνση για την αποστολή των σχεδίων αιτήσεων συμμετοχής:	☐ Το (τα) προαναφερθέν(-τα) σημείο(-α) επαφής
	☐ Άλλο: συμπληρώστε το παράρτημα Α ΙΙΙ

Ι.2) Είδος της αναθέτουσας αρχής και κύρια(-ες) δραστηριότητας(-ες) (διαγωνισμός που καλύπτεται από την οδηγία 2004/18/ΕΚ)

☐ Υπουργείο ή άλλη εθνική ή ομοσπονδιακή αρχή, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών ή τοπικών υποδιαφύσεων τους ☐ Εθνική ή ομοσπονδιακή υπηρεσία/γραφείο ☐ Περιφερειακή ή τοπική αρχή ☐ Περιφερειακή ή τοπική υπηρεσία/γραφείο ☐ Οργανισμός δημοσίου δικαίου ☐ Ευρωπαϊκό θεσμικό όργανο/οργανισμός ή διεθνής οργανισμός ☐ Άλλο (να προσδιοριστεί) _____	☐ Γενικές δημόσιες υπηρεσίες ☐ Άμυνα ☐ Δημόσια τάξη και ασφάλεια ☐ Περιβάλλον ☐ Οικονομικές και δημοσιονομικές υποθέσεις ☐ Υγεία ☐ Στέγαση και υποδομές κοινής ωφέλειας ☐ Κοινωνική προστασία ☐ Αναψυχή, πολιτισμός και θρησκεία ☐ Εκπαίδευση ☐ Άλλο (να προσδιοριστεί) _____
---	--

Ι.3) ΚΥΡΙΑ(-ΕΣ) ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ(-ΕΣ) ΤΟΥ ΑΝΑΘΕΤΟΝΤΟΣ ΦΟΡΕΑ (διαγωνισμός που καλύπτεται από την οδηγία 2004/17/ΕΚ - «Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας»)

☐ Παραγωγή, μεταφορά και διανομή αερίου και θερμότητας ☐ Ηλεκτρισμός ☐ Αναζήτηση και άντληση αερίου και πετρελαίου ☐ Αναζήτηση και εξόρυξη γαιανθράκων και άλλων στερεών καυσίμων	☐ Ύδρευση ☐ Ταχυδρομικές υπηρεσίες ☐ Υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών ☐ Αστικοί σιδηρόδρομοι, τραμ, τρόλεϊ ή λεωφορεία ☐ Λιμενικές δραστηριότητες ☐ Αεροδρομικές δραστηριότητες
--	--

ΤΜΗΜΑ ΙΙ: ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΜΕΛΕΤΩΝ/ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΙΙ.1) Περιγραφή

ΙΙ.1.1) Ονομασία που δόθηκε στο διαγωνισμό μελετών / στο αντικείμενο της μελέτης από την αναθέτουσα αρχή / τον αναθέτοντα φορέα <hr/>		
ΙΙ.12) Σύντομη περιγραφή <hr/> <hr/>		
ΙΙ.1.3) Κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV)		
	Κύριο λεξιλόγιο	Συμπληρωματικό λεξιλόγιο (κατά περίπτωση)
Κύριο αντικείμενο	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□
Πρόσθετο(-α) αντικείμενο(-α)	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□
	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□
	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□
	□□.□□.□□.□□-□	□□□□-□ □□□□-□

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΝΟΜΙΚΗΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ, ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ

ΙΙΙ.1) Κριτήρια για την επιλογή των συμμετεχόντων (κατά περίπτωση) <hr/> <hr/> <hr/>	
ΙΙΙ.2) Η συμμετοχή επιφυλάσσεται σε συγκεκριμένη επαγγελματική (κατά περίπτωση)	ναι ☐ όχι ☐
Εάν ναι, να δηλώσετε την επαγγελματική κατηγορία: <hr/> <hr/>	

ΤΜΗΜΑ ΙV: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΙV.1) Είδος της διαδικασίας	
Ανοικτή ☐	
Κλειστή ☐	
Προβλεπόμενος αριθμός συμμετεχόντων <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> Η κατ' ελάχιστον <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> / κατά μέγιστο <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
ΙV.2) Ονόματα των συμμετεχόντων που έχουν ήδη επιλεγεί (στην περίπτωση κλειστού διαγωνισμού)	
1. _____	6. _____
2. _____	7. _____
3. _____	8. _____
4. _____	9. _____
5. _____	10. _____
ΙV.3) Κριτήρια αξιολόγησης των μελετών <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	

IV.4) ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	
IV 4.1) Αριθμός αναφοράς που χρησιμοποιεί για το φάκελο η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας (εάν ισχύει)	
_____	
IV.4.2) Συμβατικά τεύχη και συμπληρωματικά έγγραφα – τρόποι απόκτησης	
Προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων για τη χορήγηση εγγράφων ή για πρόσβαση σε έγγραφα	
Ημερομηνία: □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)	Ωρα: _____
Έγγραφα που χορηγούνται αντί αντιτίμου ναι ☐ όχι ☐	
Αν ναι, τιμή (μόνον αριθμοί): _____ Νόμισμα: _____	
Όροι και μέθοδοι πληρωμής: _____	
_____	
IV.4.3) Προθεσμία για την παραλαβή μελετών ή αιτήσεων συμμετοχής	
Ημερομηνία: □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)	Ωρα: _____
IV.4.4) Ημερομηνία αποστολής των προσκλήσεων συμμετοχής στους επιλεγέντες υποψηφίους (κατά περίπτωση)	
Προβλεπόμενη ημερομηνία: □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)	
IV.4.5) Η γλώσσα (οι γλώσσες) στην οποία (στις οποίες) μπορούν να συνταχθούν οι μελέτες ή οι αιτήσεις	
ES CS DA DE ET EL EN FR IT LV LT HU MT NL PL PT SK SL FI SV	
□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □	
Άλλη: _____	
IV.5) Βραβεία και κριτική επιτροπή	
IV.5.1) Θα απονεμηθεί(-ούν) βραβείο(-α) ναι ☐ όχι ☐	
Αν ναι, να αναφερθεί ο αριθμός και η αξία του (των) προς απονομή βραβείο (βραβείων) (εφόσον προβλέπεται)	
_____	
_____	
IV.5.2) Λεπτομέρειες για αμοιβές προς όλους τους συμμετέχοντες (εφόσον προβλέπεται)	
_____	
_____	
_____	
_____	

IV.5.3) Συμβάσεις που έπονται του διαγωνισμού: Συμβάσεις που έπονται του διαγωνισμού θα ανατεθούν στο νικητή ή σε έναν από τους νικητές του διαγωνισμού		ναι ☐ όχι ☐
IV.5.4) Η απόφαση της κριτικής επιτροπής είναι δεσμευτική για την αναθέτουσα αρχή/τον αναθέτοντα φορέα		ναι ☐ όχι ☐
IV.5.5) Ονόματα των επιλεγμένων μελών της κριτικής επιτροπής (εφόσον ισχύει)		
1. _____	6. _____	
2. _____	7. _____	
3. _____	8. _____	
4. _____	9. _____	
5. _____	10. _____	

ΤΜΗΜΑ VI: ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

VI.1) ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΟΣ ΜΕ ΣΧΕΔΙΟ Η/ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ		ναι ☐ όχι ☐
Αν ναι, αναφέρατε το (τα) έργο(-α) ή/και το (τα) πρόγραμμα(-τα):		
_____		
_____		
VI.2) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ (εάν υπάρχουν)		
_____		
_____		
VI.3) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ (να δώσετε πληροφορίες μόνον στην περίπτωση διαγωνισμού μελετών που συνδέεται με επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας)		
VI.3.1) Φορέας αρμόδιος για τις διαδικασίες προσφυγής		
Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Ηλ. ταχυδρομείο:	Τηλέφωνο:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (URL):	Φαξ:	

Φορέας αρμόδιος για τις διαδικασίες διαμεσολάβησης (εάν υπάρχει)		
Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Ηλ. ταχυδρομείο:	Τηλέφωνο:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο:	Φαξ:	
VI.3.2) Υποβολή προσφυγών [συμπληρώστε το σημείο VI.3.2) Η, εάν απαιτείται, το σημείο VI.3.3)]		
Επακριβείς πληροφορίες σχετικά με την προθεσμία (τις προθεσμίες) για την υποβολή προσφυγών:		
_____		
_____		
VI.3.3) Υπηρεσία από την οποία παρέχονται πληροφορίες για την υποβολή προσφυγών		
Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Ηλ. ταχυδρομείο:	Τηλέφωνο:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (URL):	Φαξ:	
VI.4) ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ: <input type="text"/> / <input type="text"/> / <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> (ηη/μμ/εεεε)		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ

I) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλέφωνο:	
Υπόψη:		
Ηλ. ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (URL):		

II) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΠΑΡΑΣΧΕΘΟΥΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλέφωνο:	
Υπόψη:		
Ηλ. ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (URL):		

III) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ / ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλέφωνο:	
Υπόψη:		
Ηλ. ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (URL):		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Δημοσίευση στο Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2, rue Mercier, L-2985 Luxembourg

Φαξ: (352) 29 29 42 670

Ηλ. ταχ.: mp-ojs@oipoce.cec.eu.int

Πληροφορίες & ηλεκτρονικά έντυπα: <http://simap.eu.int>

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΓΙΑ ΠΡΟΦΙΛ ΑΓΟΡΑΣΤΗ

Η παρούσα προκήρυξη αφορά τη δημοσίευση:

Προκαταρκτικής προκήρυξης (καλυπτόμενης από την οδηγία 2004/18/ΕΚ) Περιοδικής ενδεικτικής προκήρυξης - που δεν χρησιμοποιείται ως μέσο πρόσκλησης διαγωνισμού
(καλυπτόμενης από την οδηγία 2004/17/ΕΚ - «Επιχειρήσεις κοινής ωφελείας»)

ΤΜΗΜΑ I: ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ / ΑΝΑΘΕΤΩΝ ΦΟΡΕΑΣ

I.1) ΕΠΩΝΥΜΙΑ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλέφωνο:	
Υπόψη:		
Ηλ. ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση(-εις) στο Διαδίκτυο (εάν υπάρχει) Γενική διεύθυνση της/του αναθέτουσας(οντος) αρχής/φορέα (URL):		
Διεύθυνση του «προφίλ αγοραστή» στο Διαδίκτυο (URL):		

I.2) ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑ(-ΕΣ) ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ(-ΕΣ)

(σε περίπτωση προκαταρκτικής προκήρυξης που δημοσιεύεται σύμφωνα με την οδηγία 2004/18/ΕΚ)

☐ Υπουργείο ή άλλη εθνική ή ομοσπονδιακή αρχή, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών ή τοπικών παραρτημάτων τους ☐ Εθνική ή ομοσπονδιακή Υπηρεσία / Γραφείο ☐ Περιφερειακή ή τοπική αρχή ☐ Περιφερειακή ή τοπική Υπηρεσία / Γραφείο ☐ Οργανισμός δημοσίου δικαίου ☐ Ευρωπαϊκός οργανισμός / Υπηρεσία ή διεθνής οργανισμός ☐ Άλλο (να προσδιοριστεί): _____	☐ Γενικές δημόσιες υπηρεσίες ☐ Άμυνα ☐ Δημόσια τάξη και ασφάλεια ☐ Περιβάλλον ☐ Οικονομικές και δημοσιονομικές υποθέσεις ☐ Υγεία ☐ Στέγαση και υποδομές κοινής ωφελείας ☐ Κοινωνική προστασία ☐ Αναψυχή, πολιτισμός και θρησκεία ☐ Εκπαίδευση ☐ Άλλο (να προσδιοριστεί): _____
Η αναθέτουσα αρχή προβαίνει στην αγορά εκ μέρους άλλων αρχών ανάθεσης	
ναι ☐ όχι ☐	

Ι.3) ΚΥΡΙΑ(-ΕΣ) ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ(-ΕΣ) ΤΟΥ ΑΝΑΘΕΤΟΝΤΟΣ ΦΟΡΕΑ (σε περίπτωση περιοδικής ενδεικτικής προκήρυξης που δημοσιεύεται σύμφωνα με την οδηγία 2004/17/ΕΚ - «Επιχειρήσεις κοινής ωφελείας»)

☐ Παραγωγή, μεταφορά και διανομή αερίου και θερμότητας	☐ Ύδρευση
☐ Ηλεκτρισμός	☐ Ταχυδρομικές υπηρεσίες
☐ Αναζήτηση και άντληση αερίου και πετρελαίου	☐ Υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών
☐ Αναζήτηση και εξόρυξη γαιανθράκων και άλλων στερεών καυσίμων	☐ Αστικοί σιδηρόδρομοι, τραμ, τρόλεϊ ή λεωφορεία
	☐ Λιμενικές δραστηριότητες
	☐ Αεροδρομικές δραστηριότητες

ΤΜΗΜΑ ΙΙ: ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

ΙΙ.1) ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΟΥ ΔΟΘΗΚΕ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ / ΤΟΝ ΑΝΑΘΕΤΟΝΤΑ ΦΟΡΕΑ		
_____		
ΙΙ.2) ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	Έργα ☐	Προμήθειες ☐
		Υπηρεσίες ☐
ΙΙ.3) Σύντομη περιγραφή της σύμβασης ή αγοράς(-ών)		
_____		
_____		
ΙΙ.4) ΚΟΙΝΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ (CPV)		
	Κύριο λεξιλόγιο	Συμπληρωματικό λεξιλόγιο (κατά περίπτωση)
Κύριο αντικείμενο	☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ - ☐	☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐
Πρόσθετο(-α) αντικείμενο(-α)	☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ - ☐	☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐
	☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ - ☐	☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐
	☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ - ☐	☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐
	☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ - ☐	☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐

----- (Χρησιμοποιήστε το παρόν τμήμα όσες φορές είναι απαραίτητο) -----

ΤΜΗΜΑ VI: ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

VI.1) ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ: ☐ ☐ / ☐ ☐ / ☐ ☐ ☐ (ηη/μμ/εεεε)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Δημοσίευση στο Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2, rue Mercier, L-2985 Luxembourg

Φαξ: (352) 29 29 42 670

Ηλ. ταχ.: mp-ojs@opoce.cec.eu.int

Πληροφορίες & ηλεκτρονικά έντυπα: <http://simap.eu.int>

Απλουστευμένη προκήρυξη διαγωνισμού στο πλαίσιο δυναμικού συστήματος αγορών

Η παρούσα προκήρυξη καλύπτεται από:

την οδηγία 2004/18/ΕΚ την οδηγία 2004/17/ΕΚ («Επιχειρήσεις κοινής ωφελείας»)

ΤΜΗΜΑ Ι: ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ / ΑΝΑΘΕΤΩΝ ΦΟΡΕΑΣ

Ι.1) ΕΠΩΝΥΜΙΑ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΟ(-Α) ΕΠΑΦΗΣ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:		Τηλέφωνο:
Υπόψη:		
Ηλ. ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση(-εις) στο Διαδίκτυο (εάν υπάρχει) Γενική διεύθυνση τη/του αναθέτουσας(-οντος) αρχής/φορέα (URL):		
Διαδικτυακή διεύθυνση στην οποία παρέχονται τα έγγραφα της σύμβασης ή/και συμπληρωματικά έγγραφα (URL):		

Ι.2) ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑ(-ΕΣ) ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ(-ΕΣ) (σε περίπτωση σύμβασης που καλύπτεται από την οδηγία 2004/18/ΕΚ)

☐ Υπουργείο ή άλλη εθνική ή ομοσπονδιακή αρχή, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών ή τοπικών παραρτημάτων τους ☐ Εθνική ή ομοσπονδιακή Υπηρεσία / Γραφείο ☐ Περιφερειακή ή τοπική αρχή ☐ Περιφερειακή ή τοπική Υπηρεσία / Γραφείο ☐ Οργανισμός δημοσίου δικαίου ☐ Ευρωπαϊκός οργανισμός / Υπηρεσία ή διεθνής οργανισμός ☐ Άλλο (να προσδιοριστεί): _____	☐ Γενικές δημόσιες υπηρεσίες ☐ Άμυνα ☐ Δημόσια τάξη και ασφάλεια ☐ Περιβάλλον ☐ Οικονομικές και δημοσιονομικές υποθέσεις ☐ Υγεία ☐ Στέγαση και υποδομές κοινής ωφελείας ☐ Κοινωνική προστασία ☐ Αναυυχή, πολιτισμός και θρησκεία ☐ Εκπαίδευση ☐ Άλλο (να προσδιοριστεί): _____
Η αναθέτουσα αρχή προβαίνει στην αγορά εκ μέρους άλλων αρχών ανάθεσης ναι ☐ όχι ☐	

1.3) Κύρια(-ες) δραστηριότητα(-ες) του αναθέτοντος φορέα (σε περίπτωση σύμβασης που καλύπτεται από την οδηγία 2004/17/ΕΚ - «Επιχειρήσεις κοινής ωφελείας»)

☐ Παραγωγή, μεταφορά και διανομή αερίου και θερμότητας ☐ Ηλεκτρισμός ☐ Αναζήτηση και άντληση αερίου και πετρελαίου ☐ Αναζήτηση και εξόρυξη γαιανθράκων και άλλων στερεών καυσίμων	☐ Ύδρευση ☐ Ταχυδρομικές υπηρεσίες ☐ Υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών ☐ Αστικοί σιδηρόδρομοι, τραμ, τρόλεϊ ή λεωφορεία ☐ Λιμενικές δραστηριότητες ☐ Αεροδρομικές δραστηριότητες
--	--

ΤΜΗΜΑ ΙΙ: ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Π.1) ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΟΥ ΔΟΘΗΚΕ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΑΘΕΤΟΝΤΑ ΦΟΡΕΑ / ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ		
_____		
Π.2) ΕΙΔΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	Έργα ☐	Προμήθειες ☐
		Υπηρεσίες ☐
Π.3) ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ		
_____		
_____		
Π.4) ΚΟΙΝΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ (CPV)		
	Κύριο λεξιλόγιο	Συμπληρωματικό λεξιλόγιο (κατά περίπτωση)
Κύριο αντικείμενο	☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ - ☐	☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐
Πρόσθετο(-α) αντικείμενο(-α)	☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ - ☐	☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐
	☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ - ☐	☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐
	☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ - ☐	☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐
	☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ - ☐	☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐
Π.5) ΠΟΣΟΤΗΤΑ Η ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ		
_____		
_____		
Εάν είναι γνωστή, εκτιμώμενη αξία χωρίς ΦΠΑ (κατά περίπτωση, μόνον αριθμοί): _____		
		Νόμισμα: _____
Η μεταξύ _____ και _____		Νόμισμα: _____

ΤΜΗΜΑ IV: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

IV.1) ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Ανοικτή

IV.2) ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

IV.2.1) Αριθμός αναφοράς που χρησιμοποιεί για το φάκελο η/ο αναθέτουσα(-ων) αρχή/φορέας (εάν υπάρχει)

IV.2.2) Προηγούμενη δημοσίευση (προκήρυξη σύμβασης) με περισσότερες πληροφορίες για το δυναμικό σύστημα αγορώνΑριθ. προκήρυξης στην ΕΕ: /S- της // (ηη/μμ/εεεε)

IV.2.3) Προθεσμία υποβολής ενδεικτικών προσφορών για τη συγκεκριμένη σύμβαση

Ημερομηνία: // (ηη/μμ/εεεε)

Ωρα: _____

IV.2.4) Γλώσσα(-ες) στην (στις) οποία(-ες) μπορούν να συνταχθούν οι προσφορές

ES CS DA DE ET EL EN FR IT LV LT HU MT NL PL PT SK SL FI SV

Άλλη: _____

ΤΜΗΜΑ VI: ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

VI.1) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ (κατά περίπτωση)

VI.2) ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ: // (ηη/μμ/εεεε)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Δημοσίευση στο Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2, rue Mercier, L-2985 Λουξεμβούργο Φαξ: (352) 29 29 42 670

Ηλ. ταχυδρομείο: mp-ojs@oroce.cec.eu.int Πληροφορίες και ηλεκτρονικά έντυπα: <http://simap.eu.int>

ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΤΜΗΜΑ Ι: ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ

I.1) ΕΠΩΝΥΜΙΑ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΟ(-Α) ΕΠΑΦΗΣ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχυδρομικός κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλέφωνο:	
Υπόψη:	Φαξ:	
Ηλ. ταχυδρομείο:		
Διεύθυνση(-εις) στο Διαδίκτυο (εάν υπάρχουν): Γενική διεύθυνση του αναθέτοντα φορέα (URL): Διεύθυνση του προφίλ αγοραστή (URL):		

Διεύθυνση για πρόσθετες πληροφορίες:	☐ Το (τα) προαναφερθέν(-τα) σημείο(-α) επαφής ☐ Άλλο: συμπληρώστε το παράρτημα Α Ι
Διεύθυνση για την παροχή ειδικής τεκμηρίωσης:	☐ Το (τα) προαναφερθέν(-τα) σημείο(-α) επαφής ☐ Άλλο: συμπληρώστε το παράρτημα Α ΙΙ
Διεύθυνση για την αποστολή υποψηφιοτήτων:	☐ Το (τα) προαναφερθέν(-τα) σημείο(-α) επαφής ☐ Άλλο: συμπληρώστε το παράρτημα Α ΙΙΙ

I.2) ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑ(-ΕΣ) ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ(-ΕΣ)

☐ Υπουργείο ή άλλη εθνική ή ομοσπονδιακή αρχή, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών ή τοπικών τους παραρτημάτων ☐ Εθνική ή ομοσπονδιακή υπηρεσία/γραφείο ☐ Περιφερειακή ή τοπική αρχή ☐ Περιφερειακή ή τοπική υπηρεσία/γραφείο ☐ Οργανισμός δημοσίου δικαίου ☐ Ευρωπαϊκό θεσμικό όργανο/οργανισμός ή διεθνής οργανισμός ☐ Άλλο (να προσδιοριστεί) _____	☐ Γενικές δημόσιες υπηρεσίες ☐ Άμυνα ☐ Δημόσια τάξη και ασφάλεια ☐ Περιβάλλον ☐ Οικονομικές και δημοσιονομικές υποθέσεις ☐ Υγεία ☐ Στέγαση και υποδομές κοινής ωφέλειας ☐ Κοινωνική προστασία ☐ Αναψυχή, πολιτισμός και θρησκεία ☐ Εκπαίδευση ☐ Άλλο (να προσδιοριστεί) _____
---	--

ΤΜΗΜΑ ΙΙ: ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

ΙΙ.1) ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

ΙΙ.1.1) Ονομασία που δόθηκε στη σύμβαση από την αναθέτουσα αρχή <hr/>		
ΙΙ.1.2) Είδος της σύμβασης και τόπος εκτέλεσης των εργασιών		
Εκτέλεση ☐ Μελέτη και εκτέλεση ☐ Πραγματοποίηση, με οποιαδήποτε μέσα, ενός έργου το οποίο ανταποκρίνεται στις επακριβώς οριζόμενες από την αναθέτουσα αρχή απαιτήσεις ☐	Κύριος τόπος εκτέλεσης των έργων _____ Κωδικός NUTS <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
ΙΙ.1.3) Συνοπτική περιγραφή της σύμβασης <hr/> <hr/>		
ΙΙ.1.4) Κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV)		
	Κόριο λεξιλόγιο	Συμπληρωματικό λεξιλόγιο (κατά περίπτωση)
Κόριο αντικείμενο	<input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/>
Πρόσθετο(-α) αντικείμενο(-α)	<input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/>
	<input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/>
	<input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/>
	<input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/>

ΙΙ.2) ΠΟΣΟΤΗΤΑ Η ΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

ΙΙ.2.1) Συνολική ποσότητα ή έκταση (συμπεριλαμβανομένων όλων των τμημάτων και των δικαιωμάτων προαίρεσης, εάν υπάρχουν) <hr/> <hr/> Να αναφέρεται, εάν είναι γνωστή, η εκτιμώμενη αξία εκτός ΦΠΑ (κατά περίπτωση, μόνον αριθμοί): _____ <div style="text-align: right;">   Νόμισμα: _____   </div> Η: μεταξύ _____ και _____ <div style="text-align: right;">   Νόμισμα: _____   </div>
ΙΙ.2.2) Ελάχιστο ποσοστό των έργων που θα ανατεθεί σε τρίτους (κατά περίπτωση) <hr/> <hr/>

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΝΟΜΙΚΗΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ

ΙΙΙ.1) ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

<p>ΙΙΙ.1.1) Προσωπική κατάσταση των οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για την εγγραφή σε επαγγελματικό ή εμπορικό μητρώο</p> <p>Πληροφορίες και διατυπώσεις που είναι απαραίτητες για να κριθεί εάν πληρούνται οι απαιτήσεις:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>ΙΙΙ.1.2) Οικονομική και χρηματοοικονομική ικανότητα</p> <p>Πληροφορίες και διατυπώσεις που είναι απαραίτητες για να κριθεί εάν πληρούνται οι απαιτήσεις (κατά περίπτωση):</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>ΙΙΙ.1.3) Τεχνική ικανότητα</p> <p>Πληροφορίες και διατυπώσεις που είναι απαραίτητες για να κριθεί εάν πληρούνται οι απαιτήσεις (κατά περίπτωση):</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

ΤΜΗΜΑ ΙV: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

<p>ΙV.1) ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>ΙV.2) ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ</p> <p>ΙV 2.1) Αριθμός αναφοράς που χρησιμοποιεί για το φάκελο η αναθέτουσα αρχή (κατά περίπτωση)</p> <p>_____</p>

IV.2.2) Προθεσμία για την υποβολή υποψηφιοτήτων	
Ημερομηνία: □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)	Ωρα: _____
IV.2.3) Γλώσσα ή γλώσσες στις οποίες μπορούν να υποβάλλονται οι υποψηφιότητες	
ES CS DA DE ET EL EN FR IT LV LT HU MT NL PL PT SK SL FI SV	
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Άλλη: _____	

ΤΜΗΜΑ VI: ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

VI.1) Σύμβαση σχετιζόμενη με σχέδιο ή/και πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο από κοινοτικά ταμεία ναι ☐ όχι ☐		
Αν ναι, αναφέρατε το (τα) έργο(-α) ή/και το (τα) πρόγραμμα(-τα):		
_____		
_____		
_____		
VI.2) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ (εάν υπάρχουν)		
_____		
_____		
_____		
VI.3) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ		
VI.3.1) Φορέας αρμόδιος για τις διαδικασίες προσφυγής		
Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχυδρομικός κώδικας:	Χώρα:
Ηλ. ταχυδρομείο:	Τηλέφωνο:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (URL):	Φαξ:	
Φορέας αρμόδιος για τις διαδικασίες διαμεσολάβησης (κατά περίπτωση)		
Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχυδρομικός κώδικας:	Χώρα:
Ηλ. ταχυδρομείο:	Τηλέφωνο:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (URL):	Φαξ:	

VI.3.2) Υποβολή προσφγών [συμπληρώστε το σημείο VI.3.2 Η, εάν απαιτείται, το σημείο VI.3.3)]		
ακριβείς πληροφορίες σχετικά με την προθεσμία (τις προθεσμίες) για την υποβολή προσφγών		
_____		
_____		
VI.3.3) Υπηρεσία από την οποία παρέχονται πληροφορίες για την υποβολή προσφγών		
Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχυδρομικός κώδικας:	Χώρα:
Ηλ. ταχυδρομείο:	Τηλέφωνο:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (URL):	Φαξ:	
VI.4) ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ: □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ

I) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχυδρομικός κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλέφωνο:	
Υπόψη:		
Ηλ. ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (URL):		

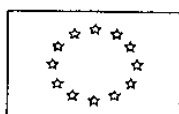
II) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχυδρομικός κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλέφωνο:	
Υπόψη:		
Ηλ. ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (URL):		

III) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΩΝ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχυδρομικός κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλέφωνο:	
Υπόψη:		
Ηλ. ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (URL):		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Δημοσίευση στο Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2, rue Mercier, L-2985 Λουξεμβούργο

Φαξ: (352) 29 29 42 670

Ηλ. ταχυδρομείο: mp-ojs@oroce.cec.eu.int

Πληροφορίες και ηλεκτρονικά έντυπα: <http://simap.eu.int>

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Δημοπράτηση από τον ανάδοχο σύμβασης παραχώρησης
ο οποίος δεν αποτελεί αναθέτουσα αρχή

ΤΜΗΜΑ Ι: ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

I.1) ΕΠΩΝΥΜΙΑ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΟ(-Α) ΕΠΑΦΗΣ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχυδρομικός κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:		Τηλέφωνο:
Υπόψη:		
Ηλ. ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (εάν υπάρχει): Γενική διεύθυνση του αναδόχου (URL):		

Διεύθυνση για πρόσθετες πληροφορίες:	☐ Το (τα) προαναφερθέν(-τα) σημείο(-α) επαφής ☐ Άλλο: συμπληρώστε το παράρτημα Α I
Διεύθυνση για την παροχή της συγγραφής υποχρεώσεων και συμπληρωματικών εγγράφων:	☐ Το (τα) προαναφερθέν(-τα) σημείο(-α) επαφής ☐ Άλλο: συμπληρώστε το παράρτημα Α II
Διεύθυνση για την αποστολή προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής:	☐ Το (τα) προαναφερθέν(-τα) σημείο(-α) επαφής ☐ Άλλο: συμπληρώστε το παράρτημα Α III

ΤΜΗΜΑ ΙΙ: ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

ΙΙ.1) ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

ΙΙ.1. 1) Ονομασία που δόθηκε στη σύμβαση από τον ανάδοχο <hr/>		
ΙΙ.1.2) Είδος της σύμβασης και τύπος εκτέλεσης των εργασιών		
Εκτέλεση ☐	Κύριος τύπος εκτέλεσης των εργασιών _____	
Μελέτη και εκτέλεση ☐	Κωδικός NUTS <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	
Πραγματοποίηση, με οποιαδήποτε μέσα, ενός έργου το οποίο ανταποκρίνεται στις επακριβώς οριζόμενες από τον ανάδοχο απαιτήσεις. ☐		
ΙΙ.1.3) Σύντομη περιγραφή της σύμβασης <hr/> <hr/>		
ΙΙ.1.4) Κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV)		
	Κύριο λεξιλόγιο	Συμπληρωματικό λεξιλόγιο (κατά περίπτωση)
Κύριο αντικείμενο	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> - <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> - <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> - <input type="text" value=""/>
Πρόσθετο(-α) αντικείμενο(-α)	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> - <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> - <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> - <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> - <input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> - <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> - <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> - <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> - <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> - <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> - <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> - <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> - <input type="text" value=""/>

ΙΙ. 2) ΠΟΣΟΤΗΤΑ Η ΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

ΙΙ.2.1) Συνολική ποσότητα ή έκταση <hr/>	
Να αναφερθεί, εάν είναι γνωστή, η εκτιμώμενη αξία εκτός ΦΠΑ (μόνον αριθμοί): _____	
	Νόμισμα: _____
Η: μεταξύ _____ και _____	Νόμισμα: _____

II.3) ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ Η ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ

Διάρκεια σε μήνες: <input type="text"/>	ή/και σε μέρες: <input type="text"/>	(από τη σύναψη της σύμβασης)
Η Έναρξη: <input type="text"/>	<input type="text"/>	(ηη/μμ/εεεε)
Ολοκλήρωση: <input type="text"/>	<input type="text"/>	(ηη/μμ/εεεε)

ΤΜΗΜΑ III: ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΝΟΜΙΚΗΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ, ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ

III.1) ΟΡΟΙ ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ
III.1.1) Απαιτούμενες εγγυήσεις (κατά περίπτωση)
III.2) ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
III.2.1) Όροι οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα που πρέπει να πληροί ο εργολήπτης

ΤΜΗΜΑ IV: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

IV.1) ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ
IV.2) ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
IV.2.1) Αριθμός αναφοράς που χρησιμοποιεί για το φάκελο ο ανάδοχος (κατά περίπτωση)

<p>IV.2.2) Προθεσμία: για την παραλαβή των προσφορών ☐ για υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ☐</p> <p>Ημερομηνία: <input type="text"/>/ <input type="text"/>/ <input type="text"/> (ηη/μμ/εεεε) Ωρα: _____</p>
<p>IV.2.3) Ημερομηνία αποστολής των προσκλήσεων υποβολής προσφορών στους επιλεγέντες υποψηφίους</p> <p>Προβλεπόμενη ημερομηνία: <input type="text"/>/ <input type="text"/>/ <input type="text"/> (ηη/μμ/εεεε)</p>
<p>IV.2.4) Η γλώσσα (οι γλώσσες) στην οποία (στις οποίες) μπορούν να συνταχθούν οι προτάσεις ή οι αιτήσεις</p> <p>ES CS DA DE ET EL EN FR IT LV LT HU MT NL PL PT SK SL FI SV</p> <p>☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>Άλλη: _____</p>

ΤΜΗΜΑ VI: ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

<p>VI.1) ΣΥΜΒΑΣΗ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΗ ΜΕ ΣΧΕΔΙΟ Η/ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ</p> <p>ναι ☐ όχι ☐</p> <p>Αν ναι, αναφέρατε το (τα) έργο(-α) ή/και το (τα) πρόγραμμα(-τα):</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>VI.2) Συμπληρωματικές πληροφορίες (εάν υπάρχουν)</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>VI.3) ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ: <input type="text"/>/ <input type="text"/>/ <input type="text"/> (ηη/μμ/εεεε)</p>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α
ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ

I) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχυδρομικός κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλέφωνο:	
Υπόψη		
Ηλ. ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (URL):		

II) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ Η ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΕΠΤΡΑΦΑ

Επίσημη επωνυμία:		
Ταχ. διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχυδρομικός κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλέφωνο:	
Υπόψη		
Ηλ. ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (URL):		

III) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΩΝ

Επίσημη επωνυμία:		
Διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχυδρομικός κώδικας:	Χώρα:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλέφωνο:	
Υπόψη:		
Ηλ. ταχυδρομείο:	Φαξ:	
Διεύθυνση στο Διαδίκτυο (URL):		

**Αριθ. Αποφ. ΔΕΕΠΠ ΟΙΚ.4/19.1.2001 (ΦΕΚ 94 Β' /31.1.2001) απόφαση
Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ: Σύσταση Ειδικού Σώματος Ελεγκτών Συστημάτων και
Προγραμμάτων Διασφάλισης Ποιότητας Δημοσίων Έργων.**

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν. 1558/85 (ΦΕΚ Α/137/1985) «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα».
2. Την με αριθμό Δ17α/10/30/Φ.2.2.1/23.5.2000 Απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ «Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ στους Υφυπουργούς ΠΕΧΩΔΕ Αθ. Αλευρά και Ηλ. Ευθυμιόπουλο».
3. Τις διατάξεις του Π.Δ. 81/99 (ΦΕΚ Α/92/11.5.1999) «Τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ. 428/95 (ΦΕΚ Α/245/24.11.95) Σύσταση Γενικής Διεύθυνσης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων».
4. Την με αριθμό Δ16α/010/9/ΦΔ/9.1.91 (Εγκύκλιος 2) Απόφαση «Εξαίρεση διοικητικών πράξεων ή εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών».
5. Το Ν. 1418/1984 (ΦΕΚ Α/23/29.2.1984) «Δημόσια Έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα και ειδικότερα τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 21 αυτού αναφορικά με την έκδοση κανονισμών σχετικά με την ποιότητα των έργων.
6. Το Π.Δ. 609/85 (ΦΕΚ Α/223/31.12.1985) «Κατασκευή Δημοσίων Έργων» όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
7. Τα ισχύοντα Διεθνώς Πρότυπα Συστήματα για την Ποιότητα.
8. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκύπτει δαπάνη εις βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:
  1. Συγκροτούμε Ειδικό Σώμα Ελεγκτών Ποιότητας Δημοσίων Έργων (Ε.Σ.Ε.Π.Δ.Ε.) με σκοπό τη διενέργεια Επιθεωρήσεων Ποιότητας στα Δημόσια Έργα, την εποπτεία του οποίου θα έχει η Διεύθυνση Ελέγχου και Εφαρμογής Προγραμμάτων Ποιότητας Δ.Ε. της Γενικής Διεύθυνσης Ποιότητας Δ.Ε. του Υπουργείου μας.
  2. Αποστολή του Ε.Σ.Ε.Π.Δ.Ε. είναι: Η διενέργεια Επιθεωρήσεων/Αξιολογήσεων στα Συστήματα Διασφάλισης Ποιότητας και Προγράμματα Ποιότητας Έργων που εφαρμόζονται στα Δημόσια Έργα (Μελέτες και Κατασκευές) τα οποία εκτελούνται από το ΥΠΕΧΩΔΕ, τις Περιφέρειες του Κράτους και τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.

3. Η διενέργεια αυτών των Επιθεωρήσεων/Αξιολογήσεων γίνεται, είτε με βάση τους ετήσιους πίνακες επιθεωρήσεων που καταρτίζει η Δ/νση Ελέγχου και Εφαρμογής Προγραμμάτων Ποιότητας Δ.Ε. είτε έκτακτα κατά την κρίση της ίδιας Δ/νσης. Λεπτομέρειες για τον τρόπο της Επιθεώρησης-Αξιολόγησης καθορίζονται στον Κανονισμό Επιθεωρήσεων της Δ/νσης Ελέγχου και Εφαρμογής Προγραμμάτων Ποιότητας Δημ. Έργων.

4. Οι υπάλληλοι που εγγράφονται στο Ε.Σ.Ε.Π.Δ.Ε. πρέπει να είναι των πιο κάτω ειδικοτήτων:

- Διπλωματούχοι Μηχανικοί ΠΕ όλων των κλάδων που έχουν εγγραφεί στο Τ.Ε.Ε.
- Πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. Γεωλόγοι ΠΕ
- Πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. Γεωπόνοι ΠΕ
- Πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. Δασολόγοι ΠΕ Πέραν όμως των τυπικών αυτών προσόντων θα πρέπει να έχουν και τα εξής ουσιαστικά προσόντα:
  - Να έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς σχετικό σεμινάριο τουλάχιστον για εσωτερικούς επιθεωρητές ποιότητας, από διαπιστευμένο προς τούτο Οργανισμό και να έχουν το πιστοποιητικό αυτό.
  - Να έχουν συμμετάσχει τουλάχιστον ως απλοί παρατηρητές σε τρεις και άνω Επιθεωρήσεις είτε της Δ/νσης Ελέγχου και Εφαρμογής Προγραμμάτων Ποιότητας Δ.Ε. είτε άλλου Οργανισμού (Ιδιωτικού ή Δημόσιου) προσκομίζοντας τα σχετικά περί τούτου παραστατικά.

5. Το Ε.Σ.Ε.Π.Δ.Ε. στελεχώνεται, κατ' αρχήν, από υπαλλήλους της Διεύθυνσης Ελέγχου και Εφαρμογής Π.Π.Δ.Ε. του ΥΠΕΧΩΔΕ/ΓΓΔΕ και εφόσον παραστεί ανάγκη λόγω ειδικότητας ή άλλων αναγκών εμπλουτίζεται και από υπαλλήλους άλλων Οργανικών μονάδων του ΥΠΕΧΩΔΕ, οι τελευταίοι αυτοί υπάλληλοι δεν απαλλάσσονται από τα καθήκοντά τους στις Υπηρεσίες που υπηρετούν και φέρουν τον τίτλο του Ελεκτή Ποιότητας Δ.Ε. για όσο χρόνο είναι εγγεγραμμένοι στον κατάλογο του Ε.Σ.Ε.Π.Δ.Ε. Θα εκτελούν τις επιθεωρήσεις/αξιολογήσεις μετά από έγγραφη ειδοποίηση της Διεύθυνσης Ελέγχου και Εφαρμογής Προγραμμάτων Ποιότητας Δ.Ε. και για το απαιτούμενο χρονικό διάστημα για τη επιθεώρηση. Οι απαιτούμενες μετακινήσεις εκτός έδρας των Ελεκτών Ποιότητας θα εγκρίνονται, από τον Δ/ντή της Διεύθυνσης Ελέγχου Εφαρμογής Προγραμμάτων Ποιότητας Δ.Ε. και θα βαρύνουν τις αντίστοιχες πιστώσεις για την παραπάνω Διεύθυνση.

6. Η εγγραφή των Ελεγκτών Ποιότητας στο παραπάνω Ε.Σ.Ε.Π.Δ.Ε., ή η διαγραφή των ήδη εγγεγραμμένων, θα γίνεται με απόφασή μας μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ελέγχου και Εφαρμογής Προγραμμάτων Ποιότητας Δ.Ε.

7. Η Γραμματειακή εξυπηρέτηση του Ε.Σ.Ε.Π.Δ.Ε. θα γίνεται δια του Γραφείου Γραμματείας της Δ/σης Ελέγχου & Εφαρμογής Προγραμμάτων Ποιότητας Δ.Ε.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 19 Ιανουαρίου 2001

Αριθ. ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2-3-01 (ΦΕΚ 266 Β' /14-3-01) απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ: Πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά τη μελέτη του έργου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν. 1558/85 (ΦΕΚ Α/137/1985) Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα".
2. Την με αριθμό Δ17α/10/30/Φ2.2.1/23.5.2000 απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ "Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ στους Υφυπουργούς ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 664Β/24.5.2000".
3. Τις διατάξεις του Π.Δ. 81/99 (ΦΕΚ Α/92/11.5.99 "Τροποποίηση και Συμπλήρωση διατάξεων του Π.Δ. 428/95 (ΦΕΚ Α/245/24.11.95) "Σύσταση της Γενικής Δ/σης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ".
4. Την με αριθμό Δ16α/010/9/ΦΔ/9.1.91 (Εγκύκλιος 2) απόφαση "Εξαιρέση διοικητικών πράξεων ή εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών".
5. Τις διατάξεις του Ν. 1418/84 (ΦΕΚ Α/23/29.2.84) "Δημόσια Έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα και ιδιαίτερα το άρθρο 21 παρ. 1.
6. Τις διατάξεις του Ν. 2229/1994 (ΦΕΚ Α/138/ 31.8.1994) "Τροποποίηση και συμπλήρωση του Ν. 1418/84 και άλλες διατάξεις".
7. Τις διατάξεις του Π.Δ. 609/85 (ΦΕΚ Α/223/31.12.85) "Κατασκευή Δημοσίων Έργων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
8. Τις διατάξεις του Π.Δ. 23/93 (ΦΕΚ Α/8/5.2.1993) "Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας για τα Δημόσια Έργα προς τις διατάξεις των οδηγιών 71/304, 71/305, 78/669, 89/440 και 89/665 της Ε.Ε." όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
9. Τις διατάξεις του Ν. 1568/85 (ΦΕΚ Α/177/1985) "Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων".
10. Το Π.Δ. 305/1996 (ΦΕΚ Α/212/29.8.96) "Ελάχιστες Προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ".
11. Το Π.Δ. 17/96 "Μέτρα για τη βελτίωση της ασφαλείας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/ 383/ΕΟΚ", και επειδή:
  1. Από ανάλυση των αιτιών των ατυχημάτων σε τεχνικά έργα προκύπτει ότι για την πρόληψή τους δεν αρκεί η λήψη μέτρων μόνο κατά τη φάση της κατασκευής τους.

2. Απαιτούνται μέτρα πολύ πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο για να εφαρμοστεί μία αποτελεσματική πολιτική πρόληψης των ατυχημάτων ,δηλαδή από τη φάση ακόμη της αρχικής μελέτης του έργου και την οργάνωση του εργοταξίου.
3. Τα στοιχεία των ερευνών δείχνουν ότι μεγάλο ποσοστό των ατυχημάτων που συμβαίνουν κατά την εκτέλεση του έργου, συνδέονται με εσφαλμένες επιλογές, αμέλειες ή παραλείψεις από την αρχική σύλληψη μέχρι την οριστική μελέτη του έργου.
4. Ο μελετητής του έργου έχει καθοριστικό ρόλο στην πρόληψη των κινδύνων για εκείνους που θα κατασκευάσουν, συντηρήσουν, επισκευάσουν και λειτουργήσουν το έργο.
5. Η σημαντικότερη συνεισφορά του μελετητή στην πρόληψη των κινδύνων, αναμένεται κατά τη φάση της αρχικής σύλληψης και μελέτης σκοπιμότητας του έργου, όταν υπάρχουν ακόμη ανοικτές εναλλακτικές επιλογές.
6. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις αυτής της απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε την ένταξη των κατωτέρω άρθρων στην Ε.Σ.Υ. της μελέτης κάθε έργου:

Άρθρο 1

Γενικές αρχές πρόληψης του εργασιακού κινδύνου

Ο ανάδοχος μελέτης οφείλει να επισημάνει έγκαιρα στον ΚΤΕ τους κινδύνους οι οποίοι συνδέονται τόσο με τις βασικές παραδοχές του έργου, όσο και με τις τεχνικές απαιτήσεις της κατασκευής.

Ο ανάδοχος μελέτης θα πρέπει να λάβει υπόψη του κατά το σχεδιασμό του ΤΕ, τις γενικές αρχές πρόληψης του εργασιακού κινδύνου που αναφέρονται στο άρθρο 7 του Π.Δ. 17/96, προσαρμοσμένες για τα τεχνικά έργα και συγκεκριμένα:

- Την εξάλειψη των κινδύνων.
- Την αντιμετώπιση των κινδύνων στην πηγή τους.
- Την εκτίμηση των κινδύνων που δεν μπορούν να αποφευχθούν και τα προτεινόμενα μέτρα πρόληψής τους.
- Την περιγραφή της μεθόδου εργασίας και του τυχόν απαιτούμενου εξοπλισμού, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο λόγω υψηλής επικινδυνότητας κατά την κατασκευή, συντήρηση ή επισκευή του έργου.
- Την αντικατάσταση επικίνδυνων υλικών από λιγότερο επικίνδυνα.
- Την προτεραιότητα στη λήψη μέτρων ομαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας.
- Την προσαρμογή στις τεχνικές εξελίξεις.

- Τις αρχιτεκτονικές, τεχνικές ή/και οργανωτικές επιλογές προκειμένου να προγραμματίζονται οι διάφορες εργασίες ή φάσεις εργασίας που διεξάγονται ταυτόχρονα ή διαδοχικά.
- Την πρόβλεψη της διάρκειας εκτέλεσης των διαφόρων αυτών εργασιών ή φάσεων εργασίας.
- Το σχεδιασμό ενός συστήματος διαχείρισης της πρόληψης του εργασιακού κινδύνου, στο οποίο θα αναφέρονται συγκεκριμένα οι ρόλοι και αρμοδιότητες των στελεχών διοίκησης του έργου, καθώς και των ειδικών θεσμών για την πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου (Τεχνικός Ασφάλειας, Συντονιστής Ασφάλειας και Υγείας της Εργασίας, Ιατρός Εργασίας, Επιτροπή Ασφάλειας και Υγείας των Εργαζομένων) που προβλέπονται από τη νομοθεσία. Επίσης θα περιλαμβάνονται οι βασικές διαδικασίες ασφάλειας και υγείας της εργασίας (π.χ. αναφορά εργατικών ατυχημάτων, έκτακτης ανάγκης, χρήση εκρηκτικών, κατάρτισης προσωπικού, ιατρικών εξετάσεων), καθώς και οδηγίες ασφαλούς εργασίας, όπου αυτό απαιτείται (π.χ. χρήση μέσων ατομικής προστασίας, εργασία σε ύψος).

Σκοπός του συστήματος είναι να αποτελέσει τη βάση για το σχεδιασμό ενός ολοκληρωμένου συστήματος οργάνωσης και διαχείρισης της ασφάλειας από τον ανάδοχο κατασκευής

Άρθρο 2

Ορισμός και αντικείμενο Συντονιστή Ασφάλειας και Υγείας της Εργασίας (ΑΥΕ)

Ο ανάδοχος μελέτης είναι υποχρεωμένος να ορίσει, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Π.Δ. 305/96, Συντονιστή θεμάτων ΑΥΕ, ο οποίος και αναλαμβάνει την ευθύνη σύνταξης του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) κατά το στάδιο της μελέτης.

Τα ονόματα των συντονιστών θα πρέπει να ανακοινωθούν στον ΚΤΕ εντός ενός μηνός από την ημερομηνία ανάθεσης της μελέτης. Στους Συντονιστές αυτούς θα ανατεθεί η εκτέλεση των καθηκόντων που αναφέρονται στο άρθρο 5 του Π.Δ. 305/96.

Άρθρο 3

Περιεχόμενο (ΣΑΥ)-(ΦΑΥ)

Ο ανάδοχος μελέτης οφείλει να υποβάλει με το πέρας της μελέτης το Σχέδιο και το Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας του έργου.

3.1 Ως ελάχιστες απαιτήσεις για το περιεχόμενο του ΣΑΥ ορίζονται οι εξής:

- Πληροφορίες για υπάρχοντα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφελείας.
- Πληροφορίες για κινδύνους που δεν μπορεί να αποφευχθούν.

- Εναλλακτικές μεθόδους εργασίας για εργασίες που οι κίνδυνοι δεν μπορούν να αποφευχθούν.
- Για τον εναπομείναντα εργασιακό κίνδυνο, θα πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψή του.
- Πληροφορίες για υλικά κατασκευής που μπορεί να προκαλέσουν κινδύνους για την υγεία των εργαζομένων.
- Μελέτες για κατασκευές, διατάξεις και εξοπλισμούς που απαιτούνται για εργασίες υψηλού κινδύνου και προκύπτουν από τις μελέτες (ειδικοί τύποι ικριωμάτων, διατάξεις για πρόσδεση κατά την εργασία σε ύψος, μεγάλα ορύγματα ή επιχώματα κ.λπ.).
- Διαδικασίες για το χειρισμό θεμάτων ασφάλειας και υγείας για μελέτες που γίνονται αφού έχει αρχίσει η κατασκευή του έργου.

3.2 Το ΦΑΥ θα περιέχει μόνο τα βασικά στοιχεία του έργου, καθώς και οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφάλειας και υγείας, τα οποία ενδεχόμενα να πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόσο κατά τα επόμενα στάδια της μελέτης, όσο και κατά τη διάρκεια της ζωής του έργου, όπως εργασίες συντήρησης, μετατροπής, καθαρισμού, κ.λπ. Ενδεικτικά οι οδηγίες και τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στον ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των διαφόρων εργασιών συντήρησης, στην αποφυγή κινδύνων από τα διάφορα δίκτυα (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, αερίων, ατμού κ.λπ.), στην πυρασφάλεια κ.λπ.

3.3 Επισημαίνεται ότι το ΣΑΥ και ο ΦΑΥ αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης και υποβάλλονται για έγκριση στην αρμόδια υπηρεσία του ΚτΕ.

3.4 Όταν υπάρχει ανάγκη έκδοσης οικοδομικής άδειας, τότε υποβάλλονται και στην Πολεοδομία.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως,
Αθήνα, 2 Μαρτίου 2001

Αριθ. ΔΕΕΠΠ/οικ./85/14.5.01 (ΦΕΚ 686 Β' /1.6.2001) απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ «Καθιέρωση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητων στοιχείων για την έγκριση μελέτης στο στάδιο της οριστικής μελέτης ή/και της μελέτης εφαρμογής σε κάθε Δημόσιο Έργο».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του Ν. 1558/85 (ΦΕΚ Α/137/1985) «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα»
2. Την με αριθμό Δ17α/10/30/Φ 2.2.1/23.5.2000 Απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ «Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ στους Υφυπουργούς ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 664Β/24.5.2000)».
3. Τις διατάξεις του ΠΔ 81/99 (ΦΕΚ Α/92/11.5.99) «Τροποποίηση και συμπλήρωση του ΠΔ 428/95 (ΦΕΚ Α/245/ 24.11.95) Σύσταση Γενικής Διεύθυνσης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων).
4. Την με αριθμό Δ16α/010/9/ΦΔ/9.1.91 (Εγκύκλιος 2) Απόφαση «Εξάιρεση διοικητικών πράξεων ή εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών».
5. Τις διατάξεις του Ν. 1418/84 (ΦΕΚ Α/23/29.2.84) «Δημόσια Έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα και ιδιαίτερα το άρθρο 21 παρ. 1.
6. Τις διατάξεις του ΠΔ 609/85 (ΦΕΚ Α/223/31.12.85) «Κατασκευή Δημοσίων Έργων» όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
7. Τις διατάξεις του Ν.716/77 (ΦΕΚ Α/295/5.10.77) «Περί Μητρώου Μελετητών και αναθέσεως και εκπονήσεως μελετών» όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
8. Τις διατάξεις του ΠΔ 194/79 (ΦΕΚ Α/53/15.3.79) «Περί εκτελέσεως των άρθρων 11 και επόμενα του Ν.716/77» όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
9. Τις διατάξεις του ΠΔ 696/74 (ΦΕΚ Α/301/8.10.74) «Περί αμοιβών μηχανικών και σχετικών προδιαγραφών για όλα τα στάδια μελετών» όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
10. Τις διατάξεις του Ν. 1568/85 (ΦΕΚ Α/177/85) «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων».
11. Τις διατάξεις του Π.Δ. 305/96 (ΦΕΚ Α/212/29.8.96) «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ».
12. Τις διατάξεις του Π.Δ. 17/96 (ΦΕΚ Α/11/18.1.96) «Μέτρα για τη βελτίωση της ασφαλείας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ,91/383/ΕΟΚ».
13. Την ΚΥΑ 88555/3293/30.9.1988 άρθρο 6 «Υγιεινή και ασφάλεια του προσωπικού του Δημοσίου των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ» που κυρώθηκε με το άρθρο 39 του Ν. 1836/89.

14. Την με αριθμό 130159/7.5.97 εγκύκλιο εφαρμογής του Π.Δ. 305/96 του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

15. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκύπτει δαπάνη εις βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Καθιερώνουμε το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και τον Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ), που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 3 του ΠΔ 305/96, ως απαραίτητα στοιχεία για την έγκριση και παραλαβή (αρθ. 15 και 22 Ν.716/77) μελέτης Δημόσιου Έργου, που εκπονείται: (α) σε στάδιο οριστικής μελέτης, (β) σε στάδιο μελέτης εφαρμογής (ΠΔ 696/74).

Τα παραπάνω ΣΑΥ και ΦΑΥ θα πρέπει να ελέγχονται από τα εντεταλμένα όργανα που εγκρίνουν τις μελέτες, ως προς:

- 1) το περιεχόμενο τους (αρθ. 3 παρ. 5, 6 και 7 του ΠΔ 305/96)
- 2) την εφαρμογή των αρχών πρόληψης σε θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου (αρθ. 4 του ΠΔ 305/96 και αρθ. 7 παρ. 7 του ΠΔ 17/96) και
- 3) τα θέματα ανάθεσης και κατάρτισής τους (αρθ. 5 του ΠΔ 305/96) και θα πρέπει να αναφέρεται ρητά, η συμμόρφωση με τα παραπάνω (1, 2, 3) του υποβαλλόμενου σταδίου εκπόνησης της μελέτης (οριστική ή εφαρμογής), στην εγκριτική απόφαση και στη βεβαίωση παραλαβής του σταδίου εκπόνησης της μελέτης.

Άλλως η μελέτη δεν εγκρίνεται και θα πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία του ΠΔ 194/79 (αρθ. 21) για «παραλείψεις ή ελαττώματα διαρκούσης της εκπονήσεως της μελέτης».

Όλα τα παραπάνω ισχύουν για όλες τις μελέτες Δημοσίων Έργων, που εκπονούνται σε στάδιο οριστικής μελέτης ή μελέτης εφαρμογής και θα υποβληθούν για έγκριση μετά από τρεις μήνες από της δημοσίευσής της παρούσας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Για τις παραπάνω μελέτες, που θα υποβληθούν για έγκριση μετά από τους τρεις μήνες και για οποιοδήποτε λόγο η παραλαβή τους θα θεωρηθεί ως αυτοδικαίως συντελεσθείσα (αρθ. 22 παρ. 2 Ν.716/77), ισχύουν τα αναφερόμενα στο αρθ. 22 του ΠΔ 194/79 για «παραλείψεις ή ελαττώματα διαπιστούμενα μετά την παραλαβή» και ο ανάδοχος της μελέτης υποχρεούται να ολοκληρώσει την μελέτη του με την κατάρτιση του ΣΑΥ και του ΦΑΥ, σύμφωνα με το αρθ. 19 παρ. 6 και 4 του Ν. 716/77.

Εξυπακούεται βεβαίως ότι η εφαρμογή του ΠΔ 305/96 και ιδιαίτερα των παρ. 3 και 9 του αρθ. 3, είναι υποχρεωτική και για κάθε κατασκευαζόμενο Δημόσιο Έργο (που έχει εγκριθεί η Διακήρυξη Κατασκευής του ή το έργο βρίσκεται σε εξέλιξη προ της ισχύος της

παρούσας), ανεξάρτητα της ύπαρξης ΣΑΥ και ΦΑΥ στην εγκεκριμένη μελέτη ή της μη αναφοράς των ΣΑΥ και ΦΑΥ στα τεύχη δημοπράτησης.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 14 Μαΐου 2001

Αριθ. ΔΙΠΑΔ/οικ/611/24.7.01 (ΦΕΚ 1013 Β' /2.8.2001) απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ : Οδηγίες υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση Προγράμματος Ποιότητας Έργου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν.1558/85 (ΦΕΚ 137Α/1985) Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα
2. Την με αριθμό Δ17α/10/30/Φ2.2.1/23.5.2000 Απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ "Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ στους Υφυπουργούς ΠΕΧΩΔΕ" (ΦΕΚ 664Β/24.5.2000).
3. Τις διατάξεις του Π.Δ.81/99 (ΦΕΚ92Α/11.5.99) «Τροποποίηση και Συμπλήρωση διατάξεων του Π.Δ. 428/95 (ΦΕΚ245Α/24.11.95) "Σύσταση της Γενικής Δ/σης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ"».

4. Την με αριθμό Δ16α/010/9/ΦΔ/9.1.91 απόφαση "Εξαίρεση διοικητικών πράξεων ή εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών" (Εγκύκλιος 2/91).
  5. Τις διατάξεις του Ν.1418/84 (ΦΕΚ 23Α/29.2.84) "Δημόσια Έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα και ιδιαίτερα το άρθρο 21 παρ. 1, αναφορικά με την έκδοση κανονισμών σχετικά με την ποιότητα των έργων.
  6. Τις διατάξεις του Π.Δ.609/85 (ΦΕΚ223Α/31.12.85) "Κατασκευή Δημοσίων Έργων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
  7. Τις διατάξεις του Π.Δ.334/2000 (ΦΕΚ 279Α/ 21.12.2000) "Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας για τα δημόσια έργα προς τις διατάξεις της Οδηγίας 93/37/ ΕΟΚ", όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε.
  8. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκύπτει δαπάνη εις βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.
  9. Την εργασία του Συμβούλου ΣΔΕΠ/ΔΕ. 10. Το κείμενο εργασίας "Οδηγίες για την Ποιότητα στα Δημόσια Έργα" που έγινε στα πλαίσια του Έτους Ποιότητας 1998
  11. Τις εργασίες της Επιτροπής Παρακολούθησης του Πιλοτικού Προγράμματος "Επιθεώρηση Τεκμηρίωσης του ΠΠΕ" του έργου "Εθνική Οδός Αθηνών Λαμίας, τμήμα από ανισόπεδο Κόμβο Πέτρου Ράλλη μέχρι ανισόπεδο Κόμβο Καβάλας" (Απόφαση του Γεν. Γραμματέα Δ.Ε. με Αρ. Πρωτ. ΔΙΠΑΔ/380/29.6.2000, ορθή επανάληψη 2.11.2000).
  12. Την με αρ. ΔΕΕΠΠ/ΟΙΚ/502/13.10.2000 Απόφαση του Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 265Β/18.10.2000) για την εκπόνηση και εφαρμογή Προγραμμάτων Ποιότητας στα Δημόσια Έργα.
  13. Το Διεθνές Πρότυπο για την Ποιότητα ΕΛΟΤ ISO 10005:2001 (ISO 10005:1995).
- Και επειδή:
1. Υπάρχει ανάγκη εκσυγχρονισμού των διαδικασιών εκτέλεσης των Δημοσίων Έργων.
  2. Η σύνταξη Προγράμματος Ποιότητας Έργου (ΠΠΕ) θα πρέπει να γίνεται με ιδιαίτερη επιμέλεια και προσοχή ώστε να μην έρχεται σε αντιφάσεις με τα συμβατικά τεύχη του εκάστοτε έργου και επομένως απαιτούνται οδηγίες για την σύνταξή του.
  3. Δεν υπάρχουν οδηγίες του Κυρίου του Έργου όσον αφορά τον έλεγχο και την έγκριση ενός ΠΠΕ και αυτό το κενό καλύπτουν οι παρακάτω οδηγίες υποχρεωτικής εφαρμογής, αποφασίζουμε:
- Την έγκριση των παρακάτω οδηγιών υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση των Προγραμμάτων Ποιότητας Έργων:

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ, ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΟΥ (ΠΠΕ)

1. ΓΕΝΙΚΑ

Τα Προγράμματα Ποιότητας στα τεχνικά έργα αφορούν στην έγκαιρη και προληπτικού χαρακτήρα παρακολούθηση της ποιότητας των έργων.

Οι φορείς που είναι δυνατό να εμπλέκονται σε ένα τεχνικό έργο είναι, ανάλογα με την περίπτωση:

- Κύριος του Έργου
- Φορέας Ανάθεσης
- Διευθύνουσα Υπηρεσία/Επιβλέπων
- Σύμβουλος (-οι) Τεχνικής Υποστήριξης
- Μελετητής (ές)
- Κατασκευαστής (Εταιρεία ή Κοινοπραξία)
- Υπεργολάβος (-οι)
- Προμηθευτής (ές) Υλικών

Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς σε ένα τεχνικό έργο θα πρέπει να διαθέτουν την τεχνογνωσία που θα τους δίνει τη δυνατότητα να εκπονούν, να αξιολογούν και να ελέγχουν τα προγράμματα ποιότητας, ο καθένας από τη δική του πλευρά.

Κρίνεται στο σημείο αυτό απαραίτητο να παρατεθεί ο ορισμός για το πρόγραμμα ποιότητας (quality plan) από το πρότυπο ISO 8402:1994:

Έγγραφο, στο οποίο διατυπώνονται οι ειδικές πρακτικές και τα μέσα για την ποιότητα καθώς και η αλληλουχία των δραστηριοτήτων που έχουν σχέση με ένα συγκεκριμένο προϊόν, έργο ή σύμβαση (παρ. 3.13 του προτύπου)".

Το Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (ΠΠΕ) είναι ένα έγγραφο που οριστικοποιείται και συγκεκριμενοποιείται κατά την περίοδο προπαρασκευής των εργασιών. Συντάσσεται από τον ανάδοχο και υποβάλλεται στον Κύριο του Έργου εντός δύο (2) μηνών από την υπογραφή της Σύμβασης.

Η σύνταξη ενός κατάλληλου Προγράμματος Ποιότητας για κάθε έργο που εκτελείται και η παρακολούθηση της εφαρμογής του είναι ο καλύτερος δυνατός τρόπος για την εκτέλεση του έργου σύμφωνα με τις συμβατικές απαιτήσεις. Κύριος στόχος ενός Προγράμματος Ποιότητας είναι η σωστή οργάνωση του έργου και η κάλυψη των απαιτήσεων που θέτει ο Κύριος του Έργου μέσω της σύμβασης.

Το Πρόγραμμα Ποιότητας θα ενσωματώνει και θα κωδικοποιεί όλες τις απαιτήσεις των συμβατικών τευχών και:

1. θα περιγράφει τις φάσεις ανάπτυξης του έργου και τις αντίστοιχες δραστηριότητες
2. θα είναι σε πλήρη συμφωνία και θα περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα του έργου
3. θα καθορίζει τον τρόπο οργάνωσης και διοίκησης του έργου
4. θα καθορίζει τον τρόπο και τις λεπτομέρειες συγκέντρωσης και αρχειοθέτησης των στοιχείων κατά την κατασκευή ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις ιχνηλασιμότητας (δηλαδή να είναι δυνατή η εκ των υστέρων αναζήτηση όλων των στοιχείων για ένα συγκεκριμένο τμήμα του έργου και η συγκρότηση του μητρώου του έργου).

Κατά τη φάση σύνταξης του ΠΠΕ πρέπει να γίνει συστηματική, σχολαστική και ολοκληρωμένη μελέτη των απαιτήσεων των συμβατικών τευχών, να εντοπιστούν έγκαιρα οι τυχόν ασάφειες στα συμβατικά τεύχη καθώς και πιθανές αντιφάσεις μεταξύ τους, να συζητηθούν μεταξύ του Κυρίου του Έργου και του Αναδόχου και να ληφθούν οριστικές αποφάσεις για τις λεπτομέρειες κατασκευής του έργου, οι οποίες θα αποτυπωθούν επίσης στο ΠΠΕ.

Το ΠΠΕ ενός έργου πρέπει να αναθεωρείται όταν προκύπτουν σημαντικές αλλαγές, ώστε να ανταποκρίνεται στην πραγματική κατάσταση του έργου (π.χ. τροποποίηση της μελέτης)

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΠΠΕ

Μία ενδεικτική διάρθρωση των περιεχομένων του ΠΠΕ είναι η ακόλουθη:

ΤΜΗΜΑ Ι

1. Εισαγωγή

1.1 Αντικείμενο του Προγράμματος Ποιότητας

1.2 Πολιτική Ποιότητας για το έργο

1.3 Δομή Προγράμματος Ποιότητας

2. Περιγραφή έργου

2.1 Μέθοδοι κατασκευής

2.2 Έλεγχοι και Δοκιμές

2.3 Χρονοδιάγραμμα εργασιών

3. Χρησιμοποιούμενοι πόροι

3.1 Ανθρώπινο Δυναμικό

3.1.1 Οργανόγραμμα έργου

3.1.2 Αρμοδιότητες κυρίων στελεχών

3.1.3 Στελέχωση του έργου

- 3.2 Υλικά και υπηρεσίες
  - 3.2.1 Υλικά
  - 3.2.2 Υπηρεσίες
- 3.3 Εξοπλισμός
  - 3.3.1 Μηχανολογικός εξοπλισμός (μηχανήματα)
  - 3.3.2 Μετρητικός εξοπλισμός
- 4. Διαχείριση
  - 4.1 Διαχείριση εγγράφων
    - 4.1.1 Διαχείριση του Προγράμματος Ποιότητας
    - 4.1.2 Κωδικοποίηση εγγράφων εντύπων
    - 4.1.3 Δελτία ελέγχου και λοιπά έντυπα
    - 4.1.4 Αρχαιοθέτηση
  - 4.2 Μη συμμορφώσεις Διορθωτικές/προληπτικές ενέργειες
  - 4.3 Επιθεωρήσεις
  - 4.4 Ανασκοπήσεις
- 5. Άλλα θέματα
  - 5.1 Αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων
  - 5.2 Ασφάλεια και Υγεία
  - 5.3 Προστασία περιβάλλοντος
- 6. Παραπομπές- Αναφορές
  - 6.1 Σχέδια
  - 6.2 Πρότυπα Κανονισμοί Τεχνικές Προδιαγραφές
  - 6.3 Σύνδεση με Σύστημα Ποιότητας αναδόχου

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

7. Προγράμματα Ενεργειών

Το λειτουργικό τμήμα του ΠΠΕ αποτελούν τα προγράμματα ενεργειών, κάθε ένα από τα οποία αναφέρεται σε συγκεκριμένο τμήμα ή σε συγκεκριμένη ενότητα του έργου και περιγράφει τις διαδοχικές ενέργειες που απαιτούνται για την κατασκευή του.

Τα προγράμματα ενεργειών περιλαμβάνουν οπωσδήποτε όλους τους ελέγχους και δοκιμές του έργου.

Στα προγράμματα ενεργειών:

-αναλύονται οι φάσεις και οι δραστηριότητες για την κατασκευή κάθε τμήματος (π.χ. εκσκαφή βάθρων) ή λειτουργικής ενότητας (π.χ. κατασκευή άνω διάβασης)

- καθορίζονται τα σημεία στα οποία απαιτείται έγκριση πριν από τη συνέχιση των εργασιών (Σημεία Στάσης για Έγκριση, ΣΣΕ)
- καθορίζονται τα έγγραφα αναφοράς που εφαρμόζονται (π.χ. οδηγίες, προδιαγραφές, πρότυπα, συμβατικές απαιτήσεις)
- περιγράφονται συνοπτικά οι ενέργειες για κάθε φάση και δραστηριότητα (π.χ. οι έλεγχοι που θα γίνουν)
- καθορίζονται τα έντυπα που θα χρησιμοποιηθούν για την καταγραφή των αποτελεσμάτων (π.χ. έντυπα εργαστηριακών δοκιμών, δελτία ελέγχου εργασιών κ.τ.λ.)
- καθορίζονται οι εμπλεκόμενοι σε κάθε φάση και δραστηριότητα φορείς (π.χ. Ανάδοχος, Υπεργολάβος, Κύριος του Έργου, Τρίτος)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Τα θέματα που περιλαμβάνονται στο ΠΠΕ, ανάλογα με την έκταση και το περιεχόμενο τους, είναι δυνατό είτε να περιέχονται στο ΠΠΕ είτε να επισυνάπτονται σε Παραρτήματα που το συνοδεύουν.

3. ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΠΕ

Η σύνταξη και η κατ' αρχήν έγκριση του ΠΠΕ γίνεται από τον ανάδοχο μέσω των εσωτερικών του διαδικασιών. Στη συνέχεια το ΠΠΕ υποβάλλεται στην Υπηρεσία για έλεγχο και έγκριση. Ο έλεγχος και η έγκριση από τις υπηρεσίες του Κυρίου του Έργου πρέπει να καλύψουν με λεπτομέρειες όλα τα θέματα που, σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα περιεχομένων, περιλαμβάνονται στο ΠΠΕ.

Για τη διευκόλυνση και την υποβοήθηση των υπηρεσιών που θα ελέγχουν και θα εγκρίνουν τα ΠΠΕ επισυνάπτεται στις παρούσες οδηγίες ένα υπόδειγμα "Έντυπου ελέγχου και έγκρισης από την Υπηρεσία του Προγράμματος Ποιότητας Έργου (ΠΠΕ)", το οποίο θα συμπληρώνεται από τις υπηρεσίες κατά την εξέταση των ΠΠΕ και θα παραμένει στα αρχεία τους, ενώ παράλληλα θα εγκρίνεται το ΠΠΕ και θα επιστρέφεται στον ανάδοχο για να εφαρμοστεί κατά την εκτέλεση του έργου.

Συνημμένο στις παρούσες οδηγίες: Έντυπο ελέγχου και έγκρισης από την Υπηρεσία του Προγράμματος Ποιότητας Έργου (ΠΠΕ).

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 24 Ιουλίου 2001

Αριθ. ΔΕΕΠΠ/οικ.110/03 (ΦΕΚ Β 624/20-5-03) : Τήρηση Βάσης Δεδομένων με τις αστοχίες μελετών, κατασκευών και συντηρήσεων Δημοσίων Έργων και τους λόγους που τις προκάλεσαν.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη

1. Το Ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23/Α' 1984) «Δημόσια Έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει σήμερα και ειδικότερα τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 21 αυτού, αναφορικά με την έκδοση κανονισμών σχετικά με τη ποιότητα των έργων.
2. Το Ν. 716/1977 (ΦΕΚ 295/Α' 1977) «Περί μητρώου μελετητών και αναθέσεως και εκπονήσεως μελετών».
3. Το Ν. 2372/1996 (ΦΕΚ 29/Α' 1996) «Σύσταση φορέων για την επιτάχυνση της αναπτυξιακής διαδικασίας».

4. Το Ν. 2522/1997 (ΦΕΚ 178/Α' 1997) «Δικαστική προστασία κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης συμβάσεως δημοσίων έργων κρατικών προμηθειών και υπηρεσιών σύμφωνα με την οδηγία 89/665 ΕΟΚ».
5. Το Ν. 2741/1999 (ΦΕΚ 199/Α' 1999) «Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων, άλλες ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης και λοιπές ρυθμίσεις» και το Ν. 3060/2002 (ΦΕΚ 242/2002) «Ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης».
6. Το Ν. 3021/2002 (ΦΕΚ 143/Α' 2002) «Περιορισμοί στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων με πρόσωπα που δραστηριοποιούνται ή συμμετέχουν σε επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης και άλλες διατάξεις».
7. Το Π.Δ. 609/1985 (ΦΕΚ 223/Α' 1985) «Κατασκευή Δημοσίων Έργων» όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε και ισχύει σήμερα.
8. Το Π.Δ 194/1979 (ΦΕΚ 53/Α' 1979) «Περί εκτελέσεως των άρθρων 11 και επόμενα του Ν.716/1977 (περί μητρώου μελετητών και αναθέσεως και εκπονήσεως μελετών)».
9. Το Π.Δ. 472/1985 (ΦΕΚ 168/Α' 1985) «Σύνθεση επιτροπών Μ.Ε.ΕΠ. και Μ.Ε.Κ. και άλλες ρυθμίσεις σχετικές με την εφαρμογή των άρθρων 15, 16 και 17 του Ν. 1418/1984» όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε και ισχύει σήμερα.
10. Το Π.Δ. 81/1999 (ΦΕΚ 92/Α' 1999) «Τροποποίηση και Συμπλήρωση Διατάξεων του Π.Δ. 428/1995 (Σύσταση Γενικής Διεύθυνσης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων)».
11. Το Π.Δ. 278/1999 (ΦΕΚ 232/Α' 1999) «Άσκηση Πειθαρχικού Ελέγχου των Εργοληπτικών Επιχειρήσεων και των στελεχών τους και συγκρότηση Πειθαρχικών Συμβουλίων στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.».
12. Το Π.Δ. 121/2001 (ΦΕΚ 112/Α' 2001) «Επιβολή προστίμου για παράβαση διατάξεων του άρθρου 21 του Ν. 1418/1984)».
- 13) Το Ν.1558/1985 (ΦΕΚ 137/Α' 1985) «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα».
14. Την Υ6/31.10.2001 (ΦΕΚ 1484/Β' / 2001) απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ «Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων στους Υφυπουργούς Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων».
15. Τη Δ16α/04/773/29.11.1990 (ΦΕΚ 746/Β' /1990) απόφαση του Υπουργού Προεδρίας Κυβερνήσεως και του αναπληρωτή Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. για την εξαίρεση διοικητικών πράξεων ή εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών του άρθρου 81 παρ.1 του Ν. 1892/1990.

16. Την εμφάνιση αστοχιών σε τεχνικά έργα η έννοια των οποίων στοιχειοθετείται από κάθε διαφοροποίηση που επέρχεται κατά την υλοποίηση ενός τεχνικού έργου από οποιαδήποτε αιτία και σε οποιοδήποτε στάδιο αυτού , όπως στον αρχικό σχεδιασμό, στην τεχνική μελέτη, στον από τα συμβατικά τεύχη προβλεπόμενο τρόπο κατασκευής, στη μη τήρηση των κανόνων και προδιαγραφών για την προμήθεια και χρήση υλικών, μηχανημάτων, επιλογής κατάλληλου προσωπικού κ.λπ. στη μη τήρηση του χρονοδιαγράμματος κ.λπ., οι οποίες επιφέρουν αφ' ενός μεν οικονομικές επιβαρύνσεις, καθυστερήσεις και λειτουργικά προβλήματα και αφ' ετέρου μπορεί να εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους για την θεραπεία των οποίων απαιτούνται πρόσθετες επεμβάσεις.

17. Και επειδή οι παραπάνω αστοχίες και τα αίτια που τις προκάλεσαν πρέπει να καταγράφονται με την τήρηση Βάσης Δεδομένων σύμφωνα με την Παρ. 2 του άρθρου 5 του Π.Δ. 81/1999 για την εξαγωγή συμπερασμάτων.

18. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκύπτει δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

1. Τη δημιουργία και τήρηση Βάσης Δεδομένων σχετικής με τις αστοχίες που εντοπίστηκαν σε Δημόσια Έργα και τις αιτίες που τις προκάλεσαν και στα οποία έργα δεν έχει συντελεστεί η οριστική παραλαβή μέχρι τη δημοσίευση της απόφασης αυτής.

2. Η παραπάνω Βάση Δεδομένων θα τηρείται και θα ενημερώνεται από την Δ/νση Ελέγχου και Εφαρμογής Προγραμμάτων Ποιότητας Δημοσίων Έργων της Γενικής Διεύθυνσης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου μας, σύμφωνα με τα πιο κάτω στοιχεία της παρ. 3 που υποχρεούνται να αποστέλλουν σε αυτή, με ευθύνη των προϊσταμένων των Διευθυνουσών Υπηρεσιών, όλες οι Υπηρεσίες που μελετούν, κατασκευάζουν και συντηρούν Δ.Ε.

3. Τα στοιχεία που θα αποστέλλονται στην παραπάνω αρμόδια Δ/νση είναι τα εξής :

3.1. Κάθε αρνητική απάντηση που δόθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά τον έλεγχο της νομιμότητας της οικείας σύμβασης και κάθε συμπληρωματικής και την αιτιολόγηση αυτής (άρθρο 8 του Ν. 2741/1999 και άρθρο 3 του Ν. 3060/2002)

3.2. Κάθε αμετάκλητη, υπέρ του ενδιαφερομένου, δικαστική απόφαση προστασίας εργοληπτικών επιχειρήσεων κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης συμβάσεως δημοσίου έργου (άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 2522/1997 και οδηγία 89/665 Ε.Ο.Κ.).

3.3. Κάθε έγγραφο ή ειδική διαταγή προς τον ανάδοχο μελετητή (άρθρο 19 του Ν. 716/1977 και άρθρα 21 και 22 του Π.Δ. 194/1979) ή κατασκευαστή (άρθρο 7 του Ν.

1418/1984 και άρθρο 46 του Π.Δ. 609/1985), συνοδευόμενα με όλες τις περαιτέρω ενέργειες μέχρι τη τελική έκβαση της υπόθεσης.

3.4. Κάθε πρόστιμο που επιβλήθηκε σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 21 του Ν. 1418/1984 και το Π.Δ. 121/2001.

3.5. Κάθε τελική απόφαση έκπτωσης αναδόχου μελετητή (άρθρο 19 του Ν. 716/1977 και άρθρα 11 παρ. 2 και 13 του Π.Δ. 194/1979) ή κατασκευαστή (άρθρο 7 του Ν. 1418/1984 και άρθρο 47 του Π.Δ.609/1985).

3.6. Κάθε απόφαση τροποποίησης της μελέτης κατά το στάδιο κατασκευής έργου για την οποία ευθύνεται ο ανάδοχος μελετητής (άρθρο 19 του Ν. 716/1977, άρθρο 4 παρ.10 του Ν. 1418/1984 και άρθρο 30 του Π.Δ. 609/ 1985).

3.7. Κάθε απόφαση διάλυσης, σύμβασης ή ματαίωσης διάλυσης αυτής και τους λόγους που την προκάλεσαν (άρθρο 21 του Ν. 716/1977 και άρθρο 9 του Ν. 1418/84, άρθρα 48, 49 και 50 του Π.Δ. 609/1985).

3.8. Κάθε πρόστιμο που επιβλήθηκε σε εργοληπτική επιχείρηση όπως προβλέπεται στο άρθρο 15 παρ. 5 του Ν. 1418/1984 και στο άρθρο 8 του Π.Δ. 472/1985

3.9. Κάθε διοικητική κύρωση ή πρόστιμο που επιβλήθηκε σε Εργοληπτική Επιχείρηση (άρθρο 15 παρ. 6 του Ν. 1418/1984 και άρθρο 2 του Π.Δ. 278/1999).

3.10. Πρωτόκολλα προσωρινής ή οριστικής παραλαβής έργων με παρατηρήσεις σχετικά με την ποιότητα υλικών και κατασκευής, τις ποσότητες, την μη εκτέλεση των απαραίτητων ελέγχων και δοκιμών (άρθρο 11 του Ν. 1418/1984 και άρθρα 53 και 55 του Π.Δ. 609/1985).

3.11. Κάθε απόφαση αυτοδίκαιης παραλαβής μελέτης (άρθρο 22 του Ν. 716/1977) ή έργου (άρθρο 11 του Ν. 1418/1984 και άρθρο 55 παρ. 2 του Π.Δ 609/1985).

3.12. Πρωτόκολλα διαπίστωσης βλαβών που προκλήθηκαν σε έργα:

1. από υπαιτιότητα του φορέα κατασκευής των έργων ή
2. από ανωτέρα βία με τα οποία καταλογίζονται ευθύνες ή στον φορέα κατασκευής αυτών ή τον ανάδοχο και αποφάσεις εγκρίσεως αυτών (άρθρο 7 παρ. 6 του Ν. 1418/1984 άρθρο 45 του Π.Δ. 609/1985).

3.13. Κάθε αποτέλεσμα επιθεώρησης που πραγματοποίησε το Σώμα Επιθεωρητών (άρθρο 22 του Ν. 1418/1984 και Υπουργική Απόφαση ΕΔ2α/01/71/ ΦΝ294/1986).

3.14. Κάθε αποτέλεσμα από ελέγχους που πραγματοποίησε ο ΕΣΠΕΛ (άρθρο «τέταρτο» του Ν. 2372/1996 παρ.4 εδάφιο πρώτο και Δ17α/10/16/ΦΝ380/1998 Υπουργική Απόφαση).

3.15. Κάθε σύμβαση κατασκευής δημοσίου έργου ή ανάθεσης μελέτης που υπογράφηκε χωρίς προηγουμένως να έχει τηρηθεί η διαδικασία διασταύρωσης στοιχείων που προβλέπεται από το άρθρο 4 του Ν. 3021/2002 ή παρά την έκδοση απορριπτικής πράξης του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που προβλέπεται στη παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου.

4. Για κάθε Δημόσιο Έργο που υπάρχουν αστοχίες θα συμπληρώνεται το Παράρτημα, θα υπογράφεται από τον Προϊστάμενο της Δ/νουσας Υψηρσείας και θα αποστέλλεται στην Δ.Ε.Ε.Π.Π. Το Παράρτημα αυτό προσαρτάται στην παρούσα απόφαση και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής, αποτελείται δε από δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος αναφέρονται τα γενικά στοιχεία της μελέτης ή του έργου και στο δεύτερο οι αστοχίες σύμφωνα με την πιο πάνω παράγραφο 3.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 12 Μαΐου 2003

Αρ. ΔΙΠΑΔ/οικ.889/27.11.02 (ΦΕΚ Β 16/14-1-03) Απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ : Πρόληψη και αντιμετώπιση του εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή Δημοσίων Έργων (ΣΑΥ και ΦΑΥ).

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν.1558/85 (ΦΕΚ 137Α/1985) "Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα".
2. Την Υ6/31-10-01 Απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ "Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ στους Υφυπ/γούς ΠΕΧΩΔΕ" (ΦΕΚ1484Β/31-1001).
3. Τις διατάξεις του Π.Δ. 81/99 (ΦΕΚ 92Α/11-5-99) "Τροποποίηση και Συμπλήρωση διατάξεων του Π.Δ.428/95 (ΦΕΚ245Α/24--11-95): Σύσταση της Γενικής Δ/σης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ" και δη το άρθρο 2α.
4. Την Δ16α/010/9/ΦΔ/9-1-91 (Εγκύκλιος 2) Απόφαση "Εξαιρέση διοικητικών πράξεων ή εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών".

5. Τις διατάξεις του Ν.1418/84 (ΦΕΚ 23Α/29-2-84) "Δημόσια Έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα και ιδιαίτερα το άρθρο 21 παρ.1.
6. Τις διατάξεις του Ν.1568/85 (Φ.Ε.Κ 177Α/1985) "Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων".
7. Τις διατάξεις του Π.Δ.609/85 (ΦΕΚ223Α/31-12-85) "Κατασκευή Δημοσίων Έργων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
8. Τις διατάξεις του Π.Δ. 1073/81 (ΦΕΚ 260Α/16-9-1981) "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού".
9. Τις διατάξεις του Π.Δ.334/2000 (ΦΕΚ279Α/21-12-00) "Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας για τα Δημόσια Έργα προς τις διατάξεις της Οδηγίας 93/37/ΕΟΚ", και ιδιαίτερα το άρθρο 12 παρ.2 .
10. Το Π.Δ.17/96 (ΦΕΚ11Α/18-1-96) "Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ" και δη το άρθρο 7 του ανωτέρω Π.Δ. (Γενικές υποχρεώσεις των εργοδοτών) που αναφέρει την αρχή ευθύνης του αναδόχου.
11. Το Π.Δ. 305/1996 (Φ.Ε.Κ. 212Α/29-8-96) "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ".
12. Την ΔΕΕΠΠ/οικ/433/19-9-2000 Απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 1176Β/22-9-2000). "Καθιέρωση του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου".
13. Την ΔΕΕΠΠ/οικ/85/14-5-2001 Απόφαση Υφ. ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 686Β/1-6-2001) "Καθιέρωση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητων στοιχείων για την έγκριση μελέτης στο στάδιο της οριστικής μελέτης ή/και της μελέτης εφαρμογής σε κάθε Δημόσιο Έργο".
14. Την ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2-3-01 Απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 266Β/14-3-01) για την πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά τη μελέτη του έργου, και επειδή:
  1. Για την πρόληψη των ατυχημάτων σε τεχνικά έργα απαιτείται η λήψη μέτρων για την ασφάλεια και υγεία τόσο κατά τη φάση της μελέτης όσο και κατά τη φάση της κατασκευής τους.

2. Από το Π.Δ. 305/96 προκύπτει η υποχρέωση του Αναδόχου να εξαλείφει ή να ελαχιστοποιεί την επικινδυνότητα για τους εργαζομένους και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, που μπορεί να εκτεθούν σε κινδύνους της Υγείας και Ασφάλειας Εργασίας. Την υποχρέωσή του αυτή υλοποιεί με τη λήψη μέτρων προστασίας βασισμένων στη νομοθεσία, στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) κατά την φάση της μελέτης, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και στις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά την φάση της κατασκευής του έργου.

3. Η αποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση του επαγγελματικού κινδύνου στο εργοτάξιο επιτυγχάνεται με την οργάνωση του Αναδόχου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τα ισχύοντα Πρότυπα.

4. Από τις διατάξεις αυτής της απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε την ένταξη των κατωτέρω άρθρων στην Ε.Σ.Υ. κάθε έργου:

1. Κανονιστικές απαιτήσεις Ο ανάδοχος υποχρεούται να εκτελεί το έργο με τρόπο ασφαλή και σύμφωνα με τους νόμους, διατάγματα, αστυνομικές διατάξεις και οδηγίες του ΚΤΕ, όπως εκφράζονται μέσω της υπηρεσίας αναφορικά με την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.

2. Σύστημα Οργάνωσης και Διαχείρισης Ασφάλειας Υγείας Εργασίας (ΣΟΔΑΥΕ).

Ο ανάδοχος θα πρέπει να εφαρμόσει το ΣΟΔΑΥΕ στο έργο ώστε να περιοριστεί ο εργασιακός κίνδυνος στο ελάχιστο. Ως ελάχιστες απαιτήσεις για το ΣΟΔΑΥΕ ορίζονται οι εξής:

2.1 Δήλωση πολιτικής ασφάλειας εργασίας του αναδόχου.

2.2 Ορισμός τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή ασφαλείας και ιατρού Εργασίας. Ειδικότερα και λόγω της σπουδαιότητας των θεσμών αυτών, τα προσόντα και καθήκοντα των ατόμων τα οποία θα παρέχουν τις υπηρεσίες του τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή θεμάτων ασφαλείας και υγείας, καθώς και του γιατρού Εργασίας θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας (Ν.1568/ 85, ΠΔ17/96, ΠΔ305/96, ΠΔ 294/88). Η ανάθεση των καθηκόντων του τεχνικού ασφαλείας και συντονιστή ασφαλείας και υγείας της Εργασίας καθώς και του γιατρού Εργασίας γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία και στο αρμόδιο Κ.Ε.Π.Ε.Κ. του Σ.Ε.Π.Ε. Για την κάλυψη των αναγκών του σε υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή ασφαλείας και γιατρού Εργασίας, μετρήσεις, αναπροσαρμογή ή και εκπόνηση του ΣΑΥ και ΦΑΥ περιλαμβανομένης της εκτίμησης του εργασιακού κινδύνου, εκπαίδευση προσωπικού, κλπ. ο ανάδοχος μπορεί να συμβάλλεται με

εξωτερικούς συνεργάτες ή/και με ειδικά αδειοδοτημένα (ΠΔ 95/99, ΠΔ 17/96) από το Υπουργείο Εργασίας, Εξωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης του Επαγγελματικού Κινδύνου (ΕΞ.Υ.Π.Π.).

2.3 Καθορισμός αρμοδιοτήτων προσωπικού αναδόχου για θέματα ΑΥΕ.

2.4 Οργάνωση υπηρεσιών ΑΥΕ υπεργολάβων.

2.5 Εκπόνηση διαδικασιών ασφάλειας. Κατ' ελάχιστον απαιτούνται διαδικασίες για:

- αναφορά ατυχήματος,
- διερεύνηση των ατυχημάτων και τήρηση αρχείων βάσει της νομοθεσίας
- αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης,
- χρήση μέσων ατομικής προστασίας,
- εκπαίδευση προσωπικού,
- ιατρικές εξετάσεις εργαζομένων

2.6 Κατάρτιση ειδικών μελετών π.χ. για βοηθητικές κατασκευές όπου τέτοια μελέτη προβλέπεται από τη νομοθεσία ή προτείνεται από το ΣΑΥ της μελέτης ή της κατασκευής.

2.7 Διαδικασίες Επιθεωρήσεων Ο ανάδοχος θα πρέπει να προγραμματίζει την τακτική επιθεώρηση των χώρων, του εξοπλισμού, των μεθόδων και των πρακτικών εργασίας σε εβδομαδιαία βάση, εκτός αν άλλως ορίζεται στη νομοθεσία ή το απαιτούν οι συνθήκες εκτέλεσης του έργου, ώστε να εξασφαλίζεται η έγκαιρη λήψη μέτρων για την επανόρθωση των επικίνδυνων καταστάσεων που επισημαίνονται. Οι επιθεωρήσεις πρέπει να τεκμηριώνονται γραπτά.

2.8 Άλλες προβλέψεις

- Εκ των προτέρων γνωστοποίηση της έναρξης των εργασιών στο Έργο προς το αρμόδιο Κ.Ε.Π.Ε.Κ. του Σ.ΕΠ.Ε
- Κατάρτιση προγράμματος και υλοποίηση εκπαίδευσης των εργαζομένων σε θέματα ΑΥΕ
- Οδηγίες ασφαλούς εργασίας προς εφαρμογή από όλους τους εργαζόμενους στο εργοτάξιο.
- Πρόβλεψη για σύγκληση μηνιαίων συσκέψεων για θέματα ΑΥΕ με το συντονιστή ΑΥΕ και τους υπεργολάβους, παρουσία του τεχνικού ασφαλείας και του ιατρού Εργασίας.

2.9 Υποχρέωση αναδόχου για αναθεώρηση Σ.Α.Υ. και Φ.Α.Υ.

Ο συντονιστής ασφάλειας και υγείας του έργου υποχρεούται να κάνει την αναθεώρηση του Σχεδίου και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας της Μελέτης, να παρακολουθεί τις εργασίες όσον αφορά θέματα Α.Υ.Ε. και να συντάξει τον τελικό ΦΑΥ.

Το Σ.Α.Υ. αναπροσαρμόζεται σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών, στο δε (ΦΑΥ) εμπεριέχονται οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει. Συνεπώς ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας συμπληρώνεται σταδιακά και παραδίδεται με την ολοκλήρωση του Έργου στον ΚτΕ ενημερωμένος ώστε να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου, έτσι όπως αυτό κατασκευάστηκε. Σε περίπτωση που δεν έχει παραδοθεί από την Υπηρεσία ΣΑΥ και ΦΑΥ στον Ανάδοχο μαζί με την τεχνική μελέτη, αυτός υποχρεούται στη σύνταξη των αδαπάνως για το Δημόσιο.

Το ΣΑΥ πρέπει να περιέχει τα εξής:

2.9.1 Γενικά

- Είδος έργου και χρήση αυτού
- Σύντομη περιγραφή του έργου
- Ακριβής διεύθυνση του έργου
- Στοιχεία του κυρίου του έργου
- Στοιχεία του υπόχρεου για την εκπόνηση του ΣΑΥ

2.9.2 Πληροφορίες για υπάρχοντα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφελείας.

2.9.3 Στοιχεία για την προσπέλαση στο εργοτάξιο και την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας.

2.9.4 Ρύθμιση της κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός και πέριξ του εργοταξίου.

2.9.5 Καθορισμό των χώρων αποθήκευσης υλικών και τρόπου αποκομιδής αχρήστων.

2.9.6 Συνθήκες αποκομιδής επικινδύνων υλικών.

2.9.7 Διευθέτηση χώρων υγιεινής, εστίασης και Α' βοηθειών.

2.9.8 Μελέτες κατασκευής ικριωμάτων που δεν περιγράφονται στις ισχύουσες διατάξεις π.χ. ειδικοί τύποι ικριωμάτων, αντιστηρίξεις μεγάλων ορυγμάτων, ή επιχωμάτων κ.λ.π. και διατάξεις για πρόσδεση κατά την εργασία σε ύψος.

2.9.9 Καταγραφή σε πίνακα των φάσεων και αποφάσεων εργασιών του έργου, σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου.

2.9.10 Την καταγραφή σε πίνακα των κινδύνων, των πηγών κινδύνων και της εκτίμησης επικινδυνότητας κάθε φάσης και απόφασης του έργου με κλιμάκωση της εκτίμησης επικινδυνότητας π.χ.

X = Χαμηλή εκτίμηση κινδύνου

M = Μέτρια εκτίμηση κινδύνου

Y = Υψηλή εκτίμηση κινδύνου

Σε περίπτωση ταυτόχρονης εκτέλεσης φάσεων εργασιών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επιπλέον απορρέοντες κίνδυνοι.

2.9.11 Εναλλακτικές μέθοδοι εργασίας για κινδύνους που δεν μπορούν να αποφευχθούν.

2.9.12 Για τον εναπομένοντα εργασιακό κίνδυνο θα πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψή του, καθώς και ειδικά μέτρα για εργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους (Παράρτημα ΙΙ του άρθρου 12 του Π.Δ 305/96).

Ο Φ.Α.Υ. πρέπει να περιέχει τα εξής:

2.9.Α Γενικά:

- είδος έργου και χρήση αυτού
- ακριβή διεύθυνση του έργου
- αριθμό αδείας
- στοιχεία του κυρίου του έργου
- στοιχεία του συντονιστή ασφάλειας και υγείας που θα συντάξει τον ΦΑΥ.

2.9.Β Στοιχεία από το μητρώο του έργου:

- τεχνική περιγραφή του έργου
- παραδοχές μελέτης
- τα σχέδια "ως κατεσκευάσθη".

2.9.Γ Οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφάλειας και υγείας, τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του έργου, π.χ. εργασίες συντήρησης, μετατροπής, καθαρισμού κ.λ.π.

Ενδεικτικά οι οδηγίες και τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στον ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των διαφόρων εργασιών, στην αποφυγή κινδύνων από τα διάφορα δίκτυα (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, αερίων, ατμού, κ.λ.π.) στην πυρασφάλεια κ.λ.π.

2.9.Δ Εγχειρίδιο Λειτουργίας και Συντήρησης του έργου.

Το ανωτέρω περιλαμβάνει:

- Τον Κανονισμό λειτουργίας του έργου π.χ. όλα τα στοιχεία που θα αφορούν τη χρήση του έργου από τους χρήστες, βασικά ενημερωτικά φυλλάδια κατάλληλα και επαρκή, που θα διανεμηθούν στους χρήστες ώστε κάθε χρήστης να γνωρίζει πως θα χρησιμοποιήσει το έργο και τι θα κάνει σε περίπτωση έκτακτων γεγονότων.
- Οδηγίες λειτουργίας για το προσωπικό λειτουργίας και εκμετάλλευσης του έργου π.χ. οδηγίες χρήσης του ακίνητου και κινητού εξοπλισμού που ανήκει στην συγκεκριμένη εργολαβία σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας και σε συνθήκες έκτακτου περιστατικού κ.λ.π.

- Οδηγίες συντήρησης του έργου. Περιλαμβάνονται συγκεκριμένες οδηγίες για την περιοδική συντήρηση του έργου.

Κατά την εκτέλεση του έργου, το ΣΑΥ και ο ΦΑΥ τηρούνται στο εργοτάξιο με ευθύνη του αναδόχου και είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών. Η Δ/νσα Υπηρεσία υποχρεούται να παρακολουθεί την ύπαρξη και εφαρμογή των ΣΑΥ-ΦΑΥ.

Μετά την αποπεράτωση του έργου ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας συνοδεύει το έργο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του και φυλάσσεται με ευθύνη του ΚτΕ.

3. Δαπάνη σύνταξης ΣΑΥ και ΦΑΥ Όλες οι δαπάνες που συνεπάγονται τα παραπάνω, αφορούν στην οργάνωση του εργοταξίου και απαιτούνται από το νόμο, βαρύνουν τον Ανάδοχο και θα πρέπει να έχουν συνυπολογιστεί από αυτόν κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς του.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 27 Νοεμβρίου 2002

Απόφαση αρ.πρ. Δ17α/02/115/ΦΝ. 443/3-8-2007/ΦΕΚ 1556Β΄

ΘΕΜΑ: Έγκριση 4^{ης} βελτίωσης των πρότυπων τευχών διακηρύξεων δημοσίων έργων

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 8 του ν.3263/04 «Μειοδοτικό σύστημα ανάθεσης των δημοσίων έργων και άλλες διατάξεις» (Α'179).
2. Την αριθμ. Δ17α/02/101/ΦΝ437/13.10.04 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. «Έγκριση πρότυπων τευχών διακηρύξεων δημοσίων έργων και εντύπου οικονομικής προσφοράς» (Β'1581).
3. Την αριθμ. Δ17α/07/39/ΦΝ437/24.3.05 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. «Έγκριση 1^{ης} βελτίωσης πρότυπων τευχών διακηρύξεων δημοσίων έργων» (Β'408).
4. Την αριθμ. Δ17α/06/18/ΦΝ437/13.2.06 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. «Έγκριση 2^{ης} βελτίωσης πρότυπων τευχών διακηρύξεων δημοσίων έργων» (Β'172).
5. Την υπ' αρ. Δ17α/01/127/ΦΝ443/25-8-2006 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. «Έγκριση 3^{ης} βελτίωσης των πρότυπων τευχών διακηρύξεων δημοσίων έργων» (Β' 1184).
6. Την ανάγκη προσαρμογής των πρότυπων τευχών διακηρύξεων ώστε να ανταποκρίνονται στην ισχύουσα νομοθεσία, μετά την εφαρμογή των διατάξεων των Ν. 3518/06 (Α' 272), Ν. 3548/07 (Α' 68), Ν. 3559/07 (Α'102) και Π.Δ 60/07 (Α' 64).

7. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του Π.Δ. 63/2005, «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» (Φ.Ε.Κ. 98 Α') και το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Αποφασίζουμε

1. Εγκρίνουμε την 4^η βελτίωση των πρότυπων τευχών διακηρύξεων ανοικτής δημοπρασίας, ως εξής :

α) Διακήρυξη ανοικτής δημοπρασίας (Τύπος Α) για έργα που εμπίπτουν λόγω προϋπολογισμού (χωρίς Φ.Π.Α.) στο πεδίο εφαρμογής των Προεδρικών Διαταγμάτων 60/2007 και 54/2007.

β) Διακήρυξη ανοικτής δημοπρασίας (Τύπος Β) για έργα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου και στα οποία καλούνται εργοληπτικές επιχειρήσεις με ενημερότητα πτυχίου αλλά και επιχειρήσεις χωρίς ενημερότητα.

γ) Διακήρυξη ανοικτής δημοπρασίας (Τύπος Γ) για έργα στα οποία καλούνται επιχειρήσεις χωρίς ενημερότητα πτυχίου.

2. Τα παραπάνω πρότυπα τεύχη διακήρυξης αντικαθιστούν τα τεύχη που εγκρίθηκαν με την αριθμ. Δ17α/01/127/ΦΝ443/25-8-2006 (Β'1184) απόφαση του Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.

3. Η ανωτέρω 4^η βελτίωση των πρότυπων τευχών διακήρυξης ισχύει υποχρεωτικά για τα έργα των οποίων η διακήρυξη δημοπρασίας θα αποσταλεί για δημοσίευση την 1 Οκτωβρίου 2007 και εφεξής.

4. Η απόφαση αυτή ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Η απόφαση αυτή, καθώς και τα πρότυπα τεύχη διακηρύξεων που εγκρίνονται με την παρούσα απόφαση να δημοσιευθούν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΡΓΟ:

**(Στοιχεία Αρχής ή υπηρεσίας
που διεξάγει τον διαγωνισμό)**

.....

.....

.....

.....

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗ

ΣΗ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ**(Τύπος Α)**

Για έργα που εμπίπτουν λόγω προϋπολογισμού (χωρίς Φ.Π.Α.)¹ στο πεδίο εφαρμογής των προεδρικών διαταγμάτων 60/2007 και 59/2007.

(Τόπος) .....
(Ημερομηνία) .....

---

¹ Το όριο για την εφαρμογή των π.δ/των από 1-1-2006 και για τα έτη 2006 και 2007, στο ποσό των 5.278.000 ΕΥΡΩ χωρίς Φ.Π.Α.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

 ΕΡΓΟ: .....
 .....
 .....
 .....

 (Στοιχεία Αρχής ή υπηρεσίας που
 διεξάγει το διαγωνισμό)

 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: .....
 ....

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΕΡΓΟΥ

(Τίτλος της υπηρεσίας που διεξάγει τη δημοπρασία) .....

Δ ι α κ η ρ ύ σ σ ε ι

την με ανοικτή δημοπρασία επιλογή αναδόχου για την κατασκευή του έργου:

.....

Προϋπολογισμού ..... Ευρώ (με αναθεώρηση και Φ.Π.Α.),

 που θα διεξαχθεί σύμφωνα με α) τις διατάξεις των ν. 1418/84 και 3263/2004, όπως ισχύουν σήμερα², και των κανονιστικών πράξεων (προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων) που εκδόθηκαν προς εκτέλεσή τους

 β) τις διατάξεις του π.δ. 60/2007³, όπως ισχύουν κατά την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης για δημοσίευση στην Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Ε.Κ.) και

γ) τους όρους του παρόντος τεύχους και

καλεί

τους ενδιαφερόμενους εργολήπτες να υποβάλλουν προσφορά για την ανάδειξη αναδόχου κατασκευής του ως άνω έργου.

² Μετά και τη θέση σε ισχύ του ν. 3481/2006.

³ Αν η αναθέτουσα αρχή είναι εξαιρούμενος φορέας κατά την έννοια του π.δ/τος 59/2007, τότε τίθεται το διάταγμα αυτό.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
- Άρθρο 1 Κύριος του έργου – Αναθέτουσα Αρχή
- Άρθρο 2 Παραλαβή τευχών
- Άρθρο 3 Προϋποθέσεις έγκυρης και παραδεκτής συμμετοχής στο διαγωνισμό – Τρόπος υποβολής Φακέλου Προσφοράς
- Άρθρο 4 Διαδικασία κατάθεσης και εξέτασης των Προσφορών
- Άρθρο 5 Σύμβαση – Συμβατικά τεύχη
- Άρθρο 6 Γλώσσα διαδικασίας
- Άρθρο 7 Εφαρμοστέα νομοθεσία
- Άρθρο 8 Χρηματοδότηση του Έργου, Φόροι, Δασμοί κ.λ.π. – Πληρωμή Αναδόχου
- Άρθρο 9 Παροχή διευκρινίσεων για το διαγωνισμό
- Άρθρο 10 Τεκμήριο από την συμμετοχή στο διαγωνισμό
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
- Άρθρο 11 Τίτλος, προϋπολογισμός, τόπος, περιγραφή και ουσιώδη χαρακτηριστικά του έργου
- Άρθρο 12 Προθεσμία εκτέλεσης του έργου
- Άρθρο 13 Διαδικασία Επιλογής Αναδόχου – Σύστημα υποβολής οικονομικών προσφορών
- Άρθρο 14 Κριτήριο Ανάθεσης - Ανάδειξη Αναδόχου
- Άρθρο 15 Εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό
- Άρθρο 16 Χορήγηση προκαταβολής – Ρήτρα Πρόσθετης Καταβολής (Πριμ)
- Άρθρο 17 Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης του έργου – Όριο ποσοστού έκπτωσης για πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης
- Άρθρο 18 Ημερομηνία λήξης της προθεσμίας παραλαβής των προσφορών
- Άρθρο 19 Χρόνος ισχύος προσφορών
- Άρθρο 20 Δημοσιότητα – Δαπάνες δημοσίευσης
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
- Άρθρο 21 Δικαιούμενοι συμμετοχής στο διαγωνισμό
- Άρθρο 22 Επαγγελματικά προσόντα
- Άρθρο 23 Δικαιολογητικά
- Άρθρο 24 Περιεχόμενο Φακέλου Προσφοράς
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
- Άρθρο 25 Διάφορα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 1: Κύριος του Έργου- Αναθέτουσα αρχή

1.1 Εργοδότης – Κύριος του Έργου – Αναθέτουσα Αρχή είναι:
.....⁴

1.2 Φορέας κατασκευής του .....⁵ έργου είναι:

1.3 Προϊστάμενη Αρχή είναι ..... που έχει έδρα .....

Οδός : .....
Ταχ.Κωδ. : .....
Τηλ. : .....
Telefax : .....
E-mail : .....

προς την οποία οι διαγωνιζόμενοι θα απευθύνουν την αλληλογραφία τους και θα καταθέσουν τα ένδικα μέσα (τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις κατά το στάδιο δημοπράτησης του έργου) που ενδεχομένως θα ασκήσουν.

1.4 Διευθύνουσα / Επιβλέπουσα Υπηρεσία για την κατασκευή του έργου, είναι .....
Η δημοπρασία θα διενεργηθεί στ..... (Τόπος-
Ημερομηνία – Ώρα)

- 1.5
- «Ενδιαφερόμενος / Υποψήφιος», είναι η Εργοληπτική Επιχείρηση (Εργ.Επ.) που έχει το εκ του νόμου δικαίωμα και προτίθεται να λάβει μέρος στην παρούσα δημοπρασία.
  - «Προσφέρων / διαγωνιζόμενος», είναι κάθε Εργ.Επ. ή Κοινοπραξία που έχει υποβάλλει προσφορά στην παρούσα δημοπρασία.
  - «Ανάδοχος / εργολάβος», είναι η Εργ.Επ.ή Κοινοπραξία που συνάπτει σύμβαση εκτέλεσης με τον κύριο του έργου.
  - «Τιμολόγιο Έργου» ή «Τιμολόγιο Προσφοράς» ή «Τιμολόγιο» ή «Συμβατικό Τιμολόγιο», είναι το Τιμολόγιο Μελέτης της υπηρεσίας με τις τιμές μονάδος μειωμένες κατά το ποσοστό έκπτωσης που προσφέρει ο ανάδοχος κατά το διαγωνισμό.

1.6 Εφόσον οι ανωτέρω υπηρεσίες μεταστεγασθούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης ή εκτέλεσης του έργου, υποχρεούνται να δηλώσουν άμεσα τα νέα τους στοιχεία στους υποψηφίους ή στον ανάδοχο αντίστοιχα και

⁴ Το νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου κατασκευάζεται το έργο (άρθρο 3, παράγραφος α Ν.1418/84) π.χ. το Δημόσιο, ο Δήμος, η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, η δημοτική επιχείρηση κ.ο.κ.. Εφόσον αναθέτουσα αρχή είναι το Δημόσιο, να γίνεται ειδικότερος προσδιορισμός, όπως π.χ. Ελληνικό Δημόσιο/Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε./Γ.Γ.Δ.Ε./Διεύθυνση Οδικών έργων (Δ1) ή Ελληνικό Δημόσιο /Περιφέρεια Πελοποννήσου/Δ.Δ.Ε. κ.ο.κ.

⁵ Η αρμόδια αρχή που έχει την ευθύνη παραγωγής του έργου και στην οποία ανήκουν η Προϊσταμένη Αρχή και η Διευθύνουσα Υπηρεσία.

δεν προκύπτουν από το γεγονός αυτό οποιεσδήποτε ακυρότητες στη διαδικασία της ανάθεσης ή της εκτέλεσης της υπόψη σύμβασης.

Άρθρο 2: Παραλαβή τευχών

- 2.1 Το έντυπο Οικονομικής Προσφοράς, που θα συμπληρωθεί από τους διαγωνιζόμενους, και τα τεύχη δημοπράτησης, που αναφέρονται στο άρθρο 5 (παρ. 2) με στοιχεία 2, 4, 5, 6, 7 και 8, διατίθενται από ..... οδός ....., Πληροφορίες ..... τηλ.....
Εφόσον τα στοιχεία αυτά ζητηθούν έγκαιρα, η αρχή που διεξάγει το διαγωνισμό υποχρεούται να τα παραδώσει στους διαγωνιζόμενους εντός έξι (6) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης. Η υπηρεσία είναι υποχρεωμένη να παραδίδει τα εμπροθέσμως ζητηθέντα στοιχεία από τα γραφεία της, μέχρι και την.....
..... Για την παραλαβή των τευχών οι ενδιαφερόμενοι καταβάλλουν τη δαπάνη αναπαραγωγής τους, που ανέρχεται σε .....ΕΥΡΩ.
- 2.2 Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν ακόμα, τηρουμένης της ανωτέρω προθεσμίας, να λάβουν γνώση των υπόλοιπων στοιχείων και υπαρχουσών μελετών, ερευνών κ.λ.π., στα γραφεία της αρχής που διεξάγει το διαγωνισμό κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες. Μπορούν επίσης να λάβουν αντίγραφα αυτών με δαπάνες και φροντίδα τους.
- 2.3 Οι αλλοδαποί υποψήφιοι από τα κράτη –μέλη της Ε.Ε. ή από τα κράτη του Ε.Ο.Χ. ή από τα κράτη που έχουν κυρώσει τη σύμβαση του Π.Ο.Ε. για τις δημόσιες συμβάσεις μπορούν να παραλάβουν τα παραπάνω στοιχεία και ταχυδρομικά, εφόσον τα ζητήσουν έγκαιρα και εμπάσουν, κατόπιν συνεννόησης με την υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό, πέραν της αναφερομένης στην παράγραφο 2.1 δαπάνης και τη δαπάνη της ταχυδρομικής αποστολής τους. Η υπηρεσία αποστέλλει τα ζητηθέντα στοιχεία μέσω των Ελληνικών Ταχυδρομείων ή ιδιωτικών εταιρειών μεταφοράς αλληλογραφίας και χωρίς να φέρει ευθύνη για την έγκαιρη άφιξη τους στον ενδιαφερόμενο.

Άρθρο 3: Προϋποθέσεις έγκυρης και παραδεκτής συμμετοχής στο διαγωνισμό – Τρόπος υποβολής φακέλου προσφοράς

- 3.1 Για την **έγκυρη και παραδεκτή** συμμετοχή στο διαγωνισμό, οι ενδιαφερόμενοι καταθέτουν στην Επιτροπή Διαγωνισμού, μέσα στην προθεσμία του άρθρου 18, το φάκελο της προσφοράς τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τις απαιτήσεις των άρθρων 23 και 24 της παρούσας.

Οι φάκελοι υποβάλλονται είτε (α) με κατάθεσή τους στην οικεία Επιτροπή Διαγωνισμού είτε (β) με συστημένη επιστολή προς την αρχή που διενεργεί το διαγωνισμό είτε (γ) με κατάθεσή τους στο πρωτόκολλο της Υπηρεσίας που διεξάγει το διαγωνισμό.

- 3.2 Ο φάκελος προσφοράς (η προσφορά) συνίσταται σε **δύο** ξεχωριστούς φακέλους, το φάκελο των δικαιολογητικών συμμετοχής και το φάκελο της οικονομικής προσφοράς. Οι φάκελοι αναγράφουν στο εξωτερικό τους μέρος τον τίτλο του έργου, την επωνυμία, τη διεύθυνση (οδός, αριθμός, Τ.Κ., πόλη, τηλέφωνο, fax και ενδεχομένως, εφόσον υπάρχει, e-mail) του προσφέροντος / Διαγωνιζόμενου και τα στοιχεία όλων των μελών, σε περίπτωση κοινοπραξίας. Ο ένας φάκελος περιέχει τα δικαιολογητικά συμμετοχής (με την ένδειξη στο εξωτερικό του «ΦΑΚΕΛΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ») και ο άλλος την οικονομική προσφορά (με την ένδειξη «ΦΑΚΕΛΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ»). Ελλείψεις στην αναγραφή των ανωτέρω (εξωτερικών) στοιχείων συμπληρώνονται κατά την κατάθεση της προσφοράς και δεν αποτελούν λόγο αποκλεισμού των υποψηφίων.

⁶ Τίθεται συγκεκριμένη ημέρα, δηλαδή για δημοπρασία διενεργούμενη Τρίτη (με βάση τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 8 του ν. 3481/06), η προηγούμενη Τετάρτη και αν αυτή είναι αργία η προηγούμενη αυτής εργάσιμη.

Ο φάκελος που περιέχει την οικονομική προσφορά είναι απαραίτητα και επί ποινή αποκλεισμού σφραγισμένος, δηλαδή κλεισμένος με τρόπο που δε μπορεί να ανοιχθεί χωρίς να καταστεί τούτο αντιληπτό.

- 3.3 α. Σε περίπτωση ιδιόχειρης κατάθεσης του φακέλου προσφοράς (από ημεδαπές επιχειρήσεις), αυτός κατατίθεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 43 του ν.1418/84. Σε περίπτωση Κοινοπραξίας, η προσφορά κατατίθεται είτε από όλους τους κοινοπρακτούντες, ο καθένας εκ των οποίων αντιπροσωπεύεται κατά τα ανωτέρω, είτε από κοινό εκπρόσωπο διορισμένο με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Επισημαίνεται ότι απαγορεύεται η εκπροσώπηση δύο ή περισσότερων Προσφερόντων / Διαγωνιζομένων από το ίδιο φυσικό πρόσωπο.
- β. Σε περίπτωση ταχυδρομικής αποστολής ή κατάθεσης στο πρωτόκολλο, οι φάκελοι Προσφοράς γίνονται δεκτοί εφόσον έχουν πρωτοκολληθεί στο πρωτόκολλο της αρχής που διεξάγει το διαγωνισμό, το αργότερο μέχρι την ημερομηνία και ώρα του διαγωνισμού, όπως ορίζονται στο άρθρο 18 της παρούσας. Στην περίπτωση αυτή στο εξωτερικό μέρος του φακέλου θα αναγράφονται τα ακόλουθα:

Προς: ⁷ .....

Πρόεδρο Επιτροπής Διαγωνισμού για το έργο:

.....

.....

- 3.4 Η υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό δε φέρει ευθύνη για τυχόν ελλείψεις του περιεχομένου των προσφορών που αποστέλλονται ταχυδρομικά ούτε για καθυστερήσεις στην άφιξή τους. Δε θα παραληφθούν φάκελοι ή άλλα έγγραφα από οποιοδήποτε ταχυδρομικό κατάστημα, ακόμα κι αν η υπηρεσία ειδοποιηθεί εγκαίρως. Προσφορές εκπρόθεσμες για οποιοδήποτε λόγο είναι απαράδεκτες και επιστρέφονται χωρίς να ανοιχτούν. Αν ο ενδιαφερόμενος διαφωνεί και δηλώσει ρητά στον Πρόεδρο της Ε.Δ. ότι θα καταθέσει σχετική ένσταση ο φάκελος της εκπρόθεσμης προσφοράς παραλαμβάνεται και ανοίγεται με τις υπόλοιπες προσφορές. Η Ε.Δ. σημειώνει στο πρακτικό της στην περίπτωση αυτή την εκπρόθεσμη υποβολή (ακριβή ώρα που περιήλθε η προσφορά στην κατοχή της) και την απορρίπτει ως απαράδεκτη.

Άρθρο 4: Διαδικασία κατάθεσης και εξέτασης των προσφορών

4.1 Παραλαβή και εξέταση των φακέλων Προσφοράς

α) Η Επιτροπή Διαγωνισμού (Ε.Δ.) συνέρχεται σε δημόσια συνεδρίαση, μισή ώρα πριν την ώρα λήξης της προθεσμίας του άρθρου 18 της παρούσας. Κηρύσσεται η έναρξη της παραλαβής των προσφορών, παραλαμβάνονται οι φάκελοι προσφοράς, που κατατίθενται ενώπιόν της και κηρύσσεται η λήξη της παραλαβής, σύμφωνα με την παράγραφο β του άρθρου 17 του Π.Δ.609/85, δηλαδή μετά την επέλευση της ώρας 10.00, ο Πρόεδρος ανακοινώνει τη λήξη του χρόνου, περιμένει λίγα λεπτά (2-3) και κηρύσσει τη λήξη της παραλαβής. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Διαγωνισμού επικοινωνεί εν συνεχεία αμέσως με την υπηρεσία του πρωτοκόλλου για να διαπιστώσει αν έχουν αφιχθεί ταχυδρομικές προσφορές κατά την παρ. 3.1 (σημειώνεται ότι στο πρωτόκολλο αναγράφεται η ώρα και ημέρα άφιξης, σημειώνεται πάνω στο φάκελο και μονογράφεται από τον υπεύθυνο υπάλληλο) και σε καταφατική περίπτωση μεταβαίνει μέλος της, κατ' εντολή του προέδρου της και παραλαμβάνει τις προσφορές για να τηρηθεί η υπόλοιπη διαδικασία του διαγωνισμού.

⁷ Τίθεται ο τίτλος της αρχής ή υπηρεσίας που διεξάγει το διαγωνισμό.

β) Η παραλαβή και εξέταση των προσφορών στην ανοιχτή διαδικασία γίνεται από την Επιτροπή Διαγωνισμού αυθημερόν, σε δημόσια συνεδρίαση και σε ενιαίο στάδιο, το οποίο περιλαμβάνει τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, την αποσφράγιση και τον έλεγχο των οικονομικών προσφορών και την υποβολή του πρακτικού της για το αποτέλεσμα της δημοπρασίας.

γ) Για κάθε φάκελο προσφοράς που κατατίθεται ενώπιόν της από ημεδαπή επιχείρηση, η Επιτροπή Διαγωνισμού καταγράφει (με βάση το επιδεικνυόμενο σχετικό έγγραφο) τα στοιχεία του προσώπου που τον υποβάλλει (τουλάχιστον ονοματεπώνυμο και αριθμό ταυτότητας ή συναφούς εγγράφου). Η καταγραφή δε γίνεται σε περίπτωση ταχυδρομικής αποστολής της προσφοράς. Σε περίπτωση που η νομιμοποίηση του υποβάλλοντος το φάκελο προσώπου αμφισβητείται, ο φάκελος παραλαμβάνεται και η τελική απόφαση λαμβάνεται κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, μετά το άνοιγμα και την καταγραφή των οικονομικών προσφορών.

δ) Οι φάκελοι που περιέχουν τα δικαιολογητικά συμμετοχής ανοίγονται, **καταγράφονται** στο πρακτικό τα έγγραφα και δικαιολογητικά που περιέχονται στο φάκελο (χωρίς ταυτόχρονα να ελέγχεται το νομότυπο και η πληρότητά τους), μονογράφονται τα έγγραφα αυτά, ελέγχεται η βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π. ή το αντίγραφο εγγραφής σε επαγγελματικό μητρώο ή κατάλογο της αλλοδαπής (όταν ο διαγωνιζόμενος είναι αλλοδαπός από κράτος - μέλος της Ε.Ε., του Ε.Ο.Χ. ή από κράτος που έχει κυρώσει τη συμφωνία του Π.Ο.Ε. για τις δημόσιες συμβάσεις).

Στη συνέχεια αποσφραγίζονται οι οικονομικές προσφορές, μονογράφονται από τον Πρόεδρο και τα μέλη της Ε.Δ. και ανακοινώνονται τα επιμέρους στοιχεία τους για κάθε διαγωνιζόμενο. **Όλες** οι οικονομικές προσφορές καταχωρούνται, μετά από λογιστικό έλεγχο και τις τυχόν αναγκαίες διορθώσεις⁸, σε πίνακα κατά τη σειρά μειοδοσίας (αρχίζοντας από τη μικρότερη προσφορά), ο οποίος υπογράφεται από τα μέλη της Ε.Δ. και αποτελεί μέρος του πρακτικού της.

ε) **Κατόπιν η Ε.Δ.**, ξεκινώντας από τον πρώτο μειοδότη και ακολουθώντας τη σειρά μειοδοσίας, διαπιστώνει αν το φυσικό πρόσωπο που κατέθεσε ιδιοχείρως την προσφορά της επιχείρησης κατά την παρ. 43 του άρθρου 16 του ν.1418/84 έχει το σχετικό δικαίωμα και ελέγχει την κατά τα λοιπά έγκυρη συμμετοχή των διαγωνιζομένων, το δικαίωμα συμμετοχής τους στο διαγωνισμό (σύμφωνα με το άρθρο 21 της παρούσας) και την εκπλήρωση των όρων του άρθρου 22 της παρούσας, με βάση τα δικαιολογητικά και το περιεχόμενο του φακέλου, σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 24 της παρούσας. Τέλος ελέγχει το παραδεκτό των οικονομικών προσφορών κατά την ίδια σειρά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ.609/85 και ανάλογα με το εφαρμοζόμενο σύστημα υποβολής προσφορών.

στ) Κατά τη διαδικασία αυτή, ελέγχεται η πληρότητα των υπογραφών και μονογραφών **(κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο άρθρο 17 παρ. 5 του π.δ. 609/85)** στην Οικονομική Προσφορά των διαγωνιζομένων και παρακρατούνται τα μηχανόσημα του άρθρου 24.1 παρ. 6 της παρούσας, τα οποία ο Πρόεδρος

⁸ Σκοπός του λογιστικού ελέγχου είναι να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η εσφαλμένη κατάταξη των διαγωνιζομένων, στη σειρά με την οποία ελέγχονται τα δικαιολογητικά τους.

διαγράφει θέτοντας επ' αυτών τη σχετική **σφραγίδα διαγραφής**. Ελέγχεται κατόπιν, κατά το **άρθρο 24.2** της παρούσας, η ορθότητα συμπλήρωσης του Εντύπου Οικονομικής Προσφοράς των διαγωνιζομένων, η αριθμητική και η ολόγραφη αναγραφή των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης και η ομαλότητα αυτών μεταξύ τους.⁹

- ζ) Για την εφαρμογή του **ελέγχου ομαλότητας**, χρησιμοποιείται από την Επιτροπή Διαγωνισμού (Ε.Δ.) η μέση έκπτωση προσφοράς (Εμ), που υπολογίζεται στο τέλος του Εντύπου Οικονομικής Προσφοράς από τους διαγωνιζόμενους, όπως αυτή (τυχόν) διορθώνεται από την Ε.Δ., σύμφωνα με τα οριζόμενα κατωτέρω. Για τον έλεγχο του ορθού υπολογισμού της Εμ από τους διαγωνιζόμενους, η Ε.Δ. ελέγχει τις δαπάνες εργασιών μετά την έκπτωση, το Γενικό Άθροισμα Δαπανών κατά την προσφορά (Σπ), το ποσό που αναλογεί στα Γ.Ε. & Ο.Ε. και το Σύνολο Εργασιών με Γ.Ε. & Ο.Ε. κατά την προσφορά, ενώ η μέση έκπτωση προσφοράς (Εμ), θα πρέπει να υπολογίζεται με την αναγκαία στρογγύλευση, ώστε να προκύπτει ο μειοδότης. **Σημειώνεται ότι τα όρια ομαλότητας δε στρογγυλοποιούνται.**

Σε περίπτωση απόλυτης ταύτισης των οικονομικών προσφορών διενεργείται **κλήρωση από την Προϊσταμένη Αρχή μετά την εκδίκαση τυχόν ενστάσεων και κατόπιν προσκλήσεως των Εργ. Επ. που υπέβαλαν τις ίδιες προσφορές, με τρόπο που διασφαλίζει τη διαφάνεια της διαδικασίας.**

- η) Η διαδικασία ολοκληρώνεται αυθημερόν. Αν ο έλεγχος δε μπορεί να περατωθεί την ίδια ημέρα, λόγω του μεγάλου αριθμού των διαγωνιζομένων, η Ε.Δ. οφείλει να ολοκληρώσει αυθημερόν τον έλεγχο τουλάχιστον των δέκα πρώτων διαγωνιζομένων, ακολουθώντας τη σειρά μειοδοσίας. Ο έλεγχος των υπολοίπων προσφορών μπορεί στην περίπτωση αυτή να συνεχιστεί τις αμέσως επόμενες ημέρες, εκτός αν υφίσταται σπουδαίος λόγος για την αναβολή του σε ημέρα και ώρα που ανακοινώνεται με τοιχοκόλληση στον πίνακα ανακοινώσεων της Υπηρεσίας. Τα δικαιολογητικά και οι προσφορές, που δεν ελέγχθηκαν, φυλάσσονται με ευθύνη του Προέδρου της Ε.Δ. Η εφαρμογή της διαδικασίας καταγράφεται στο Πρακτικό της Ε.Δ.

θ) Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου για το σύνολο των διαγωνιζομένων, η Ε.Δ. απορρίπτει τις προσφορές που κρίνει αιτιολογημένα απαράδεκτες (με αναγραφή στο Πρακτικό) και καταρτίζει πίνακα των διαγωνιζομένων, που οι προσφορές τους κρίθηκαν παραδεκτές. Ακολουθεί **ανακοίνωση του Προέδρου της Ε.Δ.**, σε πίνακα της υπηρεσίας, στην οποία διεξάγονται οι ανοικτές

⁹ **Σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 7 του Π.Δ.609/85 όπως ισχύει, αν το σύστημα προσφοράς είναι του άρθρου 7.**

Στο σύστημα του άρθρου 6 του π.δ. 609/85 ελέγχεται η αριθμητική και η ολόγραφη αναγραφή του ενιαίου ποσοστού έκπτωσης. Στο άρθρο αυτό της Διακήρυξης γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές, ανάλογα με το σύστημα δημοπράτησης που εφαρμόζεται.

συνεδριάσεις της, με την οποία γνωστοποιείται στους διαγωνιζόμενους ότι μπορούν να λάβουν γνώση του πρακτικού και να υποβάλουν (ενδεχομένως) ένσταση κατ' αυτού μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ανωτέρω ανακοίνωση. Για την ημέρα και ώρα της ανάρτησης συντάσσεται αυθημερόν, με επιμέλεια του Προέδρου της Επιτροπής, σχετική πράξη, που υπογράφεται από όλα τα μέλη της. Η πενθήμερη προθεσμία υποβολής ενστάσεων αρχίζει την επόμενη της ανάρτησης ημέρα. Η Ε.Δ. είναι υποχρεωμένη να επιτρέψει την πρόσβαση των διαγωνιζομένων στα έγγραφα που υποβλήθηκαν στο διαγωνισμό, με επιτόπιο έλεγχο των εγγράφων και λήψη φωτοαντιγράφων των απαραίτητων κατά τους αιτούντες εγγράφων με δαπάνες τους, κατά το άρθρο 5 του ν. 2690/99. Οι ενστάσεις απευθύνονται στην Προϊσταμένη Αρχή, υποβάλλονται στο πρωτόκολλο της υπηρεσίας που διεξάγει το διαγωνισμό και γνωστοποιούνται με μέριμνα της υπηρεσίας αυτής στον Πρόεδρο της Ε.Δ.

ι) Αν δεν υποβληθούν ενστάσεις κατά του πρακτικού, η Ε.Δ. ολοκληρώνει το έργο της και υποβάλλει το πρακτικό για το αποτέλεσμα της δημοπρασίας στην Προϊσταμένη Αρχή, η οποία εγκρίνει το αποτέλεσμα και κατακυρώνει στο μειοδότη, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 2 του Ν.3263/2004. Αν υποβληθούν ενστάσεις, η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει γνωμοδότηση την οποία και διαβιβάζει, (μαζί με τις ενστάσεις, το πρακτικό της και τα έγγραφα των φακέλων στα οποία οι ενστάσεις στηρίζονται) στην Προϊσταμένη Αρχή, η οποία αποφαινεται επί των ενστάσεων και εν συνεχεία (στην ίδια ή και διαφορετική απόφαση) εγκρίνει το αποτέλεσμα.

4.2 Έγκριση αποτελέσματος της Δημοπρασίας – Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης

α) Η Προϊσταμένη Αρχή αποφασίζει και εγκρίνει ή ακυρώνει συνολικά ή μερικά το αποτέλεσμα της δημοπρασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν.3263/2004, όπως τροποποιήθηκαν με την παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 3481 /06¹⁰. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στους διαγωνιζόμενους (εκτός του μειοδότη). Μετά τη λήξη της σχετικής διαδικασίας και τη διεξαγωγή του (κατά το νόμο) προσυμβατικού ελέγχου νομιμότητας της διαδικασίας του διαγωνισμού από το Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς και την έκδοση του αναγκαίου πιστοποιητικού διαφάνειας εκ μέρους του Ε.Σ.Ρ. ή την άπρακτη πάροδο της νόμιμης προθεσμίας κατά το άρθρο 6 του ν. 3310/05, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από το ν. 3414/05, προσκαλείται ο μειοδότης να προσκομίσει κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 3263/04 (όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την παρ. 6 α' του άρθρου 4 του ν. 3481/06.), να προσκομίσει μέσα σε προθεσμία τουλάχιστον δέκα (10) ημερών ή και περισσότερων κατά την κρίση της Προϊσταμένης Αρχής, ισχύουσα βεβαίωση εγγραφής στο μητρώο (εφόσον η αρχική δεν ισχύει πλέον) και επικαιροποιημένα τα δικαιολογητικά των παρ. 23.2.1 (οι ημεδαποί) και 23.2.2, (β), (γ) και (δ) (οι αλλοδαποί) της παρούσας, εφόσον έχει λήξει ο χρόνος ισχύος τους, καθώς και τα δικαιολογητικά της παρ. 24.1.5 (περί ονομαστικοποίησης των μετοχών).

Σε κάθε περίπτωση (ακόμα δηλαδή κι αν το αρχικώς προσκομισθέν ή η Ενημερότητα Πτυχίου ισχύει) οφείλει να προσκομίσει νέο πιστοποιητικό περί μη κήρυξης σε πτώχευση, εκκαθάριση, αναγκαστική διαχείριση, με ημερομηνία έκδοσης μεταγενέστερη της ημερομηνίας κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης της Προϊσταμένης Αρχής. Επίσης προσκομίζονται και ελέγχονται τα αποδεικτικά φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, εάν από την Ενημερότητα Πτυχίου

¹⁰ Σημειώνεται η πρόσφατη τροποποίηση του άρθρου 2 παρ. 2 του ν. 3263/04 με το άρθρο 4 παρ. 7 του ν. 3481/06, κατά την οποία για την ακύρωση διαγωνισμού λόγω μη ικανοποιητικών προσφορών απαιτείται η γνωμοδότηση Τεχνικού Συμβουλίου του οικείου Υπουργείου ή της Περιφέρειας.

που προσκομίσθηκε στο διαγωνισμό προκύπτει ότι κατά την ημέρα του διαγωνισμού ή την ημέρα διεξαγωγής του ελέγχου των δικαιολογητικών του αναδόχου είχε (ή έχει αντίστοιχα) λήξει ο χρόνος ισχύος των προσκομισθέντων για την έκδοσή της ή έληξαν τα υποβληθέντα για το ΤΣΜΕΔΕ. Από τα ως άνω αποδεικτικά πρέπει να αποδεικνύεται ότι ο ανάδοχος ήταν ενήμερος φορολογικά και ασφαλιστικά και κατά την ημέρα του διαγωνισμού, σύμφωνα με την υποβληθείσα υπεύθυνη δήλωσή του. Τα στοιχεία ελέγχονται από την Προϊσταμένη Αρχή και, εφόσον δεν έχουν εκλείψει οι προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, κοινοποιείται η εγκριτική του αποτελέσματος του διαγωνισμού απόφαση στο μειοδότη (σύναψη σύμβασης), με πρόσκληση για την υπογραφή της σύμβασης κατά το άρθρο 26 του Π.Δ.609/85 σε ορισμένο τόπο και χρόνο προσκομίζοντας, μεταξύ των άλλων που προβλέπονται από τα συμβατικά τεύχη και τις απαιτούμενες εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης.

β) Αν τα ζητούμενα δικαιολογητικά δεν προσκομιστούν εμπρόθεσμα ή αν τα προσκομισθέντα είναι ελλιπή ή αν δεν υφίστανται πλέον οι απαιτούμενες προϋποθέσεις καταλληλότητας του μειοδότη, η Προϊσταμένη Αρχή ανακαλεί την απόφαση κατακύρωσης και εγκρίνει την ανάθεση της κατασκευής στην αμέσως επόμενη, κατά σειρά μειοδοσίας, Εργοληπτική Επιχείρηση ή Κοινοπραξία, επαναλαμβάνοντας τη διαδικασία με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και ούτω καθ' εξής. Η Προϊσταμένη Αρχή είναι υποχρεωμένη να γνωστοποιήσει στο δεύτερο μειοδότη την έκβαση του επανελέγχου των δικαιολογητικών του πρώτου μειοδότη, πριν την κοινοποίηση της απόφασης έγκρισης του αποτελέσματος στο μειοδότη.

γ) Η απόφαση έγκρισης του αποτελέσματος, όπως και οι λοιπές αποφάσεις, που λαμβάνονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 2 του ν. 3263/04, κοινοποιούνται στους διαγωνιζόμενους ταχυδρομικώς με απόδειξη ή με fax, κατά την κρίση της υπηρεσίας. Αν η ισχύς της προσφοράς του μειοδότη έχει λήξει και δε συμφωνεί στην παράταση ισχύος της προς το σκοπό σύναψης της σύμβασης, η Προϊσταμένη Αρχή απευθύνεται στο δεύτερο κατά σειρά μειοδότη, στον οποίο κατακυρώνει το διαγωνισμό, αν αυτός συμφωνεί στην παράταση και ούτω καθεξής.

Άρθρο 5: Σύμβαση-Συμβατικά τεύχη

- 5.1 Σχετικά με την υπογραφή της σύμβασης, ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 26 του Π.Δ. 609/85, καθώς και τα αναφερόμενα στο άρθρο 35 του Π.Δ. 609/85.
- 5.2 Τα συμβατικά τεύχη και στοιχεία, με βάση τα οποία θα εκτελεσθεί το προς ανάθεση έργο, είναι τα αναφερόμενα παρακάτω. Σε περίπτωση ασυμφωνίας των περιεχόμενων σ' αυτά όρων, η σειρά ισχύος αυτών καθορίζεται ως κατωτέρω:
1. Το συμφωνητικό.
  2. Η παρούσα Διακήρυξη.
  3. Η Οικονομική Προσφορά.
  4. Το Τιμολόγιο Μελέτης.
  5. Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).
  6. Οι Τεχνικές Προδιαγραφές και τα Παραρτήματα τους, Τ.Σ.Υ.
  7. Η Τεχνική Περιγραφή (Τ.Π.).
  8. Ο Προϋπολογισμός Μελέτης.
  9. Οι εγκεκριμένες μελέτες, που θα χορηγηθούν στον ανάδοχο από την υπηρεσία και οι εγκεκριμένες τεχνικές μελέτες, που θα συνταχθούν από τον Ανάδοχο, αν προβλέπεται η περίπτωση αυτή από τα συμβατικά τεύχη ή προκύπτει κατά τις ισχύουσες διατάξεις περί τροποποίησης των μελετών του έργου.
  10. Το Χρονοδιάγραμμα/Πρόγραμμα κατασκευής των έργων, όπως αυτό τελικά θα εγκριθεί από την Υπηρεσία.

- 5.3 Επίσης συμβατική ισχύ έχουν, επόμενες των αναφερόμενων στην προηγούμενη παράγραφο, επειδή είναι δημοσιευμένα κείμενα :
- (1) Τα εγκεκριμένα ενιαία Τιμολόγια του άρθρου 8 του Ν.3263/2004.
  - (2) Οι Ευρωκώδικες.
  - (3) Οι Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές (Π.Τ.Π.) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ή του τ. Υ.Δ.Ε.).
  - (4) Οι προδιαγραφές ΕΛ.Ο.Τ. και Ι.Σ.Ο.

Άρθρο 6: Γλώσσα διαδικασίας

- 6.1 Επίσημη γλώσσα της διαδικασίας είναι η Ελληνική και όλα τα στοιχεία αυτής, καθώς και κάθε έγγραφο της Υπηρεσίας, θα είναι συντεταγμένα στην Ελληνική γλώσσα ή θα συνοδεύονται από νόμιμη ελληνική μετάφραση.

Επικρατούσα διατύπωση είναι πάντοτε η Ελληνική. Οι τυχόν ενστάσεις θα υποβάλλονται στην Ελληνική.

- 6.2 Τα έγγραφα και δικαιολογητικά που θα κατατεθούν από αλλοδαπές Επιχειρήσεις πρέπει, επί ποινή απαραδέκτου, να είναι νόμιμα επικυρωμένα, είτε από το Αρμόδιο Προξενείο της χώρας της διαγωνιζόμενης, είτε με την επίθεση της σφραγίδας "Apostille" σύμφωνα με τη συνθήκη της Χάγης της 05-10-61 (που κυρώθηκε με το Ν. 1497/84), ώστε να πιστοποιείται η γνησιότητά τους. Η μετάφραση των εγγράφων αυτών γίνεται είτε από Έλληνα δικηγόρο είτε από το αρμόδιο προξενείο είτε από τη μεταφραστική υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών.

- 6.3 Οι έγγραφες και προφορικές συνεννοήσεις μεταξύ των υπηρεσιών που εμπλέκονται στην ανάθεση και εκτέλεση του έργου, των υποψηφίων, των διαγωνιζομένων και του ανδόχου διεξάγονται στην Ελληνική γλώσσα. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να διευκολύνει την επικοινωνία των αλλοδαπών υπαλλήλων του με την Υπηρεσία με διάθεση διερμηνέων.

Άρθρο 7: Εφαρμοστέα νομοθεσία

Για τη δημοπράτηση του έργου, την εκτέλεση της σύμβασης και την κατασκευή του, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρακάτω νομοθετημάτων¹¹:

- 7.1 Ο Ν. 1418/84 - «Δημόσια έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (Φ.Ε.Κ. 23 Α'/84), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε ιδίως με τους Νόμους :
- Ν. 2052/92 άρθρα 6 και 20 (Φ.Ε.Κ. Α' 94/05-06-1992)
  - Ν. 2229/94 άρθρα 1 έως και 4 (Φ.Ε.Κ. 138 Α' /13-8-1994)
  - Ν. 2338/95 άρθρο 13 (Φ.Ε.Κ. Α' 202/14-09-1995)
  - Ν. 2372/96 άρθρο 4 (Φ.Ε.Κ. Α' 29/28-02-1996)
  - Ν. 2940/01 (Φ.Ε.Κ. Α' 180/6-8-2001)
  - Ν. 3212/2003 (Φ.Ε.Κ. 308Α/31-12-2003)
  - Ν. 3263/2004 (Φ.Ε.Κ. 179Α/28-9-2004)
  - Ν. 3316/2005 (Φ.Ε.Κ. 42Α/22-2-2005)
  - Ν. 3481 /2006 (Φ.Ε.Κ. 162 Α' 2/8/2006)
  - Ν. 3548/2007 (Φ.Ε.Κ. 68 Α'/20-3-2007) και Ν. 3559/2007 (ΦΕΚ Α' 102/14-5-07)

¹¹ Προσθήκες και εν γένει προσαρμογές άρθρων της διακήρυξης (πέραν των όσων ήδη προβλέπονται ρητά στο κείμενο και τις υποσημειώσεις της διακήρυξης), μπορούν να προστίθενται και να περιλαμβάνονται, μόνο εφόσον είναι απόλυτα συμβατές με την ισχύουσα νομοθεσία.

- 7.2 Οι διατάξεις περί ονομαστικοποίησης των μετοχών των εργοληπτικών επιχειρήσεων με μορφή Α.Ε. και του ελέγχου της τυχόν ύπαρξης ασυμβίβαστων ιδιοτήτων από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρικής κ.λ.π. [π.δ. 82/1996 και Ν.3310/05 (Φ.Ε.Κ. Α' 30/14-2-05), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μετά το Ν.3414/05 (Φ.Ε.Κ. Α'279), Κ.Υ.Α. αριθμ.24014/25.11.05 (Φ.Ε.Κ. Β'1637) και υπουργική απόφαση αριθμ.1108437/2565/ΔΟΣ/05 (Φ.Ε.Κ. Β'1590)].
- 7.3 Οι διατάξεις Ν. 1642/86 για το Φ.Π.Α. (Φ.Ε.Κ. Α' 25/86) και
- Το άρθρο 27 του Ν. 2166/93 για κράτηση 6% στο ΤΣΜΕΔΕ (Φ.Ε.Κ. Α' 137/24-8-93)
  - Ν. 2362/95 - Δημόσιο Λογιστικό (Φ.Ε.Κ. 247 Α'/95)
  - Ν. 2522/97 - Δικαστική προστασία κατά το προσυμβατικό στάδιο (Φ.Ε.Κ. Α' 178/97)
  - Ν. 3060/2002 (Φ.Ε.Κ. 242Α/11-10-2002)
  - Ν. 3090/2002 (Φ.Ε.Κ. 329Α/24-12-2002)
- 7.4 Το άρθρο 8 του Ν. 2741/99 (προσυμβατικός έλεγχος) (Φ.Ε.Κ. 199 Α' /28-09-1999), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει ιδίως μετά το Ν. 3310/05.
- 7.5 Το προεδρικό διάταγμα 60/2007 (ΦΕΚ Α'64)¹² για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (σχετική και η εγκύκλιος 1/18-1-06 της Γ.Γ.Δ.Ε./Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε.).
- 7.6 Το Π.Δ. 609/85 (Φ.Ε.Κ. 223 Α'/85) - Κατασκευή Δημοσίων Έργων, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε ιδίως με τα:
- Π.Δ. 286/94, (Φ.Ε.Κ. Α' 148/94)
  - Π.Δ. 368/94 άρθρα 5,6,7,8,9 και 11 (Φ.Ε.Κ. Α' 201/94)
  - Π.Δ. 210/97, (Φ.Ε.Κ. Α' 166/97)
  - Π.Δ. 285/97, (Φ.Ε.Κ. Α' 207/97)
  - Π.Δ. 218/99 (Φ.Ε.Κ. 187 Α' /16-09-1999)
- 7.7 Οι σε εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εκδοθείσες αποφάσεις, καθώς και λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας εργολαβίας και γενικότερα κάθε διάταξη (Νόμος, Διάταγμα, Απόφαση, σχετική εγκύκλιος κ.λ.π.) που διέπει την εκτέλεση του έργου της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά παραπάνω.

Άρθρο 8: Χρηματοδότηση του Έργου, Φόροι, Δασμοί, κ.λ.π.- Πληρωμή Αναδόχου

- 8.1 Το έργο χρηματοδοτείται από Πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (αριθ. ενάρ. έργου .....) και υπόκειται στις κρατήσεις¹³ που προβλέπονται για τα έργα αυτά, περιλαμβανομένης και της κράτησης 6% του άρθρου 27 παρ. 34-37 του Ν. 2166/93 (Φ.Ε.Κ. 137 Α/24-8-93).¹⁴

¹² Η π.δ. 59/2007 αν το έργο δημοπρατείται από φορέα που υπάγεται σ' αυτό.

¹³ Οι κρατήσεις προσαρμόζονται ανάλογα με το φορέα εκτέλεσης του έργου.

¹⁴ Όταν το έργο συγχρηματοδοτείται και από Κοινοτικούς Πόρους, τούτο να αναγράφεται στη Διακήρυξη.

- 8.2 Τα γενικά έξοδα, όφελος κ.λ.π. του Αναδόχου και οι επιβαρύνσεις από φόρους, δασμούς κ.λ.π. καθορίζονται στο αντίστοιχο άρθρο της Ε.Σ.Υ. Ο Φ.Π.Α. βαρύνει τον Κύριο του Έργου.
- 8.3 Οι πληρωμές θα γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 40 του Π.Δ. 609/85 και (ενδεχομένως) το αντίστοιχο άρθρο της Ε.Σ.Υ. Η πληρωμή του εργολαβικού τιμήματος θα γίνεται σε EURO.

Άρθρο 9: Παροχή διευκρινίσεων για το διαγωνισμό

Εφόσον ζητηθούν εγκαίρως συμπληρωματικές πληροφορίες, διευκρινίσεις κ.λ.π. για το διαγωνισμό, αυτές θα παρέχονται από την αρχή που διεξάγει το διαγωνισμό, το αργότερο έξι ημερολογιακές (6) ημέρες πριν από την ημερομηνία λήξης υποβολής των προσφορών.

Άρθρο 10: Τεκμήριο από τη συμμετοχή στο διαγωνισμό

Η υποβολή προσφοράς στο διαγωνισμό αποτελεί τεκμήριο ότι ο διαγωνιζόμενος έχει λάβει πλήρη γνώση αυτής της διακήρυξης και των λοιπών τευχών δημοπράτησης και γνωρίζει πλήρως τις συνθήκες εκτέλεσης του έργου.

CAS Succhi di Frutta SpA), το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο των δημοπρατούμενων έργων δεν πρέπει να μεταβάλλεται ουσιαστικά κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Δυνατότητα μεταβολής υφίσταται, μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που αναφέρονται ρητά στην Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων και εφόσον η μεταβολή δεν προκύπτει από ατέλειες και ελλείψεις της μελέτης, με βάση την οποία δημοπρατήθηκε το έργο.

Ειδικά, η διαχείριση των «επί έλασσον» δαπανών θα ακολουθεί τις προβλέψεις της υφιστάμενης νομοθεσίας (άρθρο 8 παρ. 3 ν. 1418/84, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3481/06,) εφόσον η δυνατότητα χρησιμοποίησής τους αναφέρεται ρητά στη διακήρυξη και τη σύμβαση, με τους ακόλουθους όρους και περιορισμούς:

Δεν επιτρέπεται με τη χρησιμοποίηση των «επί έλασσον» δαπανών:

- να προκαλείται αλλαγή του **«βασικού σχεδίου»** της αρχικής σύμβασης, όπως αυτό περιγράφεται στα συμβατικά τεύχη,
- να θίγεται η πληρότητα, η ποιότητα και η λειτουργικότητα του έργου,
- να καταργείται μια **«ομάδα εργασιών»** της αρχικής σύμβασης,
- να πληρώνονται **νέες εργασίες**, που δεν υπήρχαν στην αρχική σύμβαση,
- να τροποποιούνται οι **προδιαγραφές** του έργου, όπως αυτές περιγράφονται στα συμβατικά τεύχη,
- να προκαλείται αύξηση ή να γίνεται εισαγωγή **νέων συμβατικών δαπανών**, οι οποίες δεν είχαν αποτελέσει αντικείμενο του διαγωνισμού του έργου (π.χ. για το μητρώο έργου, απολογιστικές εργασίες, κ.λ.π.).
- Υπό την προϋπόθεση εφαρμογής των προαναφερθέντων περιορισμών, επιτρέπεται η χρησιμοποίηση των «επί έλασσον» δαπανών, **χωρίς περιορισμό ορίου μεταβολής των εργασιών στο εσωτερικό της αυτής «ομάδας εργασιών», αλλά:**
- με περιορισμό της μεταβολής (αύξησης ή μείωσης) της συμβατικής δαπάνης μιας «ομάδας εργασιών», **έως το 20% της δαπάνης αυτής και ταυτόχρονα**
- με περιορισμό του συνόλου, αθροιστικά, όλων των μετακινήσεων από «ομάδα εργασιών» σε «ομάδα εργασιών» **έως το 10% της δαπάνης της αρχικής σύμβασης του έργου.**

Οι ως άνω ποσοτικοί περιορισμοί δεν ισχύουν στην περίπτωση που επέρχονται μόνο μειώσεις ποσοτήτων (και οικονομικού αντικειμένου) μιας σύμβασης (στο πλαίσιο των προβλέψεων του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου), χωρίς να χρησιμοποιούνται τα εξοικονομούμενα ποσά για την αύξηση των ποσοτήτων άλλων εργασιών της σύμβασης.

Άρθρο 12: Προθεσμία εκτέλεσης του έργου

Η συνολική προθεσμία εκτέλεσης του έργου, ορίζεται σε ..... από την ημέρα υπογραφής της σύμβασης¹⁶.

¹⁶ Μπορεί η έναρξη της προθεσμίας να ορίζεται διαφορετικά, αν λόγω χάρη δεν προβλέπεται η άμεση έναρξη των εργασιών.

Οι αποκλειστικές και ενδεικτικές τιμηματικές προθεσμίες του έργου αναφέρονται στην Ε.Σ.Υ.

Άρθρο 13: Διαδικασία επιλογής Αναδόχου - Σύστημα υποβολής οικονομικών προσφορών

- 13.1 Η επιλογή του Αναδόχου, θα γίνει σύμφωνα με την «ανοικτή διαδικασία» των άρθρων 2 παρ. 11^α και 22 του π.δ.60/ 2007 και υπό τις προϋποθέσεις του Ν.3263/2004.
- 13.2 Η οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων, θα υποβληθεί με το σύστημα ..... του άρθρου 4 παράγραφος ..... του Ν.1418/84 και του άρθρου ..... του Π.Δ.609/85¹⁷.

Κάθε διαγωνιζόμενος μπορεί να υποβάλει μόνο μία οικονομική προσφορά.

Άρθρο 14: Κριτήριο Ανάθεσης – Ανάδειξη Αναδόχου

Κριτήριο για την ανάθεση της σύμβασης είναι η χαμηλότερη τιμή, όπως ειδικότερα ορίζεται στο Ν.3263/2004.

Άρθρο 15: Εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό

- 15.1 Για την έγκυρη συμμετοχή στο διαγωνισμό κατατίθενται από τους διαγωνιζόμενους, κατά τους όρους του άρθρου 23 παρ. 1 του π.δ. 609/85, εγγυητικές επιστολές συμμετοχής, που ανέρχονται σε ποσοστό 2% επί του προϋπολογισμού της υπηρεσίας, χωρίς αναθεώρηση και Φ.Π.Α.¹⁸, ήτοι στο ποσό των ..... ΕΥΡΩ. Οι εγγυητικές επιστολές απευθύνονται είτε στην υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό είτε στο φορέα κατασκευής είτε στον κύριο του έργου και σε περίπτωση διαγωνιζόμενης κοινοπραξίας πρέπει να είναι κοινές υπέρ όλων των μελών της.
- 15.2 Οι εγγυητικές επιστολές αναφέρουν απαραίτητα την επωνυμία του διαγωνιζόμενου νομικού προσώπου (εταιρείας) ή τον τίτλο της Κοινοπραξίας, τον τίτλο του έργου για το οποίο δίδεται η εγγύηση, σαφή παραίτηση του εγγυητή από την ένσταση της διζήσεως μέχρι το παραπάνω ποσό και ανεπιφύλακτη υπόσχεση περί καταβολής του ποσού της εγγύησης, χωρίς καμία ένσταση ή αντίρρηση, μέσα σε πέντε (5) το πολύ εργάσιμες ημέρες από τη σχετική ειδοποίηση, κατά τα αναφερόμενα ειδικότερα στις διατάξεις του άρθρου 23 του Π.Δ. 609/85 και του άρθρου 4 του Ν.3263/2004, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 3559/07 (άρθρο έκτο παρ. 1).
- 15.3 Οι εγγυητικές επιστολές συμμετοχής **δε γίνονται δεκτές**, αν έχουν χρόνο ισχύος μικρότερο των ..... μηνών¹⁹, από την ημερομηνία δημοσίευσής (άρθρο 23 παρ. 2 και 3 του Π.Δ. 609/85), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 4 παρ. 12 του ν 3481/06).
- Οι εγγυητικές επιστολές καταπίπτουν υπέρ του Κυρίου του Έργου, εφόσον συντρέχει νόμιμη περίπτωση.

¹⁷ Ιδιαίτερως επισημαίνεται ότι η παρούσα διακήρυξη αφορά τα συστήματα δημοπράτησης του άρθρου 7 (κυρίως), αλλά και των άρθρων 9 και 11 (εφόσον συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις) του π.δ. 609/85.

¹⁸ Υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 23 παρ. 1 του π.δ. 609/85, μπορεί να οριστεί μέχρι και σε ποσοστό 4% επί του ποσού του προϋπολογισμού.

¹⁹ Ο χρόνος ισχύος της εγγυητικής επιστολής πρέπει να είναι κατά τριάντα τουλάχιστον μέρες μεγαλύτερος από το χρόνο ισχύος της προσφοράς, κατά το άρθρο 19 της παρούσας.

Άρθρο 16: Χορήγηση Προκαταβολής – Ρήτρα πρόσθετης καταβολής (Πριμ)²⁰

16.1 ..... προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στον Ανάδοχο .....

16.2 ..... προβλέπεται η πληρωμή πριμ στην παρούσα σύμβαση .....

Άρθρο 17: Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης του έργου – Όριο ποσοστού έκπτωσης για πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης

Για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης κατά την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3263/2004, που ανέρχεται σε ποσοστό 5%²¹ επί του προϋπολογισμού του έργου, χωρίς τα κονδύλια της αναθεώρησης και του Φ.Π.Α., ήτοι ποσού ..... Ευρώ.

Σε περίπτωση που το ποσοστό έκπτωσης που πρόσφερε στο διαγωνισμό ο ανάδοχος είναι μεγαλύτερο του ορίου ..... %²², υποχρεούται να προσκομίσει για την υπογραφή της σύμβασης επιπλέον **πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης**, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του Ν.3263/2004, το ύψος της οποίας μπορεί να φτάσει και το 35% του προϋπολογισμού.

Σε περίπτωση αναδόχου κοινοπραξίας, οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης είναι πάντοτε κοινές υπέρ όλων των μελών της, όπως ορίζεται στο άρθρο 35 παρ. 2 του Π.Δ. 609/85.

Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή του αναδόχου από ένα ή περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα, ανεξαρτήτως του ύψους των.

Άρθρο 18: Ημερομηνία λήξης της προθεσμίας παραλαβής των προσφορών

Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας παραλαβής των προσφορών στο διαγωνισμό, ορίζεται η ....., ημέρα Τρίτη. Ωρα λήξης της υποβολής προσφορών ορίζεται η 10:00 π.μ.

Αν για οποιονδήποτε λόγο δε διεξαχθεί η δημοπρασία την προαναφερθείσα ημερομηνία ή, αν διεξαχθεί μεν αλλά δεν κατατεθεί καμιά προσφορά, θα διενεργηθεί σε νέα ημερομηνία που θα καθορίσει με πράξη της η Προϊσταμένη Αρχή²³ και η οποία θα γνωστοποιηθεί με .....²⁴ πέντε (5) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν τη νέα ημερομηνία, σε όσους έλαβαν τεύχη του διαγωνισμού και την ίδια ώρα (10:00 π.μ.). Η ίδια διαδικασία μπορεί να επαναληφθεί και δεύτερη φορά με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις.

Σημειώνεται ότι στις νέες αυτές ημερομηνίες μπορούν να ζητήσουν και να λάβουν τεύχη του διαγωνισμού και να συμμετάσχουν σ' αυτόν ενδιαφερόμενοι που δεν εκδήλωσαν ενδιαφέρον την προηγούμενη φορά, εφόσον είναι δυνατή η τήρηση της προθεσμίας της παρ. 2.1 της παρούσας, ήτοι η λήψη των απαραίτητων τευχών της δημοπρασίας έξι τουλάχιστον (ημερολογιακές) ημέρες πριν την ημέρα του διαγωνισμού (η ημέρα αυτή δεν προσμετράται).

Άρθρο 19: Χρόνος ισχύος προσφορών

²⁰ Εφόσον συντρέχει περίπτωση, κατά το άρθρο 37 του π.δ.609/85.

²¹ Και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις μέχρι ποσοστό 10%.

²² 12% ή 15 % αν το έργο εκτελεστεί σε νησιωτικό νομό, ο προϋπολογισμός του είναι μικρότερος του ανώτατου ορίου της 2^{ης} τάξης και η διαγωνιζόμενη επιχείρηση έχει την έδρα της στο νομό αυτό (βλέπετε σχετικά τα οριζόμενα στην υπουργική απόφαση που καθορίζει το όριο) ή το καθοριζόμενο από την υπηρεσία στις κατηγορίες έργων για τις οποίες δεν έχει εγκριθεί ενιαίο τιμολόγιο.

²³ Η οποία δεν είναι απαραίτητο να είναι και πάλι Τρίτη.

²⁴ Ορίζεται το μέσον, π.χ. ΦΑΞ.

Κάθε υποβαλλόμενη προσφορά δεσμεύει το συμμετέχοντα στο διαγωνισμό κατά τη διάταξη του άρθρου 23 παρ. 2 του π.δ. 609/85, όπως ισχύει, για διάστημα εννιά μηνών²⁵, από την ημερομηνία υποβολής των προσφορών.

Άρθρο 20: Δημοσιότητα - Δαπάνες δημοσίευσης

Περίληψη της Διακήρυξης αυτής θα δημοσιευθεί κατά την παρ. 5 του άρθρου 4 του π.δ. 609/85, στο τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβέρνησης και στον Ελληνικό Τύπο, σύμφωνα και με το νόμο 3548/2007.

Προκήρυξη σύμβασης συνταγμένη κατά το σχετικό τυποποιημένο έντυπο του Κανονισμού ΕΚ 1564/2005 της Επιτροπής, θα αποσταλεί για δημοσίευση στις ..... στην Υπηρεσία Επίσημων Δημοσιεύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα έξοδα των εκ του νόμου απαραίτητων δημοσιεύσεων της διακήρυξης της δημοπρασίας βαρύνουν τον Ανάδοχο και εισπράττονται με τον πρώτο λογαριασμό πληρωμής του έργου. Τα έξοδα δημοσιεύσεων των τυχόν προηγούμενων διαγωνισμών για το ίδιο έργο, καθώς και τα έξοδα των μη απαραίτητων εκ του νόμου δημοσιεύσεων, βαρύνουν τον κύριο του έργου και καταβάλλονται από τις πιστώσεις του έργου.

²⁵ Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 12 του ν. 3481 /06, που τροποποίησε τις διατάξεις του άρθρου 23 του π.δ. 609/85.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Άρθρο 21: Δικαιούμενοι συμμετοχής στο διαγωνισμό

Στο διαγωνισμό δικαιούνται να συμμετάσχουν:

21.1 Μεμονωμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις:

- α. Εγγεγραμμένες στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων που τηρείται στη Γ.Γ.Δ.Ε. του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., εφόσον ανήκουν στην ..... τάξη για έργα κατηγορίας .....
- β. Προερχόμενες από κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ) ή από κράτη που έχουν υπογράψει την συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Σ.Δ.Σ.) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε.), στα οποία τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, εφόσον είναι εγγεγραμμένες σε αυτούς και σε τάξη και κατηγορία αντίστοιχη με τις καλούμενες του Ελληνικού Μητρώου Μ.Ε.Ε.Π.
- γ. Προερχόμενες από ως ανωτέρω β' κράτη, στα οποία δεν τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, εφόσον αποδεικνύουν ότι έχουν εκτελέσει έργα παρόμοια με το δημοπρατούμενο, από ποιοτική και ποσοτική άποψη.

21.2 Κοινοπραξίες Εργοληπτικών Επιχειρήσεων των παραπάνω περιπτώσεων α, β και γ σε οποιονδήποτε συνδυασμό μεταξύ τους, υπό τους όρους του άρθρου 2 παρ. 7 του π.δ. 609/85 (Κοινοπραξία στην ίδια κατηγορία) και υπό τον όρο ότι κάθε Εργοληπτική Επιχείρηση θα συμμετέχει στο κοινοπρακτικό σχήμα με ποσοστό όχι μικρότερο του 25% της καλούμενης κατηγορίας.

21.3 Κοινοπραξίες εργοληπτικών επιχειρήσεων για την κάλυψη των διάφορων κατηγοριών των εργασιών του έργου υπό τους όρους της παρ. 3 του άρθρου 2 του π.δ. 609/85. Το ποσοστό συμμετοχής της κάθε επιχείρησης στο κοινοπρακτικό σχήμα προκύπτει από τον προϋπολογισμό της κατηγορίας για την οποία αυτή συμμετέχει και δεν είναι απαραίτητο να αναγράφεται. Κατηγορία εργασιών με ποσοστό κάτω του 10% του προϋπολογισμού του έργου (χωρίς αναθεώρηση και Φ.Π.Α.), εφόσον δεν καλείται στη δημοπρασία, αθροίζεται στον προϋπολογισμό της μεγαλύτερης κατηγορίας.

21.4 Κοινοπραξίες εργοληπτικών επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στην τάξη ..... του Μ.Ε.Ε.Π. για έργα κατηγορίας ..... με τις προϋποθέσεις της παρ. 41 του άρθρου 16 του ν. 1418/84, όπως ισχύει (αναβάθμιση ορίου λόγω κοινοπραξίας)²⁶.

21.5 Κάθε εργοληπτική επιχείρηση συμμετέχει είτε μεμονωμένα είτε ως μέλος ενός κοινοπρακτικού σχήματος. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις για τη συμμετοχή εργοληπτικών επιχειρήσεων σε διαγωνισμούς για την κατασκευή Δημοσίων Έργων.

Άρθρο 22: Επαγγελματικά προσόντα

Κάθε Εργοληπτική Επιχείρηση που μετέχει στον διαγωνισμό μεμονωμένα ή ως μέλος Κοινοπραξίας οφείλει να διαθέτει τα παρακάτω επαγγελματικά προσόντα:

1. Να μη βρίσκεται σε πτώχευση, εκκαθάριση, αναγκαστική διαχείριση ή, προκειμένου περί αλλοδαπών, σε οποιαδήποτε άλλη ανάλογη κατάσταση, που

²⁶ Εφόσον συντρέχει περίπτωση.

προκύπτει από μια παρόμοια διαδικασία, η οποία προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία του Κράτους προέλευσής της.

2. Να μην έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα οι διαχειριστές σε περίπτωση ομόρρυθμων (Ο.Ε.), ετερόρρυθμων (Ε.Ε.) και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), ο πρόεδρος και ο διευθύνων σύμβουλος σε περίπτωση ανώνυμης εταιρείας (Α.Ε.), τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν τη διοίκησή του σε κάθε άλλη περίπτωση και τα αντίστοιχα κατά το δικαίωμα της αλλοδαπής επιχείρησης πρόσωπα για α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, κατά το άρθρο 2 παρ.1 της κοινής δράσης της αριθμ. 98/773/ΔΕΥ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, β) δωροδοκία, κατά το άρθρο 3 της πράξης του Συμβουλίου της 26^{ης} Μαΐου 1997 (21) και στο άρθρο 3 παρ.1 της κοινής δράσης αριθμ. 98/742/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, γ) απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, δ) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, κατά το άρθρο 1 της αριθμ. 91./308/ΕΟΚ οδηγίας του Συμβουλίου, για την πρόληψη χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ε) υπεξαίρεση (375 Π.Κ), στ) απάτη (386-388 Π.Κ.), ζ) εκβίαση (385 Π.Κ.), η) πλαστογραφία (216-218 Π.Κ.), θ) ψευδορκία (224 Π.Κ.), ι) δωροδοκία (235-237 Π.Κ.), κ) δόλια χρεοκοπία (398 Π.Κ.).

Τα υπό α'-δ' αδικήματα έχουν ως συνέπεια τον αποκλεισμό του υποψηφίου σε κάθε περίπτωση, ενώ τα υπό ε'-κ', μόνο αν σχετίζονται με την άσκηση του επαγγέλματος του εργολήπτη.

3. Να έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, όσον αφορά στην καταβολή των εισφορών Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με την ισχύουσα Ελληνική νομοθεσία (εφόσον είναι ημεδαπή ή αλλοδαπή μεν αλλά που έχει ήδη αναπτύξει δραστηριότητα στην Ελλάδα) ή σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένη.
4. Να έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, όσον αφορά στην καταβολή των φόρων, σύμφωνα με την ισχύουσα Ελληνική Νομοθεσία (σε περίπτωση που είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα) ή σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένη.
5. Να μην έχει διαπράξει πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο της επιβλήθηκε ποινή που της στερεί το δικαίωμα συμμετοχής σε δημοπρασίες δημοσίων έργων (και καταλαμβάνει τη συγκεκριμένη δημοπρασία).

6. Χρηματοδοτική και Οικονομική Ικανότητα²⁷

.....
 ...
 .....

7. Τεχνική ικανότητα²⁸.

Ίθεται υπό την έννοια της πιστοληπτικής (δανειοληπτικής) ικανότητας, μόνο όταν, κατά τη διάταξη του άρθρου 4 τελ. εδάφιο του π.δ. 609/85, δημοπρατείται έργο με συνολικό προϋπολογισμό ανώτερο της 4^{ης} τάξης του Π. (χωρίς αναθεώρηση και Φ.Π.Α.).

.....
.....

Άρθρο 23: Δικαιολογητικά

Κάθε Εργοληπτική Επιχείρηση που συμμετέχει στη δημοπρασία, μεμονωμένα ή ως μέλος Κοινοπραξίας, οφείλει να αποδείξει ότι πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 21 και ότι διαθέτει τα προσόντα του άρθρου 22, προσκομίζοντας πρωτότυπα ή νομίμως επικυρωμένα (κατά το άρθρο 11 του ν. 2690/99 – ΦΕΚ Α' 45) αντίγραφα τους, τα παρακάτω δικαιολογητικά:

23.1 Δικαιολογητικά επαγγελματικής εγγραφής

- α. Προκειμένου περί Εργοληπτικής Επιχείρησης εγγεγραμμένης στο Μ.Ε.Ε.Π., πιστοποιητικό εγγραφής σε αυτό, στην τάξη και κατηγορία που ορίζεται στο άρθρο 21 της παρούσας.
- β. Προκειμένου περί Εργοληπτικής Επιχείρησης προερχόμενης από κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ., ή από κράτος που έχει υπογράψει την Σ.Δ.Σ. του Π.Ο.Ε., όπου τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, επικυρωμένο από την αρμόδια αρχή πιστοποιητικό εγγραφής στους καταλόγους, σε τάξη και κατηγορία όπως ορίζεται στο άρθρο 21 της παρούσας, συνταγμένο σύμφωνα με το άρθρο 50 του π.δ. 60/2007.
- γ. Προκειμένου περί Εργοληπτικής Επιχείρησης προερχόμενης από κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ. ή από κράτος που έχει υπογράψει την Σ.Δ.Σ. του Π.Ο.Ε., όπου δεν τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, απαιτείται βεβαίωση εγγραφής στο επαγγελματικό μητρώο της χώρας προέλευσής της, σύμφωνα με το άρθρο 44 του π.δ. 60/2007.
Τα δικαιολογητικά επαγγελματικής εγγραφής προκειμένου να γίνουν αποδεκτά, θα πρέπει να ισχύουν κατά την ημερομηνία λήξης της παραλαβής των προσφορών.

23.2 Δικαιολογητικά επαγγελματικής και τεχνικής καταλληλότητας

- 23.2.1 Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.Ε.Π. θα προσκομίσουν «Ενημερότητα Πτυχίου» για χρήση σε δημοπρασίες, σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά υπουργική απόφαση. Η Ενημερότητα Πτυχίου **επί ποινή αποκλεισμού**, πρέπει να είναι σε ισχύ κατά την ημερομηνία λήξης της παραλαβής των προσφορών. Στην περίπτωση που η φορολογική ή η ασφαλιστική ενημερότητα που αναγράφονται στην Ενημερότητα Πτυχίου έχουν λήξει, προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση (του μεμονωμένου υποψήφιου ή του μέλους της υποψήφιας κοινοπραξίας) ότι ο συμμετέχων είναι ασφαλιστικά και

---

²⁸ Συμπληρώνεται οπωσδήποτε για τις αλλοδαπές εργοληπτικές επιχειρήσεις, που προέρχονται από χώρες της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. ή της Σ.Δ.Σ. του Π.Ο.Ε., στις οποίες δεν τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, προκειμένου να ελεγχθεί ότι έχουν πράγματι την τεχνική ικανότητα να εκτελέσουν το υπό ανάθεση έργο (σχετικά βλέπετε άρθρο 46 του π.δ. 60/2007). Επίσης, μπορεί να τίθενται απαιτήσεις τεχνικής ικανότητας και για τις ημεδαπές εργοληπτικές επιχειρήσεις (αντίστοιχες με αυτές που τίθενται για τις αλλοδαπές), κατόπιν σχετικής εγκριτικής απόφασης του Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., κατά τη διάταξη του άρθρου 42 παρ. 9 του ν. 3316/2005. Στην περίπτωση αυτή να αναφέρεται η εγκριτική απόφαση.

φορολογικά ενήμερος κατά την ημέρα του διαγωνισμού και ότι είναι σε θέση να αποδείξει την ενημερότητα αυτή εφόσον αναδειχθεί μειοδότης. Ειδικά για την ασφαλιστική ενημερότητα του ΤΣΜΕΔΕ προσκομίζονται τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 27 του ν. 3518/06 (Α' 272) επιπλέον της Ενημερότητας Πτυχίου.

- 23.2.2** Οι αλλοδαπές εργοληπτικές επιχειρήσεις υποχρεούνται να προσκομίσουν τα παρακάτω δικαιολογητικά:
- α.** Για την περίπτωση 1: Πιστοποιητικό εκδιδόμενο από δικαστική ή διοικητική αρχή της χώρας καταγωγής ή της χώρας προέλευσης, από το οποίο εμφανίζεται ότι πληρούνται οι απαιτήσεις αυτές.
  - β.** Για την περίπτωση 2: Απόσπασμα ποινικού μητρώου ή ανάλογο έγγραφο Δικαστικής Αρχής της χώρας προέλευσης, που αφορά τους διαχειριστές σε περίπτωση ομόρρυθμων (Ο.Ε.), ετερόρρυθμων (Ε.Ε.) και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), τον πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο σε περίπτωση ανώνυμης εταιρείας (Α.Ε.), τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν τη διοίκησή του σε κάθε άλλη περίπτωση και τα αντίστοιχα κατά το δίκαιο της αλλοδαπής επιχείρησης πρόσωπα. Σε περίπτωση που το απόσπασμα ποινικού μητρώου δεν είναι λευκό, θα υποβάλλεται ένορκη βεβαίωση ενώπιον δικαστικής αρχής ή Συμβολαιογράφου, περί των αδικημάτων που αφορούν οι καταδίκες που είναι γραμμένες στο μητρώο. Αν κάποια από τις καταδίκες αφορά τα αδικήματα που προκαλούν αποκλεισμό των υποψηφίων, προσκομίζεται η καταδικαστική απόφαση προκειμένου να διαπιστωθεί αν το αδίκημα αφορά την άσκηση του επαγγέλματος του διαγωνιζόμενου. Η ένορκη βεβαίωση διατηρεί την ισχύ της για όσο χρόνο αντιστοιχεί στο περιεχόμενο του ποινικού μητρώου.
- 23.2.3** γ. Για την περίπτωση 3: Πιστοποιητικά εκδιδόμενα από την αρμόδια αρχή του κράτους εγκατάστασης ή του ελληνικού κράτους, περί του ότι έχουν εκπληρωθεί οι υποχρεώσεις της Εργ. Επιχειρ., όσον αφορά στην καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία ή και τη νομοθεσία του κράτους εγκατάστασης. Τα πιστοποιητικά αφορούν τόσο την ίδια την εργοληπτική επιχείρηση, όσο και τις Κοινοπραξίες στις οποίες τυχόν συμμετέχει, καθώς και κάθε σύμβαση έργου που εκτελεί (παρ. 9 άρθρο 4 του Ν. 1418/84) στην Ελλάδα. Ειδικά για την ασφαλιστική ενημερότητα του ΤΣΜΕΔΕ προσκομίζονται τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 27 του ν. 3518/06 (Α' 272).
- δ.** Για την περίπτωση 4: Εφόσον η Εργοληπτική Επιχείρηση φορολογείται στην Ελλάδα, αποδεικτικά ενημερότητας για χρέη προς το ελληνικό δημόσιο, που αφορούν τόσο την ίδια όσο και τις Κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει (παρ.9 αρ.4 του 1418/84). Σε περίπτωση που η Εργοληπτική Επιχείρηση δε φορολογείται στην Ελλάδα, σχετική βεβαίωση αρμόδιας ελληνικής αρχής ή υπεύθυνη δήλωση περί του γεγονότος αυτού και ταυτόχρονα αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας αρμόδιας αρχής της χώρας εγκατάστασής της.
  - ε.** Για την περίπτωση 5: Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της εργοληπτικής επιχείρησης ότι δεν της επιβλήθηκε για πειθαρχικό παράπτωμα

ποινή η οποία της στερεί το δικαίωμα συμμετοχής στη δημοπρασία (η ενημερότητα πτυχίου καλύπτει το δικαιολογητικό).

Αν σε κάποιο κράτος δεν εκδίδονται τα παραπάνω α έως δ έγγραφα ή πιστοποιητικά, μπορεί να αντικατασταθούν με ένορκη βεβαίωση (εκδοθείσα εντός των έξι μηνών που προηγούνται της ημερομηνίας δημοπράτησης) ή όπου δεν προβλέπεται, από υπεύθυνη δήλωση. **Αν διαπιστωθεί με οποιονδήποτε τρόπο ότι, στην εν λόγω χώρα εκδίδονται τα υπόψη πιστοποιητικά, η προσφορά του διαγωνιζόμενου είναι απαράδεκτη.**

στ. Για τις εργολ. επιχειρήσεις της παραγράφου 21.1.γ: Κατάλογο εκτελεσμένων έργων κατά την τελευταία πενταετία συνοδευόμενο από πιστοποιητικά καλής εκτέλεσής τους, από τα οποία στοιχεία αποδεικνύεται ότι έχουν εκτελέσει παρόμοια ποιοτικά και ποσοτικά έργα με το δημοπρατούμενο. Τα πιστοποιητικά αυτά αναφέρουν την αξία, το χρόνο και τον τόπο εκτέλεσης των έργων και διευκρινίζουν αν τα έργα εκτελέστηκαν κατά τους κανόνες της τέχνης και αν περατώθηκαν κανονικά.

Αλλοδαπές εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγεγραμμένες σε επίσημους καταλόγους αναγνωρισμένων εργοληπτών της χώρας τους, κατά την έννοια του άρθρου 50 του π.δ. 60/2007, απαλλάσσονται της υποχρέωσης υποβολής των δικαιολογητικών εκείνων, που μνημονεύει το πιστοποιητικό εγγραφής τους.

Όλα τα ανωτέρω (α) έως και (ε) στοιχεία, προκειμένου να είναι παραδεκτή η προσφορά του διαγωνιζόμενου, θα πρέπει να βρίσκονται σε ισχύ κατά την ημερομηνία λήξης της παραλαβής των προσφορών. Αν στις ειδικές διατάξεις που διέπουν την έκδοσή τους, δεν προβλέπεται χρόνος ισχύος των δικαιολογητικών, θεωρούνται έγκυρα εφόσον φέρουν ημερομηνία έκδοσης εντός των έξι μηνών που προηγούνται της ημερομηνίας λήξης της παραλαβής των προσφορών. Οι ένορκες βεβαιώσεις, που τυχόν προσκομίζονται για αναπλήρωση δικαιολογητικών, πρέπει επίσης να φέρουν ημερομηνία εντός των έξι μηνών που προηγούνται της δημοπράτησης.

Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται σε πρωτότυπα ή (κατ' επιλογή του διαγωνιζόμενου) σε νόμιμα επικυρωμένα φωτοαντίγραφα (κατά τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 2690/99 όπως ισχύει).

Αντί επικύρωσης των φωτοαντιγράφων αρκεί η υποβολή (μαζί με τα φωτοαντίγραφα μέσα στο φάκελο δικαιολογητικών) υπεύθυνης δήλωσης του νόμιμου εκπροσώπου της διαγωνιζόμενης επιχείρησης περί του ότι τα υποβαλλόμενα στοιχεία είναι φωτοαντίγραφα του πρωτοτύπου.

Η υπεύθυνη δήλωση πρέπει να αναφέρει, επί ποινή απαραδέκτου, ένα προς ένα τα δικαιολογητικά των οποίων βεβαιώνεται η ακρίβεια, χωρίς να απαιτείται αναφορά σε προσδιοριστικά της ταυτότητας των εγγράφων στοιχεία (αρ. πρωτ. ημερομηνία έκδοσης κ.λπ.).

Τα πιστοποιητικά που εκδίδονται από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) θεωρούνται πρωτότυπα. Ειδικά το αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας των ελληνικών αρχών (όταν προσκομίζεται ιδιαίτερα και δεν καλύπτεται από την ενημερότητα πτυχίου) υποβάλλεται σε πρωτότυπο ή φωτοαντίγραφο θεωρημένο από αρμόδιο υπάλληλο της αρχής που διεξάγει το διαγωνισμό. Το

θεωρημένο φωτοαντίγραφο έχει τον ίδιο χρόνο ισχύος όπως και το πρωτότυπο (απόφ. Υπουργού Οικονομικών 1109793/6134-11/0016/ΠΟΛ.1223/24.11.1999, Φ.Ε.Κ. 2134 Β', όπως ισχύει).

Επισημαίνεται ότι τα μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού δεν επικυρώνουν φωτοαντίγραφα των δικαιολογητικών των διαγωνιζομένων κατά ή μετά το διαγωνισμό, εκτός της βεβαίωσης εγγραφής στο ΜΕΕΠ. Όλα τα δικαιολογητικά πρέπει να περιέχονται στο φάκελο των δικαιολογητικών και να είναι ήδη επικυρωμένα με νόμιμο τρόπο, κατά την υποβολή του φακέλου. Τα δικαιολογητικά παραμένουν στο φάκελο και δε νοείται επίδειξη και απόσυρσή τους από τους διαγωνιζόμενους.

Εφόσον διαπιστωθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο ότι ο διαγωνιζόμενος υπέβαλε ψευδή δήλωση κατά την παροχή σημαντικών πληροφοριών που ζητούνται στον εν λόγω διαγωνισμό, **αποκλείεται**.

23.3 Δικαιολογητικά Χρηματοδοτικής και Οικονομικής Ικανότητας

Βεβαίωση τράπεζας για τη δανειοληπτική ικανότητα της διαγωνιζόμενης εργοληπτικής επιχείρησης, ημεδαπής ή αλλοδαπής²⁹. Κρίνεται επαρκής ως απόδειξη πιστοληπτικής ικανότητας, έγγραφο τράπεζας που δηλώνει ότι συνεργάζεται με υποψήφιο και θα εξετάσει αίτησή του για χρηματοδότηση, με ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 10% τουλάχιστον του προϋπολογισμού του έργου (χωρίς Φ.Π.Α.), αν και εφόσον αναδειχθεί ανάδοχος. Σε περίπτωση κοινοπραξίας η απαιτούμενη δανειοληπτική ικανότητα πρέπει να αποδεικνύεται στο πρόσωπο μιας τουλάχιστον από τις κοινοπρακτούσες επιχειρήσεις ή σωρευτικά σε όλες τις επιχειρήσεις.

23.4 Δικαιολογητικά Τεχνικής Ικανότητας³⁰

Άρθρο 24 : Περιεχόμενο Φακέλου Προσφοράς

Ο φάκελος προσφοράς(προσφορά) των διαγωνιζομένων περιλαμβάνει, επί ποινή αποκλεισμού, φάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής και σφραγισμένο φάκελο Οικονομικής Προσφοράς, σύμφωνα με τα κατωτέρω:

²⁹ *Η υποχρέωση αυτή υφίσταται σε κάθε περίπτωση, εφόσον δημοπρατείται έργο μεγαλύτερο του ανωτάτου ορίου της 4^{ης} τάξης του Μ.Ε.Ε.Π. (βλέπετε άρθρο 17 παρ. 4 τελ. εδάφιο του π.δ. 609/85).*

Σε περίπτωση Κοινοπραξίας η απαιτούμενη δανειοληπτική ικανότητα πρέπει να συντρέχει στο πρόσωπο μιας τουλάχιστον από τις κοινοπρακτούσες εργολ. Επιχειρήσεις. (δεν πρέπει να ζητείται από όλες τις κοινοπρακτούσες, γιατί θεωρείται υπερβολική και αντικοινοτική απαίτηση).

³⁰ *Τα δικαιολογητικά τεχνικής ικανότητας ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 46 του π.δ. 60/2007 και αφορούν τις αλλοδαπές Εργ. Επιχειρ., που δεν είναι γραμμένες σε επίσημο κατάλογο αναγνωρισμένων εργοληπτών. Μπορεί να τεθεί και για τις ελληνικές Εργ. Επιχ., μόνο αν υφίσταται εγκριτική απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Σε περίπτωση Κοινοπραξίας η τεχνική ικανότητα πρέπει να αποδεικνύεται στο πρόσωπο μιας τουλάχιστον από τις κοινοπρακτούσες εργοληπτικές επιχειρήσεις.*

- 24.1 Ο φάκελος των δικαιολογητικών συμμετοχής περιέχει επί ποινή αποκλεισμού όλα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο άρθρο 23 και επιπλέον (επίσης επί ποινή αποκλεισμού):**
1. Τις εγγυητικές επιστολές συμμετοχής του άρθρου 15 της παρούσας.
  2. Το Φ.Ε.Κ. ίδρυσης και τις τροποποιήσεις του (για διαγωνιζόμενους με μορφή Α.Ε. και Ε.Π.Ε.), επικυρωμένο αντίγραφο ή απόσπασμα του καταστατικού του διαγωνιζόμενου και των έγγραφων τροποποιήσεών του (για Ο.Ε. και Ε.Ε.). Στοιχεία και έγγραφα από τα οποία πρέπει να προκύπτουν τα μέλη του Δ.Σ., ο εκπρόσωπος της Εργ.Επ., τα υπόλοιπα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να δεσμεύουν με την υπογραφή τους την Εργ. Επ. και τα έγγραφα της νομιμοποίησης αυτών, αν αυτό δεν προκύπτει ευθέως από το καταστατικό, αναλόγως με τη νομική μορφή των εταιρειών. Όταν οι διαγωνιζόμενοι προσκομίζουν **Ενημερότητα Πτυχίου**, τα δικαιολογητικά της παρ. 24.1.2 δεν προσκομίζονται εκτός και αν είναι απαραίτητα για τη νομιμοποίηση της υπογραφής προσώπου που δεν προκύπτει από την Ενημερότητα Πτυχίου (λόγω μεταγενέστερης αλλαγής στα πρόσωπα που δεσμεύουν με την υπογραφή τους την εργοληπτική επιχείρηση).
  3. Απόφαση του αρμόδιου, κατά το καταστατικό, οργάνου της Εργ.Επ., περί συμμετοχής στη συγκεκριμένη δημοπρασία. Δε θα γίνονται δεκτές αποφάσεις που αφορούν γενικά τη συμμετοχή σε δημοπρασίες. Σε περίπτωση Κοινοπραξίας, ιδιωτικό συμφωνητικό για τη σύστασή της και τα ποσοστά συμμετοχής των κοινοπρακτούντων μελών (εφόσον προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις ελάχιστα ποσοστά συμμετοχής σε κοινοπραξία) και δήλωση των νόμιμων εκπροσώπων των κοινοπρακτούντων ότι σε περίπτωση ανάληψης του έργου θα ορίσουν κοινό εκπρόσωπο με συμβολαιογραφική πράξη, κατά το άρθρο 35 παρ. 4 του π.δ. 609/85.
  4. Τα στοιχεία της νομιμοποίησης του φυσικού προσώπου που υποβάλλει την προσφορά για λογαριασμό της εργοληπτικής επιχείρησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 16 παρ. 43 του ν. 1418/84, όπως ισχύει (ήτοι του νόμιμου εκπροσώπου ή εξουσιοδοτημένου ομόρρυθμου εταίρου σε περίπτωση Ο.Ε. και Ε.Ε., του εξουσιοδοτημένου διαχειριστή σε περίπτωση Ε.Π.Ε. και του εξουσιοδοτημένου μέλους του Δ.Σ. σε περίπτωση Α.Ε.), εφόσον η νομιμοποίηση δεν προκύπτει σαφώς από την Ενημερότητα Πτυχίου ή τα δικαιολογητικά εν γένει της παρ. 24.1.2. Σε περίπτωση Κοινοπραξίας υποβάλλονται στοιχεία νομιμοποίησης των εκπροσώπων των κοινοπρακτουσών επιχειρήσεων, αν την προσφορά καταθέτουν όλοι μαζί οι κοινοπρακτούντες, ή συμβολαιογραφικό έγγραφο διορισμού του κοινού εκπροσώπου της Κοινοπραξίας.
  5. Δικαιολογητικά **Ονομαστικοποίησης μετοχών** (αφορά ανώνυμες εταιρείες και έργα προϋπολογισμού πάνω από το εκάστοτε προβλεπόμενο όριο). Εξαιρούνται της υποχρέωσης αυτής οι εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο της χώρας εγκατάστασής τους και υποβάλλουν περί τούτου υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου τους. Κατά τα λοιπά προσκομίζονται τα ακόλουθα στοιχεία :
    - α) **Οι επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.Ε.Π.,** προσκομίζουν αναλυτική κατάσταση με τα στοιχεία των μετόχων της

εταιρείας και τον αριθμό των μετοχών κάθε μετόχου (μετοχολόγιο), όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας, το πολύ τριάντα εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα υποβολής της προσφοράς.

β) Οι αλλοδαπές επιχειρήσεις, εφόσον έχουν κατά το δίκαιο της έδρας τους ονομαστικές μετοχές, προσκομίζουν :

αα) πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής του κράτους της έδρας, από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές είναι ονομαστικές.

ββ) αναλυτική κατάσταση μετόχων, με αριθμό των μετοχών του κάθε μετόχου, όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας με ημερομηνία το πολύ 30 εργάσιμες ημέρες πριν την υποβολή της προσφοράς.

γγ) Κάθε άλλο στοιχείο από το οποίο να προκύπτει η ονομαστικοποίηση μέχρι φυσικού προσώπου των μετοχών, που έχει συντελεστεί τις τελευταίες 30 (τριάντα) εργάσιμες ημέρες πριν την υποβολή της προσφοράς.

Τα δικαιολογητικά αυτά προσκομίζονται στην αναθέτουσα αρχή και πριν τη σύναψη της σύμβασης επικαιροποιημένα κατά τον ίδιο τρόπο.

γ) Οι αλλοδαπές επιχειρήσεις, που δεν έχουν κατά το δίκαιο της χώρας στην οποία έχουν την έδρα τους ονομαστικές μετοχές, υποβάλλουν :

αα) Βεβαίωση περί μη υποχρέωσης ονομαστικοποίησης των μετοχών από αρμόδια αρχή, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη, διαφορετικά προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του διαγωνιζόμενου.

ββ) Έγκυρη και ενημερωμένη κατάσταση μετόχων που κατέχουν τουλάχιστον 1% των μετοχών.

γγ) Αν δεν τηρείται τέτοια κατάσταση, προσκομίζεται σχετική κατάσταση μετόχων (με 1%), σύμφωνα με την τελευταία Γενική Συνέλευση, αν οι μέτοχοι αυτοί είναι γνωστοί στην εταιρεία.

δδ) Αν δεν προσκομισθεί κατάσταση κατά τα ανωτέρω, η εταιρεία αιτιολογεί τους λόγους που οι μέτοχοι αυτοί δεν της είναι γνωστοί. Η Επιτροπή του Διαγωνισμού δε μπορεί να κρίνει την επάρκεια της αιτιολόγησης, αν όμως επιδείξει τη δυνατότητα απόκτησης ή σύνταξης της κατάστασης αυτής τότε η επιχείρηση αποκλείεται.

Τα ανωτέρω **υπό β) και γ) έγγραφα** πρέπει να συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση και όσα εξ αυτών προέρχονται από δημόσιες αρχές, να είναι επικυρωμένα από αρμόδια αρχή της χώρας εγκατάστασης.

6. Τα απαιτούμενα .....³¹ μηχανόσημα του ΤΣΜΕΔΕ (υπολογιζόμενα με βάση τον προϋπολογισμό του έργου, χωρίς Φ.Π.Α.) ή πρωτότυπο ισόποσο γραμμάτιο είσπραξης αγοράς ενσήμων Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. (επ' ονόματι του διαγωνιζόμενου). Η οποιαδήποτε υποδιαίρεση του μηχανόσημου καλύπτεται με ακέραιο μηχανόσημο.

24.2 Ο σφραγισμένος φάκελος «Οικονομικής Προσφοράς» περιέχει συμπληρωμένο το έντυπο Οικονομικής Προσφοράς της Υπηρεσίας.

Το έντυπο της Οικονομικής Προσφοράς υπογράφεται, επί ποινή αποκλεισμού, από το νόμιμο εκπρόσωπο της εργοληπτικής επιχείρησης ή της Κοινοπραξίας και όλες οι σελίδες μονογράφονται από τον ίδιο (μονογραφές που τυχόν λείπουν συμπληρώνονται μετά το άνοιγμα των προσφορών. Ακόμα κι αν αρνηθεί να τα μονογράψει ο διαγωνιζόμενος, τα μονογράφει η Ε.Δ. – άρθρο 17 παρ. 5 του

³¹ Τίθεται απ' την υπηρεσία ο συγκεκριμένος αριθμός των μηχανόσημων προκειμένου να αποφεύγονται αμφισβητήσεις από διαφορετικούς υπολογισμούς των συμμετεχόντων.

π.δ. 609/85). Επίσης, εφόσον λείπουν, συμπληρώνονται από τον προσφέροντα μετά το άνοιγμα των προσφορών τα ονοματεπώνυμα των προσφερόντων και οι σφραγίδες των επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση οι ελλείψεις αυτές δε θεωρούνται λόγος αποκλεισμού από τη δημοπρασία.

Επισημαίνεται ότι:

- α) αποκλείονται από το διαγωνισμό προσφορές, στις οποίες δεν αναγράφεται **έστω και ένα επιμέρους ποσοστό έκπτωσης** ομάδας εργασιών του εντύπου της οικονομικής προσφοράς ή **το ενιαίο ποσοστό έκπτωσης** στο σύστημα του άρθρου 6 του Π.Δ.609/85, **ολογράφως και αριθμητικώς.**
- β) η **ολόγραφη αναγραφή των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης υπερισχύει της αντίστοιχης αριθμητικής**³².
- γ) Αν παρουσιαστούν **ελλείψεις** στην αναγραφή των στοιχείων της οικονομικής προσφοράς (πλην εκείνων που επιφέρουν αποκλεισμό), **διαφορές** μεταξύ της ολόγραφης και της αριθμητικής τιμής ή **λογιστικά σφάλματα** στα αθροίσματα, τα γινόμενα ή τη στρογγυλοποίηση, η **Επιτροπή Διαγωνισμού διορθώνει** τα σφάλματα και αναγράφει την ορθή οικονομική προσφορά.

³² Τα παραπάνω αναφέρονται στο σύστημα υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του π.δ. 609/85. Σε περίπτωση που εφαρμόζεται άλλο σύστημα οι σχετικοί όροι προσαρμόζονται ανάλογα.

Άρθρο 25: Υπεργολαβία³³

- 25.1** Οι διαγωνιζόμενοι είναι υποχρεωμένοι να αναθέσουν, εφόσον αναδειχθούν ανάδοχοι, τμήμα του έργου που αντιστοιχεί σε ποσοστό εργασιών .....³⁴ της συνολικής αξίας των εργασιών του έργου, σε εργοληπτική επιχείρηση, με σύμβαση υπεργολαβίας, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3481/2006.
- 25.2** Για την έγκυρη συμμετοχή στο διαγωνισμό οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να υποδείξουν τον υπεργολάβο στον οποίο θα αναθέσουν την υπεργολαβική σύμβαση προσκομίζοντας υπεύθυνη δήλωση του υπεργολάβου³⁵ με την οποία αποδέχεται τη σύναψη της υπεργολαβίας, αν και εφόσον αναδειχθεί ο διαγωνιζόμενος ανάδοχος του έργου. Ο υποδεικνυόμενος υπεργολάβος πρέπει να έχει τα κατά νόμο προσόντα σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 5 ν. 1418/84, όπως ισχύει και την υπουργική απόφαση που εκδόθηκε σ' εκτέλεσή της.
- 25.3** Για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται η προσκόμιση του υπεργολαβικού συμφωνητικού, εφαρμοζόμενης κατά τα λοιπά της κείμενης νομοθεσίας για την έγκριση της υπεργολαβίας. Με αίτηση του αναδόχου μπορεί η Δ.Υ. να του χορηγήσει προθεσμία για την προσκόμιση του υπεργολαβικού συμφωνητικού. Επίσης, αν ο ανάδοχος επικαλεστεί και αποδείξει κατά την κρίση της Δ.Υ. σοβαρό λόγο για τον οποίο δεν είναι δυνατή η ανάθεση της υπεργολαβίας στον υποδειχθέντα υπεργολάβο, μπορεί να εγκριθεί η αντικατάστασή του με άλλο που έχει τα νόμιμα προσόντα.
- 25.4** Αν τελικώς ο ανάδοχος δε συστήσει την υπεργολαβία, κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος και επέρχονται οι νόμιμες εις βάρος του συνέπειες.

Άρθρο 26 : Διάφορα

- 26.1** Η έγκριση κατασκευής του δημοπρατούμενου έργου και η διάθεση της σχετικής πίστωσης, αποφασίστηκε με την αριθμ. .... Απόφαση.
- 26.2** Η παρούσα σύμβαση υπόκειται λόγω ποσού στις ασυμβίβαστες ιδιότητες και τις απαγορεύσεις του ν. 3310/05, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3414/05.

³³ Η απαίτηση σύναψης υπεργολαβικής σύμβασης από τον ανάδοχο επαφίεται από το νόμο στην κρίση της αναθέτουσας αρχής, η οποία μπορεί και να μη ζητήσει τη σύναψη υπεργολαβίας. Στην περίπτωση αυτή το άρθρο αυτό δεν τίθεται.

³⁴ Μέχρι 30 % κατά την ως άνω διάταξη, κατά την κρίση της Π.Α.

³⁵ Που προέρχεται από τα αρμόδια αποφασιστικά του όργανα π.χ. από το ΔΣ ανώνυμης εταιρείας.

- 26.3 Ο Κύριος του Έργου μπορεί να εγκαταστήσει για το έργο αυτό Τεχνικό Σύμβουλο³⁶.
Ο Ανάδοχος του έργου, έχει την υποχρέωση να διευκολύνει τις δραστηριότητες του Τεχνικού Συμβούλου, που πηγάζουν από τη συμβατική σχέση της Υπηρεσίας με αυτόν.

26.4^{37, 38}

.....
(Τόπος – Ημερομηνία)

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ & ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

.....
ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ

Με την αριθμό πρωτ. .... απόφαση

³⁶ Προαιρετική επιλογή.

³⁷ Εφόσον στη Διακήρυξη τίθενται επιπλέον όροι τεχνικής ικανότητας, αναφέρεται η σχετική απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. όπως απαιτείται από το άρθρο 42 παρ. 9 του ν. 3316/05.

³⁸ Σε περίπτωση που στη δημοπρασία καλούνται (σε κοινοπραξία) και επιχειρήσεις χωρίς ενημερότητα πτυχίου γίνονται οι ανάλογες προσαρμογές στη διακήρυξη με χρήση του πρότυπου διακήρυξης τύπου Γ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	ΕΡΓΟ:	.....
		.....
(Στοιχεία της Αρχής ή		.....
Υπηρεσίας		.....
που διεξάγει το διαγωνισμό)		.....
.....		.....
.....	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗ	.....
	ΣΗ:	.....
		.....
		.....
		.....
		.....

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ

(Τύπος Γ)

Για έργα στα οποία καλούνται εργοληπτικές επιχειρήσεις
χωρίς ενημερότητα πτυχίου

(Τόπος) .....

(Ημερομηνία) .....

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

 ΕΡΓΟ: .....
 .....
 .....
 .....

 (Στοιχεία της Αρχής ή Υπηρεσίας
 που διεξάγει το διαγωνισμό)

 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: .....
 ....

**ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ
 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΕΡΓΟΥ**

(Τίτλος της αρχής ή υπηρεσίας που διεξάγει το διαγωνισμό) .....

Δ ι α κ η ρ ύ σ σ ε ι

την με ανοικτή δημοπρασία επιλογή αναδόχου για την κατασκευή του έργου:

.....

Προϋπολογισμού ..... Ευρώ (με αναθεώρηση και Φ.Π.Α.),

που θα διεξαχθεί σύμφωνα με α) τις διατάξεις των ν. 1418/84 και 3263/2004 και των κανονιστικών πράξεων (προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων) που εκδόθηκαν προς εκτέλεσή τους και β) τους όρους του παρόντος τεύχους και

καλεί

τους ενδιαφερόμενους εργολήπτες να υποβάλλουν προσφορά για την ανάδειξη αναδόχου κατασκευής του ως άνω έργου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
- Άρθρο 1 Κύριος του έργου – Προϊσταμένη Αρχή – Διευθύνουσα Υπηρεσία
- Άρθρο 2 Παραλαβή τευχών
- Άρθρο 3 Προϋποθέσεις έγκυρης και παραδεκτής συμμετοχής στο διαγωνισμό – Τρόπος υποβολής Φακέλων Προσφοράς
- Άρθρο 4 Διαδικασία κατάθεσης και εξέτασης των Προσφορών
- Άρθρο 5 Σύμβαση – Συμβατικά τεύχη
- Άρθρο 6 Γλώσσα διαδικασίας
- Άρθρο 7 Εφαρμοστέα νομοθεσία
- Άρθρο 8 Χρηματοδότηση του Έργου, Φόροι, Δασμοί κ.λ.π. – Πληρωμή Αναδόχου
- Άρθρο 9 Παροχή διευκρινίσεων για το διαγωνισμό
- Άρθρο 10 Τεκμήριο από τη συμμετοχή στο διαγωνισμό
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
- Άρθρο 11 Τίτλος, προϋπολογισμός, τόπος, περιγραφή και ουσιώδη χαρακτηριστικά του έργου
- Άρθρο 12 Προθεσμία εκτέλεσης του έργου
- Άρθρο 13 Διαδικασία Επιλογής Αναδόχου – Σύστημα υποβολής οικονομικών προσφορών
- Άρθρο 14 Κριτήριο Ανάθεσης - Ανάδειξη Αναδόχου
- Άρθρο 15 Εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό
- Άρθρο 16 Χορήγηση προκαταβολής – Ρήτρα Πρόσθετης Καταβολής (Πριμ)
- Άρθρο 17 Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης του έργου – Όριο ποσοστού έκπτωσης για πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης
- Άρθρο 18 Ημερομηνία λήξης της προθεσμίας παραλαβής των προσφορών
- Άρθρο 19 Χρόνος ισχύος προσφορών
- Άρθρο 20 Δημοσιότητα – Δαπάνες δημοσίευσης
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
- Άρθρο 21 Δικαιούμενοι συμμετοχής στο διαγωνισμό
- Άρθρο 22 Επαγγελματικά προσόντα
- Άρθρο 23 Δικαιολογητικά
- Άρθρο 24 Περιεχόμενο Φακέλου Προσφοράς
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
- Άρθρο 25 Διάφορα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 1: Κύριος του Έργου - Προϊσταμένη Αρχή – Διευθύνουσα Υπηρεσία

1.1 Εργοδότης – Κύριος του Έργου είναι: .....³⁸

Φορέας κατασκευής του έργου είναι:
.....³⁹

Προϊσταμένη Αρχή είναι ..... που έχει έδρα .....

Οδός : .....
Ταχ.Κωδ. : .....
Τηλ. : .....
Telefax : .....
E-mail⁴⁰ : .....

προς την οποία οι διαγωνιζόμενοι θα απευθύνουν την αλληλογραφία τους και θα καταθέσουν τα ένδικα μέσα (τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις κατά το στάδιο δημοπράτησης του έργου) που ενδεχομένως θα ασκήσουν.

1.4 Διευθύνουσα/Επιβλέπουσα Υπηρεσία για την κατασκευή του έργου είναι .....
Η δημοπρασία θα διενεργηθεί ..... (ημερομηνία-ώρα-τόπος)

- 1.5
- «Ενδιαφερόμενος / Υποψήφιος» είναι η Εργοληπτική Επιχείρηση (Εργ.Επ.) που έχει το εκ του νόμου δικαίωμα και προτίθεται να λάβει μέρος στην παρούσα δημοπρασία.
  - «Προσφέρων / διαγωνιζόμενος» είναι κάθε Εργ.Επ. ή Κοινοπραξία που έχει υποβάλλει προσφορά στην παρούσα δημοπρασία.
  - «Ανάδοχος / εργολάβος» είναι η Εργ.Επ. ή Κοινοπραξία που συνάπτει σύμβαση εκτέλεσης με τον κύριο του έργου.
  - «Τιμολόγιο Έργου» ή «Τιμολόγιο Προσφοράς» ή «Τιμολόγιο» ή «Συμβατικό Τιμολόγιο» είναι το Τιμολόγιο Μελέτης της υπηρεσίας με τις τιμές μονάδος μειωμένες κατά το ποσοστό έκπτωσης που προσφέρει ο ανάδοχος κατά το διαγωνισμό.

1.6 Εφόσον οι ανωτέρω υπηρεσίες μεταστεγαστούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης ή εκτέλεσης του έργου, υποχρεούνται να δηλώσουν άμεσα τα νέα τους στοιχεία στους υποψηφίους ή στον ανάδοχο αντίστοιχα και δεν προκύπτουν από το γεγονός αυτό οποιεσδήποτε ακυρότητες στη διαδικασία της ανάθεσης ή της εκτέλεσης της υπόψη σύμβασης.

³⁸ Το νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου κατασκευάζεται το έργο (άρθρο 3, παράγραφος α Ν.1418/84). Εφόσον αναθέτουσα αρχή είναι το Δημόσιο, να γίνεται ειδικότερος προσδιορισμός, όπως π.χ. Ελληνικό Δημόσιο/Υπουργείο ΠΕ,ΧΩ,Δ.Ε. /Γ.Γ.Δ.Ε./Διεύθυνση Οδικών έργων (Δ1), ή Ελληνικό Δημόσιο/Περιφέρεια Πελοποννήσου/Δ.Δ.Ε. κ.ο.κ.

³⁹ Η αρμόδια αρχή που έχει την ευθύνη παραγωγής του έργου και στην οποία ανήκουν η Προϊσταμένη Αρχή και η Διευθύνουσα Υπηρεσία

⁴⁰ Εφόσον υπάρχει

Άρθρο 2: Παραλαβή τευχών

- 2.1** Το έντυπο οικονομικής προσφοράς⁴¹, που θα συμπληρωθεί από τους διαγωνιζόμενους και τα τεύχη δημοπράτησης που αναφέρονται στο άρθρο 5 (παρ. 2) με στοιχεία 2, 4, 5, 6, 7 και 8, διατίθενται από ..... οδός ..... Πληροφορίες ..... τηλ.:..... Τα στοιχεία αυτά χορηγούνται στους ενδιαφερόμενους από την αρχή που διεξάγει το διαγωνισμό, μέχρι και την.....⁴² Εφόσον ζητηθούν εμπρόθεσμα χορηγούνται το αργότερο εντός της επομένης εργάσιμης ημέρας από την υποβολή της αίτησης χορήγησης. Για την παραλαβή των τευχών οι ενδιαφερόμενοι καταβάλλουν τη δαπάνη αναπαραγωγής τους, που ανέρχεται σε .....ΕΥΡΩ.
- 2.2** Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν ακόμα, τηρουμένης της ανωτέρω προθεσμίας, να λάβουν γνώση των υπόλοιπων στοιχείων και υπάρχουσών μελετών, ερευνών κ.λ.π., στα γραφεία της αρχής που διεξάγει το διαγωνισμό κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες. Μπορούν επίσης να λάβουν αντίγραφα αυτών με δαπάνες και φροντίδα τους.
- 2.3** Οι αλλοδαποί υποψήφιοι από τα κράτη –μέλη της Ε.Ε., του Ε.Ο.Χ. και τα κράτη που έχουν κυρώσει τη σύμβαση του Π.Ο.Ε. για τις δημόσιες συμβάσεις μπορούν να παραλάβουν τα παραπάνω στοιχεία και ταχυδρομικά, εφόσον τα ζητήσουν έγκαιρα και εμβάσουν, κατόπιν συνεννόησης με την υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό, πέραν της αναφερόμενης στην παράγραφο 2.1 δαπάνης και τη δαπάνη της ταχυδρομικής αποστολής τους. Η υπηρεσία αποστέλλει τα ζητηθέντα στοιχεία μέσω των Ελληνικών Ταχυδρομείων ή ιδιωτικών εταιρειών μεταφοράς αλληλογραφίας και χωρίς να φέρει ευθύνη για την έγκαιρη άφιξη τους στον ενδιαφερόμενο.

Άρθρο 3: Προϋποθέσεις έγκυρης και παραδεκτής συμμετοχής στο διαγωνισμό – Τρόπος υποβολής φακέλου προσφοράς

- 3.1** Για την **έγκυρη και παραδεκτή** συμμετοχή στο διαγωνισμό οι ενδιαφερόμενοι καταθέτουν στην Επιτροπή Διαγωνισμού, μέσα στην προθεσμία του άρθρου 18, το φάκελο της προσφοράς τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τις απαιτήσεις των άρθρων 23 και 24 της παρούσας.
- 3.2** Ο φάκελος προσφοράς(η προσφορά) συνίσταται σε δύο ξεχωριστούς φακέλους, το φάκελο των δικαιολογητικών συμμετοχής και το φάκελο της οικονομικής προσφοράς. Οι φάκελοι αναγράφουν στο εξωτερικό τους μέρος τον τίτλο του έργου, την επωνυμία, τη διεύθυνση (οδός, αριθμός, Τ.Κ., πόλη, τηλέφωνο, fax και ενδεχομένως, εφόσον υπάρχει, e-mail) του προσφέροντος/διαγωνιζόμενου και τα στοιχεία όλων των μελών, σε περίπτωση κοινοπραξίας. Ο ένας φάκελος περιέχει τα δικαιολογητικά συμμετοχής (με την ένδειξη στο εξωτερικό του «ΦΑΚΕΛΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ») και ο άλλος (**απαραίτητα σφραγισμένος**) την οικονομική προσφορά (με την ένδειξη «ΦΑΚΕΛΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ»). Ελλείψεις στην αναγραφή των ανωτέρω (εξωτερικών) στοιχείων συμπληρώνονται κατά την κατάθεση της προσφοράς και δεν αποτελούν λόγο αποκλεισμού των υποψηφίων.
- 3.3** Οι ημεδαπές εργοληπτικές επιχειρήσεις υποβάλλουν το φάκελο προσφοράς **ιδιοχείρως** στην Επιτροπή του Διαγωνισμού. Στην υποβολή νομιμοποιείται ο ίδιος ο ατομικός εργολήπτης, ο νόμιμος εκπρόσωπος ή εξουσιοδοτημένος ομόρρυθμος εταίρος Εργ.Επ. που

⁴¹ Εφόσον προβλέπεται η χορήγηση τέτοιου εντύπου κατά τις διατάξεις του π.δ.609/85.

⁴² Τίθεται συγκεκριμένη ημέρα. Για δημοπρασία διενεργούμενη Τρίτη (βλ. αρ. 4 παρ.8 ν.3481/2006) η προηγούμενη Πέμπτη (και αν αυτή είναι αργία η προηγούμενη εργάσιμη).

έχει τη μορφή Ο.Ε. ή Ε.Ε., ο εξουσιοδοτημένος διαχειριστής σε περίπτωση Ε.Π.Ε. και εξουσιοδοτημένο μέλος του Δ.Σ. σε περίπτωση Α.Ε. Σε περίπτωση Κοινοπραξίας, την προσφορά υποβάλλει είτε ο κοινός εκπρόσωπος (διορισμένος με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο) των κοινοπρακτούντων Εργ.Επ. είτε όλοι οι κοινοπρακτούντες μαζί, ο καθένας εκπροσωπούμενος ή αντιπροσωπευόμενος κατά τα παραπάνω (βλέπ. παράγραφο 43 του άρθρου 16 ν. 1418/84). Απαγορεύεται η εκπροσώπηση δύο ή περισσότερων διαγωνιζομένων από το ίδιο φυσικό πρόσωπο.

- 3.4 Οι αλλοδαποί υποψήφιοι, που προέρχονται από κράτη - μέλη της Ε.Ε., του Ε.Ο.Χ. και από κράτη που έχουν κυρώσει τη συμφωνία του Π.Ο.Ε. για τις δημόσιες συμβάσεις μπορούν να υποβάλλουν την προσφορά τους και ταχυδρομικά. Η αρχή που διεξάγει το διαγωνισμό δεν έχει ευθύνη για την τυχόν εκπρόθεσμη άφιξη της προσφοράς στο πρωτόκολλό της. Προσφορές **εκπρόθεσμες για οποιοδήποτε λόγο είναι απαράδεκτες** και επιστρέφονται χωρίς να ανοιχτούν. Αν ο ενδιαφερόμενος διαφωνεί και δηλώσει ρητά στον Πρόεδρο της Ε.Δ. ότι θα καταθέσει σχετική ένσταση, ο φάκελος της εκπρόθεσμης προσφοράς παραλαμβάνεται και ανοίγεται με τις υπόλοιπες προσφορές. Η Ε.Δ. σημειώνει στο πρακτικό της στην περίπτωση αυτή την εκπρόθεσμη υποβολή (ακριβή ώρα που περιήλθε η προσφορά στην κατοχή της) και την απορρίπτει ως απαράδεκτη.

Άρθρο 4: Διαδικασία κατάθεσης και εξέτασης των προσφορών

4.2 Παραλαβή και εξέταση των φακέλων προσφοράς

α) Η Επιτροπή Διαγωνισμού (Ε.Δ.) συνέρχεται σε δημόσια συνεδρίαση, μισή ώρα πριν την ώρα λήξης της προθεσμίας του άρθρου 18 της παρούσας. Κηρύσσεται η έναρξη της παραλαβής των προσφορών, παραλαμβάνονται οι φάκελοι προσφοράς, που κατατίθενται ενώπιόν της και κηρύσσεται η λήξη της παραλαβής, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 17 του Π.Δ.609/85. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Διαγωνισμού επικοινωνεί με την υπηρεσία του πρωτοκόλλου για να διαπιστώσει αν έχουν αφιχθεί ταχυδρομικώς προσφορές κατά την παρ. 3.4 και, σε καταφατική περίπτωση, μεταβαίνει μέλος της, κατ' εντολή του προέδρου της, και παραλαμβάνει τις προσφορές για να τηρηθεί η υπόλοιπη διαδικασία του διαγωνισμού.

β) Η παραλαβή και εξέταση των προσφορών στην ανοιχτή διαδικασία γίνεται από την Επιτροπή Διαγωνισμού αυθημερόν, σε δημόσια συνεδρίαση και σε ενιαίο στάδιο, το οποίο περιλαμβάνει τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, την αποσφράγιση και τον έλεγχο των οικονομικών προσφορών και την υποβολή του πρακτικού της για το αποτέλεσμα της δημοπρασίας.

- γ) Για κάθε φάκελο προσφοράς που κατατίθεται ενώπιόν της από ημεδαπή επιχείρηση, η Επιτροπή Διαγωνισμού καταγράφει (με βάση το επιδεικνυόμενο σχετικό έγγραφο) τα στοιχεία του προσώπου που τον υποβάλλει (τουλάχιστον ονοματεπώνυμο και αριθμό ταυτότητας ή συναφούς εγγράφου). Σε περίπτωση ταχυδρομικής αποστολής της προσφοράς (όταν αυτή επιτρέπεται) δε γίνεται τέτοια καταγραφή. Σε περίπτωση που η νομιμοποίηση του υποβάλλοντος το φάκελο προσώπου αμφισβητείται, ο φάκελος παραλαμβάνεται και η τελική απόφαση για το παράδεκτό της συμμετοχής λαμβάνεται κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, μετά το άνοιγμα και την καταγραφή των οικονομικών προσφορών.

δ) Οι φάκελοι που περιέχουν τα δικαιολογητικά συμμετοχής ανοίγονται, **καταγράφονται** στο πρακτικό τα έγγραφα και δικαιολογητικά που περιέχονται στο φάκελο (χωρίς ταυτόχρονα να ελέγχεται το νομότυπο και η πληρότητά τους), μονογράφονται τα έγγραφα αυτά, ελέγχεται η πρωτότυπη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π. (και επιστρέφεται) ή το αντίγραφο εγγραφής σε επαγγελματικό μητρώο ή κατάλογο της αλλοδαπής (όταν ο διαγωνιζόμενος είναι αλλοδαπός από κράτος - μέλος της Ε.Ε., του Ε.Ο.Χ. ή από κράτος που έχει κυρώσει τη συμφωνία του Π.Ο.Ε. για τις δημόσιες συμβάσεις). Στη συνέχεια **αποσφραγίζονται οι οικονομικές προσφορές**, μονογράφονται από τον Πρόεδρο και τα μέλη της Ε.Δ. και ανακοινώνονται τα επιμέρους στοιχεία τους για κάθε διαγωνιζόμενο. Όλες οι οικονομικές προσφορές καταχωρούνται, μετά από λογιστικό έλεγχο και τις τυχόν αναγκαίες διορθώσεις⁴³, σε πίνακα κατά τη σειρά μειοδοσίας (αρχίζοντας από τη μικρότερη προσφορά), ο οποίος υπογράφεται από τα μέλη της Ε.Δ και αποτελεί μέρος του πρακτικού της.

ε) Κατόπιν η Ε.Δ. ελέγχει, ξεκινώντας από τον πρώτο μειοδότη και ακολουθώντας τη σειρά μειοδοσίας, την έγκυρη συμμετοχή των διαγωνιζομένων, το δικαίωμα συμμετοχής τους στο διαγωνισμό (σύμφωνα με το άρθρο 21 της παρούσας) και την εκπλήρωση των όρων του άρθρου 22 της παρούσας, με βάση τα δικαιολογητικά και το περιεχόμενο του φακέλου, σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 24 της παρούσας. Τέλος, ελέγχει το παραδεκτό των οικονομικών προσφορών κατά την ίδια σειρά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ.609/85 και ανάλογα με το εφαρμοζόμενο σύστημα υποβολής προσφορών.

στ) Κατά τη διαδικασία αυτή, ελέγχεται η πληρότητα των υπογραφών και μονογραφών (κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο άρθρο 17 παρ. 5 του π.δ. 609/85) στην Οικονομική Προσφορά των διαγωνιζομένων και παρακρατούνται τα μηχανόσημα του άρθρου 24.1 παρ. 6 της παρούσας, τα οποία ο Πρόεδρος διαγράφει θέτοντας επ' αυτών τη σχετική σφραγίδα διαγραφής. Ελέγχεται κατόπιν, κατά το άρθρο 24.2 της παρούσας, η ορθότητα συμπλήρωσης του εντύπου Οικονομικής Προσφοράς των διαγωνιζομένων, η αριθμητική και η ολόγραφη αναγραφή των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης και η ομαλότητα αυτών μεταξύ τους⁴⁴.

⁴³ Σκοπός του λογιστικού ελέγχου είναι να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η εσφαλμένη κατάταξη των διαγωνιζομένων στη σειρά με την οποία ελέγχονται τα δικαιολογητικά τους.

⁴⁴ Σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 7 του Π.Δ.609/85 όπως ισχύει, αν το σύστημα προσφοράς είναι του άρθρου 7.

Στο σύστημα του άρθρου 6 του π.δ.609/85 ελέγχεται η αριθμητική και η ολόγραφη αναγραφή του ενιαίου ποσοστού έκπτωσης. Στο άρθρο αυτό της διακήρυξης γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές ανάλογα με το σύστημα δημοπράτησης που εφαρμόζεται.

ζ) Για την εφαρμογή του **ελέγχου ομαλότητας**, χρησιμοποιείται από την Επιτροπή Διαγωνισμού (Ε.Δ.) η μέση έκπτωση προσφοράς (Εμ), που υπολογίζεται στο τέλος του Εντύπου Οικονομικής Προσφοράς από τους διαγωνιζόμενους, όπως αυτή (τυχόν) διορθώνεται από την Ε.Δ., σύμφωνα με τα οριζόμενα κατωτέρω. Για τον έλεγχο του ορθού υπολογισμού της Εμ από τους διαγωνιζόμενους, η Ε.Δ. ελέγχει τις δαπάνες εργασιών μετά την έκπτωση, το Γενικό Άθροισμα Δαπανών κατά την προσφορά (Σπ), το ποσό που αναλογεί στα Γ.Ε. & Ο.Ε. και το Σύνολο Εργασιών με Γ.Ε. & Ο.Ε. κατά την προσφορά, ενώ η μέση έκπτωση προσφοράς (Εμ), θα πρέπει να υπολογίζεται με την αναγκαία στρογγύλευση, ώστε να προκύπτει ο μειοδότης. **Σημειώνεται ότι τα όρια ομαλότητας δε στρογγυλοποιούνται.**

Σε περίπτωση απόλυτης ταύτισης των οικονομικών προσφορών ο ανάδοχος αναδεικνύεται με **κλήρωση από την Προϊσταμένη Αρχή μετά την εκδίκαση τυχόν ενστάσεων και κατόπιν προσκλήσεως των Εργ. Επ. που υπέβαλαν τις ίδιες προσφορές, με τρόπο που διασφαλίζει τη διαφάνεια της διαδικασίας.**

η) Η διαδικασία ολοκληρώνεται αυθημερόν. Αν ο έλεγχος δε μπορεί να περατωθεί την ίδια ημέρα, λόγω του μεγάλου αριθμού των διαγωνιζομένων, η Ε.Δ. οφείλει να ολοκληρώσει αυθημερόν τον έλεγχο τουλάχιστον των δέκα πρώτων διαγωνιζομένων, ακολουθώντας τη σειρά μειοδοσίας. Ο έλεγχος των υπολοίπων προσφορών μπορεί στην περίπτωση αυτή να συνεχιστεί τις αμέσως επόμενες ημέρες, εκτός αν υφίσταται σπουδαίος λόγος για την αναβολή του σε ημέρα και ώρα που ανακοινώνεται με τοιχοκόλληση στον πίνακα ανακοινώσεων της Υπηρεσίας. Τα δικαιολογητικά και οι προσφορές, που δεν ελέγχθηκαν, φυλάσσονται με ευθύνη του Προέδρου της Ε.Δ. Η εφαρμογή της διαδικασίας καταγράφεται στο Πρακτικό της Ε.Δ.

θ) Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου για το σύνολο των διαγωνιζομένων, η Ε.Δ. απορρίπτει τις προσφορές που κρίνει αιτιολογημένα απαράδεκτες (με αναγραφή στο Πρακτικό) και καταρτίζει πίνακα των διαγωνιζομένων που οι προσφορές τους κρίθηκαν παραδεκτές. Ακολουθεί **ανακοίνωση του Προέδρου της Ε.Δ.**, σε πίνακα της υπηρεσίας, στην οποία διεξάγονται οι ανοικτές συνεδριάσεις της, με την οποία γνωστοποιείται στους διαγωνιζόμενους ότι μπορούν να λάβουν γνώση του πρακτικού και να υποβάλουν (ενδεχομένως) ένσταση κατ' αυτού μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ανωτέρω ανακοίνωση. Οι διαγωνιζόμενοι μπορούν να λάβουν γνώση και να μελετήσουν επί τόπου τα έγγραφα των φακέλων των συνυποψηφίων τους και να λάβουν φωτοαντίγραφα των εγγράφων που τους ενδιαφέρουν με δαπάνες τους, κατά το άρθρο 5 του ν. 2690/99. Οι ενστάσεις απευθύνονται στην Προϊσταμένη Αρχή, υποβάλλονται στο πρωτόκολλο της υπηρεσίας που διεξάγει το διαγωνισμό και γνωστοποιούνται με μέριμνα της υπηρεσίας αυτής στον Πρόεδρο της Ε.Δ.

ι) Αν δεν υποβληθούν ενστάσεις κατά του πρακτικού, η Ε.Δ. ολοκληρώνει το έργο της και υποβάλλει το πρακτικό για το αποτέλεσμα της δημοπρασίας στην Προϊσταμένη Αρχή, η οποία εγκρίνει το αποτέλεσμα και κατακυρώνει στο μειοδότη, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 2 του Ν.3263/2004. Αν υποβληθούν ενστάσεις, η Επιτροπή

Διαγωνισμού τις διαβιβάζει μαζί με το πρακτικό και τη γνώμη της στην Προϊσταμένη Αρχή, η οποία εκδικάζει τις ενστάσεις, αποφασίζει και τελικά εγκρίνει το αποτέλεσμα (με την ίδια πράξη).

4.2 Έγκριση αποτελέσματος της δημοπρασίας – Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης

α) Η Προϊσταμένη Αρχή αποφασίζει και εγκρίνει ή ακυρώνει συνολικά ή μερικά το αποτέλεσμα της δημοπρασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν.3263/2004. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στους διαγωνιζόμενους πλην του μειοδότη. Εν συνέχεια, μετά τον κατά νόμο προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας της διαδικασίας του διαγωνισμού από το Ελεγκτικό Συνέδριο⁴⁶, καθώς και τη διασταύρωση των στοιχείων του μειοδότη με τα στοιχεία που τηρούνται στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης⁴⁶, προσκαλείται ο μειοδότης να προσκομίσει κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 3263/04 (όπως ισχύει), μέσα σε ..... ημέρες⁴⁷, ισχύουσα βεβαίωση εγγραφής στα μητρώα (εφόσον η αρχικώς προσκομισθείσα έπαυσε να ισχύει) και επικαιροποιημένα τα δικαιολογητικά της παρ. 23.2., (β), (γ) και (δ) της παρούσας, στην περίπτωση που έχει λήξει ο χρόνος ισχύος τους καθώς και τα δικαιολογητικά της παρ. 24.1.5 (περί ονομαστικοποίησης των μετοχών)⁴⁸ και σε κάθε περίπτωση νέο πιστοποιητικό περί μη κήρυξης σε πτώχευση, εκκαθάριση, αναγκαστική διαχείριση, με ημερομηνία έκδοσης μεταγενέστερη της ημερομηνίας κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης της Προϊσταμένης Αρχής. Τα στοιχεία ελέγχονται από την Προϊσταμένη Αρχή και, εφόσον δεν έχουν εκλείψει οι προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, κοινοποιείται η εγκριτική του αποτελέσματος του διαγωνισμού απόφαση στο μειοδότη (σύναψη σύμβασης), με πρόσκληση για την υπογραφή της σύμβασης κατά το άρθρο 26 του Π.Δ.609/85 προσκομίζοντας μεταξύ των άλλων που προβλέπονται από τα συμβατικά τεύχη και τις απαιτούμενες εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης.

β) Αν τα ζητούμενα δικαιολογητικά δεν προσκομιστούν εμπρόθεσμα ή αν τα προσκομισθέντα είναι ελλιπή ή αν δεν υφίστανται πλέον οι απαιτούμενες προϋποθέσεις καταλληλότητας του μειοδότη, η Προϊσταμένη Αρχή ανακαλεί την απόφαση κατακύρωσης και εγκρίνει την ανάθεση της κατασκευής στην αμέσως επόμενη, κατά σειρά μειοδοσίας, Εργοληπτική Επιχείρηση ή Κοινοπραξία, επαναλαμβάνοντας τη διαδικασία με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και ούτω καθ' εξής.

Η Προϊσταμένη Αρχή είναι υποχρεωμένη να στείλει έγγραφο στο δεύτερο μειοδότη με το οποίο του γνωστοποιεί την έκβαση του επανελέγχου των δικαιολογητικών του πρώτου μειοδότη, πριν την κοινοποίηση της απόφασης έγκρισης του αποτελέσματος σ' αυτόν.

γ) Η απόφαση έγκρισης του αποτελέσματος, όπως και οι λοιπές αποφάσεις, που λαμβάνονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 2 του ν. 3263/04, κοινοποιούνται στους διαγωνιζόμενους ταχυδρομικώς με απόδειξη ή με fax, κατά την κρίση της υπηρεσίας. Αν η ισχύς της προσφοράς του μειοδότη έχει λήξει και δε συμφωνεί στην παράταση ισχύος της.

⁴⁵ Εφόσον απαιτείται. Αν εκ του προϋπολογισμού του έργου προκύπτει ότι η σύμβαση δεν υπόκειται στον προσυμβατικό έλεγχο (αν δηλαδή ο προϋπολογισμός του έργου δεν υπερβαίνει το ποσό του 1.000.000 ΕΥΡΩ χωρίς Φ.Π.Α.) προσαρμόζονται ανάλογα οι προβλέψεις της Διακήρυξης (αφαιρείται δηλαδή το υπογραμμισμένο τμήμα).

⁴⁶ Εφόσον η αξία της σύμβασης υπερβαίνει το εκάστοτε ισχύον όριο

⁴⁷ Η προθεσμία αυτή, μετά την πρόσφατη τροποποίηση του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 3263/04, είναι κατ' ελάχιστον 10 ημέρες και ορίζεται κατά την κρίση της Π.Α.

⁴⁸ Εφόσον ο ανάδοχος έχει υποχρέωση να έχει ονομαστικοποιημένες μετοχές, αλλιώς το υπογραμμισμένο τμήμα διαγράφεται.

προς το σκοπό σύναψης της σύμβασης, η Προϊσταμένη Αρχή απευθύνεται στο δεύτερο κατά σειρά μειοδότη, στον οποίο κατακυρώνει το διαγωνισμό, αν αυτός συμφωνεί στην παράταση και ούτω καθεξής.

Άρθρο 5: Σύμβαση-Συμβατικά τεύχη

- 5.1 Σχετικά με την υπογραφή της σύμβασης, ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 26 του Π.Δ. 609/85, καθώς και τα αναφερόμενα στο άρθρο 35 του Π.Δ. 609/85.
- 5.2 Τα συμβατικά τεύχη και στοιχεία, με βάση τα οποία θα εκτελεσθεί το προς ανάθεση έργο, είναι τα αναφερόμενα παρακάτω. Σε περίπτωση ασυμφωνίας των περιεχομένων σ' αυτά όρων, η σειρά ισχύος αυτών καθορίζεται ως κατωτέρω:
11. Το συμφωνητικό.
  12. Η παρούσα Διακήρυξη.
  13. Η Οικονομική Προσφορά.
  14. Το Τιμολόγιο Μελέτης.
  15. Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).
  16. Οι Τεχνικές Προδιαγραφές και τα Παραρτήματα τους, Τ.Σ.Υ.
  17. Η Τεχνική Περιγραφή (Τ.Π.).
  18. Ο Προϋπολογισμός Μελέτης.
  19. Οι εγκεκριμένες μελέτες, που θα χορηγηθούν στον ανάδοχο από την υπηρεσία και οι εγκεκριμένες τεχνικές μελέτες, που θα συνταχθούν από τον Ανάδοχο, αν προβλέπεται η περίπτωση αυτή από τα συμβατικά τεύχη, ή προκύψει κατά τις ισχύουσες διατάξεις περί τροποποίησης των μελετών του έργου.
  20. Το Χρονοδιάγραμμα/Πρόγραμμα κατασκευής των έργων, όπως αυτό τελικά θα εγκριθεί από την Υπηρεσία.
- 5.3 Επίσης συμβατική ισχύ έχουν, επόμενες των αναφερόμενων στην προηγούμενη παράγραφο, επειδή είναι δημοσιευμένα κείμενα :
- (1) Τα εγκεκριμένα ενιαία Τιμολόγια του άρθρου 8 του Ν.3263/2004.
  - (2) Οι Ευρωκώδικες.
  - (3) Οι Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές (Π.Τ.Π.) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ή του τ. Υ.Δ.Ε.).
  - (4) Οι προδιαγραφές ΕΛ.Ο.Τ. και Ι.Σ.Ο.

Άρθρο 6: Γλώσσα διαδικασίας

6.4 Επίσημη γλώσσα της διαδικασίας είναι η Ελληνική και όλα τα στοιχεία αυτής, καθώς και κάθε έγγραφο της Υπηρεσίας, θα είναι συντεταγμένα στην Ελληνική γλώσσα ή θα συνοδεύονται από νόμιμη ελληνική μετάφραση.

Επικρατούσα διατύπωση είναι πάντοτε η Ελληνική. Οι τυχόν ενστάσεις θα υποβάλλονται στην Ελληνική.

6.5 Τα έγγραφα και δικαιολογητικά που θα κατατεθούν από αλλοδαπές Επιχειρήσεις πρέπει, επί ποινή **απαραδέκτου**, να είναι νόμιμα επικυρωμένα, είτε από το Αρμόδιο Προξενείο της χώρας της διαγωνιζόμενης είτε με την επίθεση της σφραγίδας "Apostile" σύμφωνα με τη συνθήκη της Χάγης της 05-10-61 (που κυρώθηκε με το Ν. 1497/84), ώστε να πιστοποιείται η γνησιότητά τους. Η μετάφραση των εγγράφων αυτών γίνεται είτε από Έλληνα δικηγόρο είτε από το αρμόδιο προξενείο είτε από τη μεταφραστική υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών.

6.6 Οι έγγραφες και προφορικές συνεννοήσεις μεταξύ των υπηρεσιών που εμπλέκονται στην ανάθεση και εκτέλεση του έργου των υποψηφίων, των διαγωνιζομένων και του αναδόχου διεξάγονται στην Ελληνική γλώσσα. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να διευκολύνει την επικοινωνία των αλλοδαπών υπαλλήλων του με την Υπηρεσία με διάθεση διερμηνέων.

Άρθρο 7: Εφαρμοστέα νομοθεσία

Για τη δημοπράτηση του έργου, την εκτέλεση της σύμβασης και την κατασκευή του, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρακάτω νομοθετημάτων⁴⁹:

- 7.1 Ο Ν. 1418/84 - «Δημόσια έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (Φ.Ε.Κ. 23 Α'/84) όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε ιδίως με τους Νόμους :
- Ν. 2052/92 άρθρα 6 και 20 (Φ.Ε.Κ. Α' 94/05-06-1992)
  - Ν. 2229/94 άρθρα 1 έως και 4 (Φ.Ε.Κ. 138 Α' /13-8-1994)
  - Ν. 2338/95 άρθρο 13 (Φ.Ε.Κ. Α' 202/14-09-1995)
  - Ν. 2372/96 άρθρο 4 (Φ.Ε.Κ. Α' 29/28-02-1996)
  - Ν. 2940/01 (Φ.Ε.Κ. Α' 180/6-8-2001)
  - Ν. 3212/2003 (Φ.Ε.Κ. 308Α' /31-12-2003)
  - Ν. 3263/2004 (Φ.Ε.Κ. 179Α'/28-9-2004)
  - Ν. 3316/2005 (Φ.Ε.Κ. 42Α/22-2-2005)
  - Ν. 3481/2006 (Φ.Ε.Κ. 162 Α'/2-8-2006)
  - Ν. 3548/2007 (Φ.Ε.Κ. 68 Α'/20-3-2007) και Ν. 3559/2007 (ΦΕΚ Α' 102/14-5-07)
- 7.3 Οι διατάξεις περί ονομαστικοποίησης των μετοχών των εργοληπτικών επιχειρήσεων με μορφή Α.Ε. και του ελέγχου της τυχόν ύπαρξης ασυμβίβαστων ιδιοτήτων από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρικής κλπ. [π.δ. 82/1996 και Ν.3310/05 (Φ.Ε.Κ. Α 30/14-2-05), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μετά το Ν.3414/05 (Φ.Ε.Κ. Α'279)].
- 7.7 Οι διατάξεις Ν. 1642/86 για το Φ.Π.Α. (Φ.Ε.Κ. Α' 25/86) και
- Το άρθρο 27 του Ν. 2166/93 για κράτηση 6% στο Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. (Φ.Ε.Κ. Α' 137/24-8-93)
  - Ν. 2362/95 - Δημόσιο Λογιστικό (Φ.Ε.Κ. 247 Α'/95)
  - Ν. 3310/05, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το ν. 3414/05.
  - Το άρθρο 8 του Ν. 2741/99 (προσυμβατικός έλεγχος) (Φ.Ε.Κ. 199 Α' /28-09-1999), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μετά τους ν. 3060/02 (Φ.Ε.Κ. 242Α/11-10-2002), 3090/2002 (Φ.Ε.Κ. 329Α/24-12-2002), 3310/2005⁵⁰ (Φ.Ε.Κ. Α 30/14-2-05) και 3414/05 (Φ.Ε.Κ. Α'279) Κ.Υ.Α. αριθμ.24014/25.11.05 (Φ.Ε.Κ. Β'1637) και υπουργική απόφαση αριθμ.1108437/2565 /ΔΟΣ /05 (Φ.Ε.Κ. Β'1590).
- 7.8 Το Π.Δ. 609/85 (Φ.Ε.Κ. 223 Α'/85) - Κατασκευή Δημοσίων Έργων, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ιδίως με τα:
- Π.Δ. 286/94 (Φ.Ε.Κ. Α' 148/94)

⁴⁹ Προσθήκες και εν γένει προσαρμογές άρθρων της διακήρυξης (πέραν των όσων ήδη προβλέπονται ρητά στο κείμενο και τις υποσημειώσεις της διακήρυξης), μπορούν να προστίθενται και να περιλαμβάνονται, μόνον εφόσον είναι απόλυτα συμβατές με την ισχύουσα νομοθεσία.

⁵⁰ Τίθεται μόνο αν η προϋπολογιζόμενη δαπάνη (χωρίς Φ.Π.Α.) υπερβαίνει το 1.000.000,00 Ευρώ (άρθρο 12 παρ. 27 του ν. 3310/05, σε συνδυασμό με το ν.3414/05).

- Π.Δ. 368/94 άρθρα 5,6,7,8,9 και 11 (Φ.Ε.Κ. Α' 201/94)
- Π.Δ. 210/97, (Φ.Ε.Κ. Α' 166/97)
- Π.Δ. 285/97, (Φ.Ε.Κ. Α' 207/97)
- Π.Δ. 218/99 (Φ.Ε.Κ. 187 Α' /16-09-1999)

7.5 Οι σε εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εκδοθείσες αποφάσεις, καθώς και λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας εργολαβίας και γενικότερα κάθε διάταξη (νόμου, Προεδρικού διατάγματος, Υπουργικής απόφασης, κ.λ.π.) και ερμηνευτική εγκύκλιος που διέπει την εκτέλεση του έργου της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά παραπάνω.

Άρθρο 8: Χρηματοδότηση του Έργου, Φόροι, Δασμοί, κ.λ.π.- Πληρωμή Αναδόχου

- 8.1** Το έργο χρηματοδοτείται από Πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (αριθ. Εναρ. Έργου .....) και υπόκειται στις κρατήσεις⁵¹ που προβλέπονται για τα έργα αυτά, περιλαμβανομένης και της κράτησης 6% του άρθρου 27 παρ. 34-37 του Ν. 2166/93 (Φ.Ε.Κ. 137 Α/24-8-93)⁵².
- 8.2** Τα γενικά έξοδα, όφελος κ.λ.π. του Αναδόχου και οι επιβαρύνσεις από φόρους, δασμούς κ.λ.π. καθορίζονται στο αντίστοιχο άρθρο της Ε.Σ.Υ. Ο Φ.Π.Α. βαρύνει τον Κύριο του Έργου.
- 8.4** Οι πληρωμές θα γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 40 του Π.Δ. 609/85 και (ενδεχομένως) το αντίστοιχο άρθρο της Ε.Σ.Υ. Η πληρωμή του εργολαβικού τιμήματος θα γίνεται σε EURO.

Άρθρο 9: Παροχή διευκρινίσεων για το διαγωνισμό

Εφόσον ζητηθούν εγκαίρως συμπληρωματικές πληροφορίες, διευκρινίσεις κ.λ.π. για το διαγωνισμό, αυτές θα παρέχονται από την αρχή που τον διεξάγει, το αργότερο δύο εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία λήξης υποβολής των προσφορών.

Άρθρο 10: Τεκμήριο από τη συμμετοχή στο διαγωνισμό

Η υποβολή προσφοράς στο διαγωνισμό αποτελεί τεκμήριο ότι ο διαγωνιζόμενος έχει λάβει πλήρη γνώση αυτής της διακήρυξης και των λοιπών τευχών δημοπράτησης και γνωρίζει πλήρως τις συνθήκες εκτέλεσης του έργου.

⁵¹ Το άρθρο αυτό προσαρμόζεται στις κρατήσεις που ισχύουν για κάθε φορέα.

⁵² Εφόσον το έργο συγχρηματοδοτείται και από κοινοτικούς πόρους, τούτο να αναγράφεται στη Διακήρυξη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Άρθρο 11: Τίτλος, προϋπολογισμός, τόπος, περιγραφή και ουσιώδη χαρακτηριστικά του έργου

11.3 Τίτλος του έργου

Ο τίτλος του έργου είναι:

«.....».

11.4 Προϋπολογισμός του έργου

Ο συνολικός προϋπολογισμός Μελέτης / Υπηρεσίας του έργου ανέρχεται σε ..... Ευρώ και αναλύεται σε⁵³:

Δαπάνη Εργασιών.....

Γενικά έξοδα και Όφελος εργολάβου (Γ.Ε.+Ο.Ε.).....

Απρόβλεπτα (ποσοστού 15% επί της δαπάνης εργασιών και του κονδυλίου Γ.Ε.+Ο.Ε.).....

Αναθεώρηση.....

Φόρος Προσπιθέμενης Αξίας.....

11.3 Τόπος εκτέλεσης του έργου

.....

11.4 Περιγραφή και ουσιώδη χαρακτηριστικά του έργου

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

Επισημαίνεται ότι, για λόγους διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης αυτών που συμμετέχουν στο διαγωνισμό, αλλά και συμμόρφωσης προς τις επιταγές της Κοινοτικής νομοθεσίας και νομολογίας (υπόθεση C-496/99 P / Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta SpA), το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο των δημοπρατούμενων έργων δεν πρέπει να μεταβάλλεται ουσιαστικά κατά την διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Δυνατότητα μεταβολής υφίσταται, μόνο σε

⁵³ Μπορούν να προστίθενται και άλλα κονδύλια, όπως π.χ. δαπάνη απολογιστικά εκτελούμενων εργασιών.

εξαιρετικές περιπτώσεις, που αναφέρονται ρητά στην Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων και εφόσον η μεταβολή δεν προκύπτει από ατέλειες και ελλείψεις της μελέτης, με βάση την οποία δημοπρατήθηκε το έργο.

Ειδικά, η διαχείριση των «επί έλασσον» δαπανών θα ακολουθεί τις προβλέψεις της υφιστάμενης νομοθεσίας (άρθρο 8 παρ. 3 ν. 1418/84, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3481/06,) εφόσον η δυνατότητα χρησιμοποίησής τους αναφέρεται ρητά στη διακήρυξη και τη σύμβαση, με τους ακόλουθους όρους και περιορισμούς:

Δεν επιτρέπεται με τη χρησιμοποίηση των «επί έλασσον» δαπανών:

- να προκαλείται αλλαγή του **«βασικού σχεδίου»** της αρχικής σύμβασης, όπως αυτό περιγράφεται στα συμβατικά τεύχη,
- να θίγεται η πληρότητα, η ποιότητα και η λειτουργικότητα του έργου,
- να καταργείται μια **«ομάδα εργασιών»** της αρχικής σύμβασης
- να πληρώνονται **νέες εργασίες**, που δεν υπήρχαν στην αρχική σύμβαση,
- να τροποποιούνται οι **προδιαγραφές** του έργου, όπως αυτές περιγράφονται στα συμβατικά τεύχη,
- να προκαλείται αύξηση ή να γίνεται εισαγωγή **νέων συμβατικών δαπανών**, οι οποίες δεν είχαν αποτελέσει αντικείμενο του διαγωνισμού του έργου (π.χ. για το μητρώο έργου, απολογιστικές εργασίες, κλπ).
- Υπό την προϋπόθεση εφαρμογής των προαναφερθέντων περιορισμών, επιτρέπεται η χρησιμοποίηση των «επί έλασσον» δαπανών, **χωρίς περιορισμό ορίου μεταβολής των εργασιών στο εσωτερικό της αυτής «ομάδας εργασιών», αλλά:**
- με περιορισμό της μεταβολής (αύξησης ή μείωσης) της συμβατικής δαπάνης μιας «ομάδας εργασιών», **έως το 20% της δαπάνης αυτής και ταυτόχρονα**
- με περιορισμό του συνόλου, αθροιστικά, όλων των μετακινήσεων από «ομάδα εργασιών» σε «ομάδα εργασιών» **έως το 10% της δαπάνης της αρχικής σύμβασης του έργου.**

Οι ως άνω ποσοτικοί περιορισμοί δεν ισχύουν στην περίπτωση που επέρχονται μόνο μειώσεις ποσοτήτων (και οικονομικού αντικειμένου) μιας σύμβασης (στο πλαίσιο των προβλέψεων του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου), χωρίς να χρησιμοποιούνται τα εξοικονομούμενα ποσά για την αύξηση των ποσοτήτων άλλων εργασιών της σύμβασης.

Άρθρο 12: Προθεσμία εκτέλεσης του έργου

Η συνολική προθεσμία εκτέλεσης του έργου ορίζεται σε ..... και αρχίζει από την ημέρα υπογραφής της σύμβασης⁵⁴.

⁵⁴ Μπορεί η έναρξη της προθεσμίας να ορίζεται διαφορετικά, αν λόγου χάρι δεν προβλέπεται η άμεση έναρξη των εργασιών.

Οι αποκλειστικές και ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες του έργου αναφέρονται ειδικότερα στην Ε.Σ.Υ.

Άρθρο 13: Διαδικασία επιλογής Αναδόχου - Σύστημα υποβολής οικονομικών προσφορών

- 13.1 Η επιλογή του αναδόχου θα γίνει με την «ανοικτή δημοπρασία» της παραγράφου 2.α του άρθρου 4 του Ν.1418/84, όπως ισχύει και με τους όρους του Ν.3263/2004.
- 13.2 Η οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων θα υποβληθεί με το σύστημα ..... του άρθρου 4 παράγραφος ..... του Ν.1418/84 και του άρθρου ..... του Π.Δ.609/85⁵⁵.

Κάθε διαγωνιζόμενος μπορεί να υποβάλει μόνο μία οικονομική προσφορά.

Άρθρο 14: Κριτήριο Ανάθεσης – Ανάδειξη Αναδόχου

Κριτήριο για την ανάθεση της σύμβασης είναι η χαμηλότερη τιμή, όπως ειδικότερα ορίζεται στο Ν.3263/2004.

Άρθρο 15: Εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό

- 15.1 Για την έγκυρη συμμετοχή στο διαγωνισμό κατατίθενται από τους διαγωνιζόμενους, κατά τους όρους του άρθρου 23 παρ. 1 του π.δ. 609/85, εγγυητικές επιστολές συμμετοχής, που ανέρχονται σε ποσοστό 2% επί του προϋπολογισμού της υπηρεσίας, χωρίς αναθεώρηση και Φ.Π.Α.⁵⁶, ήτοι στο ποσό των .....ΕΥΡΩ. Οι εγγυητικές επιστολές απευθύνονται είτε στην υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό είτε στο φορέα κατασκευής είτε στον κύριο του έργου και σε περίπτωση διαγωνιζόμενης κοινοπραξίας πρέπει να είναι κοινές υπέρ όλων των μελών της.
- 15.2 Οι εγγυητικές επιστολές αναφέρουν απαραίτητα τα στοιχεία του διαγωνιζόμενου, δηλαδή το ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο του ατομικού εργολήπτη, την επωνυμία του νομικού προσώπου (εταιρείας) ή τον τίτλο της Κοινοπραξίας, τον τίτλο του έργου για το οποίο δίδεται η εγγύηση, σαφή παραίτηση του εγγυητή από την ένσταση της διζήσεως μέχρι το παραπάνω ποσό και ανεπιφύλακτη υπόσχεση περί καταβολής του ποσού της εγγύησης, χωρίς καμία ένσταση ή αντίρρηση, μέσα σε **πέντε (5) το πολύ εργάσιμες ημέρες** από τη σχετική ειδοποίηση, κατά τα αναφερόμενα ειδικότερα στις διατάξεις του άρθρου 23 του Π.Δ. 609/85 και του άρθρου 4 του Ν.3263/2004, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3559/07 (άρθρο έκτο παρ. 1).
- 15.3 Οι εγγυητικές επιστολές συμμετοχής **δε γίνονται δεκτές**, αν έχουν χρόνο ισχύος μικρότερο των ..... ημερολογιακών ημερών, από την ημερομηνία δημοσίευσής (άρθρο 23 παρ. 2 και 3 του Π.Δ. 609/85 όπως ισχύει).
Οι εγγυητικές επιστολές καταπίπτουν υπέρ του Κυρίου του Έργου, εφόσον συντρέχει νόμιμη περίπτωση.

⁵⁵ Ιδιαίτερως επισημαίνεται ότι η παρούσα διακήρυξη αφορά τα συστήματα δημοπράτησης των άρθρων 6, 7 (κυρίως), 9 και 11 του π.δ. 609/85, (με τις προϋποθέσεις που ισχύουν για το καθένα εξ αυτών) και δεν αφορά το σύστημα μελέτη-κατασκευής.

⁵⁶ Υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 23 παρ. 1 του π.δ. 609/85, μπορεί να ορισθεί μέχρι και σε ποσοστό 4% επί του ποσού του προϋπολογισμού.

Άρθρο 16: Χορήγηση Προκαταβολής – Ρήτρα πρόσθετης καταβολής (Πριμ)⁵⁷

- 16.1 ..... προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στον Ανάδοχο .....
- 16.3 ..... προβλέπεται η πληρωμή πριμ στην παρούσα σύμβαση .....

Άρθρο 17: Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης του έργου – Όριο ποσοστού έκπτωσης για πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης

Για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης κατά την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3283/2004, που ανέρχεται σε ποσοστό 5%⁵⁸ επί του προϋπολογισμού του έργου, χωρίς τα κονδύλια της αναθεώρησης και του Φ.Π.Α., ήτοι ποσού ..... Ευρώ.

Σε περίπτωση που το ποσοστό έκπτωσης που πρόσφερε στο διαγωνισμό ο ανάδοχος είναι μεγαλύτερο του ορίου ..... %⁵⁹, υποχρεούται να προσκομίσει για την υπογραφή της σύμβασης επιπλέον πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του Ν.3283/2004, το ύψος της οποίας μπορεί να φτάσει και το 35% του προϋπολογισμού.

Σε περίπτωση αναδόχου κοινοπραξίας, οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης είναι πάντοτε κοινές υπέρ όλων των μελών της, όπως ορίζεται στο άρθρο 35 παρ. 2 του Π.Δ. 609/85.

Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή του αναδόχου από ένα ή περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα, ανεξαρτήτως του ύψους των.

Άρθρο 18: Ημερομηνία λήξης της προθεσμίας παραλαβής των προσφορών

Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας παραλαβής των προσφορών στο διαγωνισμό ορίζεται η ..... ημέρα Τρίτη. Ωρα λήξης της υποβολής προσφορών ορίζεται η 10:00 π.μ.

Αν για οποιονδήποτε λόγο δε διεξαχθεί η δημοπρασία την προαναφερθείσα ημερομηνία ή αν διεξαχθεί μεν αλλά δεν κατατεθεί καμιά προσφορά, θα διενεργηθεί σε νέα ημερομηνία που θα καθορίσει με πράξη της η Προϊσταμένη Αρχή⁶⁰ και η οποία θα γνωστοποιηθεί με .....⁶¹ πέντε (5) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν τη νέα ημερομηνία σε όσους έλαβαν τεύχη του διαγωνισμού και την ίδια ώρα (10:00 π.μ.). Η ίδια διαδικασία μπορεί να επαναληφθεί και δεύτερη φορά με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις.

Σημειώνεται ότι στις νέες αυτές ημερομηνίες μπορούν να ζητήσουν και να λάβουν τεύχη του διαγωνισμού και να συμμετάσχουν σ' αυτόν ενδιαφερόμενοι που δεν εκδήλωσαν ενδιαφέρον

⁵⁷ Εφόσον συντρέχει περίπτωση του άρθρου 37 του π. δ.609/85.

⁵⁸ Και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις μέχρι ποσοστό 10%.

⁵⁹ 12% ή 15 % αν το έργο εκτελεστεί σε νησιωτικό νομό, ο προϋπολογισμός του είναι μικρότερος του ανώτατου ορίου της 2^{ης} τάξης και η διαγωνιζόμενη επιχείρηση έχει την έδρα της στο νομό αυτό (βλέπετε σχετικά τα οριζόμενα στην υπουργική απόφαση που καθορίζει το όριο) ή το καθοριζόμενο από την υπηρεσία στις κατηγορίες έργων για τις οποίες δεν έχει εγκριθεί ενιαίο τιμολόγιο.

⁶⁰ Η οποία δεν είναι απαραίτητο να είναι και πάλι Τρίτη.

⁶¹ Ορίζεται το μέσον, π.χ. ΦΑΞ.

την προηγούμενη φορά. Στην περίπτωση αυτή τεύχη μπορούν να δίδονται μέχρι και δύο εργάσιμες ημέρες πριν το διαγωνισμό (η ημέρα του διαγωνισμού δεν προσμετράται).

Άρθρο 19: Χρόνος ισχύος προσφορών

Κάθε υποβαλλόμενη προσφορά δεσμεύει το συμμετέχοντα στο διαγωνισμό κατά τη διάταξη του άρθρου 23 παρ. 2 του π.δ. 609/85, για διάστημα έξι μηνών², από την ημερομηνία υποβολής των προσφορών.

Άρθρο 20: Δημοσιότητα - Δαπάνες δημοσίευσης

Περίληψη της Διακήρυξης αυτής θα δημοσιευθεί κατά την παρ. 5 του άρθρου 4 του π.δ. 609/85 στο τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβέρνησης και στον Ελληνικό Τύπο, σύμφωνα και με το νόμο 3548/2007.

Τα έξοδα των εκ του νόμου απαραίτητων δημοσιεύσεων της διακήρυξης της δημοπρασίας βαρύνουν τον Ανάδοχο και εισπράττονται με τον πρώτο λογαριασμό πληρωμής του έργου. Τα έξοδα δημοσιεύσεων των τυχόν προηγούμενων διαγωνισμών για το ίδιο έργο, καθώς και τα έξοδα των μη απαραίτητων εκ του νόμου δημοσιεύσεων, βαρύνουν τον κύριο του έργου και καταβάλλονται από τις πιστώσεις του έργου.

---

² Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 12 του ν. 3481/2006, ο χρόνος αυτός προσαυξάνεται κατά 3 μήνες στην περίπτωση που ο έργο εμπίπτει στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Άρθρο 21: Δικαιούμενοι συμμετοχής στο διαγωνισμό

Στο διαγωνισμό δικαιούνται να συμμετάσχουν:

21.1 Μεμονωμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις:

- α.** Εγγεγραμμένες στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων που τηρείται στη Γ.Γ.Δ.Ε. του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., εφόσον ανήκουν στην ..... τάξη για έργα κατηγορίας .....
- β.** Προερχόμενες από κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) ή από κράτη που έχουν υπογράψει την συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Σ.Δ.Σ.) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε.), στα οποία τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, εφόσον είναι εγγεγραμμένες σε αυτούς και σε τάξη και κατηγορία αντίστοιχη με τις καλούμενες του Ελληνικού Μητρώου Μ.Ε.Ε.Π.
- γ.** Προερχόμενες από ως ανωτέρω β' κράτη, στα οποία δεν τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, εφόσον αποδεικνύουν ότι έχουν εκτελέσει έργα παρόμοια με το δημοπρατούμενο, από ποιοτική και ποσοτική άποψη.

- 21.2 Κοινοπραξίες Εργοληπτικών Επιχειρήσεων των παραπάνω περιπτώσεων α, β και γ σε οποιονδήποτε συνδυασμό μεταξύ τους, υπό τους όρους του άρθρου 2 παρ. 7 του π.δ. 609/85 (Κοινοπραξία στην ίδια κατηγορία) και υπό τον όρο ότι κάθε Εργοληπτική Επιχείρηση θα συμμετέχει στο κοινοπρακτικό σχήμα με ποσοστό όχι μικρότερο του 25% της καλούμενης κατηγορίας.
- 21.3 Κοινοπραξίες εργοληπτικών επιχειρήσεων για την κάλυψη των διαφόρων κατηγοριών των εργασιών του έργου υπό τους όρους της παρ. 3 του άρθρου 2 του π.δ. 609/85. Το ποσοστό συμμετοχής της κάθε επιχείρησης στο κοινοπρακτικό σχήμα προκύπτει από τον προϋπολογισμό της κατηγορίας για την οποία αυτή συμμετέχει και δεν είναι απαραίτητο να αναγράφεται. Κατηγορία εργασιών με ποσοστό κάτω του 10% του προϋπολογισμού του έργου (χωρίς αναθεώρηση και Φ.Π.Α.), εφόσον δεν καλείται στη δημοπρασία, αθροίζεται στον προϋπολογισμό της μεγαλύτερης κατηγορίας.
- 21.4 Κοινοπραξίες εργοληπτικών επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στην τάξη ..... του Μ.Ε.Ε.Π. για έργα κατηγορίας ..... με τις προϋποθέσεις της παρ. 41 του άρθρου 16 του ν. 1418/84, όπως ισχύει (αναβάθμιση ορίου λόγω κοινοπραξίας)⁶⁴.
- 21.5 Κάθε εργοληπτική επιχείρηση συμμετέχει, είτε μεμονωμένα, είτε ως μέλος ενός κοινοπρακτικού σχήματος. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις για τη συμμετοχή εργοληπτικών επιχειρήσεων σε διαγωνισμούς για την κατασκευή Δημοσίων Έργων.

Άρθρο 22: Επαγγελματικά προσόντα

Κάθε Εργοληπτική Επιχείρηση, που μετέχει στον διαγωνισμό μεμονωμένα, ή ως μέλος Κοινοπραξίας, οφείλει να διαθέτει τα παρακάτω επαγγελματικά προσόντα:

⁶³ Εάν συντρέχει περίπτωση πρέπει να προβλέπεται η συμμετοχή επιχειρήσεων γραμμένων στα Νομαρχιακά Μητρώα. Στην περίπτωση αυτή προσαρμόζεται κατάλληλα ο όρος της Διακήρυξης.

⁶⁴ Εφόσον συντρέχει περίπτωση.

1. Να μη βρίσκεται σε πτώχευση, εκκαθάριση⁶⁵, αναγκαστική διαχείριση ή, προκειμένου περί αλλοδαπών, σε οποιαδήποτε άλλη ανάλογη κατάσταση που προκύπτει από μία παρόμοια διαδικασία, η οποία προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία του Κράτους προέλευσής της.
2. Να μην έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα οι διαχειριστές σε περίπτωση ομόρρυθμων (Ο.Ε.), ετερόρρυθμων (Ε.Ε.) και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), ο πρόεδρος και ο διευθύνων σύμβουλος σε περίπτωση ανώνυμης εταιρείας (Α.Ε.), τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν τη διοίκησή του σε κάθε άλλη περίπτωση και τα αντίστοιχα κατά το δίκαιο της αλλοδαπής επιχείρησης πρόσωπα για α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, κατά το άρθρο 2 παρ.1 της κοινής δράσης της αριθμ. 98/773/ΔΕΥ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, β) δωροδοκία, κατά το άρθρο 3 της πράξης του Συμβουλίου της 26^{ης} Μαΐου 1997 (21) και στο άρθρο 3 παρ.1 της κοινής δράσης αριθμ. 98/742/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, γ) απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, δ) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, κατά το άρθρο 1 της αριθμ. 91./308/ΕΟΚ οδηγίας του Συμβουλίου, για την πρόληψη χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ε) υπεξαίρεση (375 Π.Κ.), στ) απάτη (386-388 Π.Κ.), ζ) εκβίαση (385 Π.Κ.), η) πλαστογραφία (216-218 Π.Κ.), θ) ψευδορκία (224 Π.Κ.), ι) δωροδοκία (235-237 Π.Κ.), κ) δόλια χρεοκοπία (398 Π.Κ.).
Τα υπό α'-δ' αδικήματα έχουν ως συνέπεια τον αποκλεισμό του υποψηφίου σε κάθε περίπτωση, ενώ τα υπό ε'-κ', μόνο αν σχετίζονται με την άσκηση του επαγγέλματος του εργολήπτη.
3. Να έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, όσον αφορά στην καταβολή των εισφορών Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με την ισχύουσα Ελληνική νομοθεσία (εφόσον είναι ημεδαπή ή αλλοδαπή μεν αλλά που έχει ήδη αναπτύξει δραστηριότητα στην Ελλάδα) ή σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένη.
4. Να έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, όσον αφορά στην καταβολή των φόρων, σύμφωνα με την ισχύουσα Ελληνική Νομοθεσία (σε περίπτωση που είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα) ή σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένη.
5. Να έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της προς τις εργοληπτικές οργανώσεις και να μην έχει ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων ανώτερο του

---

⁶⁵ Η εκκαθάριση ακολουθεί τη λύση των εταιρειών, συνεπώς αφορά μόνο τις εταιρείες και όχι τις ατομικές εργοληπτικές επιχειρήσεις.

νόμιμου ορίου (οι προϋποθέσεις αυτές ισχύουν μόνο για τις ημεδαπές επιχειρήσεις).

6. Τεχνική ικανότητα⁶⁶.

7. Να μην έχει διαπράξει πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο της επιβλήθηκε ποινή που της στερεί το δικαίωμα συμμετοχής σε δημοπρασίες δημοσίων έργων (και καταλαμβάνει τη συγκεκριμένη δημοπρασία).

Άρθρο 23: Δικαιολογητικά

Κάθε Εργοληπτική Επιχείρηση που συμμετέχει στη δημοπρασία, μεμονωμένα ή ως μέλος Κοινοπραξίας, οφείλει να αποδείξει ότι πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 21 και ότι διαθέτει τα προσόντα του άρθρου 22, προσκομίζοντας πρωτότυπα ή νομίμως επικυρωμένα (κατά το άρθρο 11 του ν. 2690/99 – Φ.Ε.Κ. Α' 45) αντίγραφα τους τα παρακάτω δικαιολογητικά:

23.3 Δικαιολογητικά επαγγελματικής εγγραφής

- α. Προκειμένου περί εργοληπτικής επιχείρησης εγγεγραμμένης στο Μ.Ε.Ε.Π., πρωτότυπο πιστοποιητικό εγγραφής σε αυτό, στην τάξη και κατηγορία που ορίζεται στο άρθρο 21 της παρούσας⁶⁷. Στο φάκελο των δικαιολογητικών περιέχεται επίσης επικυρωμένο αντίγραφο του ανωτέρω πιστοποιητικού, το οποίο παραμένει στο φάκελο μετά την επιστροφή του πρωτοτύπου για τις ανάγκες της διαδικασίας. Η απουσία του αντιγράφου αυτού από το φάκελο δεν αποτελεί λόγο αποκλεισμού και η Επιτροπή Διαγωνισμού μεριμνά οίκοθεν για την έκδοση του επικυρωμένου αντιγράφου.
- β. Προκειμένου περί Εργοληπτικής Επιχείρησης προερχόμενης από κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ. ή από κράτος που έχει υπογράψει την Σ.Δ.Σ. του Π.Ο.Ε., όπου τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, επικυρωμένο από την αρμόδια αρχή πιστοποιητικό εγγραφής στους καταλόγους, σε τάξη και κατηγορία όπως ορίζεται στο άρθρο 21 της παρούσας, συνταγμένο σύμφωνα με το άρθρο 50 του π.δ. 60/2007.
- γ. Προκειμένου περί Εργοληπτικής Επιχείρησης προερχόμενης από κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ. ή από κράτος που έχει υπογράψει την

⁶⁶ Συμπληρώνεται για να τεθούν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να γίνει δεκτή αλλοδαπή εργολ. επιχείρηση που δεν είναι γραμμένη σε επίσημο κατάλογο αναγνωρισμένων εργοληπτών. Η ζητούμενη τεχνική ικανότητα πρέπει να είναι στο επίπεδο των εγγεγραμμένων στις αντίστοιχες τάξεις του ελληνικού Μ.Ε.Ε.Π., δηλαδή ο κατάλογος και τα πιστοποιητικά που ζητούνται πρέπει να περιέχουν έργα του προϋπολογισμού, της τάξης και των κατηγοριών που δικαιούνται να συμμετέχουν στο διαγωνισμό. Για τις ημεδαπές εργολ. επιχειρήσεις η τεχνική ικανότητα αποδεικνύεται από την εγγραφή στην αντίστοιχη τάξη και κατηγορία του Μ.Ε.Ε.Π., μπορούν όμως να τεθούν απαιτήσεις τεχνικής ικανότητας, ύστερα από σχετική εγκριτική απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., όπως προβλέπεται στην διάταξη του άρθρου 42 παρ. 9 του ν. 3316/2005. Στην περίπτωση αυτή να αναφέρεται η εγκριτική απόφαση.

⁶⁷ Αν προβλέπεται η συμμετοχή επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στα νομαρχιακά μητρώα, να διαμορφωθεί ανάλογα.

Σ.Δ.Σ. του Π.Ο.Ε., όπου δεν τηρούνται επίσημοι κατάλογοι αναγνωρισμένων εργοληπτών, απαιτείται βεβαίωση εγγραφής στο επαγγελματικό μητρώο της χώρας προέλευσής της, σύμφωνα με το άρθρο 44 του Π.Δ. 60/2007.

Τα δικαιολογητικά επαγγελματικής εγγραφής προκειμένου να γίνουν αποδεκτά, θα πρέπει να ισχύουν κατά την ημερομηνία λήξης της παραλαβής των προσφορών.

23.4 Δικαιολογητικά επαγγελματικής και τεχνικής καταλληλότητας

Η εκπλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 22 περ. 1-4 αποδεικνύεται με τα δικαιολογητικά των περιπτώσεων α έως δ που αφορούν τόσο τις μεμονωμένες επιχειρήσεις όσο και όλα τα μέλη των κοινοπραξιών⁶⁸. Επιπλέον αλλοδαπές εργ.επ. προσκομίζουν τα δικαιολογητικά της περίπτωσης ε' για τη διαπίστωση της τεχνικής τους ικανότητας και οι ελληνικές εργοληπτικές επιχειρήσεις τα δικαιολογητικά των περιπτώσεων στ' και ζ'. Το δικαιολογητικό της περ.η' προσκομίζεται από ημεδαπές και αλλοδαπές επιχειρήσεις :

- α. Για την περίπτωση 1 προσκομίζονται πιστοποιητικά που εκδίδονται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή της χώρας καταγωγής ή της χώρας προέλευσης. Για την Ελλάδα τα πιστοποιητικά που αφορούν την **πτώχευση και αναγκαστική διαχείριση** εκδίδονται από το πρωτοδικείο, ενώ αυτό που αφορά τη θέση σε **εκκαθάριση** από την αρμόδια Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ή το Υπουργείο Ανάπτυξης όταν πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία και το πρωτοδικείο της έδρας στις υπόλοιπες περιπτώσεις νομικών προσώπων (Ο.Ε., Ε.Ε. και Ε.Π.Ε.). Πιστοποιητικά περί μη θέσεως σε εκκαθάριση **δεν προσκομίζονται** από τις ατομικές εργοληπτικές επιχειρήσεις.
- β. Για την περίπτωση 2 προσκομίζεται απόσπασμα ποινικού μητρώου ή ανάλογο έγγραφο Δικαστικής Αρχής της χώρας προέλευσής, που αφορά τους διαχειριστές σε περίπτωση ομόρρυθμων (Ο.Ε.), ετερόρρυθμων (Ε.Ε.) και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), τον πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο σε περίπτωση ανώνυμης εταιρείας (Α.Ε.), τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν τη διοίκησή του σε κάθε άλλη περίπτωση και τα αντίστοιχα κατά το δίκαιο της αλλοδαπής επιχείρησης πρόσωπα. Σε περίπτωση που το απόσπασμα ποινικού μητρώου δεν είναι λευκό, θα υποβάλλεται ένορκη βεβαίωση ενώπιον δικαστικής αρχής ή Συμβολαιογράφου περί των αδικημάτων που αφορούν οι καταδίκες που είναι γραμμένες στο μητρώο. Αν από την ένορκη βεβαίωση προκύπτει ότι κάποια από τις καταδίκες αφορά τα αδικήματα που προκαλούν αποκλεισμό των διαγωνιζομένων, προσκομίζεται η καταδικαστική απόφαση προκειμένου να

⁶⁸ Η Ενημερότητα Πτυχίου απαλλάσσει από την υποχρέωση προσκόμισης των δικαιολογητικών του άρθρου 23.2 περ. α', β', γ', δ', στ', ζ' και η. Στην περίπτωση συμμετοχής στο διαγωνισμό και επιχειρήσεων με ενημερότητα πτυχίου να γίνεται χρήση του Υποδείγματος Διακήρυξης τύπου Β. Επιχειρήσεις που προσκομίζουν Ενημερότητα Πτυχίου λόγω εγγραφής σε τάξη τρίτη ή μεγαλύτερη για κατηγορία μη καλούμενη στη συγκεκριμένη δημοπρασία κρίνονται όπως οι εργοληπτικές επιχειρήσεις με Ενημερότητα Πτυχίου.

διαπιστωθεί αν το αδίκημα αφορά την άσκηση του επαγγέλματος του διαγωνιζόμενου. Η ένορκη βεβαίωση διατηρεί την ισχύ της για όσο χρόνο αντιστοιχεί στο περιεχόμενο του ποινικού μητρώου.

- γ. Για την περίπτωση 3 πιστοποιητικά που εκδίδονται από την αρμόδια αρχή του κράτους εγκατάστασης ή του ελληνικού κράτους, περί του ότι έχουν εκπληρωθεί οι υποχρεώσεις της Εργ. Επιχ., όσον αφορά στην καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους εγκατάστασης ή και με την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία, για την Εργ.Επ. και για όλες τις Κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει, καθώς και για κάθε έργο που εκτελεί (παρ. 9 άρθρο 4 του Ν. 1418/84) στην Ελλάδα. Ειδικά για την ασφαλιστική ενημερότητα του ΤΣΜΕΔΕ προσκομίζονται τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 27 του ν. 3518/06 (Α'272).
- δ. Για την περίπτωση 4, εφόσον η εργοληπτική επιχείρηση φορολογείται στην Ελλάδα, αποδεικτικά ενημερότητας για χρέη προς το ελληνικό δημόσιο, τόσο μεμονωμένα όσο και για τις Κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει (παρ.9 αρ.4 του ν. 1418/84). Σε περίπτωση που η Εργ. Επ. δε φορολογείται στην Ελλάδα, βεβαίωση από την αρμόδια ελληνική αρχή ή υπεύθυνη δήλωση περί του γεγονότος αυτού και ταυτόχρονα αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας αρμόδιας αρχής της χώρας εγκατάστασής της.
Αν σε κάποιο κράτος δεν εκδίδονται τα παραπάνω α έως δ έγγραφα ή πιστοποιητικά, μπορεί να αντικατασταθούν με ένορκη βεβαίωση (εκδοθείσα εντός των έξι μηνών που προηγούνται της ημερομηνίας δημοπράτησης) ή, όπου δεν προβλέπεται, από υπεύθυνη δήλωση. **Αν διαπιστωθεί με οποιονδήποτε τρόπο ότι στην εν λόγω χώρα εκδίδονται τα υπόψη πιστοποιητικά, η προσφορά του διαγωνιζόμενου είναι απαράδεκτη.**
- ε. Για τις εργολ. επιχειρήσεις της παραγράφου 21.1.γ κατάλογο εκτελεσμένων έργων κατά την τελευταία πενταετία, συνοδευόμενο από πιστοποιητικά καλής εκτέλεσής τους, από τα οποία στοιχεία αποδεικνύεται ότι έχουν εκτελέσει παρόμοια ποιοτικά και ποσοτικά έργα με το δημοπρατούμενο. Τα πιστοποιητικά αυτά αναφέρουν την αξία, το χρόνο και τον τόπο εκτέλεσης των έργων και διευκρινίζουν αν τα έργα εκτελέστηκαν κατά τους κανόνες της τέχνης και αν περατώθηκαν κανονικά.
- στ. Πιστοποιητικά εκπλήρωσης των οικονομικών τους υποχρεώσεων προς τις επαγγελματικές εργοληπτικές ενώσεις ή υπεύθυνη δήλωση ότι δεν είναι εγγεγραμμένες σε τέτοιες οργανώσεις.
- ζ. Υπεύθυνη δήλωση για το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβικών συμβάσεων συνοδευόμενη από: (α) πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων και (β) τις βεβαιώσεις των αρμοδίων υπηρεσιών για το ανεκτέλεστο μέρος κάθε εργολαβίας που εκτελεί είτε αυτοτελώς είτε σε κοινοπραξία και εκδίδονται στο εξάμηνο που προηγείται της ημερομηνίας δημοπράτησης του έργου (άρθρο 16 παρ. 44 ν. 1418/84, όπως ισχύει).
- η. Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της Εργ.Επ. ότι δεν της επιβλήθηκε για πειθαρχικό παράπτωμα ποινή η οποία της στερεί το δικαίωμα συμμετοχής στη δημοπρασία.

Αλλοδαπές εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγεγραμμένες σε επίσημους καταλόγους αναγνωρισμένων εργοληπτών της χώρας τους, κατά την έννοια του άρθρου 50 του Π.Δ. 60/2007, απαλλάσσονται της υποχρέωσης υποβολής των δικαιολογητικών εκείνων που μνημονεύει το πιστοποιητικό εγγραφής τους.

Όλα τα ανωτέρω (α) έως και (η) στοιχεία, προκειμένου να είναι παραδεκτή η προσφορά του διαγωνιζόμενου, θα πρέπει να βρίσκονται σε ισχύ κατά την ημερομηνία λήξης της παραλαβής των προσφορών. Αν στις ειδικές διατάξεις που διέπουν την έκδοσή τους δεν προβλέπεται χρόνος ισχύος των δικαιολογητικών, θεωρούνται έγκυρα εφόσον φέρουν ημερομηνία έκδοσης εντός των **έξι μηνών** που προηγούνται της ημερομηνίας λήξης της παραλαβής των προσφορών. Οι ένορκες βεβαιώσεις, που τυχόν προσκομίζονται για αναπλήρωση δικαιολογητικών, πρέπει επίσης να φέρουν ημερομηνία εντός των έξι μηνών που προηγούνται της δημοπράτησης.

Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται σε πρωτότυπα ή (κατ' επιλογή του διαγωνιζόμενου) σε νόμιμα επικυρωμένα φωτοαντίγραφα (κατά τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 2690/99, όπως ισχύει).

Αντί επικύρωσης των φωτοαντιγράφων αρκεί η υποβολή (μαζί με τα φωτοαντίγραφα μέσα στο φάκελο δικαιολογητικών) υπεύθυνης δήλωσης του νόμιμου εκπροσώπου της διαγωνιζόμενης επιχείρησης περί του ότι τα υποβαλλόμενα στοιχεία είναι φωτοαντίγραφα του πρωτοτύπου.

Η υπεύθυνη δήλωση πρέπει να αναφέρει επί ποινή απαραδέκτου ένα προς ένα τα δικαιολογητικά των οποίων βεβαιώνεται η ακρίβεια, χωρίς να απαιτείται αναφορά σε προσδιοριστικά της ταυτότητας των εγγράφων στοιχεία (αρ. πρωτ. , ημερομηνία έκδοσης κ.λπ.).

Τα πιστοποιητικά που εκδίδονται από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) θεωρούνται πρωτότυπα. Ειδικά το αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας των ελληνικών αρχών (όταν προσκομίζεται ιδιαίτερα και δεν καλύπτεται από την ενημερότητα πτυχίου) υποβάλλεται σε πρωτότυπο ή φωτοαντίγραφο θεωρημένο από αρμόδιο υπάλληλο της αρχής που διεξάγει το διαγωνισμό. Το θεωρημένο φωτοαντίγραφο έχει τον ίδιο χρόνο ισχύος όπως και το πρωτότυπο (απόφ. Υπουργού Οικονομικών 1109793/6134-11/0016/ΠΟΛ.1223/24.11.1999, Φ.Ε.Κ. 2134 Β', όπως ισχύει).

Επισημαίνεται ότι τα μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού δεν επικυρώνουν φωτοαντίγραφα των δικαιολογητικών των διαγωνιζομένων κατά ή μετά το διαγωνισμό, εκτός της βεβαίωσης εγγραφής στο ΜΕΕΠ. Όλα τα δικαιολογητικά πρέπει να περιέχονται στο φάκελο των δικαιολογητικών και να είναι ήδη επικυρωμένα με νόμιμο τρόπο, κατά την υποβολή του φακέλου. Τα δικαιολογητικά παραμένουν στο φάκελο και δε νοείται επίδειξη και απόσυρσή τους από τους διαγωνιζόμενους.

Εφόσον διαπιστωθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο ότι ο διαγωνιζόμενος υπέβαλε ψευδή δήλωση κατά την παροχή σημαντικών πληροφοριών που ζητούνται στο διαγωνισμό, αποκλείεται.

23.3 Δικαιολογητικά Τεχνικής Ικανότητας⁶⁹

.....
.....

Άρθρο 24 : Περιεχόμενο Φακέλου Προσφοράς

Ο φάκελος της προσφοράς (προσφορά) των διαγωνιζομένων περιλαμβάνει, επί ποινή αποκλεισμού, φάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής και σφραγισμένο φάκελο Οικονομικής Προσφοράς, σύμφωνα με τα κατωτέρω:

24.1 Ο φάκελος των δικαιολογητικών συμμετοχής περιέχει επί ποινή αποκλεισμού όλα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο άρθρο 23 και επιπλέον:

1. Τις εγγυητικές επιστολές συμμετοχής του άρθρου 15 της παρούσας.
2. Το Φ.Ε.Κ. ίδρυσης και τις τροποποιήσεις του (για διαγωνιζόμενους με μορφή Α.Ε. και Ε.Π.Ε.), επικυρωμένο αντίγραφο ή απόσπασμα του καταστατικού του διαγωνιζομένου και των εγγράφων τροποποιήσεών του (για Ο.Ε. και Ε.Ε.). Στοιχεία και έγγραφα από τα οποία πρέπει να προκύπτουν τα μέλη του Δ.Σ., ο εκπρόσωπος της Εργ.Επ., τα υπόλοιπα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να δεσμεύουν με την υπογραφή τους την Εργ.Επ. και τα έγγραφα της νομιμοποίησης αυτών, αν αυτό δεν προκύπτει ευθέως από το καταστατικό, αναλόγως με τη νομική μορφή των εταιρειών. Τέτοια έγγραφα δεν προσκομίζονται σε περίπτωση ατομικών εργοληπτικών επιχειρήσεων.
3. Απόφαση του αρμόδιου, κατά το καταστατικό, οργάνου της Εργ.Επ., περί συμμετοχής στη συγκεκριμένη δημοπρασία (επί ατομικής εργοληπτικής επιχείρησης δε ζητείται). Δε θα γίνονται δεκτές αποφάσεις που αφορούν γενικά τη συμμετοχή σε δημοπρασίες. Σε περίπτωση Κοινοπραξίας ιδιωτικό συμφωνητικό για τη σύστασή της και τα ποσοστά συμμετοχής των κοινοπρακτούντων μελών (εφόσον προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις ελάχιστα ποσοστά συμμετοχής σε κοινοπραξία) και δήλωση των νομίμων εκπροσώπων των κοινοπρακτούντων ότι σε περίπτωση ανάληψης του έργου θα ορίσουν κοινό εκπρόσωπο με συμβολαιογραφική πράξη, κατά το άρθρο 35 παρ. 4 του π.δ. 609/85.
4. Τα στοιχεία της νομιμοποίησης του φυσικού προσώπου που υποβάλλει την προσφορά για λογαριασμό της εργοληπτικής επιχείρησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 16 παρ. 43 του ν. 1418/84, όπως ισχύει (ήτοι του νόμιμου εκπροσώπου ή εξουσιοδοτημένου ομόρρυθμου εταίρου σε περίπτωση Ο.Ε.

⁶⁹ Τα δικαιολογητικά τεχνικής ικανότητας ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 46 του Π.Δ. 60/2007 και αφορούν τις αλλοδαπές Εργ. Επιχειρ., που δεν είναι γραμμένες σε επίσημο κατάλογο αναγνωρισμένων εργοληπτών. Μπορεί να τεθεί και για τις ελληνικές εργ. επιχ. μόνο αν υφίσταται εγκριτική απόφαση του Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. Σε περίπτωση Κοινοπραξίας η τεχνική ικανότητα πρέπει να αποδεικνύεται στο πρόσωπο μίας τουλάχιστον από τις κοινοπρακτούσες εργοληπτικές επιχειρήσεις (βλέπε υποσημείωση 23).

και Ε.Ε., του εξουσιοδοτημένου διαχειριστή σε περίπτωση Ε.Π.Ε. και του εξουσιοδοτημένου μέλους του Δ.Σ. σε περίπτωση Α.Ε.), εφόσον η νομιμοποίηση δεν προκύπτει σαφώς από τα δικαιολογητικά εν γένει της παρ. 24.1.2.

Σε περίπτωση Κοινοπραξίας υποβάλλονται στοιχεία νομιμοποίησης των εκπροσώπων των κοινοπρακτουσών επιχειρήσεων, αν την προσφορά καταθέτουν όλοι μαζί οι κοινοπρακτούντες ή συμβολαιογραφικό έγγραφο διορισμού του κοινού εκπροσώπου της Κοινοπραξίας.

5. Δικαιολογητικά Ονομαστικοποίησης μετοχών (αφορά ανώνυμες εταιρείες και έργα προϋπολογισμού πάνω από το εκάστοτε προβλεπόμενο όριο). Εξαιρούνται της υποχρέωσης αυτής οι εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο της χώρας εγκατάστασής τους και υποβάλλουν περί τούτου υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου τους. Κατά λοιπά προσκομίζονται τα ακόλουθα στοιχεία :
- α) **Οι επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.Ε.Π., προσκομίζουν αα) αναλυτική κατάσταση με τα στοιχεία των μετόχων της εταιρείας και τον αριθμό των μετοχών κάθε μετόχου (μετοχολόγιο), όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας, το πολύ τριάντα εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα υποβολής της προσφοράς, καθώς και ββ) πιστοποιητικό της εποπτεύουσας (κατά τον Κ.Ν. 2190/20) την εταιρεία αρχής ότι οι μετοχές της είναι ονομαστικές (το ως άνω υπό ββ' πιστοποιητικό καλύπτεται από την Ενημερότητα Πτυχίου, εφόσον προσκομίζεται).**
- β) **Οι αλλοδαπές επιχειρήσεις, εφόσον έχουν κατά το δίκαιο της έδρας τους ονομαστικές μετοχές, προσκομίζουν :**
- αα) πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής του κράτους της έδρας, από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές είναι ονομαστικές.
- ββ) **αναλυτική κατάσταση μετόχων, με αριθμό των μετοχών του κάθε μετόχου, όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας με ημερομηνία το πολύ 30 ημέρες πριν την υποβολή της προσφοράς.**
- γγ) **Κάθε άλλο στοιχείο από το οποίο να προκύπτει η ονομαστικοποίηση μέχρι φυσικού προσώπου των μετοχών, που έχει συντελεστεί το τελευταίο 30ήμερο πριν την υποβολή της προσφοράς.**
- Τα δικαιολογητικά αυτά προσκομίζονται στην αναθέτουσα αρχή και πριν την υπογραφή της σύμβασης επικαιροποιημένα κατά τον ίδιο τρόπο.
- γ) **Οι αλλοδαπές επιχειρήσεις, που δεν έχουν κατά το δίκαιο της χώρας τους στην οποία έχουν την έδρα τους ονομαστικές μετοχές, υποβάλλουν :**
- αα) Βεβαίωση περί μη υποχρέωσης ονομαστικοποίησης των μετοχών από αρμόδια αρχή, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη, διαφορετικά προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του διαγωνιζόμενου.
- ββ) Έγκυρη και ενημερωμένη κατάσταση μετόχων που κατέχουν τουλάχιστον 1% των μετοχών.

γγ) Αν δεν τηρείται τέτοια κατάσταση, προσκομίζεται σχετική κατάσταση μετόχων (με 1%), σύμφωνα με την τελευταία Γενική Συνέλευση, αν οι μέτοχοι αυτοί είναι γνωστοί στην εταιρεία.

δδ) Αν δεν προσκομιστεί κατάσταση κατά τα ανωτέρω, η εταιρεία αιτιολογεί τους λόγους που οι μέτοχοι αυτοί δεν της είναι γνωστοί. Η Επιτροπή του Διαγωνισμού δε μπορεί να κρίνει την επάρκεια της αιτιολόγησης, αν όμως επιδείξει τη δυνατότητα απόκτησης ή σύνταξης της κατάστασης αυτής τότε η επιχείρηση αποκλείεται.

Τα ανωτέρω υπό β) και γ) έγγραφα πρέπει να συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση και όσα εξ αυτών προέρχονται από δημόσιες αρχές, να είναι επικυρωμένα από αρμόδια αρχή της χώρας εγκατάστασης.

6. Τα απαιτούμενα .....⁷⁰ μηχανόσημα του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. (υπολογιζόμενα με βάση τον προϋπολογισμό του έργου, χωρίς Φ.Π.Α.) ή πρωτότυπο ισόποσο γραμμάτιο είσπραξης αγοράς ενσήμων Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. (επ' ονόματι του διαγωνιζομένου). Η οποιαδήποτε υποδιαίρεση του μηχανόσημου καλύπτεται με ακέραιο μηχανόσημο.

- 24.2 Ο σφραγισμένος φάκελος «Οικονομικής Προσφοράς» περιέχει συμπληρωμένο το έντυπο Οικονομικής Προσφοράς της Υπηρεσίας.

Το έντυπο της Οικονομικής Προσφοράς υπογράφεται, επί ποινή αποκλεισμού, από το νόμιμο εκπρόσωπο της εργοληπτικής επιχείρησης ή της Κοινοπραξίας και όλες οι σελίδες μονογράφονται από τον ίδιο (μονογράφες που τυχόν λείπουν συμπληρώνονται μετά το άνοιγμα των προσφορών. Ακόμα κι αν αρνηθεί να τα μονογράψει ο διαγωνιζόμενος, τα μονογράφει η Ε.Δ. – άρθρο 17 παρ. 5 του π.δ. 609/85). Επίσης, εφόσον λείπουν συμπληρώνονται από τον προσφέροντα μετά το άνοιγμα των προσφορών τα ονοματεπώνυμα των προσφερόντων και οι σφραγίδες των επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση η έλλειψή τους δε συνιστά λόγο αποκλεισμού από το διαγωνισμό.

Επισημαίνεται ότι:

- α) αποκλείονται από το διαγωνισμό προσφορές, στις οποίες δεν αναγράφεται έστω και ένα επιμέρους ποσοστό έκπτωσης ομάδας εργασιών του εντύπου της οικονομικής προσφοράς ή το ενιαίο ποσοστό έκπτωσης στο σύστημα του άρθρου 6 του Π.Δ.609/85, ολογράφως και αριθμητικώς.
- β) ότι η ολόγραφη αναγραφή των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης υπερισχύει της αντίστοιχης αριθμητικής⁷¹,

⁷⁰ Τίθεται απ' την υπηρεσία ο συγκεκριμένος αριθμός των μηχανόσημων προκειμένου να αποφεύγονται αμφισβητήσεις από διαφορετικούς υπολογισμούς των συμμετεχόντων.

⁷¹ Τα παραπάνω αναφέρονται στο σύστημα υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του π.δ.609/85. Σε περίπτωση που εφαρμόζεται άλλο σύστημα οι σχετικοί όροι προσαρμόζονται ανάλογα.

2. Η σύνταξη Προγράμματος Ποιότητας Μελέτης (ΠΠΜ) θα πρέπει να γίνεται με ιδιαίτερη επιμέλεια και προσοχή ώστε να μην έρχεται σε αντιφάσεις με τη σύμβαση της εκάστοτε μελέτης και επομένως απαιτούνται οδηγίες για τη σύνταξή του.

3. Δεν υπάρχουν οδηγίες του Κύριου του Έργου όσον αφορά τον έλεγχο και την έγκριση ενός ΠΠΜ και αυτό το κενό καλύπτουν οι παρακάτω οδηγίες υποχρεωτικής εφαρμογής, αποφασίζουμε:

Την έγκριση των συνημμένων οδηγιών υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση των Προγραμμάτων Ποιότητας Μελετών.

Από την απόφαση αυτή δεν προκύπτει δαπάνη εις βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ, ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

1.1. Στόχοι

Το Πρόγραμμα Ποιότητας Μελέτης (ΠΠΜ) αφορά στην οργάνωση όλων των απαιτούμενων διαδικασιών για την εκπόνηση μιας μελέτης με στόχους:

- τον εντοπισμό εγκαίρως των αδυναμιών της Σύμβασης
- την άρτια εκπόνηση της μελέτης σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Σύμβασης
- την εμπρόθεσμη παράδοση του κάθε σταδίου της μελέτης

1.2. Εμπλεκόμενοι

Οι εμπλεκόμενοι σε μία μελέτη μπορεί να είναι :

- ο Φορέας Ανάθεσης
- η Προϊστάμενη Αρχή
- η Διευθύνουσα (Επιβλέπουσα) υπηρεσία
- οι Σύμβουλοι για Τεχνική ή / και Διοικητική Υποστήριξη του Φορέα Ανάθεσης
- οι Μελετητές
- οι Υπεργολάβοι ή / και Εξωτερικοί Σύμβουλοι των Μελετητών.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς σε μία μελέτη θα πρέπει να διαθέτουν την τεχνογνωσία που θα τους δίνει τη δυνατότητα να συντάσσουν, να αξιολογούν και να ελέγχουν την πληρότητα των προγραμμάτων ποιότητας, ο καθένας από τη δική του πλευρά.

1.3. Ορισμός του ΠΠΜ - Διαδικασία Σύνταξης του ΠΠΜ

γ) αν παρουσιαστούν **ελλείψεις** στην αναγραφή των στοιχείων της οικονομικής προσφοράς (πλην εκείνων που επιφέρουν αποκλεισμό), **διαφορές** μεταξύ της ολόγραφης και της αριθμητικής τιμής ή **λογιστικά σφάλματα** στα αθροίσματα, τα γινόμενα ή τη στρογγυλοποίηση, η **Επιτροπή Διαγωνισμού διορθώνει** τα σφάλματα και αναγράφει την ορθή οικονομική προσφορά.

Άρθρο 25: Διάφορα

- 25.1** Η έγκριση κατασκευής του δημοπρατούμενου έργου, και η διάθεση της σχετικής πίστωσης, αποφασίστηκε με την αριθμ. .... Απόφαση.
- 25.2** Ο Κύριος του Έργου μπορεί να εγκαταστήσει για το έργο αυτό Τεχνικό Σύμβουλο⁷². Ο Ανάδοχος του έργου έχει την υποχρέωση να διευκολύνει τις δραστηριότητες του Τεχνικού Συμβούλου, που πηγάζουν από την συμβατική σχέση της Υπηρεσίας με αυτόν.
- 25.3⁷³**

.....
(Τόπος – Ημερομηνία)

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ & ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

.....

.....

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ

Με την αριθμό πρωτ. .... απόφαση

⁷² Προαιρετική επιλογή.

⁷³ Εφόσον στη Διακήρυξη τίθενται επιπλέον όροι τεχνικής ικανότητας, αναφέρεται η σχετική απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., όπως απαιτείται από το άρθρο 42 παρ.9 του ν.3316/05.

Αριθ. Δ15/οικ.24298/05 (ΦΕΚ – 1105 Β/4-8-2005): Έκδοση Ενημερότητας Πτυχίου και Βεβαιώσεων ανεκτέλεστου υπολοίπου συμβάσεων δημοσίων έργων, υποβολή Εκθέσεων δραστηριότητας ανωνύμων εταιρειών και Πιστοποιητικών εκτέλεσης έργων, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. Δ15/οικ.1179/07 (ΦΕΚ 106 Β/31-1-2007) απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των παραγράφων 4, 5, 6, 45 και 46 του άρθρου 16 του ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του ν. 2940/2001 (ΦΕΚ Α' 180).
2. Την διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 7 του ν. 3263/2004 (ΦΕΚ 179/Α/28.9.2004).
3. Την διάταξη της παρ.14 του άρθρου 17 του ν. 1418/ 1984, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 42 ν. 3316/2005 (ΦΕΚ Α' 42).
4. Τις διατάξεις του άρθρου 17 του π.δ. 609/1985 (ΦΕΚ Α' 223/1985) και των άρθρων 24 έως 29 του π.δ. 334/2000 (ΦΕΚ Α' 279/21.12.2000).
5. Τη διαπιστωθείσα εκ της εφαρμογής των υπουργικών αποφάσεων υπ' αριθμ. Δ15/οικ/10128/2003 (ΦΕΚ Β' 882) και Δ15/οικ/24900/2002 (ΦΕΚ Β' 833) ανάγκη απλοποίησης και εκλογίκευσης της διαδικασίας α) υποβολής των δικαιολογητικών και έκδοσης της Ενημερότητας Πτυχίου, καθώς και β) της διαδικασίας υποβολής των εκθέσεων δραστηριότητας.

6. Την ανάγκη επιβολής εισφοράς στις εργοληπτικές επιχειρήσεις, όπως προβλέπεται από την παρ.7 του άρθρου 42 του ν. 3316/2005, λόγω των δαπανών (αυξημένες απαιτήσεις μηχανοργάνωσης, απασχόληση προσωπικού) στις οποίες υποβάλλεται η υπηρεσία τήρησης του ΜΕΕΠ, λόγω α) της περιοδικής έκδοσης και χορήγησης της Ενημερότητας Πτυχίου, που απαλλάσσει αντίστοιχα τις επιχειρήσεις από την ανάγκη έκδοσης και προσκόμισης των αναγκαίων δικαιολογητικών σε κάθε διαγωνισμό δημοσίου έργου και β) της συγκέντρωσης και επεξεργασίας των οικονομικών στοιχείων των επιχειρήσεων και των εκθέσεων δραστηριότητας των παρ.5 και 6 του άρθρου 16 του ν. 1418/1984, σε συνεργασία και με Συμβούλους Ορκωτούς Ελεγκτές.

7. Το γεγονός ότι από τη παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ ΠΤΥΧΙΟΥ

Άρθρο 1

Έννοια «Ενημερότητας Πτυχίου» Χρόνος ισχύος

1. Σε κάθε εργοληπτική επιχείρηση, η οποία είναι γραμμένη στις τάξεις 3 η έως και 7 η του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ) χορηγείται έγγραφο με τίτλο «Ενημερότητα Πτυχίου» (εφεξής Ε.Π.), που προσκομίζεται στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων έργων και υποκαθιστά τα έγγραφα του άρθρου 2 της παρούσας, τα οποία δεν ζητούνται από τη Διακήρυξη ούτε υποβάλλονται κατά τη δημοπρασία. Η υποκατάσταση των επιμέρους δικαιολογητικών από την Ε.Π. χωρεί και στις περιπτώσεις που από τη Διακήρυξη συγκεκριμένου έργου εσφαλμένα δεν προβλέπεται η προσκόμιση Ε.Π.

Δεν υποκαθίστανται από την Ε.Π. και γι' αυτό, εφόσον ζητούνται από τη Διακήρυξη, πρέπει να προσκομίζονται ιδιαίτερος στις διαδικασίες ανάθεσης, δικαιολογητικά που δεν απαιτούνται για την έκδοση της.

2. Η Ε.Π. εκδίδεται από την Διεύθυνση Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελματών (Δ15) της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, εφεξής καλούμενη «υπηρεσία τήρησης του ΜΕΕΠ» και ισχύει για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών από την ημέρα έκδοσης της. Ειδικά τα αποδεικτικά φορολογικής και ασφαλιστικής

ενημερότητας προσκομίζονται από τους συμμετέχοντες στους διαγωνισμούς δημοσίων έργων ιδιαίτερος και πλέον της Ε.Π., μετά τη λήξη του κατά νόμο χρόνου ισχύος τους. Ο χρόνος λήξης της ισχύος των δικαιολογητικών αυτών αναγράφεται στην Ε.Π.

3. Για την έκδοση ή ανανέωση Ε.Π υποβάλλεται σχετική αίτηση, σε χρόνο μεταξύ των τριάντα (30) και είκοσι (20) ημερών πριν την ημερομηνία λήξης της ήδη ισχύουσας. Με την αίτηση συνυποβάλλονται τα δικαιολογητικά του άρθρου 2, τα οποία πρέπει να φέρουν χρόνο έκδοσης εντός των τελευταίων 15 ημερών, πριν την υποβολή της αίτησης, αλλιώς η υπηρεσία τήρησης του ΜΕΕΠ ζητεί νέα. Η ημερομηνία υποβολής των νέων στοιχείων λαμβάνεται υπόψη, για όλες τις συνέπειες, ως υποβολή αίτησης χορήγησης Ε.Π. Η υπηρεσία οφείλει να ενημερώσει χωρίς καθυστέρηση εγγράφως την αιτούσα επιχείρηση γθα τυχόν ελλείψεις του φακέλου των δικαιολογητικών που καθιστούν αδύνατη την έκδοση Ε.Π.

4. Η υπηρεσία οφείλει να εκδώσει την Ε.Π. πριν τη λήξη της ήδη ισχύουσας. Αν για λόγους που δεν αφορούν τον αιτούντα δεν είναι σε θέση να εκδώσει την Ε.Π. έγκαιρα, επικυρώνει κατόπιν αιτήσεως του αιτούντα φωτοαντίγραφο της αίτησης έκδοσης της Ε.Π. που υποβλήθηκε και θέτει επ' αυτού επισημείωση με την οποία βεβαιώνεται ότι υποβλήθηκε η αίτηση έκδοσης της Ε.Π., συνοδευόμενη από τα κατά νόμον δικαιολογητικά, η πληρότητα των οποίων ελέγχθηκε συνοπτικά. Το επικυρωμένο κατά τα παραπάνω αντίγραφο της αιτήσεως, με την επισημειωματική βεβαίωση μπορεί να χρησιμοποιηθεί όπως η Ε.Π. για συμμετοχή στις διαδικασίες ανάθεσης.

Κατά τον νέο έλεγχο που διεξάγεται στα δικαιολογητικά του αναδόχου, σύμφωνα με την διάταξη της παρ.2 του άρθρου 1 του ν. 3263/2004, προσκομίζεται υποχρεωτικά η εν τω μεταξύ εκδοθείσα Ε.Π.. Αν συντρέχει τέτοια περίπτωση, η υπηρεσία τήρησης του ΜΕΕΠ υποχρεούται να εκδώσει την Ε.Π. κατά προτεραιότητα.

5. Αν δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα αίτηση ανανέωσης της Ε.Π., ο χρόνος ισχύος της νέας αρχίζει την ημέρα έκδοσης της. Κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την λήξη της παλαιότερης μέχρι την έκδοση της νέας, η αιτούσα επιχείρηση δεν έχει δικαίωμα να καταθέσει προσφορά σε διαδικασία ανάθεσης δημοσίου έργου.

Αν πάντως η λήξη ισχύος της Ε.Π. επέλθει μετά την υποβολή των δικαιολογητικών σε διαδικασία ανάθεσης, η επιχείρηση νομίμως εξακολουθεί να λαμβάνει μέρος στη διαδικασία. Στην περίπτωση αυτή, κατά τον έλεγχο της παρ.2 του άρθρου 1 του ν. 3263/2004, προσκομίζεται υποχρεωτικά η νέα Ε.Π..

Άρθρο 2

Περιεχόμενο Ε.Π. Υποβαλλόμενα δικαιολογητικά

Για την έκδοση της Ε.Π. οι επιχειρήσεις υποβάλλουν σχετική αίτηση, συνοδευόμενη από τα παρακάτω δικαιολογητικά, εκτός των δικαιολογητικών υπό στοιχείο Β4 (πιστοποιητικά ποινικού μητρώου), που αναζητούνται αυτεπαγγέλτως από την υπηρεσία:

Α. Δικαιολογητικά νομιμοποίησης:

1. Κωδικοποιημένο (τελευταίο) καταστατικό δημοσιευμένο σε ΦΕΚ, ή εφόσον δεν υπάρχει κωδικοποιημένο καταστατικό, τα ΦΕΚ με το αρχικό καταστατικό και τις τροποποιήσεις του. Κατά την ανανέωση Ε.Π., εφόσον δεν έχουν επέλθει αλλαγές στα ανωτέρω στοιχεία, υποβάλλεται σχετική υπεύθυνη δήλωση του εκπροσώπου της επιχείρησης.
2. Βεβαίωση της αρμόδιας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή Υπουργείου Ανάπτυξης για τις τροποποιήσεις του καταστατικού.
3. Απόσπασμα πρακτικού Γενικής Συνέλευσης, περί εκλογής του τελευταίου Δ. Σ. και οι τυχόν τροποποιήσεις του Δ. Σ. με τα αντίστοιχα ΦΕΚ. Εφόσον η σύνθεση του Δ.Σ. δεν έχει μεταβληθεί, μετά την τελευταία ανανέωση της Ε.Π., υποβάλλεται σχετική υπεύθυνη δήλωση του εκπροσώπου της επιχείρησης.
4. Πρακτικό Διοικητικού Συμβουλίου στο οποίο καθορίζονται τα πρόσωπα που εκπροσωπούν και δεσμεύουν την εταιρεία, εφόσον δεν προκύπτουν από το καταστατικό. Εφόσον τα πρόσωπα αυτά είναι τα ίδια με αυτά που αναφέρονται στη προηγούμενη Ε.Π. υποβάλλεται σχετική υπεύθυνη δήλωση του εκπροσώπου της αιτούσας επιχείρησης.
5. Πιστοποιητικό της αρμόδιας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή του Υπουργείου Ανάπτυξης περί του ότι οι μετοχές της εταιρείας είναι ονομαστικές.

Β. Αποδεικτικά περί της καταλληλότητας των εργοληπτικών επιχειρήσεων:

1. Πιστοποιητικό του αρμοδίου Πρωτοδικείου της έδρας της επιχείρησης, περί του ότι αυτή δεν είναι σε κατάσταση πτώχευσης ή αναγκαστικής διαχείρισης.
2. Πιστοποιητικό της αρμόδιας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή του Υπουργείου Ανάπτυξης, περί του ότι η εταιρεία δεν έχει λυθεί και δεν έχει τεθεί υπό εκκαθάριση.
3. Πιστοποιητικά, χορηγούμενα από τα αρμόδια επιμελητήρια (ΤΕΕ-ΓΕΩΤΕΕ, ΕΕΤΕΜ) από τα οποία αποδεικνύεται ότι τα πρόσωπα με βεβαίωση του Μ.Ε.Κ., που στελεχώνουν την επιχείρηση δεν έχουν διαπράξει βαρύ επαγγελματικό παράπτωμα. Αν αναγράφεται τέτοιο παράπτωμα, προσκομίζεται η καταδικαστική απόφαση. Σχετικά με τη βαρύτητα του παραπτώματος αποφασίζει η Επιτροπή ΜΕΕΠ, ύστερα από εισήγηση της υπηρεσίας τήρησης του ΜΕΕΠ. Κατά τη συνεδρίαση της Επιτροπής έχει δικαίωμα παράστασης η αιτούσα επιχείρηση που καλείται προς τούτο με έγγραφη πρόσκληση, πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν την συνεδρίαση. Αν το αδίκημα κριθεί ως βαρύ δεν εκδίδεται Ενημερότητα Πτυχίου.
4. Πιστοποιητικά ποινικού μητρώου που αφορούν τον Πρόεδρο του Δ.Σ. και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της εταιρείας.

Ενημερότητα Πτυχίου δεν εκδίδεται αν στο ποινικό μητρώο των ως άνω προσώπων έχουν καταχωρηθεί κάποια από τα εξής αδικήματα:

- Συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, κατά το άρθρο 2 παράγραφος 1 της κοινής δράσης της υπ' αριθμ. 98/773/ΔΕΥ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- Δωροδοκία, κατά το άρθρο 3 της πράξης του Συμβουλίου της 26 ης Μαΐου 1997 (21) και στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της κοινής δράσης υπ' αριθμ. 98/742/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου,
- Απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,
- Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, κατά το άρθρο 1 της υπ' αριθμ. 91/308/ΕΟΚ οδηγίας του Συμβουλίου, για τη πρόληψη χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Εάν στο ποινικό μητρώο υπάρχει καταχώριση καταδίκης για υπεξαίρεση (375 Π.Κ), απάτη (386-388 Π.Κ), εκβίαση (385 Π.Κ), πλαστογραφία (216-218 Π.Κ), ψευδορκία (224 Π.Κ), δωροδοκία (235-237 Π.Κ) και δόλια χρεοκοπία (398 Π.Κ), ζητείται η προσκόμιση της καταδικαστι

κής απόφασης. Η Επιτροπή ΜΕΕΠ κρίνει στην περίπτωση αυτή, μετά από εισήγηση της υπηρεσίας ΜΕΕΠ, αν το αδίκημα σχετίζεται ή όχι με την επαγγελματική διαγωγή των προσώπων για τα οποία προσκομίζονται τα πιστοποιητικά. Εάν κριθεί ότι σχετίζεται, δεν χορηγείται ενημερότητα πτυχίου.

5. Βεβαίωση της εργοληπτικής οργάνωσης στην οποία ανήκει η επιχείρηση, περί καταβολής των οφειλόμενων εισφορών.

6. Αποδεικτικά των αρμοδίων Δ.Ο.Υ. ότι η εταιρεία έχει εκπληρώσει τις φορολογικές της υποχρεώσεις. Εφόσον η εταιρεία συμμετέχει σε κοινοπραξίες κατασκευής δημοσίων έργων προσκομίζεται σχετικός πίνακας με τα στοιχεία των κοινοπραξιών και την αρμόδια Δ.Ο.Υ. της κάθε μίας και αποδεικτικά φορολογικής ενημερότητας των κοινοπραξιών αυτών.

7. Αποδεικτικά ασφαλιστικής ενημερότητας της εταιρείας, των κοινοπραξιών στις οποίες τυχόν συμμετέχει, και των έργων εκδιδόμενα από τους αρμόδιους φορείς κοινωνικής ασφάλισης (της έδρας της εταιρείας και των κοινοπραξιών και του τόπου εκτέλεσης των έργων-της εταιρείας και των κοινοπραξιών). Η συμμετοχή σε κοινοπραξίες αποδεικνύεται, από τον ως άνω πίνακα.

8. Στοιχεία περί μη υπέρβασης του ανώτατου επιτρεπτού ορίου ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβιών, που εκτελεί εταιρεία μόνη της ή σε κοινοπραξία, ήτοι:

α) Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της εταιρείας ότι δεν εκτελεί άλλο έργο (ως μεμονωμένος ανάδοχος ή στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας), εκτός αυτών που περιλαμβάνονται στον υπό στοιχείο β) της παρούσας πίνακα,

β) Πίνακα, υπογεγραμμένο από το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας, που αναφέρει τα εκτελούμενα έργα, με το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο.

γ) Βεβαιώσεις των αρμοδίων φορέων εκτέλεσης για το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβιών που εκτελεί η εταιρεία.

9. Υπεύθυνη δήλωση του εκπροσώπου της επιχείρησης, περί του ότι όλα τα δηλούμενα εκ μέρους της επιχείρησης στοιχεία είναι αληθή.

Γ. Στη Ε.Π. καταχωρούνται από την υπηρεσία, υπό μορφήν πίνακα, κατόπιν ελέγχου των δικαιολογητικών που προσκομίσθηκαν για την έκδοσή της.

α) τα στοιχεία νομιμοποίησης και εκπροσώπησης της επιχείρησης όπως προκύπτουν από τα υπό Α του παρόντος άρθρου στοιχεία και

β) η βεβαίωση ότι δεν υφίστανται κωλύματα συμμετοχής στις διαδικασίες ανάθεσης των δημοσίων έργων και συγκεκριμένα ότι

- δεν υφίσταται πτώχευση, αναγκαστική διαχείριση ή διαδικασία εκκαθάρισης της επιχείρησης
- δεν υφίσταται εγγεγραμμένη πειθαρχική ποινή εις βάρος της επιχείρησης ή των στελεχών της για βαρύ επαγγελματικό παράπτωμα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις διατάξεις του π.δ. 278/1999. Για τη σχετική πιστοποίηση λαμβάνονται υπόψη οίκοθεν τα στοιχεία της υπηρεσίας τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ.,
- δεν υφίστανται αδικήματα εις βάρος των προσώπων της παράγραφο Β4, εκ των αναφερομένων στην παράγραφο αυτή,
- υφίσταται βεβαίωση της οικείας εργοληπτικής οργάνωσης περί εξόφλησης των εισφορών της επιχείρησης,
- υφίσταται ασφαλιστική ενημερότητα της επιχείρησης και των Κοινοπραξιών και έργων στα οποία αυτή μετέχει,
- υφίσταται φορολογική ενημερότητα της επιχείρησης και των Κοινοπραξιών στις οποίες αυτή μετέχει,
- δεν διαπιστώθηκε υπέρβαση του ανωτάτου ορίου ανεκτέλεστου υπολοίπου εργαλαβιών της επιχείρησης.

Άρθρο 3

Παύση ισχύος Ενημερότητας Πτυχίου

1. Η Ε.Π. παύει να ισχύει όταν παρέλθει ο χρόνος ισχύος της, όπως ορίζεται κατά την παρ. 2 του άρθρου 1.
2. Σε περίπτωση μεταβολής των κρίσιμων προϋποθέσεων υπό τις οποίες εκδόθηκε η Ε.Π., (όπως ιδίως αλλαγής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, κήρυξης της επιχείρησης σε πτώχευση κ.λ.π., καταδίκης των κρίσιμων μελών του Δ.Σ. για ένα από τα αδικήματα της παρ. Β4 του άρθρου 2) οφείλει η επιχείρηση να ενημερώσει γραπτώς, μέσα σε δέκα ημέρες από την ημέρα μεταβολής, την υπηρεσία τήρησης του ΜΕΕΠ, η οποία εκδίδει το συντομότερο δυνατό νέα Ε.Π.. Δεν απαιτείται ενημέρωση και έκδοση νέας Ε.Π. σε περίπτωση αλλαγής των προϋποθέσεων των περ. 5, 6, 7 και 8 της παρ. Β του άρθρου 2.
3. Αν η επιχείρηση παρόλο που έχει υποχρέωση κατά τα ανωτέρω, δεν προβεί σε εμπρόθεσμη ενημέρωση με υπαιτιότητα της και περιέλθουν στην υπηρεσία στοιχεία ή

πληροφορίες για μεταβολή των προϋποθέσεων υπό τις οποίες χορηγήθηκε σε επιχείρηση η Ε.Π., η υπηρεσία αποστέλλει χωρίς καθυστέρηση γραπτή πρόσκληση στην επιχείρηση, με την οποία θέτει υπόψη της τις πληροφορίες ή τα στοιχεία και την καλεί να υποβάλλει γραπτά τις αντιρρήσεις της, με τα απαραίτητα για την τεκμηρίωση δικαιολογητικά, μέσα σε εύλογη προθεσμία, όχι ανώτερη των πέντε εργάσιμων ημερών.

4. Αν δεν υποβληθούν εμπρόθεσμα αντιρρήσεις, ή οι υποβληθείσες δεν γίνουν αποδεκτές, η υπηρεσία ΜΕΕΠ, με απόφαση του Προϊσταμένου της, ανακαλεί την Ε.Π.. Η ανάκληση ενεργεί από την ημέρα που επήλθε η μεταβολή των προϋποθέσεων έκδοσης της Ε.Π. Εφόσον η επιχείρηση συμμετείχε σε διαδικασία ανάθεσης και δεν έχει ακόμα συναφθεί σύμβαση^ αποκλείεται του διαγωνισμού. Η σχετική απόφαση ανακοινώνεται με τον ταχύτερο δυνατό τρόπο στους φορείς που δημοπρατούν δημόσια έργα και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΩΝ

Άρθρο 4

Έκδοση Περιεχόμενο των Βεβαιώσεων για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο συμβάσεων δημοσίων έργων

1. Όλες οι υπηρεσίες που εκτελούν δημόσια έργα εκδίδουν, κατόπιν αιτήσεως των αναδόχων εργοληπτικών επιχειρήσεων και μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή της αίτησης, βεβαιώσεις για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργασιών των συμβάσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη (από υπογραφής σύμβασης μέχρι έκδοση βεβαίωσης περάτωσης), οι οποίες υποβάλλονται από τις επιχειρήσεις για την έκδοση της Ε.Π.

2. Ως ανεκτέλεστο υπόλοιπο θεωρείται η διαφορά μεταξύ του συνολικού ποσού της εργολαβικής σύμβασης, όπως έχει διαμορφωθεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της βεβαίωσης (υπολογιζόμενου χωρίς αναθεώρηση και ΦΠΑ) με το συνολικό ποσό του εκτελεσμένου μέρους της σύμβασης όπως προκύπτει από τον τελευταίο λογαριασμό που έχει υποβληθεί και εγκριθεί (επίσης χωρίς αναθεώρηση και ΦΠΑ).

3. Αν ο φορέας εκτέλεσης δεν εκδώσει έγκαιρα βεβαίωση περί του ανεκτέλεστου υπολοίπου έργου, παρά την έγκαιρη υποβολή αίτησης από τον ανάδοχο, η αίτηση για την έκδοση Ε.Π. υποβάλλεται χωρίς να συνοδεύεται με τη βεβαίωση. Το έργο και το ανεκτέλεστο υπόλοιπο δηλώνεται στον πίνακα που υποβάλλεται κατά την παρ. Β8 του άρθρου 2 της παρούσας. Η

βεβαίωση του φορέα εκτέλεσης προσκομίζεται χωρίς καθυστέρηση μετά την έκδοση της, ελέγχεται και εφόσον το ανεκτέλεστο της επιχείρησης υπερβαίνει το ανώτατο επιτρεπτό όριο, η τυχόν εκδοθείσα στο μεταξύ Ε.Π. ανακαλείται. Η ανάκληση ανατρέχει στην ημέρα έκδοσης της Ε.Π. Εφόσον η επιχείρηση συμμετείχε σε διαδικασία ανάθεσης και δεν έχει ακόμα συναφθεί η σύμβαση, αποκλείεται του διαγωνισμού.

4. Η βεβαίωση ανεκτέλεστου συντάσσεται σε ειδικό έντυπο που περιλαμβάνει τα στοιχεία του εργοδότη και του αναδόχου (την επωνυμία της και τον αριθμό εγγραφής της στο ΜΕΕΠ) και τα οικονομικά στοιχεία του έργου (αρχικός προϋπολογισμός, αρχικό ποσό σύμβασης, ποσό συμπληρωματικής σύμβασης, συνολικό ποσό σύμβασης, ποσό τελευταίου εγκεκριμένου λογαριασμού). Σε περίπτωση εγκεκριμένης υπεργολαβίας αναγράφεται το ποσό της υπεργολαβικής σύμβασης και το ανεκτέλεστο υπόλοιπο που αναλογεί στον αρχικό ανάδοχο και τον υπεργολάβο.

5. Σε περίπτωση που το έργο κατασκευάζεται από κοινοπραξία (ανάδοχο ή κατασκευαστική υπό την έννοια της παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 1418/1984, όπως ισχύει) το ανεκτέλεστο ποσό του αντιστοιχεί σε κάθε μέλος της αντιστοιχεί στο ποσοστό συμμετοχής του στην κοινοπραξία.

6. Σε περίπτωση εγκεκριμένης υπεργολαβίας, το ανεκτέλεστο του υπεργολάβου προκύπτει από το ποσό της σύμβασης της υπεργολαβίας, αφαιρούμενων των τιμολογίων που έχουν εκδοθεί από τον υπεργολάβο προς τον ανάδοχο, ενώ το ανεκτέλεστο του αναδόχου προκύπτει από το σύνολο των εργασιών που αντιστοιχούν στον ανάδοχο (δηλαδή το συνολικό ποσό της σύμβασης εργοδότη-αναδόχου, μειούμενο κατά το ποσό της σύμβασης της υπεργολαβίας) αφαιρούμενων των εργασιών που έχει ήδη εκτελέσει (σύνολο εργασιών αφαιρούμενων των τιμολογίων του υπεργολάβου προς τον ανάδοχο).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 5

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων και έκθεσης δραστηριότητας

1. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που λειτουργούν με την μορφή ανώνυμης εταιρείας και ανήκουν στις τάξεις 3 η έως 7 η του ΜΕΕΠ υποχρεούνται να υποβάλλουν κάθε χρόνο, στην υπηρεσία τήρησης του ΜΕΕΠ, μέχρι το τέλος του πρώτου εξαμήνου από τη λήξη της διαχειριστικής τους χρήσης, τα αναφερόμενα στην παρ.2 στοιχεία. Με βάση τα στοιχεία

αυτά α) η υπηρεσία ενημερώνει τους Πίνακες Ετήσιου Ελέγχου της οικονομικής κατάστασης και λοιπών στοιχείων των εργοληπτικών επιχειρήσεων, οι οποίοι χρησιμοποιούνται κατά τις διαδικασίες της τακτικής και έκτακτης αναθεώρησης της κατάταξης των επιχειρήσεων και β) κινεί τη διαδικασία έκτακτης αναθεώρησης εφόσον ανακύψουν δυσμενή για την οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων στοιχεία.

2. Υποβαλλόμενα στοιχεία: α) Πρωτότυπες οικονομικές καταστάσεις (Ισολογισμός και Αποτελέσματα Χρήσης) και δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος της εταιρείας και των κοινοπραξιών στις οποίες συμμετέχει η εταιρεία, καθώς και όλων των στοιχείων που τις συνοδεύουν (Αναλυτικά στοιχεία φορολογίας εισοδήματος κ.λπ.).

β) Εφόσον η εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, βεβαιώσεις των εταιρειών Χρηματοδοτικής Μίσθωσης για τα καταβληθέντα μισθώματα των παγίων της εταιρείας και ανεξόφλητο υπόλοιπο αυτών (χωρίς τόκους και Φ.Π.Α.), κατά την ημερομηνία υποβολής της έκθεσης δραστηριότητας.

γ) Αναλυτική κατάσταση, πιστοποιημένη από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, με το σύνολο των παγίων που διαθέτει η εταιρεία και οι κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει (εφόσον η κοινοπραξία έχει στην ιδιοκτησία της πάγια στοιχεία). Οι κωδικοί του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου που θα έχουν πλήρη ανάλυση είναι οι:

10, 11, 12, 13.00, από 13.02 ως 13.06, ο 14.03 και 015 (εκτός του 15.09) ενώ οι λοιποί κωδικοί μπορούν να αναγράφονται σε επίπεδο δευτεροβάθμιου λογαριασμού του Γ.Λ.Σ.Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αυτή είναι τα ακόλουθα:

αύξων αριθμός παγίου, Κ.Λ του αναλυτικού λογαριασμού (π.χ 11.00.00 «Κτίριο Γραφείων»), περιγραφή παγίου, ημερομηνία κτήσης παγίου (π.χ. 24.11.1998), αξία κτήσης παγίου, διενεργηθείσες αποσβέσεις μέχρι την ημερομηνία λήξης της διαχειριστικής χρήσης, αναπόσβεστο υπόλοιπο, τυχόν μη διενεργηθείσες αποσβέσεις για όλη τη περίοδο κτήσης των ανωτέρω παγίων, αναπροσαρμοσμένο αναπόσβεστο υπόλοιπο παγίου, υπολογισμός του διορθωτικού συντελεστή 1,3 εφόσον το πάγιο αυτό αναγράφεται από την αιτούσα εργοληπτική επιχείρηση στο Τεχνικό της Δελτίο.

δ) Αναλυτικές καταστάσεις πιστοποιημένες από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, των τιμολογίων της εταιρείας και των κοινοπραξιών στις οποίες συμμετέχει, για έργα που κατασκευάζει στο εσωτερικό της χώρας και στην αλλοδαπή, με αναφορά στον αριθμό και την ημερομηνία έκδοσης των τιμολογίων, τον πελάτη, την κατηγορία έργου στο οποίο αφορά (δημόσιο,

ιδιωτικό, εξωτερικού), τον χαρακτηρισμό του έργου (αυτοτελές, κοινοπραξία, υπεργολαβία), συνοπτική περιγραφή του έργου, αξία τιμολογίου (πληρωτέο ποσό χωρίς ΦΠΑ), ποσό για τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών του αριθμητή α1 του Τμήματος Α του Τύπου Κατάταξης και σύνολα των οικονομικών μεγεθών, τα οποία θα πρέπει να συμπίπτουν με τα δηλωθέντα στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος (πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ).

ε) Βεβαίωση Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή για το ύψος των αφορολόγητων αποθεματικών τεχνικών επιχειρήσεων στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης.

στ) Βεβαίωση Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή για το ύψος των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων που δεν συνίστανται σε τραπεζικό δανεισμό.

ζ) Ειδική βεβαίωση Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή σε κατάσταση που θα εμφανίζει τις απαιτήσεις από πελάτες που προέρχονται από τιμολογήσεις δημοσίων και ιδιωτικών έργων, οι οποίες περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς: Πελάτες (Κ.Λ 30), Γραμμάτια Εισπρακτέα (Κ.Λ 31 και Επιταγές Εισπρακτέες (Κ.Λ.33.90).

η) Βεβαίωση Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή που θα εμφανίζει τα οικονομικά μεγέθη της επιχείρησης (καθαρή θέση).

θ) Βεβαίωση Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή που θα εμφανίζει τον κύκλο εργασιών της επιχείρησης και των κοινοπραξιών στις οποίες αυτή μετέχει.

ι) Τεχνικό δελτίο που θα περιλαμβάνει πίνακες στελέχωσης, εμπειρίας, δεικτών βιωσιμότητας και οικονομικών και μεγεθών τύπου κατάταξης.

3. Τα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου υποβάλλονται σε πρωτότυπο. Οι φορολογικές δηλώσεις και τα στοιχεία που τις συνοδεύουν υποβάλλονται σε νόμιμα επικυρωμένα φωτοαντίγραφα.

4. Η κατάσταση παγίων (σημείο γ της παρ.2) καθώς και οι βεβαιώσεις μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων που δεν αφορούν τραπεζικό δανεισμό, αφορολόγητων αποθεματικών και τιμολογημένων απαιτήσεων, αφορούν την ημερομηνία λήξης της υπό εξέταση διαχειριστικής χρήσης.

5. Κατ' επιλογή της επιχείρησης μπορεί να υποβάλλεται έκθεση εκτίμησης Ορκωτού Εκτιμητή για το μηχανολογικό εξοπλισμό αυτής των κοινοπραξιών στις οποίες συμμετέχει, λαμβανομένης υπόψη της διάταξης του άρθρου 16 παρ.29, περ.γ, ββ του ν. 1418/1984, όπως ισχύει.

Άρθρο 6

Κυρώσεις

1. Η υπηρεσία τήρησης του ΜΕΕΠ υποχρεούται, εφόσον δεν υποβληθούν εμπρόθεσμα από επιχείρηση που έχει προς τούτο υποχρέωση τα στοιχεία του προηγούμενου άρθρου, να κινήσει την διαδικασία διαγραφής της επιχείρησης.

Προς τούτο αποστέλλει γραπτή πρόσκληση προ δέκα (10) τουλάχιστον ημερών προς την επιχείρηση, μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 5, με την οποία την καλεί να παρουσιαστεί στην Επιτροπή ΜΕΕΠ, μέσα σε προθεσμία από πέντε (5) μέχρι δέκα (10) το πολύ ημερών, για να εκφράσει τις απόψεις της. Η επιχείρηση μπορεί να υποβάλλει μέχρι και την ορισμένη ημέρα ακρόασης τα στοιχεία που παρέλειψε να υποβάλλει εμπρόθεσμα ή να επικαλεστεί λόγους για να αποδείξει ότι δεν είναι υπαίτια για την παράλειψη υποβολής τους.

2. Για το παραδεκτό της ακρόασης η επιχείρηση πρέπει να καταβάλλει παράβολο 700 ΕΥΡΩ, αν ανήκει στη 3 η τάξη του ΜΕΕΠ, 1.600 ΕΥΡΩ στην 4 η τάξη, 2.500 ΕΥΡΩ στην 5 η τάξη, 5.000 ΕΥΡΩ στην 6 η τάξη και 10.000 ΕΥΡΩ αν ανήκει στην 7 η τάξη.

Το παράβολο καταπίπτει υπέρ της υπηρεσίας και αποτελεί έσοδο του λογαριασμού της παρ. 14 του άρθρου 17 του ν. 1418/1984, όπως ισχύει.

3. Εφόσον η επιχείρηση δεν προσκομίσει με υπαιτιότητα της τα απαιτούμενα στοιχεία διαγράφεται από το ΜΕΕΠ με αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής ΜΕΕΠ, χωρίς τήρηση της διαδικασίας έκτακτης αναθεώρησης.

4. Εφόσον κατά τον έλεγχο των υποβληθέντων στοιχείων προκύψει ότι, η εταιρεία δεν καλύπτει τις οριζόμενες στο νόμο κατώτατες προϋποθέσεις κατάταξης στις τάξεις που είναι ήδη εγγεγραμμένη, η Υπηρεσία τήρησης του ΜΕΕΠ υποχρεούται να κινήσει κατ' αυτής την κατά νόμον διαδικασία έκτακτης αναθεώρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

Άρθρο 7

Πιστοποιητικά εκτέλεσης έργων

1. Όλες οι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ επιχειρήσεις 3 ης έως και 7 ης τάξης, υποχρεούνται να υποβάλλουν στην υπηρεσία τήρησης του ΜΕΕΠ, μέχρι το τέλος του πρώτου εξαμήνου από τη λήξη της διαχειριστικής τους χρήσης, τα πιστοποιητικά εκτέλεσης έργων (δημοσίων ή ιδιωτικών), που εκτέλεσαν ή εκτελούν στην ημεδαπή ή αλλοδαπή.

Στην περίπτωση που τα προαναφερθέντα έργα εκτελέστηκαν από κοινοπραξία προσκομίζονται τα κοινοπρακτικά συμφωνητικά, ώστε να προκύπτει το ποσοστό συμμετοχής. Συμφωνητικά που προσκομίστηκαν προηγουμένως στην υπηρεσία τήρησης του ΜΕΕΠ δεν επαναπροσκομίζονται, εφόσον δηλώνεται, με υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της επιχείρησης, ότι δεν έχουν τροποποιηθεί. Υγαιμία παράλειψη εμπρόθεσμης υποβολής των στοιχείων αυτών, συνεπάγεται απώλεια του δικαιώματος της επιχείρησης να επικαλεσθεί τον κύκλο εργασιών από τα έργα αυτά κατά την υποβολή αίτησης τακτικής ή έκτακτης αναθεώρησης της εγγραφής της. Αν η επιχείρηση επικαλεστεί κατά την υποβολή των στοιχείων και αποδείξει ότι δεν ευθύνεται για την εκπρόθεσμη κατάθεση κάποιων στοιχείων, μπορεί να τα προσκομίσει και μετά τη λήξη της προθεσμίας.

2. Η κατασκευή ιδιωτικών έργων από την εργοληπτική επιχείρηση αποδεικνύεται με τα παρακάτω έγγραφα:

α) Υπεύθυνες δηλώσεις του ν. 1599/1986, των ιδιοκτητών των ιδιωτικών έργων και των βιβλεπόντων μηχανικών, ανά έργο.

β) Πρωτότυπες βεβαιώσεις υπογεγραμμένες από τον κύριο του έργου και τον επιβλέποντα μηχανικό, συντεταγμένες σύμφωνα με το υπόδειγμα που συναρτάται στη παρούσα, στις οποίες αναφέρονται ενδεικτικά τα εξής:

i) τα γενικά στοιχεία του αναδόχου ή της κοινοπραξίας ή του υπεργολάβου (εφόσον συντρέχουν τέτοιες περιπτώσεις),

ii) η περιγραφή του έργου, ο χρόνος κατασκευής και η αξία του, καθώς και ο επιμερισμός των εργασιών κατασκευής του στις βασικές και πρόσθετες κατηγορίες έργων, όπως προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία,

iii) ο αριθμός και τα λοιπά κρίσιμα στοιχεία της άδειας της αρμόδιας αρχής για την εκτέλεση του έργου, αν απαιτείται,

iv) γενικές παρατηρήσεις για την καλή, έντεχνη και εμπρόθεσμη κατασκευή του έργου.

γ) Σε περίπτωση που ο κύριος του έργου δεν χορηγεί βεβαίωση, η εργοληπτική επιχείρηση προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση του εκπροσώπου της, με τα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου.

δ) Αντίγραφα των συμβολαίων πώλησης, νόμιμα επικυρωμένα εφόσον διαθέτει τέτοια η αιτούσα εργοληπτική επιχείρηση.

ε) Αντίγραφα οικοδομικών αδειών, για τα ανωτέρω έργα εφόσον ο ανάδοχος υποχρεούται να εκδώσει οικοδομική άδεια για την εκτέλεση του έργου. Αν δεν απαιτείται από τις κείμενες διατάξεις η έκδοση οικοδομικής άδειας προσκομίζεται κάθε άλλο πρόσφορο κατά τη κρίση της αιτούσας έγγραφο στοιχείο.

3. Η κατασκευή δημοσίων έργων στην αλλοδαπή αποδεικνύεται με τα ακόλουθα στοιχεία, επίσημα μεταφρασμένα από το υπουργείο Εξωτερικών, το προξενείο ή δικηγόρο:

α) Πρωτότυπα πιστοποιητικά των κυρίων των έργων ή των φορέων κατασκευής, όπως αυτά περιγράφηκαν στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου της παρούσας για τα δημόσια έργα.

β) Αν υποβάλλεται δήλωση του αναδόχου προσκομίζεται παράλληλα βεβαίωση αρμόδιας αρχής της χώρας στην οποία εκτελέστηκε το έργο, σχετικά με τον τρόπο κατασκευής του έργου και τις επιχειρήσεις που έλαβαν μέρος στην κατασκευή του.

4. Η κατασκευή ιδιωτικών έργων στην αλλοδαπή αποδεικνύεται με δήλωση του κύριου του έργου και του επιβλέποντος μηχανικού, συνοδευόμενη με επίσημη μετάφραση κατά τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο.

Άρθρο 8

Καταβολή εισφοράς

1. Για την εξέταση των αιτήσεων έκδοσης Ενημερότητας Πτυχίου, οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να καταβάλλουν με την αίτηση τους εισφορά, κατά την τάξη της βεβαίωσης εγγραφής, ως ακολούθως:

Η 7 η τάξη 2.000 ΕΥΡΩ, η 6 η τάξη 1.000 ΕΥΡΩ, η 5 η τάξη 500 ΕΥΡΩ, η 4 η τάξη 300 ΕΥΡΩ και η 3 η τάξη 100 ΕΥΡΩ.

2. Για την συγκέντρωση και επεξεργασία των εκθέσεων δραστηριότητας οι επιχειρήσεις που υποβάλλουν τα δικαιολογητικά τους υποχρεούνται να καταβάλλουν με την αίτηση τους εισφορά ως ακολούθως:

Η 7 η τάξη 5.000 ΕΥΡΩ, η 6 η τάξη 2.500 ΕΥΡΩ, η 5 η τάξη 1.250 ΕΥΡΩ, η 4 η τάξη 800 ΕΥΡΩ, και η 3 η τάξη 350 ΕΥΡΩ.

Άρθρο 9

Μεταβατικές διατάξεις Έναρξη ισχύος

1. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται:

α) Στις Ενημερότητες Πτυχίου που θα εκδοθούν μετά την έναρξη ισχύος της.

Αιτήσεις για έκδοση Ε.Π. που θα υποβληθούν από 1 η Σεπτεμβρίου 2005 και εντεύθεν, συνοδεύονται από στοιχεία του άρθρου 2 και κρίνονται κατά τις διατάξεις της παρούσας. Για την εξέταση των αιτήσεων οι ενδιαφερόμενοι οφείλουν να καταβάλλουν την εισφορά του άρθρου 8.

β) Στις εκθέσεις δραστηριότητας και τα πιστοποιητικά εκτέλεσης έργων που θα υποβληθούν μετά την έναρξη ισχύος της. Ειδικότερα οι διατάξεις του άρθρου 6 εφαρμόζονται και για την υποβολή των εκθέσεων δραστηριότητας του έτους 2004.

2. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας καταργείται κάθε αντίθετη διάταξη, γενική ή ειδική.

3. Η ισχύς της αποφάσεως αρχίζει την 1 η Οκτωβρίου 2005.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 28 Ιουλίου 2005

Αριθ. οικ. 433/19.9.2000 (ΦΕΚ 1176 Β' /22.9.2000`) απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ : Καθιέρωση του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν. 1558/85 (ΦΕΚΑ/137/1985) "Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα".
2. Την με αριθμό Δ17α/10/30/Φ 2.2.1/23-5-00 Απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ "Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ στους Υφυπουργούς ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 664Β/24-5-2000)".

3. Τις διατάξεις του ΠΔ 81/99 (ΦΕΚ Α/92/11-5-1999) "Τροποποίηση και συμπλήρωση του ΠΔ 428/95 (ΦΕΚ Α/245/24-11-95) Σύσταση Γενικής Διεύθυνσης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων).
4. Την με αριθμό Δ16α/010/9/ΦΔ/9-1-91 (Εγκύκλιος 2) Απόφαση "Εξαιρέση διοικητικών πράξεων ή εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών".
5. Τις διατάξεις του Ν. 1418/1984 (ΦΕΚ Α/23/29-2-1984) "Δημόσια Έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα και ιδιαίτερα το άρθρο 21 παρ. 1.
6. Τις διατάξεις του Ν. 2229/1994 (ΦΕΚ Α/138/31-8- 1994) "Τροποποίηση και συμπλήρωση του Ν. 1418/84 και άλλες διατάξεις".
7. Τις διατάξεις του ΠΔ 609/85 (ΦΕΚ Α/223/31-12-1985) "Κατασκευή Δημοσίων Έργων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
8. Τις διατάξεις του ΠΔ 23/93 (ΦΕΚ Α/8/5-2-1993) "Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας για τα Δημόσια Έργα προς τις διατάξεις των οδηγιών 71/304, 71/305, 78/669, 89/440 και 89/665 της Ε.Ε." όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
9. Τις διατάξεις του Ν. 1568/85 (ΦΕΚ Α/177/1985) "Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων".
10. Το Π.Δ. 305/1996 (ΦΕΚ Α/212/29-8-1996) "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ".
11. Την ΚΥΑ 88555/3293/30-9-1988 άρθρο 6 "Υγιεινή και ασφάλεια του προσωπικού του Δημοσίου των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ" που κυρώθηκε με το άρθρο 39 του Ν. 1836/89.
12. Την με αριθμό 130159/7-5-97 εγκύκλιο εφαρμογής του Π.Δ. 305/96 του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αποφασίζουμε:
Καθιερώνουμε τον Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 3 του ΠΔ 305/96 ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή (άρθ. 53 ΠΔ 609/85) και την οριστική (άρθ. 55 ΠΔ 609/85) παραλαβή κάθε Δημοσίου Έργου, για το οποίο δεν έχει εκδοθεί βεβαίωση περάτωσης των εργασιών από τον προϊστάμενο της Διευθύνουσας υπηρεσίας (άρθ. 52 ΠΔ 609/85) μέχρι της δημοσιεύσεως της παρούσας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η επιτροπή παραλαβής του έργου επιβάλλεται να διαπιστώνει ότι για το παραλαμβανόμενο προσωρινά ή οριστικά έργο, έχει καταρτιστεί ΦΑΥ και ότι αυτός είναι ενημερωμένος σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 3 του ΠΔ 305/96.

Η παραπάνω διαπίστωση θα αναγράφεται ρητά στο σχετικό Πρωτόκολλο Παραλαβής και η επιτροπή δεν θα προβαίνει στην παραλαβή εάν δεν υφίσταται ο ΦΑΥ, ή εάν αυτός δεν είναι αρκούντως ενημερωμένος.

Στο Πρωτόκολλο Οριστικής Παραλαβής θα αναφέρεται ακόμη ότι ο ΦΑΥ εφαρμόστηκε και ενημερώθηκε μετά την προσωρινή παραλαβή, ή ότι συμπληρώθηκε με τις εργασίες που εκτελέστηκαν σε εφαρμογή των παρατηρήσεων για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 19 Σεπτεμβρίου 2000

**Αριθ. ΔΕΕΠΠ/ΟΙΚ.502/13.10.00 (ΦΕΚ 1265 Β'/18.10.200) : Εφαρμογή Προγραμμάτων Ποιότητας Έργων (Π.Π.Ε.) στα Δημόσια Έργα και Μελέτες.
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν. 1558/85 (ΦΕΚ Α/137/1985) "Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα"

2. Την με αριθμό Δ17α/10/30/Φ.2.2.2/23-5-2000 Απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ "Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ στον Υφυπουργό ΠΕΧΩΔΕ Αθανάσιο Αλευρά".
3. Τις διατάξεις του ΠΔ 81/99 (ΦΕΚ Α/92/11-5-1999) "Τροποποίηση και συμπλήρωση του ΠΔ 428/95 (ΦΕΚ Α/245/24-11-95) Σύσταση Γενικής Διεύθυνσης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων).
4. Την με αριθμό Δ16α/010/9/ΦΔ/9-1-91 (Εγκύκλιος 2) Απόφαση "Εξαιρέση διοικητικών πράξεων ή εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών".
5. Το Ν. 1418/1984 (ΦΕΚ Α/23/29-2-1984) "Δημόσια Έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα και ειδικότερα τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 21 αυτού, αναφορικά με την έκδοση κανονισμών σχετικά με την ποιότητα των έργων.
6. Το ΠΔ 609/85 (ΦΕΚ Α/223/31-12-1985) "Κατασκευή Δημοσίων Έργων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
7. Τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα για την Ποιότητα.
8. Την ανάγκη εκσυγχρονισμού των διαδικασιών εκτέλεσης των Δημοσίων Έργων
9. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκύπτει δαπάνη εις βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού Και Επειδή Ι. Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ποιότητας (π.χ. ISO 10005:1995) το Πρόγραμμα Ποιότητας του Έργου (Π.Π.Ε.) είναι το έγγραφο στο οποίο διατυπώνονται οι ειδικές πρακτικές και τα μέσα για την ποιότητα καθώς και η αλληλουχία των δραστηριοτήτων που έχουν σχέση με ένα συγκεκριμένο προϊόν, έργο ή σύμβαση.
II. Το Π.Π.Ε. ενσωματώνει και κωδικοποιεί όλες τις απαιτήσεις των συμβατικών τευχών, περιγράφει τις φάσεις ανάπτυξης του έργου και τις αντίστοιχες δραστηριότητες, είναι σε πλήρη εναρμόνιση και περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα του έργου, καθορίζει τον τρόπο οργάνωσης και διοίκησης του έργου και καθορίζει τον τρόπο και τις λεπτομέρειες συγκέντρωσης και αρχειοθέτησης των στοιχείων κατά την κατασκευή ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις ιχνηλασιμότητας.
III. Το Π.Π.Ε. πρέπει να αποτελεί το εσωτερικό κανονιστικό έγγραφο του έργου και να παρέχει όλα τα εργαλεία παρακολούθησης του έργου, συγκέντρωσης των στοιχείων, τεκμηρίωσης των εργασιών που έχουν εκτελεστεί και αρχειοθέτησής τους, αποφασίζουμε:

1. Την εκπόνηση και εφαρμογή Προγράμματος Ποιότητας Έργου σε κάθε Δημόσιο Έργο (Έργο ή Μελέτη), του οποίου ο προϋπολογισμός, αν πρόκειται για κατασκευή, υπερβαίνει το ανώτατο όριο κατά το οποίο γίνονται δεκτές εργοληπτικές επιχειρήσεις Δ' τάξης "ατομικές επιχειρήσεις" και άνω, στην περίπτωση δε που πρόκειται για εκπόνηση μελέτης θα πρέπει η συμβατική αμοιβή να είναι άνω του ποσού που γίνονται δεκτά πτυχία μελετητικά Δ~ τάξης.
2. Συμβατικά τεύχη (έργων ή μελετών) που θα εγκριθούν μετά την δημοσίευση της παρούσας απόφασης στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης θα πρέπει να περιέχουν τις σχετικές διατάξεις που θα επιβάλλουν στον μέλλοντα ανάδοχο του έργου ή μελετητή να εκπονήσει πριν την έναρξη του έργου Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Πρότυπο ISO 10005:1995 ή σε κάποιο άλλο από τα διεθνώς αποδεκτά Πρότυπα Ποιότητας.
3. Ο ανάδοχος ή μελετητής είναι υποχρεωμένος για την σύνταξη του παραπάνω Προγράμματος Ποιότητας Έργου είτε έχει πιστοποιηθεί σε κάποιο από τα διεθνώς αποδεκτά Πρότυπα Ποιότητας είτε όχι (πχ. ISO 9001 ή ISO 9002).
4. Για έργα ή μελέτες προϋπολογισμού μικρότερου από τα παραπάνω όρια, η Διευθύνουσα Υπηρεσία αν κρίνει ότι το έργο λόγω της φύσης του χρειάζεται να παρακολουθείται από Π.Π.Ε., δύναται να συμπεριλάβει στα συμβατικά τεύχη του έργου την υποχρέωση του αναδόχου για σύνταξη και υποβολή Π.Π.Ε. όπως περιγράφεται παρακάτω.
5. Ο ανάδοχος θα πρέπει να υποβάλλει το Πρόγραμμα Ποιότητας του Έργου, σε δύο (2) αντίτυπα, στην Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία μέσα σε προθεσμία που θα καθορίζεται στα συμβατικά τεύχη και η οποία δεν θα είναι μικρότερη των τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών ούτε και μεγαλύτερη των εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών, ανάλογα με το μέγεθος και τη φύση του έργου, από την υπογραφή της σχετικής σύμβασης του έργου ή της μελέτης. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών θα πρέπει να επιστρέψει ένα εγκεκριμένο αντίτυπο στον ανάδοχο με τις τυχόν παρατηρήσεις της.
6. Κάθε πιθανή αναθεώρηση του παραπάνω Π.Π.Ε., που θα απαιτηθεί, κατά την διάρκεια των εργασιών, από τις ανάγκες του έργου ή της μελέτης να γίνει, θα υποβάλλεται για έγκριση, στην Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 13 Οκτωβρίου 2000

Αριθ. ΔΙΠΑΔ/οικ/501/1.7.03 (ΦΕΚ 928 Β' /4-7-03) απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ : Έγκριση οδηγιών υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση Προγράμματος Ποιότητας Μελέτης.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν. 1558/85 (ΦΕΚ 137Α/1985) Κυβέρνησης και Κυβερνητικά Όργανα.
2. Την με αριθμό Υ6/2001 Απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ <Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ στους Υφυπουργούς ΠΕΧΩΔΕ>.

3. Τις διατάξεις του Π.Δ. 81/99 (ΦΕΚ 92Α/11.5.99) <Τροποποίηση και Συμπλήρωση διατάξεων του Π.Δ. 428/95 (Φεκ 245/Α/24.11.95)<Σύσταση της Γενικής Δ/σης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ> και δη το άρθρο 2α αυτού.
4. Την με αριθμό Δ16α/010/9/ΦΔ/0.1.91 Απόφαση <Εξαίρεση διοικητικών πράξεων ή εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών> (Εγκύκλιος 2/91).
5. Τις διατάξεις του Ν. 1418/84 (ΦΕΚ 23Α/29.2.84) <Δημόσια Έργ και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων> όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα και ιδιαίτερα το άρθρο 21 παρ. 1, αναφορικά με την έκδοση κανονισμών σχετικά με την ποιότητα των έργων.
6. Τις διατάξεις του Π.Δ. 696/74 (ΦΕΚ Α 301/8.10.74) περί αμοιβών μηχανικών δια σύνταξιν μελετών, επίβλεψιν, παραλαβή κ.λπ. Συγκοινωνιακών, υδραυλικών και Κτιριακών Έργων, ως και Τοπογραφικών, Κτηματογραφικών και Χαρτογραφικών Εργασιών και σχετικών τεχνικών προδιαγραφών μελετών, όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 515/89.
7. Τις διατάξεις του Π.Δ. 334/2000 (ΦΕΚ 279Α/21.12.2000)<Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσία για τα δημόσια έργα προς τις διατάξεις της Οδηγίας 93/37/ΕΟΚ> όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε.
8. Την εργασία του Σύμβουλου ΣΔΕΠ/ΔΕ που υπέβαλε στη ΜΕΚ.
9. Το κείμενο εργασίας <Οδηγίες για την Ποιότητα στα Δημόσια Έργα> που έγινε στα πλαίσια του Έτους Ποιότητας 1998.
10. Τη με αρ. ΔΕΕΠΠ/ΟΙΚ/502/13.10.2000 Απόφαση του Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 1265/Β/18.10.2000) για την εκπόνηση και εφαρμογή Προγραμμάτων Ποιότητας στα Δημόσια Έργα (ΠΠΕ) και Μελέτες (ΠΠΜ).
11. Την με αρ. ΔΙΠΑΔ /οικ/611/24.7.2001 Απόφαση Υφυμ. ΠΕΧΩΔΕ με θέμα <Οδηγίες υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση Προγράμματος Ποιότητας Έργου>.
12. Την με αρ. ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2.3.2001 Απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ με θέμα την πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά την μελέτη του έργου (ΣΑΥ και ΦΑΥ κατά τη μελέτη).
13. Το Διεθνές Πρότυπο για την Ποιότητα ΕΛΟΤ ISO 10005: 2001 (ISO 10005: 1995)
Και επειδή:
  1. Υπάρχει ανάγκη εκσυγχρονισμού των διαδικασιών σωστής οργάνωσης και εκπόνησης Μελετών Δημοσίων Έργων.

Από το πρότυπο ISO 9000: 2000 το Πρόγραμμα Ποιότητας ορίζεται ως :

<Έγγραφο το οποίο καθορίζει ποιες διαδικασίες και ποιοι συνδεδεόμενοι πόροι πρέπει να εφαρμοσθούν, τότε και από ποιον σε ένα συγκεκριμένο έργο, προϊόν, διεργασία ή σύμβαση>.

Το Πρόγραμμα Ποιότητας Μελέτης συντάσσεται από το μελετητή και υποβάλλεται στην Υπηρεσία εντός δύο (2) μηνών από την υπογραφή της Σύμβασης Ανάθεσης της Μελέτης με σκοπό να διασφαλίζονται οι προαναφερόμενοι στόχοι με :

- τη σύνταξη ενός κατάλληλου ΠΠΜ
- την πιστή εφαρμογή του ΠΠΜ
- τη συστηματική παρακολούθηση της εφαρμογής του ΠΠΜ

Στο Πρόγραμμα Ποιότητας ενσωματώνονται και κωδικοποιούνται όλες οι απαιτήσεις της Σύμβασης στις οποίες πρέπει να περιλαμβάνονται:

- α. η αναλυτική περιγραφή των προβλεπόμενων δραστηριοτήτων σε όλα τα στάδια ή / και φάσεις εκπόνησης της μελέτης.
- β. η παρουσίαση σε χρονοδιάγραμμα όλων των δραστηριοτήτων εκπόνησης της μελέτης κατά στάδια ή / και φάσεις σύμφωνα με τη Σύμβαση.
- γ. το οργανόγραμμα εκπόνησης της μελέτης.
- δ. ο τρόπος και οι λεπτομέρειες συγκέντρωσης και αρχειοθέτησης όλων των στοιχείων που χρησιμοποιούνται ή προκύπτουν κατά την εκπόνηση της μελέτης, ώστε να διασφαλίζεται η ιχνηλασιμότητα αυτών (δηλαδή να είναι δυνατή η εκ των υστέρων αναζήτηση όλων των στοιχείων για κάθε συγκεκριμένο τμήμα της μελέτης).

Κατά τη σύνταξη του ΠΠΜ πρέπει να γίνει ο εντοπισμός και η καταγραφή, σε σχέση με τη Σύμβαση, με εξαιρετικά συστηματικό τρόπο των εξής :

- όλων των απαιτήσεων της Σύμβασης
- των τυχόν αντιφάσεων μεταξύ των απαιτήσεων της Σύμβασης
- των τυχόν ασαφειών της Σύμβασης.

Εφόσον κατά την αρχική σύνταξη του ΠΠΜ εντοπισθούν σημεία της Σύμβασης που χρειάζονται διευκρινίσεις, σε σχέση με τα προαναφερόμενα, πρέπει αυτές να συζητηθούν μεταξύ μελετητή και Υπηρεσίας, να καταγραφούν επισήμως οι σχετικές οριστικές αποφάσεις για τις λεπτομέρειες εκπόνησης της μελέτης και να αποτυπωθούν στο ΠΠΜ.

Το ΠΠΜ πρέπει να αναθεωρείται όταν προκύπτουν σημαντικές αλλαγές, ώστε διαρκώς να ανταποκρίνεται στην πραγματική κατάσταση (π.χ. τροποποίηση του χρονοδιαγράμματος των εργασιών εκπόνησης της μελέτης).

2. ΟΡΙΣΜΟΙ

Τροποποιήσεις μελέτης

Κατά τη διάρκεια εκπόνησης μιας μελέτης είναι δυνατόν να προκύψουν τροποποιήσεις των δεδομένων ή των αποτελεσμάτων, προερχόμενες είτε από τον κύριο του έργου είτε από το μελετητή. Αυτές οι τροποποιήσεις διακρίνονται σε :

- εκείνες που επηρεάζουν προηγούμενα στάδια της μελέτης (τα οποία έχουν ήδη εκτελεστεί και τα αντίστοιχα παραδοτέα έχουν ήδη παραχθεί), όπως συμβαίνει όταν αυτές προκύπτουν κατά την κατασκευή του έργου.
- εκείνες που επηρεάζουν τα επόμενα στάδια της μελέτης.

Ανασκόπηση μελέτης

Είναι η αξιολόγηση της μελέτης σε συγκεκριμένα σημεία της εξέλιξής της προκειμένου να προσδιορισθεί η ικανοποίηση των προκαθορισμένων απαιτήσεων της Σύμβασης από τα αποτελέσματα της μελέτης. Κατά την ανασκόπηση εντοπίζονται τα τυχόν προβλήματα και αποφασίζονται οι απαραίτητες ενέργειες.

Στις ανασκοπήσεις πρέπει να συμμετέχουν όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (μελετητής, κύριος του έργου, σύμβουλοι του μελετητή, του κυρίου του έργου, κ.τ.λ.).

Πρέπει να διατηρούνται κατάλληλα αρχεία των αποτελεσμάτων των ανασκοπήσεων και να παρακολουθούνται και καταγράφονται στα αρχεία οι ενέργειες που ακολούθησαν.

Έγκριση μελέτης

Επίσης έγκριση από αρμόδιο φορέα (τον Κύριο του Έργου ή άλλον), μετά από κατάλληλη εξέταση, ότι τα αποτελέσματα μιας μελέτης ικανοποιούν τις προκαθορισμένες απαιτήσεις.

Η έγκριση μιας μελέτης συνεπάγεται την υποχρεωτική παραλαβή των παραδοτέων της σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Έλεγχος μελέτης

Η εξέταση των αποτελεσμάτων μιας μελέτης και η επιβεβαίωση ότι αυτή ικανοποιεί τις προκαθορισμένες απαιτήσεις της Σύμβασης.

Ο έλεγχος μιας μελέτης πρέπει να πραγματοποιείται από :

- το κατάλληλο προσωπικό του μελετητή (εσωτερικός έλεγχος του μελετητή)

- τον κατάλληλο φορέα έλέγχου (Ανεξάρτητος Μελετητής) εφόσον υπάρχει
  - το κατάλληλο προσωπικό του Κυρίου του Έργου, προκειμένου να εγκριθεί η μελέτη
- Ο έλεγχος μιας μελέτης μπορεί να αφορά στο περιεχόμενο ή / και στη μορφή των παραδοτέων της μελέτης.

Επαλήθευση μελέτης

Επαλήθευση, ύστερα από κατάλληλη εξέταση και παροχή αντικειμενικών αποδείξεων, ότι οι προκαθορισμένες τεχνικές απαιτήσεις έχουν ικανοποιηθεί. Ο τρόπος με τον οποίο μπορεί να γίνεται η επαλήθευση της μελέτης είναι :

- η εκτέλεση τμήματος ή όλων των εργασιών της μελέτης με άλλο τρόπο ή με άλλα μέσα ή από άλλο προσωπικό .
- η σύγκριση με παρόμοια μελέτη ή παρόμοιο σχεδιασμό που έχει επικυρωθεί στην πράξη.

Σύμβαση Μελέτης

Το επίσημο έγγραφο με το οποίο καθορίζονται :

- ο σκοπός της σύμβασης δηλαδή το αντικείμενο της μελέτης.
- ο τρόπος και ο τόπος προσφοράς των υπηρεσιών του μελετητή.
- οι όροι με τους οποίους ρυθμίζονται οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμβαλλόμενων μερών.
- το οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης

Με την έννοια Σύμβαση καλύπτονται όλα τα συμβατικά τεύχη που μπορεί να περιλαμβάνουν π.χ. Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων, Τιμολόγιο, Χρονοδιάγραμμα, κτλ.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΠΠΜ

Μία ενδεικτική διάρθρωση των περιεχομένων του ΠΠΜ είναι :

1. ΓΕΝΙΚΑ

- 1.1. Αντικείμενο του Προγράμματος Ποιότητας
- 1.2. Πολιτική Ποιότητας
- 1.3. Δομή Προγράμματος Ποιότητας

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

- 2.1. Εργασίες και Μέσα Υποστήριξης για την Εκπόνηση της Μελέτης
- 2.2. Έλεγχοι ανά Τμήματα και στο Σύνολο της Μελέτης
- 2.3. Επαληθεύσεις Αποτελεσμάτων

- 2.4. Ανασκοπήσεις της Μελέτης
  - 2.5. Έλεγχοι και Εγκρίσεις της Υπηρεσίας
  - 2.6. Διαχείριση των Τροποποιήσεων
  - 2.7. Χρονοδιάγραμμα Εργασιών της Μελέτης
  - 2.8. Πρόοδος της Μελέτης
  - 3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
  - 3.1. Αναλυτική Περιγραφή Οργανογράμματος Εκπόνησης της Μελέτης
  - 3.2. Διάγραμμα Οργανογράμματος
  - 3.3. Υπεργολάβοι και Εξωτερικοί Σύμβουλοι του Μελετητή.
  - 3.4. Εξοπλισμός (περιλαμβάνεται και το λογισμικό)
  - 4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
  - 4.1. Διαχείριση Εγγράφων
  - 4.2. Μη Συμμορφώσεις - Διορθωτικές και Προληπτικές Ενέργειες
  - 4.3. Επιθεωρήσεις
  - 4.4. Ανασκοπήσεις του ΠΠΜ
  - 5. ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ
  - 5.1. Ασφάλεια και Υγεία
  - 5.2. Προστασία Περιβάλλοντος
  - 5.3. Εκπαίδευση Προσωπικού της Υπηρεσίας
  - 6. ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ - ΑΝΑΦΟΡΕΣ
- Όλες οι απαιτούμενες παραπομπές ή αναφορές, για όλα τα στοιχεία που θα χρησιμοποιηθούν για τη μελέτη, περιλαμβάνονται στο ΠΠΜ και κατατίθενται με μορφή καταλόγων. Τα στοιχεία αυτών των αναφορών πρέπει να βρίσκονται στο γραφείο του Αναδόχου Μελετητή, διαθέσιμα άμεσα, ιδιαίτερα όταν αυτά είναι ξένων φορέων.
- 7. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ
- Στο εκτελεστικό τμήμα του ΠΠΜ περιλαμβάνονται τα προγράμματα των διαδοχικών ενεργειών που απαιτούνται συγκεκριμένα για κάθε τμήμα ή λειτουργική ενότητα της μελέτης.

8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Τα θέματα που περιλαμβάνονται στο ΠΠΜ, ανάλογα με την έκταση του αντικειμένου τους, μπορεί είτε να περιέχονται στο κύριο κείμενο του ΠΠΜ, είτε να επισυνάπτονται σε αυτό ως παραρτήματα.

9. ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΠΜ

Η σύνταξη και η κατ' αρχήν έγκριση του ΠΠΜ γίνεται από το μελετητή μέσω των εσωτερικών του διαδικασιών.

Στη συνέχεια το ΠΠΜ υποβάλλεται στην Υπηρεσία για έλεγχο και έγκριση.

Ο έλεγχος και η έγκριση από την Υπηρεσία του Κυρίου του Έργου πρέπει να καλύψουν σε λεπτομέρεια όλα τα θέματα των περιεχομένων του ΠΠΜ.

Για τη διευκόλυνση και την υποβοήθηση των Υπηρεσιών που θα ελέγχουν και θα εγκρίνουν τα ΠΠΜ επισυνάπτεται στις παρούσες οδηγίες ένα έντυπο υπόδειγμα <Έλεγχος Πληρότητας ΠΠΜ> το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των οδηγιών. Αυτό το έντυπο θα συμπληρώνεται από τις Υπηρεσίες για κάθε ΠΠΜ που υποβάλλεται σ' αυτές και θα παραμένει στα αρχεία τους.

Μετά τη συμπλήρωση του εν λόγω εντύπου η Υπηρεσία γνωστοποιεί εγγράφως στο μελετητή την έγκριση του ΠΠΜ, ή επιστρέφει αυτό στο μελετητή για συμπλήρωση / διόρθωση και επανυποβολή.

ΥΠΕΧΩΔΕ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ (ΠΠΜ)

ΓΓΔΕ/ΔΙΠΑΔ

Περιεχόμενα - Έλεγχος πληρότητας ΠΠΜ

Πίνακας 1: Περιεχόμενα Προγράμματος Ποιότητας Μελέτης - Έλεγχος πληρότητας

#	Περιεχόμενα ΠΠΜ	Ναι	Όχι	Δ/Ε*	Παρατηρήσεις
1	2	3	4	5	6
1. ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ					Δ/Ε*=Δεν
Εφαρμόζεται					
1.1. Αντικείμενο του Προγράμματος Ποιότητας					
	Αναφέρεται ο τίτλος της Σύμβασης Ανάθεσης της Μελέτης και πρέπει να περιγράφονται τουλάχιστον τα εξής				
	(1) ο σκοπός της προς εκπόνηση μελέτης συνοπτικά	☐	☐	☐	
	(2) τα στάδια ή / και οι φάσεις τη μελέτης	☐	☐	☐	
	(3) οι εργασίες που προβλέπονται ανά στάδιο ή / και φάση της μελέτης	☐	☐	☐	
	(4) η διευκρίνιση όλων των απαιτήσεων που προβλέπονται στη Σύμβαση για την εκπόνηση της μελέτης	☐	☐	☐	
	(5) τα παραδοτέα της μελέτης	☐	☐	☐	
	(6) ο αριθμός των αντιγράφων σε κάθε υποβολή	☐	☐	☐	
	(7) ο τελικός αριθμός αντιγράφων που υποβάλλονται σε χαρτί	☐	☐	☐	
	(8) το μέσο επί του οποίου θα γίνονται οι ενδιαμέσες υποβολές και τα πρωτότυπα τεύχη και σχέδια (διαφανή, άδετες σελίδες σε χαρτί, ψηφιακή μορφή, κτλ.)	☐	☐	☐	

1.2. Πολιτική Ποιότητας				
α. Διατυπώνεται δήλωση δέσμευσης του Ανάδοχου Μελετητή για την τήρηση γενικής πολιτικής διαχείρισης της ποιότητας κατά την εκπόνηση της μελέτης. Η διατύπωση γίνεται με απλά λόγια προκειμένου να κατανοείται από την ομάδα εργασίας, αλλά και τους άλλους εμπλεκόμενους. Στόχος της δήλωσης είναι να δημιουργούνται όλες οι προϋποθέσεις για τον αυτοσεβασμό των μελών της Ομάδας Μελέτης στο έργο τους, αλλά και ο σεβασμός των τρίτων προς το έργο της Ομάδας Μελέτης.	☐	☐	☐	
β. Καταγράφονται κατά σειρά ισχύος όλα τα επίσημα έγγραφα που θα χρησιμοποιηθούν αμέσως ή εμμέσως για την εκπόνηση της μελέτης	☐	☐	☐	
γ. Επιπλέον εφόσον κρίνεται ότι θα πρέπει να διατυπωθούν - σχεδιασμού νέα πρότυπα (π.χ. πρότυπα κατασκευής, τυπικά έργα, παραδοχές υπολογισμού κτλ.), αυτά δηλώνονται και δικαιολογείται η ανάγκη.	☐	☐	☐	
δ. Αναφέρονται οι όροι με τους οποίους θα ενσωματώνονται οι τυχόν τροποποιήσεις που θα προκύψουν στη διάρκεια εκπόνησης της μελέτης	☐	☐	☐	
ε. Αναφέρεται ο τρόπος που θα αντιμετωπίζονται οι τυχόν εναλλακτικές λύσεις με τις οποίες επιτυγχάνονται οι σκοποί της μελέτης.	☐	☐	☐	
1.3. Δομή Προγράμματος Ποιότητας				

<p>Κάθε τμήμα ή λειτουργική ενότητα της μελέτης αναλύεται σε επιμέρους προγράμματα ενεργειών σύμφωνα με τη Σύμβαση και τις ισχύουσες (ή μετά από πρόταση του Αναδόχου Μελετητή αποδεκτές από την Υπηρεσία) Οδηγίες ή / και προδιαγραφές μελετών που αφορούν στη μελέτη του έργου.</p> <p>Εφόσον ο Ανάδοχος μελετητής διατηρεί δικό του σύστημα ποιότητας (ΣΠ) τότε το ΠΠΜ μπορεί να παραπέμπει στις σχετικές έγγραφες διαδικασίες ή οδηγίες εκείνων των μερών του ΣΠ που καλύπτουν τις ανάγκες της μελέτης του έργου.</p>	□	□	□	
2. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ				
2.1. Μεθοδολογία Εργασιών Εκπόνησης της Μελέτης				
<p>α. Περιγράφεται συνοπτικά η μεθοδολογία που θα ακολουθηθεί στην εκπόνηση της μελέτης σύμφωνα με τα επιτάγματα της Σύμβασης</p>	□	□	□	
<p>β. Δηλώνονται και περιγράφονται όλα τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για την εκπόνηση της μελέτης:</p>				
<p>(1) Ο εξοπλισμός συνοπτικά (για τις λεπτομέρειες γίνεται παραπομπή στην παρ. 3.4)</p>	□	□	□	
<p>(2) Το λογισμικό συνοπτικά (για τις λεπτομέρειες γίνεται παραπομπή στην παρ. 3.4)</p>	□	□	□	
<p>(3) Το ανθρώπινο δυναμικό της Ομάδας Μελέτης με αναλυτικά στοιχεία όπως οι θέσεις στο έργο, τα ονόματα, οι</p>	□	□	□	

ειδικότητες, η εμπειρία (βιογραφικά σημειώματα)				
(4) Οι υπεργολάβοι, οι εξωτερικοί σύμβουλοι (δίνονται αναλυτικά στοιχεία παρουσίασης) με αναφορά στα συγκεκριμένα μέρη της μελέτης που αυτοί θα αναλάβουν.	☐	☐	☐	
γ. Περιγράφεται ο τρόπος της τυχόν ειδικής εκπαίδευσης που απαιτείται για την εκτέλεση συγκεκριμένων εργασιών της μελέτης (π.χ. για την εκτέλεση κυκλοφοριακών μετρήσεων, ερευνών προέλευσης - προορισμού και δεδηλωμένης προτίμησης απαιτείται εκπαίδευση προσωρινού βοηθητικού προσωπικού)	☐	☐	☐	
δ. Αναφέρονται οι διαδικασίες που θα ακολουθηθούν για τυχόν εγκρίσεις ή παροχή στοιχείων από τρίτους φορείς που θα χρειαστούν κατά την εκτέλεση των εργασιών της μελέτης (π.χ. στην περίπτωση αεροφωτογραφήσεων απαιτείται έγκριση της ΓΥΣ, στην περίπτωση εμπλοκής του έργου της μελέτης με περιοχές αρχαιολογικού ενδιαφέροντος απαιτείται συλλογή στοιχείων από αρμόδιο αρχαιολογική εφορεία κτλ.)	☐	☐	☐	
ε. Δηλώνονται τα βασικά κριτήρια με τα οποία ελέγχεται η ικανοποίηση του σκοπού της μελέτης	☐	☐	☐	
στ. Καταγράφονται οι παραδοχές που θα εφαρμοσθούν σε κάθε επιμέρους τμήμα	☐	☐	☐	

της μελέτης				
ζ. Περιγράφεται ο τρόπος που θα αντιμετωπισθεί η περίπτωση έκδοσης νέων ή αναμενόμενων προδιαγραφών , κανονισμών, κωδίκων (π.χ. η αντικατάσταση του ΚΤΣ 97 με το EN 206)	☐	☐	☐	
η. Δίνεται το γενικό διάγραμμα ροής των εργασιών της μελέτης, με ανάλυση σε επιμέρους υποομάδες εργασιών και η διασύνδεσή τους	☐	☐	☐	
2.2. Έλεγχοι ανά Τμήματα και στο Σύνολο της Μελέτης				
α. Καθορίζονται τα σημεία στα οποία εκτελούνται οι έλεγχοι των τμημάτων και του συνόλου της μελέτης, καθώς και κατά στάδια και φάσεις της εκπόνησης της μελέτης.	☐	☐	☐	
β. Δίνεται η περιγραφή του αντικειμένου των ελέγχων, περιλαμβάνεται και καθορισμός : βαθμού αξιοπιστίας, ανοχών ακρίβειας, πληρότητας ως προς τις απαιτήσεις της μελέτης με βάση τις εφαρμοζόμενες Προδιαγραφές και Οδηγίες για κάθε διακριτό μέρος της μελέτης π.χ. υπολογισμοί, σχέδια, εργαστηριακές δοκιμές, μορφή και οργάνωση των παραδοτέων.	☐	☐	☐	
γ. Ορίζονται οι υπεύθυνοι (εσωτερικοί συνεργάτες ή / και εξωτερικός φορέας) διενέργειας των ελέγχων και περιγράφεται η έκταση της αρμοδιότητας / δικαιοδοσίας του καθενός, για κάθε υποομάδα μελέτης και για τη συνολική μελέτη ανάλογα με τη γενική ταξινόμηση				

των ελέγχων.				
(1) Έλεγχοι και υπεύθυνοι στις διεπιφάνειες από και προς τις υποομάδες της Ομάδας Μελέτης (π.χ. από την υποομάδα τοπογραφικών προς την υποομάδα έργων πολιτικού μηχανικού)	☐	☐	☐	
(2) Έλεγχοι και υπεύθυνοι στις διεπιφάνειες από και προς τους Υπεργολάβους	☐	☐	☐	
(3) Έλεγχοι και υπεύθυνοι στις διεπιφάνειες από και προς την Υπηρεσία	☐	☐	☐	
2.3. Επαληθεύσεις Αποτελεσμάτων				
Οι επαληθεύσεις αφορούν στο περιεχόμενο της μελέτης, διενεργούνται οπωσδήποτε πριν να παραχθούν τα παραδοτέα, αλλά και πριν να χρησιμοποιηθούν τα στοιχεία προηγούμενου σταδίου ή φάσης της μελέτης στο επόμενο στάδιο ή φάση αυτής. Για την υλοποίηση των επαληθεύσεων καθορίζονται :				
α. Τα αντικείμενα των επαληθεύσεων π.χ. επανάληψη στατικής επίλυσης τεχνικού έργου	☐	☐	☐	
β. Τα σημεία εκτέλεσης των επαληθεύσεων στην διάρκεια εκπόνησης της μελέτης	☐	☐	☐	
γ. Ο τρόπος διεξαγωγής των επαληθεύσεων (καθορίζονται όλοι οι εναλλακτικοί τρόποι , π.χ. επαλήθευση υπολογισμών με άλλο λογισμικό, επαλήθευση αποτελεσμάτων εργαστηριακών δοκιμών σε άλλο	☐	☐	☐	

εργαστήριο, σύγκριση με παρόμοιο σχεδιασμό που έχει επικυρωθεί στην πράξη κ.τ.λ.)				
δ. Οι συνεργάτες του Αναδόχου Μελετητή που θα εκτελούν τις επαληθεύσεις	☐	☐	☐	
ε. Οι εξώτεροι ελεγκτές που θα εκτελούν τις επαληθεύσεις	☐	☐	☐	
στ. Οι επαληθεύσεις στις οποίες μπορεί ή / και πρέπει να συμμετέχει η Υπηρεσία	☐	☐	☐	
2.4. Ανασκοπήσεις της Μελέτης				
Οι ανασκοπήσεις της μελέτης έχουν σκοπό την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, την επίλυση προβλημάτων και την διατύπωση κατευθυντήριων οδηγιών σε σχέση με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από τη Σύμβαση. Για την υλοποίηση των ανασκοπήσεων καθορίζονται :				
α. Τα κρίσιμα στάδια και φάσεις της μελέτης που θα γίνονται συναντήσεις για ανασκόπηση προκειμένου να επιβεβαιώνεται ότι:				
(1) Οι υπολογισμοί έχουν γίνει με τον ενδεδειγμένο τρόπο και έχουν ικανοποιηθεί τα κριτήρια αποδοχής τους	☐	☐	☐	
(2) Όλες οι συμβατικές απαιτήσεις, καθώς και εκείνες που έχουν τεθεί εσωτερικά από την ομάδα μελέτης, οι κανονισμοί, οι κώδικες, τα πρότυπα και οι προδιαγραφές, που έχουν εφαρμογή στη μελέτη έχουν ληφθεί υπόψη	☐	☐	☐	
(3) Στα αρχικά δεδομένα έχουν γίνει οι αλλαγές που καθορίστηκαν με απαίτηση				

είτε της Υπηρεσίας είτε του Αναδόχου Μελετητή.				
(4) Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν είναι οι σωστές και συμβατές μεταξύ τους και όλες οι πληροφορίες προέρχονται από αξιόπιστες πηγές	☐	☐	☐	
(5) Τα προτεινόμενα υλικά είναι δοκιμασμένα και αξιόπιστα σύμφωνα με συγκεκριμένη τεκμηρίωση	☐	☐	☐	
(6) Το αποτέλεσμα της μελέτης είναι υλοποιήσιμο σε πραγματικές συνθήκες (κατασκευασιμότητα) και όλες οι παράμετροι για τον κύκλο ζωής του έργου έχουν ληφθεί υπόψη (συντηρησιμότητα)	☐	☐	☐	
(7) Τα θέματα περιβάλλοντος, ασφάλειας και υγείας των χρηστών του έργου στο οποίο αφορά η μελέτη, καθώς και του προσωπικού που θα το κατασκευάσει, έχουν ληφθεί υπόψη με την πρέπουσα σημασία	☐	☐	☐	
(8) Τα σχέδια και το σύνολο των παραδοτέων συμβαδίζουν με τις πρακτικές που εφαρμόζει ο Ανάδοχος Μελετητής, ή / και τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας και όλα αυτά συσχετίζονται με το σωστό τρόπο μεταξύ τους	☐	☐	☐	
(9) Τα αποτελέσματα των επαληθεύσεων (εφόσον αυτές έχουν προηγηθεί) παρουσιάζονται και εξετάζονται κατά τις ανασκοπήσεις	☐	☐	☐	
β. Οι συμμετέχοντες(προσωπικό του Αναδόχου Μελετητή, υπεργολάβοι,	☐	☐	☐	

εκπρόσωποι της Υπηρεσίας)				
γ. Ο τρόπος και η μορφή τήρησης (να επισυνάπτεται τυπικό έντυπο) και επικύρωσης των πρακτικών κατά τις συναντήσεις	☐	☐	☐	
2.5. Έλεγχοι και Εγκρίσεις της Υπηρεσίας				
Οι έλεγχοι και οι εγκρίσεις εκ μέρους της Υπηρεσίας μπορεί να αφορούν σε κάθε στάδιο και φάση της μελέτης. Γι' αυτό καθορίζονται :				
α. Τα σημεία των ελέγχων και εγκρίσεων	☐	☐	☐	
β. Οι αρμόδιοι για τους ελέγχους και τις εγκρίσεις	☐	☐	☐	
γ. Οι σχετικές ενέργειες ώστε να παγιωθούν τα ενδιάμεσα αποτελέσματα και να αποτελούν αποδεκτά δεδομένα εισόδου για τα επόμενα στάδια και φάσεις της μελέτης με διαδικασίες που καλύπτουν:				
(1) Την κατ' αρχήν αποδοχή των προτάσεων του Αναδόχου Μελετητή, που αποκτάται με την τήρηση επίσημων πρακτικών	☐	☐	☐	
(2) Την προέγκριση (έγγραφη αποδοχή) ενδιάμεσων αποτελεσμάτων της μελέτης	☐	☐	☐	
(3) Την επίσημη έγκριση ενδιάμεσων σταδίων και φάσεων της μελέτης	☐	☐	☐	
(4) Τμηματικές παραλαβές της μελέτης	☐	☐	☐	
2.6. Διαχείριση Τροποποιήσεων				
Ο τρόπος διαχείρισης των τροποποιήσεων κατά τη διάρκεια εκπόνησης της μελέτης, αλλά και κατά τη διάρκεια της φάσης κατασκευής του έργου, ανάλογα με την				

προέλευση τους απαιτεί τον καθορισμό του είδους των τροποποιήσεων που είναι :				
α. Οι επιβαλλόμενες από την Υπηρεσία	☐	☐	☐	
β. Οι επιβαλλόμενες από τον Ανάδοχο Μελετητή	☐	☐	☐	
γ. Οι επιβαλλόμενες σε προηγούμενο περαιωμένο στάδιο ή φάση της μελέτης	☐	☐	☐	
δ. Εκείνες που προβλέπεται ότι μπορεί να συμβούν κατά τη διάρκεια της φάσης κατασκευής του έργου	☐	☐	☐	
2.7. Χρονοδιάγραμμα Εργασιών της Μελέτης				
Στα πλαίσια του γενικού χρονοδιαγράμματος καθορίζεται η αντιστοιχία όλων των επιμέρους εργασιών με χρονικές διάρκειες σύμφωνα με τη σύμβαση και παρουσιάζονται με σαφήνεια:				
α. Η διασύνδεση και η αλληλουχία των επιμέρους εργασιών ή / και τμημάτων της μελέτης όπου αυτή απαιτείται	☐	☐	☐	
β. Η αντιστοιχία των δραστηριοτήτων του χρονοδιαγράμματος με τις απαιτούμενες ενέργειες (βλ. παρ. 9).	☐	☐	☐	
2.8. Πρόοδος της Μελέτης				
Διατυπώνεται ο τρόπος παρακολούθησης της προόδου της μελέτης και επισυνάπτονται τυπικά έντυπα που θα χρησιμοποιηθούν για την παρουσίαση της προόδου και καθορίζονται :				
α. Τα περιεχόμενα των εκθέσεων προόδου	☐	☐	☐	
β. Η συχνότητα υποβολής των εκθέσεων	☐	☐	☐	

προόδου				
γ. Ο αρμόδιος υπεύθυνος σύνταξης εκθέσεων προόδου	☐	☐	☐	
δ. Οι υποχρεώσεις των επικεφαλής υποομάδων μελέτης για την παροχή όλων των στοιχείων που προσδιορίζουν την πρόοδο	☐	☐	☐	
3. ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ				
3.1. Αναλυτική Περιγραφή Οργανογράμματος Εκπόνησης της Μελέτης				
<p>Περιγράφεται αναλυτικά η οργανωτική δομή της Ομάδας Μελέτης με παράθεση των απαιτούμενων επεξηγήσεων ως προς τις βαθμίδες αρμοδιοτήτων των μελών. Δηλαδή παρουσιάζεται η κατάταξη της στελέχωσης της ομάδας για κάθε στάδιο και φάση της μελέτης ανά κατηγορία επιμέρους μελετών, οι θέσεις των υπευθύνων (αναγράφονται και τα ονόματα) για κάθε υποομάδα ή / και ειδικότητα, ανάλογα με την κατηγορία της μελέτης (π.χ. για τις κατηγορίες μελετών πολεοδομικών, αρχιτεκτονικών, τοπογραφικών, συγκοινωνιακών, στατικών, υδραυλικών, γεωλογικών, γεωτεχνικών, λιμενικών, περιβαλλοντικών κτλ.), οι εσωτερικοί ελεγκτές της μελέτης, οι εξωτερικοί σύμβουλοι Η αναλυτική περιγραφή πρέπει να συνοδεύεται από έντυπα του ΓΠΜ τα οποία υποδεικνύουν τους υπεύθυνους με σαφείς αρμοδιότητες χωρίς αλληλοκάλυψη και χωρίς να συσσωρεύονται πολλαπλές αρμοδιότητες σε ένα πρόσωπο, για τις ακόλουθες</p>				

κατηγορίες:				
α. Γενικός συντονισμός της Ομάδας Μελέτης και των υπεργολάβων καθώς και των εξωτερικών συμβούλων	☐	☐	☐	
β. Παρακολούθηση της προόδου της μελέτης	☐	☐	☐	
γ. Διασυνδέσεις με τους εμπλεκόμενους φορείς	☐	☐	☐	
δ. Έλεγχος των εργασιών των υπεργολάβων και των εξωτερικών συμβούλων	☐	☐	☐	
ε. Τήρηση των αρχείων	☐	☐	☐	
στ. Έγκριση αποκλίσεων από τις εφαρμοζόμενες Προδιαγραφές και Οδηγίες	☐	☐	☐	
ζ. Παρακολούθηση της διακίνησης και της κατάστασης των παραδοτέων, καθώς και κεντρικός συντονισμός για την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την ενημέρωση του αρχείου	☐	☐	☐	
η. Ενέργειες για την τυχόν απαιτούμενη εκπαίδευση του προσωπικού που θα απασχοληθεί για την εκπόνησή της μελέτης				
θ. Διαδικασίες για την επικοινωνία μεταξύ των συνεργαζόμενων Γραφείων Μελετών (Συμπραττόντων ή Κοινοπρακτούντων εφόσον υπάρχουν)	☐	☐	☐	
ι. Επικοινωνία με την Υπηρεσία (με ορισμό ενός μοναδικού αρμόδιου)	☐	☐	☐	
3.2. Διάγραμμα Οργανογράμματος				
Παρουσιάζεται σε διαγραμματική μορφή το αναλυτικό οργανόγραμμα εκπόνησης	☐	☐	☐	

της μελέτης το οποίο πρέπει να εμπεριέχει την απεικόνιση για :				
α. Τις κύριες λειτουργίες	☐	☐	☐	
β. Τις θέσεις που καθορίζονται ρητά στη σύμβαση ανάθεσης μελέτης	☐	☐	☐	
γ. Τις θέσεις των εσωτερικών ελεγκτών της μελέτης, εφόσον προβλέπεται κάτι τέτοιο στη σύμβαση ανάθεσης της μελέτης των εξωτερικών ελεγκτών.				
δ. Τον τρόπο διασύνδεσης των Συμπραττόντων ή Κοινοπρακτούντων Γραφείων Μελετών, εφόσον ο Ανάδοχος Μελετητής αποτελείται από περισσότερες της μιας οντότητες	☐	☐	☐	
3.3. Υπεργολάβοι και εξωτερικοί σύμβουλοι				
α. Αναφέρονται όλοι οι εγκεκριμένοι από τον Ανάδοχο Μελετητή, ή / και την Υπηρεσία (εφόσον αυτό προβλέπεται από τη σύμβαση) υπεργολάβοι και εξωτερικοί σύμβουλοι που θα συμμετέχουν στην εκπόνηση της μελέτης	☐	☐	☐	
β. Περιγράφεται η διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των υπεργολάβων και εξωτερικών συμβούλων, την οποία θα ακολουθεί ο Ανάδοχος Μελετητής	☐	☐	☐	
γ. Διατυπώνονται τα κριτήρια (π.χ. ο διαθέσιμος εξοπλισμός, το σχετικό λογισμικό κτλ) που θα λαμβάνονται υπόψη, για την αξιολόγηση των υπεργολάβων και εξωτερικών συμβούλων, είτε άμεσα, είτε με παραπομπή σε διαδικασία του συστήματος ποιότητας του Αναδόχου	☐	☐	☐	

Μελετητή.				
δ. Με σκοπό τη διαπίστωση της τήρησης των προβλεπόμενων από την έγγραφη Σύμβαση Συνεργασίας (δηλαδή την καλή εκτέλεση των εργασιών και την τήρηση των συμβατικών απαιτήσεων), περιγράφονται οι επιθεωρήσεις που θα γίνονται στους υπεργολάβους και στους εξωτερικούς σύμβουλους από αρμόδια στελέχη του Αναδόχου Μελετητή ή / και από την Υπηρεσία εφόσον το τελευταίο προβλέπεται από τη Σύμβαση Ανάθεσης της μελέτης	☐	☐	☐	
3.4. Εξοπλισμός (περιλαμβάνεται και το λογισμικό)				
Περιγράφεται με κάθε λεπτομέρεια ο εξοπλισμός (γραφείου και πεδίου ή και εργαστηρίων δοκιμών όπου τέτοιος απαιτείται) και το λογισμικό, που θα χρησιμοποιηθεί για την εκπόνηση της μελέτης και περιλαμβάνονται :				
α. Κατάλογοι στους οποίους εμφανίζεται η ποσότητα και τα χαρακτηριστικά του εξοπλισμού και του λογισμικού :				
(1) Του Αναδόχου Μελετητή	☐	☐	☐	
(2) των υπεργολάβων	☐	☐	☐	
(3) της Υπηρεσίας (που ενδεχομένως διατίθενται στον Ανάδοχο Μελετητή)	☐	☐	☐	
β. Οι διαδικασίες συντήρησης και διακρίβωσης του εξοπλισμού π.χ. των τοπογραφικών οργάνων και επαλήθευσης του λογισμικού	☐	☐	☐	
γ. Η περιγραφή του τρόπου με τον οποίο θα πραγματοποιείται η παραλαβή και ο	☐	☐	☐	

έλεγχος του εξοπλισμού που θα προμηθευτεί για τη συγκεκριμένη μελέτη, είτε άμεσα είτε με παραπομπή σε αντίστοιχη διαδικασία του συστήματος ποιότητας του Αναδόχου Μελετητή. Η περιγραφή πρέπει να συνοδεύεται από έντυπες οδηγίες παραλαβής και ελέγχου της πληρότητας και καλής λειτουργίας του εξοπλισμού (τυπική μορφή πρωτοκόλλου παραλαβής και κατάλογοι ελέγχων).				
δ. Οι διαδικασίες εγκρίσεων του εξοπλισμού εκ μέρους της Υπηρεσίας εφόσον αυτό απαιτείται	☐	☐	☐	
4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ				
4.1. Διαχείριση Εγγράφων				
Στη διαχείριση εγγράφων περιλαμβάνονται η διαμόρφωση των εξώφύλλων του τεύχους του ΠΠΜ και των τευχών και σχεδίων της μελέτης, των ειδικών φύλλων για την κατάσταση αναθεωρήσεων του ΠΠΜ, των δελτίων ελέγχου παραδοτέων, οι επικέτες που χρησιμοποιούνται για την αναγραφή των στοιχείων ταυτότητας π.χ. φωτογραφικών φιλμ, δειγμάτων από γεώτρηση κτλ. Σχετικά στο έντυπο ΠΠΜ προβλέπονται τα εξής :				
α. Αναγραφή του ονόματος των υπεύθυνων σύνταξης του ΠΠΜ και τους εγκρίναντος εκπρόσωπου του Αναδόχου Μελετητή και αντίστοιχες θέσεις υπογραφών	☐	☐	☐	

β. Θέση για το όνομα και την υπογραφή του εγκρίνοντος εκ μέρους της Υπηρεσίας ο οποίος έχει κάνει το σχετικό έλεγχο σύμφωνα με τις παρούσες οδηγίες	☐	☐	☐	
γ. Ειδικό φύλλο όπου αναγράφονται οι τυχόν αναθεωρήσεις του ΠΠΜ με την αντίστοιχη σύντομη αιτιολογία, καθώς και η ημερομηνία έναρξης ισχύος και σε κάθε αναθεώρηση	☐	☐	☐	
δ. Περιγραφή του τρόπου διανομής του ΠΠΜ στους αποδέκτες και για τον τρόπο αναθεώρησης (διαδικασία αναθεώρησης, αλλαγής σελίδων, ή τμημάτων, ή του συνόλου του ΠΠΜ.	☐	☐	☐	
ε. Προτυποποίηση της μορφής και των περιεχομένων των εγγράφων καθώς και του τρόπου κωδικοποίησης τους ώστε να διασφαλίζεται η ιχνηλασιμότητά τους και να διευκολύνεται η αναγνώριση της προέλευσής τους.				
(1) των τευχών και σχεδίων της μελέτης	☐	☐	☐	
(2) των ψηφιακών αρχείων	☐	☐	☐	
(3) των εγγράφων	☐	☐	☐	
(4) των εντύπων που ενσωματώνονται στο ΠΠΜ για να χρησιμοποιηθούν κατά την εκπόνηση της μελέτης (πρότυπα έντυπα πρακτικών συναντήσεων, διαδικασιών, οδηγιών, δελτίων ελέγχου παραδοτέων κτλ.).	☐	☐	☐	
στ. Καταγραφή σε συγκεκριμένο πίνακα όλων των εντύπων , π.χ. καρτέ τοπογραφικών εργασιών, απογραφικά δελτία και ερωτηματολόγια	☐	☐	☐	

κυκλοφοριακών ερευνών, κτλ.				
ζ. Προσχεδιασμένες ετικέτες που θα συνοδεύουν, π.χ. φιλμ, δείγματα γεωλογικών / γεωτεχνικών ερευνών κτλ.	☐	☐	☐	
η. Περιγραφή των εντύπων που τυχόν θα παραδίνονται από την Υπηρεσία στον Ανάδοχο Μελετητή	☐	☐	☐	
θ. Αρχαιοθέτηση (περιγράφεται ο τρόπος καταχώρησης σε αρχεία) των εγγράφων και εντύπων με διασφάλιση της δυνατότητας εύκολης αναζήτησης των περιεχομένων πληροφοριών	☐	☐	☐	
ι. Καθορισμός της δικαιοδοσίας πρόσβασης των αρχείων	☐	☐	☐	
ια. Οδηγίες για τη σύνταξη εγγράφων κτλ. και σε δεύτερη γλώσσα εκτός της Ελληνικής εφόσον αυτό απαιτείται	☐	☐	☐	
4.2. Μη συμμορφώσεις - διορθωτικές και προληπτικές ενέργειες				
Οι μη συμμορφώσεις μπορεί να αφορούν στη μη τήρηση διαδικασιών κατά την εκπόνηση της μελέτης, ή μη επίτευξη των στόχων της μελέτης. Μη συμμορφώσεις μπορεί να εμφανίζονται σε εργασίες : - που εκτελούνται από τον Ανάδοχο Μελετητή - που εκτελούνται από τους υπεργολάβους και εξωτερικούς σύμβουλους - που παραδίνονται έτοιμες από την Υπηρεσία στον Ανάδοχο Μελετητή π.χ. τοπογραφικές αποτυπώσεις, γεωλογικές / γεωτεχνικές έρευνες και μελέτες, κυκλοφοριακές μετρήσεις κτλ. Στο				

σχετικό έντυπο προβλέπονται τα εξής :				
α. Περιγράφεται (είτε απευθείας, είτε με παραπομπή σε αντίστοιχη διαδικασία του συστήματος ποιότητας του Αναδόχου Μελετητή όταν υπάρχει τέτοιο) ο τρόπος διαχείρισης των μη συμμορφώσεων, που αυτές θα εντοπίζονται κατά την εκπόνηση της μελέτης καθώς και ο τρόπος λήψης των απαραίτητων μέτρων προκειμένου να διορθωθούν ή και να προληφθεί η επανεμφάνισή τους.	☐	☐	☐	
β. Περιγράφεται η διαδικασία παρακολούθησης και επαλήθευσης των διορθωτικών και προληπτικών ενεργειών και καθορίζονται οι αντίστοιχοι αρμόδιοι για τις σχετικές ενέργειες	☐	☐	☐	
4.3. Επιθεωρήσεις				
Οι επιθεωρήσεις αφορούν στην τήρηση των προκαθορισμένων διαδικασιών κατά την εκπόνηση της μελέτης, ενώ δεν αφορούν στο περιεχόμενο της μελέτης. Ο τρόπος υλοποίησης των επιθεωρήσεων περιγράφεται στο ΠΠΜ ή γίνεται παραπομπή, (με επισύναψη της αντίστοιχης διαδικασίας) από το σύστημα ποιότητας του Αναδόχου Μελετητή, όταν αυτό υπάρχει. Αυτές εκτελούνται κατά την εξέλιξη των εργασιών από κατάλληλα στελέχη και προκαθορίζονται σε συνδυασμό με τα ενδεχομένως προβλεπόμενα από τη Σύμβαση Ανάθεσης της μελέτης.				
α. Οι επιθεωρητές από στελέχη του	☐	☐	☐	

	Αναδόχου Μελετητή				
	β. Οι επιθεωρητές από εξωτερικούς φορείς	☐	☐	☐	
	γ. Οι επιθεωρητές που ορίζει η Υπηρεσία	☐	☐	☐	
4.4. Ανασκοπήσεις του ΠΠΜ					
	Περιγράφεται ο τρόπος που θα ενεργούνται ανασκοπήσεις μετά από συγκέντρωση διάφορων στοιχείων κατά την πορεία της μελέτης (από δελτία ελέγχων, επιθεωρήσεις, παράπονα της Υπηρεσίας κ.τ.λ.). Ο τρόπος υλοποίησης των ανασκοπήσεων περιγράφεται, είτε στο ΠΠΜ είτε γίνεται παραπομπή στο σύστημα ποιότητας του Αναδόχου Μελετητή (αν υπάρχει), και καθορίζονται	☐	☐	☐	
	α. Τα τακτικά και έκτακτα σημεία διεξαγωγής ανασκοπήσεων	☐	☐	☐	
	β. Οι συμμετέχοντες σε κάθε περίπτωση στις ανασκοπήσεις	☐	☐	☐	
	γ. Τα σημεία ανασκοπήσεων στα οποία μπορεί ή / και πρέπει να συμμετέχει η υπηρεσία	☐	☐	☐	
5. ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ					
	Περιγράφεται ο τρόπος αντιμετώπισης και οι αντίστοιχες ενέργειες για θέματα που δεν καλύπτονται από τα προηγούμενα. Στα άλλα θέματα μπορεί να περιλαμβάνονται:				
	α. Τα μέτρα ασφάλειας και υγείας για το προσωπικό του Αναδόχου Μελετητή ή του υπεργολάβου στην περίπτωση που περιλαμβάνονται εργασίες πεδίου	☐	☐	☐	
	β. Το ΣΑΥ και ΦΑΥ που πρέπει να	☐	☐	☐	

συντάξει ο Ανάδοχος Μελετητής με το συντονιστή Ασφάλειας και Υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης				
γ. Τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος από δραστηριότητες του Αναδόχου Μελετητή κατά την εκτέλεση εργασιών πεδίου π.χ. κατά τη διάνοιξη προσπέλασης των θέσεων γεωτρήσεων από τα γεωτρύπανα απαιτείται λήψη μέτρων έναντι πρόκλησης βλάβης του ριζικού συστήματος μεγάλων δέντρων, κατολισθήσεων , κτλ.	☐	☐	☐	
δ. Η υποχρέωση του Αναδόχου Μελετητή να εκπαιδεύσει προσωπικό της Υπηρεσίας εφόσον προβλέπεται από τη Σύμβαση ανάθεσης της μελέτης	☐	☐	☐	
6. ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ - ΑΝΑΦΟΡΕΣ				
Όλες οι απαιτούμενες παραπομπές ή αναφορές, που χρειάζεται να γίνονται σε σχέση με τη μελέτη, περιλαμβάνονται στο ΠΠΜ και κατατίθενται με μορφή καταλόγων. Τα στοιχεία αυτών των αναφορών πρέπει να βρίσκονται στο γραφείο του Αναδόχου Μελετητή, διαθέσιμα άμεσα, ιδιαίτερα όταν αυτά είναι ξένων φορέων. Τέτοια στοιχεία είναι :				
α. Οι ισχύουσες εκδόσεις σχεδίων που θα χρησιμοποιηθούν ως δεδομένα κατά την εκπόνηση της μελέτης	☐	☐	☐	
β. Τα πρότυπα, οι κανονισμοί, τεχνικές προδιαγραφές και οδηγίες για την εκπόνηση μελετών	☐	☐	☐	

γ. Τα πρότυπα, οι κανονισμοί, τεχνικές προδιαγραφές και οδηγίες για την κατασκευή του έργου	☐	☐	☐	
δ. Οι έγγραφες διαδικασίες που περιγράφουν τον τρόπο υλοποίησης διαφόρων απαραίτητων λειτουργιών για την εκπόνηση της μελέτης	☐	☐	☐	
ε. Οι έγγραφες οδηγίες που υποδεικνύουν τις λεπτομέρειες διαφόρων εργασιών οι οποίες χρειάζονται για την εκπόνηση της μελέτης	☐	☐	☐	
στ. Οι διαδικασίες του συστήματος ποιότητας του Αναδόχου Μελετητή (εφόσον τέτοιο υπάρχει) στις οποίες γίνεται παραπομπή από το ΠΠΜ της μελέτης	☐	☐	☐	
7. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ				
Στο εκτελεστικό τμήματα ου ΠΠΜ περιλαμβάνονται τα προγράμματα των διαδοχικών ενεργειών που απαιτούνται συγκεκριμένα για κάθε τμήμα ή λειτουργική ενότητα της μελέτης. Στα προγράμματα ενεργειών περιλαμβάνονται :				
α. Η ανάλυση των δραστηριοτήτων στα στάδια και φάσεις εκπόνησης κάθε τμήματος ή λειτουργικής ενότητας της μελέτης	☐	☐	☐	
β. Τα κρίσιμα σημεία (σημεία στάσης) στα οποία απαιτείται η αποδοχή ή έγκριση πριν από τη συνέχιση των εργασιών	☐	☐	☐	
γ. Τα έγγραφα αναφοράς που πρέπει να εφαρμόζονται π.χ. οδηγίες,	☐	☐	☐	

προδιαγραφές, πρότυπα και συμβατικές απαιτήσεις				
δ. Η περιγραφή των ενεργειών (π.χ. οι έλεγχοι που θα γίνονται και η συνοπτική παράθεση των αντίστοιχων απαιτήσεων και των κριτηρίων αποδοχής) για τις δραστηριότητες σε κάθε στάδιο ή / και φάση της μελέτης με όσες λεπτομέρειες χρειάζονται	☐	☐	☐	
ε. Τα έντυπα που θα χρησιμοποιούνται π.χ. κατάλογοι ελέγχων, παραδοτέων της μελέτης κ.τλ.	☐	☐	☐	
στ. Οι εμπλεκόμενοι φορείς σε κάθε φάση και δραστηριότητα (μελετητής, υπεργολάβοι, εξωτερικοί σύμβουλοι, Υπηρεσία, τρίτοι) καθώς και τα αρμόδια πρόσωπα σε κάθε περίπτωση (π.χ. οι αρμόδιοι κατά ειδικότητα, αρχιτέκτονας, στατικός, συγκοινωνιολόγος, υδραυλικός κτλ.)	☐	☐	☐	
8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΠΜ				
Τα θέματα που περιλαμβάνονται στο ΠΠΜ, ανάλογα με την έκταση του αντικειμένου τους μπορεί είτε να περιέχονται στο κύριο κείμενο του ΠΠΜ, είτε να επισυνάπτονται σε αυτό ως παράρτημα και τα οποία μπορεί να είναι :				
α. Η μεθοδολογία εκπόνησης της μελέτης	☐	☐	☐	
β. Το χρονοδιάγραμμα	☐	☐	☐	
γ. ΤΟ οργανόγραμμα που εμπεριέχει και τις αρμοδιότητες των μελών της ομάδας μελέτης	☐	☐	☐	
δ. Οι κατάλογοι εξοπλισμού	☐	☐	☐	

ε. Οι διαδικασίες του συστήματος ποιότητας του Αναδόχου Μελετητή που έχουν εφαρμογή	☐	☐	☐	
στ. Οι χρησιμοποιούμενες οδηγίες	☐	☐	☐	
ζ. Τα έντυπα που θα χρησιμοποιηθούν	☐	☐	☐	
η. Τα σχέδια, τα πρότυπα, οι κανονισμοί, οι προδιαγραφές κτλ. που θα χρησιμοποιηθούν	☐	☐	☐	
9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ				
9.1. Γενικό Συμπέρασμα για την Επάρκεια του ΠΠΜ				
Το ΠΠΜ πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις που περιγράφονται στα προηγούμενα και όπου αυτό δε συμβαίνει πρέπει :				
α. να υπάρχει η κατάλληλη αιτιολόγηση στη στήλη των παρατηρήσεων ή σε πρόσθετες σελίδες και	☐	☐	☐	
β. να δηλώνεται στην έγκριση του Ππμ ότι αυτή η αιτιολόγηση είναι αποδεκτή από την υπηρεσία	☐	☐	☐	
9.2. Συσχέτιση ΠΠΜ με Συμβατικές Απαιτήσεις				
Ο ανάδοχος μελετητής πρέπει να καταγράψει αναλυτικά όλες τις απαιτήσεις των συμβατικών τευχών (ανά τεύχος, άρθρο και παράγραφο) με τη μορφή πίνακα που θα συνοδεύει το ΠΠΜ ή θα περιλαμβάνεται σε αυτό ως παράρτημα. Στον πίνακα θα δηλώνονται τα αντίστοιχα σημεία του Ππμ στα οποία οι απαιτήσεις αυτές περιγράφονται, ώστε να διαπιστώσει η Υπηρεσία αν πράγματι καλύπτονται. Παράδειγμα τέτοιου πίνακα ακολουθεί:	☐	☐	☐	

Αναφορά στα συμβατικά τεύχη	Αντικείμενο	Περιγραφή στο ΠΠΜ		
		Κείμενο	Προγράμματα Ενεργειών	Παραρτήματα
ΕΣΥ άρθρου 14	Υδρολογική μελέτη	Παραγρ.2.1.3 Παρ.Γ(Μεθοδολογία)	Προγρ.Ενεργειών	2,3,6

Ημερομηνία :
Ο Ελέγξας

Ημερομηνία
Ο Εγκρίνων

Η παρούσα απόφαση μετά των συνημμένων οδηγιών να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 1 Ιουλίου 2003

Αριθ. Δ14/43309/5.3.01 (ΦΕΚ 332 Β' /28.3.2001 - Διορθ. σφαλμ. στο ΦΕΚ 724 Β' /12-6-01) : Έγκριση Κανονισμού διενέργειας ελέγχου ποιότητας υλικών και έργων όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. Δ14/45004/01 (ΦΕΚ 793 Β') απόφαση του Υπουργού Περιβαλλοντος Χωροταξιας και Δημοσίων Έργων .

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη :

- 1) Τις διατάξεις των παρ.1 και 4 του άρθρου 21 του Ν.1418/84 "Δημόσια έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων" (ΦΕΚ Α' 23).
- 2) Τις διατάξεις του νόμου 2503/97 (ΦΕΚ Α' 107), με τον οποίο συστάθηκαν οι Περιφέρειες του Κράτους.
- 3) Τις διατάξεις του άρθρου 29 Α' του Ν. 1558/85 (ΦΕΚ Α' 137), που προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 (ΦΕΚ Α' 154) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2α του Ν. 2469/97 (ΦΕΚ Α' 38).
- 4) Τις διατάξεις του ισχύοντα Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.
- 5) Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο Πρώτο

Έγκριση Κανονισμού

Εγκρίνουμε τον Κανονισμό διενέργειας ελέγχου ποιότητας υλικών και έργων, το κείμενο του οποίου έχει ως ακολούθως:

1. Η διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 21 του Ν. 1418/84 για τον έλεγχο του τρόπου κατασκευής των έργων καθώς και της ποιότητας και καταλληλότητας, του τρόπου σύνθεσης, της επεξεργασίας και της χρήσης των υλικών κατασκευής των έργων ρυθμίζεται με τον παρόντα Κανονισμό.
2. Τα υλικά και τα έργα ελέγχονται με βάση τα εκάστοτε ισχύοντα Ευρωπαϊκά Πρότυπα, τους ισχύοντες Ελληνικούς Κανονισμούς και Πρότυπες Προδιαγραφές, τις συμβάσεις και τις εγκεκριμένες μελέτες που τα διέπουν και στην περίπτωση που δεν υπάρχουν για κάποια υλικά ή έργα, με βάση τους εύλογους κανόνες της επιστήμης, τέχνης, υγιεινής και ασφάλειας προσώπων και πραγμάτων.
3. Ο έλεγχος και οι σχετικές δειγματοληψίες διενεργούνται στους τόπους κατασκευής των έργων, παραγωγής, σύνθεσης, διακίνησης και αποθήκευσης των υλικών, καθώς και στα μέσα μεταφοράς τους, από επιτροπές που συγκροτούνται από υπαλλήλους του Κεντρικού Εργαστηρίου Δημοσίων Έργων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. και των Περιφερειών του Κράτους, στις οποίες μεταβιβάστηκαν αρμοδιότητες ελέγχου ποιότητας υλικών και έργων.

4. Στις επιτροπές συμμετέχουν τρεις τεχνικοί υπάλληλοι της καθ' ύλην αρμόδιας υπηρεσίας του αντίστοιχου φορέα ελέγχου, κατηγορίας ΠΕ, με σχετική εμπειρία σε θέματα ελέγχου ποιότητας, οι οποίοι ορίζονται με τους αναπληρωτές τους.
5. Στην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων υπάγονται:
  - 5.1 Ο έλεγχος υλικών και έργων σε ολόκληρη τη χώρα.
  - 5.2 Ο αποκλειστικός έλεγχος των έργων Εθνικού επιπέδου και των έργων των Ειδικών Υπηρεσιών Δημοσίων Έργων (Ε.Υ.Δ.Ε.).
6. Οι υπηρεσίες ελέγχου ποιότητας των Περιφερειών ασκούν τις αρμοδιότητές τους μέσα στα όρια της χωρικής τους έκτασης.
7. Οι επιτροπές της παρ.5 συγκροτούνται κάθε έτος με αποφάσεις του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και οι Επιτροπές της παρ.6 από τον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα της αντίστοιχης Περιφέρειας. Οι αποφάσεις εκδίδονται το Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους. Τα μέλη των επιτροπών μπορούν να αντικατασταθούν πριν από τη λήξη της θητείας τους μόνο για σπουδαίο λόγο, ή μετά από αίτησή τους.
8. Τα μέλη των επιτροπών, από την έκδοση της απόφασης ορισμού τους, θεωρούνται ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ), φέρουν κάθε σχετική ευθύνη και έχουν την εξουσία άσκησης κάθε ανακριτικής πράξης, υπό την έννοια των αρθ.34 και 251 επ. του ΚΠΔ, σε σχέση με τις παραβάσεις που διαπιστώνουν κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους.
9. Τα μέλη των επιτροπών, αφού συνεκτιμήσουν και τις τυχόν διατυπούμενες απόψεις των ελεγχομένων, συντάσσουν εκθέσεις. Οι εκθέσεις αυτές περιλαμβάνουν τα στοιχεία της απόφασης συγκρότησης επιτροπής, τα στοιχεία των μελών της, τα στοιχεία του ελεγχόμενου, το αντικείμενο του ελέγχου, όσα διενεργήθηκαν, διαπιστώθηκαν ή συνέβησαν κατά τον έλεγχο και τις τυχόν απόψεις των ελεγχθέντων. Στις εκθέσεις αυτές αναφέρονται τα στοιχεία που θεμελιώνουν την υπαιτιότητα για την τυχόν παράβαση και τα συμπεράσματα για την βαρύτητά της, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο χρήσιμο για την εκτίμηση των πραγμάτων. Τυχόν διαφωνίες των μελών της επιτροπής καταχωρούνται ειδικά και αιτιολογημένα στην έκθεση, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά από όλα τα μέλη. Η έκθεση, με ευθύνη της επιτροπής, καταχωρείται στο τηρούμενο από αυτήν σχετικό βιβλίο, όπου σημειώνονται ο αύξων αριθμός του ελέγχου έκθεσης, ο χρόνος διενέργειας του ελέγχου, οι ελέγχοντες και οι ελεγχόμενοι, συνοπτικά οι παρατηρήσεις του ελέγχου και οι τυχόν εκθέσεις προσωρινών ενεργειών, τα στάδια διακίνησης των εγγράφων και της εξέλιξης της υπόθεσης μετά από τον έλεγχο. Αμέσως μετά, η έκθεση

υποβάλλεται στον προϊστάμενο της υπηρεσίας ελέγχου, ο οποίος μέσα σε προθεσμία δέκα εργάσιμων ημερών τη θεωρεί και την κοινοποιεί με απόδειξη στον ελεγχόμενο, ο οποίος μπορεί μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δέκα πέντε εργάσιμων ημερών να καταθέσει στην υπηρεσία τυχόν αντιρρήσεις του. Η έκθεση, οι τυχόν αντιρρήσεις του ελεγχθέντος, οι επί αυτών παρατηρήσεις της επιτροπής και κάθε σχετικό στοιχείο, διαβιβάζονται αμέσως στη Γεν. Διεύθυνση Ποιότητας της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ, ή στην εκάστοτε αρμόδια υπηρεσία η οποία εισηγείται στον Υπουργό.

10. Η έκθεση ελέγχου αμέσως μετά τη λήξη της προθεσμίας κατάθεσης αντιρρήσεων των ελεγχόμενων, μαζί με τις τυχόν αντιρρήσεις αυτών και τις επί αυτών παρατηρήσεις της επιτροπής, διαβιβάζονται από την Υπηρεσία ελέγχου στον αρμόδιο κατά τόπο Εισαγγελέα για την άσκηση της κατά νόμο αρμοδιότητάς του.

11. Στην περίπτωση που η επιτροπή, από τις διαπιστούμενες παραβάσεις, κρίνει ότι πρέπει να προβεί σε ενέργειες για να συλλέξει πληροφορίες και να συγκεντρώσει και διατηρήσει τις σχετικές αποδείξεις και ίχνη, όπως είναι ιδίως η προσωρινή δέσμευση ακατάλληλων υλικών και η κατάσχεση στα χέρια οποιωνδήποτε, εγγράφων και πραγμάτων, τότε θα συντάξει ειδική έκθεση, την οποία πρέπει να παραδώσει άμεσα και επιτόπια στον ελεγχόμενο. Για την ειδική αυτή έκθεση θα γίνει σχετική μνεία στην έκθεση ελέγχου.

12. Το αρμόδιο κατά τον ΚΠΔ (όπως άρθρα 176, 268) Δικαστικό Συμβούλιο ή ποινικό Δικαστήριο αποφασίζει και για την τύχη των παραπάνω ενεργειών (δεσμεύσεων, κατασχέσεων κ.τ.λ.) και γενικά για το κύρος των ανακριτικών πράξεων της επιτροπής.

13. Οι ελεγχόμενοι υποχρεούνται να αποδεχθούν και να εξασφαλίσουν στις επιτροπές ελέγχου την ελεύθερη και ακώλυτη πρόσβαση στους χώρους κατασκευής των έργων, στους χώρους και μέσα παραγωγής, εμπορίας, μεταφοράς, αποθήκευσης, τοποθέτησης και ενσωμάτωσης των υλικών, σε κάθε σχετικό με τα παραπάνω τηρούμενο στοιχείο, καθώς και να παρέχουν τη ζητούμενη ενημέρωση κατά τον έλεγχο.

14. Η επιτροπή μπορεί κατά τη κρίση της να ζητήσει κατά τη διενέργεια των ελέγχων, τη συνδρομή των αρμοδίων κατά τόπο Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών και Αστυνομικών Αρχών.

14. Όσα διαπιστώνονται κατά τον έλεγχο και γενικά κάθε στοιχείο, πληροφορία, γεγονός που περιέρχεται σε γνώση των μελών της επιτροπής ελέγχου και οποιουδήποτε άλλου εμπλέκεται στη διαδικασία αυτή, θεωρούνται εμπιστευτικά και δεν επιτρέπεται η γνωστοποίησή τους σε οποιονδήποτε άλλον εκτός από τις αρμόδιες για σχετική ενέργεια

δημόσιες αρχές και τους ελεγχόμενους. Η παράβαση αυτής της υποχρέωσης ελέγχεται σύμφωνα με το άρθρο 252 Π.Κ.

16. Παραβάτες ή υπεύθυνοι της παράβασης, κατά την έννοια του άρθρου 21 του Ν. 1418 /84, θεωρούνται όσοι συνέβαλαν με τις πράξεις ή παραλείψεις τους, στη συντέλεση της παράβασης, εφόσον είχαν την υποχρέωση ή την κατά την κοινή αντίληψη ικανότητα και τη συνήθη για τις συναλλαγές επιμέλεια και σύνεση, να την αποφύγουν.

17. Ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας του φορέα ελέγχου πρέπει να εξασφαλίζει στις επιτροπές ελέγχου τα απαραίτητα μέσα και γραμματειακή υποστήριξη για την εκπλήρωση του έργου τους.

18. Οι έλεγχοι διενεργούνται οποιαδήποτε ώρα και ημέρα.

19. Οι επιτροπές διενεργούν ελέγχους κατά υπηρεσιακό καθήκον, με στόχο να ελέγχεται όλη η σχετική με τις κατασκευές δραστηριότητα στην περιφέρειά τους και ενεργούν αυτεπάγγελα, κατά την κρίση της επιτροπής και υποχρεωτικά, στις περιπτώσεις που έχουν ήδη διαπιστωθεί παραβάσεις από οποιαδήποτε επιτροπή ελέγχου, του ίδιου ή άλλου φορέα ελέγχου και σε περιπτώσεις οποιασδήποτε καταγγελίας ή πληροφορίας για παραβάσεις ή ενδεχόμενη παράβαση. Ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας του φορέα ελέγχου ενημερώνει τις επιτροπές ελέγχου για τις τυχόν περιελθούσες στην υπηρεσία καταγγελίες και για τις περιπτώσεις που διαπιστώθηκαν σχετικές παραβάσεις.

20. Οι επιτροπές ελέγχονται μόνο για παράβαση καθήκοντος ή υπέρβαση της εξουσίας τους ή παράβαση του νόμου. Σε περίπτωση συγκρότησης από υπηρεσία ελέγχου περισσότερων από μία επιτροπών ελέγχου, οι επιτροπές μπορούν να συνεργάζονται ή να εναρμονίζουν τη δράση τους με σκοπό την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση του έργου τους.

21. Σε περίπτωση που συμπέσει έλεγχος μιας επιτροπής με αυτόν άλλης, της ίδιας ή διαφορετικής υπηρεσίας ελέγχου, ο ένας έλεγχος δεν παρακωλύει τον άλλον, όμως οι επιτροπές υποχρεούνται να μνημονεύσουν το γεγονός στην έκθεσή τους και οι εκθέσεις τους, θα συνεκτιμηθούν, ως ενιαία έκθεση, τόσο για την τυχόν επιβολή διοικητικών κυρώσεων (προστίμου κτλ.) από τον Υπουργό Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., όσο και για την τυχόν άσκηση ποινικής δίωξης. Στην περίπτωση αυτή παράβαση διαπιστούμενη και από τις δύο επιτροπές θεωρείται μία και μόνη.

22. Οι επιτροπές μιας υπηρεσίας ελέγχου όταν προβαίνουν στους κατά την αρμοδιότητά τους ελέγχους εντός των ορίων χωρικής αρμοδιότητας άλλης υπηρεσίας ελέγχου κατά

την απόφαση αυτή, δεν υποχρεούνται σε προηγούμενη ενημέρωσή της, αλλά μπορούν κατά την κρίση τους να συνεργαστούν μαζί της. Σε κάθε περίπτωση όμως υποχρεούνται να την ενημερώσουν για τα αποτελέσματα του ελέγχου, αμέσως μετά τη διενέργειά του. Τα έγγραφα αυτά καταχωρούνται στο τηρούμενο κατά τα παραπάνω βιβλίο ελέγχων, προς γνώση των επιτροπών της κάθε υπηρεσίας ελέγχου.

23. Οι έλεγχοι που διενεργούνται σε εφαρμογή του άρθ. 21 του Ν. 1418/84, δεν επηρεάζονται με οποιονδήποτε τρόπο από την ενδεχόμενη διενέργεια ελέγχων άλλων υπηρεσιών ή φορέων, με βάση τις οικείες διατάξεις τους.

24. Στις περιπτώσεις διενέργειας ελέγχων σε έργα ή υλικά, με εγκεκριμένες μελέτες, προδιαγραφές ή κανονισμούς, ο έλεγχος διενεργείται στη βάση αυτών, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του παρόντος και κάθε άλλης σχετικής ισχύουσας ρύθμισης.

25. Όσον αφορά τον τρόπο άσκησης του ελέγχου σε μονάδες παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος και στον καθορισμό της βαρύτητας για παραβάσεις των σχετικών διατάξεων έχουν εφαρμογή και όσα προβλέπονται στο Παράρτημα "I" που ακολουθεί. Όμοια, ο έλεγχος χαλύβων γίνεται με βάση τον ισχύοντα Κανονισμό Τεχνολογίας Χαλύβων και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα "II" που ακολουθεί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ "I"

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΤΟΙΜΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ (Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Τ.Σ. 97)

Στο Παράρτημα αυτό καθορίζεται ο τρόπος άσκησης του ελέγχου των μονάδων παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του ΚΤΣ 97 (ΦΕΚ 315/Β/17.4.97 και ΦΕΚ 479/Β/11.6.97).

Συγκεκριμένα από την επιτροπή ελέγχου καταγράφονται και διενεργούνται αντίστοιχα τα ακόλουθα στοιχεία και ενέργειες.

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ Ή ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΤΟΙΜΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ

1.1 Επωνυμία και Ταχ. Δ/ση της Επιχείρησης ή Εταιρείας

1.2 Διευθυντής μονάδας

1.3 Αριθμός μονάδων έτοιμου σκυροδέματος της επιχείρησης ή Εταιρείας στο νομό

1.4 Ταχ. Διεύθυνση της ελεγχόμενης μονάδας

1.5 Άδεια λειτουργίας της ελεγχόμενης μονάδας

2. ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΜΟΝΑΔΑΣ (παρ. 12.1.1.3 ΚΤΣ 97)

2.1 Διπλωματούχος μηχανικός Ονοματεπώνυμο: ΑΜ ΤΕΕ:

2.2 Τεχνικός Ονοματεπώνυμο: Ειδικότητα/εμπειρία

3. ΠΑΡΑΓΩΓΗ

3.1 Ανάμιξη Χειριστήριο

3.1.1 Καταγράφονται οι ποσότητες των υλικών με τις οποίες τροφοδοτείται ο αναμικτήρας για κάθε κατηγορία παραγόμενου σκυροδέματος (συνθέσεις), η έναρξη χρήσης των παραπάνω συνθέσεων. Ζητείται να βεβαιωθεί από τον υπεύθυνο μηχανικό της μονάδας ή τον Διευθυντή και τον χειριστή ότι τα παραπάνω στοιχεία τηρούνται στην παραγωγή.

3.1.2 Ελέγχεται η συμφωνία των δηλωθεισών συνθέσεων με τις διατάξεις του ΚΤΣ ως προς T, N/T, (παρ. 5.2.5 του ΚΤΣ 97).

3.1.3 Ελέγχεται η ασφαλής λειτουργία του αναμικτήρα.

3.1.4 Στην περίπτωση ξηρής φόρτωσης εξετάζεται επιπλέον αν έχει γίνει έλεγχος ομοιομορφίας του παραγόμενου σκυροδέματος για κάθε "αυτοκίνητο αναμικτήρα" που χρησιμοποιεί η μονάδα (παρ. 6.4 του ΚΤΣ 97).

3.2 Εγκαταστάσεις ζυγίσεως

Ελέγχεται η καταλληλότητα ή μη των ζυγιστηρίων αδρανών-τσιμέντου και των διατάξεων μετρήσεως νερού και προσθέτων (παρ. 1.2.2α Σχεδίου Προτύπου ΕΛΟΤ 346) εκπιμώντας την:

Τήρηση στοιχείων από ελέγχους με πρότυπα βάρη ή παραστατικά διακρίβωσης ζυγών από επίσημο φορέα Διορθωτικές κινήσεις.

Τήρηση στοιχείων από ελέγχους με μη διακριβωμένα βάρη ή παραστατικά από μη επίσημο φορέα Διορθωτικές κινήσεις.

Ελλειψη ελέγχων ζυγιστηρίων.

3.3 Αποθήκευση αδρανών τσιμέντου (παρ. 4.3.4.1 του ΚΤΣ 97 και παρ. 1.2.2α Σχεδίου Προτύπου ΕΛΟΤ 346)

Ελέγχεται η ύπαρξη ή μη, για τα:

Αδρανή: χωριστών διαμερισμάτων για κάθε ένα από τα τρία τουλάχιστον κλάσματα.

Τσιμέντο: χωριστών σιλό κατά τύπο κατηγορία.

Παρατήρηση: Σε περίπτωση που η μονάδα παράγει σκυρόδεμα κατηγορίας μέχρι και C16/20, η αποθήκευση των αδρανών μπορεί να γίνεται σε δύο μόνο χωριστά διαμερίσματα.

4. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

4.1 Ελέγχεται η ύπαρξη θεωρημένων "ΗμερολογίωνΜητρώων" για το σκυρόδεμα και τις πρώτες ύλες παρασκευής σκυροδέματος.

4.2 Ελέγχεται η ύπαρξη Μελετών συνθέσεως (παρ. 5.2 του ΚΤΣ 97) ως ακολούθως:

-Γίνεται έλεγχος του αρχείου της μονάδας για να διαπιστωθεί ότι έχουν καταχωρηθεί μελέτες συνθέσεως για κάθε κατηγορία παραγόμενου σκυροδέματος.

-Οι παραπάνω μελέτες συνθέσεως μπορεί να έχουν γίνει από την ίδια τη μονάδα (δοκιμαστικά αναμίγματα, αντοχές δοκιμίων, όλα καταγεγραμμένα) ή από αναγνωρισμένο εργαστήριο.

-Καταγράφονται όλες οι μελέτες συνθέσεως (ενδιαφέρουν οι αναλογίες υλικών).

-Καταγράφεται η ημερομηνία έναρξης χρήσης και του διαστήματος χρήσης κάθε σύνθεσης.

4.3 Ζητείται από τον υπεύθυνο της μονάδας να βεβαιώσει ότι τα στοιχεία που συλλέγονται σχετικά με τις μελέτες συνθέσεως είναι αληθή και ακριβή.

4.4 Εξετάζεται αν ελέγχονται από τη μονάδα οι πρώτες ύλες και αν τηρούνται στοιχεία στο θεωρημένο "Ημερολόγιο-Μητρώο" της μονάδας (παρ. 3.4.1α Σχεδίου Προτύπου ΕΛΟΤ 346, παρ. 12.1.1.8 και 12.1.1.4 του ΚΤΣ 97).

4.4.1 Συμπληρώνεται ο ακόλουθος πίνακας Ι.

Πίνακας Ι

Υλικό	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Συχνότητα Ελέγχων	Καταλληλότητα υλικού
Αδρανή/				
Κοκκομετρικές αναλύσεις				
Αδρανή/				
Λοιποί Έλεγχοι (ισοδύναμο άμμου, αντ. μητρ.πετρώματος, οργανικές προσμίξεις)				
Τσιμέντο				
Νερό				
Πρόσθετα				

Παρατήρηση 1 Στον Πίνακα Ι δεν αναγράφονται οι έλεγχοι που υπάρχουν στο αρχείο της μονάδας και προέρχονται από τους προμηθευτές πρώτων υλών.

Παρατήρηση 2 Οι έλεγχοι: αντοχή μητρικού πετρώματος, οργανικών προσμίξεων, ισοδυνάμου άμμου, μπορούν να παραλείπονται όταν η μονάδα διαθέτει τα σχετικά πιστοποιητικά από τον προμηθευτή αδρανών.

4.5 Ελέγχεται η τήρηση στοιχείων αντοχών σύμφωνα με ΚΤΣ ανά σύνθεση παραγόμενου σκυροδέματος (παρ. 12.1.1.7 και 12.1.1.18 του ΚΤΣ-97).

-Ελέγχεται αν αναγράφονται στο θεωρημένο "Ημερολόγιο-Μητρώο" οι αντοχές σε θλίψη των δοκιμίων ηλικίας 28 ημερών (οπωσδήποτε ένα δοκίμιο για κάθε κατηγορία σκυροδέματος και ημέρα παραγωγής) και η τυπική απόκλιση s_{60} για κάθε κατηγορία.

-Ελέγχεται αν σχεδιάζονται τα Χκιν.3 και Χκιν.36. 4.6 Ανά σύνθεση παραγόμενου σκυροδέματος ελέγχεται:

α) η ικανοποίηση του κριτηρίου

$$X_{60} > f_{ck} + 1.64s$$

με s την πραγματική τυπική απόκλιση όταν $s \geq 3,0$ MPa

ή $s = 3$ όταν πραγματικό $< 3,0$ MPa

β) ότι πραγματικό $\geq 1,5$ MPa

4.7 Ελέγχεται η τήρηση στοιχείων εργασιμότητας, θερμοκρασιών περιβάλλοντος και σκυροδέματος στο θεωρημένο "Ημερολόγιο Μητρώο".

4.8 Έλεγχος εργαστηριακής υποστήριξης της μονάδας. 4.8.1 Όταν η μονάδα διαθέτει δικό της εργαστήριο γίνεται έλεγχος της επάρκειας και της καταλληλότητας του εξοπλισμού ο οποίος κατ'ελάχιστον πρέπει να αποτελείται από τα προβλεπόμενα:

-Κόσκινα

-Φούρνο

-Ζυγούς

-Μήτρες σκυροδέματος,

-ράβδο συμπύκνωσης

-Θάλαμο συντήρησης δοκιμίων

-Πρέσα διακριβωμένη

-Διάταξη μέτρησης εργασιμίου

-Θερμόμετρα για τη μέτρηση θερμοκρασίας περιβάλλοντος και θερμοκρασίας σκυροδέματος.

4.8.2 Όταν η μονάδα δεν διαθέτει δικό της εργαστήριο πρέπει να αποδεικνύεται η συνεργασία της με αναγνωρισμένο εργαστήριο το οποίο διενεργεί για λογαριασμό της τους απαραίτητους ελέγχους. Οπωσδήποτε όμως πρέπει να υπάρχουν στη μονάδα

μήτρες για τη λήψη δοκιμών, διάταξη συντήρησης δοκιμών μέχρι την αποστολή τους στο εργαστήριο, τουλάχιστον ισοδύναμη από άποψη υγρασίας-θερμοκρασίας με θάλαμο συντήρησης δοκιμών, διάταξη μέτρησης εργάσιμου, θερμομέτρα για τη μέτρηση θερμοκρασίας σκυροδέματος και θερμοκρασίας περιβάλλοντος, βοηθητικό εξοπλισμό για τις παραπάνω μετρήσεις.

4.8.3 Γίνεται έλεγχος είτε σε θάλαμο συντήρησης δοκιμών της μονάδας είτε στο θάλαμο συντήρησης δοκιμών του συνεργαζόμενου αναγνωρισμένου εργαστηρίου για να βεβαιωθεί η ύπαρξη του ελάχιστου αριθμού δοκιμών που απαιτούνται ανά κατηγορία και ημέρα παραγωγής για τον εσωτερικό έλεγχο ποιότητας της μονάδας.

Γίνεται επίσης έλεγχος των βιβλίων δειγματοληψιών και δοκιμών του εργαστηρίου της μονάδας ή του συνεργαζόμενου εργαστηρίου.

5. ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

5.1 Γίνεται έλεγχος συμφωνίας του Δελτίου Αποστολής με ΚΤΣ, ως προς τα στοιχεία που υποχρεωτικά κατ' αυτόν πρέπει να αναγράφονται.

5.2 Γίνεται έλεγχος συμφωνίας αναγραφόμενης ποσότητας σε τόνους με την αναγραφόμενη ποσότητα σε m^3 με βάση τις δηλωθείσες χρησιμοποιούμενες συνθέσεις.

5.3 Όταν είναι δυνατόν γίνεται έλεγχος της ποσότητας που αναγράφεται στο δελτίο αποστολής, με ζύγιση της βαρέλας πριν και μετά την εκφόρτωση, λαμβανομένου υπόψη του νερού έκπλυσης.

6. ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Η επιβεβαίωση παραγωγής γίνεται με βάση τις δηλωθείσες συνθέσεις, τη χρονική διάρκεια χρήσης συνθέσεων και τα παραστατικά αγοράς πρώτων υλών και πωλήσεως προϊόντων ως ακολούθως:

6.1 Συλλέγονται τα τιμολόγια αγοράς πρώτων υλών (τσιμέντου και αδρανών) που χρησιμοποιήθηκαν στην παραγωγή σκυροδέματος για χρονικό διάστημα ενός έτους ή χρονικό διάστημα που να ισοδυναμεί με κατανάλωση τσιμέντου τουλάχιστον 7.500 τόνων. Εκ των δύο επιλέγεται το μικρότερο χρονικό διάστημα.

6.2 Ανά δηλωθείσα σύνθεση (παρ.4.2 της παρούσας) καταγράφονται το χρονικό διάστημα χρήσης της κάθε σύνθεσης και οι ποσότητες προϊόντος που πωλήθηκαν από τη συγκεκριμένη σύνθεση στο διάστημα χρήσης της.

6.3 Συγκρίνονται οι υπολογισθείσες ποσότητες πρώτων υλών της παρ. 6.2 που καταναλώθηκαν με τις ποσότητες πρώτων υλών που αγοράστηκαν την ίδια χρονική

περίοδο της παρ. 6.1. Επιτρέπεται απόκλιση $\pm 3\%$ για τα αδρανή και $\pm 2\%$ για το τσιμέντο.

6.4 Στην περίπτωση που διαπιστώνεται παράβαση των διατάξεων της παρ.6 της παρούσας, η έκθεση της Επιτροπής ελέγχου κοινοποιείται στην αρμόδια ΔΟΥ της ελεγχόμενης επιχείρησης.

7. ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ

Η βαρύτητα παραβάσεων όπως αυτές προέκυψαν από τη διαδικασία ελέγχου της παρούσας ορίζεται στον Πίνακα II σαν ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό πρόστιμο.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ

Διπλωματούχος Μηχανικός 10%	Παραγωγή (παρ.3) 30%	Εσωτερικός έλεγχος ποιότητας (παρ.4) 30%	Δελτίο Αποστολής (παρ.5) 10%	Επιβεβαίωση παραγωγής
	22% Ανάμειξη – Χειριστήριο παρ.3,1	13% Τήρηση στοιχείων στα "Ημερολογιακά Μητρώα" Παρ.4.1,4.4,4.5,4.7	5% Αναγραφή στοιχείων παρ.5.1	
	6% Εγκαταστάσεις ζυγίσεως παρ.3.2	4% Υπαρξη μελετών συνθέσεως παρ.4.2,4.3	5% Συμφωνία βάρους όγκου παρ.5.2	
	2% Αποθήκη Υλικών παρ.3.3	3% Έλεγχος πρώτων υλών, Πίνακας Ι		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ "ΙΙ"**ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΧΑΛΥΒΩΝ ΟΠΛΙΣΜΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ**

Στο Παράρτημα αυτό καθορίζεται ο τρόπος άσκησης του ελέγχου χαλύβων οπλισμού σκυροδέματος στις αποθήκες των παραγωγών, των εισαγωγέων, των κάθε είδους προμηθευτών, στις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων διάθεσης και διαμόρφωσης σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κ.Τ.Χ. (ΦΕΚ 381/Β/24.3.2000), καθώς και στα εργοτάξια δημοσίων και ιδιωτικών έργων.

Ο έλεγχος αφορά μόνο τις κατηγορίες χάλυβα που προβλέπονται στον Κ.Τ.Χ. και συγκεκριμένα τις κατηγορίες S220, S400, S500, S400s και S500s.

Σε κάθε περίπτωση ελέγχεται η τήρηση των διατάξεων του ΚΤΧ, καταγράφονται τα αντίστοιχα στοιχεία και παίρνονται δείγματα, τα οποία παραδίδονται από τους ελέγχοντες στο ΚΕΔΕ ή στο πλησιέστερο Εργαστήριο της αντίστοιχης Περιφέρειας για έλεγχο.

Αν από τον έλεγχο προκύψει ότι τα δείγματα ικανοποιούν τις απαιτήσεις του ΚΤΧ, τότε η δαπάνη βαρύνει την Υπηρεσία.

Α. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ, ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ, ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ**Α1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**

Επωνυμία και Ταχυδρομική Διεύθυνση:

Κατά νόμο εκπρόσωπος:

Άδεια λειτουργίας:

Α.Φ.Μ.:

Α2 ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

Α2.1 Στελέχωση (παρ. 6.1 Κ.Τ.Χ.)

Υπεύθυνος τεχνικός Ονοματεπώνυμο:

Εμπειρία:

Σχέση εργασίας με την επιχείρηση:

Α3 ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ (παρ. 6.2 Κ.Τ.Χ.)

Α3.1 Ταξινόμηση Χαλύβων

Ελέγχεται αν κατά την αποθήκευσή τους οι χάλυβες οπλισμού σκυροδέματος είναι ταξινομημένοι ανά:

- Κατηγορία
- Προέλευση (χώρα και μονάδα παραγωγής)
- Διάμετρο
- Ημερομηνία παραλαβής
- Μήκος (για ράβδους) ή Βάρος (για ρόλους)

Παρατήρηση: Η ταξινόμηση πρέπει να διευκολύνει την επιτόπια επαλήθευση της ταυτότητας του προϊόντος, ως εκ τούτου, η πινακίδα που θα φέρει κάθε δέσμη ράβδων ή κάθε ρόλος θα είναι σταθερά συνδεδεμένη σε εμφανές σημείο.

A3.2 Συνθήκες Αποθήκευσης Ελέγχεται αν κατά την αποθήκευσή τους οι χάλυβες προστατεύονται από διάβρωση, μηχανικές φθορές ή πληγές, λάσπες, χρώματα, λάδια κ.λπ. Συγκεκριμένα:

- Ελέγχεται αν το δάπεδο των αποθηκευτικών χώρων είναι κατάλληλα διαμορφωμένο ώστε να μην ευνοείται η συσσώρευση λάσπης και νερού.
- Ελέγχεται αν οι χάλυβες είναι τοποθετημένοι σε υποστηρίγματα για να μην έρχονται σε επαφή με το έδαφος.
- Ελέγχεται ο χρόνος αποθήκευσης. Αν ο χάλυβας παρουσιάζει εμφανή ίχνη διάβρωσης (βιομηχανικές ή παραθαλάσσιες περιοχές), γίνεται σύσταση για αποθήκευση σε κλειστούς χώρους.

Η σύσταση καταγράφεται και η τήρησή της ελέγχεται στην επόμενη επίσκεψη.

A4 ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Βεβαιώνεται ότι οποιαδήποτε ποσότητα χαλύβων οπλισμού σκυροδέματος συνοδεύεται από τα ακόλουθα παραστατικά:

A4.1 Πιστοποιητικό ποιότητας ή πιστοποιητικό ελέγχου, ανάλογα με την προέλευση των χαλύβων.

A4.1.1 Οι εγχωρίως παραγόμενοι χάλυβες συνοδεύονται από πιστοποιητικό συμμόρφωσης (ποιότητας) που εκδίδει ο ΕΛΟΤ (§ 5.2 του Κ.Τ.Χ.).

A4.1.2 Οι παραγόμενοι χάλυβες σε χώρες της Ε.Ε. και της ΕΖΕΣ συνοδεύονται από πιστοποιητικό συμμόρφωσης (ποιότητας) είτε του ΕΛΟΤ, είτε άλλου

οργανισμού πιστοποίησης αναγνωρισμένου από Δημόσια Αρχή της χώρας παραγωγής (§ 5.3 του Κ.Τ.Χ.).

A4.1.3 Οι παραγόμενοι χάλυβες σε τρίτες χώρες συνοδεύονται από πιστοποιητικό ελέγχου που εκδίδει ο ΕΛΟΤ (§ 5.4 του Κ.Τ.Χ.).

A4.2 Πιστοποιητικό Ελέγχου Παραγωγής (MILL TEST CERTIFICATE)

Το πιστοποιητικό ελέγχου παραγωγής εκδίδεται από τον παραγωγό και περιλαμβάνει:

- Το εργοστάσιο παραγωγής
- Τον αριθμό χύτευσης
- Την ημερομηνία παραγωγής
- Την κατηγορία ποιότητας
- Τον αριθμό του πιστοποιητικού συμμόρφωσης ή ελέγχου (βλέπε § 4.1)
- Μηχανικές και χημικές ιδιότητες της χύτευσης

A4.3 Πινακίδα (§ 6.5 του Κ.Τ.Χ.)

Κάθε δέσμη ράβδων και κάθε ρόλος φέρει πινακίδα, η οποία είναι σταθερά συνδεδεμένη σε εμφανές σημείο ώστε να διευκολύνεται η επιτόπια επαλήθευση της ταυτότητας του προϊόντος. Στην πινακίδα περιέχονται κατ'ελάχιστο οι εξής πληροφορίες:

- Η χώρα και το εργοστάσιο παραγωγής
- Η κατηγορία των χαλύβων
- Ο μήνας και το έτος παραγωγής
- Ο αριθμός χύτευσης
- Η περιγραφή της μορφής του προϊόντος και η ονομαστική διάμετρος
- Η σήμανση

A4.4 Παραστατικά που αφορούν παραγγελθείσες ποσότητες Χαλύβων

Για οποιασδήποτε ποσότητα χαλύβων που έχει παραγγελθεί πέραν των αναφερομένων στις παρ. A4.1, A4.2 και A4.3 συνοδευτικών εγγράφων, είναι απαραίτητα και τα εξής:

A4.4.1 Δελτίο Παραγγελίας

Το δελτίο παραγγελίας χαλύβων περιλαμβάνει κατ'ελάχιστον τις εξής πληροφορίες:

- Την περιγραφή της μορφής (ευθύγραμμοι ράβδοι, ρόλοι, πλέγματα κτλ.)

- Τις ποσότητες ανά διάμετρο και κατηγορία
- Την προέλευση εφόσον ζητηθεί από τον πελάτη

A4.4.2 Δελτίο Αποστολής

A4.4.3 Τεχνικό Δελτίο Παράδοσης

Το τεχνικό δελτίο παράδοσης περιέχει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- Τον αριθμό του σχετικού δελτίου παραγγελίας
  - Τη χώρα και το εργοστάσιο παραγωγής
  - Την κατηγορία του χάλυβα
  - Τη σήμανση του προϊόντος
  - Τις ποσότητες ανά διάμετρο και κατηγορία
  - Τον αριθμό του Πιστοποιητικού Συμμόρφωσης ή του Πιστοποιητικού Ελέγχου
- Παρατήρηση: Οι πληροφορίες του Τεχνικού Δελτίου Παράδοσης μπορούν να εμπεριέχονται στο Δελτίο Αποστολής.

A4.5 Διασταύρωση

A4.5.1 Ελέγχεται αν οι χάλυβες φέρουν σήμανση για την αναγνώριση της κατηγορίας και της προέλευσής τους. Χάλυβες οι οποίοι δεν φέρουν σήμανση προέλευσης απορρίπτονται.

Παρατήρηση 1: Η σήμανση για την αναγνώριση της προέλευσης (χώρα και μονάδα παραγωγής) των χαλύβων πρέπει να είναι μοναδική.

Παρατήρηση 2: Η σήμανση για την αναγνώριση της κατηγορίας των χαλύβων με νευρώσεις γίνεται με το διαφορετικό τρόπο διάταξης των νευρώσεων στην επιφάνεια της ράβδου ενώ η σήμανση για την αναγνώριση της κατηγορίας των χαλύβων με λεία επιφάνεια γίνεται με τη χρήση χρώματος (παρ. 2.4 Κ.Τ.Χ.).

Παρατήρηση 3: Στοιχεία σχετικά με τη σήμανση των χαλύβων δίνονται στην παρ. 2.5 και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 του Κ.Τ.Χ.

A4.5.2 Ελέγχεται αν η σήμανση που φέρουν οι χάλυβες συμφωνεί με τα στοιχεία της πινακίδας.

A4.5.3 Ελέγχεται αν ταυτίζονται οι κοινές πληροφορίες των συνοδευτικών εγγράφων.

A5 ΜΑΚΡΟΣΚΟΠΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ελέγχεται ότι οι χάλυβες δεν εμφανίζουν προϊόντα διάβρωσης, απολεπίσεις, αλλοιώσεις, αθέλητες παραμορφώσεις και πληγές.

A6 ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΠΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Η έκταση της δειγματοληψίας (πλήθος ελεγχόμενων παρτίδων) εξαρτάται από τη σοβαρότητα των παραβάσεων που εντοπίστηκαν. Η δειγματοληψία γίνεται ως ακολούθως:

Από τρεις διαφορετικές ράβδους κάθε ελεγχόμενης παρτίδας λαμβάνονται τρία δείγματα μήκους 1,5 m το καθένα. Τα δείγματα επιλέγονται έτσι ώστε στο καθένα να περιέχεται η σήμανση για την αναγνώριση της κατηγορίας, της χώρας και της μονάδας παραγωγής (παρ. 2.4 και 2.5 του Κ.Τ.Χ.). Τα δείγματα αριθμούνται, σφραγίζονται κατά τρόπο που να εξασφαλίζεται το απαραβίαστό τους και συντάσσεται σχετικό πρωτόκολλο δειγματοληψίας στο οποίο σημειώνονται τα στοιχεία της επιχείρησης, η προέλευση και ο αριθμός χύτευσης της παρτίδας.

Τα δείγματα ελέγχονται σύμφωνα με την παρ. 5.5 του Κ.Τ.Χ.

Η παρτίδα που δειγματίστηκε παραμένει στον αποθηκευτικό χώρο της επιχείρησης μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι εργαστηριακοί έλεγχοι.

B ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ

Για τους μη διαμορφωμένους χάλυβες που βρίσκονται στις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων διαμόρφωσης και πρόκειται είτε να διατεθούν στην αγορά ως έχουν (εφόσον η επιχείρηση διαμόρφωσης λειτουργεί και ως επιχείρηση διάθεσης) είτε να προωθηθούν για διαμόρφωση και κατεργασία, ο έλεγχος γίνεται όπως περιγράφεται στο Κεφάλαιο Α του παρόντος.

Για το διαμορφωμένο προϊόν ο έλεγχος γίνεται στους χώρους διαμόρφωσης και κατεργασίας ως ακολούθως.

B1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Επωνυμία και Ταχυδρομική Διεύθυνση:

Κατά νόμο εκπρόσωπος:

Άδεια λειτουργίας:

Α.Φ.Μ.:

Β2 ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Β2.1 Στελέχωση (παρ. 7.2 Κ.Τ.Χ.)

Υπεύθυνος τεχνικός Ονοματεπώνυμο:

Τίτλος σπουδών:

Σχέση εργασίας με την επιχείρηση:

Β2.2 Εξοπλισμός

Ελέγχεται η επάρκεια και η καταλληλότητα του εξοπλισμού που διαθέτει η επιχείρηση για τις κύριες εργασίες διαμόρφωσης και κατεργασίας χαλύβων όπως κοπή, κάμψη και συγκόλληση.

- Κοπή Ελέγχεται η ύπαρξη μηχανικών μέσων όπως ψαλίδι, δίσκος κτλ.
- Κάμψη Ελέγχεται ότι υπάρχουν τα τύμπανα των παρακάτω διαμέτρων (παρ. 7.4 του Κ.Τ.Χ.) 32mm, 40mm, 48mm, 56mm, 72mm, 140mm, 154mm, 175mm, 196mm, 224mm.
- Συγκόλληση Στην περίπτωση που χρησιμοποιείται χειρωνακτική ηλεκτροσυγκόλληση, ελέγχεται ότι υπάρχουν τα κατάλληλα επενδεδυμένα ηλεκτρόδια είτε με βασική επένδυση είτε με όξινη επένδυση ρουτιλίου στις διαμέτρους: 2mm, 2,5mm, 3,25mm και 4 ή 5 mm (παρ. 3.5.2.2. του Κ.Τ.Χ.). Στην περίπτωση που χρησιμοποιείται ημιαυτόματη ηλεκτροσυγκόλληση τόξου (MAG) ελέγχεται ότι υπάρχουν τα κοίλα ηλεκτρόδια (συνεχές ηλεκτρόδιο) καθώς και η διάταξη παραγωγής προστατευτικής ατμόσφαιρας CO₂-A.

Παρατήρηση: Απαγορεύεται η χρήση φλόγας ή οξυγονοκόλλησης σε οποιαδήποτε εργασία κατεργασίας και διαμόρφωσης χαλύβων.

Β3 ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ

Ελέγχεται αν κατά την αποθήκευσή τους, οι χάλυβες προστατεύονται από διάβρωση, μηχανικές φθορές ή πληγές, λάσπες, χώματα, λάδια κ.λπ.
Συγκεκριμένα:

- Ελέγχεται αν το δάπεδο των αποθηκευτικών χώρων είναι κατάλληλα διαμορφωμένο ώστε να μην ευνοείται η συσσώρευση λάσπης και νερού.
- Ελέγχεται αν οι χάλυβες είναι τοποθετημένοι σε υποστηρίγματα για να μην έρχονται σε επαφή με το έδαφος.
- Ελέγχεται ο χρόνος αποθήκευσης. Αν ο χάλυβας παρουσιάζει εμφανή ίχνη διάβρωσης (βιομηχανικές ή παραθαλάσσιες περιοχές), γίνεται σύσταση για αποθήκευση σε κλειστούς χώρους.

Η σύσταση καταγράφεται και η τήρησή της ελέγχεται στην επόμενη επίσκεψη.

B4 ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

B4.1 Δελτίο Παραγγελίας

Το δελτίο παραγγελίας χαλύβων περιλαμβάνει κατ'ελάχιστον τις εξής πληροφορίες:

- Την περιγραφή της μορφής (ευθύγραμμοι ράβδοι, ρόλοι, πλέγματα κτλ.)
- Τις ποσότητες ανά διάμετρο και κατηγορία
- Την προέλευση, εφόσον ζητηθεί από τον πελάτη

B4.2 Δελτίο Αποστολής

B4.3 Τεχνικό Δελτίο Παράδοσης

Το τεχνικό δελτίο παράδοσης πρέπει να περιέχει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- Τον αριθμό του σχετικού δελτίου παραγγελίας
- Τη χώρα και το εργοστάσιο παραγωγής
- Την κατηγορία του χάλυβα
- Τη σήμανση του προϊόντος
- Τις ποσότητες ανά διάμετρο και κατηγορία
- Τον αριθμό του Πιστοποιητικού Συμμόρφωσης ή του Πιστοποιητικού Ελέγχου
- Τις όποιες εργασίες διαμόρφωσης έγιναν από την επιχείρηση

Παρατήρηση 1: Οι πληροφορίες του Τεχνικού Δελτίου Παράδοσης μπορούν να εμπεριέχονται στο Δελτίο Αποστολής.

B4.4 Το Πιστοποιητικό Ποιότητας ή Πιστοποιητικό Ελέγχου της πρώτης ύλης από την οποία προέρχεται το διαμορφωμένο προϊόν (κλωβοί, αναδιπλούμενα πλέγματα).

B4.5 Διασταύρωση

B4.5.1 Ελέγχεται αν οι χάλυβες φέρουν σήμανση για την αναγνώριση της κατηγορίας και της προέλευσής τους. Χάλυβες οι οποίοι δεν φέρουν σήμανση προέλευσης απορρίπτονται.

Παρατήρηση 1: Η σήμανση για την αναγνώριση της προέλευσης (χώρα και μονάδα παραγωγής) των χαλύβων πρέπει να είναι μοναδική.

Παρατήρηση 2: Η σήμανση για την αναγνώριση της κατηγορίας των χαλύβων με νευρώσεις γίνεται με το διαφορετικό τρόπο διάταξης των νευρώσεων στην επιφάνεια της ράβδου ενώ η σήμανση για την αναγνώριση της κατηγορίας των χαλύβων με λεία επιφάνεια γίνεται με τη χρήση χρώματος (παρ. 2.4 Κ.Τ.Χ.).

Παρατήρηση 3: Στοιχεία σχετικά με τη σήμανση των χαλύβων δίνονται στην παρ. 2.5 και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 του Κ.Τ.Χ.

B4.5.2 Ελέγχεται αν ταυτίζονται οι κοινές πληροφορίες των συνοδευτικών εγγράφων.

B5 ΜΑΚΡΟΣΚΟΠΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ελέγχεται ότι οι χάλυβες δεν εμφανίζουν προϊόντα διάβρωσης, απολεπίσεις, αλλοιώσεις, αθέλητες παραμορφώσεις και πληγές ή βλάβες που οφείλονται στις εργασίες διαμόρφωσης ή κατεργασίας.

B6 ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΠΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Η έκταση της δειγματοληψίας (πλήθος ελεγχόμενων παρτίδων) εξαρτάται από τη σοβαρότητα των παραβάσεων που εντοπίστηκαν. Η δειγματοληψία γίνεται ως ακολούθως:

Από τρεις διαφορετικές ράβδους κάθε ελεγχόμενης παρτίδας λαμβάνονται τρία δείγματα μήκους 1,5m το καθένα. Τα δείγματα επιλέγονται έτσι ώστε στο καθένα να περιέχεται η σήμανση για την αναγνώριση της κατηγορίας, της χώρας και της μονάδας παραγωγής (παρ.2.4 και 2.5 του Κ.Τ.Χ.). Τα δείγματα αριθμούνται, σφραγίζονται κατά τρόπο που να εξασφαλίζεται το απαραβίαστό τους και συντάσσεται σχετικό πρωτόκολλο δειγματοληψίας στο οποίο σημειώνονται τα στοιχεία της επιχείρησης, η προέλευση και ο αριθμός χύτευσης της παρτίδας..

Τα δείγματα ελέγχονται σύμφωνα με την παρ. 5.5 του Κ.Τ.Χ.

Η παρτίδα που δειγματολήφθηκε παραμένει στον αποθηκευτικό χώρο της επιχείρησης μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι εργαστηριακοί έλεγχοι.

Ειδικά στην περίπτωση δειγματοληψίας χαλύβων σε μορφή πλέγματος (κλωβοί, αναδιπλούμενα πλέγματα), το δείγμα συνιστά τμήμα του πλέγματος διαστάσεων 0,5m x 1,0m.

Παρατήρηση: Τα αναφερόμενα στις παρ.Β2, Β3, Β4, Β5 και Β6 ισχύουν και για τους οποιασδήποτε μορφής πλήρως ή μερικώς διαμορφωμένους οπλισμούς που παραλαμβάνει και χρησιμοποιεί η επιχείρηση.

Γ. ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ

Για τον έλεγχο στα Εργοτάξια των Δημοσίων και Ιδιωτικών Έργων ισχύουν τα αναφερόμενα στο Κεφάλαιο Β με την εξής τροποποίηση που αφορά την παράγραφο Β1.

Γ1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΥ

Τίτλος έργου Φορέας Ανάδοχος Επιβλέπων Εκπρόσωπος κατασκευαστή
Στοιχεία επιχείρησης προμήθειας χαλύβων (Επωνυμία, Ταχ. Διεύθυνση)

Άρθρο Δεύτερο

Έναρξη Ισχύος

1. Ο παρών ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και από τη θέση του σε ισχύ καταργείται κάθε άλλη προϋφιστάμενη σχετική διάταξη. Οι εκκρεμείς υποθέσεις, σε όποιο στάδιο εάν ευρίσκονται συνεχίζουν να ρυθμίζονται από τις διατάξεις που ισχύουν κατά το χρόνο του ελέγχου.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 5 Μαρτίου 2001

Αριθ. 64517/ΕΥΣ6195/03 (ΦΕΚ 1539 Β'/17-10-03) : «Ρύθμιση όλων των θεμάτων σχετικά με τους ελέγχους ποιότητας στα δημόσια έργα που διενεργούνται από Ειδικό Σύμβουλο, των ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας του καθώς και κάθε άλλης σχετικής λεπτομέρειας», όπως τροποποιήθηκε με την αριθμ. 8017/Α.ΠΛ.1259/07 (ΦΕΚ 260 Β/27-2-2007) απόφαση Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών ,και ΠΕΧΩΔΕ

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ**

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις:

I. του Ν. 1418/1984 (Φ.Ε.Κ 23 Α') και των εκτελεστικών Π. Δ/γμάτων του για την εκτέλεση των δημοσίων έργων, όπως ισχύει.

II. του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου τέταρτου του Ν. 2372/1996 (ΦΕΚ 29 Α').

III. του Ν. 2860/2000 (Φ.Ε.Κ 251 Α'), όπως ισχύει.

IV. του άρθρου 29 Α' του Ν. 1558/1985 (Α' 137), όπως προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (Α' 154) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2α του Ν. 2469/1997 (Α' 38).

2. Την Δ17α/10/16/ΦΝ380/Γ.Γ.Δ.Ε./Υ.ΠΕ. ΧΩ.Δ.Ε. 11.02.1998 Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (Φ.Ε.Κ. 122/Β'/).

3. Τις ΔΙΟΕ/1065956/863/Α0006/15-7-2003 "Περί καθορισμού αρμοδιοτήτων των Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών" (Φ.Ε.Κ 985/τ.Β/16-7-2003).

4 . Την Κ.Υ.Α (Φ.Ε.Κ 1352/Β/17-10-2001) για τη Σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού της Εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 2860/2000, όπως ισχύει.

5. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

6. Την Υ6/2001 (ΦΕΚ 1464/Β/2001) κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. για την ανάθεση αρμοδιοτήτων, αποφασίζουμε:

Τη ρύθμιση όλων των θεμάτων σχετικά με τους ελέγχους ποιότητας στα δημόσια έργα, που διενεργούνται από Ειδικό Σύμβουλο, που προσλαμβάνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, που εφεξής καλείται Εξειδικευμένος Σύμβουλος Ποιοτικού Ελέγχου (Ε.Σ.Π.ΕΛ.), των ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας του, καθώς και κάθε σχετικής λεπτομέρειας για την αποτελεσματικότητα του ποιοτικού ελέγχου στα δημόσια έργα που εκτελούνται από όλους τους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα και συγχρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.)

Ειδικότερα ρυθμίζονται τα εξής:

I. Ο τρόπος διενέργειας των ελέγχων από τον Ε.Σ.Π.ΕΛ.,

II. Η υποχρέωση των υπηρεσιών για παροχή στοιχείων και πληροφοριών στον Ε.Σ.Π.ΕΛ.,

III. Η ελεύθερη πρόσβαση του Ε.Σ.Π.ΕΛ. σε όλους τους χώρους κατασκευής των έργων και στις πηγές λήψης των υλικών καθώς και η ακώλυτη πραγματοποίηση δειγματοληψιών,

IV. Η συνεργασία των υπηρεσιών και των εργαστηρίων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. με τον Ε.Σ.Π.ΕΛ.,

V. Ο τρόπος αποκατάστασης των διαπιστούμενων ελαττωμάτων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46 του Π.Δ. 609/1985 (ΦΕΚ 223 Α') ή τα καθοριζόμενα στη σύμβαση,

VI. Ειδικά θέματα για την αποτελεσματικότητα του ποιοτικού ελέγχου.

Άρθρο 1

Τρόπος διενέργειας ελέγχων από τον Ε.Σ.Π.ΕΛ.

1. Ο Ε.Σ.Π.ΕΛ. διενεργεί δειγματοληπτικούς ελέγχους επαλήθευσης της ποιότητας στα δημόσια έργα που εκτελούνται από όλους τους φορείς του

ευρύτερου δημόσιου τομέα και συγχρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνονται έργα υποδομών, που εντάσσονται και χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Κ.Π.Σ., του Ταμείου Συνοχής και των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών, συμπεριλαμβανομένων και των έργων που κατασκευάζονται με συμβάσεις παραχώρησης.

2. Ελέγχεται, κατά το δυνατόν, αντιπροσωπευτικό δείγμα με βάση το σύνολο των έργων και με κριτήρια επιλογής το είδος, το μέγεθος, την κατηγορία, τη σημασία ή τη σπουδαιότητα του έργου, τις φάσεις κατασκευής, την γεωγραφική κατανομή και τους φορείς που εκτελούν τα έργα. Ο Ε.Σ.Π.ΕΛ. καταρτίζει, ανά τρίμηνο, πρόγραμμα ελέγχων το οποίο υποβάλλεται και εγκρίνεται, στο σύνολό του, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Με όμοια απόφαση μπορεί να οριστεί η διενέργεια ελέγχου από τον Ε.Σ.Π.ΕΛ. και σε άλλα έργα, πέραν αυτών που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμά του.

3. Ο Ε.Σ.Π.ΕΛ. ελέγχει την εφαρμογή των όρων της σύμβασης κατασκευής (ποιοτικών και ποσοτικών), εξετάζοντας την τήρηση των εγκεκριμένων τευχών και σχεδίων, που τη συνοδεύουν ως αναπόσπαστα μέρη της, των ισχυόντων Κανονισμών καθώς και των ισχυουσών Προτύπων Τεχνικών Προδιαγραφών.

4. Στο πλαίσιο αυτό ο Ε.Σ.Π.ΕΛ. :

I. Εξετάζει το φάκελο των ποιοτικών ελέγχων του έργου που τυχόν διενεργήθηκαν από κρατικά ή άλλα αναγνωρισμένα εργαστήρια δημοσίων έργων ή από το εργαστήριο ποιοτικού ελέγχου του αναδόχου, εφόσον αυτό προβλέπεται στη σύμβαση, και καταγράφει τις παρατηρήσεις του σχετικά με το εάν οι ως άνω έλεγχοι είναι επαρκείς προκειμένου να εξάγονται ασφαλή συμπεράσματα σχετικά με την απαιτούμενη ποιότητα κατασκευής των στοιχείων του έργου καθώς και εάν διενεργήθηκαν σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης.

II. Εκτελεί ελεγκτικές εργασίες πεδίου, επιτόπου των έργων, διενεργεί τις αντίστοιχες εργαστηριακές δοκιμές και ελέγχει δειγματοληπτικά την ποιότητα τυχόν υλικών που εισκομίσθηκαν με έγκριση της υπηρεσίας "επί τόπου των

έργων" ή σε αποθήκες του αναδόχου που έχουν δηλωθεί και εγκριθεί από την υπηρεσία ή στους χώρους παραγωγής τους (πηγές λήψης, εργοστάσια θεματοφυλακές). Επίσης μπορεί να ελέγχει δειγματοληπτικά, υλικά ή σύνθετα υλικά που προσκομίζονται στο εργοτάξιο ή στους χώρους κατασκευής και να διενεργεί, αν απαιτείται, δειγματοληψίες από τα μέσα μεταφοράς τους, προκειμένου να διαπιστώσει το δόκιμο των υλικών αυτών ή την παρασκευή τους σύμφωνα με την σε κάθε περίπτωση εγκεκριμένη σύνθεση.

III. Διενεργεί επιθεωρήσεις ή και αξιολογήσεις των συστημάτων ελέγχου ποιότητας των αναδόχων, περιλαμβανομένων των διαδικασιών, των καταγραφών αποτελεσμάτων, του εξοπλισμού των εργαστηρίων και των υπηρεσιών δοκιμών.

IV. Σε ειδικές περιπτώσεις μπορεί, μετά από εντολή της Επιβλέπουσας το έργο του Υπηρεσίας, να διενεργεί και πρόσθετους ελέγχους και δοκιμές στον τόπο του έργου ή εκτός αυτού, καθώς και ελέγχους, δοκιμές και επιθεωρήσεις του διεξαγόμενου από προμηθευτές ελέγχου ποιότητας παράλληλα με τους επί τόπου πρότυπους συμβατικούς ελέγχους επαλήθευσης (περιλαμβανομένης της εφαρμογής τους και στις εκτός του χώρου εκτέλεσης του έργου κατασκευές) στους ακόλουθους ενδεικτικά τομείς:

Σιδηροκατασκευές, επαλήθευση συγκολλήσεων

-Προστατευτικές επιστρώσεις

-Προκατασκευασμένο και προεντεταμένο σκυρόδεμα

-Εξοπλισμοί Η/Μ, εφέδρανα γεφυρών και παραγωγή των στοιχείων τους.

V. Διενεργεί δειγματοληπτικούς ποσοτικούς ελέγχους, που αφορούν στην ανά φυσική μονάδα εργασίας περιεκτικότητα των υλικών και στις σύμφωνα με τη σύμβαση του έργου διαστάσεις της έτοιμης εργασίας. Ο ποσοτικός έλεγχος αφορά τις αντίστοιχες εργασίες πεδίου και δειγματοληψίες που διενεργεί ο Ε.Σ.Π.ΕΛ.

5. Ο Ε.Σ.Π.ΕΛ. διαθέτει και λειτουργεί ένα διαπιστευμένο εργαστήριο με δυνατότητες διακρίβωσης και βαθμονόμησης για όλες τις δραστηριότητες του παρόντος άρθρου που αναφέρονται στους συμβατικούς ελέγχους επαλήθευσης που διενεργεί. Μεριμνά επίσης για την εξασφάλιση της συνεργασίας ενός διαπιστευμένου εργαστηρίου με δυνατότητες διακρίβωσης

και βαθμονόμησης για τους πρόσθετους ελέγχους και δοκιμές, ύστερα από διαβούλευση με την Επιβλέπουσα του έργου του Υπηρεσία.

6. Σε περιπτώσεις που ο Ε.Σ.Π.ΕΛ. διαπιστώνει ότι κάποιοι συμβατικοί ποιοτικοί όροι είναι ελλιπείς ή αόριστοι ή δεν δύνανται να ικανοποιηθούν λόγω αναντιστοιχίας με το έργο, οι αντίστοιχοι έλεγχοι διενεργούνται σύμφωνα:

α) με τα ισχύοντα πρότυπα, τεχνικές προδιαγραφές και κανονισμούς (άρθρο 21 του ν.1418/84), ή

β) με τους όρους που καθορίζει σχετική απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής του φορέα κατασκευής του έργου, ύστερα από πρόταση του Ε.Σ.Π.ΕΛ.

Άρθρο 2

Υποχρέωση των υπηρεσιών και των αναδόχων για παροχή στοιχείων και πληροφοριών στον Ε.Σ.Π.ΕΛ. Εξασφάλιση της ελεύθερης πρόσβασης του Ε.Σ.Π.ΕΛ. στους χώρους κατασκευής των έργων και στις πηγές λήψης των υλικών καθώς και της ακώλυτης πραγματοποίησης δειγματοληψιών.

1. Η Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών που επιβλέπει τη σύμβαση του Ε.Σ.Π.ΕΛ. ή εντεταλμένα όργανά της, ενημερώνει εγγράφως τις Προϊστάμενες Αρχές των φορέων κατασκευής των έργων για τους επικείμενους ελέγχους του Ε.Σ.Π.ΕΛ. στα έργα ευθύνης τους, με ταυτόχρονη κοινοποίηση στις Διευθύνουσες Υπηρεσίες των φορέων κατασκευής όσο και στους αρμόδιους για τα αντίστοιχα Επιχειρησιακά Προγράμματα Γενικούς ή Ειδικούς Γραμματείς Υπουργείων ή Γενικούς Γραμματείς Περιφερειών καθώς και στις αντίστοιχες Διαχειριστικές Αρχές.

Οι Προϊστάμενες Αρχές των προς έλεγχο έργων υποχρεούνται να διευκολύνουν την διενέργεια του ελέγχου του Ε.Σ.Π.ΕΛ., ενδεικτικά ως κάτωθι :

(i) διάθεση στον Ε.Σ.Π.ΕΛ. φωτοαντιγράφων των συμβατικών τευχών, της τεχνικής μελέτης, των σχεδίων και του φακέλου ελέγχου ποιότητας του έργου. Τα ανωτέρω στοιχεία πρέπει να είναι διαθέσιμα και από τον ανάδοχο στο εργοτάξιο του έργου ή να τα προσκομίσει ο ανάδοχος αν το έργο έχει περαιωθεί. Στις περιπτώσεις που από υπαιτιότητα του αναδόχου αποδεδειγμένα κωλυσιεργείται ή καθυστερείται ο έλεγχος, η αρμόδια Υπηρεσία του Υπ.Οικ.Ο. ενημερώνει την Προϊστάμενη Αρχή του έργου, η οποία και

υποχρεούται να κινήσει τις διαδικασίες επιβολής των κυρώσεων που προβλέπονται από το Π.Δ. 278/99. Ειδικότερα, θα πρέπει να παρέχουν στον Ε.Σ.Π.ΕΛ. φωτοαντίγραφα από :

το τεύχος της διακήρυξης, τη σύμβαση, την τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων, την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, την τεχνική περιγραφή, το τιμολόγιο μελέτης, το τιμολόγιο προσφοράς, τον προϋπολογισμό μελέτης, τον προϋπολογισμό προσφοράς, το πρόγραμμα κατασκευής, την τελευταία πιστοποίηση, τους συγκριτικούς πίνακες ή τους ανακεφαλαιωτικούς πίνακες εργασιών, τις εγκριθείσες αλλαγές της μελέτης, τις εγκρίσεις παρατάσεων προθεσμίας, τον κατάλογο των εγκεκριμένων σχεδίων (συμπεριλαμβανομένης της γενικής κάτοψης ή γενικής διάταξης του έργου), τα αποτελέσματα δοκιμών, τα έγγραφα που αφορούν κακοτεχνίες, τις αναφορές μη συμμόρφωσης, τους πίνακες ελαχίστων απαιτούμενων και εκτελεσθεισών ποσοτικών δοκιμών, τις μελέτες σύνθεσης, τα πρωτόκολλα δοκιμών και τα πιστοποιητικά ποιότητας υλικών.

(ii) παροχή ελεύθερης πρόσβασης του Ε.Σ.Π.ΕΛ. στα εργαστήρια των αναδόχων, αν οι συμβάσεις των έργων προβλέπουν τέτοια εργαστήρια.

(iii) ενημέρωση του Ε.Σ.Π.ΕΛ. για τα υλικά "επί τόπου των έργων" ή σε "αποθήκες του αναδόχων" ή στους πιστοποιημένους, από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, χώρους παραγωγής σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.4 του άρθρου 40 του Π.Δ. 609/1985 (Φ.Ε.Κ. 223 Α') που πρόκειται να ενσωματωθούν στο έργο. Το ίδιο ισχύει για τις πηγές λήψης των αδρανών υλικών ή τις επιχειρήσεις προμήθειας των "σύνθετων υλικών" (π.χ. σκυροδέματος, ασφαλτοσκυροδέματος κ.λπ.) ή βιομηχανικής παραγωγής υλικών, συσκευών, Η/Μ, κλιματιστικών κ.ο.κ.

2. Οι Προϊστάμενες Αρχές είναι υπεύθυνες, ως Εποπτεύουσες Αρχές, για την τήρηση έναντι του Ε.Σ.Π.ΕΛ. των ανωτέρω υποχρεώσεων. Οι Προϊστάμενοι των Διευθυνουσών Υπηρεσιών (ή των αντιστοίχων τμημάτων κατασκευών) και οι επιβλέποντες υποχρεούνται να διαθέτουν στον Ε.Σ.Π.ΕΛ. τα ανωτέρω στοιχεία και κάθε τι σχετικό με τον έλεγχο.

3. Οι Διευθύνουσες Υπηρεσίες και οι ανάδοχοι των αντίστοιχων έργων υποχρεούνται να εξασφαλίσουν στον Ε.Σ.Π.ΕΛ. τα εξής:

- i) την ελεύθερη και ακώλυτη πρόσβασή του στους χώρους κατασκευής και στα εργοτάξια των έργων καθώς και στις πηγές λήψης των υλικών και στοιχείων που ενσωματώνονται στα έργα.
- ii) την επί τόπου ενημέρωσή του από τους επιβλέποντες μηχανικούς. Σε περιπτώσεις απουσιών ή κωλυμάτων, η επίβλεψη εκπροσωπείται από τους Προϊσταμένους των Διευθυνουσών Υπηρεσιών ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους. Σε κάθε περίπτωση οι ανάδοχοι εκπροσωπούνται από τους διευθυντές των εργοταξίων ή παρίστανται με εκπροσώπους τους.
- iii) την απρόσκοπτη διενέργεια αυτοψιών, δειγματοληψιών και μετρήσεων ή δοκιμών στο χώρο κατασκευής του έργου ή εκτός αυτού.

Άρθρο 3

Συνεργασία των υπηρεσιών και των εργαστηρίων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. με τον Ε.Σ.Π.ΕΛ.

Με μέριμνα και ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Ποιότητας της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, τα κρατικά ή άλλα αναγνωρισμένα Εργαστήρια Δημοσίων Έργων παρέχουν στον Ε.Σ.Π.ΕΛ. κάθε αναγκαίο στοιχείο ή πληροφορία ή διευκρίνιση για τους ελέγχους που διενήργησαν στα αντίστοιχα έργα.

Άρθρο 4

Αποτελέσματα ελέγχων Ε.Σ.Π.ΕΛ.

1. Ο Ε.Σ.Π.ΕΛ. καταγράφει, στην Τεχνική του Αναφορά, τα αποτελέσματα του ελέγχου, που περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής :

- i) τις ελεγκτικές εργασίες που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων του Ε.Σ.Π.ΕΛ., σε σχέση με την πρόοδο εκτέλεσης του φυσικού αντικειμένου του υπό έλεγχο έργου,
- ii) τα αποτελέσματα από την εξέταση των ελέγχων που διενεργήθηκαν από κρατικά ή άλλα αναγνωρισμένα εργαστήρια δημοσίων έργων,
- iii) τη συγκρότηση, τις δυνατότητες, το βαθμό πληρότητας και τα αποτελέσματα των ελέγχων των εργαστηρίων των αναδόχων, αν προβλέπονται τέτοια στη σύμβαση κατασκευής.

iv) τα αποτελέσματα των ελέγχων επαλήθευσης που διενεργήθηκαν από τον Ε.Σ.Π.ΕΛ. στον τόπο εκτέλεσης των εργασιών ή στις πηγές λήψης των υλικών ή στα εργοτάξια ή εργοστάσια/ μονάδες παραγωγής υλικών ή σύνθετων υλικών ή βιομηχανικών ειδών που ενσωματώνονται στο έργο και τα σχετικά με τους ελέγχους αυτούς αποτελέσματα εργαστηριακών δοκιμών στο εργαστήριο του Ε.Σ.Π.ΕΛ.

v) τη συνολική εικόνα από το μακροσκοπικό / οπτικό έλεγχο όλων των τμημάτων και εργασιών της κατασκευής, στα οποία υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης και παρατήρησης.

vi) τα αποτελέσματα των ελέγχων συμμόρφωσης σε περιπτώσεις μη τήρησης των συμβατικών υποχρεώσεων, καθώς και των ελέγχων αποκατάστασης των διαπιστωμένων (από προηγούμενους ελέγχους ή άλλες διαδικασίες) ελαττωμάτων.

vii) τις εργασίες που παρουσιάζουν αστοχίες ή πλημμέλειες και αν αυτές έχουν πιστοποιηθεί από την αρμόδια υπηρεσία

viii) ο Ε.Σ.Π.ΕΛ. καταγράφει, στην Τεχνική του Αναφορά, με ακρίβεια τις θέσεις όπου παρατήρησε τα επουσιώδη ή ουσιώδη ελαττώματα (αστοχίες ή πλημμέλειες) και προτείνει :

Το ύψος της περικοπής των αμοιβών των αναδόχων για τις περιπτώσεις που σύμφωνα με την κρίση του εμπίπτουν στο άρθρο 7 του ν. 1418/1984 (επουσιώδης αστοχίες με δυσανάλογο κόστος αποκατάστασης) ή

-Την άμεση αποκατάσταση των αστοχιών πλημμελειών που διαπιστώνει, με καθαιρέσεις ή ανακατασκευές, όπου απαιτούνται.

ix) Ανακεφαλαιωτικό σημείωμα, που περιέχει το σύνολο των ευρημάτων του.

2. Με βάση τα ανωτέρω, και με την προϋπόθεση ότι τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί κρίνονται επαρκή, η Τεχνική Αναφορά καταλήγει σε πλήρως και ειδικώς αιτιολογημένες διαπιστώσεις για την κατάταξη των έργων σε κατηγορίες με βάση τη διάκριση των διαπιστούμενων ελαττωμάτων (ποσοτικών και ποιοτικών αστοχιών) σε τμήματα ή στο σύνολο των έργων ως εξής:

Κατηγορία έργων (i): περιπτώσεις που, σύμφωνα με αιτιολογημένη κρίση του, είτε δεν υπάρχουν καθόλου αστοχίες είτε οι αστοχίες ή πλημμέλειες (σε

οποιοδήποτε τμήμα του έργου και αν βρίσκονται), έχουν επουσιώδη χαρακτήρα, δηλαδή χωρίς ιδιαίτερες συνέπειες στην όλη ποιότητα των εργασιών ή μπορεί εύκολα να αποκατασταθούν από τον ανάδοχο.

Κατηγορία έργων (ii): έργα με ουσιώδη ελαττώματα, που όμως δεν επιφέρουν επιπτώσεις στην αντοχή και στατική επάρκεια των κατασκευών και εκτιμάται ότι θα οδηγήσουν σε ενωρίτερο χρόνο τη συντήρηση.

Κατηγορία έργων (iii): έργα με ουσιώδη ελαττώματα που όμως επιφέρουν ιδιαίτερα σοβαρές και μη ανατάξιμες επιπτώσεις στα έργα (σε ότι αφορά την αντοχή και την στατική τους επάρκεια) και εκτιμάται βάσιμα και αιτιολογημένα ότι θα απαιτήσουν καθαιρέσεις και ανακατασκευές.

3. Στις περιπτώσεις που οι αστοχίες ή πλημμέλειες εντοπίζονται σε έργο για πρώτη φορά, και αυτές κρίνονται ως ουσιώδη ελαττώματα, το έργο χαρακτηρίζεται ως "επανελέγξιμο", με υποχρέωση επανελέγχου από τον Ε.Σ.Π.ΕΛ. εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία αποστολής της Τεχνικής Αναφοράς στη Διευθύνουσα Υπηρεσία του έργου, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 5 της παρούσας.

4. Οι Τεχνικές Αναφορές του Ε.Σ.Π.ΕΛ. έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα και ο ίδιος υποχρεούται στην τήρηση της εχεμύθειας και στο μη σχολιασμό προς τρίτους των δραστηριοτήτων και διαπιστώσεών του.

Άρθρο 5

Χρήση των αποτελεσμάτων του ελέγχου.

Αποκατάσταση τυχόν ελαττωμάτων & αστοχιών.

1. Ο Ε.Σ.Π.ΕΛ. υποβάλλει τις Τεχνικές Αναφορές του στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία του, η οποία τις κοινοποιεί στις Προϊστάμενες Αρχές των φορέων κατασκευής των έργων, τις Διευθύνουσες Υπηρεσίες των έργων, στους αρμόδιους Γενικούς ή Ειδικούς Γραμματείς των αντίστοιχων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, στις αντίστοιχες Διαχειριστικές Αρχές και στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Τα ανακεφαλαιωτικά σημειώματα κοινοποιούνται στην Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πληρωμής και στην Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.).

2. Στις περιπτώσεις έργων που κατατάσσονται στις κατηγορίες (ii) & (iii) του ανωτέρω Άρθρου 4, οι Τεχνικές Αναφορές υποχρεωτικά κοινοποιούνται στο

Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων, του άρθρου 22 του Ν. 1418/84, το οποίο και θέτει τα αντίστοιχα έργα σε διαρκή Επιθεώρηση.

3. Στις περιπτώσεις που ο Ε.Σ.Π.ΕΛ. κατατάσσει τα έργα στην κατηγορία (iii) τότε οι αντίστοιχες Τεχνικές Αναφορές κοινοποιούνται από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία του Ε.Σ.Π.ΕΛ. και στο Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης για τη διερεύνηση τυχόν διοικητικών ευθυνών των εμπλεκομένων, καθώς και στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών για διερεύνηση τυχόν ποινικών ευθυνών.

4. Οι Προϊστάμενες Αρχές και οι Διευθύνουσες Υπηρεσίες των έργων, με ευθύνη των Προϊσταμένων τους, μετά την λήψη των Τεχνικών Αναφορών του Ε.Σ.Π.ΕΛ., υποχρεούνται :

- να προβούν στη λήψη των κατάλληλων μέτρων (σύμφωνα με τα ευρήματα και τις συστάσεις του Ε.Σ.Π.ΕΛ.) το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από την ημερομηνία παραλαβής της Τεχνικής Αναφοράς του Ε.Σ.Π.ΕΛ. και σε κάθε περίπτωση πριν από την οριστική παραλαβή των υπό έλεγχο έργων.
- να μεριμνήσουν για τη συμμόρφωση των εμπλεκομένων στην παραγωγή του έργου με τις συστάσεις του Ε.Σ.Π.ΕΛ. και να παρακολουθήσουν τον τρόπο αποκατάστασης των διαπιστούμενων ελαττωμάτων (κατάπτωση ποινικών ρητρών, περικοπή αμοιβών του αναδόχου, καθαιρέσεις ανακατασκευές του έργου), σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις της Νομοθεσίας περί Δημοσίων Έργων.
- να μεριμνήσουν για την εκκίνηση των απαραίτητων διαδικασιών που αφορούν την επιβολή των οριζόμενων ποινών στους αναδόχους, εφόσον στις Τεχνικές Αναφορές του Ε.Σ.Π.ΕΛ. αναφέρονται παραβάσεις των κανονισμών εκτέλεσης των δημοσίων έργων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Π.Δ.121/2001 ή /και 278/1999.
- να δηλώσουν στην αρμόδια Διαχειριστική Αρχή, στο πλαίσιο υποβολής των Μηνιαίων Δελτίων Δήλωσης Δαπανών, τα διοικητικά πρόστιμα που επιβάλλονται και τα οποία πρέπει να αφαιρούνται από τις δηλώσεις πληρωμών του έργου.
- ειδικότερα, σε ότι αφορά τα έργα που κατατάσσονται στις κατηγορίες (ii) & (iii) σύμφωνα με το άρθρο 4 της παρούσης, οι Διευθύνουσες Υπηρεσίες των έργων αυτών, με ευθύνη των Προϊσταμένων τους καθώς των Προϊσταμένων

Αρχών των έργων, υποχρεούνται εντός ενός (1) μηνός από τη λήψη των Τεχνικών Αναφορών να υποβάλλουν στην αρμόδια Διαχειριστική Αρχή και να κοινοποιήσουν στον Ε.Σ.Π.ΕΛ., στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία του Ε.Σ.Π.ΕΛ., στην Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πληρωμής και στην Ε.Δ.ΕΛ., χρονοδιάγραμμα και τρόπο αποκατάστασης των ευρημάτων των ελέγχων καθώς και τα μέτρα που έλαβαν προς τους αναδόχους των έργων, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης. Το χρονοδιάγραμμα αποκατάστασης δεν δύναται να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία υποβολής του, με εξαίρεση ειδικές περιπτώσεις και κατόπιν έγκρισης από την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή, όταν συντρέχουν περιστάσεις που είναι ανεξάρτητες από την ευθύνη των Διευθυνουσών Υπηρεσιών και των αναδόχων των εν λόγω έργων.

• μετά το πέρας των αποκαταστάσεων της ανωτέρω παραγράφου και σε κάθε περίπτωση πριν την παρέλευση τετραμήνου από την κοινοποίηση της σχετικής Τεχνικής Αναφοράς του Ε.Σ.Π.ΕΛ. και οπωσδήποτε πριν από την προσωρινή παραλαβή, να προβούν άμεσα στις εξής ενέργειες:

υποβάλλουν στην αρμόδια Διαχειριστική Αρχή, με κοινοποίηση στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία του Ε.Σ.Π.ΕΛ., έκθεση αποκατάστασης των ευρημάτων συνοδευόμενη από αίτημα επανελέγχου των αντίστοιχων έργων.

υποχρεούνται να κοινοποιήσουν, σε χρονικό διάστημα που δεν πρέπει να υπερβαίνει τον ένα (1) μήνα, σε όλα τα διοικητικά όργανα που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο όλες τις Ειδικές Διαταγές που επέβαλαν και που αφορούν περικοπή αμοιβών των αναδόχων.

5. Σε κάθε περίπτωση οι Προϊστάμενες Αρχές των υπό έλεγχο έργων δεν επιτρέπεται να προβούν σε οριστική παραλαβή των έργων που έχουν καταταχθεί στις κατηγορίες (ii) και (iii), εάν δεν έχει προηγηθεί επιβεβαίωση της αποκατάστασης των ευρημάτων από τον ΕΣΠΕΛ.

Κατ' εξαίρεση μπορεί, μετά από σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας για τον ΕΣΠΕΛ υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, η επιβεβαίωση αποκατάστασης να ανατεθεί από στην αρμόδια διαχειριστική αρχή σε πιστοποιημένο φορέα ελέγχου ποιότητας και η σχετική δαπάνη θα βαρύνει την τεχνική βοήθεια του άρθρου 12 του ν.2860/2000.

6. Η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή, έχει υποχρέωση να παρακολουθεί την τήρηση των ανωτέρω προθεσμιών. Εφόσον οι παραπάνω προθεσμίες (της παραγράφου 4) σε έργα που έχουν χαρακτηριστεί "επανελέγξιμα" παρέλθουν άπρακτες ή ο νεότερος έλεγχος του Ε.Σ.Π.ΕΛ. τα έχει κατατάξει στις κατηγορίες (ii) ή (iii), τότε σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του Ν.2860/2000 τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα διενεργούν έκτακτο δημοσιονομικό έλεγχο και ανάλογα με το αποτέλεσμα αυτού εφαρμόζονται οι διαδικασίες του Εθνικού Συστήματος Δημοσιονομικών Διορθώσεων, της Κ.Υ.Α. 907/052/2.7.2003 (ΦΕΚ/Β/02.07.2003). Επισημαίνεται ότι άμεσο αποτέλεσμα της κατάταξης ενός έργου στην κατηγορία (ii) ή (iii) είναι η αναστολή επιλεξιμότητας των δαπανών του από το αντίστοιχο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

7. Μετά τη λήψη των εγγράφων επιβεβαίωσης αποκατάστασης των ελαττωμάτων, ο Ε.Σ.Π.ΕΛ. ασκεί επανελέγχους. Σκοπός των οποίων είναι η διαπίστωση της συμμόρφωσης των φορέων κατασκευής/ αναδόχων στις συστάσεις της Τεχνικής Αναφοράς.

8. Οι δαπάνες αποκατάστασης των ελαττωμάτων στα έργα, που διαπιστώθηκαν από τον Ε.Σ.Π.ΕΛ., βαρύνουν τους αναδόχους των υπό έλεγχο έργων. Σε περίπτωση που σύμφωνα με τη σύμβαση δεν προκύπτει ευθύνη των Αναδόχων, όπως σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή εκτέλεσης έργων δι' αυτεπιστίας, γεγονός που θα βεβαιώνεται από το Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων (Σ.Ε.Δ.Ε.), αυτές καταλογίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία των δημοσιονομικών διορθώσεων και βαρύνουν το Ελληνικό Δημόσιο και συγκεκριμένα το Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για τα έργα αρμοδιότητας Υπουργείων και Περιφερειών ή τους προϋπολογισμούς των Νομικών Προσώπων για έργα αρμοδιότητας Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. Σε καμία περίπτωση δεν αποτελούν πληρωμές συγχρηματοδοτούμενες από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής.

9. Στις περιπτώσεις που οι ανάδοχοι των έργων ασκούν διοικητικές προσφυγές/αναφορές οι αρμόδιες Αρχές που επιλαμβάνονται των ανακλήσεων ή τροποποιήσεων ή ακυρώσεων για τις σχετικές διοικητικές πράξεις μπορεί να ζητήσουν από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία του Ε.Σ.Π.ΕΛ. τη διενέργεια

λεπτομερούς επανελέγχου επαλήθευσης της ποιότητας από τον Ε.Σ.Π.ΕΛ. στο σύνολο του έργου.

Προκειμένου για "δικαστική επίλυση διαφορών", αν κρίνεται αναγκαίο, ο Ε.Σ.Π.ΕΛ. παρίσταται ως μάρτυρας του Κυρίου του Έργου, εκπροσωπούμενος με στέλεχος της "Ομάδας Διοίκησης" του.

Άρθρο 6

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της απόφασης αυτής αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Από την έναρξη ισχύος της παρούσης καταργείται η Δ17α/10/16/ΦΝ 380 Απόφαση (Φ.Ε.Κ.122 Β'), όπως τροποποιήθηκε με το Φ.Ε.Κ 558/Β'/5.6.1998.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 2 Οκτωβρίου

**ΥΠΕΧΩΔΕ ΕΔ2α/01/71/Φ.Ν.294/86 (ΦΕΚ-374 Β'): Έγκριση
Κανονισμού Επιθεωρήσεων Δημοσίων Έργων**

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 22 του Ν. 1418/84 (ΦΕΚ- 23 Α').
2. Το πρακτικό αριθ. 1 της συνεδρίασης την 30.5.86 του Εποπτικού Συμβουλίου του Σώματος Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων, με το οποίο προτείνεται Κανονισμός προς έγκριση για τις Επιθεωρήσεις έργων του δημοσίου τομέα, αποφασίζουμε :

Εγκρίνουμε τον Κανονισμό Επιθεωρήσεων Δημοσίων Έργων που προτείνεται από το Εποπτικό Συμβούλιο του Σώματος Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων και που έχει ως εξής :

"ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ"

(Ν. 1418/84, άρθρο 22, παρ. 8)

Άρθρο 1 : Γενικές Αρχές Επιθεωρήσεων

1. Σκοπός των Επιθεωρήσεων είναι ο έλεγχος, εξακρίβωση και συγκέντρωση στοιχείων και πληροφοριών που αφορούν την παραγωγή των έργων, ο εντοπισμός και διαπίστωση τυχόν προβλημάτων, ατελειών ή παραλείψεων που εμφανίζονται στην πορεία εκτέλεσης και η έγκαιρη πληροφόρηση των υπεύθυνων φορέων, ώστε να είναι δυνατές διορθωτικές παρεμβάσεις, με κατάλληλες νομοθετικές, διοικητικές και οργανωτικές ρυθμίσεις, και η λήψη μέτρων για τον καταλογισμό ευθυνών όταν υπάρχουν.

2. Με τις Επιθεωρήσεις πέρα από τον έλεγχο, διαπίστωση και λήψη μέτρων, επιδιώκεται :

- η αρμονική συνεργασία με τις Υπηρεσίες, η ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών για το σύνολο των υπηρεσιακών δραστηριοτήτων και η ανάληψη

πρωτοβουλιών για την προώθηση και γρήγορη διεκπεραίωση των θεμάτων, με τελικό στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας των Υπηρεσιών, τη βελτίωση της ποιότητας και τη μείωση του κόστους των έργων.

- επισήμανση δυσχερειών στην άσκηση των Υπηρεσιακών ενεργειών καθώς και η εκτίμηση του ρόλου και της προσφοράς των Υπηρεσιών κατά την εκτέλεση της αποστολής τους.

- δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και αποδοτικής συνεργασίας μεταξύ όλων των συντελεστών παραγωγής των έργων.

3. Η Επιθεώρηση των έργων είναι τακτική και έκτακτη.

Τακτική Επιθεώρηση ενεργείται κατά περιόδους, που καθορίζονται από το Εποπτικό Συμβούλιο. Έκτακτη Επιθεώρηση γίνεται στις περιπτώσεις που ειδικοί λόγοι το επιβάλλουν και μπορεί να περιορίζεται σε ορισμένο έργο ή Ομάδα Έργων και σε ορισμένες Υπηρεσίες ή ομάδα Υπηρεσιών.

Η εντολή τακτικής ή Έκτακτης Επιθεώρησης παρέχεται από τον Πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου ή τα μέλη αυτού, εφόσον υπάρχει σχετική εξουσιοδότηση του Προέδρου προς τα μέλη.

Εντολή Επιθεώρησης μπορεί να δώσει απευθείας ο Υπουργός και Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

4. Ο Επιθεωρητής Δ.Ε. εφοδιάζεται :

α) Σε όλη τη διάρκεια της θητείας του, με ειδικό δελτίο που αποδεικνύει την ιδιότητά του. Ο τύπος και τα στοιχεία του δελτίου καθορίζονται από το Εποπτικό Συμβούλιο.

β) Για κάθε επιθεώρηση τακτική ή έκτακτη με ειδικό έντυπο εντολής επιθεώρησης.

Τα πιο πάνω στοιχεία (α) και (β) επιδεικνύονται από τον Επιθεωρητή Δ.Ε. στον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας στην οποία θα γίνει η Επιθεώρηση.

Το στοιχείο (α) επιστρέφεται υποχρεωτικά όταν τελειώσει η θητεία του Επιθεωρητή.

Φωτοαντίγραφο του στοιχείου (β) επισυνάπτεται στην έκθεση, που ο Επιθεωρητής Δ.Ε., υποβάλλει στο Εποπτικό Συμβούλιο.

Τα στοιχεία (α) και (β) καταχωρούνται σε ειδικό βιβλίο.

Άρθρο 2 : Αντικείμενο Επιθεωρήσεων

1. Επιθεωρήσεις διενεργούνται στα έργα των φορέων του Δημοσίου Τομέα, όπως αυτός προσδιορίστηκε στην παρ. 6 του άρθρου 1 του Νόμου 1256/82 (ΦΕΚ-65 Α').

2. Σε Επιθεώρηση υπόκεινται οι Υπηρεσίες και τα έργα ολόκληρης της επικράτειας. Ως χώροι Επιθεωρήσεων ορίζονται οι έδρες των Υπηρεσιών και οι τόποι των έργων.

3. Οι επιθεωρήσεις εκτείνονται σε όλες τις φάσεις παραγωγής από τη μελέτη, τη δημοπράτηση, την κατάρτιση των συμβάσεων, τη διαχείριση των συμβάσεων μέχρι και την οριστική παραλαβή των έργων και σε οποιοδήποτε στάδιο βρίσκονται οι παραπάνω φάσεις. Ελέγχονται ενδεικτικά και όχι περιοριστικά τα εξής:

Οι Μελέτες των έργων να είναι άρτιες και πλήρεις.

Να τιμολογούνται - κατά το δυνατό όλες οι εργασίες που θα εκτελεσθούν, ώστε να ολοκληρώνονται τεχνικά και λειτουργικά τα έργα και να εξασφαλίζονται στους διαγωνισμούς συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού.

Το τεχνικό αντικείμενο της Μελέτης να ανταποκρίνεται σε ολοκληρωμένο έργο ή ολοκληρωμένο και αυτοτελές για χρήση τμήμα έργου.

Τα υλικά όλων των έργων που κατασκευάζονται, είτε από εργοληπτικές Επιχειρήσεις ή από τους φορείς τους με αυτεπιστασία, να ανταποκρίνονται στις υπάρχουσες δυνατότητες κατ' απόλυτη προτεραιότητα εσωτερικής αγοράς.

Στις Μελέτες των έργων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας, να προδιαγράφονται οι όροι για τις απαραίτητες άδειες επεμβάσεων ή τομών στα οδοστρώματα, καθώς και οι όροι για την έγκαιρη και πλήρη αποκατάσταση των φθορών στα οδοστρώματα, στα γειτονικά έργα ή σε τρίτους.

Η εκτίμηση του συνολικού χρόνου περαίωσης των έργων να ανταποκρίνεται στις ιδιαιτερότητες του έργου, του τύπου κατασκευής, των προϋποθέσεων χρηματοδότησης και λοιπών ειδικών συνθηκών.

Η σωστή επιλογή του συστήματος υποβολής προσφορών η περιγραφή των ειδικών όρων, των τιμολογίων μελέτης και προσφοράς, η πληρότητα των Διακηρύξεων και η ευρεία δημοσιότητα και συμμετοχή στους διαγωνισμούς.

Η νόμιμη και τεκμηριωμένη αιτιολόγηση και εφαρμογή τυχόν παρεκκλίσεων του άρθρου 11, παρ. 2 του Ν.Δ. 2386/53, όπως ισχύει μετά το Β.Δ. 120/60.

Η πλήρης αιτιολόγηση των "εξαιρετικών" διαδικασιών τυχόν απευθείας αναθέσεων κλπ., δηλ. οι εξαιρέσεις του άρθρου 86 του Ν.Δ. 361/69 (ΦΕΚ-205 Α'), όπως κάθε φορά ισχύει, καθώς και των υπόλοιπων εξαιρέσεων των ειδικών περιπτώσεων της κείμενης νομοθεσίας.

Η εφαρμογή του συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος ή των δικαιολογημένων τροποποιήσεών του.

Η σύμπραξη του Μελετητή στην κατασκευή του έργου και η τήρηση των παραγράφων 4,5 και 6 του άρθρου 19 του Ν. 716/77.

Η εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Υπηρεσίας στις "Επιτροπές παρακολούθησης των Έργων" στις περιπτώσεις που έχουν συσταθεί και λειτουργούν τέτοιες επιτροπές.

Η εκτέλεση πρόσθετων ή υπερσυμβατικών εργασιών, μόνο εφόσον έχουν προεγκριθεί ή εγκριθεί από τον αρμόδιο φορέα.

Τα θέματα που αφορούν στις παρατάσεις προθεσμιών, γενικών ή ειδικών των ποινικών ρητρών, των συγκριτικών πινάκων και Π.Κ.Τ.Ν.Μ..

Οι πληρωμές των εργασιών και ο σωστός υπολογισμός της αναθεώρησης των τιμών, με βάση την κατανομή των ποσοτήτων εργασιών, για κάθε αναθεωρητική περίοδο, στο εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα εργασιών.

Η τήρηση τυχόν ανατρεπτικών προθεσμιών και η διενέργεια των παραλαβών των έργων μέσα στις προθεσμίες που προβλέπουν οι κείμενες διατάξεις.

Η οικονομικότητα των εργασιών που εκτελούνται με αυτεπιστασία και η χρήση διαχείριση.

Άρθρο 3 : Τρόπος διενέργειας των Επιθεωρήσεων

1. Ο αριθμός των Επιθεωρητών Δ.Ε., που ενεργεί κάθε συγκεκριμένη Επιθεώρηση - τακτική ή έκτακτη - καθώς και ο αναγκαίος για την Επιθεώρηση χρόνος, καθορίζονται κάθε φορά από το Εποπτικό Συμβούλιο.
2. Η τακτική Επιθεώρηση Υπηρεσίας ενεργείται κατά κανόνα από Επιθεωρητή ή Επιθεωρητές Δ.Ε., που, σε προγενέστερο χρόνο, δεν έχουν επιθεωρήσει την ίδια Υπηρεσία.

Εντολή έκτακτης επιθεώρησης δεν πρόκειται στον ίδιο ή τους ίδιους Επιθεωρητές Δ.Ε., που είχαν διενεργήσει την τελευταία τακτική Επιθεώρηση της ίδιας Υπηρεσίας.

3. Ο τρόπος διενέργειας των Επιθεωρήσεων, τακτικών ή εκτάκτων, υπόκειται σε γενικούς κανόνες σύμφωνα με τα επόμενα του παρόντος άρθρου.

4. Ο Επιθεωρητής Δ.Ε., μεταβαίνει χωρίς ή με προειδοποίηση, στην έδρα της Υπηρεσίας ή στους τόπους των έργων.

Ανακοινώνει στον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας ή - σε περίπτωση απουσίας του - στο νόμιμο Αναπληρωτή του το σκοπό της επίσκεψής του, επιδεικνύει τα στοιχεία (α) και (β) της παρ. 4 του άρθρου 1 του παρόντος κανονισμού, τον ενημερώνει για το γενικότερο σκοπό και χαρακτήρα των Επιθεωρήσεων και του υπενθυμίζει - αν χρειαστεί - το άρθρο 5 του παρόντος, για τις υποχρεώσεις των Υπηρεσιών.

Ο Επιθεωρητής Δ.Ε., ερευνά του φακέλλους των εργολαβικών συμβάσεων ή με αυτεπιστασία εκτελουμένων έργων που διαχειρίζεται η Υπηρεσία.

Η έρευνα δυνατόν να αφορά στο σύνολο των εκτελουμένων έργων ή μέρος του συνόλου ή αντιπροσωπευτικές ομάδες ή κατηγορίες έργων.

Ελέγχει, εντοπίζει, εξακριβώνει και καταγράφει τυχόν ατέλειες ή παραλήψεις, που αφορούν στην επίβλεψη και εποπτεία των υπόψη έργων, με βάση τις γενικές αρχές που περιγράφονται στο άρθρο 2 του παρόντος κανονισμού για το αντικείμενο των Επιθεωρήσεων.

5. Ο Επιθεωρητής Δ.Ε., επιθεωρεί τα έργα, προκειμένου να διαπιστώσει την έντεχνη κατασκευή και άρτια εμφάνισή τους.

Στις επιτόπιες Επιθεωρήσεις ο Επιθεωρητής μπορεί να ζητήσει την παρουσία του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας ή του νόμιμου αναπληρωτή του ή του επιβλέποντα Μηχανικού.

Ενημερώνει επί τόπου, ελέγχει, διαπιστώνει και καταγράφει διάφορα στοιχεία που αφορούν ενδεικτικά μεταξύ άλλων στη νόμιμη εκπροσώπηση και επί τόπου στελέχωση της Εργοληπτικής Επιχείρησης στην επάρκεια μηχανικών μέσων, στην τήρηση του χρονοδιαγράμματος των εργασιών, στην ποιότητα και σωστή φύλαξη υλικών που προσκομίστηκαν για ενσωμάτωση στο έργο, στη λήψη των απαραίτητων μέτρων προστασίας τυχόν ημιτελών κατασκευών

του έργου, στη συνεχή και συστηματική επίβλεψη των εργασιών, στην τήρηση φακέλλου εργαστηριακών ελέγχων, στην τήρηση ημερολογίου του έργου και στοιχείων παραλαβής αφανών εργασιών, στην πορεία σύνταξης και ελέγχου των επιμετρήσεων, στην αποκατάσταση τυχόν ελαττωματικών κατασκευών κλπ.. Αντίστοιχα στοιχεία ελέγχει και προκειμένου για έργα που εκτελούνται με αυτεπιστασία, ιδιαίτερα όσον αφορά τη διαχείριση των πόρων, των μέτρων και την απασχόληση του προσωπικού.

Άρθρο 4 : Υποχρεώσεις Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων

1. Κάθε Επιθεωρητής Δ.Ε., είναι υποχρεωμένος : να διενεργεί επιθεωρήσεις ύστερα από εντολή του Εποπτικού Συμβουλίου, να συγκεντρώνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία που αφορούν στην παρακολούθηση, τον έλεγχο, τη διοίκηση και εποπτεία των έργων από τις Υπηρεσίες, να συντάσσει και υποβάλλει έγκαιρα στο Εποπτικό Συμβούλιο την έκθεσή του και χρειάζεται παράρτημα έκθεσης με περισσότερες διευκρινίσεις, να υποβάλλει, δύο φορές το χρόνο στο Εποπτικό Συμβούλιο μέσα στο χρονικό διάστημα των δύο πρώτων μηνών κάθε εξαμήνου, γραπτές προτάσεις, που να εκφράζουν τις προσωπικές του απόψεις για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των Επιθεωρήσεων, να εκθέσει με σαφήνεια και πληρότητα τις απόψεις του στα επίμαχα ζητήματα που διαπιστώνει στις Επιθεωρήσεις του και να προτείνει λύσεις ή εναλλακτικές προτάσεις, να παρέχει με την έκθεσή του, ιδιαίτερες πληροφορίες για την όλη κατάσταση της υπηρεσίας.

2. Ο Επιθεωρητής Δ.Ε., δε δεσμεύεται στην τήρηση σειράς ή προτεραιοτήτων στο αντικείμενο των επιθεωρήσεων, εκτός αν αυτά έχουν καθοριστεί ειδικά στην εντολή επιθεώρησης από το Εποπτικό Συμβούλιο.

Άρθρο 5 : Υποχρεώσεις Υπηρεσιών των Φορέων που εκτελούν έργα

1. Οι Υπηρεσίες όλων των Φορέων που εκτελούν δημόσια έργα υπόκεινται υποχρεωτικά σε επιθεώρηση.

2. Οι Υπηρεσίες είναι υποχρεωμένες να τηρούν και να διαθέτουν για την διευκόλυνση των Επιθεωρήσεων :

Πίνακα εκτελουμένων έργων με τα απαραίτητα τεχνικά και οικονομικά τους στοιχεία.

Τα στοιχεία των συμβάσεων με τις αντίστοιχες Μελέτες.

Τις εγκεκριμένες Συλλογικές Αποφάσεις με τα οικονομικά στοιχεία των έργων. Τη χρονοδιαγραμματική εξέλιξη απορρόφησης του ετήσιου ορίου πληρωμών και κάθε άλλο απαραίτητο τεχνικό συμβατικό και οικονομικό στοιχείο.

3. Το περιεχόμενο των πινάκων, φακέλλων και λοιπών στοιχείων των έργων της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, μπορεί να καθορίζεται με εγκύκλιες Δ/γές που εκδίδονται αρμόδια.

4. Οι Υπηρεσίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή διευκόλυνση στους Επιθεωρητές Δ.Ε. όπως : διάφορα πληροφοριακά ή στατιστικά στοιχεία σχετικά με το τεχνικό προσωπικό, διαθέσιμα υλικά και μηχανήματα, προσωπικό συντήρησης και φύλαξης των έργων, στοιχεία για τις απολογιστικές εργασίες, δαπάνες υλικών και καυσίμων του μηχανικού εξοπλισμού, λειτουργικές δαπάνες, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο και πληροφορία για την απόδοση και παραγωγικότητα του Υπηρεσιακού Έργου.

5. Η έλλειψη διάθεσης συνεργασίας της Υπηρεσίας και κάθε παράλειψη, άρνηση και απόκρυψη στοιχείων που συντελεί την υποβάθμιση ή και αποτυχία του σκοπού της Επιθεώρησης, συνιστά βαρύτατο πειθαρχικό υπηρεσιακό παράπτωμα, με άμεσες συνέπειες για τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας ή και τον υπεύθυνο Υπάλληλο, εφόσον διαπιστωθεί ότι τους βαρύνει αντίστοιχα η ευθύνη της παράβασης.

Για τη διαπίστωση της παράβασης συντάσσεται ειδική έκθεση του Επιθεωρητή και για την παραπέρα επιβολή κυρώσεων εφαρμόζονται ανάλογα οι κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 6 : Χρήση Αποτελεσμάτων Επιθεώρησης

1. Η έκθεση τακτικής ή έκτακτης Επιθεώρησης Υπηρεσίας στέλνεται, από το Εποπτικό Συμβούλιο, στον κύριο του έργου ή στον φορέα κατασκευής.

2. Αν το Εποπτικό Συμβούλιο κρίνει αναγκαίο, ορισμένες εκθέσεις Επιθεωρήσεων μπορεί να υποβληθούν μόνο στον Υπουργό Περιβάλλοντος - Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, που σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν. 1418/84 ασκεί την εποπτεία στην όλη κατασκευαστική δραστηριότητα στη χώρα προκειμένου να κρίνει για την περαιτέρω προώθηση της έκθεσης.

3. Αν, από την έκθεση επιθεώρησης, προκύπτουν ατέλειες ή παραλείψεις με άμεσες συνέπειες στο χρόνο και το κόστος των κατασκευών ή διαπιστώνονται ή υποκρύπτονται περιστατικά βλαπτικά για το συμφέρον του έργου και γενικότερα πλημμέλειες - διαφόρων βαθμών στην παρακολούθηση, τον έλεγχο και τη διοίκηση των έργων, το Εποπτικό Συμβούλιο πληροφορεί έγκαιρα τους υπεύθυνους φορείς για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων.

Η επισήμανση παραβάσεων που, κατά την κρίση του Εποπτικού Συμβουλίου - επισύρουν διοικητικές ή ποινικές κυρώσεις, γίνεται σε ειδικό παράρτημα που συνοδεύει την έκθεση και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της.

Το Εποπτικό Συμβούλιο αν διαπιστώνει πραγματικά περιστατικά που στοιχειοθετούν αξιόποινες πράξεις, που διώκονται αυτεπάγγελα, υποχρεούται να στείλει την έκθεση επιθεώρησης στον αρμόδιο Εισαγγελέα.

Άρθρο 7 : Τήρηση της εχεμύθειας

1. Η Επιθεώρηση Δ.Ε., ως διοικητική ενέργεια, είναι απόρρητη.
2. Το απόρρητο των ενεργειών χαρακτηρίζει το έργο τόσο των επιθεωρητών Δ.Ε. όσο και του υπόλοιπου προσωπικού που τους παρέχει διοικητική μέριμνα (παρ. 8 του άρθρου 22 του Ν. 1418/84).
3. Ο Επιθεωρητής Δ.Ε., δε σχολιάζει τα αποτελέσματα της Επιθεώρησης στους Προισταμένους ή στο προσωπικό των Υπηρεσιών που επιθεωρούνται ή στους τρίτους.

Ο Επιθεωρητής Δ.Ε., διατυπώνει παρατηρήσεις και παρέχει διευκρινήσεις αποκλειστικά και μόνο στο Εποπτικό Συμβούλιο.

4. Παραβάσεις των απαγορευτικών όρων του παρόντος άρθρου καθώς και απόκρυψη στοιχείων επιβαρυντικών για την υπηρεσία που επιθεωρείται, συνιστούν σοβαρούς λόγους για την ανάκληση των καθηκόντων του Επιθεωρητή Δ.Ε., πριν τελειώσει η θητεία του.

Αριθμ. 20977/07 (ΦΕΚ 1673 Β/23-8-2007) : Δικαιολογητικά για την τήρηση των μητρώων του ν. 3310/ 2005, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3414/2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) του ν. 3310/2005 «Μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας και την αποτροπή καταστρατηγήσεων κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων» (ΦΕΚ 30 Α' / 14.2.2005), και ιδίως της παρ. 5 του άρθρου 5 αυτού,

β) του ν. 3414/2005 «Τροποποίηση του ν. 3310/2005» (ΦΕΚ 279 Α'/10.11.2005), ιδίως της παρ. 3 του άρθρου 5 αυτού, με το οποίο αναριθμήθηκε η παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 3310/2005 σε παρ. 4 του άρθρου 5 του νόμου αυτού και της παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 3414/2005,

γ) του π.δ. 310/1996 «Για τον έλεγχο της διαφάνειας στον ευρύτερο χώρο των Μ.Μ.Ε.» (ΦΕΚ Α' 214/29.8.1996), με το οποίο προστέθηκε άρθρο 10α στο π.δ. 213/1995 «Οργάνωση και λειτουργία του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (Ε.Σ.Ρ.) και της Γραμματείας του, καθώς και της Εθνικής Επιτροπής Ηλεκτρονικών Μέσων Επικοινωνίας (Ε.Ε.Η.Μ.Ε.)» (ΦΕΚ Α' 112/15.6.1995),

δ) του π.δ. 213/1995 και ιδίως του άρθρου 10α αυτού,

ε) του π.δ. 82/1996 «Ονομαστικοποίηση των μετοχών Ελληνικών Ανωνύμων Εταιρειών, που μετέχουν στις διαδικασίες ανάληψης έργων ή προμηθειών του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα» (ΦΕΚ Α' 66/11.4.1996), όπως ισχύει και όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005 και διορθώθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3414/2005,

- στ) του ν. 2863/2000 «Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης και άλλες αρχές και όργανα του τομέα παροχής ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών» (ΦΕΚ 262 Α' /29.11.2000) και ιδίως του άρθρου 7 παρ. 2β αυτού,
- ζ) του άρθρου 3 του π.δ. 100/2000 «Εναρμόνιση της ελληνικής ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 97/36 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30.6.1997 (ΕΕ αριθ. L202 της 30.7.1997, σελ. 60) με την οποία τροποποιήθηκαν οι διατάξεις της Οδηγίας 89/552/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ αριθμ. L 298 της 17.10.1989 σ. 23) σχετικά με την παροχή τηλεοπτικών υπηρεσιών» (ΦΕΚ Α' 98/17.03.2000),
- η) του ν. 2328/1995 «Νομικό καθεστώς της ιδιωτικής τηλεόρασης και της τοπικής ραδιοφωνίας, ρύθμιση θεμάτων της ραδιοτηλεοπτικής αγοράς και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει (ΦΕΚ Α' 159/3.8.1995) και όπως τροποποιήθηκε και αντικαταστάθηκε με το ν. 3310/2005 και το ν. 3414/2005,
- θ) του άρθρου 24 του ν. 1746/1988 «Ρύθμιση του θεσμού των επιμελητηρίων και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει (ΦΕΚ Α' 2/8.1.1988) και όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παρ. 17 του ν. 3310/2005 και τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 3414/2005,
- ι) του ν. 2644/1998 «Για την παροχή συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών και συναφείς διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 233/13.10.1998), και ιδίως των παρ. 2 και 7 του άρθρου 2 αυτού, όπως αντικαταστάθηκε με τις παρ. 18 και 19 του άρθρου 12 του ν. 3310/2005 και τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 3414/2005,
- ια) του άρθρου 21 του ν. 3166/2003 «Οργάνωση και λειτουργία των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και ρυθμίσεις για τον ευρύτερο τομέα των μέσων ενημέρωσης» (ΦΕΚ Α' 178/2.7.2003), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 25 του άρθρου 12 του ν. 3310/2005 και τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 3414/2005,
- ιβ) του κ.ν. 2190/1920 «περί Ανωνύμων Εταιρειών», (ΦΕΚ Α' 37) όπως ισχύει,
- ιγ) του ν. 3190/1955 «Περί Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης» (ΦΕΚ Α' 91), όπως ισχύει,

- ιδ) του β.δ. της 19ης Απριλίου/1ης Μαΐου του 1835 «Εμπορικός Νόμος», όπως ισχύει,
- ιε) της υπ' αριθμ. 24014/25.11.2005 κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας με θέμα «Δικαιολογητικά για την εφαρμογή του ν. 3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3414/2005» (ΦΕΚ 1637/Β'/25.11.2005),
- ιστ) του π.δ. 121/2004 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ Α' 84),
- ιζ) της υπ' αριθμ. Υ93/26.5.2004 απόφασης του Πρωθυπουργού «Καθορισμός Αρμοδιοτήτων του Υπουργού Επικρατείας» (ΦΕΚ Β' 789),
- ιη) του ν. 2472/1997 «Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» (ΦΕΚ Α' 50/10.4.1997), όπως ισχύει,
- ιθ) της υπ' αριθμ. 2458/22.2.2005 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δικαιοσύνης «Αυτεπάγγελτη αναζήτηση της καταφατικής ή αρνητικής δήλωσης σε αντικατάσταση του φυσικού τύπου του αντιγράφου ποινικού μητρώου» (ΦΕΚ 267 Β'/1.3.2005), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 92605/20.9.2005 ομοία κοινή απόφαση «Αυτεπάγγελτη αναζήτηση αντιγράφου ποινικού μητρώου γενικής και δικαστικής χρήσης» (ΦΕΚ 1334 Β'/21.9.2005) και κωδικοποιήθηκαν με το π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» (ΦΕΚ Α' 98),
- κ) του άρθρου 29Α του ν. 1558/1985, όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 27 του ν. 2081/1992 (ΦΕΚ Α' 154) και αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 παρ. 2α του ν. 2469/1997 (ΦΕΚ Α' 38) και κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 90 του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (ΦΕΚ Α' 98).
2. Την υπ' αριθμ. 15014/15.11.2005 γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, όπως συμπληρώθηκε με την υπ' αριθμ. 15416/24.11.2005 ομοία και με το υπ' αριθμ. πρωτ. 1312/21.11.2005 έγγραφο των ειδικών επιστημόνων του ΕΣΡ.
3. Την ανάγκη καθορισμού των δικαιολογητικών για την τήρηση των αντίστοιχων μητρώων από το Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας του Ε.Σ.Ρ. για τις επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης και τις επιχειρήσεις που συνάπτουν δημόσιες

συμβάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3310/2005, όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του ν. 3414/2005.

4. Την υπ' αριθμ. 11426/23.8.2007 γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης.

5. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού για το τρέχον και τα επόμενα οικονομικά έτη, αποφασίζουμε:

1. Καθορίζουμε τα δικαιολογητικά που κατατίθενται ενώπιον του Τμήματος Ελέγχου Διαφάνειας του ΕΣΡ για την τήρηση του προβλεπόμενου από τις διατάξεις του ν. 3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3414/2005, μητρώου των επιχειρήσεων Μέσων Ενημέρωσης και των Επιχειρήσεων που συνάπτουν Δημόσιες Συμβάσεις ως ακολούθως:

I. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΣΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Για την τήρηση του προβλεπόμενου από τις διατάξεις του π.δ. 310/1996 μητρώου των επιχειρήσεων μέσων ενημέρωσης, πέραν των αναφερομένων στο ανωτέρω π.δ. εγγράφων, οι επιχειρήσεις μέσων ενημέρωσης πρέπει να προσκομίζουν και τα ακόλουθα:

α) Αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης για τους νόμιμους εκπροσώπους τους. Σε περίπτωση ατομικής επιχείρησης, το ανωτέρω αντίγραφο ποινικού μητρώου αφορά στο φυσικό πρόσωπο που κατέχει την επιχείρηση.

β) Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986, όπως ισχύει, ότι δεν έχει εκδοθεί καταδικαστική απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 3 του ν. 3310/2005, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 3414/2005.

II. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΑΠΤΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΡΙΘΜΗΜΕΝΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 2 ΠΑΡ. 5 ΤΟΥ Ν. 3310/2005, ΟΠΩΣ ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 2 ΠΑΡ. 3 ΤΟΥ Ν. 3414/2005.

Για την εφαρμογή του άρθρου 5 του ν. 3310/2005, όπως τούτο τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 του ν. 3414/2005, ενόψει της υπογραφής της σχετικής σύμβασης, οι επιχειρήσεις που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις, αρκεί να προσκομίζουν, δια των νομίμων εκπροσώπων τους, μόνον στην Αναθέτουσα Αρχή, πριν την υπογραφή της σύμβασης, υπεύθυνη δήλωση του

άρθρου 8 του ν. 1599/1986, όπως ισχύει, ότι δεν έχει εκδοθεί καταδικαστική απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 3 του ν. 3310/2005, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 3414/2005.

2. Υπεύθυνες δηλώσεις του άρθρου 8 του ν. 1599/1986, όπως ισχύει, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρούσας για τις επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης ή για τις επιχειρήσεις που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις, μπορούν να υπογράφονται από το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης ή από νομίμως εξουσιοδοτημένο πρόσωπο ειδικά για το σκοπό αυτό από το Διοικητικό Συμβούλιο της επιχείρησης, προσκομίζοντας και επικυρωμένο αντίγραφο του σχετικού πρακτικού.

3. Εάν στην οικεία χώρα δεν εκδίδονται τα ανωτέρω έγγραφα, αντικαθίστανται από ένορκη βεβαίωση των νομίμων εκπροσώπων των επιχειρήσεων ενώπιον Συμβολαιογράφου ή Δικαστικής Αρχής ή, σε περίπτωση που δεν προβλέπεται από το δίκαιο της οικείας χώρας ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση των ως άνω εκπροσώπων, φέρουσα βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής από Συμβολαιογράφο, Δικαστική ή Διοικητική Αρχή.

4. Εάν πριν την υπογραφή της σύμβασής εκδοθεί σε βάρος επιχείρησης που συμμετέχει σε διαδικασία ανάθεσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης, οριστική καταδικαστική απόφαση με ισχύ δεδικασμένου, κατά το άρθρο 3 παρ. 4 του ν. 3310/2005, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 3414/2005, η εν λόγω επιχείρηση απέχει από την υπογραφή της σύμβασης και χωρίς υπαίτια καθυστέρηση προσκομίζει στην Αναθέτουσα Αρχή και στο Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας του ΕΣΡ επικυρωμένο αντίγραφο της απόφασης αυτής, καθώς και αντίγραφο ποινικού μητρώου των νομίμων εκπροσώπων της, στο οποίο αναφέρεται η ως άνω καταδικαστική απόφαση. Ακολούθως, η επιχείρηση ζητεί από το ανωτέρω Τμήμα την έκδοση του κατά την παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3310/2005, όπως αναριθμήθηκε και τροποποιήθηκε με τις παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 5 του ν. 3414/2005, πιστοποιητικού περί συνδρομής ασυμβιβάστων ιδιοτήτων και απαγορεύσεων.

5. Στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποιεί την εν λόγω καταδικαστική απόφαση στο ΕΣΡ μαζί με την απόφασή της περί αποκλεισμού του εν λόγω υποψηφίου, προκειμένου να ελεγχθεί το

αργότερο πριν την υπογραφή της δημόσιας σύμβασης ο αποκλεισμός του, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3310/2005, όπως αναριθμήθηκε και τροποποιήθηκε με τις παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 5 του ν. 3414/2005.

6. Εάν η οριστική καταδικαστική απόφαση για την τέλεση του αδικήματος της ενεργητικής διαφθοράς εκδοθεί μετά την υπογραφή της δημόσιας σύμβασης, ο Αναδόχος υποβάλει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στην Αναθέτουσα Αρχή και στο Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας σχετική υπεύθυνη δήλωση με αντίγραφο της απόφασης αυτής. Στην περίπτωση αυτή, η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να προσκομίσει στο Ε.Σ.Ρ. την απόφασή της περί εκπώσεως εξ αυτού του λόγου του Αναδόχου, προκειμένου αυτή να ελεγχθεί σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 5 του ν. 3310/2005, όπως αυτή αναριθμήθηκε και αντικαταστάθηκε από τις παρ. 3 και 8, αντίστοιχα, του άρθρου 5 του ν. 3414/2005.

7. Η εκτέλεση εκκρεμών συμβάσεων μεταξύ της Αναθέτουσας Αρχής και του Αναδόχου, οι οποίες έχουν συναφθεί πριν την έκδοση της ανωτέρω καταδικαστικής αποφάσεως δεν επηρεάζεται, εφόσον η σύναψή τους δεν συνδέεται με την τέλεση του αδικήματος της ενεργητικής διαφθοράς.

8. Την αναφερόμενη στις προηγούμενες παραγράφους καταδικαστική απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 45 παρ.1 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 3 του ν. 3310/2005, το οποίο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 3414/2005, μπορεί να αναζητήσει η Αναθέτουσα Αρχή και αυτεπαγγέλτως.

9. Σε περίπτωση που έχει εκδοθεί σε βάρος επιχειρήσεως οριστική δικαστική απόφαση με ισχύ δεδικασμένου κατά το άρθρο 3 παρ. 4 του ν. 3310/2005, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 3414/2005, το Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας του ΕΣΡ, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων του που προβλέπει το άρθρο 10 του ν. 3310/2005, δύναται να ζητεί από αυτή, πέραν των ανα-

φερομένων στην παρούσα απόφαση στοιχείων, όποιο άλλο έγγραφο ή δικαιολογητικό κρίνεται αναγκαίο για την εφαρμογή του ν. 3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 3414/2005.

10. Η υπ' αριθμ. 24014/25.11.2005 κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας (ΦΕΚ 1637/Β'/25.11.2005) καταργείται.

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Αθήνα, 23 Αυγούστου 2007

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. Δ17γ/08/45/Φ2.2.1/13.3.2007(Β' 447 και 694 Διόρθωση Σφαλμάτων)

«Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων Προϊσταμένης Αρχής στις συμβάσεις δημοσίων έργων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων»

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΈΡΓΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του κωδικοποιητικού διατάγματος Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98) Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα.
2. Τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 1418/1984 «Δημόσια έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ Α' 23), όπως αντικαταστάθηκε με τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 3481/2006 (ΦΕΚ Α' 162).
3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Αποφασίζουμε

Άρθρο 1

Τα καθήκοντα της Προϊσταμένης Αρχής, όπως αυτά ορίζονται στη νομοθεσία των δημοσίων έργων ασκούνται ως ακολούθως:

1. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ασκεί αποκλειστικά τις αρμοδιότητες της Προϊσταμένης Αρχής στις διαδικασίες των διαγωνισμών με παραχώρηση της εκμετάλλευσης δημοσίου έργου και στην εκτέλεση των έργων αυτών.

2. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και οι αρμόδιοι Υφυπουργοί, έχουν αρμοδιότητα στα έργα των υπηρεσιών που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους, ανάλογα με την εκάστοτε ισχύουσα Κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. περί μεταβίβασης αρμοδιοτήτων, για τα εξής θέματα:

α) Την έκδοση απόφασης επί των ενστάσεων που υποβάλλονται στο τελευταίο στάδιο των διαγωνισμών και την έγκριση του αποτελέσματος της διαδικασίας, την ανάκληση της διακήρυξης και την ακύρωση της διαδικασίας ανάθεσης των έργων με προϋπολογιζόμενη δαπάνη άνω του εκάστοτε ορίου εφαρμογής της Κοινοτικής Οδηγίας στις συμβάσεις δημοσίων έργων.

β) Την έγκριση υποκατάστασης του αναδόχου και την έγκριση εκτέλεσης εργασιών με αυτεπιστασία, ανεξαρτήτως ποσού.

3. Οι Γενικοί Γραμματείς του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. και της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων έργων έχουν τις αρμοδιότητες της Προϊσταμένης Αρχής, για έργα των υπηρεσιών που υπάγονται στην ευθύνη τους, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Την έκδοση απόφασης επί των ενστάσεων που υποβάλλονται στους διαγωνισμούς δημοσίων έργων, ανεξαρτήτως του προϋπολογισμού του έργου, επιφυλασσομένης της περιπτώσεως της παρ. 2 α'.

β) Την έγκριση του αποτελέσματος της διαδικασίας, την ανάκληση της διακήρυξης και την ακύρωση της διαδικασίας ανάθεσης των έργων με προϋπολογιζόμενη δαπάνη κάτω του εκάστοτε ορίου εφαρμογής της Κοινοτικής Οδηγίας για τις συμβάσεις δημοσίων έργων.

γ) Την έγκριση τροποποίησης μελέτης, παράτασης προθεσμιών και Ανακεφαλαιωτικών Πινάκων Εργασιών.

δ) Την έγκριση αποζημιώσεων λόγω βλάβης των έργων κατά το άρθρο 45 του π.δ. 609/85, τη συγκρότηση Επιτροπών Παραλαβής των έργων και άλλων επιτροπών που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία και την έγκριση των πρωτοκόλλων και πρακτικών που υποβάλλουν οι επιτροπές.

ε) Την έγκριση της σύστασης κατασκευαστικής κοινοπραξίας και υπεργολαβίας.

στ) Την έγκριση εκτέλεσης πρόσθετων επειγουσών εργασιών.

ζ) Την έγκριση διάθεσης πίστωσης όταν αφορά αα) Ανακεφαλαιωτικούς Πίνακες Εργασιών χωρίς Συμπληρωματική Σύμβαση, ββ) λειτουργικές δαπάνες των υπηρεσιών, γγ) δαπάνες που οφείλονται σε Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας, δδ) δαπάνες επιτάξεων και απαλλοτριώσεων και εε) υλοποίηση δικαστικών αποφάσεων.

4. Οι Γενικοί Διευθυντές έχουν τις αρμοδιότητες της Προϊσταμένης Αρχής στις ακόλουθες περιπτώσεις, και για έργα των υπηρεσιών που υπάγονται στην ευθύνη τους:

α) Απόφαση επί των ενστάσεων του αναδόχου κατά την εκτέλεση του έργου.

β) Σύσταση των επιτροπών διεξαγωγής των διαγωνισμών.

γ) Έγκριση μελέτης στα πλαίσια της σύμβασης εκτέλεσης έργου.

δ) Απόφαση περί ματαίωσης της διάλυσης εργολαβικής σύμβασης.

5. Οι Διευθυντές των υπηρεσιών έχουν όλες τις λοιπές αρμοδιότητες της Προϊσταμένης αρχής, για τα έργα που εκτελούν οι υπηρεσίες των οποίων προϊστανται.

Άρθρο 2

Έναρξη εφαρμογής

Η απόφαση αυτή αρχίζει να ισχύει ένα μήνα μετά τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εφαρμόζεται στις νέες, αλλά και στις ήδη εκκρεμείς, διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων.

* 0 1 0 0 1 1 6 1 8 0 6 0 8 0 4 2 4 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> – e-mail: webmaster.et@et.gr